

തിരുസഭാ ചരിത്രസംഗ്രഹം

ഒന്നാംഭാഗം.

ഫാദർ മർത്ത്യീൻ റി. ഒ. സി. ഡി.

By the author.

V143

ഇ. മ. യെ. ത്ര.

തിരുസഭാ ചരിത്രസംഗ്രഹം

ഒന്നാംഭാഗം.

൧-൧൦ ശതാബ്ദങ്ങൾ.

ഫാദർ മർത്ത്യൻ റി. ഒ. സി. ഡി.

502
M33

R

സെൻറ് ജോസഫ്സ് പ്രിൻസിപ്പൽ ഹൗസ്,
തിരുവല്ല,
1936.

Imprimatur

+ J Kalachery

Ep. Changanachery.

Changanachery, }
17—XI—'35. }

സമർപ്പണം.

ഈശോയെ സ്നേഹിക്കയും തന്നെ സ്നേഹിക്കുന്ന
തിനായി ആത്മാവുകളെ നേടുകയും ചെയ്ത എന്ന ഒരു
ഒരു സംഗതി മാത്രമെ ഇഹത്തിൽ നമുക്ക് ചെയ്യേണ്ട
തായിട്ടുള്ളൂ. എന്നു പറഞ്ഞു വരികയും മിഷ്യനറിമാ
രെയും വേദശാസ്ത്രികളേയും പോലെ ഈശോയുടെ
തിരുനാമം സർവ്വത്ര പ്രസംഗിച്ചു സത്യതിരുസഭയെ സ
കലരും ആശ്ലേഷിപ്പാൻ ഇടവരുത്തുന്നതിന് ഇഹ
ത്തിൽ വെച്ച് ആഗ്രഹിക്കുകയും അതിനായി മരണ
ശേഷവും സ്വർഗ്ഗത്തിൽ വെച്ച് പ്രയത്നിച്ചുകൊണ്ടിരിക്ക
മെന്ന് വാശാനം ചെയ്തും ഇപ്പോൾ വേദപ്രചര
ണവേലയുടെ സാർവ്വത്രികമദ്ധ്യസ്ഥയായി പ. പിതാ
വിനാൽ പ്രഖ്യാപനം ചെയ്യപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്ന

വിശുദ്ധ കൊച്ചുത്രെസ്യാ,

തന്റെ സ്വർഗ്ഗീയപ്രേഷിതവേലയുടെ ഒരു ഉപകരണ
മായി ഈ വിനീതചരിത്രപ്രബന്ധത്തെ സമീകരിച്ച്
അതിനെ വായിക്കുന്നവരുടെ ഹൃദയത്തിൽ ഈശോ
യുടേയും അവിടുത്തെ തിരുസഭയുടേയും നേരെയുള്ള
സ്നേഹം ഉജ്ജ്വലിപ്പിക്കുമാറാകട്ടെ എന്നുള്ള പ്രാർത്ഥ
നയോടുകൂടി ഇതിനെ അവിടുത്തെ പാദാരവിന്ദ
ങ്ങളിൽ ഭക്ത്യാദരപരസ്സരം സമർപ്പിച്ചു കൊള്ളുന്നു.

PRIOR GENERAL

T. O. C. D.

S. H. Monastery, Thevara,
Ernakulam, S. India.

Camp. Chethipuzhay.

25th Oct. 1934

No. 601/34

ക. നി. മു. സ. ബ. മർസീനോസച്ചൻ അവർകൾക്ക്.

ബ. പ്രിയ അച്ചാ,

അച്ചൻ എഴുതിയിട്ടുള്ള "തിരുസഭാചരിത്രസംഗ്രഹം" എന്ന പുസ്തകം, ന. നിയമപ്രകാരം, ബ. കാർളോസച്ചനെക്കൊണ്ട് പരിശോധിപ്പിച്ച് അദ്ദേഹം Nihil Obstat എന്ന സാക്ഷിച്ചിരിക്കയാൽ, പുസ്തകം അച്ചടിപ്പിക്കുന്നതിന് ന. നിയമപ്രകാരമുള്ള അനുമതി ഈ ലേഖനംമൂലം അച്ചൻ നൽകുന്നു.

എന്നും, ക. നി. മു. സ. പ്രിയോർ ജനറാൾ,

Fr. Sylvester

വിഷയാനുക്രമണിക.

പ്രസ്താവന.

മുഖവുര.

അദ്ധ്യായം 1. സഭാസ്ഥാപനം മുതൽ കുസ്തന്തിനോസു ചക്രവർത്തിയുടെ മാനസാന്തരം വരെ. (ബി. സി. 4004 മുതൽ രക്ഷണീയ വത്സരം 312 വരെ.)

- (1) ഈശോമിശിഹാ സഭ സ്ഥാപിക്കുന്നത്.
- (2) ഗ്രീഹന്മാരുടെ പ്രസംഗങ്ങളും സഭയുടെ പ്രചാരവും.
- (3) മതപീഡനങ്ങൾ.
- (4) വേദപരിരക്ഷകരും ക്രിസ്തീയഗ്രന്ഥകാരന്മാരും.
- (5) കുസ്തന്തിനോസ് ചക്രവർത്തിയുടെ മാനസാന്തരം. ചില ചിന്തകൾ.

അദ്ധ്യായം 2. കുസ്തന്തിനോസിന്റെ മാനസാന്തരം മുതൽ പശ്ചിമസാമ്രാജ്യത്തിന്റെ അധഃപതനം വരെ. (312—476).

- (1) കുസ്തന്തിനോസും മതത്യാഗിയായ ജൂലിയൻ വരെയുള്ള പിൻ ഗാമികളും.
- (2) ആശ്ചര്യജീവിതം.
- (3) ജൂലിയൻ മുതൽ മഹാനായ തിയോഡോസിയസ് വരെ.
- (4) തിയോഡോസിയസിന്റെ മരണം മുതൽ പശ്ചിമസാമ്രാജ്യത്തിന്റെ അധഃപതനം വരെ. വിചിന്തനങ്ങൾ.

അദ്ധ്യായം 3. പശ്ചാത്യസാമ്രാജ്യാധഃപതനം മുതൽ മഹമ്മദിന്റെ രംഗപ്രവേശം വരെ. (ക്രി. വ. 476—622)

- (1) ക്രിസ്തുമതപ്രചാരം—ഇംഗ്ലണ്ട്, ഫ്രാൻസ്.
- (2) ഹൗരസ്ത്യസഭ. (ക്രി. വ. 480—630). വിചിന്തനങ്ങൾ.

അദ്ധ്യായം 4. മഹമ്മദിന്റെ കാലം മുതൽ ചാർമെയിന്റെ ഭരണം വരെ. (ക്രി.വ. 622—814).

- (1) മഹമ്മദും അയാളുടെ മതവും.
 - (2) പൗരസ്ത്യസഭ (ക്രി.വ. 630—814.)
 - (3) പാശ്ചാത്യസഭ. (ക്രി. വ. 680—814)
- വിചിന്തനങ്ങൾ.

അദ്ധ്യായം 5. ചാർമെയിന്റെ മരണം മുതൽ ഒന്നാമത്തെ കുരിശു യുദ്ധം വരെ. (ക്രി. വ. 814—1095)

- (1) ഉത്തരരാജ്യക്കാരുടെ മാനസാന്തരം. (829—1002) *
- (2) കോൺസ്റ്റാന്റിനോപ്പിളിലുണ്ടായ കലാപങ്ങൾ. (858—1053)
- (3) പാശ്ചാത്യസഭയിൽ ക്രമാനുഷാസനം പുനഃസ്ഥാപിക്കപ്പെടുന്നു.
- (4) ഓറൻ്റാൾയൂസിന്റെ മതവൈപരീത്യം. വിചിന്തനങ്ങൾ.

പരിഭാഷകന്റെ പ്രസ്താവന.

“സ്വർഗ്ഗരാജ്യം, സത്യസ്തംഭം, മിശിഹായുടെ മണവാട്ടി, മിശിഹായുടെ ശരീരം,” ഇത്യാദി മഹനീയ നാമധേയങ്ങളാൽ, വേദാഗമത്തിൽ പരിശുദ്ധാത്മാവി അഭിസംബോധനം ചെയ്യുന്ന നമ്മുടെ സഭാമാതാവായ തിരുസഭയുടെ ചരിത്രം, അവളുടെ മഹാത്മ്യവൈശിഷ്ട്യങ്ങളെ യഥാഭാഗ്യം അറിയുന്നതിനും സ്നേഹിക്കുന്നതിനും, അനുകരിക്കുന്നതിനും മാത്രമല്ല അവളുടെ വൈരിവൃന്ദങ്ങൾ വ്യാജമായി പാഞ്ഞുപറയുന്ന ഭൂഷാരോപണങ്ങളെ നിഷ്പ്രയാസം ധ്വംസിക്കുന്നതിനും എത്ര കണ്ടു അപേക്ഷിതമാണെന്നു പ്രത്യേകിച്ചു പറയേണ്ടതായിട്ടില്ല. സാക്ഷാൽ കുടുംബപാരമ്പര്യം അറിഞ്ഞിട്ടില്ലാത്ത മക്കൾ പ്രായേണ തങ്ങളുടെ പാരമ്പര്യമഹിമയെ വിസ്മരിച്ചു പുറമ്പന്തളുടെ സൽകീർത്തിക്കും ഉന്നതപദവികൾക്കും അയോഗ്യരായി അന്യന്മാരുടെ അവഹേളനത്തിന് പാത്രീഭവിക്കുക നാം കണ്ടു വരുന്നതാണല്ലോ. ഏവംവിധം തന്നെ സർവ്വകാരുണികനായ ദൈവം മനുഷ്യവർഗ്ഗത്തിന്റെ ഉദ്ധാരണാർത്ഥം ഇഹത്തിൽ ചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്ന മഹത്തരങ്ങളായ അത്ഭുതങ്ങളിൽ ഒന്നായി പരിലസിക്കുന്ന സഭാമാതാവിന്റെ ചരിത്രം യഥാഭാഗ്യം അറിയാത്തകത്തോലിക്കർ തന്നെയും കത്തോലിക്കന്മാരുടെ അവഹേളനത്തിന് തങ്ങളേയും സഭയേയും പാത്രമാക്കാതിരിക്കയില്ല. ലൗകികശക്തിയിലും ഐശ്വര്യപ്രതാപങ്ങളിലും സൈനികശക്തിയിലും വിജയിച്ചിരുന്ന അനേകം രാജ്യങ്ങളും രാജകീയ കുടുംബങ്ങളും നബുക്കദോനസ് രാജാവു കണ്ട വിസ്മയദർശനം പോലെ, കാലചക്രത്തിന്റെ തിരുവിൽ ധൂളിയായി പോകുന്നതുകണ്ടിട്ടും അനവധി ഭിന്നസഭകൾ രാജസംരക്ഷണയാലുളവാകുന്ന അജ്ഞാതശക്തിയോടുകൂടി ഈ പാറമേൽ തിരമാലപോലെ പാഞ്ഞുവീണിട്ട് അവസാനം നരയും പരയുമായി മടങ്ങുന്നതുകണ്ടിട്ടും, തന്റെ ദിവ്യസ്ഥാപകൻ ഭരമേല്പിച്ച വിശ്വാസത്തിലാകട്ടെ സന്മാർഗ്ഗോപദേശത്തിലാകട്ടെ സൂക്തപരാക്രമത്തിലാകട്ടെ യാതൊരു കോട്ടവും വാട്ടവും കൂടാതെ നരകവാതിലുകളുടെ ശക്തിയെ ഉല്ലംഘിച്ചു നാർക്കനാർ പുവ്വാധിക തേജസ്സോടുകൂടി ഉദിച്ചുപൊങ്ങുന്ന ഈ സഭയുടെ ഭിദ്യോല്ലത്തി, വിസ്മയകരമായ വളർച്ച, നിരന്തരമായ പോരാട്ടം, നിസ്സലവിജയം, താരകവൃന്ദം പോലെ സഭയെ അലങ്കരിക്കുന്ന വിശുദ്ധന്മാരുടെ അസംഖ്യനിരകൾ ഇത്യാദി വിശേഷങ്ങൾ അറിയാതിരുന്നാൽ സഭക്കന്മാരുപമമായ ഒരു ജീവിതചൈതന്യം സന്താനങ്ങളിൽ കാണുവാൻ വളരെ പ്രയാസമാണ്. “മനുഷ്യൻ അവന്റെ പ്രതാപത്തിൽ ആയിരുന്നപ്പോൾ സ്വന്തം

മഹിമ അവൻ അറിയാത്തതായാൽ മൃഗത്തിന് കത്തോപ്പിക്കപ്പെടുകയും അതിന് തുല്യനായി തീരുകയും ചെയ്തു എന്നുള്ള വേദവാക്യം നമ്മിൽ അനപത്ഥമായിത്തീരാൻ ഇടയുണ്ടു്. ഇതിനാൽ എല്ലാകത്തോലിക്കാനാ ട്കളിലും സഭാചരിത്രം പലേ ആകൃതിയിലും പ്രചരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു.

എന്നാൽ കേരളീയരെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ഈ വിഷയത്തിൽ ഉള്ള നൂനത ഇനിയും പരിഹരിച്ചിട്ടുണ്ടോ എന്നുള്ളതു് സംശയമണ്. ഇതിനിടയിൽ ഒന്നാണ്ടു സഭാചരിത്രങ്ങൾ വെളിയിൽ വന്നിട്ടുണ്ടെങ്കിലും അതിൽ ആദ്യത്തെ പതിപ്പു നാമാവശേഷമായി തീർന്നിരിക്കുന്നു. രണ്ടാമത്തെയാകട്ടെ ഇനിയും മുഴുവൻ പ്രസിദ്ധീകൃതമായിട്ടില്ല. പ്രസിദ്ധീകൃതമായ ഭാഗങ്ങളുടെ കോപ്പികൾ സുലഭങ്ങളുമല്ല. ഈ കാരണങ്ങളാൽ ജനസാമാന്യത്തിന്റെ ഉപയോഗത്തിന്നു ഒരു കൈപ്പുസ്തകമായി തീരത്തക്കവണ്ണം ഒരു സംക്ഷിപ്തസഭാചരിത്രം നിർമ്മിക്കുന്നതു് സന്ദർഭോചിതമാണെന്നും അതിനു് കാർഡിനൽ വൈസ്മാൻ രചിച്ച "a Popular manual of Church History" എന്ന പുസ്തകത്തിന്റെ വിവർത്തനം ഏറ്റവും പഠനീയമായിരിക്കുമെന്നും പലമാന്യസഭാഭരങ്ങൾ അഭിപ്രായപ്പെട്ടതനുസരിച്ചു് രചിച്ചിട്ടുള്ളതാണു് ഈ ചരിത്രസംഗ്രഹം. എന്നാൽ മൂലഗ്രന്ഥത്തിലെ നാലാം അദ്ധ്യായത്തിന്റെ പ്രാരംഭത്തിൽ 1-ാം ശതാബ്ദത്തിൽ മെക്കായിൽ സമാരംഭിതമായ മഹമ്മദമതത്തെക്കുറിച്ചു പ്രസ്താവിക്കുന്ന ഒരു ഖണ്ഡിക തർജ്ജമയിൽ അതേപടി ഉപേക്ഷിച്ചിരിക്കുന്നു. മാത്രമല്ല, ടി ഗ്രന്ഥകർത്താവു് 13-ാം ലേയോൻ മാപ്പാപ്പായുടെ ഭരണാരംഭകാലത്തു് ചരമമടയുകയാൽ ബാക്കിയുള്ള ചരിത്രം അതായതു് 9-ാം പീയൂസു മുതൽ ഇപ്പോൾ ഭാഗ്യമോടെ വാഴുന്ന 11-ാം പീയൂസു മാപ്പാപ്പാവരെയുള്ള ചരിത്ര ശകലങ്ങൾ ഇതരരേഖകളിൽ നിന്നാണു് ഞങ്ങൾ ശേഖരിച്ചിട്ടുള്ളതു്. (രണ്ടാം ഭാഗം താമസിയാതെ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തും).

ഈ ഉദ്യമത്തിൽ എന്നെ ഹാർട്ടമായി സഹായിച്ച എന്റെ കനിഷ്ഠ സഹോദരങ്ങളായ ക. നി. മൂ. സ. വിദ്യാത്മികളോടും, വിശിഷ്ട ഫി. സി. ജോൺ ബി. എ. അവർകളോടും എനിക്കുള്ള അകൈതവമായ കൃതജ്ഞതയെ ഇവിടെ പ്രകടിപ്പിച്ചുകൊള്ളുന്നു.

ഈ ഗ്രന്ഥം ഏതു കന്യകാമണിക്കു സമർപ്പിതമാകുന്നുവോ; ആ വിശുദ്ധ കൊച്ചുതൊഴുതായുടെ അനുഗ്രഹവശം ഇതു വായിക്കുന്നവരുടെ മേൽ സമഷ്ടിയായി ഉണ്ടായി, കത്തോലിക്കർ തങ്ങളുടെ സഭാമാതാവിന്റെ നേക്കുള്ള കടമകളെ പൂർവ്വതീർണ്ണതാപൂർവ്വം നിറവേറുകയും കത്തോലിക്കേതരന്മാർ തങ്ങളുടെ ദുരഭിപ്രായങ്ങളെ വെടിഞ്ഞു് വേഗത്തിൽ ഈ സഭാമാതാവിന്റെ മടിയിലേക്കു് പ്രത്യാഗമിക്കയും ചെയ്യുമാറാകട്ടെ എന്നുള്ള പ്രാർത്ഥനയോടു കൂടി ഇതു ബഹുജനസമക്ഷം അവതരിപ്പിച്ചുകൊള്ളുന്നു.

1. വാളിനോടും തീയോടും, പീഡനത്തിന് അതു ക്ഷണേണ അടി പെട്ടുപോകുമായിരുന്നു. എന്തെന്നാൽ അതിനെ ഭൂമിയിൽനിന്നു പാടെ വിപാടനം ചെയ്യുന്നതിനായി മൂന്നു നൂറ്റാണ്ടുകളോളം ലൗകിക ശക്തികൾ അതിപ്രയത്നം ചെയ്യുകയുണ്ടായി. എന്നാൽ മതപീഡനം അതിനെ നിർമൂലമാക്കുന്നതിന് പകരം പൂർവ്വാധികം രൂഢമൂലമാക്കുകയും വിസ്താരപ്പെടുത്തുകയും അതു ചെയ്യുന്നത്. വേദസാക്ഷികളുടെ രക്തം തിരുസഭയെ സമ്പൂർണ്ണ പ്രചരിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള ബീജങ്ങളായിരുന്നു

1. വാളിനോടും തീയോടും, പീഡനത്തിന് അതു ക്ഷണേണ അടി പെട്ടുപോകുമായിരുന്നു. എന്തെന്നാൽ അതിനെ ഭൂമിയിൽനിന്നു പാടെ വിപാടനം ചെയ്യുന്നതിനായി മൂന്നു നൂറ്റാണ്ടുകളോളം ലൗകിക ശക്തികൾ അതിപ്രയത്നം ചെയ്യുകയുണ്ടായി. എന്നാൽ മതപീഡനം അതിനെ നിർമൂലമാക്കുന്നതിന് പകരം പൂർവ്വാധികം രൂഢമൂലമാക്കുകയും വിസ്താരപ്പെടുത്തുകയും അതു ചെയ്യുന്നത്. വേദസാക്ഷികളുടെ രക്തം തിരുസഭയെ സമ്പൂർണ്ണ പ്രചരിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള ബീജങ്ങളായിരുന്നു

൧. (മിശിഹായുടെ ദിവ്യസാന്നിദ്ധ്യമില്ലായിരുന്നുവെങ്കിൽ) പതിതന്മാർ പ്രധാന വിശ്വാസസത്യങ്ങൾക്ക് വിരോധമായി നടത്തിയ ആക്രമണത്തിനിടയിൽ തിരുസഭ നാശോന്മുഖമാകുമായിരുന്നു. ലൗകികശക്തികളുടെ പിൻബലമുണ്ടായിരുന്നിട്ടും അവരുടെ പ്രയത്നങ്ങൾ വിശ്വാസസത്യങ്ങളെ അലങ്കോലപ്പെടുത്തുന്നതിന് പര്യാപ്തമായി എന്നു മാത്രമല്ല, അവർ ആക്രമിച്ച വിശ്വാസസത്യങ്ങളുടെ പ്രസ്താവവും, സംപൂർണ്ണമായ പ്രഖ്യാപനത്തിന് അവകാശമായിത്തീരുകയും ചെയ്തു. ഓരോ അബദ്ധബോധനവും ആവിർഭവിച്ച അവസരങ്ങളിൽ അതിനെയുക്കിയുക്കുക, ഖണ്ഡിക്കുന്നതിനും വിശുദ്ധന്മാരായ വേദശാസ്ത്രികൾ ഒരിക്കലും ഉണ്ടാകാതിരുന്നിട്ടില്ല. അതെ സമയം തന്നെ വളരുകക്കിടക്കും ഭവനപാതപ്രയോഗങ്ങൾക്കും ഇടകൊടുക്കാതിരിക്കത്തക്ക വിധത്തിൽ വിശ്വാസസത്യങ്ങളെ മെത്രാന്മാർ അവരുടെ തലവനും മിശിഹായുടെ പ്രതിപുരുഷനുമായ മാർപ്പാപ്പായോടുകൂടി പ്രഖ്യാപനം ചെയ്തുകൊണ്ടു് എല്ലാ അബദ്ധോപദേശങ്ങളേയും ശപിക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നു.

൨. (മിശിഹായുടെ ഈ സാന്നിദ്ധ്യമില്ലായിരുന്നുവെങ്കിൽ) ഓരോ കാലങ്ങളിൽ സ്വസ്ഥനായവരുടെ ഇടയിൽ എന്നുവേണ്ട തന്റെ വൈദികരുടെ ഇടയിൽപോലും കടന്നു കൂട്ടുവാൻ ഇടയായിട്ടുള്ള മാന്യജീവിതത്തിനും ഭർമ്മാർത്ഥപ്രതിപത്തിക്കും തിരുസഭവിധേയമാകുമായിരുന്നു. എന്നാൽ സമാർത്ഥത്തെ സംബന്ധിച്ച അതിന്റെ മാനദണ്ഡനത്തിനോ നീതിനിഷ്ഠക്കോ ഒരിക്കലും ഹാനിതട്ടിയിട്ടില്ല. സുവിശേഷത്തിന്റെ വിശുദ്ധനിയമങ്ങൾകൊണ്ടു് അസമാർത്ഥത്തെ എതിർക്കുന്നതിനും നിഷേധിക്കുന്നതിനും അതു ഒരിക്കലും അലസത പ്രദർശിപ്പിച്ചിട്ടില്ല. അസങ്കരനിബിഡമായ കാലങ്ങളിൽ പോലും അന്നത്തെ താമരമാടുകളുടെ ഒരുത്തമ പ്രതിഷേധമെന്നവണ്ണം സുകൃതജീവിതം നയിച്ചിരുന്ന അനേകം വിശുദ്ധാത്മാക്കളും അതിൽ ഉണ്ടായിരുന്നു.

ഇപ്രകാരം മതപീഡകന്മാരുടെ മേലും പതിതന്മാരുടെ മേലും മതഭേദികളുടെ മേലും തിരുസഭക്കുണ്ടായ വിജയം ദൈവികശക്തിയുടെ ഭേദമില്ലാത്തതും ഹൃദയസ്പർശകവുമായ ഒരു അത്ഭുതമാകുന്നു. “ജലപ്രളയമുണ്ടായി, കൊടുങ്കാറ്റുകളും ശക്തിയായി ആ വീടിന്മേൽ അടിച്ചു എന്നിട്ടും അതുനിലംപതിച്ചില്ല. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ അതു ഒരു പാറയിന്മേൽ സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടിരുന്നു.” അതിന്റെ വിശ്വമാവഹമായ ഉത്ഭവത്തിൽ എന്നപോലെ തന്നെ സുസ്ഥരമായ നിലനില്പിലും ദിവ്യത്വത്തിന്റെ പ്രത്യക്ഷലക്ഷണങ്ങളെ സംവഹിക്കുന്നതായ വിശുദ്ധ സഭ നമ്മുടെ എത്ര സവിശേഷമായ വണക്കത്തെയൊന്നും അർഹിക്കുന്നതും.

ഭൗമികമായ എല്ലാ സ്ഥാപനങ്ങളും സമുദായങ്ങളും രാജവംശങ്ങളും ചരി
 ന്നഭിന്നമാകയിൽ ഈ ദിവ്യസ്വാമിമാരും മാത്രം ഏകമായും അവിചിന്ന
 മായും നിലനില്ക്കുന്നു എന്നതിലധികം വിസ്മയോദ്ധരമായി എന്തുണ്ടു്?
 ബാഹ്യമായ ഉപദ്രവങ്ങൾ മൂലം സ്ഥിതിലയങ്ങൾക്കു് വിധേയമാകാ
 ത്ത സകല വസ്തുക്കളും ഇഹത്തിൽ കാലചക്രത്തിരുവിനുള്ളിൽപ്പെട്ട
 അന്തർജ്ഞാനം ചെയ്യുന്നു. എന്നാൽ ഈ ദിവ്യസ്ഥാപനം മാത്രം നാനാ
 തര ആക്രമണങ്ങളേയും വിപത്തുകളേയും അഭിമുഖീകരിച്ചശേഷം എല്ലാ
 കാലങ്ങളിലും അതിന്റെ ദിവ്യസ്ഥാപകനിൽ നിന്നു ലഭിച്ചിട്ടുള്ള എ
 ല്ലാലക്ഷണങ്ങളോടും ഗുണങ്ങളോടും പ്രത്യേകവരങ്ങളോടും കൂടി സ്ഥിതി
 ചെയ്യുന്നു. “സ്വപ്നത്തിലും ഭൂമിയിലും സകലാധികാരവും എനിക്കു നൽ
 കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ആകയാൽ നിങ്ങൾ പോയി സകല ജാതികളേയും
 പഠിപ്പിച്ച്; പിതാവിന്റേയും പുത്രന്റേയും പരിശുദ്ധാരൂപിയുടേയും നാ
 മത്തിൽ അവരെ ജ്ഞാനസ്നാനപ്പെടുത്തി ഞാൻ നിങ്ങളോടു കല്പിച്ച
 വയെല്ലാം കാത്തുകൊൾവാൻ അവരെ പഠിപ്പിക്കുവിൻ. ഇതാ ഞാൻ ലോ
 കാവസാനം വരെ എല്ലാ നാളുകളിലും നിങ്ങളോടു കൂടിയുണ്ടു്.” എന്നു
 ള്ള ഗംഭീരവചനങ്ങളുടെ പുത്രികരണമാകുന്നു നാം ഇവിടെ കാ
 ണുന്നതു്.

ഈ തരണത്തിൽ സുപ്രസിദ്ധ വാഗ്മിയായ ബോസേയുടെ വാക്കു
 കൾ സ്മരണീയങ്ങളാണു്. “പുറത്തുനിന്നുളവാകുന്ന മതപീഡനങ്ങൾ
 നിമിത്തമോ, അഥവാ സഭയ്ക്കു കത്തുതന്നെ പ്രാദുർഭവിക്കുന്ന പതിതമത
 ങ്ങളാലോ, മതഭിന്നതകളാലോ, അല്ലെങ്കിൽ ഉപവിയുടെ അഭാവം നി
 മിത്തം ഉണ്ടാകുന്ന മാനുജീവിതം നിമിത്തമോ തിരുസഭയ്ക്കു് ഒരു കാ
 ലത്തും സമാധാനജീവിതം ഉണ്ടാകുന്നതല്ലെന്നുള്ള പ്രവചനത്തെ ഒരു
 വശത്തും, ഈ വിധ ഉപദ്രവങ്ങളെല്ലാം ഉണ്ടായിരുന്നാലും അതിന്റെ
 ജീവനെ നശിപ്പിക്കുന്നതിനോ, തന്നിൽനിന്നു സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ള അധി
 കാരത്തെ തലമുറ തലമുറയായി കൈക്കൊണ്ടിട്ടുള്ള മേല്പട്ടക്കാരുടെ
 തുടർച്ചയേയും, താൻ പഠിപ്പിച്ചിട്ടുള്ള വിശുദ്ധ സത്യങ്ങളേയും, താൻ
 സ്ഥാപിച്ചിട്ടുള്ള വരപ്രസാദസംഭായകങ്ങളായ കൂദാശകളേയും ശിഥില
 ഭവിക്കുന്നതിനോ യാതൊരുത്തരും സാധിക്കുകയില്ലെന്നുള്ള ഭീർഘഭർ
 നത്തെ മറൊരുവശത്തും, ഒന്നിനോടൊന്നു് തുലനം ചെയ്തുകൊണ്ടു്
 വിചിന്തനം ചെയ്യുന്നതായാൽ ഈ ഭീർഘഭർന്നങ്ങളേക്കാൾ ഗാംഭീര്യ
 വും കൂടുതൽ ദിവ്യവുമായി യാതൊന്നുമില്ല. “നിങ്ങൾ പോയി ഫലം പൂ
 രപ്പെടുത്തുകയും ആ ഫലം നിലനിൽക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടുന്നതിനായിട്ടു
 ഞാൻ നിങ്ങളെ നിയോഗിച്ചിരിക്കുന്നു” എന്നത്രേ നമ്മുടെ ദിവ്യരക്ഷ

കുൻ ശ്രീഹന്മാരായി നിശ്ചയിക്കപ്പെട്ടിരുന്ന ആ പാവപ്പെട്ട മിൻപടി
 തക്കാരോട് അരുളിച്ചെയ്തിട്ടുള്ളത് അതേ—അവരുടെ ഫലങ്ങൾ എ
 ന്നും നിലനില്ക്കും എന്നുള്ള ആ ദിവ്യഗുരുവിന്റെ വാഗ്ദാനപൂർത്തീകരണം
 മിശിഹായുടെ ഇതര വാക്കുകൾക്കും പുത്രത്തിന്റെ മുദ്രയെ പതിക്കു
 യത്ര ചെയ്യുന്നത്. ഈ ദിവ്യരാജ്യത്തിന്റെ താക്കോലുകളെ സ്വകര
 ങ്ങളിൽ ഇപ്പോൾ വഹിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന 11ാം പീയൂസ മാപ്പാപ്പാ
 മുതൽ ആ താക്കോലുകളെ ധൂശോമിശിഹായുടെ തിരുക്കരങ്ങളിൽ നി
 ന്നും സ്വീകരിച്ച വി. പത്രോസുവരെയുള്ള മാപ്പാപ്പാമാരുടെ ഇടമുറി
 ളാത്ത ഒരു അധികാരപിൻതുടർച്ചയെ കാണിക്കുന്നതിനു നമ്മുടെ അ
 മ്നയായ കത്തോലിക്കാ തിരുപുസ്തകം മാത്രം സാധിക്കുമെന്നുള്ളത് മേൽ
 പന്ത്സാവിച്ച പ്രവചനങ്ങളുടെ നിസ്തർക്കമായ ഒരു തെളിവു. നമ്മുടെ വി
 ശ്വാസത്തിന്റെ ഒരു വലിയ സ്ഥിരീകാരവുമല്ലേയോ? കേവലം മനുഷ്യ
 ദൃഷ്ട്യ നോക്കുന്നതായാൽ തന്നെയും നമുക്കു മുൻഗമിച്ചിട്ടുള്ള സകല
 ജാതികളേയും അടക്കിക്കൊള്ളുന്നതും മനുഷ്യകുലത്തിന്റെ ഉത്ഭവം മു
 തൽ ഇന്നേവരെയും ഉള്ള സകല പാരമ്പര്യങ്ങളേയും സംവഹിക്കുന്ന
 തുമായ കത്തോലിക്കാസഭയുടെ അധികാരത്താഴ് തുലനം ചെയ്യുവാൻ
 തക്ക യാതൊരുധികാരവും ഭൂമിയിലില്ലതന്നെ. നിശ്ചയമായും കത്തോ
 ലിക്കാസഭയുടെ നിലനിൽപ്പ് അതിന്റെ സ്വഭാവാനുഭോക്താക്കളിൽനിന്നും
 സംരക്ഷണത്തിനും സാക്ഷ്യം വഹിക്കുന്നു. സകല സ്ഥാപനങ്ങളും അ
 ധീനപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതായ വ്യതിയാനങ്ങൾക്കും വിനാശത്തിനും അതു വിധേ
 യമല്ലെന്നുള്ള ഏക സംഗതിയാൽതന്നെ നമ്മുടെ വിശ്വാസത്തെയും അ
 ത്ത് അർഹിക്കുന്നുണ്ട്.

ഗുണമകന്താ.

തിരുസഭാചരിത്രസംഗ്രഹം

അദ്ധ്യായം ൧.

സഭാസ്ഥാപനം മുതൽ കസ്തനീനോസ ചക്രവർത്തിയുടെ
മാനസാന്തരം വരെ

(എ. എം.)
(ബി. സി. 4004 മുതൽ രക്ഷണീയവത്സരം 312 വരെ)

൧. ഇസശോമ്ഗിഹാ സഭ
സ്ഥാപിക്കുന്നത്

ആദിയിൽ ആദാമിനോടു ചെല്ലു വാഴത്തത്തിന്നനുസരണമായും, പ്രവചനങ്ങൾക്കനുയോജ്യമായും, സർവ്വജാതികളുടേയും പ്രത്യാശാമൂർത്തിയായ യേശു, യൂദായിലെ ബേത്ലഹേമിൽ ദൈവഹിതാനുസരണം ബി. സി. 4004-ൽ അവതാരം ചെയ്തു. പിതാവായ ദൈവത്തോടു സർവ്വമാ സമനും, തന്റെ ഏക പുത്രനുമായ യേശു ദിവ്യവെളിപാടിന്റെ പ്രകാശത്താൽ പ്രശോഭിതമായിരുന്ന യഹൂദവംശത്തിലാണ് ജാതനായത്. സകല ലോകത്തിന്റേയും രക്ഷക്കു പ്രസവിക്കുന്ന തീരും, തദ്പരാ ദൈവജനനി എന്ന ഉന്നതപദവി ലഭിക്കുന്ന തീരും, ഭാഗ്യമുണ്ടായത് സൃഷ്ടികളിൽ ശ്രേഷ്ഠവും, അതീവ പരിശുദ്ധവും, നിത്യകന്യകയും ആയ മറിയാമിനായിരുന്നു. മാതാവായ മറിയാമിനും, വളർത്തച്ഛനായ യഹൂസേപ്പിനും വിധേയനായി, നസറേത്തിലെ, തന്റെ ചെറിയ ഭവനത്തിൽ നയിച്ചു മുപ്പതുകൊല്ലത്തെ നിമൃശ്വാസ കാലത്തു്, യേശു അനുസരണം, വിനയം, വിരക്തി മുതലായ സൽഗുണങ്ങൾ ഒരു മഹിതമാതൃകയായി പരിലസിച്ചു. മുപ്പതാമത്തെ വയസ്സു മുതൽ, അവിടുന്ന് യഹൂദായിലെ ഗ്രാമങ്ങളിലും നഗരങ്ങളിലും സഞ്ചി

രിച്ചു, സ്വർഗ്ഗരാജ്യത്തെപ്പറ്റി സുവിശേഷപ്രസംഗങ്ങൾ നടത്തുകയും, രോഗികളെ സൗഖ്യമാക്കുകയും, മരിച്ചവരെ ഉയർപ്പിക്കുകയും, ഏവർക്കും അനുഗ്രഹങ്ങൾ പ്രദാനം ചെയ്തും ചെയ്തു. തന്റെ സഭാമന്ദിരത്തിന്റെ സ്തംഭങ്ങളായി പന്ത്രണ്ടു ധീരന്മാരെ അദ്ദേഹം നിയോഗിച്ചു മൂന്നു കൊല്ലം അവർക്ക് ആവശ്യമായ അഭ്യസനങ്ങൾ നൽകിയ ശേഷം, അവിടുത്തെ സമയം, സമാഗതമായ ഉടൻ നിത്യഉടമ്പടിയുടെ കണക്കാക്കിയ മിശിഹാ പാപികളുടെ കരങ്ങളിൽ സ്വയം ഏല്പിച്ചു, നിന്ദാവഹമായ കുരിശുമാർഗ്ഗം അനുഭവിച്ചു, നിത്യനാശത്തിനു വിധേയരായിരുന്ന മനുഷ്യരെ അമൂല്യമായ തന്റെ തിരുക്കരുണയാൽ ഉദ്ധരിച്ചു. ദീർഘദർശികളുടെ പ്രവചനപ്രകാരവും, ശ്രീഹന്മാരോടുള്ള വാഗ്ദാനത്തിനനുസരണമായും മൂന്നാംദിവസം മിശിഹാ മരിച്ചവരിൽ നിന്ന് ഉയിർത്തു, മരണത്തിന്മേൽ പരിപൂർണ്ണവിജയം പ്രാപിച്ചു അവർക്ക് പ്രത്യക്ഷനായി; ദൈവരാജ്യമായ തന്റെ സഭയെക്കുറിച്ച് അനവധി കാൽക്കൂടാർ ശ്രീഹന്മാരെ ധരിപ്പിച്ചു. അന്നുതന്നെ അവരുടെ തലവനും, സ്വപരക്കത്താൽ പുനരുദ്ധരിക്കപ്പെട്ട അജഗണത്തിന്റെ പ്രധാന ഇടയനും ആയി പത്രോസിനെ അവിടുന്നു നിയമിക്കുകയും, ലോകാവസാനത്തോളം താൻ അവരുടെ കൂടെ ഉണ്ടായിരിക്കുമെന്ന് വാഗ്ദാനം ചെയ്തും ചെയ്തു. അനന്തരം സ്വഭാവതീതമായ പ്രകാശവും കൃപയും ലഭിക്കുന്നതിനുവേണ്ടി പരിശുദ്ധാത്മാവിന്റെ ആഗമനം പ്രതീക്ഷിച്ചുകൊണ്ട് യേശുലേമിൽ താമസിക്കണമെന്നുള്ളതായി ചില ശേഷം, അവിടുന്നു അവരെ അനുഗ്രഹിച്ചു, “നിങ്ങൾ പോയി സർവ്വസൃഷ്ടികളോടും സുവിശേഷം പ്രസംഗിക്കുവിൻ, എന്നും പിതാവിന്റെയും പുത്രന്റെയും പരിശുദ്ധാത്മാവിന്റെയും നാമത്തിൽ അവരെ ജ്ഞാനസ്നാനപ്പെടുത്തുവിൻ”, എന്നും അരുളിച്ചെയ്തിട്ട്, അവർ നോക്കി നിൽക്കവേ തന്നെ സ്വർഗ്ഗത്തിലേക്കുയരുന്നെങ്കിലും അവിടുത്തെ മഹത്വത്തിൽ പ്രവേശിച്ചു.

അവർ യേശുലേമിലേയ്ക്കു പ്രത്യാഗമിച്ചു, ഒരു മാളികയുടെ മുകളിലത്തെ മുറിയിൽ പ്രാർത്ഥിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. അവരുടെ കൂടെ മനുഷ്യാവതാരം ചെയ്ത മിശിഹാതന്മൂലം മാതാവായ മറിയവും, ഏകദേശം നൂറ്റാറുപത്തോളം ശിഷ്യരും ഉണ്ടായിരുന്നു. അവർ പ്രാർത്ഥിച്ചു പരിശുദ്ധാത്മാവെ പ്രതീക്ഷിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നപ്പോൾ മിശിഹായെ ഒറ്റിക്കൊടുത്ത യൂദാസ് കരിയോത്തായിക്കുപകരം ഒരാളെ നിയമിക്കണമെന്നു പത്രോസ് അഭിപ്രായപ്പെട്ടു. സന്നിഹിതരായിരുന്ന ശിഷ്യന്മാരുടെ കൂട്ടത്തിൽ ഉൽകൃഷ്ടഗുണങ്ങളും സുകൃതങ്ങളും കൊണ്ട് പ്രശോഭിച്ചിരുന്ന രണ്ടുപേരുണ്ടായിരുന്നു. അവരിൽ ആരെ തിരഞ്ഞെടുക്കേണ്ടവെന്നറിയാതെ അവർ

വിഷമിച്ചു. ഒടുവിൽ “കർത്താവേ ഈ രണ്ടുപേരിൽ ആരെയാണ് സ്വന്തം നിമിത്തം നശിച്ചുപോയ യുദ്ധാധികൃതർ. അവിടുന്ന് സ്വീകരിക്കുന്നത്” എന്നു പ്രാർത്ഥിച്ചുകൊണ്ട് കുരിയിട്ടു. കുരി, മത്തിയാസിന്റെ പേരിൽ വീഴുകയും ശിഷ്യൻ എന്ന എളിയസ്ഥാനത്തു നിന്നും അദ്ദേഹം ശൈശവപദവിയിലേക്കു ആരോഹണം ചെയ്യപ്പെടുകയും ചെയ്തു. പത്താംദിവസം ഒരു സ്ഥലത്തു എല്ലാവരും കൂടിയിരുന്നു. അപ്പോൾ സ്വർഗ്ഗത്തിൽ നിന്നും കൊടുങ്കാറ്റാടിക്കുന്നതുപോലുള്ള ഒരു ശബ്ദം കേട്ടു. അഗ്നിജ്വാലകളുടെ രൂപത്തിൽ പരിശുദ്ധാത്മാർ അവരുടെ മേൽ ആവസിച്ച്, അവരെ പരിശുദ്ധാരൂപിയാൽ പരിപൂർണ്ണരാക്കി. ഉടനെ അവർ വിവിധഭാഷകൾ സംസാരിക്കുകയും, ദൈവത്തിന്റെ അത്യന്തപ്രവൃത്തികളെ സംബന്ധിച്ച് പ്രസംഗിക്കുകയും ചെയ്തു. അവരുടെ ആത്മാക്കൾ വിസ്മയനീയമായ വിധത്തിൽ ജ്ഞാനത്താലും, ദൈവപ്രസാദത്താലും പരിപൂർണ്ണമായി. ഇതോടുകൂടി അവർ വ്യക്തികളുടെ ഒരു സമൂഹം എന്ന നിലയെ അതിലംഘിച്ച്, മിശിഹായുടെ സൂക്ഷ്മശരീരം അഥവാ ജീവിക്കുന്ന ദൈവത്തിന്റെ സഭയായി രൂപാന്തരപ്പെട്ടു.

൨. ശ്രീഹന്മാരുടെ പ്രസംഗങ്ങളും സഭയുടെ പ്രചാരവും.

ദൈവത്തിന്റെ അഭിലാഷവും, ആജ്ഞയും, അങ്ങു അബ്രാഹാമിനോടു ചെയ്ത വാഗ്ദാനങ്ങളുടെ അനന്തരാവകാശികളായ യൂദന്മാരുടെ ഇടയിൽ ആദ്യം സുവിശേഷം പ്രസംഗിക്കപ്പെടണമെന്നുള്ളതായിരുന്നു. നമുക്കു കർത്താവു കുന്നായിലെ സ്ത്രീയോടു “താൻ ഇസ്രായേലിൽ നഷ്ടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നവരിലേക്കാണ്, അയക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നതെന്ന് പ്രസ്താവിച്ചതും, രക്ഷകനായി അവതരിച്ച മിശിഹായിൽ വിശ്വസിക്കാതെ, ആ ഭക്തവത്സലനെ നിഷ്കരമായി ക്രൂശിൽ തറച്ചു കൊന്നിട്ടും, നിന്ദാവഹമായ ആ നന്ദിയില്ലായ്മയെ വിസ്മരിച്ച് സഭയുടെ ആദ്യഫലങ്ങളെ അവരിൽ നിന്നു തെരഞ്ഞെടുത്തതും ഈ ആഗ്രഹത്തിന്റെയും, ആജ്ഞയുടെയും പ്രസംഗമായ പ്രകാശനങ്ങളാണ്.

പെന്തക്കോസ്തിതിരുനാൾ ആഘോഷിക്കുന്നതിനായി, അനേകം യൂദന്മാർ ലോകത്തിന്റെ നാനാഭാഗങ്ങളിൽ നിന്നും അന്നു യേരൂശലേം പൂരിയിൽ വന്നിരുന്നു. ഇത്ര വലിയ ജനാവലിയെ കണ്ടു സന്തുഷ്ടരായ അപ്പസ്തോലന്മാർ അവരോടു സുവിശേഷം പ്രസംഗിച്ചു. വിസ്മയം! ഓരോ ശ്രോതാവിനും ഏറ്റവും പരിചിതമായ ഭാഷയിൽ അ

വർ പ്രസംഗിക്കുന്നതായി ആ ജനാവലിക്കുറവുപെട്ടു. അതായത് ഭരിതരായി അവർ പരസ്പരം ചോദിച്ചു “വിവിധ ഭാഷകളിൽ അനശ്തമായും, അതിശക്തിയായും പ്രസംഗിക്കുന്ന നിരക്ഷരക്ഷികളായ ഈ ഗലീലിയാക്കാർ ആരായിരിക്കും?”

പത്രോസ് അവരോടു പറഞ്ഞു, നിങ്ങൾ അതഭൂതപ്പെടേണ്ട. നിങ്ങൾ മുൻപു കേട്ടിട്ടുള്ള ഒരു പ്രവചനത്തിന്റെ പൂർത്തീകരണം മാത്രമാണിത്. പത്രോസ് തുടന്നു, അവർ നിഷ്കരുണം ക്രൂശിച്ച നന്ദായനായ യേശു, അവരുടെ പിതാക്കന്മാർ പ്രത്യാശാപൂർവ്വം പ്രതീക്ഷിച്ചിരുന്ന യഥോവയും, സാക്ഷാൽ ദൈവവുമാണെന്നും അതിനാൽ അവിടുത്തെ നാമത്തിൽ ജ്ഞാനസ്നാനം സ്വീകരിച്ച് അവരുടെ പാപത്തിനു പരിഹാരം പ്രാപിക്കണമെന്നും അവരെ ഉൽബോധിപ്പിച്ചു. ആ ക്ഷണത്തിൽ തന്നെ മൂവായിരംപേർ മാനസാന്തരപ്പെട്ടു സഭാംഗങ്ങളായി. അനന്തരം വി. പത്രോസും വി. യോഹന്നാനും കൂടി ദേവാലയത്തിലേക്കു പോകുമ്പോൾ മുടന്തനായ ഒരു ഭിക്ഷുവിനെ സുഖപ്പെടുത്തി. ഈ വൃത്താന്തം കേട്ട് അനേകായിരം ജനങ്ങൾ അവിടെ സമ്മേളിച്ചു. പത്രോസ് അവരോടും പ്രസംഗിക്കുകയും അയ്യായിരം ആളുകൾ ഈ പ്രസംഗഫലമായി സത്യസഭയെ സമാഗ്ദേശിക്കുകയും ഉണ്ടായി.

ഇവയെല്ലാമറിഞ്ഞു ക്ഷുഭിതചിത്തരായ പുരോഹിതന്മാരും സാദുകന്മാരും അപ്പസ്തോലന്മാരെ ബന്ധിച്ച്, കാരാഗൃഹത്തിലടച്ചു. അടുത്ത ദിവസം അവരെ ആലോചനാസഭയുടെ മുമ്പിൽ കൊണ്ടുവന്നു. ആരുടെ അധികാരത്തിലും നാമത്തിലും നിങ്ങൾ ഇപ്രകാരം പ്രവൃത്തിക്കുന്നുവെന്നുള്ള അവരുടെ ചോദ്യത്തിനു “നിങ്ങൾ ക്രൂശിച്ച മിശിഹായുടെ അധികാരത്തിലും നാമത്തിലും ഏനായിരുന്ന” വി. പത്രോസ് നൽകിയ മറുപടി. വിദ്യാവിഹീനരും, അജ്ഞതമായ ഈ ധീവരന്മാരുടെ അന്യോന്യ ധൈര്യം പ്രസ്തുത സഭാംഗങ്ങളെ വിസ്മയഭരിതരാക്കി. എങ്കിലും സുഖമാക്കപ്പെട്ട മുടന്തനും അവിടെ സന്നിഹിതനായിരുന്നതുകൊണ്ടു ആ അതഭൂതത്തിന്റെ യാഥാർത്ഥ്യം നിഷേധിക്കുന്നതിനവർ സാധിച്ചില്ല. അതിനാൽ ഇനിയും ഈ നാമത്തിൽ യാതൊരുത്തരോടു പ്രസംഗിക്കരുതെന്നു നിരോധിക്കുകമാത്രമേ അവർ ചെയ്തുള്ളൂ. ദൈവപ്രചോദിതമായ അചഞ്ചലതയോടെ അപ്പസ്തോലന്മാർ പ്രത്യുച്ചരിച്ചു. “ദൈവത്തെ അനുസരിക്കാതെ, നിങ്ങളെ അനുസരിക്കുന്നതു ന്യായമാണോ എന്നു നിങ്ങൾതന്നെ വിധിപ്പിൻ: “ഞങ്ങൾ ഒഴിച്ചിട്ടുള്ളതും ശ്രവിച്ചിട്ടുള്ളതുമായ ഒന്നിന്നെയും പ്രസംഗിക്കാതിരിപ്പാൻ ഞങ്ങൾക്കു നിവൃത്തിയില്ല”. അവരെ കാരാഗൃഹവാസം അനുഭവിപ്പിക്കുന്നതിനു കാരണമെന്നും കാണാ

തിരുന്നതിനാൽ ആലോചനാസഭ അവരെ വിട്ടയച്ചു. അവർ ഉടനെ വിശ്വാസികളുടെ ഇടയിൽ തിരിച്ചെത്തി സംഭവിച്ചവയെല്ലാം അവരെ അറിയിച്ചു. സത്തുഷ്ടചിത്തരായ ആ ജനസംഘം ദൈവത്തിനു സ്തോത്രം ചെയ്തും, എവിടേയും നിർഭയം സുവിശേഷം പ്രസംഗിക്കുന്നതിനു ശക്തിയും ആത്മയെന്തുവും നൽകുവാൻ പ്രാർത്ഥിക്കുകയും ചെയ്തു.

ദൈവം അത്ഭുതകരമായ തന്റെ വരപ്രദാനത്താൽ, മാനസാന്തരപ്പെടുത്തിയ ഹൃദയങ്ങളെ നവീകരിച്ചും, പരിശുദ്ധമാക്കിയും, തന്റെ ശിഷ്യഗണത്തിനു നൽകിയ ഉപദേശങ്ങൾ സ്ഥിരീകരിച്ചു. “അവർ വരപ്രസാദസമ്പുഷ്ടരായിരുന്നു.” ഒരവസരത്തിൽ അവർ സോളമന്റെ ഭവനത്തിന്റെ പുറമെത്തു് സമ്മേളിച്ചിരിക്കുകയായിരുന്നു. ജനാവലിക്കു അവരോടുകൂടി ചേരുന്നതിനു യെശു മില്ലായിരുന്നു. എന്നാൽ അവർ അത്ഭുതങ്ങൾ പ്രവർത്തിച്ചുവന്നതിനാൽ അവരെ ആദരിക്കാതിരിക്കുവാനും അവർ കഴിഞ്ഞില്ല. എന്നു മാത്രമല്ല പത്രോസിന്റെ നിഴലോട് സൗഖ്യം പ്രാപിക്കുന്നതിനു അനേകം രോഗികളെ അവർ തെരുവീഥിയിലേക്കു നയിക്കുകയും ചെയ്തു. അവരെല്ലാം സുഖം പ്രാപിച്ചു. എന്നാൽ നീചരും ഭയജനകമായ സാദൃശ്യങ്ങൾ ഭയപദേശങ്ങളാൽ ശ്ലീഹന്മാരോടു, അസൂയയും വൈരവും വളർച്ച മഹാപുരോഹിതൻ, അവരെ വീണ്ടും ബന്ധിച്ചു് കരാഗ്രഹത്തിലടക്കുവാൻ ആജ്ഞാപിച്ചു. പക്ഷെ പ്രശാന്തമായ നിശ്ചയവേളയിൽ ദൈവദൂതൻ അവർക്കു പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടു് അവരെ ബന്ധനവിമുക്തരാക്കി, ദേവാലയത്തിൽ പോയി നിത്യജീവന്റെ വചനങ്ങൾ പ്രസംഗിക്കുവാൻ അവരോടു കല്പിച്ചു. പ്രഭാതത്തിൽ മഹാപുരോഹിതൻ, ശ്ലീഹന്മാരെ അയാളുടെ സവിധത്തിലേക്കുനയിക്കുവാൻ ദൂതനെ അയച്ചു. കരാഗ്രഹം ഭദ്രമായി പൂട്ടപ്പെട്ടിരുന്നുവെങ്കിലും ശ്ലീഹന്മാർ ദേവാലയത്തിൽ നിന്നു പ്രസംഗിക്കുന്നതായി അവർ കണ്ടു. വിവരം അറിഞ്ഞു ക്രൂരനായ പുരോഹിതൻ, ശ്ലീഹന്മാരെ ബന്ധിച്ചയക്കുവാൻ ദേവാലയപ്രധാനിയോടാവശ്യപ്പെട്ടു. അയാൾ അപ്രകാരം ചെയ്തു. എങ്കിലും ജനങ്ങളെ ഭയന്നു അവരെ ഉപദ്രവിക്കുവാൻ അയാൾ യെശുപ്പെട്ടില്ല. മഹാപുരോഹിതൻ സൗമ്യരും അവരോടു ചോദിച്ചു. “യേശുവിന്റെ നാമത്തിൽ യാതൊന്നും പഠിപ്പിക്കരുതെന്നു നിങ്ങളെ ഞങ്ങൾ വ്യക്തമായി ധരിപ്പിച്ചിരുന്നില്ലേ? എന്നിട്ടും നിങ്ങളുടെ ഉപദേശം യേരൂശലേം മുഴുവൻ വ്യാപിപ്പിച്ചു കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നല്ലോ? ആ നസ്രായക്കാരന്റെ രക്തം ഞങ്ങളുടെ മേൽ വീഴ്ത്തുവാൻ ആണോ നിങ്ങൾ ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്? അതിനു ശ്ലീഹന്മാരിൽ പ്രമാണിയും ഉത്തരം പറയുന്നതിൽ സഭാ പ്രമുഖനായ പ

ത്രോസ് “ഞങ്ങൾ മനുഷ്യരേക്കാൾ ദൈവത്തെ അനുസരിക്കുവാൻ നിർബന്ധിതരാണ്.” “നിങ്ങൾ അന്യായമായി വധിച്ച യേശുവിനെ ദൈവം ഉയർത്തി കുന്താവു രക്ഷകനുമായി മഹത്വപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു” എന്നു പറഞ്ഞു. കോപാക്രാന്തരായിത്തീർന്ന സംഘങ്ങൾ, സ്ത്രീഹന്മാരെ വധശിക്ഷയ്ക്കു വിധിക്കുവാൻ സന്നദ്ധരായി. അപ്പോൾ നിയമപട്ടവായ ഗമാലിയേൽ അവരോടു പറഞ്ഞു ‘നിങ്ങൾ ഈ മനുഷ്യരെ വിട്ടയപ്പിൻ, അവരെ ഉപദ്രവിക്കരുത്’. ഈ ആലോചന അഥവാ പ്രസ്ഥാനം മനുഷ്യസ്വത്വമെങ്കിൽ അതു തന്നെ നശിച്ചു പോകും. പ്രത്യേക ദൈവസ്ഥാപിതമാണെങ്കിലോ അതിനെ ഉന്മൂലനം ചെയ്യുവാൻ നിങ്ങൾ പ്രാപ്തരല്ല. ബുദ്ധിപൂർവ്വമായ ഈ ഉപദേശം എല്ലാവരും സ്വീകരിച്ചു. എങ്കിലും, യേശുവിന്റെ നാമത്തിൽ ഇനിയും പ്രസംഗിക്കരുതെന്നു നിഷ്കർഷിക്കുകയും അവരെ ദണ്ഡിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യാതിരുന്നില്ല സ്ത്രീഹന്മാക്കകട്ടെ, ഇതിൽ അത്യധികമായ സന്തോഷമാണുണ്ടായത്. കന്താവിനുവേണ്ടി അവനും സഹിക്കുവാൻ തക്കതെ അർഹരായി ഗണിച്ചല്ലോ എന്നുള്ളതായിരുന്നു അവരുടെ സന്തോഷനിദാനം. അനന്തരം അവർ ദേവാലയത്തിലും ഓരോ ഭവനത്തിലും ചെന്നു ദൈവവചനം പ്രസംഗിച്ചു. എന്നാൽ ദിവ്യപുജാപ്പണവും ക്രിദാശകളും രഹസ്യസ്ഥലങ്ങളിൽ വച്ചു മാത്രമേ നടത്തിയുള്ളൂ. കാരണം പിൽക്കാലത്തേപ്പോലെ വിശ്വാസികൾക്കു സമ്മേളിക്കുന്നതിനും മറ്റും സൗകര്യമായ പൊതുസ്ഥലങ്ങൾ അവർക്കുണ്ടായിരുന്നില്ല.

ശിഷ്യഗണം പ്രതിദിനം വർദ്ധിച്ചു വന്നു. വി. ലൂക്കോസ് അപ്പസ്തോലൻ ‘നടപടി’ എന്ന ഗ്രന്ഥമെഴുതിയപ്പോൾ തന്നെ അവർ ഗണ്യമായ ഒരു സംഖ്യ ഉണ്ടായിരുന്നു. എല്ലാ ജാതികളിൽ നിന്നും എല്ലാ പ്രായത്തിലുമുള്ളവർ സഭാസന്താനങ്ങളായി സ്വീകരിച്ചു. ഒരു ഹൃദയവും ഒരു ആത്മാവുമെന്നപോലെ സുദൃഢമായ ഐകമത്യത്തിലും നിസ്സുലമായ സ്നേഹത്തിലും അവർ ജീവിക്കയും ചെയ്തു. ആരെയും അവർ ദ്രിഢരായോ, നിസ്സഹായരായോ പരിത്യജിച്ചില്ല. ഓരോരുത്തരും അവർക്കുള്ള സകല സമ്പത്തുകളും വിറ്റു ആ പണം സ്ത്രീഹന്മാരുടെ പാദങ്ങളിൽ സമർപ്പിക്കയും, അവർ അതിനെ ഓരോരുത്തരുടേയും ആവശ്യാനുസരണം വിഭജിച്ചുകൊടുക്കുകയുമായിരുന്നു അന്നത്തെ ചതിവു. എന്നാൽ ഏറെ താമസിയാതെ ഈ ജോലി നിർവ്വിഫ്ലം നിർവ്വഹിപ്പാൻ അപ്പസ്തോലന്മാർക്കു സൗകര്യമില്ലാതെ വന്നു. അതിനാൽ, പരിത്രലാഭപിയാൽ പരിപൂർണ്ണരും, ജ്ഞാനസമ്പന്നരായ ഏഴു ആരാധകക്കാർ ഈ ജോലി

വിട്ടുകൊടുത്തു. വി. സ്റ്റേപ്പാനോസായിരുന്നു ഇവരിൽ പ്രധാനി. അദ്ദേഹം പ്രവർത്തിച്ചുവന്ന ബഹുലങ്ങളായ അത്ഭുതപ്രവർത്തികളും, അദ്ദേഹത്തിന്റെ അനന്യസംധാരണമായ പ്രസംഗചാതുര്യവും, അത്ഭുതാവഹമായ വിജയപ്രാപ്തിയും അവിശ്വാസികളായ യൂദന്മാരുടെ പ്രത്യേക വൈരത്തിന് പാത്രമാക്കി. ദൈവഭൃഷണം എന്ന അപരാധം ആരോപിച്ചു പ്രധാനാചാര്യൻ വി. സ്റ്റേപ്പാനോസിനെ വീക്ഷിച്ചു. വിശുദ്ധനാവട്ടെ ശക്തിയുക്തങ്ങളായ പ്രത്യുത്തരങ്ങളാൽ പ്രധാനാചാര്യനെ പരാജയപ്പെടുത്തുകയാണ് ചെയ്തത്. കൃതാർഹമായ നന്മംഗത്തോടു് ദൈവത്തിനുള്ള അമൂല്യസ്നേഹത്തേയും, അവിടുന്ന് അവരുടെ മേൽ വർഷിച്ചിട്ടുള്ള അനർഹാനുഗ്രഹങ്ങളേയും, അവർ നിർഘൃണം കൃശിച്ച മിശിഹായുടെ ദൈവത്വത്തേയും മറ്റും പരാമർശിച്ചു സൂച്യതമായും അനിഷേധ്യമായും അദ്ദേഹം അവരോടു പ്രസംഗിക്കുകയും ചെയ്തു. ഇതുകേട്ടു കൃദ്ധനായ ആചാര്യനും, കൂട്ടരും ദയാലേശമെന്യേ ആ ദിവ്യനെ വലിച്ചിഴച്ചു പട്ടണത്തിനു പുറത്തു കൊണ്ടുപോയി കല്ലെറിഞ്ഞു കൊന്നു. (നടപടി. 6: 7.) ആ വിശുദ്ധൻ അപ്പോഴും അവർക്കുവേണ്ടി പ്രാർത്ഥിക്കുകയാണ് ചെയ്തത്. നിഷ്കന്മഷനായ അദ്ദേഹത്തിന്റെ വിനീതമായ പ്രാർത്ഥന മഹത്തരമായ ഫലങ്ങളെ പ്രദാനം ചെയ്യാതെയുമിരുന്നില്ല.

വി. സ്റ്റേപ്പാനോസിന്റെ വധം ശൈശവദശയിലിരുന്ന സഭയ്ക്കു പൊതുവേയുണ്ടാകുവാനിരുന്ന നിഷ്കാമർദ്ദനങ്ങളുടെ ഒരു സൂചനം മാത്രമായിരുന്നു. വിശ്വാസികൾ പലസ്തീനിൽ സർവ്വത്ര ചിതറപ്പെട്ടു എന്നാൽ പോയ സ്ഥലങ്ങളിലെല്ലാം സഭാഭീപത്തിന്റെ പ്രഭാവവും അവർ ചൊരിഞ്ഞു. ഇങ്ങനെ സർവ്വശക്തനായ ദൈവം തന്റെ ദിവ്യോദ്ദേശസിദ്ധിക്കായി ശത്രുക്കളെത്തന്നെ ഉപകരണമായി സ്വീകരിച്ചു. ചിലർ ഫെനീഷ്യയിലും ചിലർ സൈപ്രസിലും, മറ്റു ചിലർ അന്ത്യോഖ്യായിലും സുവിശേഷം പ്രചരിപ്പിക്കുന്നതിനായി പുറപ്പെട്ടു. വി. പിലിപ്പോസ് എന്ന ആറാം പട്ടക്കാരൻ ശമരിയാനിവാസികളിൽ അനേകം പേരെ മാനസാന്തരപ്പെടുത്തി. വി. അന്നിയാസ് ദമസ്കോസിൽ ഒരു സഭ സ്ഥാപിച്ചു. വി. സ്റ്റേപ്പാനോസിനെ കല്ലെറിഞ്ഞു കൊന്നവരുടെ സഹായകനും, ക്രിസ്തുമതവിദ്വേഷത്താൽ കലുഷിതനായ ശൗൽ എന്ന യുവാവിനു് ഇതിൽ വലുതായ ഹൃദയബലമായി. അയാൾ, ദമസ്കോസിലെ സകല ക്രിസ്ത്യാനികളേയും ബാധിച്ചു് യേരൂശലേമിലേക്കു കൊണ്ടുവരുന്നതിനു് ആചാര്യനിൽ നിന്നും അധികാരപത്രവും വാങ്ങി ദമസ്കോസുപട്ടണത്തിലേക്കു തിരിച്ചു. യാത്രാമദ്ധ്യേ സൂര്യപ്രകാശത്തേ

യു. വിജയിക്കുന്ന ഒരു സ്വർഗ്ഗീയ തേജസ്സ് അയാൾക്കു പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടു. “ശൗലേ! ശൗലേ! നീ എന്തുകൊണ്ട് എന്നെ പീഡിപ്പിക്കുന്നു?” എന്നു ഒരുശരീരിവാക്യവും ആ പ്രകാശത്തിൽ നിന്നു കേട്ടു. അയാൾ ഭയപരവശനായി നിലത്തു വീണു. അയാൾ ചോദിച്ചു “പ്രഭോ അവിടുന്ന് ആരാണു്?”

“ഞാനല്ലയോ നീ പീഡിപ്പിക്കുന്ന യേശു”

ശൗൽ ആശ്ചര്യഭരിതനായി വിറച്ചുകൊണ്ടു ചോദിച്ചു. “കർത്താവേ! ഞാൻ എന്തു ചെയ്യണമെന്നാണു് അവിടുത്തെ ആഗ്രഹം?”

യേശു അവനോടു പറഞ്ഞു, “നീ എഴുന്നേറു മെസ്കോസിലേക്കു തന്നെ പോവുക, നീ എന്താണു് ചേയ്യേണ്ടതെന്നു് അവിടെ നിന്നോട റിയിക്കും”. ദിവ്യപ്രകാശത്തിന്റെ പ്രകാശക്കുതിയാൽ അന്ധനായിത്തീർന്ന ശൗലിനെ സ്വാനയായികൾ അയാൾ വധിക്കുവാൻ പോയ അനന്ധനീയാസിന്റെ ഭവനത്തിലേക്കു നയിച്ചു. അവിടെ അനന്ധനീയാസിൽ നിന്നും ക്രിസ്തു മതജ്ഞാനവും ജ്ഞാനസ്നാനവും സ്വീകരിച്ചശേഷം ദേവാലയങ്ങളിൽ ക്രിസ്തുവിനേക്കുറിച്ച് പ്രസംഗിച്ചുതുടങ്ങി. അത്ഭുതകരമായി നടന്ന ഈ മാനസാന്തരം യുദജനത്തെ വിസ്മയഭരിതരും രോഷകലുഷിതരും ആക്കി. എന്നാൽ ശൗൽ ഇതുകൊണ്ടൊന്നും അധൈര്യപ്പെട്ടില്ല. “നാം വധിച്ച നസ്രായനായ യേശു തന്നെയാണു രക്ഷിതാവായ ക്രിസ്തു” എന്നു അയാൾ ശക്തിയുക്തം യുദരേ ഉൽബോധിപ്പിച്ചു, അവരെ പരാജയപ്പെടുത്തി. ലജ്ജാവഹമായ ഈ പരാജയം അവരുടെ വൈരത്തെ അതിമാത്രം വർദ്ധിപ്പിച്ചു. ശൗൽ അവരുടെ പ്രത്യേക വൈരത്തിനു പാത്രമായി. അയാളെ നിഗ്രഹിക്കുവാൻ നിഗൂഢങ്ങളായ പല തന്ത്രങ്ങളും അവർ പ്രയോഗിച്ചുതുടങ്ങി. എന്നാൽ ശ്ലീഹന്മാരുടെ പ്രത്യേക സംരക്ഷണങ്ങളാൽ, അവയിൽനിന്നൊന്നും അദ്ദേഹം രക്ഷപെട്ടു. ഒരു പ്രാവശ്യം നഗരവളപ്പിനുള്ളിൽനിന്നും ഒരു കുട്ടയിൽ കെട്ടിയിറക്കിയാണു് അദ്ദേഹത്തെ അവർ രക്ഷിച്ചതു്. †

ഇതുവരെ യുദന്മാരുടെ ഇടയിൽ മാത്രമേ സുവിശേഷം പ്രസംഗിക്കപ്പെട്ടിരുന്നുള്ളൂ. എന്നാൽ മിശിഹായുടെ രാജ്യം സകല ജാതികൾക്കും വേണ്ടിയുള്ളതാണല്ലോ. അതിനാൽ പുറജാതികളുടെ ഇടയിലും സത്യവിശ്വാസം പ്രചരിപ്പിക്കേണ്ടതു് അവശ്യമായിത്തീർന്നു. കൈസറിയായിൽ കൊർന്നേലിയൂസ് എന്ന പേരോടുകൂടി ധർമ്മിഷ്ഠനും ദൈവഭക്തനുമായ ഒരു ശതാധിപൻ ഉണ്ടായിരുന്നു. ഒരു ദിവസം അദ്ദേഹം പ്രാർത്ഥിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ ഒരു ദൈവമുതൽ പ്രത്യക്ഷനായി “നിന്റെ സത്യപ്രാർത്ഥനകളും ദാനങ്ങളും ദൈവത്തെ അത്യധികം പ്രസാദിപ്പിച്ചിരിക്കു

നും എന്നും നിന്റെ രക്ഷാമാതൃം നിനക്കു ഉപദേശിച്ചു തന്നതിനായി യോപ്പായിൽ വസിക്കുന്ന പത്രോസ് എന്നയാളിനെ വരുത്തണമെന്നും" അറിയിച്ചു. ശതാധിപൻ ഉടൻതന്നെ മൂന്നു പടയാളികളെ യോപ്പായിലേക്കയച്ചു. ആ സമയം ഒരു ദൈവമുതൻ പത്രോസിനു പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ട കൊർന്നേലിയൂസിന്റെ മൃതന്മാരോടുകൂടി യോപ്പായിലേക്കു പോകുവാൻ ആജ്ഞാപിക്കുകയുണ്ടായി. പുറജാതികളെ സ്വീകരിക്കുന്ന വിഷയത്തിൽ പത്രോസിനുണ്ടായിരുന്ന സംശയം ഇങ്ങനെയൊന്നു മുരുകൃതമായത്. പത്രോസ് കൊർന്നേലിയൂസിന്റെ ഭവനത്തിൽ ചെന്നപ്പോൾ കൊർന്നേലിയൂസിന്റെ സ്നേഹിതന്മാരും മറ്റുമായി അനേകം പേർ സന്നിഹിതരായിരുന്നു. അവരോടും കൊർന്നേലിയൂസിന്റെ കുടുംബത്തോടും ത്രോസ്, മിശിഹായുടെ ജീവിതതത്വങ്ങളേയും അത്ഭുതപ്രവർത്തനങ്ങളേയും മിശിഹാ വഴിയായുള്ള വീണ്ടെടുപ്പിനേയും മറ്റും പറ്റി സുദീർഘമായും സുവ്യക്തമായും പ്രസംഗിച്ചു. പ്രസംഗം തുടന്നുകൊണ്ടിരുന്നപ്പോൾതന്നെ പരിശുദ്ധാത്മാവ് അവരുടെമേൽ ആവശിച്ചു. വിവിധ ഭാഷകളിൽ അവർ സംസാരിക്കുന്നതിനും ആരംഭിച്ചു. വിശുദ്ധ ഗ്രീക്കു യോടുകൂടി വന്നിരുന്ന മതപരിവർത്തനം ചെയ്ത യൂദന്മാർ ഇതുകണ്ടു വിസ്മയഭരിതരായി. അപ്പോൾ പത്രോസ് "അല്ലയോ ജനങ്ങളെ നമ്മേപ്പോലെതന്നെ പരിശുദ്ധാത്മാവിനെ സ്വീകരിച്ചിരിക്കുന്ന ഈ ജനങ്ങളെ ജ്ഞാനസ്നാനപ്പെടുത്തുന്നതിനെ നിരോധിക്കുവാൻ ആർ ധൈര്യപ്പെടും" എന്നു ചോദിച്ചു. ഇപ്രകാരം സ്വർഗ്ഗരാജ്യത്തിന്റെ താക്കോൽ ഏറുവാങ്ങിയ പത്രോസ് പെന്തക്കസ്റ്റിനാളിൽ യൂദന്മാർക്ക് എന്ന പോലെ പുറജാതികൾക്കും അതിന്റെ കവാടങ്ങൾ എന്നെന്നു കൂടായി തുറന്നുകൊടുത്തു.

തിരുവട അതിഭയങ്കരമായ വേറൊരു പീഡനം സഹിക്കുവാനുള്ള സമയം സമാഗതമായി. മിശിഹായെ ചുവപ്പുവസ്ത്രം ധരിപ്പിച്ച ഹേറോദേസിന്റെ അനന്തിരവനായ ഹേറോദോസ് അഗ്രിപ്പായായിരുന്നു ഈ അവസരത്തിലെ സംഹാരമുത്തി. വി. യോഹന്നാന്റെ സന്ദേശനായ വലിയ യാക്കോബിന്റെ വധം ഈ ദുഃഖനാടകത്തിന്റെ നാറടിയും ആയിരുന്നു. യൂദന്മാരുടെ സ്നേഹബഹുമാനങ്ങൾ ധാരാളം സമാർജ്ജിക്കുവാൻ സഹായിച്ച ഈ വധം അഗ്രിപ്പായുടെ സംഹാരമുത്തയെ അസാമാന്യമായി വർദ്ധിപ്പിച്ചു. വി. പത്രോസിനേയും അയാൾ കാരാഗൃഹത്തിലടച്ചു. എന്നാൽ സഭയുടെ തലവനുവേണ്ടി വിശ്വാസികൾ ചെയ്ത നിരന്തരമായ പ്രാർത്ഥന ആകാശത്തട്ടിനേയും തുളച്ചുകയറി. കരുണാവാരിധിയായ ദൈവം ഒരു മാലാഖയെ അയച്ചു വി. പത്രോസിനെ സ്വ

തന്ത്രനാക്കി. എന്നാൽ എന്താണു നാളത്തേക്കു അദ്ദേഹം രഹസ്യമായി ജീവിക്കുകയാണു ചെയ്തതു്. ദുഷ്ടനും നിഷ്ടുണ്ടകനുമായ ഹേരോദേസിന്റെ ഘോരവിക്രിയകൾ അധികനാൾ തുടരുവാൻ നീതിമാനായ ദൈവം അനുവദിച്ചില്ല. പ്രതാപപ്രാബല്യങ്ങളുടെ അത്യുന്നമനത്തെ ത്തിയ അയാൾ ഒരു ഭയങ്കര രോഗത്താൽ അകാലചരമം അടഞ്ഞു. അയാളുടെ ശവസംസ്കാരം, വാസ്തവത്തിൽ മതമട്ട്നത്തിന്റെയും ശവസംസ്കാരമായിരുന്നു. അതിനുശേഷം സഭയ്ക്കു ഗണ്യമായ അഭിവൃദ്ധി ഉണ്ടായി.

പോൾ അഥവാ പൌലോസ് എന്ന അപരാഭിധാനത്താൽ അറിയപ്പെടുന്ന ശൗലിനെ, പുറജാതികളുടെ ശ്ലീഹായായി ദൈവം നിയോഗിച്ചു. വി. ബെർണാഡും ഇതേ ജോലിക്കായി തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ടു. അവർ ഇരുവരുംകൂടെ സെലൂവൂസ്യാ (Seleucia) സലാമീസ് (Salamis) പാഫോസ് (Paphos) എന്ന ദേശങ്ങളിൽ സഞ്ചരിച്ചു സുവിശേഷം അറിയിച്ചു. പാഫോസിലെ റോമൻ അധികാരിയായ സെർജിയൂസ് പാവുളീസിനെ മാനസാന്തരപ്പെടുത്തുന്നതിനു വി. പൌലൂസിനു സാധിച്ചുവെന്നതു പ്രത്യേകം സ്മരണീയമായ ഒരു സംഭവമാണു് പാംഫിലിയായിലെ (Pamphylia) പെർഗാപുരിയിലും (Perga) പിസിഡിയായിലെ (Pisidia) അന്ത്യോഖ്യാപട്ടണത്തിലും ഇവർ നടത്തിയ പ്രേഷിതവേലയും അത്യന്തം വിജയകരങ്ങളായിരുന്നു. എന്നാൽ എല്ലാ സ്ഥലങ്ങളിലും യുദ്ധന്മാരുടെ ശക്തിയായ പ്രതിഷേധം ഉണ്ടാകാതിരുന്നില്ല. അന്ത്യോഖ്യായിൽ ആ പ്രതിഷേധം ഏറ്റവും ഭയങ്കരമായിരുന്നു. അതിനാൽ “നിങ്ങൾ ദൈവവചനം നിരസിക്കുകയും നിത്യജീവനു നിങ്ങൾ തന്നെ അയോഗ്യരെന്നു സ്വയം തീരുമാനിക്കുകയും ചെയ്തിരിക്കുകയാൽ ഞങ്ങൾ ഇതാ പുറജാതികളുടെ പക്കലേക്കു പോകുന്നു” എന്നു അവർ പ്രസ്താവിച്ചു. ഈ പ്രസ്താവം അത്യഗ്രമായ ഒരു മതമർദ്ദനത്തിനു ഹേതുവുണ്ടാക്കി. യൂദന്മാർ വി. പൌലൂസിനേയും വി. ബെർണാഡിനേയും അവിടെനിന്നും നിഷ്കാസനം ചെയ്തു. അവരോട് ദിവ്യഗുരുവിന്റെ ഉപദേശാനുസരണം അവരുടെ പാടങ്ങളിലെ പൊടിയും തട്ടിക്കളഞ്ഞു. “ഇക്കോനിയം” എന്ന പട്ടണത്തിലേക്കു പോയി. ഇക്കോനിയായിൽ (Iconium) നിന്നും അവർ പോയതു ലിക്കാവോണിയായിലെ (Lycaonia) നഗരങ്ങളിലേക്കായിരുന്നു. അവിടെ അനേകം ചീഡകൾ സഹിച്ചശേഷം സിറിയായിലുള്ള അന്ത്യോഖ്യാപട്ടണത്തിലേക്കു അവർ മടങ്ങി.

പുതുതായി ക്രിസ്തുമതം സ്വീകരിച്ച ചില യുവന്മാർ മുമ്പയുടെ പ്രമാണങ്ങൾക്കു വലുതായ പ്രധാന്യം നൽകി. പുരാതനികളിൽനിന്നും മാനസാന്തരപ്പെടുന്നവരും. ആ പ്രമാണങ്ങളെ അനുസരിക്കണമെന്നു അവർ നിർബന്ധിച്ചു ചേലാകമ്മത്തിന്റെ വിഷയത്തിൽ പ്രത്യേകിച്ചും ഈ നിർബന്ധം വളരെ ശക്തിപ്പെട്ടു. ചേലാകമ്മം സ്വീകരിക്കുകയും മുമ്പയുടെ മറ്റു പ്രമാണങ്ങളെ അനുസരിക്കുകയും ചെയ്തില്ലെങ്കിൽ രക്ഷിക്കപ്പെടുവാൻ അസാധ്യമാണെന്നുപോലും അവർ പ്രസംഗിച്ചുതുടങ്ങി. ഇവരുടെ ഈ പ്രസ്താവങ്ങൾ അന്യോഘോഷിൽ വലുതായ ക്ഷോഭം ഉളവാക്കി. വി. പൌലോസ്, വി. ബെർണാഡ്സ്. ഈ അഭിപ്രായത്തെ ശക്തിയായി എതിർക്കുകയെന്നു ചെയ്തു. മിശിഹായുടെ മനുഷ്യാവതാരം, പശ്ചന്ധനിയം, പുത്തികരിപ്പാൻ ആയിരുന്നുവെന്നും അപ്രകാരം അതു പുത്തിയായിരിക്കുന്നതിനാൽ പശ്ച പ്രമാണങ്ങൾ തിരസ്കൃതങ്ങളായി കരുതണമെന്നും, അങ്ങനെ നോക്കുമ്പോൾ ചേലാകമ്മവും തിരസ്കൃതമായ ഒരു കമ്മമാണെന്നും, അതിനാൽ അതിനെ സ്വീകരിക്കുന്നവർക്കും സ്വീകരിക്കണമെന്നു നിർബന്ധിക്കുന്നവർക്കും ദൈവപ്രസാദം ലഭിക്കുകയില്ലെന്നുമായിരുന്നു ഇവരുടെ അഭിപ്രായം. എന്നാൽ ഇതുകൊണ്ടു് ഈ വാദം അവസാനിക്കാതിരുന്നതിനാൽ മറ്റു ശ്രീഹന്മാരോടുകൂടി ആലോചിക്കുന്നതു യുക്തമെന്നവർക്കു തോന്നി. മാത്രമല്ല, ഇപ്രകാരം ചെയ്യാൻ വി. പൌലോസിനു് ഒരു ദിവ്യപ്രേരണയും ഉണ്ടായി എന്നാണറിവു്. അവർ യേശുശലേമിൽ വന്നു തിരുസഭയുടെ വിജയസ്തംഭങ്ങളായി പരിലസിച്ചിരുന്ന വി. പത്രോസ്, വി. യാക്കോബു്, വി. യോഹന്നാൻ എന്നിവരോടു് ഇതിനെക്കുറിച്ച് ആലോചിച്ചു. അനന്തരം വി. പൌലുസ് മിശിഹായിൽനിന്നു തനിക്കു നേരിട്ട ലഭിച്ചതും, താൻ പുരാതനികളെ പഠിപ്പിക്കുന്നതുമായ വിശ്വാസസത്യങ്ങളും, വി. പത്രോസ് മുതലായവർ പഠിപ്പിക്കുന്ന വിശ്വാസസത്യങ്ങളും തമ്മിൽ താരതമ്യം ചെയ്തു. വി. പൌലുസിന്റെ ഉപദേശങ്ങൾ അവർ സ്വീകരിച്ചു. പുരാതനികളുടെ ഇടയിലെ അഭേദാന്തത്തിന്റെ മിഷ്യൻവേലയും അവർ അംഗീകരിച്ചു. ചേലാകമ്മവാദത്തെപ്പറ്റി അപ്പസ്തോലസംഘം ഇങ്ങനെയാണു തീരുമാനിച്ചതു്. “പുരാതനികളുടെ പുരാർച്ചിതവസ്തുക്കളെ ഭക്ഷിക്കുകയോ ജീവനുള്ള ജന്തുക്കളുടെ രക്തം പാനംചെയ്യുകയോ, ശ്വാസംമുട്ടിച്ചു കൊന്നവയെ ഉപയോഗിക്കുകയോ, വ്യഭിചാരം പ്രവർത്തിക്കുകയോ ചെയ്യാതിരിക്കുന്നതിൽ കൂടുതലായി യാതൊരു കടമയും നിങ്ങളുടെ മേൽ ചുമത്തേണ്ട ആവശ്യമില്ലെന്നാണു് പരിശുദ്ധാത്മാവിനുകേയും ഞങ്ങളുകേയും അഭിപ്രായം.”

பலகையின் கீழ், கிழக்கு
விவரம். வி. பகுதி

ഈ സമ്മേളനം കഴിഞ്ഞു ഏതാനും വത്സരങ്ങൾക്കു ശേഷം അന്നിയാസു എന്ന മഹാ പുരോഹിതൻ അന്നു് യേരൂശലേം മെത്രാനായിരുന്ന വി. യാക്കോബിനെ സൻഫെറ്റീൻസംഘത്തിന്റെ ഒരു വിശേഷാൽ യോഗത്തിലേക്കു ക്ഷണിച്ചു. അനുകരണീയമായ സ്വഭാവമുള്ള ഒരു ഉദ്യോഗമായ ജീവിതവിശുദ്ധിയാലും വിശ്വാസികളുടെ മാതൃമല്ല, അവിശ്വാസികളുടെയും നിഷ്കളങ്കമായ സ്നേഹാദരങ്ങളെ ധാരാളം സമാർജ്ജിച്ച ഒരു വസ്തുഭേദമായിരുന്നു ഈ ശ്ലീഹാ. പരക്കൻവസ്ത്രം ധരിച്ചു തലമുടിവളത്തിയും, പച്ചവെള്ള മാത്രം വാണം ചെങ്കും, നില്പാ

ദകനായും നയിച്ച അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജീവിതം ഒരു ഘോരതപസ്സു തന്നെയായിരുന്നു. അവിശ്വാസികളുടെ മാനസാന്തരത്തിനായി അനേകം മണിക്കൂറുകൾ ഇദ്ദേഹം ദേവാലയത്തിൽ മുട്ടിന്മേൽ നിന്നു കൊണ്ടു തന്നെ പ്രാർത്ഥിച്ചിട്ടുണ്ട്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ കാൽമുട്ടുകൾ ഒട്ടകത്തിന്റെ കാലുപോലെ കട്ടിയുള്ളതായിത്തീർന്നുവെന്നാണ് പറയപ്പെടുന്നത്. വി. യാക്കോബിന്റെ അനന്യസാധാരണമായ സൗമ്യശീലവും, പരസ്നേഹവും “നീതിമാൻ” എന്ന അപരനാമത്തെ അദ്ദേഹത്തിനു സമ്പാദിച്ചുകൊടുത്തിരുന്നു. ഈ “നീതിമാൻ” ആണ് മഹാപുരോഹിതന്റെ ക്ഷണാനുസരണം അയാളുടെ സവിധത്തിൽ സന്നിഹിതനായിരിക്കുന്നത്.

മഹാപുരോഹിതൻ പറഞ്ഞു. “ജനതതി അവരുടെ അജ്ഞതയാൽ യേശുവിനെ ‘മിശിഹാ’ ആണെന്ന് തെറ്റിധരിക്കുന്നു. അതിനാൽ നിങ്ങൾ ആ തെറ്റിദ്ധാരണ അവരിൽ നിന്നും നിവാരണം ചെയ്യണം. നിങ്ങൾ പറയുന്നത് ഏവരും വിശ്വസിക്കും” അനന്തരം ജനങ്ങളോടു പ്രസംഗിക്കുന്നതിനായി വി. യാക്കോബിനെ ദേവാലയമണ്ഡപത്തിലേക്കു നയിച്ചു. അദ്ദേഹത്തെ കണ്ട മാത്രയിൽ, ആലോചനാസംഘാംഗമായ ഒരാൾ പറഞ്ഞു. “ഏവരുടേയും വിശ്വാസത്തിനു പാത്രവും നീതിമാനുമായ മഹാത്മാവേ! കൃശിതനായ യേശു വാശാനം ചെയ്യപ്പെട്ടിരുന്ന ‘മിശിഹാ’ ആണെന്ന് അന്ധരായ ജനാവലി വിശ്വസിക്കുന്നു. ഞങ്ങൾ എന്താണദ്ദേഹത്തേപ്പറ്റി വിശ്വസിക്കേണ്ടതെന്ന് അവിടുന്ന് പ്രസ്താവിച്ചാലും”.

ഏവരും ശ്രാവ്യമായ സ്വരത്തിൽ ഗൗരവപൂർവ്വം വി. യാക്കോബ് പറഞ്ഞു. “നിങ്ങൾ പ്രസ്താവിക്കുന്ന മനുഷ്യപുത്രനായ യേശു, ദൈവപുത്രനായി ദൈവത്തിന്റെ വലത്തുകാഗത്രത്വം എഴുന്നള്ളിയിരിക്കുന്നു. അവ സാനടിവസത്തിൽ അഖിലജനത്തേയും വിധിക്കുവാൻ മേലങ്ങിൽ ആശ്വനായി ആ ദൈവപുത്രൻ എഴുന്നള്ളുകയും ചെയ്യും”. ഗംഭീരവും സുനിശ്ചിതവുമായ ഈ സാക്ഷ്യം പ്രിശേന്മാരെ പ്രകുണ്ഡരാക്കി. “എന്ത്? നീതിമാനായ ഇദ്ദേഹം, അബദ്ധഗതത്തിൽ വീണ്ടുപോയിരിക്കുന്നോ?” എന്നു ധമിച്ചുകൊണ്ട് അവർ നിർദ്വയം ആ വിശുദ്ധനെ ദേവാലയ മണ്ഡപത്തിൽ നിന്നും തള്ളിയിട്ടു. പിടഞ്ഞെഴുന്നേറ്റ് മുട്ടിന്മേൽ നിന്ന് ഊഷ്ണനയനനായി അദ്ദേഹം പ്രാർത്ഥിച്ചു. “പിതാവേ! ഇവരോട് ക്ഷമിക്കേണമേ. ഇവർ ചെയ്യുന്നതെന്താണെന്ന് ഇവർ അറിയുന്നില്ല.” കരളമലിയുമാർ ചെയ്ത ഈ പ്രാർത്ഥന അവരെ പശ്ചാത്താപപരിപൂരിതരാക്കുന്നതിനു പകരം അവരുടെ ഹൃദയകാഠിന്യം വർദ്ധിപ്പിക്കുകയാണ്

ചെയ്തു. നിഷ്കരുണം അവർ അദ്ദേഹത്തെ കല്ലെറിയുകയും ഒടുവിൽ ഗ
ഭാപ്രാഹരത്താൽ നീതിമാനായ ആ “കുഞ്ഞാടിനെ” നിർദ്ദയം കൊല്ലുകയും
ചെയ്തു. ഏതാനും നാളുകൾക്കുശേഷം സംഭവിച്ച യേരൂശലേമിന്റെ അധഃ
പതനത്തിനുപോലും മേതാ വി. യാക്കോബിന്റെ ഈ നിഷ്ഠൂരവധമായിര
ുന്നവെന്നാണ് ജനവിശ്വാസം. അദ്ദേഹം വധിക്കപ്പെട്ട സ്ഥലത്തുതന്നെ
അദ്ദേഹത്തിന്റെ മൃതശരീരം സംസ്കരിക്കുകയും, അവിടെ അദ്ദേഹത്തി
ന്റെ സ്മാരകാർച്ച ഒരു ശിലാസ്തംഭം പണി കഴിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.
വി. ലിഖിതത്തിൽ കാണുന്ന ഏഴു സാർവ്വത്രികലേഖനങ്ങളിൽ ഒന്ന് ഇദ്ദേ
ഹം എഴുതിയിട്ടുള്ളതാണ്. പ്രാദേശികസഭകൾക്കല്ലാതെ സാർവ്വത്രികസഭ
യ്ക്കായി എഴുതിയിട്ടുള്ളതാകയാലാണ് ഇവയെ സാർവ്വത്രിക ലേഖനങ്ങൾ
എന്നു പറയുന്നത്. മോക്ഷപ്രാപ്തിക്ക് പുണ്യകർമ്മങ്ങൾ വേണ്ട; വിശ്വാ
സം മാത്രം മതി എന്നുള്ള ചിലരുടെ വാദത്തെ അദ്ദേഹം ശക്തിയായി
ഈ ലേഖനത്തിൽ ഖണ്ഡിച്ചിരിക്കുന്നു. എങ്കിലും, 16ാം ശതാബ്ദത്തി
ൽ ലൂതർ വീണ്ടും ആ ‘വിശ്വാസ’ വാദവും കൊണ്ടിറങ്ങുകയുണ്ടായി. *

വി. യാക്കോബിന് യൂദാഗ്രീഹായെക്കൂടാതെ ശൈമോൻ എന്ന നാ
മുള്ള വേറൊരു സഹോദരനും ഉണ്ടായിരുന്നു. നമ്മുടെ ദിവ്യരക്ഷകന്റെ
അടുത്ത ബന്ധുക്കളായിരുന്നു ഇവർ. വി. യാക്കോബിന്റെ മരണാനന്തരം,
ശൈമോൻ, സഭയുടെ സർവ്വസമ്മതപ്രകാരം യേരൂശലേമിലെ മെത്രാനാ
യി തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ടു. എന്നാൽ യൂദന്മാരുടെ അധഃപതനത്തെക്കുറി
ച്ചുള്ള നമ്മുടെ കർത്താവിന്റെ പ്രവചനം സാക്ഷാൽകരിക്കുവാനുള്ള സ
മയം മിക്കവാറും സമാഗതമായിരുന്നു. “ഈ സംഭവങ്ങൾ നടന്നല്ലാതെ
ഈ സന്തതി കടന്നുപോവുകയില്ല”യെന്നായിരുന്നല്ലോ അവിടുന്ന് അ
രുളിച്ചെയ്തിരുന്നത്. യേരൂശലേമിന്റെ അധഃപതനത്തിന് നാല്പതു വ
ർഷം മുൻപ് അഥവാ ദിവ്യരക്ഷകന്റെ കഷ്ടാനുഭവകാലത്തിനോടു സ
മീപിച്ചു ഭൃഗ്ഗങ്കാജനകവും ഭീകരവുമായ പലേ സംഭവങ്ങൾ യേരൂശലേം
ദേവാലയത്തിൽ നടന്നിട്ടുള്ളതായി യൂദന്മാരുടെ ‘തൽമുദ്’ എന്ന ചരി
ത്രഗ്രന്ഥത്തിൽ കാണുന്നു. പെന്തിക്കസ്റ്റിദിവസം പരിശുദ്ധസ്ഥലത്തു
നിന്നും “എഴുന്നേല്പിൻ! നമുക്കിവിടെ നിന്നും പോകാം” എന്ന് പരിഭ്രമ
ജനകമായ ഒരശരീരിവാക്യം ഉണ്ടായതായി പറയപ്പെടുന്നുണ്ട്. അ
നേകശതാബ്ദങ്ങളായി ആ ദേവാലയത്തിന്റെ മഹത്വനിദാനവും, സം
രക്ഷണശക്തിയുമായിരുന്ന ദൈവസാന്നിദ്ധ്യം ആ ദേവാലയത്തിനു

* ലൂഥറിനു വി. യാക്കോബിനേടുമുള്ള വൈരകാരണം ഇതാണ്. അയാൾ
ഈ ലേഖനത്തെ വി. ഗ്രന്ഥത്തിൽ നിന്നും നിർമ്മാജ്ജനം ചെയ്തുകയും ചെയ്തു.

നഷ്ടപ്പെട്ടു. ദൈവസാന്നിദ്ധ്യം അവിടെ ഇല്ലെന്നായതോടുകൂടി ദേവാലയത്തിന്റെ കാവൽക്കാരായിരുന്ന മാലാഖാഗണവും അവിടെ നിന്നും അപ്രത്യക്ഷമായി. യേരൂശലേമിന്റെ നാശനിഭാനമായി ഭവിച്ച യുദ്ധത്തിന് നാലു കൊല്ലം മുൻപ് ഭയങ്കരമായ വേരൊരു, നാശസൂചന ഉണ്ടായതായി ജോസഫൂസ് എന്ന ചരിത്രകാരൻ പ്രസ്താവിക്കുന്നു. അന്നിയാസിന്റെ പുത്രനായ ഈശോ എന്ന ഒരു ഗ്രാമീണൻ, യേരൂശലേമിൽ വന്ന്, പട്ടണത്തിന്റെ നാനാഭാഗങ്ങളിലും ചുറ്റി സഞ്ചരിച്ചു. യേരൂശലേം പട്ടണത്തിന് നാശം, യേരൂശലേം ദൈവാലയത്തിന് നാശം എന്നു വിളിച്ചു പറഞ്ഞുവെന്നുള്ളതാണ് ഇത്. അധികാരികൾ അയാളെ പിടിച്ചു അതിഭയങ്കരമായി ഭംഗിപ്പിക്കുകയും, ശാന്തതയോടെ, അവ നോടിതിന്റെ അത്ഥമെന്തെന്നു ചോദിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടും അവന്റെ ഏക ഉത്തരം മേല്പറഞ്ഞ വാക്യങ്ങൾ മാത്രമായിരുന്നു. യേരൂശലേമിന്റെ നാശത്തിന് നാലുകൊല്ലം മുൻപു നടന്നതാണ് ഈ സംഭവം. യേരൂശലേമിനെ അവസാനമായി നിരോധിച്ചിരുന്ന സമയത്തും ഈ ഗ്രാമീണൻ അവിടെ വരികയുണ്ടായി. അന്നും പഴയ ആ പല്ലവി തന്നെ—യേരൂശലേം പട്ടണത്തിന് നാശം, യേരൂശലേം ദൈവാലയത്തിന് നാശം എന്നിങ്ങനെ പാടിക്കൊണ്ടാണ് അയാൾ അവിടെ പ്രത്യക്ഷനായത്. എന്നാൽ ഇതിലും അത്ഭുതമായിട്ടുള്ളത് അയാളുടെ മരണമാണ്. ഒരു ദിവസം അയാൾ “എനിക്കു നാശം” എന്നു പ്രസ്താവിച്ചതും സൈന്യ നിരയിൽ നിന്നു വന്ന ഒരു കല്ല് അയാളിൽ പതിച്ചു അയാൾ മൃത്യു അടഞ്ഞതും ഒന്നിച്ചുകഴിഞ്ഞു.

എൺപതിൽപരം കൊല്ലങ്ങളായി യൂദന്മാർ രോമാക്കാരെ അധീനതയിലായിരുന്നു വർത്തിച്ചുവന്നത്. ആ ‘നകം’ വലിച്ചെറിയുവാൻ, അവർ പല ശ്രമങ്ങളും ഇതിനകം ചെയ്തിരുന്നു. ദിവ്യരക്ഷകന്റെ നിർദ്ദോഷതയെ പ്രകടമായി പ്രസ്താവിച്ചുകൊണ്ടെങ്കിലും, ആ അരുമനാഥനേ ക്രൂശിൽ താഴ്ന്നുവാൻ വിധിച്ച പീലാത്തോസു നാലുകൊല്ലങ്ങൾക്കുശേഷം തിബേരിയസുചക്രവർത്തിയാൽ അവമാനിക്കപ്പെട്ടു, വിയന്നായിലേക്കു നാടുകടത്തപ്പെടുകയും അവിടെവെച്ചു ക്രിസ്റ്റാബ്ദം 40-ൽ മൃതിയടയുകയും ചെയ്തു. അതിനുശേഷവും പലേ രോമൻഗവർണ്ണർമാരും പലസ്തീനിൽ ഭരണം നടത്തിയെങ്കിലും യൂദന്മാർക്കു രോമാഭരണത്തോടുള്ള അവജ്ഞ വർദ്ധിച്ചുതന്നെ വന്നു. അവർ ഭരണകൂടത്തെ, സഭയെയും എതിർത്തുതടങ്ങി. ബുദ്ധിമാന്മാരായ പല യൂദന്മാരും അനീതലമായ ഭവിഷ്യവിപത്തിൽനിന്നും രക്ഷ നേടുവാൻ യേരൂശലേം വിട്ടുപോയി. ക്രിസ്ത്യാനികൾ നമ്മുടെ കർത്താവിന്റെ ആജ്ഞാനുസരണം സിറിയായിലെ മലങ്കളുടെ മദ്ധ്യേ സ്ഥി

തിചെയ്യുന്ന 'പെല്ലാ' എന്ന ചെറിയ പട്ടണത്തിൽ അഭയം പ്രാപിച്ചു. റോമാക്കാർക്കു പാറിയ നിസ്സാരമായ ഒരു പരാജയം ശത്രുപക്ഷക്കാരായ യുദ്ധന്മാരുടെ ധൈര്യം വളർപ്പിക്കുകയാൽ വീരശൗര്യങ്ങളോടെ അവർ റോമൻ സേനയെ എതിർത്തു. കാൽപ്പത്തുവേണ്ടി, റോമാക്കാർ, യുദ്ധകാലത്തിലുള്ള സകല ചുമതലകളും വെസുവേസ്യനെ ഒരു റോമൻ അധികാരിയെ ഏർപ്പിച്ചു. എന്നാൽ വെസുവേസ്യൻ അധികമൊന്നും പ്രയത്നിക്കേണ്ടതായി വന്നില്ല. കാരണം യുദ്ധസൈന്യത്തിൽ തന്നെ വലുതായ ആഭ്യന്തരകലഹമുണ്ടായി. ഇതിനിടയ്ക്കു വെസുവേസ്യനെ റോമൻ സമ്രാട്ടായി സ്വീകരിക്കുകയും ചെയ്തു. വെസുവേസ്യന്റെ പുത്രനായ ടൈറ്റുസായിരുന്നു യേരൂശലേം നിരോധനത്തിന്റെ അടുത്ത ചുമതലക്കാരൻ. യുവാവായ ടൈറ്റുസ്, നിരോധനം ഉൾക്കൊള്ളാത്ത സ്വഭാവത്തോടെ തുടർന്നു. പെസഹാപെരുന്നാൾ സമീപിച്ചിരുന്നതിനാൽ പട്ടണത്തിൽ വളരെ അധികം യുദ്ധന്മാർ ഉണ്ടായിരുന്നു. ഇതു ഭയങ്കരമായ ദാരിദ്ര്യത്തെ ഉളവാക്കി. അവരുടെ ശക്തി മഴുവൻ നശിച്ചു. ഈന്തായ റോമാ പടയാളികൾ സമാധാനമായ ടൈറ്റുസിന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ വിജയഭേരിയോടുകൂടി പട്ടണത്തിൽ പ്രവേശിച്ചു. സ്മരണമാത്രയിൽ നമ്മെ വിറകൊള്ളിക്കുന്ന ഭയങ്കര സംഭവങ്ങളാണ് അനന്തരം അവിടെ നടന്നത്. ഒരു റോമൻ പടയാളി ദൈവത്താൽ പ്രേരിതനായി ദേവാലയത്തിനു തീ വെച്ചു. അതിനെ ശമിപ്പിക്കുവാൻ പലരും അശ്രാന്തം പരിശ്രമിച്ചുവെങ്കിലും ആ ശ്രമങ്ങളെല്ലാം വിഫലങ്ങളായതേ ഉള്ളൂ. അതിഭയങ്കരമായ ഒരു കൂട്ടക്കൊല അതിനെ തുടർന്നു. അനേകായിരം യുദ്ധന്മാർ, ആ ഘോര സംഹാരത്തിനു വിധേയരായി. ദാരിദ്ര്യത്തിന്റേയും ഖഡ്ഗത്തിന്റേയും സംഹാരശക്തിയിൽ നിന്നും രക്ഷ പ്രാപിച്ചവർ അടിമകളായി വില്പിക്കപ്പെടുകയും ചെയ്തു. ഇങ്ങനെ യേരൂശലേമിനെ സംബന്ധിച്ചുള്ള നമ്മുടെ കർത്താവിന്റെ പ്രവചനം പൂർത്തിയായി. അവിടെ നടന്ന സംഭവങ്ങളുടെ നിഷ്കർഷ ടൈറ്റുസിന്റെ ഹൃദയത്തേയും ഇളക്കി. താൻ ദൈവശാപത്തിന്റെ ഒരുപകരണം മാത്രമായിരുന്നു എന്നു പ്രസ്താവിച്ചു. അയാൾ സ്വയം സമാധാനം പ്രാപിച്ചത് ഇതിനു മതിയായ തെളിവാണ്. ലക്ഷത്തോളം യുദ്ധന്മാർ അന്നു കൊല്ലപ്പെട്ടതായി സങ്കല്പിക്കാം. ശേഷിച്ച നൂനഭാഗം ഭയങ്കരവിനാശത്തിൽ പെട്ട തകർന്ന ഒരു കല്ലിലിന്റെ പല കഷണങ്ങളെന്നപോലെ ദൈവശിക്ഷയുടെ കാഠിന്യം ലോകരെ മനസ്സിലാക്കുന്നതിനും ഓർമ്മിപ്പിക്കുന്നതിനും ആയി ലോകത്തിന്റെ നാനാഭാഗങ്ങളിലും ചിതറപ്പെട്ടു.

അവരുടെ പാപം ഭയങ്കരവും അന്യാഭ്യുദയമായിരുന്നെങ്കിൽ അതിന്റെ ശിക്ഷ കഠിനവും അന്യസാധാരണവുമായിരുന്നു. മഹത്വത്തിന്റെ നാമം അവർ ഉപേക്ഷിക്കുകയും വധിക്കുകയും ചെയ്തു. ഇതിന്റെ ഫലമായി “ഞാൻ അവരിൽനിന്നും പിരിഞ്ഞു പോകുമ്പോൾ അവർ ദൂരിതം” എന്നുള്ള പ്രവചനം അവരിൽ നിവൃത്തിയായി.

ദൈവം, തിരഞ്ഞെടുത്ത തന്റെ ജനത്തിന്റെ സ്ഥാനത്തിനും, അവകാശങ്ങൾക്കും അർഹരായി സകല ജാതികളും ചേർന്ന ഒരു പുതിയ ജാതിയെ ഉയർത്തി “ലോകാവസാനംവരെ” ഈ ജാതി നിലനില്ക്കുകയും ചെയ്യും. “സകല രാജ്യങ്ങളിലും, സൂര്യോദയം മുതൽ അസ്തമനം വരെ” പുറജാതികൾ ദൈവത്തിന്റെ നാമത്തെ സ്തുതിക്കുകയും, അവിടുത്തെ നാമത്തിൽ നിമ്ബലമായ ബലികൾ അർപ്പിക്കുകയും ചെയ്യും” എന്നു മലാഖി ദീർഘദർശി പറഞ്ഞിട്ടുള്ള വചനം ഇങ്ങനെ സക്ഷാൽക്കരിക്കപ്പെട്ടു.

എങ്കിലും, സെറിയോൻ നിറവിക്കുകയും ഇസ്രായേൽപുത്രന്മാർ അവഗണിച്ചുപേക്ഷിക്കുകയും ചെയ്ത ദിവ്യരക്ഷകൻ, പുറജാതികളുടെ മാനസാന്തരത്തിനു ശേഷമെങ്കിലും, അവരുടെ മേൽ കരുളലിഞ്ഞു, അവരുടെ ഹൃദയാന്ധകാരത്തെ നീക്കമെന്നു പ്രത്യാശിക്കാം. അതുവരെ അവർ യേശുവിന്റെ ദൈവത്വത്തിനു വൈമനസ്യത്തോടെയെങ്കിലും സാക്ഷ്യം വഹിച്ചുകൊണ്ടു ലോകമെങ്ങും അലഞ്ഞുനടക്കും.

ഗ്രീഹന്മാർ സുവിശേഷം പ്രസംഗിക്കുന്നതിനായി പാർപ്പിച്ച കാലത്തു്, റോമാസമ്രാട്ടിന്റെ അധികാരം ലോകം മുഴുവനും വ്യാപിച്ചിരുന്നു. സഭയുടെ പ്രചാരത്തെ പ്രചുരമാക്കുന്നതിനായിരിക്കാം സർവ്വജ്ഞനായ ദൈവം അവിലജനത്തെയും ഒരു ആധിപത്യത്തിൽ ആക്കിയതു്. സർവ്വവിധ ദമ്ബാഗ്തങ്ങളിലും ആണ്ടുകിടന്നിരുന്ന അന്നത്തെ ജനതയെ ആദ്ധ്യാത്മിക വിഷയങ്ങൾ പ്രബോധിപ്പിച്ചു സമ്മാഗ്തവിരതരും വിനൂലരും ആക്കുകയെന്നതു് അതിദുഷ്കരവും അർത്ഥശൂന്യമായൊരു അപകടപുണ്യവും, ദൈവത്താൽ പ്രത്യേകം നിയുക്തരായ ആളുകൾക്കുമാത്രം സാദ്ധ്യവുമായ ഒരു കാര്യമായിരുന്നു. തകന്ന ഹൃദയത്തോടു, വഴിഞ്ഞൊഴുകുന്ന അശ്രുക്കളോടു, കൂടിയല്ലാതെ അന്നത്തെ സമ്മാഗ്താധിപതനത്തെക്കുറിച്ചുള്ള വിവരണം വായിക്കുവാൻ പോലും ആർക്കും സാധിക്കുന്നതല്ല. ദുഷ്ടതയുടേയും ദമ്ബാഗ്തപാരമ്യത്തിന്റെയും നടനും എവിടെയും പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടു. നിർബന്ധം ഭയങ്കരമായ കഠിനമായും, ധനവും അതിൽ നിന്നുളവാകുന്ന സന്തോഷങ്ങളും അത്യന്തം അഭിലാഷണീയങ്ങളായ ഇണങ്ങളായും അവർ കരുതി. ജനസമുദായത്തിന്റെ അതിപാവനങ്ങളായ അവ

കാശങ്ങളേപ്പോലും രാജ്യനിയമങ്ങൾ അവഗണിച്ചു. രാജ്യത്തിലെ ജന സംഖ്യയിൽ പകുതിയും ഉടമസ്ഥന്റെ ഹിതാനുസരണം മർദ്ദിക്കുവാനോ, നിഗ്രഹിക്കുവാനോ അവകാശമുള്ള അടിമകൾ ആയിരുന്നു. മൃഗങ്ങളേക്കാൾ കഷ്ടമായിട്ടാണ് അവരോടു യജമാനന്മാർ വർത്തിച്ചിരുന്നതും. ഹീനവും വിഷമകരവുമായ ജോലികൾ നിർദ്വയം അവർക്കൊണ്ടു ചെയ്യിച്ചു. ഇവരിൽനിന്നും തിരഞ്ഞെടുക്കുന്ന മല്ലന്മാരുടെ ദാസ്യമേ കണ്ടു രസിക്കുകയെന്നുള്ളതും അന്നത്തെ റോമൻ ജനതയുടെ ഏറ്റവും പ്രധാനമായ വിനോദം ആയിരുന്നു. പ്രധാന ഉത്സവങ്ങളുടേയും, മറ്റും ആഘോഷങ്ങളുടേയും പരിപാടി പൂർത്തിയാകുന്നത് ഇങ്ങനെയുള്ള മല്ലയുദ്ധങ്ങളോടുകൂടി വേണമെന്നു നിർബന്ധം ഉള്ളതുപോലെയും തോന്നി. ഓരോ മാസത്തിലും ഇരുപതിനായിരത്തിൽ കറയാതെ അടിമകൾ വധിക്കപ്പെട്ടിരുന്നതായിട്ടാണു പറയപ്പെടുന്നത്. റോമിൽനിന്നും വിദൂരത്തിൽ വസിച്ചിരുന്ന ജാതിക്കാർ ഭൂമാഗ്നത്തിൽ ഇത്രയധികം അധഃപതിച്ചിരുന്നില്ല; എങ്കിലും പൂർവ്വപിതാക്കന്മാരുടെ അടിമാനാർഹമായ പാരമ്പര്യത്തിൽനിന്നും ഇവരും വളരെയധികം അകന്നുപോയിരുന്നു. എന്തിനു വിസ്മയകരമായ ഒരു സോദരം തന്നെ ആയിരുന്നു റോമാസാമ്രാജ്യം. ഇത്ര ഭീമിച്ച ഒരു ജാതിയുടെ ഇടയിൽ സഭയ്ക്കു ലഭിച്ച വിസ്മയാവഹമായ വിജയംതന്നെ സഭയുടെ ദൈവികമായ ഉർഭവത്തെ ഉച്ചേഷ്ഠം ഉൽഘോഷിക്കുകയാണു ചെയ്യുന്നത്. ക്രമന്മാരായ സമ്രാട്ടുകളുടെ നിരന്തര മർദ്ദനങ്ങളെ അതിജീവിച്ചാണ് ഈ വിവിജയം സഭ പ്രാപിച്ചതെന്നുകൂടി കാക്കുമ്പോൾ ഈ വാസ്തവം ഒന്നുകൂടി സ്തംഭമാകും. അതേ, ദൈവികമായ ഒരു സ്ഥാപനംതന്നെയാണു സഭ. അങ്ങനെ അല്ലായിരുന്നെങ്കിൽ ദൈവസഹായവും, സംരക്ഷണവും, അപ്പസ്തോലന്മാരുടെ പ്രസംഗത്തെ തുടന്നുള്ള അത്ഭുതങ്ങളും മാത്രം ഉപകരണമായി സ്വീകരിച്ചു ഇത്ര വലുതായ ഒരു പരിവർത്തനം ഉളവാക്കുവാൻ സാധിക്കുകയില്ലായിരുന്നു, നിശ്ചയം.

ആദിമക്രിസ്ത്യാനികളുടെ പരിപാവനവും പുണ്യബഹുലവും ആയ ജീവിതം അത്യന്തം ഹൃദയാനന്ദകരവും ഹൃദയാകർഷകവും ആയിരുന്നു. അന്നത്തെ അജ്ഞാനികളുടെ ജീവിതഗതിയുമായി ഇതിനുള്ള വ്യത്യാസംതന്നെ ദൈവപ്രസാദത്തിന്റെ അത്ഭുതശക്തിക്കു മൂലമാണിരിക്കുകയാണെന്നുമാണ്. ജ്ഞാനസ്നാനം സ്വീകരിക്കുന്നതോടുകൂടി, അവരുടെ പഴയ ജീവിതഗതി നിശ്ശേഷം അകലുന്നു. ആദ്യന്തരമായ ഒരു പരിവർത്തനം, ആദ്ധ്യാത്മികമായ ഒരു ജീവിതസമാരംഭം, ഇതാണവിടെ

നടക്കുന്നത്. അവർ അസാധ്യമായി ഗണിച്ചിരുന്നതു അനന്തരം സുസാധ്യമാകുന്നു. മോഹാത്മകാരത്താൽ, ശ്യാമജമായിരുന്ന അവരുടെ ഹൃദയം വിശുദ്ധിയാൽ പ്രശോഭിതമായിത്തീരുന്നു. ഭിഗ്വിജയത്തിലും, ധനസ്വാദനത്തിലും വിജയവും മഹത്വവും തേടിയ അവർ ക്രിസ്തുവിലും ക്രിസ്തുവിന്റെ കരിശിലും വിശ്വവിജയം ദർശിക്കുന്നു. ലോകവ്യാമോഹങ്ങളുടെ സ്ഥാനത്തു പുണ്യാഭിഷാഷവും, ജീവിതസുഖങ്ങളുടേയും സന്തോഷങ്ങളുടേയും സ്ഥാനത്തു്, അദ്ധ്യാനവും ഉപവാസവും ഏകാന്തവാസവും നാം ഇപ്പോൾ ദർശിക്കുന്നു. നിരന്തരമായി പ്രാർത്ഥിക്കുന്നുള്ള അപ്പസ്തോലവചനങ്ങൾ അവർ ശിരസാ വഹിച്ചു. ഇല്ലായ്മയിൽനിന്നു സകലത്തേയും സൃഷ്ടിച്ച ആ പരാശക്തിക്കല്ലാതെ ഇത്രവലുതായ പരിവർത്തനം കൈവരുത്തുവാൻ സാധ്യമല്ലെന്നു ബോധിക്കുന്നു. മനുഷ്യസ്വാതന്ത്ര്യത്തെ നിരോധിക്കാതെ മനുഷ്യഹൃദയത്തെ സ്വാധീനപ്പെടുത്തി, പാപപ്രസക്തിയെ പരാജയപ്പെടുത്തിയതിലാണ് ഇതിന്റെ മാഹാത്മ്യം. ലോകസൃഷ്ടിയിൽ, ദൈവശക്തി കേവലം ജീവനില്ലാത്ത—പ്രതിരോധശക്തിയില്ലാത്ത, വസ്തുക്കളുടെ മേൽ പ്രയോഗിച്ചെങ്കിൽ, ഈ മാനസികപരിവർത്തനത്തിൽ ദൈവം തന്റെ ശക്തി പ്രയോഗിച്ചു വിജയം സമ്പാദിച്ചതു പ്രതിഷേധശക്തിയുള്ള മനുഷ്യന്റെ മേലായിരുന്നു എന്നുള്ളതു പ്രത്യേകം കാക്കേണ്ടതാണ്.

എന്നാൽ ശക്തിയേറിയ മതമർദ്ദനം അപ്പസ്തോലന്മാരെ ചികിരിച്ചു. അവർ നിരാശരാകാതെ, ചെന്നിടത്തെല്ലാം ക്രിസ്തുവിനെ പ്രസംഗിച്ചു. പക്ഷെ അവർ പിരിഞ്ഞുപോകുന്നതിനു മുൻപ് യൂദന്മാരിൽ നിന്നും അവിശ്വാസികളിൽ നിന്നും സത്യവിശ്വാസികളെ തിരിച്ചറിവാൻ ഒരു വിശ്വാസപ്രമാണം രചിക്കേണ്ടതായി. നിത്യവും പ്രാർത്ഥനയിൽ നാം ഉപയോഗിക്കുന്ന ശ്ലീഹന്മാരുടെ വിശ്വാസപ്രമാണം ഇതാണ്. വിപത്രോസ് പല സ്ഥലങ്ങളിലും പ്രാദേശികസഭകൾ സ്ഥാപിച്ച ശേഷം സിറിയയുടെ തലസ്ഥാനമായ അന്ത്യോഖ്യായിൽ തന്റെ സിംഹാസനം ഉറപ്പിച്ചു. മറ്റൊരാൾ നാടുകളേയും അധീഷ്ഠിച്ചു് അവിടെയായിരുന്നു സുവിശേഷം കൂടുതൽ പ്രചരിപ്പിച്ചിരുന്നതു്. ക്രിസ്തുമതാവലംബികൾ ആദ്യമായി "ക്രിസ്ത്യാനികൾ" എന്ന നാമം സ്വീകരിച്ചതു് ഈ സ്ഥലത്തുവെച്ചാണ്. വി. പത്രോസ് അനന്തരം വിഗ്രഹാരാധനയെ എതിർക്കുന്നതിനായി, വിഗ്രഹാരാധനയുടെ നികേതനമായ റോമിലേക്കു പോയി. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഒന്നാമത്തെ ലേഖനത്തിൽ കാണുന്നതുപോലെ പോന്തുസ് (Pontus) ഗലാത്തിയാ (Galatia) കപ്പടോക്യാ (Cappadocia) എന്നിവിടങ്ങളിൽ

ഷ്യാ, ബിത്തിനീയാ (Bithynia) മുതലായ സ്ഥലങ്ങളിൽ യുടന്മാർക്കായി പ്രസംഗങ്ങൾ നടത്തി. ഇതിനും പുറമേ ശിഷ്യഗണങ്ങളിൽ ഒരു കൂട്ടത്തെ, പാശ്ചാത്യദേശങ്ങളിൽ സുവിശേഷപ്രചരണത്തിനായി അയക്കുകയും ചെയ്തു. അപ്രകാരം അയക്കപ്പെട്ടവരിൽ ഗണനീയൻ വി. മക്കോസായിരുന്നു. രോമിൽവെച്ചാണ് ഇദ്ദേഹം തന്റെ സുവിശേഷം രചിച്ചത്. വി. പത്രോസിൽനിന്നും ശ്രവിച്ച സംഗതികളെ കാലക്രമം അഗബുമാക്കി രേഖപ്പെടുത്തുകയേ വി. മക്കോസു് ചെയ്തുള്ളൂ. വി. പത്രോസാണ്, അനന്തരം അതിനെ പരിഷ്കരിച്ച അംഗീകരിച്ചത്.

ഇക്കാലങ്ങളിൽ വി. പൌലുസും വിജയകരമായ വിധത്തിൽ പലേ സ്ഥലത്തും സുവിശേഷപ്രസംഗം നടത്തി. ഫ്റീജിയ (Phrygia) ഗലാത്തിയാ (Galatia) മിസിയ (Mysia) മാസിഡോണിയ (Macedonia) ആദിയായ സ്ഥലങ്ങളിൽ അദ്ദേഹം സുവിശേഷപ്രഘോഷണം ചെയ്തു. അദ്ദേഹം ഫിലിപ്പിയായിൽ (Philippi) സ്ഥാപിച്ച സഭ വി. ശ്ലീഹായോടും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉപദേശങ്ങളോടും അഭംഗുരമായ വിശ്വാസം പാലിച്ചുവന്നു. തെസലോനിക്കായിൽ (Thessalonica) അദ്ദേഹം സ്ഥാപിച്ച സഭ മതതീക്ഷ്ണതയുടേയും പരസ്നേഹത്തിന്റേയും പരമ മാതൃകയാണ്. തെസലോനിക്കായിൽ നിന്നും അക്കേയിയായിലേക്കും (Achaia) അവിടെനിന്നും ഏതൻസിലേക്കും (Athens) ആയിരുന്നു ശ്ലീഹാ പോയത്. ഏതൻസിൽ ആയ്ത്രോപെഗുസു് എന്ന പ്രഖ്യാതമായ പണ്ഡിതസഭയിൽ അദ്ദേഹം ഉജ്ജ്വലത്തും ഉത്ബോധജനകവും ആയ ഒരു പ്രസംഗം ചെയ്തു. വി. ഡയനീഷ്യസിന്റെയും മറന്നേകം പേരുടേയും മാനസാന്തരമേതാ ഈ പ്രസംഗമായിരുന്നുവെന്നുള്ളത് പ്രത്യേകം സ്മർത്തവ്യമാണ്. അനന്തരം അദ്ദേഹത്തിന്റെ സാന്നിദ്ധ്യത്താൽ പരിപാവനമാക്കിപ്പെട്ടത് എഫേസ്യസു പട്ടണത്തേ ആയിരുന്നു. അവിടെ ശ്ലീഹാ സത്യവിശ്വാസികളുടെ പ്രത്യേകമായ സ്നേഹബഹുമാനങ്ങൾക്കു പാത്രമായി. അദ്ദേഹത്തെ പിരിയുക എന്നതു അവർക്കു് അതിദുസ്സഹമായിരുന്നു. അദ്ദേഹം യേരൂശലേമിലേക്കു പോയതുതന്നെ ഇവരുടെ നിർവ്യാജമായും നിരന്തരമായുമുള്ള അപേക്ഷയെ അവഗണിച്ചായിരുന്നു. യേരൂശലേമിൽവെച്ചു്, അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശത്രുക്കൾ അദ്ദേഹത്തെ പിടിച്ചു കാരാഗൃഹത്തിലടച്ചു. വി. പൌലുസിന്റെ മേൽ അവർ ആരോപിച്ച യാതൊരു കുറ്റവും അവർക്കു തെളിയിക്കുവാൻ സാധിക്കാതെ വന്നതിനാൽ അദ്ദേഹത്തെ അന്യായമായി വധിക്കുവാൻ അവർ ശ്രമിച്ചു. എന്നാൽ അദ്ദേഹം സിസറിയന്റെ സവിധത്തിൽ അപ്പീൽ

കൊടുക്കുകയാൽ ഒരു രോമൻ പൗരൻ എന്ന നിലയിൽ കേസുവിസ്താരത്തിനായി അദ്ദേഹത്തെ രോമായിലേക്കയച്ചു. അവിടെ, അദ്ദേഹം ഒരു പാറാവുകാരന്റെ സാന്നിധ്യത്തോടുകൂടിയെങ്കിലും സ്വന്തമായി കൂലിക്കെടുത്ത ഒരു ഭവനത്തിൽ രണ്ടുകൊല്ലം മുഴുവൻ താമസിക്കുകയുണ്ടായി. തന്റെ സ്നേഹിതന്മാർക്കു തന്നെ കാണുന്നതിനും, തന്നോടു സംസാരിക്കുന്നതിനും, അവിടെ അനുവാദം ഉണ്ടായിരുന്നതിനാൽ ശ്രീഹസ്തു കൂശിതനായ ദൈവത്തിന്റെ വിശ്വാസം പ്രചരിപ്പിക്കുവാൻ വിഷമമുണ്ടായില്ല. സീസറിന്റെ അമരണയിൽപോലും സത്യവിശ്വാസത്തിന്റെ പ്രകാശത്തെ അദ്ദേഹം പ്രചരിപ്പിച്ചു. സ്വതന്ത്രനായ ശേഷം അനേകം രാജ്യങ്ങളിൽ അദ്ദേഹം വേദപ്രചരണം നടത്തി. കാരാഗൃഹവാസത്തിനോ പീഡനങ്ങൾക്കോ, അവഹേളനത്തിനോ കഷ്ടപിപാസാദികൾക്കോ ക്രിസ്തുവിന്റെ ഈ വീരയോദ്ധാവിൽ ഉജ്ജ്വലിച്ചിരുന്ന മതതുല്യമായ അണവും ശമിപ്പിക്കുവാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. ഏതാനും നാളുകൾക്കുശേഷം, അദ്ദേഹം വീണ്ടും രോമിൽ ചെല്ലുകയും അവിടെ ശ്രീഹന്മാരുടെ പ്രഭുവായ വി. പത്രോസിനോടുകൂടെ രക്തസാക്ഷിയായി മരിക്കുകയും ചെയ്തു.

മറു് ശ്രീഹന്മാരും, തിഷ്ണതയോടുകൂടി അവരുടെ വേല നിർവ്വഹിച്ചു. തന്നിമിത്തം ഒന്നാംശതകത്തിൽ തന്നെ രോമൻ സാമ്രാജ്യത്തിന്റെ എല്ലാ ഭാഗത്തും ക്രിസ്തുമതം വ്യാപിച്ചു. അപ്പസ്തോലിക കാലത്തു തന്നെ ലോകത്തിന്റെ എല്ലാ ഭാഗങ്ങളിലും സത്യവിശ്വാസം പ്രചരിച്ചിരുന്നതായി വിശ്വാസയോഗ്യമായ ഒരു ഐതീഹ്യമുണ്ട്. ആ മാളികയുടെ മുകളിലത്തെ മുറിയിൽ നിന്നും ഇറങ്ങിപ്പോയവരിൽ രണ്ടുപേർ — വിശുദ്ധന്മാരായ വലിയയാക്കോബും, ചെറിയയാക്കോബും — അവരുടെ രക്തത്താൽ തന്നെ അവർ പ്രചരിപ്പിച്ച വിശ്വാസത്തിന്റെ യാഥാർത്ഥ്യത്തിനു മുദ്ര പതിച്ചതായി നാം കണ്ടുകഴിഞ്ഞു.

* വി. തോമ്മാ പാർത്ത്യ (Parthia) ഇൻഡ്യാ (India) മുതലായ രാജ്യ

* മാർത്തോമ്മാശ്രീഹ ക്രി. വ. 52-ൽ കൊടുങ്ങല്ലൂർവന്നതായും കേരളത്തിൽ പലേസ്ഥലങ്ങളിലും സുവിശേഷപ്രസംഗം ചെയ്തു ബ്രാഹ്മണരാദിയായി അനേകം അവിശ്വാസികളെ സത്യവിശ്വാസത്തിലേക്കു ചേർത്തു, അവരുടെ ആവശ്യത്തിനായി 7 പള്ളികൾ സ്ഥാപിച്ചതായും അവസാനം മൈലാപ്പുരിൽ വെച്ചു രക്തസാക്ഷി മുടി ചൂടിയതായും കേരള ചരിത്രകാരനായ റവ: ഫ്രാങ്ക് ബ്രണ്ണാൻ റി. ഒ. സി. ഡി. പലേ പാരമ്പര്യവിശ്വാസവും ചരിത്രരേഖകളും ഉദ്ധരിച്ചു സ്ഥാപിച്ചിരിക്കുന്നു. മാർത്തോമ്മാക്രിസ്ത്യാനികൾ ഒന്നാംഭാഗം 3-ാം 4-ാം അദ്ധ്യായം നോക്കുക.

അഭിലാഷം സുവിശേഷം പ്രസംഗിച്ചത്. പോർട്ടുഗീസുകാർ ഇൻഡ്യയിൽനിന്നും ആ വിശുദ്ധന്റെ അവശിഷ്ടങ്ങൾ കണ്ടെടുത്തതായും ഗോവയിലേക്ക് അതു മാറ്റപ്പെട്ടതായും വിശ്വസിച്ചുവരുന്നു. *

വി. അന്ത്രയോസ് സിറിയൻ ജാതികളുടെ ഇടയിൽ വേദപ്രചാരം നടത്തി, അവിടെ നിന്നും ഇദ്ദേഹം അഭേചിതമായി ലേക്കു പോകുകയും അവിടെ വേദസാക്ഷിയായി ക്രൂശിൽ മരണം പ്രാപിക്കുകയും ചെയ്തു. ക്രൂശിൽ തൂങ്ങിക്കിടന്നുകൊണ്ട് ആ വിശുദ്ധൻ അരുളിച്ചെയ്ത വാക്കുകൾ പ്രത്യേകം സ്മരണീയങ്ങളാണ്. “മിശിഹായുടെ ശരീരത്തോടുള്ള യോജിപ്പാൽ പരിപാവനമാക്കപ്പെട്ട സ്ത്രീബാധേ! നീ ഈ മനുഷ്യരിൽ നിന്നും എന്നെ സ്വീകരിച്ചു”, എന്നെ പരിത്രാണനും ചെയ്ത എന്റെ നാമന്റെ സവിധത്തിലേക്കു നയിച്ചാലും”. പുരാതന സിറിയൻകാരുടെ അധിവാസസ്ഥാനങ്ങളിൽ ഇന്നു വസിക്കുന്ന റഷ്യാക്കാർ ഈ സ്ത്രീയെ പ്രത്യേകമായി ആദരിച്ചുവരുന്നു. വി. ബാത്ത്‌ലോമ്യോ സ്ത്രീയുടെ പ്രവർത്തനം, ഗ്രേറ്റർ അർമീനിയായും, ഇൻഡ്യയുടെ ചിലഭാഗങ്ങളും ആയിരുന്നു. അദ്ദേഹം വി. മത്തായിസ്ത്രീയെ എഴുതിയ സുവിശേഷത്തിന്റെ ഒരു കയ്യെഴുത്തുപ്രതി അവിടെ കൊണ്ടുചെന്നതായി പ്രസ്താവമുണ്ട്. ജൂദായിലുള്ള വിശ്വാസികളുടെ നിർബന്ധത്താലും അവരുടെ ഉപയോഗത്തിനായിട്ടും ആണു വി. മത്തായിസ്ത്രീയെ ഇതു രചിച്ചത്. എല്ലായ്ക്കും ഭാഷയിലായിരുന്നു അദ്ദേഹം അതേഴുതിയതെന്നുള്ളതും പ്രസ്താവമാണ്. സ്ത്രീയുടെ സുവിശേഷകനുമായ വി. മത്തായി സുവിശേഷവേല ചെയ്തത് എത്തിയോപ്യരുടെ ഇടയിലായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഭക്തിപരമായ ജീവിതത്തിൽ, ഉപവാസത്തിനു പ്രത്യേകം പ്രാധാന്യം നൽകിയിരുന്നതായിട്ടാണ് അറിവ്. വി. ശൈമോൻ മെസോപൊട്ടോമ്യായിലും, പേർഷ്യായിലും വി. യൂദാ അറേബ്യായിലും ഇദ്ദേഹനിയായിലും, വി. മത്തിയാസ് എത്തിയോപ്യായിലും സുവിശേഷവേലകൾ നടത്തിയതായി ഈ രാജ്യക്കാരുടെ ചരിത്രങ്ങളിലും ഐതിഹ്യങ്ങളിലും കാണുന്നു. വി. സ്ത്രീഹന്മാരുടെ സാമ്പ്രതികമായ ഈ വേല കണ്ടിട്ടാണ് വി. പൊലോസു സങ്കീർത്തകനോടുകൂടി “അവരുടെ ശബ്ദം സർവ്വലോകത്തിലും വ്യാപിക്കുകയും അവരുടെ വാക്കുകൾ ഭൂമിയുടെ അതിർത്തിവരെയും കേൾക്കപ്പെടുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു” എന്നു പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുള്ളത്. *

സ്ത്രീഹന്മാരും അവരുടെ പ്രാഥമിക ശിഷ്യരും സുവിശേഷജ്ഞാനം വിതരണം ചെയ്തത് ലേഖനങ്ങൾ വഴിയായും നേരിട്ടുള്ള ഉപദേശങ്ങൾ മുഖവും ആയിരുന്നു. അവരിൽനിന്നും നമുക്കു ലഭിച്ച ഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ സ

ഞ്ചയമാണു പുതിയനിയമം. വി. മത്തായി, വി. മക്കോസ്, വി. ലൂക്കോസ്, വി. യോഹന്നാൻ എന്നിവരുടെ സുവിശേഷങ്ങൾക്കു പുറമേ വി. ലൂക്കോസ് എഴുതിയ നടപടി പുസ്തകം, വി. പൌലോസിന്റെ പതിനാലു ലേഖനങ്ങൾ, വി. ചെറിയ യാക്കോബിന്റെ ഒരു ലേഖനം, വി. പത്രോസിന്റെ രണ്ടു ലേഖനങ്ങൾ, വി. യോഹന്നാന്റെ മൂന്നു ലേഖനങ്ങൾ, വി. യൂദായുടെ ഒരു ലേഖനം, വി. യോഹന്നാന്റെ പെളിപാട് ഇങ്ങനെ ഇരുപത്തിയേഴു പുസ്തകങ്ങൾ പുതിയനിയമത്തിലുണ്ട്. നമ്മുടെ കർത്താവു വി. യോഹന്നാനേ അത്യധികം സ്നേഹിച്ചിരുന്നു. ക്രൂശിൽ കിടന്നു കൊണ്ടു മിശിഹാത്വസാരം തന്റെ മാതാവിനെ ശുശ്രൂഷിപ്പാൻ ഇദ്ദേഹത്തിനാണ് മുതലപ്പെടുത്തിയത്. ഇദ്ദേഹം ഏഷ്യാമൈനർ കടന്നു പാർത്തിയായിൽ പോയി. ഇദ്ദേഹമായിരുന്നു എഫേസോസിലെ പ്രഥമമെത്രാൻ. ഏഷ്യയിലെ മെത്രാന്മാരുടെ നിർബന്ധപൂർവ്വമായ അഭ്യർത്ഥനപ്രകാരമാണ് ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ സുവിശേഷം രചിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതെന്നാണ് ഐതീഹ്യം. മിശിഹായുടെ ദൈവത്വത്തെ നിഷേധിക്കുന്നവർ വർദ്ധിച്ചുവന്നതിനാലാണ് അപ്പസ്തോലൻ മിശിഹായുടെ അഥവാ 'നിത്യവചന'ത്തിന്റെ മനുഷ്യാവതാരരൂപവ്യക്തതയെ പ്രത്യേകമായും, വിശദമായും എഴുതിയിരിക്കുന്നത്. ഐ. ഡി. 99-ലാണ് ഈ സുവിശേഷം രചിച്ചത്. ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ ലേഖനങ്ങളും ഏതാണ്ട് ഈ കാലഘട്ടത്തിൽതന്നെ രചിച്ചുവെന്നാണ് വിശ്വാസം. അവിശ്വാസികളോടുള്ള അദ്ദേഹത്തിന്റെ വെറുപ്പിന്റെ ആധിക്യത്താൽ അവരുടെ മാനസാന്തരത്തിനുവേണ്ടിയല്ലാതെ അവരെ സമീപിക്കുന്നതിനുപോലും ആ വന്ധ്യൻ മടിച്ചു. ഒരിക്കൽ അദ്ദേഹം എഫേസോസിലെ ഒരു പൊതുസ്നാനമന്ദിരത്തിൽ പ്രവേശിച്ചപ്പോൾ സെറിൻ തുടങ്ങുന്ന ഒരു കുപ്പിദ്ധനായ പാഷണ്ഡമതക്കാരനേ കണ്ടു. ഉടനെ അദ്ദേഹം പുറകോട്ടു തിരിഞ്ഞു "നമുക്കു ദേവനും പോകാം. അവിശ്വാസിയായ സെറിൻ തുടസ് ഇവിടെയുള്ളതിനാൽ ഈ മന്ദിരം തകൺ നിലംപതിച്ചേക്കാൻ എളുപ്പമുണ്ട്, എന്ന് അനുചരരോടു പറഞ്ഞതായി ഒരു കഥയുണ്ട്. വി. ഗ്രീറ്റിയുടെ ഔദാർയ്യത്തെയും സ്നേഹത്തെയും പ്രസ്താവിക്കുന്ന വേദാന്ത സഭയും ഇതിലും രസാർവ്വഹമാണ്. ഇദ്ദേഹം ഏഷ്യയിലെ പട്ടണങ്ങളിൽ ഒന്നിൽ സുവിശേഷവേല നടത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ സമത്വനായ ഒരു യുവാവിനെ കണ്ടു. തൽക്ഷണം ക്രൂര്യയുണ്ടായിരുന്നു, ആ സ്ഥലത്തെ മെത്രാന്റെ നേരെ തിരിഞ്ഞു "ആ യുവാവിനെ പ്രത്യേകശ്രദ്ധയോടെ സൂക്ഷിക്കുക, അവനെ സഭയുടെയും മിശിഹായുടെയും സാന്നിദ്ധ്യത്തിൽ നിങ്ങളുടെ പക്കൽ നാം ഏ

ലിപ്പിക്കുന്നു" എന്നു പറഞ്ഞു. മെത്രാൻ ആ യുവാവിന്റെ വേദാഭ്യസനം പുത്തിയാക്കിയശേഷം, അവനെ ജ്ഞാനസ്നാനപ്പെടുത്തി. അന്നുതന്നെ മറ്റു കൂദാശകളും യഥായോഗ്യം കൊടുക്കുകയും അതിനുശേഷം അവൻ കൂടുതൽ സ്വാതന്ത്ര്യം നൽകുകയും ചെയ്തു. അവനാകട്ടെ ഭർമ്മാശ്ലീകളായ മറ്റു ചില യുവാക്കന്മാരുടെ സഖിത്വം സമ്പാദിക്കുകയും കാലാന്തരത്തിൽ ഒരു തസ്കരസംഘത്തിന്റെ നായകനായിത്തീരുകയും ചെയ്തു. വി. ശ്ലീഹാ പിന്നീട് ഈ പട്ടണത്തിൽ വന്ന ഒരവസരത്തിൽ അദ്ദേഹം മെത്രാന്റെ അടുത്തു ചെന്നു പ്രസ്തുത യുവാവിന്റെ കാര്യം അന്വേഷിച്ചു. നിർഭാഗ്യകരമായ അവന്റെ സ്ഥിതി അറിഞ്ഞ ക്ഷണത്തിൽ അദ്ദേഹം, ഒരു കുതിരപ്പുറത്തു കയറി, ഒരു മാഗ്ഗർഗിയുടെ സഹായത്തോടെ ആ തസ്കരസംഘത്തിന്റെ താവളസ്ഥലത്തേക്കു പോയി. അവിടെ ചിലർ അദ്ദേഹത്തെ ബന്ധിച്ചു തങ്ങളുടെ നായകന്റെ സന്നിധിയിൽ കൊണ്ടുചെന്നു. വി. ശ്ലീഹായേ കണ്ടു നായകൻ ലജ്ജാധീനനായി അവിടെ നിന്നും ഓടി പായാധികൃതനെ ഗണ്യമാക്കാതെ വി. ശ്ലീഹായും അവനെ അനുധാവനം ചെയ്തു ഇപ്രകാരം വിളിച്ചു പറഞ്ഞുകൊണ്ടാണ് അദ്ദേഹം അവന്റെ പിന്നാലെ ചെന്നത്. "മകനെ വൃദ്ധനും, നിരായുധനും, പിതൃന്യം നിന്നെ സ്നേഹിക്കുന്നവനുമായ ഈ എന്നിൽ നിന്നും നീ എന്തിന് ഓടി അകലുന്നു? എന്റെ മകനെ എന്നോടു നിനക്കു് അനുക്രമ തോന്നുന്നില്ലേ? നീ ഒന്നും ഭയപ്പെടേണ്ട. നിന്റെ രക്ഷയിൽ എനിക്ക് ഇനിയും വിശ്വാസം ഉണ്ടു്. മിശിഹാ അവിടുത്തെ ജീവനെ നമുക്കായി ഹോമിച്ചതുപോലെ സന്തോഷപൂർവ്വം എന്റെ ജീവനെ നിനക്കായി ബലി കഴിക്കാം. നീ അവിടെ നില്ക്കുക ആ യേശു തന്നെയാണു് എന്നെയും നിന്റെ പക്കലേക്കുയച്ചിരിക്കുന്നതു്." ശിലയുമലിയുമാർക്കു ഈ വിലാപസ്വരം അവന്റെ ഹൃദയം ഭേദിച്ചു. അവൻ ഓട്ടം നിർത്തി ആയുധങ്ങളും വലിച്ചെറിഞ്ഞു. അശുധാരയോടു കൂടി ശ്ലീഹായോടു കൂത്തു. ശ്ലീഹായാകട്ടെ അവനെ മാറോടു ചേർത്താശ്ശേഷിക്കുകയും അ പരമ്പരയെ പ്രാർത്ഥിക്കുകയും ചെയ്തു. അവൻ ദൈവത്തോടും, സത്യസഭയോടും പൂർണ്ണമായി രമ്യപ്പെട്ടു് പുണ്യജീവിതത്തിൽ സ്ഥിരപ്പെടുന്നതുവരെ അവനെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൂടെ നിന്നു് ഉപേക്ഷിച്ചതും ഇല്ല.

പരിശുദ്ധ കന്യക, മരണം വരെ ഈ വിശുദ്ധന്റെ കൂടെയായിരുന്നു വസിച്ചതു്. ദൈവജനനിയുടെ മരണദിനമെന്നാണെന്നു് അറിവാൻ സൂക്ഷ്മമായ രേഖകൾ ഒന്നുമില്ലെങ്കിലും ആഗസ്റ്റ് 15-ാം തീയതിയാണു് ആ അമ്മയുടെ സ്വർഗ്ഗാരോഹണദിനം ആഘോഷിക്കുന്നതു്. മാതാ

വിന്റെ ശരീരം കല്ലായിൽ കിടന്നു് അശ്വകവാൻ അനുവദിക്കാതെ, അവളുടെ ദിവ്യസുതൻ, ആ ദിവ്യശരീരം സ്വച്ഛത്തിലേക്കു കൊണ്ടുപോയി എന്നാണു സത്യവിശ്വാസികളുടെ സാമൂഹികമായ വിശ്വാസം.

II മതമർദ്ദനങ്ങൾ.

ഒന്നാമത്തെ മതപീഡനം.

കഴിഞ്ഞ ഭാഗത്തിൽ നാം കണ്ടതുപോലെ യുദ്ധോർ സഭയെ വളരെ ആധികം പീഡിപ്പിച്ചു. അജ്ഞാനികളും അവളെ നിരന്തരമായി മർദ്ദിക്കാതിരുന്നില്ല എന്നാൽ ഇവയെല്ലാം ഭേദം ഭേദം ശിക്ഷകളും താല്പാലികളും മാത്രമായിരുന്നു. അനുദിനം ശക്തിപ്രാപിച്ചുവന്ന സഭയെ രാജാധികാരം പ്രയോഗിച്ചു പ്രതിരോധിച്ച ഒന്നാമത്തെ ചക്രവർത്തി റീറോ * ആയിരുന്നു. സഭയുടെ പ്രചാരമായ പ്രചാരവും, പ്രത്യേകിച്ചു് അയാളുടെ അരമനയിൽ നടന്ന ചില മാനസാന്തരങ്ങളുമാണു്, അയാളുടെ വൈരത്തിനു കാരണം. രോമിൽ നടന്ന അതിഭയങ്കരമായ അഗ്നിബാധയുടെ കാരണക്കാരൻ താനല്ലെന്നു കാണിപ്പാൻ, സമുദ്രം ആഗ്രഹിച്ചിരുന്ന അയാൾ നിരപരാധികളായ ക്രിസ്ത്യാനികളിൽ ആ അപരാധം ചുമത്തി. അതിഘോരമായ ഒരു സഭാപീഡനം ആയിരുന്നു ഇതിന്റെ ഫലം. അനേകായിരം ക്രിസ്ത്യാനികളെ അയാൾ നിഷ്കൂടനം നിഗ്രഹിച്ചു. വളരെപ്പേരെ വസ്തുക്കളുടെ തോലണിയിച്ചു നായ്ക്കളെക്കൊണ്ടു കടിപ്പിച്ചു കൊന്നു. മറ്റനേകരെ 'താൻ' മുതലായ ദ്രാവകങ്ങളിൽ മുക്കിയ കപ്പായങ്ങൾ ധരിപ്പിച്ചു, ഉയന്ന സ്ഥാനങ്ങളിൽ കെട്ടിതൂക്കി, സായംകാലങ്ങളിൽ തീവെച്ചു നവീനങ്ങളും ഭാരങ്ങളും ഉള്ള മറ്റു പലേതരം പീഡനമാർഗ്ഗങ്ങളും അയാൾ കണ്ടുപിടിക്കാതിരുന്നില്ല.

* രോമൻ ചക്രവർത്തികളിൽ 5-ാമനാണു് റീറോ. ആഗസ്റ്റിന്റെ പുത്രനും പിൻഗാമിയുമായ റിബോരിയസു പീലാത്തോസിൽനിന്നും നമ്മുടെ കർത്താവിന്റെ പീഡാനുഭവവൃത്താന്തം അറിഞ്ഞപ്പോൾ അയാളുടെ ദൈവങ്ങളുടെ പട്ടികയിൽ ഈദിവ്യനാമം കൂടി ചേർക്കുവാൻ ആഗ്രഹിച്ചു. പക്ഷെ സൈനാദസംഘം വിസമ്മതിക്കയാൽ അയാളുടെ അഭിലാഷം നിരസിതമായി. റിബോരിയസിന്റെ പിൻഗാമിയായിരുന്ന നിഷ്കൂടനം, ദുർമ്മാറ്റിയുമായ കലിഗുളാ. കലിഗുളായുടെ ഭയങ്കരമായ മരണം സാമ്രാജ്യത്തെ ക്ലോഡിയസിൽ നിക്ഷേപിച്ചു. ഈ ക്ലോഡിയസു് അയാളുടെ ഭാഗ്യമായ അഗ്രിപ്പിനായുടെ പുത്രവിവാഹത്തിലെ സന്യാസത്തേ തന്റെ പിൻഗാമിയായി സ്വീകരിച്ചു.

ഈ പീഡനകാലത്താണ് വി. പത്രോസും, വി. പൌലോസും രക്തസാക്ഷികളായി പ്രാപിച്ചത്. ഈ വി. ശ്രീഹന്മാരെ ഒൻപതാമത്തെ നൂറ്റാണ്ടിൽ താമസിപ്പിച്ചിരുന്നു. അവിടെവെച്ചു വി. പത്രോസ് രണ്ടു കാവൽക്കാരായി മാറുകയും, നാല്പ്പത്തിയെട്ടു കാരാഗൃഹവാസികളെയും മാനസാന്തരപ്പെടുത്തി. സഭാശിശുവിന്റെ ജീവൻ തന്നെയായിരുന്ന പത്രോസിനെ, കാരാഗൃഹത്തിൽനിന്നും വിമോചിപ്പിക്കുവാൻ റോമാപ്പരിയിലെ സഭാവിശ്വാസികൾ തീവ്രമായ ശ്രമം ചെയ്തു. അതിന്റെ ഫലമായി വി. പത്രോസ് കാരാഗൃഹത്തിൽനിന്നും മോചിതനായി പട്ടണവായക്കൽ വരുകയും വന്നു. അപ്പോൾ ടിബുർക്കുകനായ മിശിഹാ കുരിശും വഹിച്ചുകൊണ്ടു് അവിടെ പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടു. അത്ഭുതപരവശ്യത്തോടെ പത്രോസ് ചോദിച്ചു “കർത്താവേ അങ്ങൻ എവിടെയ്ക്കു പോകുന്നു” * “രണ്ടാമതു ക്രൂശിതനാകുവാൻ വേണ്ടി റോമിലേക്കു പോകുന്നു” എന്നായിരുന്നു നമ്മുടെ കർത്താവിന്റെ മറുപടി. ടിബുർക്കുകൻ തന്റെ ഐഹിക പ്രതിപുരുഷനായ തനിക്കു പകരമാണു വീണ്ടു, ക്രൂശിതനാകുവാൻ പോകുന്നതെന്നു മനസ്സിലാക്കിയ വി. പത്രോസ് ഉടൻതന്നെ കാരാഗൃഹത്തിലേക്കു മടങ്ങി അവസാനം അദ്ദേഹത്തെ ക്രൂശിൽ തൂക്കിക്കൊന്നു. വി. പത്രോസിന്റെ അപേക്ഷാൻസരണം തല കീഴായിട്ടായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തെ കുരിശിൽ തറച്ചത്. ടിബുർക്കുവിനേപ്പോലെ തന്നെ ക്രൂശിൽ തൂക്കിക്കിടക്കുന്നതിനു താൻ അയോഗ്യനാണെന്നുള്ള വിചാരമായിരിക്കാം ഇപ്രകാരമൊരപേക്ഷയ്ക്കു വി. ശ്രീഹന്മാരെ പ്രേരിപ്പിച്ചതെന്നുവേണം വിചാരിക്കുവാൻ. വി. പൌലോസ് ഒരു റോമൻ പൌരനായതുകൊണ്ടു അദ്ദേഹത്തെ വധിച്ചതു ഗളഭേദം ചെയ്തായിരുന്നു. കൊലസ്ഥലത്തേക്കുള്ള യാത്രാമദ്ധ്യേ അദ്ദേഹം മൂന്നു ഭടന്മാരെ മാനസാന്തരപ്പെടുത്തി. അവരും, അവസാനം ക്രിസ്തുവിനും ക്രിസ്തുവിന്റെ സഭയ്ക്കും വേണ്ടി മരവരുടെ ജീവനെ സന്ദന്താഷം ഹോമിക്കുകയുണ്ടായി. ഇതാണ് പ്രഥമ മതപീഡനത്തിന്റെ സംഗ്രഹം.

* നമ്മുടെ കർത്താവു പത്രോസിനു പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടു്, പരിപൂർണ്ണമാക്കപ്പെട്ട ആ സ്ഥലത്തു് ഇന്നൊരു ദേവാലയം സ്ഥിതിചെയ്യുന്നു. പത്രോസിന്റെ കർത്താവിനോടുള്ള ചോദ്യത്തെ ആധാരമാക്കി ഡോമിനെ കോവാദീസ് എന്ന (Domine Quo vadis) എന്നതിനെ വിളിക്കുന്നു.

രണ്ടാമത്തെ മതപീഡനം.

നീറോയുടെ പിൻഗാമികളായി വന്ന ചക്രവർത്തികളുടെ ശ്രദ്ധ, പ്രധാനമായി അന്നു നടന്നുകൊണ്ടിരുന്ന സമരങ്ങളിൽ പതിഞ്ഞതും, വെസ്പേഷ്യൻ, ടൈറ്റസ് ആദിയായ ചക്രവർത്തികൾ ശാന്തചിത്തരായിരുന്നതും സഭയ്ക്കു വലുതായ അനുഗ്രഹമായിരുന്നു. തന്നിമിത്തം ക്രിസ്ത്യാനികൾക്കു സ്വാതന്ത്ര്യമായും സമാധാനമായും ജീവിക്കുന്നതിനും സ്വച്ഛന്ദം എവിടെയും വേദപ്രചരണം നടത്തുന്നതിനും സാധിച്ചു. എന്നാൽ നീറോയുടെ അവതാരമോ എന്നു ന്യായമായി സംശയിക്കാവുന്ന ഡൊമിഷ്യന്റെ സിംഹാസനാരോഹണം ഈ സമാധാനത്തെയും സ്വാതന്ത്ര്യത്തെയും പാടെ നശിപ്പിച്ചു. അയാളുടെ ഭരണനാടകത്തിന്റെ നാദിതന്നെ ഉഗ്രമായ ഒരു മതപീഡനമായിരുന്നു. സമുദായത്തിന്റെ ഉയർന്ന പടിയിൽ ഇരുന്നവർമാത്രമല്ല, രാജകുടുംബാംഗങ്ങൾപോലും ഈ മതമർദ്ദനത്തിനിരയായി എന്നറിയുമ്പോൾ അതിന്റെ ഉഗ്രതയും ചക്രവർത്തിയുടെ ഹൃദയകാരി നൂവും ഏറക്കുറവു സ്പഷ്ടമാകും. ക്രിസ്ത്യാനികളായി എന്നുള്ള ഏക കാരണത്താൽ അയാളുടെ പിതൃസഹോദരപ്പുത്രനും അന്നത്തെ * റോമൻ കോൺസുലായ പ്ലാവിയസ് ക്ലേമൻസിനെ വധിക്കുകയും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഭാര്യയെ നാടകടത്തുകയും ചെയ്തു. ഇതേ കാരണത്താൽ തന്നെ അവരുടെ രണ്ടു ഭൃത്യന്മാരെ, അത്യുസമ്യങ്ങളായ പീഡനങ്ങൾക്കിരയാക്കി, ഒടുവിൽ വധിച്ചു. വേറെ അനേകരുടെ വസ്തുവകകൾ കണ്ടുകെട്ടി. വളരെപ്പേരെ നാട്ടിൽ നിന്നു ബഹിഷ്കരിച്ചു. മാനവവധി ആളുകളെ ശിരഃചരം ചെയ്തു എന്നാൽ, ഇതൊന്നുമല്ല, പ്രത്യുത, വി. യോഹന്നാൻ സ്ത്രീഹായോടു ചെയ്ത പീഡനമാണ് ഡൊമിഷ്യന്റെ മതമർദ്ദനത്തെ സ്മരണീയമാക്കി ചെയ്ത ഏക സംഭവം. അയാളുടെ ആജ്ഞപ്രകാരം വി. സ്ത്രീഹായെ കടന്മാർ തിളച്ചു എണ്ണയിൽ മുക്കി. എന്നാൽ സർവ്വശക്തനായ ദൈവം, തന്റെ അഭിഷിക്തന്റെ മേൽ, അവിടുത്തെ അനുവാദം കൂടാതെ മനുഷ്യകരങ്ങൾ പ്രബലപ്പെടുവാൻ സമ്മതിച്ചില്ല. പച്ചവെള്ളത്തിലെന്നതുപോലെ സുഖമായി അദ്ദേഹം അതിൽ ശയിക്കുകയും ഹാറിലേശവും കൂടാതെ അതിൽ നിന്നിറങ്ങി വരികയും ചെയ്തു. ‡ തനിക്കു പാറിയ പരാജയത്താൽ കൂല

* റോമൻ സമ്രാട്ടിന്റെ കീഴിലുള്ള ഒരു വലിയ ഉദ്യോഗസ്ഥൻ.

‡ ഈ അത്ഭുതം നടന്ന ലാറ്റിൻഗേറുകൾ, ഇന്ന് ഒരു ദേവാലയം സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നു.

നായ ചക്രവർത്തി, ആ പുണ്യസ്ത്രോകനെ ഉടൻ തന്നെ ഈജിപ്തുകടലിലുള്ള പത്മോസുദ്ദീപിലേക്കു നാടുകടത്തി. വിഗ്രഹാരാധനയുടെ വിനാശത്തെയും, സത്യസഭയുടെ വിജയത്തെയും അദ്ദേഹത്തെ അറിയിച്ച ഭർഗ്ഗങ്ങളും ഇവിടെ വച്ചാണ് ഉണ്ടായത്. † ഡൊമിഷ്യന്റെ മരണാനന്തരം വി. ഗ്രീഹാ എപ്പൈസ്കോപ്പലേക്കു പോകയും അവിടെ ഏ. ഡി. 101-ൽ, തന്റെ ജീവനെ സമാധാനത്തോടെ ദിവ്യഗുരുവിന്റെ പാവനപാദങ്ങളിൽ സമർപ്പിച്ചു നിത്യശാന്തി പ്രാപിക്കുകയും ചെയ്തു. ഇങ്ങനെ അപ്പസ്തോലഗണത്തിലെ ശേഷിച്ചിരുന്ന ഏക ശിഷ്യനും ലോകയവനികളുള്ളിൽ എന്നേയ്ക്കും മരഞ്ഞു. വാല്യകൃത്യങ്ങളാൽ വിവശനായി ഭവിച്ചപ്പോഴും അദ്ദേഹം തിരുക്കർമ്മങ്ങളിൽ സംബന്ധിച്ചിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശിഷ്യന്മാർ അനുദിനം അദ്ദേഹത്തെ എടുത്തുകൊണ്ടു പോവുകയായിരുന്നു പതിവ്. ഓരോ ദിനവും ദേവാലയത്തിൽ സന്നിഹിതരായിരുന്ന ജനക്കൂട്ടത്തോടു് അദ്ദേഹം ഇങ്ങനെ ഉപദേശിച്ചു “എന്റെ വാത്സല്യമക്കളേ! നിങ്ങൾ പരസ്പരം സ്നേഹിപ്പിൻ” എല്ലാദിവസവും ഇതു തന്നെ പ്രസംഗിക്കുന്നതു കേട്ടു് അക്ഷമരായ ശിഷ്യന്മാർ “അങ്ങനെയൊണ് എന്നും ഈ ഒരു വാക്യം തന്നെ ആവർത്തിക്കുന്ന”തെന്നു അദ്ദേഹത്തോടു ചോദിച്ചു. ഇതിനു് അദ്ദേഹത്തിന്റെ മറുപടി. “അതു കർത്താവിന്റെ പുതിയ പ്രമാണവും നിത്യരക്ഷയ്ക്കു് അതു ധാരാളം പര്യാപ്തവു്”മാകയാലാണു് എന്നായിരുന്നു.

വി. പത്രോസിന്റെ പിൻഗാമികളായി ലീനസ് (Lenus) അനാക്ലാസുസ് (Anacletus) ക്ലമെന്റ് (Clement) എന്നിവർ റോമാതിരുസിംഹാസനത്തിൽ വാണു. വി. ക്ലമെന്റിന്റെ ഭരണകാലത്തു്, കൊറിന്ത്യൻസഭയിലെ ചില അൽമേനികൾ വൈദികാധികാരത്തെ എതിർത്തു ചില ബഹുജ്ഞാർ ഉണ്ടാക്കി. വിവരം അറിഞ്ഞ മാർപ്പാപ്പാ ഉടനെ തന്നെ അവരുടെ പേക്കു് ഒരു തിരുവെഴുത്തയച്ചു. അതുനന്ദ, ഹൃദയസ്പർശം, അതേ സമയം തന്നെ ഏറ്റവും വിജ്ഞാനകരവും ആയ ഒരു ലേഖനമായിരുന്നു അതു്. വി. ലിഖിതങ്ങൾ കഴിഞ്ഞാൽ പിന്നെ തിരുസഭയുടെ ഏറ്റവും സുന്ദരവും പ്രാചീനവുമായ വി. ലേഖനവും ഇതുതന്നെ. മാർപ്പാപ്പാ ആഗ്രഹിച്ചതുപോലെ ഈ തിരുവെഴുത്തു കൊണ്ടു തന്നെ ആ ശിശു് നാമാവശേഷവുമാകയും ചെയ്തു.

ഡൊമിഷ്യന്റെ പിൻഗാമിയായ നെർവാ (Nerva) നീതിമാനും, ശാന്തനും ആയിരുന്നതിനാൽ ഡൊമിഷ്യന്റെ ക്രൂരശാസനങ്ങളെയെ

† ഇവയുടെ വിവരണമാണു് വി. യോഹന്നാന്റെ വെളിപാടു്.

ല്ലാം അദ്ദേഹം പിൻവലിച്ചു. ഇതിന്റെ ഫലമായി, ക്രിസ്ത്യാനികൾക്ക് അനുസൃതമായ സമാധാനവും സന്തോഷവും ഉണ്ടായി.

മൂന്നാമത്തെ മതപീഡനം.

നെർവായുടെ പിൻഗാമിയായ ട്രാജൻ (Trajan) ഭരണകാലത്താണ് മൂന്നാമത്തെ മതസമ്മർദ്ദനം സമാരംഭിച്ചത്. മറ്റു രണ്ടു മതപീഡനങ്ങളേയും അപേക്ഷിച്ച് കൂടുതൽ കഠിനതയായിരുന്നു ഇതെന്നുള്ളത് പരമാർത്ഥം തന്നെ. പക്ഷെ, കാലദൈർഘ്യത്തിലും വധിക്കപ്പെട്ടവരുടെ സംഖ്യയിലും മറ്റു രണ്ടിനേയും ഇതു ജയിച്ചുവെന്നുള്ളതും മറയ്ക്കത്തക്കതല്ല. വി ക്ലമൻറ പാപ്പായായിരുന്നു ഈ പീഡനത്തിലേറുന്നാമത്തെ രക്തസാക്ഷി. ക്രിസ്ത്യാനികളോടുള്ള വർത്തനമൊഴിച്ചു മറ്റൊല്ലാക്കാര്യങ്ങളിലും ട്രാജൻ വിവേകിയും ഭയാലുവും ആയിരുന്നുവെങ്കിലും ഈ വിഷയത്തിൽ, ഇവയൊന്നും അദ്ദേഹത്തിനെ തീണ്ടിയിരുന്നപോലും ഇല്ല. ക്രിസ്തുമതപീഡനത്തിനു അയാൾ പുതുതായ യാതൊരു കൃത്യവും പുറപ്പെടുവിച്ചില്ലെങ്കിലും നെർവാ പിൻവലിച്ച കൂൾശാസനങ്ങളെയെല്ലാം അയാൾ നടപ്പിൽ വരുത്തി. ഐതിഹ്യമായിലെ ഗവർണ്ണറായ യുലർപ്പെനിക്കയച്ച ഒരു മറുപടിക്കത്തിൽ നിന്നും ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ സ്വഭാവവും നയവും നമുക്കു ഏറെക്കുറെ മനസ്സിലാക്കാം. മതനിയമങ്ങളുള്ള നിർബന്ധമല്ലാതെ യാതൊരു കാര്യമില്ലാത്ത യഥാർത്ഥ പൗരന്മാരായ ക്രിസ്ത്യാനികളോടു് എങ്ങനെ വർത്തിക്കണമെന്നുള്ളതായിരുന്നു പ്ലൈനിയുടെ കത്തിലെ സാരം. പ്ലൈനി പറയുന്നു “അവരുടെ ഏക കാര്യം അവർ ചില ദിവസങ്ങളിൽ സൂര്യോദയത്തിനു മുമ്പണൻ്റ് അവർ ദൈവമായി ആരാധിക്കുന്ന ക്രിസ്തുവിനു സ്തോത്രപീഠങ്ങൾ പാടുകയും, ഒരു സത്യപ്രതിജ്ഞയാൽ ആജീവനാന്തം വ്യഭിചാരമോഷണാദികളിൽനിന്നും അകന്നിരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നുവെന്നുള്ളതാണു്.” നിർമ്മലവും നിർവ്യാജവും അല്ലാത്ത യാതൊരു ജീവിതചർച്ചയും അവരിൽ കാണുന്നില്ലെന്നു പ്ലൈനി സമ്മതിക്കുന്നു. എന്നാൽ അതേ സമയംതന്നെ “അസ്വസ്ഥിപാസമാകുന്ന ഈ സാമൂഹികവ്യാധി” സ്ഥിതിവൃത്യാസമോ ലായഭേദമോ, കൂടാതെ നഗരങ്ങളിലും ഗ്രാമങ്ങളിലും ഒന്നുപോലെ പടന്നു പിടിച്ചു്, അവരുടെ അമ്പലങ്ങളെ വിജനങ്ങളും, ദേവാർച്ചനാധനങ്ങളെ വികൃതാസാധ്യങ്ങളും ആക്കിത്തീർത്തിരിക്കുന്നതായി വിലപിക്കുകയും ചെയ്യുന്നുണ്ടു്. ഇതിനു ട്രാജൻ്റെ മറുപടി ക്രിസ്ത്യാനികളെ ഔദ്യോഗികമായി അന്യഥാപിച്ചു പിടിക്കേണ്ടതില്ലെങ്കിലും യാദൃച്ഛികമായി രാജസന്നിധിയിൽ കൊണ്ടുവരപ്പെടുന്നവർ ക്രിസ്തുമതം ഉപേക്ഷിച്ചു തങ്ങളെ

കൂടെ ദേവന്മാരെ അംഗീകരിച്ചുദരിക്കാതെയും, ചക്രവർത്തിയുടെ പ്രതിമയ്ക്കു ധൂമാർച്ചനും ചെയ്യാതെയും ഇരിക്കുന്നപക്ഷം, അവരെ രാഷ്ട്രത്തിന്റെ അധികാരത്തെ നിരസിക്കുകയും രാഷ്ട്രീയ മതത്തെ അവഹേളിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന ന്യായാസസ്ഥിതമല്ലാത്ത ഒരു മതത്തിന്റെ അംഗങ്ങളായി ഗണിച്ചു വധശിക്ഷനൽകണമെന്നായിരുന്നു.

ആദ്യവേദസാക്ഷികളുടെ ഗണത്തിൽ 120 വയസ്സുള്ള യേരൂശലേം മെത്രാനായ വി. ഗെമദാനും ഉണ്ടായിരുന്നു. ഒരു ക്രിസ്ത്യാനിയും, ദാവീദരാജാവിന്റെ ഗോത്രജനും എന്നുള്ളതായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ അപരാധം. അദ്ദേഹത്തെ അതിദാരുണങ്ങളായ പലേ ചീഡനങ്ങളാക്കി ശേഷം ക്രൂശിൽ തൂക്കിക്കൊന്നു. വിശുദ്ധന്റെ അപ്പോഴത്തെ അതഭുതാവഹമായ സഹനശക്തി കാണികളെ വിസ്മയസ്ഥിമതരാക്കിയതായി പറയപ്പെടുന്നു. അന്ത്യോക്യാ മെത്രാനായിരുന്ന വി. ഇഗ്നാത്തിയോസിനെ ഒരിക്കൽ ട്രാജൻ ക്ഷണിച്ചുവരുത്തി, അവർ തമ്മിൽ ഏതാണ്ടിപ്രകാരം ഒരു സംഭാഷണം നടത്തി.

ട്രാജൻ. ഒരു ദുഷ്ടപിശാചിനേപ്പോലെ എന്റെ കല്പനകളെ നിരാകരിക്കുകയും, ജനാവലിയെ നാശകൂപത്തിലേക്കു നയിക്കുകയും ചെയ്യുന്നവൻ നീയാണോ?

* ഇഗ്നാത്തിയോസു. അല്ലയോ രാജാവേ! തേയോഫോറസിനെ ദുഷ്ടപിശാചെന്നെന്ന് ഇതുവരെ ആരും വിളിച്ചിട്ടില്ല ദൈവത്തിന്റെ ദാസന്മാർ ദുഷ്ടാരുപികളല്ലെന്നു മാത്രമല്ല അവരുടെ ദർശനമാത്രയിൽ ദുഷ്ടാരുപികൾ ഭയപ്പെട്ട് ഓടുകയും ചെയ്യുന്നു.

ട്രാ. ആരാണ് ഈ തേയോഫോറസ്?

ഇ. ഞാനും, ഹൃദയത്തിൽ ക്രിസ്തുവിന്റെ സാന്നിദ്ധ്യമുള്ള മറ്റൊരാളും.

ട്രാ. ഞങ്ങളാക്കുവേണ്ടി പ്രവർത്തിക്കുന്ന ദേവന്മാർ ഞങ്ങളുടെ ഹൃദയത്തിലില്ലെന്നാണോ നീ കരുതുന്നത്?

ഇ. ദേവന്മാരോ, എന്തുദേവന്മാർ. അവർ കേവലം പിശാചുക്കൾ. ദൈവം ഒന്നേയുള്ളൂ — ആകാശവും ഭൂമിയും സൃഷ്ടിച്ച ഏക ദൈവം. ആ ദൈവത്തിന്റെ ഏക സുതനായി യേശുക്രിസ്തുവും ഉണ്ടു്. ഈ യേശുവിന്റെ രാജ്യത്തിൽ പ്രവേശിക്കുവാനാണ് ഞാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നത്.

* വി. ഇഗ്നാത്തിയോസിന് ദൈവത്തെ വഹിക്കുന്നവൻ എന്നർത്ഥമുള്ള തേയോഫോറസ് എന്ന ഒരു പേരും ഉണ്ടായിരുന്നു.

ഭാ. പീലാത്തോസ് കൂശിൽ താച്ചു ആ യേശുവിനെ തന്നെയല്ലേ നിങ്ങൾ ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്?

ഇ. പീലാത്തോസ് കുരിശിൽ തൂക്കിയെന്നല്ല പറയേണ്ടത്. ദൈവമനു കരിശിൽ തൂക്കിയത്. പാപത്തെയും അതിന്റെ കർത്താവിനെയും (author) ആ മിശിഹായേ ഏകദേശത്തിൽ വഹിക്കുന്നവക്കു നൽകേണ്ടതും അതിന്റെ ശക്തികളെയും ജയിക്കുവാനുള്ള മഹത്തായ ശക്തി ദൈവം നൽകിയിട്ടുണ്ട്.

ഭാ. നിങ്ങൾ ക്രിസ്തുവിനെ നിങ്ങളുടെ ഏകദേശത്തിൽ വഹിക്കുന്നുണ്ടോ?

ഇ. തീർച്ചയായും. “ഞാൻ അവരോടു കൂടി വസിക്കും” എന്നാണ് ക്രിസ്തു പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുള്ളത്.

സംഭാഷണം ഇത്രയുമായപ്പോഴേക്കു ചക്രവർത്തി രോഷാകുലനായി. വി. ഇഗ്നാത്തിയോസിനെ തുടലുകൾ കൊണ്ടു ബന്ധിച്ചു, വസ്ത്രമുറങ്ങാക്കു ഇരയാക്കുവാനായി രോമിലേക്കു കൊണ്ടുപോകുവാൻ അയാൾ ആജ്ഞാപിച്ചു. വി. ഇഗ്നാത്തിയോസ് ഉൾക്കയന്നുനായി കൂപ്പുകൈകളോടെ കർത്താവിനു സ്തോത്രം ചെയ്തു “കർത്താവേ അങ്ങേ പരിപൂർണ്ണമായി സ്നേഹിക്കുന്നതിനും, അവിടുത്തെ അപ്പസ്തോലനായ വി. പത്രോസിനേപ്പോലെ ചങ്ങലകളാൽ ബന്ധിതനാകുന്നതിനുമുള്ള ഭാഗ്യം എനിക്കു നൽകിയ അങ്ങേ ഞാൻ സ്തുതിക്കുന്നു”. രോമിലേക്കുള്ള പ്രയാണമദ്ധ്യേ അവരുടെ കപ്പൽ സ്മർണായിൽ അടുത്തു. അവിടെ വെച്ച് അവിടുത്തെ മെത്രാനും, വി. യോഹന്നാൻസ്തീഹായുടെ ശിഷ്യനുമായ വി. പോളിക്കാപ്പിനെ കാണുന്നതിനും സംഭാഷിക്കുന്നതിനും വി. ഇഗ്നാത്തിയോസിനുസൗകര്യം ലഭിച്ചു. മാത്രമല്ല ഏഷ്യയിലെ സഭകൾക്കും രോമായിലെ ക്രിസ്ത്യാനികൾക്കും അദ്ദേഹം അവിടെ വെച്ച് ഓരോ എഴുത്തും എഴുതി. രോമായിലെ ക്രിസ്ത്യാനികൾ തന്നോടുള്ള സ്നേഹാതിരേകം നിമിത്തം തന്നെ വധിക്കുന്നതിൽ പ്രതിബന്ധമുണ്ടാക്കുമോ എന്നു അദ്ദേഹത്തിനുവളരെ ഭയമുണ്ടായിരുന്നു. അതിനാൽ, അവരെ ആ ശ്രമത്തിൽ നിന്നും നിവർത്തിപ്പിക്കണമെന്നുള്ളതായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ എഴുത്തിന്റെ ഉദ്ദേശ്യം.

സുദീർഘമായ ഒരു യാത്രയ്ക്കു ശേഷം, രോമാക്കാരുടെ പ്രത്യേക വിനോദങ്ങൾ നടന്നുകൊണ്ടിരുന്ന ഒരു ദിവസം അവർ രോമാപുരിയിൽ ചെന്നുചെന്നു ജനാവലിയുടെ ആഹ്ലാദഭാഗികളും കൂടുതലുകൊണ്ട് പീഡിതരായ വസ്ത്രമുറങ്ങുമാർക്കു അലർച്ചയും പുണ്യവാന്റെ കണ്ണുകളിൽ

പതിച്ചു. എന്നാൽ അദ്ദേഹത്തിനു യാതൊരു ഹൃദയക്ഷോഭവുമുണ്ടായില്ല. സ്മരണവഴനായി അദ്ദേഹം രംഗത്തിൽ പ്രവേശിച്ചു. പെട്ടെന്നു സിംഹവിരന്മാർ, അദ്ദേഹത്തിന്റെ മേൽ ചാടി വീണ് അദ്ദേഹത്തെ കടിച്ചു ചീന്തി. റോമായിലെ ക്രിസ്ത്യാനികൾ വിശുദ്ധനായ ആ രക്തസാക്ഷിയുടെ അസ്ഥികൾ ശേഖരിച്ച് അന്ത്യോച്ഛ്യായിലേക്കയച്ചു. അതോടുകൂടി ഒരേഴുത്തും ഉണ്ടായിരുന്നു. അതിലെ ഏതാനും ഭാഗങ്ങളാണ് അടിയിൽ ഉദ്ധരിക്കുന്നത് "വി ഇഗ്നാത്തിയോസിന്റെ മഹത്വകരമായ മരണത്തിനു ഞങ്ങൾ ദൃക്സാക്ഷികളാണ്. അന്നു രാത്രി, ഞങ്ങൾക്ക് ആത്മശക്തി തരണമേ എന്നു കണ്ണുനീരോടുകൂടി പ്രാർത്ഥിച്ചു കൊണ്ടിരുന്നപ്പോൾ അദ്ദേഹം ഞങ്ങൾക്കു പ്രത്യക്ഷപ്പെടുകയുണ്ടായി. അനുവത്സരം അദ്ദേഹത്തിന്റെ മരണദിനം ആഘോഷിക്കുവാൻ ആ ദിവസംകൂടി ഞങ്ങൾ അറിയിക്കുന്നു.

നാലാമത്തെ മതപീഡനം.

ഹഡ്റിയാൻ, അൻടോണിയസ് എന്നീ ചക്രവർത്തികളുടെ ഭരണകാലത്തു ക്രിസ്ത്യാനികൾക്ക് ഏറക്കുറെ സമാധാനം അനുഭവിക്കുന്നതിനു സാധിച്ചു. എന്നാൽ സാമ്രാജ്യാഭിമാനങ്ങളെ ഭരിച്ചിരുന്ന ഗവർണ്ണർമാർ, അജ്ഞാനികളുടെ നിർബന്ധത്താൽ, പിൻവലിക്കപ്പെടാതിരുന്ന ക്രൂശാസനങ്ങൾ പലയിടത്തും നടപ്പിലാക്കാതെയിരുന്നില്ല. എങ്കിലും സഭ, സാമ്രാജ്യത്തിലെങ്ങും പ്രചുരമായിത്തന്നെ പ്രചരിച്ചു. അമ്മീനിയ, പേർസ്യ, ഇൻഡ്യാ മുതലായ സ്ഥലങ്ങളിലും സർമേഷ്യൻസ് (Sarmations) ഡേഷ്യൻസ് (Dacians) സതിയൻസ് (Saythions) ആദിയായ അപരിഷ്കൃതജാതികളുടെ ഇടയിലും, ഭക്തിപരവശരായ മിഷ്യനറിമാർ, നടത്തിയ സുവിശേഷവേലകൾ അത്യന്തം വിജയകരങ്ങളായിരുന്നു.

ചരിത്രം, പുജനീയനായി പരിഗണിക്കുന്ന മാർക്സ് ഔറേലിയസ്, നിർഭാഗ്യവശാൽ ക്രിസ്ത്യാനികളുടെ ശത്രുവായിത്തീർന്നു. സ്വന്തം ഭീനഭയാലുവും, നീതിമാനുമായിരുന്ന അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഈ ക്രിസ്തുമതവിദ്വേഷത്തിനു ഫലം, ആരുടേയോ ദർബ്ബാധനമാണെന്നാണ് വിശ്വസിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നത്. ക്രിസ്ത്യാനികളോടുള്ള ഔറേലിയസിന്റെ ക്രൂരമായ വർത്തനം അദ്ദേഹത്തിന്റെ അസൂയാധവളമായിരുന്ന കീർത്തിപ്രചുരിമയെ സാരമായി കളങ്കപ്പെടുത്തുകതന്നെ ചെയ്തു. ഇയാൾ ആരംഭിച്ച മതമർദ്ദനത്തെ കൂരതയിൽ, നീറോയുടേയും ഡൊമീ

ഷ്യന്റെയും മതവിധനത്തോടു കലക്കപ്പെട്ടതായി വധിക്കപ്പെട്ട ആളുകളുടെ സംഖ്യയിലും അതിനെ ട്രാജന്റെ മതവിശ്വാസക കർമ്മങ്ങളോടും ഉപമിക്കാം.

സ്മർണായിലാണ് ഇത് ആദ്യം ആരംഭിച്ചത്. അവിടെയും സമീപപ്രദേശങ്ങളിലുമുള്ള നിരൂപാധികളായ വളരെ അധികം ക്രിസ്ത്യാനികൾ ആ നശാധമന്റെ സംഹാരശക്തിയെ വിധേയരായി. ആ പരിശുദ്ധ രക്തസാക്ഷികളുടെ ഞെമ്പുകളും, എല്ലുകളും മാത്രമല്ല കിടലുകൾപോലും പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടമാറ്, അതികൂരമായി അവരെ ദണ്ഡിപ്പിച്ചു എന്നാണ് സ്മർണാസഭയിലെ ഒരു ലേഖനത്തിൽ കാണുന്നത്. ലേഖനം തുടരുന്നു. “എങ്കിലും, യാതൊരു പ്രലപനവും കൂടാതെ അചഞ്ചല ഹൃദയമായി അവർ അതെല്ലാം സഹിച്ചു. ആയിരമായിരം മുറിവുകളിൽ നിന്നും, അനുഷ്ഠാനം രക്തം പ്രവഹിച്ച ആ സമയത്തും അവർ സത്യസ്വരൂപനായ ദൈവത്തെ കീർത്തിക്കുക മാത്രമേ ചെയ്തുള്ളൂ. ക്രിസ്തു അവരുടെ ഹൃദയത്തിൽ സംസാരിക്കുന്നതായി അവർക്കു തോന്നുകയാൽ ശാരീരികമായ ആ വേദനകളൊന്നും അവർ അറിഞ്ഞതേ ഇല്ല. മനുഷ്യനേത്രങ്ങൾ ഒഴിച്ചിട്ടില്ലാത്ത ക്ലാശകളും അവർ കണ്ടു. എന്തെന്നാൽ അവർ മനുഷ്യരെന്ന നിലയെ അതിലംഘിച്ചു മാലാഖമാരായിത്തീർന്നിരിക്കുകയാണല്ലോ. അവരിൽ ഒരാളായ ജെർമാനികൂസെന്ന ആളിന്റെ സഹനശക്തി അനന്യസാധാരണമായിരുന്നു. ഈ അസാധാരണയെയും തന്റെ അനുചരന്മാർ ഒരു വലിയ പ്രേരണാശക്തിയായി ഭവിച്ചു. സിംഹത്തിന് എറിഞ്ഞുകൊടുക്കുവാൻ പോകുന്ന ആ സമയത്തും, അധികാരി അവന്റെ നിർബന്ധബുദ്ധി തൃപ്തിപ്പെടുവാൻ അവനോടു് ഉപദേശിച്ചു. “ഇതുപോലെയുള്ള ആയിരം മരണംതന്നെ വരിക്കേണ്ടതായി വന്നാലും ശരീരരക്ഷയ്ക്കുവേണ്ടി എന്റെ ആത്മാവിനെ ഞാൻ ബലികഴിക്കുകയില്ലെന്നായിരുന്നു” ആ ധർമ്മധീരന്റെ ഉചിതമായ മറുപടി. ഉടൻ അയാളെ ഗളഭൂമിയിലേക്കു, പ്രവേശിപ്പിക്കുകയും, സിംഹത്തിനിരയാക്കുകയും ചെയ്തു. അന്യാദൃശമായ ഈ ധൈര്യം മുൻപും മൃഗതുല്യമായ ആ ജനാവലിയുടെ സംഹാരത്തുടനീളം നിരന്തരം ഉദ്ദീപിപ്പിച്ചു. “ഇവരുടെ മെത്രാനായ ആ പോളിക്കാർപ്പിനെ കൊണ്ടുവരട്ടെ” എന്നു അവർ അടുത്തുവിട്ടു.

പോളിക്കാർപ്പിമെത്രാനെ അന്വേഷിച്ച് ജനങ്ങൾ പല വഴികൾ തിരിഞ്ഞു. സ്വജനങ്ങളുടെ നിർബന്ധപൂർവ്വമായ അപേക്ഷകൾക്കു വശംവദനനായി അദ്ദേഹം സമീപെയ്ത ഒരു ചെറിയ ഗ്രാമത്തിൽ നിന്നു ധൈര്യമായി വസിക്കുകയായിരുന്നു. വളരെ ദിവസങ്ങൾ അന്വേഷണത്തിൽ

കഴിച്ചുവെങ്കിലും ആ വിശുദ്ധനെ കണ്ടുപിടിക്കുന്നതിനവർക്കു സാധിച്ചില്ല. ഒടുവിൽ നിരാശരായ ആ ഭിക്ഷുമാർ ഒരു ക്രൈസ്തവ യുവാവിനെ നിർദ്ദയം മർദ്ദിച്ചുതുടങ്ങി. മെത്രാന്റെ വാസസ്ഥലത്തേക്കു അവരെ നയിക്കുന്നതുവരെ, അതു തുടരുന്നതാണെന്നു അവർ ഭീഷണപ്പെടുത്തി. മർദ്ദനം അസഹ്യമായിത്തീർന്നതിനാൽ ആ യുവാവു അവരെ മെത്രാന്റെ രഹസ്യവാസസ്ഥലത്തേക്കു കൊണ്ടുപോയി. രക്ഷപെടുവാനുള്ള മാർഗ്ഗം ഇനിയും അദ്ദേഹത്തിനുണ്ടായിരുന്നെങ്കിലും 'ദൈവതിരുമനസ്സു നിറവേറട്ടെ' എന്നു പറഞ്ഞു വിശുദ്ധനായ അദ്ദേഹം ആ ഭടന്മാരുടെ സമീപത്തേക്കു് അണഞ്ഞു. ബഹുമാനാർഹമായ അദ്ദേഹത്തിന്റെ മുഖഭാവം ആ ഭടന്മാരുടെ ഹൃദയത്തിൽപോലും, അനുഭാവവികാരങ്ങളെ ഉളിപ്പിച്ചു. "ഈ നല്ല മനുഷ്യനെ എന്തിനു ബന്ധിക്കുന്നു?" എന്നു് അവർ പരസ്പരം ചോദിച്ചു. മെത്രാൻ അവർക്കു ഭക്ഷണം നൽകി അവരെ സംതുഷ്ടരാക്കി. കൃതജ്ഞരായ ആ ഭടന്മാർ, അദ്ദേഹത്തിനു മരണത്തിനൊരുക്കുന്നതിനും സഭയ്ക്കുവേണ്ടി പ്രാർത്ഥിക്കുന്നതിനും അവസരം നൽകി. അനന്തരം ഒരു കഴുതപ്പുറത്തുകയറി അദ്ദേഹം ഭടരെ അനുഗമിച്ചു. ആ വിശുദ്ധന്റെ ബന്ധനവൃത്താന്തം അറിഞ്ഞു് അനേകം ആളുകൾ രംഗഭൂമിക്കു ചുറ്റും സ്ഥലം പിടിച്ചിരുന്നു. വന്ദ്യനായ അദ്ദേഹത്തെ കണ്ടു് ആദ്യചിത്തനായ അധികാരി "നിങ്ങളുടെ വാല്യകൃതനെ സ്മരിച്ചെങ്കിലും, സ്വയം നശിക്കാതെ ചക്രവർത്തിയുടെ ആജ്ഞകൾ അനുസരിക്കാമെന്നു സത്യം ചെയ്യുവാൻ" പറഞ്ഞു. വിശുദ്ധൻ അതിനു വിസമ്മതിച്ചു. അപ്പോൾ അധികാരി വീണ്ടും പറഞ്ഞു. "ക്രിസ്തുവിനെ ശപിക്കുകമാത്രം ചെയ്താൽ മതി. ഞാൻ നിങ്ങളെ വിട്ടയച്ചേക്കാം." "എൺപത്തിയെട്ടുകൊല്ലം ഞാൻ അദ്ദേഹത്തെ സേവിച്ചു. ഈ എൺപത്തിയെട്ടുകൊല്ലവും നന്മയല്ലാതെ തിന്മ അവിടുന്ന് എനിക്കു നൽകിയിട്ടില്ല. പിന്നെ എന്റെ കർത്താവും രക്ഷിതാവുമായ സർവ്വശക്തനേ ഞാൻ എങ്ങനെ ശപിക്കും?" എന്നായിരുന്നു വിശുദ്ധന്റെ പ്രശാന്തമായ പ്രത്യുത്തരം. എന്നാൽ അധികാരി വീണ്ടും വീണ്ടും ക്രിസ്തുവിനെ ശപിക്കുവാൻ ഇദ്ദേഹത്തോടാജ്ഞാപിച്ചു. അപ്പോൾ വി. പോളിക്കാർപ്പു പ്രസ്താവിച്ചു. "നിങ്ങൾ വ്യഥാ ബലപ്പെടുന്നു. ഞാൻ ഒരു ക്രിസ്ത്യാനിയാണ്. ഞങ്ങൾ വിശ്വസിക്കുന്ന തത്വങ്ങൾ നിങ്ങൾക്കറിയാണെന്നെങ്കിൽ സസന്തോഷം അവയെ ഞാൻ നിങ്ങൾക്കു പറഞ്ഞുതരാം. ആ അധികാരിയ്ക്കു് ഇദ്ദേഹത്തോടറിയാത്ത ആദരവു തോന്നി. ജനാവലിയുടെ നിർബന്ധമില്ലായിരുന്നുവെങ്കിൽ അയാൾ വിശുദ്ധനെ വിട്ടയക്കുന്നതിനു മടിക്കുകയല്ലായിരുന്നു. മൃഗയാവിനോടങ്ങളുടെ സമയം കഴിഞ്ഞിരുന്നതിനാൽ അദ്ദേഹം

ഹത്തെ ജീവനോടെ ദഹിപ്പിക്കുവാൻ അവർ തീർച്ചയാക്കി. വിധിവാചകം ഉച്ചരിച്ച ക്ഷണത്തിൽ ജൂതന്മാരും അജ്ഞാനികളും ആത്മകൊണ്ടു സന്തോഷത്തോടെ വിറകു ശേഖരിക്കുവാൻ പാപ്പെട്ടു. അനക്ഷണത്തിൽ ചിതയും നിർമ്മിച്ചുകഴിഞ്ഞു. ചിതമേൽ ഉറച്ചു നില്ക്കുന്നതിനായി അദ്ദേഹത്തിന്റെ കാലുകളെ ബന്ധിക്കുവാൻ ചെന്നവരോട് അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു. എന്റെ കാലുകളെ നിങ്ങൾ ബന്ധിക്കേണ്ട. ദഹിച്ചുകയറുന്ന ഈ പാവകജാലകളെ സഹിക്കുവാൻ എനിക്കു ശക്തി നൽകുന്ന ദൈവം ഉറച്ചു നില്ക്കുന്നതിനുള്ള ശക്തിയും തരാതിരിക്കുകയില്ല. എങ്കിലും അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൈകളെ അവർ പുറകോട്ടുബന്ധിച്ചു. തീ, കത്തി ജ്വലിച്ചുതുടങ്ങിയപ്പോൾ അദ്ദേഹം ഇപ്രകാരം പ്രാർത്ഥിച്ചു. “സർവ്വശക്തനും യേശുക്രിസ്തുവിന്റെ പിതാവുമായ ദൈവമേ! അങ്ങേ അറിയുന്നതിനുള്ള അനുഗ്രഹം ആ ദിവ്യപുത്രൻ വഴിയായി അങ്ങ് ഞങ്ങൾക്കു നൽകിയല്ലോ. രക്തസാക്ഷിയായി മരണം പ്രാപിക്കുന്നതിനും, അവസാനമില്ലാത്ത ജീവിതം സ്വർഗ്ഗരാജ്യത്തിൽ നയിക്കുന്നതിനുമായി തിരുക്കുമാരന്റെ കാസാ പാനം ചെയ്യുന്നതിന് അങ്ങ് ഇന്ന് എനിക്കു അനുവാദം തന്നിരിക്കുന്നതിനാൽ അങ്ങേയ്ക്കു സ്തോത്രം. അങ്ങേ പുത്രനും അത്യുന്നത പുരോഹിതനുമായ മിശിഹാ വഴിയായി അങ്ങേയ്ക്കും പരിശുദ്ധ റൂഹായ്ക്കും ഇപ്പോഴും എപ്പോഴും സ്തുതിയും മഹത്വവും ഉണ്ടായിരിക്കട്ടെ” ആമ്മീൻ. അനലജാലകൾ ഉയർന്നു വിശുദ്ധന്റെ ശിരസ്സിനു മുകളിൽ അദ്ദേഹം ചന്ദ്രാകൃതിയിൽ പരിശോഭിച്ചു. പ്രകൃത്യാതീതമായ ഒരു സൗരഭ്യവും അന്തരീക്ഷത്തിലെങ്ങും വ്യാപിച്ചു. വി. പോളിക്കാപ്പിന്റെ ശരീരം അഗ്നിയിലിട്ടു സ്വർണ്ണഖണ്ഡം പോലെ പ്രവൃദ്ധമായ പ്രശോഭയും കൈക്കൊണ്ടു. ശത്രുക്കൾ കോപാന്ധരായി. അവരിലൊരുവൻ മുമ്പോട്ടു ചാടി ഒരു ഖഡ്ഗത്താൽ ആ ദിവ്യനെ വെട്ടി. കൂശിക്കപ്പെട്ടവൻ പകരം ക്രിസ്ത്യാനികൾ വി. പോളിക്കാപ്പിനെ ആരാധിച്ചേക്കും എന്നു ഭയന്നു വിശുദ്ധന്റെ ശവശരീരം അവിടെനിന്നും മാറ്റപ്പെടുന്നതിന് അജ്ഞാനികൾ അനുവദിച്ചില്ലെന്നാണു അവിടെ സന്നിഹിതരായിരുന്ന ക്രിസ്ത്യാനികൾ രേഖപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നത്. അവർ ചോദിക്കുന്നു. “നമ്മുടെ രക്ഷക്കായി ക്രൂരമരണമനുഭവിച്ച യേശുവിനെ ഞങ്ങൾ ഒരിക്കലും ഉപേക്ഷിക്കുകയില്ലെന്ന് ഇവർ അറിയുന്നില്ലേ? യേശുവിനെ ഞങ്ങൾ ദൈവപുത്രനായിട്ട് ആരാധിക്കുമ്പോൾ, രക്തസാക്ഷികളെ തങ്ങളുടെ യജമാനനും, രാജാവുമായ സത്യദൈവത്തെ മാനപൂർവ്വം വിശ്വസ്തതയോടുകൂടി സേവിച്ച ഭൂതരായിട്ടു ഗണിക്കുന്നുള്ളു”. സ്മർണാ ലേഖനം തുടരുന്നു. “ഞങ്ങൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ

തിരുശേഷിപ്പുകളെ അഗ്നിയിൽനിന്നൊഴുത്തു യോഗ്യമായ ഒരു സ്ഥലത്തു സംപൂജ്യമായി സ്ഥാപിച്ചിട്ടുണ്ട്. അനർഘമായ രത്നത്തേക്കാൾ മാഹാത്മ്യമുള്ളതായി ഞങ്ങൾ അതിനെ കരുതുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ മഹനീയ മാതൃകയാൽ ഉത്തരോത്തരം പ്രചോദിതരാകുവാൻ വേണ്ടി, അനുവർത്തരം ഞങ്ങൾ അവിടെ സമ്മേളിച്ചു പ്രാർത്ഥിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. പുണ്യാത്മാക്കളെ ഇപ്രകാരം ദൈവത്തിന്റെ ദാസരും സ്നേഹിതരുമായി ബഹുമാനിക്കുകയും, അവരുടെ തിരുശേഷിപ്പുകളെ യേശുക്രിസ്തുവിന്റെ ജീവനുള്ള ശരീരംഗങ്ങളും പരിശുദ്ധാരൂപിയുടെ ആലയങ്ങളും ആയി പൂജ്യതയോടെ കരുതുകയും ചെയ്യുന്ന പതിവു സഭയിൽ ആദ്യകാലം മുതൽക്കു ഉള്ളതാണ്.

റോമൻസൈന്യത്തിൽപെട്ട ക്രൈസ്തവഭടന്മാരുടെ പ്രാർത്ഥനാഫലമായി ഉണ്ടായ ഒരത്ഭുതത്താൽ ഈ മട്ടനം തൽക്കാലത്തേക്കെങ്കിലും ശമിച്ചു. ഔറംഗസൈന്യചക്രവർത്തിയും മേൽപ്പട്ടാളങ്ങളും തമ്മിലുണ്ടായ ഒരു യുദ്ധത്തിൽ ചക്രവർത്തിയും സൈന്യവും ബോഹീമിയായിലെ ഭയനകങ്ങളായ ശൈലനിരകൾക്കിടയിൽ അകപ്പെട്ടു. മേൽപ്പട്ടാളം അവരെ വളഞ്ഞു. ചക്രവർത്തിയും ഭടന്മാരും പീഡാസപിഡയാൽ മൃതപ്രായരായി. അവർ ഹൃദയം പൊട്ടിക്കുറഞ്ഞു. അകൂട്ടത്തിൽ ഉണ്ടായിരുന്ന ക്രൈസ്തവഭടന്മാരുകളെ മുട്ടുകുത്തി ദൈവത്തോടുപ്രാർത്ഥിച്ചു. മരണപ്രാന്തത്തിലേത്തിയ ആ അവസരത്തിലും അജ്ഞാനികൾ അവരെ അവഹേളിക്കുവാൻ മടിച്ചില്ല. എന്നാൽ ഉത്തരക്ഷണത്തിൽ ആകാശം കാർമ്മേലാപുത്രം ആകുകയും റോമൻപാളയത്തിൽ ഘോരമായ വർഷപാതം ഉണ്ടാകുകയും ചെയ്തു. ചക്രവർത്തിയും ഭടന്മാരും സന്തുഷ്ടരായി. ആവശ്യംപോലെ അവർ കുടിച്ചു സംതൃപ്തിയടഞ്ഞു. ഇതുകണ്ടു മേൽപ്പട്ടാളം ആത്മീയോടുകൂടി റോമൻപാളയത്തിലേയ്ക്കുകുതിച്ചു ചാടി. എന്നാൽ വിസ്മയം! പ്രശാന്തമായ മഴയ്ക്കു പകരം ഭയങ്കരമായ കൊടുങ്കാറ്റും മിന്നലും അവർക്കു ലഭിച്ചു. അവർ പരിഭ്രാന്തചിത്തരായി ആയുധങ്ങളും എടുത്തെറിഞ്ഞ് നാനാഭാഗത്തേയ്ക്കും ഓടി. റോമൻസൈന്യം വിജയഗ്രിഹാളിതരായി. ക്രൈസ്തവഭടന്മാരുടെ പ്രാർത്ഥനയാലാണ് ഈ വിജയം സിദ്ധിച്ചതെന്ന് അവർ കൃതജ്ഞതാപൂർവ്വം സമ്മതിച്ചു. അത്ഭുതകരമായ ഈ വിജയവൃത്താന്തം ചക്രവർത്തി സെനാർക്കു സംഘത്തേ അറിയിച്ചു. മാത്രമല്ല ലോകം ക്രിസ്ത്യാനികളോടു് യാതൊരു ഉപദ്രവവും ചെയ്യരുതെന്ന് എല്ലാ ഗവർണ്ണർമാരേയും മറ്റും അധികാരികളേയും അറിയിക്കുകയും ചെയ്തു.

എന്നാൽ ഈ ആനുകൂല്യം തുലാം ഹൃസ്വമായ ഒരു കാലത്തേക്കു ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. മൂന്നു വത്സരം കഴിഞ്ഞ് ചക്രവർത്തിയുടെ നാമത്തിലും അധികാരത്തിലും ഗോളിൽ മതമർദ്ദനം ഉണ്ടായി ഇതിനു ഹേതു അന്നത്തെ അതൃപ്തകരമായ വിജയം അജ്ഞാനികളുടെ ദേവന്മാരുടെ സഹായത്താലാണെന്നു് ചക്രവർത്തിയെ ചിലർ ധരിപ്പിച്ചതോ അഥവാ ഏതദ്ദേശീയഗവർണ്ണർമാരുടെ തോന്നു്യാസമോ ആയിരിക്കാം. ലിയോൺസിലായിരുന്നു ഈ മർദ്ദനം ശക്തിയെ പ്രാപിച്ചതു്. പത്രോസിനാൽ നിയുക്തനും ആർലസ്സിലെ പ്രഥമമെത്രാനുമായ ടോഫിമസ്സു് ആണു് അവിടെ ആദ്യമായി വേദപ്രചാരം നടത്തിയതു് എന്നാണു് പാരമ്പര്യവിശ്വാസം. സഭയ്ക്കു് അവിടെ ലഭിച്ച പ്രചാരപ്രചാരം അജ്ഞാനികളിൽ അസൂയയേയും വൈരത്തേയും വളർപ്പിക്കുകയാൽ സ്നാനഘട്ടങ്ങൾ, ആപണവീഥികൾ മറ്റു പൊതുസ്ഥാപനങ്ങൾ മുതലായവയിൽ ക്രിസ്ത്യാനികൾ പ്രവേശിക്കരുതെന്നു് അവർ നിരോധിച്ചു. ഇതുകൊണ്ടും തൃപ്തരാകാത്ത ചിലരാവട്ടെ കാണുന്നിടത്തു വെച്ചെല്ലാം അവരെ അവമാനിക്കുകയും, കല്ലെറിയുകയും അധികാരികളെ ഏല്പിക്കുകയും ചെയ്തു. ലിയോൺസിലെ വിശ്വാസികൾ ഏഷ്യാമൈനറിലെ സഹോദരങ്ങൾക്കെഴുതിയ ഒരെഴുത്തിൽ നിന്നും ആണു് ഈ മതപീഡനത്തെക്കുറിച്ചുള്ള വിവരങ്ങൾ ഇവിടെ ഉദ്ധരിക്കുന്നതു്. “മതത്തെക്കുറിച്ചുള്ള സകല ചോദ്യങ്ങൾക്കും അവർ സഭയെയും മറുപടി പറഞ്ഞു അന്നന്തരം അധികാരികൾ വരുന്നതുവരെ അവരെ തടവിൽ പാർപ്പിച്ചു. ഏതാനും ദിവസങ്ങൾക്കുശേഷം അധികാരിയുടെ സവിധത്തിലേയ്ക്കു് അവരെ കൊണ്ടുപോയി. അധികാരിയുടെ മൃഗീയമായ വർത്തനത്തിൽ ക്രൂരനായ ഒരു ക്രിസ്തീയയുവാവു് ക്രിസ്ത്യാനികളുടെ സഭയ്ക്കുവേണ്ടി വാദിക്കുന്നതിനു് അധികാരം ചോദിച്ചു. ഇതിനു് അയാൾക്കു ലഭിച്ച മറുപടി ജനാവലിയുടെ അവഹേളനവും, “ക്രിസ്ത്യാനികളുടെ വക്കീൽ” എന്നു് അധികാരിയിൽ നിന്നുള്ള ഹാസ്യാടിധാനവും, കാരാഗൃഹവാസവും ആയിരുന്നു. മതതീഷ്ണതയുള്ള ആ യുവാവിന്റെ ഉത്തമദ്വേഷാന്തരം മറ്റു ക്രിസ്ത്യാനികളെയും ധൈര്യവാന്മാരാക്കി. പ്രശാന്തതയോടെ അവർ പീഡനങ്ങൾ സഹിച്ചു് രക്തസാക്ഷികളായി മരിക്കുകയും ചെയ്തു.

ഇതിനിടെ ലിയോൺസിലെ മെത്രാനായ പുന്തിരൂസിനെ പിടിക്കുവാൻ തീവ്രമായ ശ്രമങ്ങൾ നടക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു. വൃദ്ധനെങ്കിലും യുവസഹജമായ ഉന്മേഷം ഉള്ള ഒരാത്മാവായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിനുണ്ടായിരുന്നതു്. കാലതാമസമേടനു ഇദ്ദേഹത്തെ ജനാവലിയുടെ ആ

ക്ഷേപവർഷങ്ങൾക്കിടയിൽ ന്യായാധിപതിയുടെ മുൻപിൽ ഹാജരാക്കി. ക്രിസ്ത്യാനികളുടെ ദൈവം ആരാണെന്ന് ന്യായാധിപതി അദ്ദേഹത്തോടു ചോദിച്ചു. നിങ്ങൾക്കു യോഗ്യതയുണ്ടെങ്കിൽ നിങ്ങൾ അദ്ദേഹത്തെ അറിയും എന്നാണ് വിശുദ്ധൻ മറുപടി പറഞ്ഞത്.

കൂടാതെ ഭരണാധികാരി, ഇദ്ദേഹത്തെ ജനാവലിയുടെ ഇഷ്ടാനുസരണം എന്തു ചെയ്യാൻ എല്പിച്ചുകൊടുത്തു. ദേവന്മാരുടെ ശത്രുവായ ഇയാളെ ഉപദ്രവിച്ചില്ലെങ്കിൽ അവർ കോപിക്കുമോ എന്നു തോന്നുമാറു് അവിടെ കൂടിയിരുന്ന ജനതതി അദ്ദേഹത്തെ ഇടിക്കയും അടിക്കയും ചവിട്ടുകയും കത്തുകയും ചെയ്തു. എന്നാൽ ഇതുകൊണ്ടൊന്നും അദ്ദേഹം മരിക്കാതിരുന്നതിനാൽ അദ്ദേഹത്തെ അവർ കാരാഗൃഹത്തിൽ അടച്ചു. അദ്ദേഹം ഏറ്റ മർദ്ദനങ്ങളുടെ ഫലമായി അവിടെ വച്ചു ആ വിശുദ്ധൻ നിശ്ചിതം പ്രാപിച്ചു.

കോപാക്രാന്തരായ ജനസമൂഹത്തിന്റെ ഉപദ്രവങ്ങൾക്കു് പിന്നീടു് വിധേയരായതു ലയൺസിലെ ദേവാലയത്തിൽ ശുശ്രൂഷക്കാരനായിരുന്ന സാരിംതുസ് എന്ന ആരാധകനും, നൂതനമായി ക്രിസ്തുമതം സ്വീകരിച്ചവരിൽ ഒരാളായ മത്തുരസ്, ആത്തലുസ് എന്നൊരാളും ബുദ്ധിമുട്ടായിരുന്ന ഒരു യുവതിയും ആയിരുന്നു. ശുശ്രൂഷരീര്യമായ ബുദ്ധിമുട്ടായി വിസ്താരസമയത്തു തന്നെ മരിച്ചുപോകുമെന്നു പലരും വിചാരിച്ചിരുന്നുവെങ്കിലും അവിടെ കൂടിയിരുന്നവരെയെല്ലാം അതിശയിപ്പിക്കുമാറു് പീഡകരുടെ ക്ഷമയെയും സാമന്ത്രിയെയും അവർ പരാജയപ്പെടുത്തി. അവർ പ്രഭാതം മുതൽ പ്രഭാഷംവരെ അവളെ പല വിധത്തിൽ പീഡിപ്പിച്ചു. ഒടുവിൽ ദുർബ്ബലയായ ആ തരുണിയാൽ, തങ്ങൾ പരാജിതരായിരിക്കുന്നുവെന്നു സമ്മതിച്ചു് പീഡകർ പിന്മാറി. അതിശക്തിയായ വേദനയുണ്ടാകുന്ന ഓരോ അവസരങ്ങളിലും അവർ ഇത്രമാത്രം പറഞ്ഞു. “ഞാൻ ഒരു ക്രിസ്ത്യാനിയാണ്. യാതൊരു ദുർമ്മാർഗ്ഗങ്ങളും ക്രിസ്ത്യാനികൾ അനുവർത്തിക്കുന്നില്ല” ആരാധകനായ സാരിംതുസ് ഘോരതരമായ പീഡകൾക്കു വിധേയനായി. ഒരു ക്രിസ്ത്യാനിക്ക് ഉച്ചരിപ്പാൻ അർഹമല്ലാത്ത എന്തെങ്കിലും പ്രസ്താവനകൾ അയാളെക്കൊണ്ടു ചെയ്യിക്കണമെന്നായിരുന്നു, അവരുടെ ഉദ്ദേശ്യം. എന്നാൽ, “ഞാൻ ഒരു ക്രിസ്ത്യാനിയാണ്” എന്നു മാത്രമേ, അയാൾ പറഞ്ഞു. ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ അഗ്രന്ഥമായ ധൈര്യത്തിൽ കൂടാതെ ന്യായാധിപതി ചൂട്ടുപഴിപ്പിച്ച ചെമ്പുകെട്ടു്, അയാളുടെ ശരീരത്തിന്റെ മുഖ്യമായ ഭാഗങ്ങളിലെല്ലാം വസ്തുവാൻ ആജ്ഞാപിച്ചു. അദ്ദേഹമാകട്ടെ

യാതൊരു പരിഭ്രമവും കൂടാതെ പ്രശാന്തനായി അവയെല്ലാം സഹിച്ചു. പരാജിതരായ പീഡകർ വിശ്രമാത്മം അവിടെ നിന്നും പോയപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശരീരം ആസക്തം പ്രണമയും അവയവങ്ങളിൽ പലതും ക്ഷതപ്പെട്ടു വികൃതമായും കാണപ്പെട്ടു. എന്നാൽ അവർ തിരിച്ചു വന്നപ്പോൾ, അവയെല്ലാം സുഖപ്പെട്ടിരിക്കുന്നതായിട്ട് അവർ കണ്ടു.

അസംഖ്യം ആളുകൾ ഈ മർദ്ദനമേറേ പരലോകപ്രാപ്തരായി. മറ്റൊന്നുകൾ ഇതുകണ്ടു പ്രകൃത്യാതീതമായ ശക്തിയും ജീവനും പ്രാപിച്ചു. എന്നാൽ ഇതിലെല്ലാം അഭിനന്ദനാർഹമായിട്ടുള്ളത് അവരുടെ വിസ്മയാവഹമായ വിനയമാണ്. ഹൃദയക്ഷോഭത്തോടുകൂടിയല്ലാതെ സ്മരിക്കുവാൻപോലും അസാധ്യമായ പീഡനങ്ങൾ അവർ അനുഭവിച്ചു വെങ്കിലും, "രക്തസാക്ഷികൾ" എന്ന മഹത്തായ നാമത്തിന് അവർ ഹല്ലേന്നായിരുന്നു എന്നാണ് ആ വിശുദ്ധർ വിചാരിച്ചത്. സ്മർണാലേഖകൻ പറയുന്നു. ഞങ്ങൾ ആ മഹാത്മാക്കളെ രക്തസാക്ഷികളെന്ന് അഭിസംബോധന ചെയ്തപ്പോൾ, മഹത്തായ ഈ നാമം, തങ്ങളുടെ യുദ്ധം വിജയകരമായി പൂർവ്വസാന്നിധ്യം കൈവരിച്ചതിനാലാണെന്നു മനസ്സിലാക്കുന്നത് സർവ്വം പ്രാപിക്കുകയും ചെയ്തവർ മാത്രമേ യോഗ്യരായിരിക്കുകയുള്ളൂ. അല്ലാതെ ഞങ്ങളേപ്പോലുള്ള ഹീനസ്തർക്കികൾക്ക് അനുയോജ്യമല്ല. എന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ടു ഞങ്ങളെ ശാന്തമായി ശകാരിക്കുകയാണ് ചെയ്തത്.

ന്യായാധിപന്റെ അടുക്കൽ കൊണ്ടുവന്നപ്പോഴും, അവർ "ഞങ്ങൾ ക്രിസ്ത്യാനികളാണെന്ന്" സഭയെയും പ്രസ്താവിച്ചുകൊണ്ടു, പീഡകർ ഏല്പിച്ച സകല മർദ്ദനങ്ങളേയും സസന്തോഷം സഹിച്ചു. ഈ വിശുദ്ധന്മാരുടെ അന്യാഭിരുചിയെപ്പറ്റും, ഉത്ബോധജനകമായ ഉപദേശങ്ങളും, മനുഷ്യരേ ഭയന്നു കത്താവിനെ നിഷേധിച്ചു പറഞ്ഞ പലരിലും ധൈര്യത്തെയും, സ്നേഹത്തെയും വളർത്തി.

ഏതാനും ദിവസങ്ങൾക്കുശേഷം പ്രസ്തുത, രക്തസാക്ഷികളെ എല്ലാവരെയും, രംഗഭൂമിയിൽ കൊണ്ടുവന്നു. എന്നാൽ ജനതയിലെ രൂപപ്പെടുത്തുവാൻ തക്കവണ്ണമുള്ള കൂട്ടം ആ മൃഗങ്ങൾക്കില്ലെന്നു കണ്ടു, മറ്റു രൂപിനേയും സാരിരൂപിനേയും ചുട്ടുപഴിപ്പിച്ച ഇരുമ്പുകുണ്ടികളിൽ ഇരുത്തണമെന്ന് ആ ഭയജനം ആവശ്യപ്പെട്ടു. അപ്രകാരം ചെയ്തിട്ടും അവർ മരിക്കാൻ കയ്യാൽ അവരെ വാളുകൊണ്ടു വെട്ടിക്കൊന്നു. അനന്തരം ബാല്യത്തിനാ എന്ന ബാലികയെ കുരിശാകൃതിയിൽ കരങ്ങൾ നീട്ടി ഒരു കല്ലുവുമരത്തിന്മേൽ തൂക്കി വന്യമൃഗങ്ങൾക്കിട്ടുകൊടുത്തു. പക്ഷെ വന്യമൃ

ഗജൻ ആ സൂത്രത്തിനെയെ സ്വപർശിക്കുകപോലും ചെയ്തില്ല. ആത്തലുസ് എന്ന യുവാവിനെ 'ക്രിസ്ത്യാനിയായ ആത്തലുസ്' എന്നു മാറ്റിൽ എഴുതിവെച്ചുകൊണ്ടു്, രംഗഭൂമിയ്ക്കു ചുറ്റും ഓടിച്ചു. ഇദ്ദേഹം ഒരു രോമാ പൗരനായിരുന്നതിനാൽ ജനതയുടെ ഇഷ്ടാനുസരണം അദ്ദേഹത്തെ വധിക്കുവാൻ ന്യായാധിപൻ സമ്മതിച്ചില്ല. അതിനാൽ ചക്രവർത്തിയുടെ അഭീഷ്ടം അറിയുന്നതു വരെ, ഈ വിശുദ്ധനെ മറ്റു വേദസാക്ഷികളോടുകൂടി കാരാഗൃഹത്തിലടക്കു തിരിച്ചുവെച്ചു. മിശിഹായിലുള്ള വിശ്വാസത്തിൽ സുസ്ഥിരമായ എല്ലാവരെയും വധിക്കണമെന്നായിരുന്നു ഔറേലിയസിന്റെ കല്പന. ക്രിസ്ത്യാനികളായി അവിടെ ബന്ധനത്തിൽ പാർപ്പിച്ചിരുന്നവരെല്ലാം മിശിഹായുടെ വിശ്വാസത്തിൽ ഉറപ്പുള്ളവരുമായിരുന്നു. തന്നിമിത്തം അവരെല്ലാം മരണശിക്ഷയ്ക്കു വിധിക്കുകയും വൈദ്യനായ അലക്സാണ്ടറിനേയും ആത്തലുസ് എന്ന യുവാവിനേയും അടുത്തദിവസം രംഗഭൂമിയിൽ വെച്ചു വധിച്ചു. മറ്റുള്ളവർ പരസ്യവിനോദകാലത്തു് വീണ്ടും മർദ്ദനങ്ങൾക്കധീനരായി. ബുദ്ധിമുട്ടായിരുന്ന ഒരു വലയിൽ ഇടുക്കെട്ടി ഒരു വൃഷഭവീരന്റെ മുമ്പിൽ എറിഞ്ഞു. അതു് ആ പരിശുദ്ധയെ വളരേനേരം കുത്തുകയും ചവിട്ടുകയും മറ്റും ചെയ്തുവെങ്കിലും മരിക്കാൻ കയറാൻ ഒടുവിൽ അവളെ ശിരസ്സു ഹേരിച്ചു് നിശ്ചയിച്ചു. രക്തസാക്ഷികളുടെ മൃതശരീരങ്ങൾ അവർ നായ്ക്കുമാർക്കു ഇടുക്കൊടുക്കുകയും അവയുടെ അവശിഷ്ടങ്ങൾ ചുട്ടു ഭസ്മമാക്കി രോൺനയിൽ ഒഴുക്കുകയും ചെയ്തു. എന്നുവരികിലും ആ തിരുശേഷിപ്പുകൾ നഷ്ടപ്പെടുവാൻ, ദൈവം അനുവദിച്ചില്ല. ഒരു സ്വസ്തിയവെളിപാടാൽ അവ എവിടെയാണു് സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നതെന്നു് അറിയിക്കപ്പെട്ടു. വിശ്വാസികൾ അവയെ എടുത്തു് ഇപ്പോൾ 'വിനീസിയർ' എന്നു പായപ്പെടുന്ന ദേവാലയത്തിലെ ബലിപീഠത്തിനു താഴെ പുഷ്പമായി സംസ്കരിച്ചു. നാല്പത്തിയെട്ടു പേരാണു് അന്നു് രക്തസാക്ഷിമർദ്ദം പ്രാപിച്ചതു്. ലിയോൺസിലെ സഭ, ഈ വിശുദ്ധന്മാരുടെ പേരുകൾ വാചസ്പത്യം, അവർ അനുഭവിച്ച പീഡനങ്ങളുടെ തെളിവായ ഒരു വൃത്താന്തവും ഇപ്പോഴും സൂക്ഷിച്ചുവരുന്നു.

അധികകാലം കഴിയുന്നതിനു മുമ്പേ ലിയോൺസിലെ ക്രിസ്തീയ സഭയ്ക്കു, എപ്പിസ്കോഡിയസ്, അലക്സാണ്ടർ എന്ന യൌവനയുക്തരും പ്രസിദ്ധരായ രണ്ടു ധീര യോദ്ധാക്കളെ രക്തസാക്ഷികളുടെ പട്ടികയിൽ ചേർക്കുന്നതിനുള്ള ഭാഗ്യം ലഭിച്ചു. ഇവർ ഉൽകൃഷ്ട കുടുംബത്തിൽ ജനിച്ചവരും ഒരേ മതത്തിന്റെ അംഗങ്ങളും ആയിരുന്നു. ഇവർ ക്രിസ്ത്യാനികളാണെന്നു് അധികാരികൾ അറിഞ്ഞു. എന്നു് അവർ മനസ്സിലാക്കിയ

ക്ഷണത്തിൽത്തന്നെ സമീപെയുള്ള ഒരു സാധു വിധവയുടെ കുടിലിൽ അഭയം പ്രാപിച്ചു. എന്നാൽ വളരെക്കാലം അങ്ങനെ രഹസ്യമായി ജീവിക്കുവാൻ അവർക്കു സാധിച്ചില്ല. പടയാളികൾ അവരുടെ അഭയകേന്ദ്രം അറിയുകയും താമസംവിനാ അവർ, അവരെ പിടിച്ചു ബന്ധനത്തിലാക്കുകയും ചെയ്തു. മൂന്നാംദിവസം അവർ ന്യായാധിപന്റെ സവിധത്തിൽ ഹാജരാക്കപ്പെട്ടു. നിങ്ങൾ ഏതു മതം അവലംബിക്കുന്നു എന്നു ന്യായാധിപൻ അവരോടു ചോദിച്ചു. 'ക്രിസ്തുമതം' എന്നായിരുന്നു അവരുടെ ധീരമായ മറുപടി. അപ്പോൾ ന്യായാധിപൻ സഗൗരവം ചോദിച്ചു. "എന്തു! ചക്രവർത്തിയുടെ കല്പനകൾ ഇടുപ്പാഴ്ന്നു നിങ്ങൾ അവഗണിക്കുന്നോ? നിങ്ങൾക്കു നൽകിയിരുന്ന മൂന്നറിവുകൾ പോരെന്നോ? അനന്തരം ഒരാളിന്റെ ധൈര്യം മറവനു പ്രേരകമാകാതിരിക്കുവാൻ വേണ്ടി, അലക്സാണ്ടറിനെ കാരാഗൃഹത്തിലേക്കയച്ചു. അനന്തരം പ്രായം, തുലോം, ക്ഷാത്തവനും ക്ഷീണഗാത്രനുമായ എപ്പിപ്പോഡസിനോടു ചോദിച്ചു "നീ എന്തിനു സ്വയം നശിക്കുവാൻ ഒരുങ്ങുന്നു? ഞങ്ങൾ വിനോദങ്ങളിലും വിരുന്നുകളിലും ഏപ്പെട്ട് ആഹ്ലാദത്തോടെ നാശഹീനരായ ദേവന്മാരെ ആരാധിക്കുന്നു. നിങ്ങളോ, ക്രൂശിൽ തൂക്കിക്കൊന്ന ഒരു മനുഷ്യനെയാണ് ആരാധിക്കുന്നത്. അയാളെ പ്രസാദിപ്പിക്കുവാൻ ലോകസുഖങ്ങളെയെല്ലാം പരിത്യജിക്കുകയും വേണം. അതിനാൽ വിഷമകരങ്ങളായ ഈ തപോനിഷ്ഠകളെയെല്ലാം ഉപേക്ഷിച്ചു പ്രായത്തിനനുയോജ്യമായ ഐഹികസുഖങ്ങളെ അനുഭവിക്കുക". മറുപടിയായി എപ്പിപ്പോഡസ് പറഞ്ഞു "ക്രൂശിൽ മരിച്ച ആ മനുഷ്യൻ ഉത്ഥാനം ചെയ്തതും, ദൈവവും മനുഷ്യനുമായ ആ ലോകനാഥൻ സ്വർഗ്ഗരാജ്യത്തിന്റെ കവാടങ്ങളെ അവിടുത്തെ ദാസന്മാർക്കായി തുറന്നിട്ടിരിക്കുന്നതും നിങ്ങൾ അറിയുന്നില്ലേ? മനുഷ്യൻ ആത്മാവും ശരീരവും ക്രൂര ചേന്ദ്രൻ ഒരു സൃഷ്ടിയാണെന്നുള്ളതും നിങ്ങൾക്കു അജ്ഞാതമാണോ? ഉത്തമാംശമായ ആത്മാവിന്റെ ആജ്ഞാപനം അധമാംശമായ ശരീരം അനുസരിക്കണമെന്നതാണ് ഞങ്ങളുടെ തത്വം. നിങ്ങൾ വേദപ്രസാദത്തിനായി അനുഷ്ഠിക്കുന്ന വിനോദവിഹാരങ്ങൾ ഇന്ദ്രിയങ്ങളെ ആനന്ദിപ്പിക്കുന്നുവെന്നുള്ളതു പരമാത്മംതന്നെ എന്നാൽ അതു് അതേസമയം തന്നെ നിങ്ങളുടെ ആത്മാവിനെ വധിക്കുകയും ചെയ്യുന്നുവെന്നു മനസ്സിലാക്കണം. ശരീരത്തോടു ഞങ്ങൾ യുദ്ധം ചെയ്യുന്നത് ആത്മാവിനു വിജയം സമ്പാദിച്ചു കൊടുക്കുവാനാണ്. നിങ്ങളുടെ അവസാനം എന്തെന്നു ചിന്തിക്കുക. ഭയങ്കരവും ആശാന്തുസ്യവും ആയ ഒരു മരണം നിങ്ങൾക്കു നേരിടേണ്ടതാണ്.

ങ്ങളുടെ നിർദ്ദയ മർദ്ദനങ്ങളാൽ നിഗ്രഹിക്കപ്പെടുന്ന ഞങ്ങളോ നിത്യമായ ഒരു ജീവിതത്തിലേക്കു പ്രവേശിക്കുന്നു.

ന്യായാധിപൻ സംഭാഷണം അവസാനിപ്പിച്ചു. എപ്പിസ്കോപ്പസിനെ, 'റാക്കു' എന്ന പീഡനയന്ത്രത്തിൽ ഇട്ടു പീഡിപ്പിക്കുന്നതിനും, അനന്തരം ഇരുമ്പു ചീപ്പുകളാൽ അഭ്യേദത്തിന്റെ മാംസം ചീന്തുന്നതിനും വിധിച്ചു. ഇതുകൊണ്ടെന്നും മരിക്കാതിരുന്ന ആ വിശുദ്ധനെ അവസാനം ശിരഃക്ഷേപം ചെയ്യാൻ വധിച്ചത്. രണ്ടാംദിവസം അലക്സാണ്ടർ റിനേയും, ന്യായാധിപന്റെ സന്നിധിയിൽ കൊണ്ടുവന്നു. മറ്റുള്ളവർക്കു നൽകപ്പെട്ട ശിക്ഷകൾ അനുസ്മരിച്ചു, ബുദ്ധിപൂർവ്വം പ്രവർത്തിക്കണമെന്നുള്ള ന്യായാധിപോപദേശത്തോടുകൂടിയാണ് അയാളുടെ വിസ്താരം ആരംഭിച്ചത്. ന്യായാധിപതി പറഞ്ഞു. "മറ്റൊരാൾ ക്രിസ്ത്യാനികളേയും ഞങ്ങൾ നിഗ്രഹിച്ചുകഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. നീ ഏകനെ ഇനിയും ശേഷിച്ചിട്ടുള്ളു". അലക്സാണ്ടർ മറുപടി പറഞ്ഞു. "രക്തസാക്ഷിയാകുവാനുള്ള എന്റെ ആഗ്രഹത്തെ ദൃഢമാക്കുന്നതിനും, എന്നെ അതിൽ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനും പശ്ചാത്താപമായ ആ വൃത്താന്തങ്ങളെ എന്നെ അനുസ്മരിപ്പിച്ചു ദൈവത്തിനു സ്തോത്രം. നിങ്ങളുടെ സമൂഹം അടിസ്ഥാനരഹിതമാണ്. ക്രിസ്ത്യാനികളെ നാമാവിശേഷമാക്കുവാൻ നിങ്ങൾക്കു സാധിക്കുകയില്ല. ഞാനൊരു ക്രിസ്ത്യാനിയാണ്. ക്രിസ്ത്യാനിയാകാത്തതൊന്നെ ഞാൻ മരിക്കുകയും ചെയ്യും.

അവർ നിഷ്ഠൂരമായ മൂന്നു "ആരാച്ചാരന്മാരുടെ" പക്കൽ അയാളെ ഏൽപ്പിച്ചു. അവർ, ആ വിശുദ്ധനെ ഓരോതരം പീഡകൾ മാറി മാറി അനുഭവിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. എന്നാൽ ഇവയൊന്നും അഭ്യേദത്തിന്റെ ജീവഹാനി വരുത്തുവാൻ പര്യാപ്തമായില്ല. അതിനാൽ പരാജിതരായ ആ "ത്രിമുത്തികൾ" വിവരം ന്യായാധിപനെ അറിയിക്കുകയും ന്യായാധിപന്റെ ആജ്ഞാനുസരണം അഭ്യേദത്തെ ഒരു കുരിശിൽ 'ബന്ധിക്കുകയും ചെയ്തു. ഇങ്ങനെ ആ കുരിശിൽ കിടന്നു വിശുദ്ധൻ തന്റെ ജീവനെ നിത്യപിതാവിനു സമർപ്പിച്ചു.

വി. സിഫേരിയന്റെ രക്തസാക്ഷിത്വവും ഈ മതമർദ്ദനകാലത്തുതന്നെയാണ് നടന്നത്. ആറാണ്ട് നഗരത്തിലെ അഭിജാതകലാജാനായ ഒരു യുവാവായിരുന്നു അദ്ദേഹം. ആ യുവാവിന്റെ അപരായം സിബെലി എന്ന ദേവതയുടെ ഉത്സവദിനത്തിൽ, അന്നത്തെ അധർമ്മപരവും അതിനീചവും ആയ ആചാരങ്ങളെ പരസ്യമായി അവഹേളിച്ചുവെ

നതായിരുന്നു. ന്യായാധിപൻ അയാളോടു ചോദിച്ചു. “നീ എങ്ങനെ ഇതുവരെയും ഞങ്ങളുടെ ദൃഷ്ടിയിൽനിന്നും മറഞ്ഞിരുന്നു. ആറാൺ നഗരത്തിലെ ക്രിസ്ത്യാനികളെ ഉന്മൂലനം ചെയ്തുകഴിഞ്ഞുവെന്നായിരുന്നല്ലോ എന്റെ വിചാരം. ആകട്ടെ സിബേലിയെ ആരാധിക്കാതിരിക്കുവാനുള്ള നിങ്ങളുടെ കാരണങ്ങൾ പറയുക. കേൾക്കട്ടെ. സഫേരിയൻ പറഞ്ഞു. “ഞാൻ ഒരു ക്രിസ്ത്യാനിയാണ്. സ്വർഗ്ഗസ്ഥനായ ഏക ദൈവത്തെ ഞാൻ ആരാധിക്കുന്നു. സിബേലിയുടെ പ്രതിമയെ ഞാൻ ആരാധിക്കുകയില്ലെന്നു മാത്രമല്ല, നിങ്ങൾ അനുവദിക്കുന്നുവെങ്കിൽ ഞാൻ അതിനെ കഷണം കഷണമായി തല്ലിത്തകർക്കുകയും ചെയ്യും”.

ന്യായാധിപൻ “നിങ്ങളുടെ ക്ലേശശ്ലാഘതയായിരിക്കാം ഈ ധിക്കാരത്തിന് കാരണം. എന്നാൽ ചക്രവർത്തിയുടെ വിളംബരം നിങ്ങൾ കേട്ടിട്ടില്ലേ?” വിളംബരം വായിച്ചതിനുശേഷം ആ ന്യായാധിപൻ ചോദിച്ചു. “നിങ്ങൾക്കിതിനുള്ള സമാധാനമെന്താണ്. വിശുദ്ധൻ പറഞ്ഞു. ഈ പ്രതിമ ആത്മാക്കളെ വഞ്ചിക്കുന്നതിനും, നശിപ്പിക്കുന്നതിനുമുള്ള പിശാചിന്റെ ഒരു കൌശലമാണ്. ഞങ്ങളുടെ ദൈവം പുണ്യവാനനുമായും, പാപികൾക്കു ശിക്ഷയും നല്കും. അതിനാൽ ആ സത്യദൈവത്തിലുള്ള വിശ്വാസവും ഭക്തിയും അഭംഗമായി പാലിച്ചെങ്കിലേ എന്നിങ്ങനെ നിത്യസമാനം ലഭിക്കുകയുള്ളൂ. അപ്പോൾതന്നെ നല്ലീയ ഏതാനും ദണ്ഡനങ്ങൾക്കുശേഷം ആ വിശുദ്ധനെ അയാൾ വീണ്ടും കാരാഗൃഹത്തിലേക്കയച്ചു.

ആ വിഗ്രഹത്തെ ആരാധിക്കുന്നപക്ഷം ധാരാളം ധനവും നല്ല ഒരു ദ്വോഗവും അയാൾക്കു കൊടുക്കാമെന്നു ഏതാനും ദിവസങ്ങൾക്കുശേഷം ന്യായാധിപൻ അയാളോടു പറഞ്ഞു. ഇതിനു സെഫേരിയന്റെ മറുപടി അനാവശ്യഭാഷണത്തിൽ സമയം നഷ്ടപ്പെടുത്തുന്നതും, നിർദ്ദോഷികളെ വഞ്ചിക്കുന്നതും ഒരു ന്യായാധിപനു യോജിച്ചതല്ല. എന്നിങ്ങനെ അദ്ദേഹത്തിൽ അണവും ഭയമില്ല. എന്നെങ്കിലും ഒരിക്കൽ നമ്മുടെ ജീവനെ അതിന്റെ ഭാതാവിനെ എല്ലിപ്പോഴും മതിയാവൂ. എന്നാൽ പിന്നെ ഇപ്പോൾതന്നെ അതിനെ ഒരു കാഴ്ചയായി സമർപ്പിക്കുന്നത് കൂടുതൽ അഭിലഷണീയമല്ലേ? നിങ്ങളുടെ ദാനങ്ങൾ മധുരപദാർത്ഥങ്ങളിൽ പൊതിഞ്ഞ വിഷമാണ്. കാലത്തിന്റെ അപ്രതിഫലമായ ഗതിയിൽ അവയും അവകൊണ്ടുള്ള ആനന്ദങ്ങളും വിലീനമായിപ്പോകും. പരിപൂർണ്ണവും അനശ്വരവുമായ സൗഭാഗ്യം ദാനം ചെയ്യുവാൻ ഞങ്ങളുടെ ദൈ

വത്തിനു മാത്രമേ സാധിക്കുകയുള്ളൂ. അവിടുത്തെ മഹത്വത്തിന്റെ ഉദയം, കാലം കണ്ടില്ല; അതിന്റെ അവസാനത്തേയും കാലം കാണുകയില്ല എന്നായിരുന്നു.

ന്യായാധിപൻ പറഞ്ഞു. “എന്റെ ക്ഷമയെ നിങ്ങൾ ശക്തിയായി പരീക്ഷിച്ചിരിക്കുന്നു. സിബിലിയെ ആരാധിക്കുക അല്ലെങ്കിൽ പീഡനങ്ങളോടും മരിക്കുക. ഏതാണ് നിങ്ങൾ സ്വീകരിക്കുന്നത്? സെഫോരിയൻ പ്രശാന്തനായി ഉത്തരം പറഞ്ഞു. “എന്നെ സൃഷ്ടിച്ച എന്റെ ദൈവത്തെ അല്ലാതെ ആരേയും ഞാൻ ഭയപ്പെടുന്നില്ല. സത്യദൈവത്തെ മാത്രമേ ഞാൻ സേവിക്കുകയുള്ളൂ. എന്റെ ശരീരമേ നിങ്ങളുടെ അധീനത്തിലുള്ളൂ; എന്റെ ആത്മാവും എന്റെ സ്വാധീനതയിലാണ്”.

കൊലസ്ഥലത്തേയ്ക്കുള്ള മാഗ്നമല്ലെ വിശുദ്ധന്റെ മാതാവു അദ്ദേഹത്തെ കണ്ടു. ആ വിശുദ്ധയാകട്ടെ, അത്ഭുതമില്ലാത്ത വിലാപത്താൽ അദ്ദേഹത്തെ അയ്യെപ്പിച്ചപ്പോഴുതൊതെ ഉൽബോധജനകമായ ഉപദേശം കൊണ്ടു അദ്ദേഹത്തെ തന്റെ ധർമ്മീയതയിൽ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുകയാണു ചെയ്തതു്. വ്യാകുലാംബയുടെ ഉത്തമ പുത്രിയായ ആ നാരികലോത്തംസ പറഞ്ഞു, “വാത്സല്യ മകനെ, സിഫോരിയ ജീവനുള്ള ദൈവത്തെ നീ അനുസ്മരിക്കുക. എന്റെ ഓമനേ! നീ യെശുവായിരിക്കുക. നിസ്സംശയം നിത്യജീവിതത്തിലേക്കു വഴിനടത്തുന്ന ഒരു മരണത്തെ നീ ഭയപ്പെടേണ്ട. ഈലോകത്തെ പരിത്യജിക്കുവാൻ വൈമനസ്സുമുണ്ടാകാതിരുപ്പാൻവേണ്ടി സ്വർഗ്ഗത്തിലേക്കു നിന്റെ കണ്ണുകൾ നീതിരിക്കുക. തുലോം പരിമിതമായ സമയത്തേയ്ക്കു മാത്രം നില്ക്കുന്ന പീഡനങ്ങളെ നീ അവഗണിച്ചു് അവസാനംവരെ യെശുവായിരിക്കുക. നിത്യമായ സൗഭാഗ്യം നീ അപ്പോൾ പ്രാപിക്കും ഈ വിശ്വാസം സിഫോരിസു്, പീഡാനുഭവസമയത്തു പ്രദർശിപ്പിച്ച വിശ്വാസത്തേക്കാൾ അണവും ശക്തികറഞ്ഞതായിരുന്നില്ല.

അഞ്ചാമത്തെ മതപീഡനം.

ഒറോലിയസിന്റെ പിൻഗാമികൾ വിഷയാനുഭൂതിയിലും താദൃശമായ മറ്റു സുഖങ്ങളിലും, അവരുടെ സമയം വ്യയം ചെയ്തിരുന്നതിനാൽ കുറെ വത്സരങ്ങളിലേക്കു യാതൊരു മതപീഡനവും ഉണ്ടായില്ല.

സെവേരിയനു ചക്രവർത്തിയാണ് അനന്തരം മതമർദ്ദനം ആരംഭിച്ചതു്. സെവേരിയസിന്റെ ഭരണത്തിന്റെ പ്രാരംഭഘട്ടത്തിൽ അദ്ദേഹം

ക്രിസ്ത്യാനികളോടു വളരെ അനുകൂലം പ്രതിപിച്ഛിച്ചു. സഭയുടെ പ്രചാരത്തിലും അദ്ദേഹത്തിന് അന്നുവെ അസഹിഷ്ണുത ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. എന്നാൽ പത്തുസംവത്സരം ഇങ്ങനെ കഴിഞ്ഞപ്പോഴേക്കും ചക്രവർത്തിയുടെ നയം പാടെ ഭേദപ്പെട്ടു. ക്രിസ്ത്യാനികൾക്കെതിരായുള്ള ക്രൂരശാസനങ്ങൾ ഒന്നിനുപുറകെ ഒന്നായി മറയ്ക്കു പുറപ്പെടുവിച്ചുതുടങ്ങി. അന്തിക്രിസ്തുവിന്റെ കാലമോ ഇതെന്നുപോലും ജനങ്ങൾ സംശയിച്ചു. ആദ്യമായി മതപീഡനം ആരംഭിച്ചത് ഈജിപ്തിലാണ്. അവിടെനിന്നും ആ സാമ്രാജ്യവ്യാധി നിസ്തല്യമായ ഉഗ്രതയോടെ ആഫ്രിക്കാ മുഴുവൻ പടന്നുപിടിച്ചു. ഭാരതത്തിലെ പ്രസിദ്ധ ശാസ്ത്രജ്ഞന്റെ പിതാവായ ലിയോനോറാസും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഏഴു ശിഷ്യരും അലക്സാന്ദ്രിയയിൽ വെച്ചു വധിക്കപ്പെട്ടു. എന്നാൽ പൊത്തോമിയാനും എന്ന അടിമസ്ത്രീയുടെ വധമാണ് ഈ ലോക ചരിത്രത്തിലെ ഏറ്റവും ഹൃദയസ്पर्ശകമായ അനുകമ്പാർഹവുമായ സംഭവം. അവളുടെ ചാരിത്രം ബലികഴിച്ചാൽ അവർക്കു രക്ഷപെടാമായിരുന്നു. എന്നാൽ ആ ഹീനമായ അഭിപ്രായത്തെ അവർ ഹസിക്കുക മാത്രമാണു ചെയ്തത്. ന്യായാധിപൻ അവളെ തിളയ്ക്കുന്ന താർമക്കിയിൽ ഇട്ടു കൊല്ലുവാൻ വിധിച്ചു. ഘാതകന്മാരോടുള്ള അവളുടെ ഏക അപേക്ഷ അവളുടെ വസ്ത്രങ്ങൾ അഴിച്ചു മാറ്റരുതെന്നു മാത്രമായിരുന്നു. ഒന്നായി താറിൽ മൂക്കാതെ ക്രമേണ ക്രമേണ മൂക്കിക്കൊല്ലുന്നത് അവിഹിതമല്ലെങ്കിൽ വസ്ത്രം അഴിക്കുന്നില്ലെന്നു അവർ സമ്മതിച്ചു. ഇപ്രകാരം ചെയ്യുമ്പോൾ വളരെ അധികം പീഡ അനുഭവിക്കേണ്ടി വരുമായിരുന്നിട്ടും അവർ ഈ രണ്ടാമത്തെ മാർഗ്ഗം അത്യാനന്ദപൂർവ്വം സ്വീകരിച്ചു. അവളുടെ വിസ്മയനീയമായ സഹനശക്തി ആ ക്രൂര ഘാതകന്മാരുടെ ഹൃദയത്തെപ്പോലും ചലിപ്പിച്ചു. കേവലം മനുഷ്യശക്തിക്കുതീതമായ ഏതോ ഒരു ദിവ്യശക്തി ക്രിസ്ത്യാനികളിലുണ്ടെന്ന് അവർ സംശയിച്ചുതുടങ്ങി. ക്രൂശിക്കപ്പെട്ട യേശുവിന്റെ വരപ്രസാദമായിരിക്കാം പ്രകൃത്യാതീതമായ ഈ ശക്തിക്കടിസ്ഥാനം എന്നായിരുന്നു അവരുടെ സംശയം. ഘാതകരിലൊരാളായ ബസിലിഡീസിന്, ആ പരിത്രാസ്യോടുണ്ടായ അനുകൂലതയാൽ പലേ അനാവശ്യാവഹേളനങ്ങളിൽനിന്നും അവർ രക്ഷിക്കപ്പെട്ടു. ആ സുകൃതിനി 'അവൻ' ഹൃദയപൂർവ്വം നന്ദി പറഞ്ഞതിനും പുറമേ ദൈവസന്നിധിയിൽ ചെയ്യുമ്പോൾ അവനുവേണ്ടിപ്രാർത്ഥിക്കാമെന്നും വാശാനും ചെയ്തു. അധികകാലം കഴിയുന്നതിനു മുമ്പ് അയാൾ ഒരു ക്രിസ്ത്യാനി ആയിത്തീർന്നു, തന്നെ രക്ഷിച്ചുവെച്ചപ്പോലെ തന്നെ രക്തസാക്ഷിയായി അദ്ദേഹവും മരണംപ്രാപിച്ചു. ദൈവപ്രസാദത്തിന്റെ അതുല്യശക്തി പ്രകടിപ്പിക്കുവാൻ ഇതിൽപരം എന്തു തെളിവാണാവശ്യം?

കാത്തേജിലും ഇതേസമയം അതിഭയങ്കരമായ പീഡനം നടക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു. അവരിൽ വി. പെർപ്പെച്ചുവായും വി. ഫെലിസുത്തായും നമ്മുടെ പ്രത്യേക സ്മരണയ്ക്കർഹരാണ്. വി. പെർപ്പെച്ചുവാ 22 വയസ്സ് മാത്രം പ്രായമുള്ളവളും മുലകുടിക്കുന്ന ഒരു കുട്ടിയുടെ മാതാവും ആയിരുന്നു. അതിനാൽ മരണത്തോടോ പീഡനത്തോടോ മാത്രമല്ല, ഒരു മാതാവിന്റെ പരിപാവനവും പരിശുദ്ധവുമായ വികാരവിശേഷത്തോടും അവൾക്കു പോരാടേണ്ടിയിരുന്നു. അവളുടെ മാതാവു ക്രിസ്ത്യാനിയായിരുന്നുവെങ്കിലും പിതാവ് അജ്ഞാനി ആയിരുന്നു. ആ വൃദ്ധൻ കണ്ണനീർ വാർത്തുകൊണ്ടു അയാളുടെ വാല്യകൃതെ സ്മരിച്ചെങ്കിലും, അയാളെ ഈ അവമാനത്തിൽനിന്നും രക്ഷിക്കണമെന്ന് അവളോടപേക്ഷിച്ചു. എന്നാൽ ഇതിനു പെർപ്പെച്ചുവായുടെ മറുപടി “എന്റെ ഭവനത്തിൽ എന്റെ പിതാവു മാത്രം എന്നോടുകൂടി സന്തോഷിക്കുന്നില്ലല്ലോ എന്നോളത്തു ഞാൻ അതിമാത്രം ഖിന്നയാകുന്നു” എന്നായിരുന്നു. വി. ഫെലിസുത്താ ഗർഭിണിയായിരുന്നു. ജയിൽവാസവും തൽഫലമായ മറ്റു കായക്രമങ്ങളും അവളുടെ അകാലപ്രസവത്തിനു കാരണമായിത്തീർന്നു. തന്നിമിത്തമുണ്ടായ ഒസ്സഫവേദന അടക്കുവാൻ അസാധ്യമായി, വാവിട്ടു കരഞ്ഞു. അവളോട് ഒരു പാറാവുകാരൻ “ഈ വേദന ഇത്ര ഒസ്സഫമെങ്കിൽ, വന്യ മൃഗങ്ങൾ നിന്നെ കടിച്ചുകീറുമ്പോൾ ഉളവാകുന്ന രീലുമായ വേദന നീ എങ്ങനെ സഹിക്കും” എന്നു ചോദിച്ചപ്പോൾ അതിന് അവൾ നറുകിയ മറുപടി ഇപ്പോൾ എനിക്കുവേണ്ടി ഞാൻതന്നെ സഹിക്കുന്നു. എന്നാൽ വന്യമൃഗങ്ങൾക്കെറിഞ്ഞുകൊടുക്കുമ്പോഴോ ക്രിസ്തുവിനു വേണ്ടിയാണ് ഞാൻ സഹിക്കുന്നതു്. അതിനാൽ അപ്പോൾക്രിസ്തു എന്നോടുകൂടിയും, എന്നിലും ഉണ്ടായിരിക്കും.

നിശ്ചിത ദിവസം ഈ രണ്ടു വിശുദ്ധ സ്ത്രീകളേയും അവർ വന്യമൃഗങ്ങൾക്കെറിഞ്ഞുകൊടുത്തു. അവ ആ വനിതാരത്തങ്ങളെ കടിച്ചുകീറുകയും മറ്റും ചെയ്തുവെങ്കിലും അവർ മരിച്ചില്ല. അതിനാൽ അവിടെ കൂടിയിരുന്ന ജനക്കൂട്ടത്തിൽ ഒരുവൻ ഒരു കുത്തികൊണ്ടു് കുത്തി അവരെ നിഗ്രഹിച്ചു.

വി. പോളിക്കാപ്പിന്റെ ശിഷ്യനായ ഈറാനേയുസ്, പൊത്തിയാന്തസിന്റെ പിൻഗാമിയായി ലിയോൺസിലെ മെത്രാനായിത്തീർന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ മതതീക്ഷ്ണത ലിയോൺസിൽ ക്രിസ്തുമതത്തിനു ഗണ്യമായ അഭിവൃദ്ധി ഉളവാക്കി. ഈ അഭിവൃദ്ധി അവിടുത്തെ അജ്ഞാനികളെ വല്ലാതെ ക്ഷോഭിപ്പിച്ചു. അവരുടെ നിർബന്ധപ്രകാരം, അനേകാ

യിരും സൈന്യങ്ങളെ ലീയോൺസിലേക്കയച്ചു. ക്രിസ്തുവിനെ നിഷേധിക്കുവാൻ വിസമ്മതിക്കുന്നവരെ എല്ലാം നിഗ്രഹിച്ചേക്കുക എന്നായിരുന്നു അവർ നൽകിയിരുന്ന ആജ്ഞ. മെത്രാനായിരുന്ന ഇറാനിയോസും, അദ്ദേഹത്തിന്റെ അനേകായിരം ആത്മീയാത്മജരും ഈ സൈന്യവൃഹത്തിന്റെ സംഹാരശക്തിയ്ക്കു വിധേയരായി രക്തസാക്ഷിപദം വരിച്ചു. ഇവരുടെ അസാമാന്യമായ സഹനശക്തിയേക്കുറിച്ച് ലീയോൺസു സഭ ഇപ്രകാരം പ്രശംസിക്കുന്നു. “യേശുവിന്റെ പരിശുദ്ധ ഹൃദയത്തിൽനിന്നും പ്രവഹിക്കുന്ന പാവനജലം ഇവരുടെമേൽ പതിച്ചു ഇവക്കാശ്വാസം അരുളിയിരുന്നു. പിതാവിനോടു യഥാർത്ഥ സ്നേഹമുള്ളിടത്തു ഭയത്തിനും, ക്രിസ്തുവിന്റെ മഹത്വം വാഴുന്നിടത്തു വേദനയ്ക്കും അവകാശമില്ലല്ലോ”.

ആറാമത്തെ മതപീഡനം.

സെപ്റ്റിമിയൂസു സവേരൂസു ചക്രവർത്തിയുടെ മരണം മുതൽ മാക്സിമിനി ചക്രവർത്തിയുടെസിംഹാസനാരോഹണം വരെ. (ഏ. ഡി. 211—235.) യാതൊരു മതമർദ്ദനവും ഉണ്ടായില്ല. ഇക്കാലത്തു ക്രിസ്ത്യാനികൾ സമാധാനവും സത്തുഷ്ടിയും അനുഭവിച്ചു. അലക്സാണ്ടർ സെവെരിയൂസും ക്രിസ്ത്യാനികളോടു് അനുകൂലമായിട്ടുപോലും വർത്തിച്ചു. അദ്ദേഹം തികഞ്ഞ ഒരു സഹൃദയനും, സമർത്ഥനായ ഒരു തത്വശാസ്ത്രജ്ഞനുമായിരുന്നു. അലക്സാണ്ടറിന്റെ രഹസ്യാരാധനസ്ഥലത്തു ദേവന്മാർ യുദ്ധവീരന്മാർ ആദിയായവരുടെ പ്രതിമാസമുഹൂർത്തോടുകൂടി മിശിഹായുടെ ഒരു പ്രതിമയും പ്രതിഷ്ഠിച്ചിരുന്നു. ക്രിസ്തുവിന്റെ ഉപദേശസംഹിതയിൽ മഹജ്ജവർ നിന്നോടു എപ്രകാരം പ്രവർത്തിക്കുവാൻ നീ ആഗ്രഹിക്കുന്നുവോ, അപ്രകാരംതന്നെ നീ അവരോടും വർത്തിക്കുക എന്ന അതിശ്രേഷ്ഠമായ സൂക്തിതല്പരം, അദ്ദേഹത്തിനു് അത്യന്തം ഹൃദ്യവും അനുഷ്ടേയവുമായി തോന്നി. അതിനാൽ തന്റെ അരമനയുടെ മുൻഭാഗത്തു ഈ വാക്യം അതിമനോഹരമായി ലേഖനംചെയ്തുവെച്ചു. നീതിമാനായ ഈ ചക്രവർത്തിക്കു അധികനാൾ ദോഷം സിംഹാസനത്തെ അലങ്കരിക്കുവാൻ സാധിച്ചില്ല. മാക്സിമിൻ എന്ന ഭ്രഷ്ടൻ ഇദ്ദേഹത്തെ വധിച്ചു രാജാവകാശം കൈവശപ്പെടുത്തി. ഏതാനുംനാളായി ക്ഷാരംപുണ്ടു കിടന്ന ആ മതപീഡനാഗ്നിതലിനെ ഈ മുൻപൻ വീണ്ടും ഉജ്ജ്വലിപ്പിച്ചു. മാക്സിമിന്റെ കീഴീടധാരണോത്സവത്തിൽ, മഹാ യോദ്ധാക്കന്മാരോടൊപ്പം പൂമാല ധരിക്കുവാൻ ഒരു ക്രിസ്തീയ യോദ്ധാവു വിസമ്മതിച്ചുവെന്നു ജ്ഞാതായിരുന്നു മതമർദ്ദനാരംഭത്തിനുള്ള കാരണം. ഇയാളുടെ മതമണ്ഡി

നത്തിന് ഒരു പ്രത്യേകതയുണ്ടായിരുന്നു. മാപ്പാപ്പാമാർ, മെത്രാന്മാർ, വൈദികർ ആദിയായ സഭാഭരണാധികാരികളെ മാത്രമേ ഇയാൾ പീഡിപ്പിച്ചുള്ളൂവെന്നതാണ് അത്. ക്രിസ്ത്യൻ ജനസാമാന്യത്തെ കൊന്നൊടുക്കിയാൽ സാമ്രാജ്യം ജനതന്ത്ര്യമായേക്കുമെന്ന ഭയമായിരുന്നു ഈ നയവ്യത്യാസത്തിനു ഹേതു. വൈദികശ്രേഷ്ഠരെ മുഴുവൻ നിഗ്രഹിച്ചുകഴിഞ്ഞാൽ, ജനസാമാന്യം നിരാലംബരായി സ്വമതം സ്വീകരിച്ചേക്കുമെന്നു അയാൾ വിശ്വസിച്ചതു, മറ്റൊരു കാരണമാണ്. വി. പൊന്തിയാന്റസ് എന്ന മാപ്പാപ്പായായിരുന്നു ഇക്കാലത്തെ പ്രഥമ വേദസാക്ഷി. അദ്ദേഹത്തിന്റെ പിൻഗാമിയായ ആൻതെരിയസും, ആറാഴ്ചവട്ടക്കാലത്തെ ഭരണത്തിനുശേഷം നിഗ്രഹിക്കപ്പെട്ടു. ഇക്കാലത്തു സാമ്രാജ്യത്തിലുണ്ടായിരുന്ന സകല ദേവാലയങ്ങളും ചുട്ടു ഭസ്മമാക്കിയതായി ചരിത്രം പ്രസ്താവിക്കുന്നു. വിണ്ടും ഇവയെല്ലാം പണിതുവരുന്നതിന് 24 കൊല്ലത്തെ നിസ്തന്ത്രവും നിസ്വാർത്ഥവും ആയ പരിശ്രമം വേണ്ടിവന്നു. ഭൂഷണയായ ഈ ചക്രവർത്തിയെ സ്വന്തം ഭടന്മാർതന്നെ വധിക്കുകയാണ് ചെയ്തത്.

ഏഴാമത്തെ മതപീഡനം.

ദേച്ചിയുസ്, ചക്രവർത്തിയായ ഉടനെ ക്രിസ്ത്യാനികൾക്കു വിരോധമായി അതിഭയങ്കരമായ ഒരു ശാസനം പുറപ്പെടുവിച്ചു. എല്ലാ പ്രാദേശികാധികാരികളും അതു നടപ്പിൽ വരുത്തുവാൻ നിഷ്കർഷിച്ചു. ക്രിസ്തുമതത്തെ സാമ്രാജ്യത്തിൽനിന്നു നിർമാർജ്ജനം ചെയ്യണമെന്നായിരുന്നു ആ ദുർമ്മാർഗ്ഗത്തിന്റെ അഭിലാഷം. കാരാഗൃഹവാസം, മർദ്ദനങ്ങൾ കാട്ടുമൃഗങ്ങൾ, തിളച്ചുതാർ, ചുട്ടപഴുപ്പിച്ച ഇരുമ്പുതകിട്, ചിത ആദിയായി നാനാതര പീഡനോപകരണങ്ങൾ സഭാസന്താനങ്ങളുടെ ദ്രവ്യവിശ്വാസത്തെ വ്യതിചലിപ്പിക്കുന്നതിനോ, അവരെ നിഗ്രഹിക്കുന്നതിനോ, അയാൾ ഉപയോഗിച്ചു. വളരെപ്പേർ ഭയങ്കരശിക്ഷകളെ ഭയന്ന് വിഗതയൊഴുന്മാരായി സത്യമതം ഉപേക്ഷിച്ചു. എങ്കിലും ഭൂരിപക്ഷം ആളുകൾ, മിശിഹായുടെ അനുഗ്രഹത്താൽ പ്രവൃദ്ധമായ ധൈര്യത്തോടെ പീഡനങ്ങളെ സ്പന്ദനത്തോടെ അഭിവാദ്യംചെയ്തു വീരസ്വർഗ്ഗം പ്രാപിച്ചു. വി. പവിയാനോസ് മാപ്പാപ്പായും, യേരൂശലേമിലെ വി. അലക്സാണ്ടർ, അന്ത്യോഖ്യായിലെ വി. ബാബിലാസ് എന്നീ മെത്രാന്മാരും ആയിരുന്നു ഈ വീരയാചാക്കളിൽ പ്രഥമഗണനീയർ. ഒരു രക്തസാക്ഷിയെ ഇരുമ്പു ചീപ്പുകൊണ്ടു കീറി, പഴുപ്പിച്ച ഇരുമ്പുതകിടുകൊണ്ടു പൊള്ളിച്ചു ശരീരമാസകലം വൃണമാക്കിത്തീർത്തശേഷം, ആപാദമസ്ത

കു മധ്യലേപനം ചെയ്ത്, കരങ്ങർ പീറകിൽ ബന്ധിച്ചു സൂർത്തൻ അ
 തൃപ്പുക്കിരണങ്ങർക്കും, നാനാതര പ്രാണികളുടെ ഉപദ്രവത്തിനും വിധേ
 യനാക്കി വെളിയിൽ കിടത്തി. ആ രക്തസാക്ഷികളേ ധൈര്യസമേ
 തം പീഡനമാകുന്ന ബലിപീഠത്തിലേക്കു ആഹ്ലാദപൂർണ്ണരും ആന
 യിച്ചു ആ പരാശക്തി ഏതായിരുന്നുവെന്നു അവരിലൊരുവൻ വി. സി
 പ്രിയാനോസിനു് എഴുതിയ എഴുത്തിൽ നിന്നു സ്പഷ്ടമാകുന്നുണ്ടു്.....
 ഞങ്ങൾ ഇനിയും പീഡനങ്ങൾ അനുഭവിച്ചു തുടങ്ങിയിട്ടില്ല. എന്നാൽ
 സഭാ അതിരൂ സന്നദ്ധരായിത്തന്നെയാണു ജീവിക്കുന്നതു്. ആകയാൽ
 ഞങ്ങൾക്കു് ഓരോരുത്തർക്കും വിശ്വാസത്തിൽ ഉറപ്പും, പീഡകളിൽ ശ
 ക്തിയും ധാരാളം നൽകുന്നതിനും നമ്മുടെ രക്ഷകനായ ആ ദിവ്യസേ
 നാധീപൻ തന്നെ അവിടുത്തെ പരിശിക്ഷിതസേനകളായ ഞങ്ങളെ ദി
 വ്യായുധങ്ങൾ അണിയിച്ചു് സമരംഗത്തിലേക്കയക്കുന്നതിനും നിങ്ങൾ
 സദയം പ്രാർത്ഥിക്കണമേ." പല മെത്രാന്മാരും, വൈദികരും തങ്ങളുടെ
 സാന്നിദ്ധ്യം, മതപീഡനശക്തി വർദ്ധിപ്പിച്ചേക്കുമെന്നു് ഭയന്നു്, നമ്മ
 ൟ കത്താവിന്റെ ആജ്ഞയെ അനുസരിച്ചു്, നിഗൂഢവാസം നയിച്ചു. എ
 കിലും മതമർദ്ദനസംരംഭം ഉത്തരോത്തരം ശക്തി പ്രാപിച്ചതെന്നു വന്നു.
 എന്നാൽ മാസിലോണിയായിലുണ്ടായ ഒരു അഭ്യന്തരകലഹവും, അ
 തിന്നേത്തുടന്നു ഗോത്തുവർഗ്ഗക്കാരമായുണ്ടായ യുദ്ധവും ചക്രവർത്തിയുടെ
 ശ്രദ്ധയെ അങ്ങോട്ടുകർഷിക്കുകയാൽ മതപീഡനം തല്ക്കാലത്തേക്കെ
 കിലും ഒന്നു ശാന്തമായി. യുദ്ധമദ്ധ്യേ ചക്രവർത്തിക്കു പാറിയ അപക
 ടമരണം. ഈവിശ്രമകാലത്തെ ക്രൂരക്കൂടെ ഭീർഹിപ്പിക്കയും ചെയ്തു.

അനന്തരം ഗാലസു ചക്രവർത്തിയാണു മതമർദ്ദനം സമാരംഭിച്ചതു്.
 അന്നു സാബ്രാജ്യമൊട്ടുക്കു ഒരു സാക്രമികവ്യാധി പടന്നുപിടിച്ചു. ദേവ
 നാരുടെ കോപമായിരിക്കാം ഇതിനു കാരണമെന്നു സംശയിച്ചു ചക്ര
 വർത്തി അനേകായിരം ക്രിസ്ത്യാനികളെ ദേവനാക്കു ബലികഴിച്ചു. മാ
 ദ്വാപ്തമാരായ വി. കൊർണേലിയസും വി. ലൂച്ചസും മറ്റാനേകും ആ
 ള്കളും ഇങ്ങനെയാണു രക്തസാക്ഷിമർക്കം പ്രാപിച്ചതു്.

എട്ടാമത്തെ മതപീഡനം.

ഗാലസിന്റെ പിൻഗാമിയായ വാലരിയൻ വളരെ നാളത്തേക്കു
 ക്രിസ്ത്യാനികളോടു യാതൊരുപദ്രവം ചെയ്തില്ല. എന്നാൽ ചക്രവ
 ര്ത്തിയുടെ ആപ്തമിത്രവും ക്രിസ്ത്യാനികളുടെ ബാലവൈരിയമായ മാഗ്നി
 നിയസിന്റെ പ്രേരണയ്ക്കു ഇദ്ദേഹം ഒടുവിൽ വശംവദനായി

ക്രിസ്തുമതമർദ്ദനം, ദേവന്മാരെ പ്രീണിപ്പിക്കുമെന്നും അവരുടെ പ്ര
 സാദം, പേർഷ്യാക്കാരുമായി ചെയ്യാൻ പോകുന്ന യുദ്ധത്തിൽ വിജയം
 സിദ്ധിക്കുന്നതിനു സഹായിക്കുമെന്നുമായിരുന്നു അയാൾ മാസ്റ്റീനസ് ചക്ര
 വർത്തിയെ ധരിപ്പിച്ചത്. ഈ ദർബ്ബാധനത്തിനു വിധേയനായ ചക്ര
 വർത്തി ക്രിസ്ത്യാനികൾക്കെതിരായി ഒരു ക്രൂരശാസനം പുറപ്പെടുവി
 ച്ചു. മതാനുഷ്ഠാനവിരതരെ നിഗ്രഹിക്കണമെന്നും, മെത്രാന്മാരേയും, മററു
 വൈദികരേയും സാമ്രാജ്യത്തിൽ നിന്നും ബാഹിഷ്കരിക്കണമെന്നും ആ
 യിരുന്നു അതിന്റെ ശാസനം. കേവലം അസവിശ്വാസികളുടെ സമൂഹം
 എന്നവർ കരുതിയ സത്യസഭയെ ഇതുകൊണ്ടു ഉന്മൂലനം ചെയ്യാമെന്നാ
 യിരുന്നു ചക്രവർത്തി വിശ്വസിച്ചത്. ഒരു മെത്രാനും, അദ്ദേഹത്തിന്റെ
 ആത്മീയസന്താനങ്ങളും തമ്മിലുള്ള ആദ്ധ്യാത്മികബന്ധം ഭേദിക്കുവാൻ
 ഐഹികമായ യാതൊരു ശക്തിയ്ക്കും സാധ്യമല്ലെന്ന് ഇവർ മനസ്സിലാ
 ക്കിയില്ല. ചക്രവർത്തി എല്ലായിടത്തും പരാജയം അടഞ്ഞു. അജ്ഞാത
 രും അവരോളിതരമായ ആ മെത്രാന്മാരോ എല്ലായിടത്തും വിജയശ്രീലാ
 ളിതരായി. പുതിയ പുതിയ അജഗണങ്ങൾ ആ നല്ലഇടയന്മാർക്ക് ധാ
 രാളം ലഭിച്ചു. ലിബിയായിലേക്കു നാടുകടത്തപ്പെട്ട അലക്സാന്ദ്രിയോ
 മെത്രാനായ ദീവന്നാസ്റ്റോസ് ഇപ്രകാരം പ്രസ്താവിക്കുന്നു. “ആദ്യം ഞങ്ങളെ
 അവർ കല്ലറിയുകയും, അവമാറിക്കുകയും ചെയ്തു. എന്നാൽ അടു
 തക്കുഴ്ന്നത്തിൽ തന്നെ പലരും അവരുടെ ദേവന്മാരെ പരിത്യജിച്ചു,
 സത്യദൈവത്തെ ആരാധിച്ചു. തീർച്ചയായും, ദൈവവചനത്തിന്റെ
 വിത്തുകൾ വിതയ്ക്കുന്നതിനു തന്നെയാണ് ദൈവം ഞങ്ങളെ ഇങ്ങോട്ടു
 യച്ചത്.” വിശ്വാസികൾ ആയിരിക്കണക്കിന് സഭയ്ക്കുവേണ്ടി ജീവൻ ബ
 ലി കഴിച്ചു. തന്റെ ശാസനങ്ങൾ എവിടേയും തിരസ്കൃതമാകുന്നതു
 കണ്ടു ചക്രവർത്തി കോപാക്രാന്തനായി, 258-ൽ കിരേക്കുരുടെ ഭയങ്കരമാ
 യ ഒരു ശാസനം പുറപ്പെടുവിച്ചു. മെത്രാന്മാരേയും, പട്ടക്കാരി
 യും, ആരാധകന്മാരേയും വധിക്കണം. ആലോചനാസഭയിലെ ക്രി
 സ്ത്യൻമെംബർമാരേയും, മാടനികളെയും അവരുടെ സ്ഥാനങ്ങളിൽ
 നിന്ന് ബാഹിഷ്കരിക്കുകയും, അവരുടെ വസ്തുവകകൾ കണ്ടുകെട്ടുകയും,
 ഇതിനു ശേഷവും അവർ ക്രിസ്തുമതം ഉപേക്ഷിക്കുന്നില്ലെങ്കിൽ വധിക്കു
 കയും ചെയ്യണം. ഉൽകൃഷ്ടവംശജരായ വനിതകളെ നാട്ടു കടത്തണം.
 ചക്രവർത്തിയുടെ കൊട്ടാരത്തിൽ ഉദ്യോഗമുള്ള ക്രിസ്ത്യാനികളെ ചങ്ങ
 ലകളാൽ ബന്ധിച്ചു കൊട്ടാരം വക സ്ഥലങ്ങളിൽ ജോലി ചെയ്യിക്കണം.
 ഇവയായിരുന്നു ആ ശാസനത്തിലെ നിർദ്ദേശങ്ങൾ. വി. എസ്റ്റപ്പാനോ
 സു മാപ്പാപ്പായും, അദ്ദേഹത്തിന്റെ പിൻഗാമിയായിരുന്ന സിക്സ്റ്റസ്

സുദൃഢിയായും, വി. ലൗറന്തിയോസ്കൊപ്പയുടെ നാലു ശതമാനത്താലും ഈ കല്പനപ്രകാരം വധിക്കപ്പെട്ട സിക്സ്റ്റസ് മാപ്പാപ്പായെ കൊലപ്പെടുത്തിയെന്നു കൊണ്ടുപോയപ്പോൾ വി. ലൗറന്തിയോസ് പുറകെ ഓടിച്ചെന്നു, “എന്റെ പിതാവേ! അങ്ങയുടെ ശുശ്രൂഷക്കാരനേ കൂടാതെ അങ്ങു് എവിടേയ്ക്കാണ് പോകുന്നത്” എന്നു ചോദിച്ചു. മാപ്പാപ്പാ പറഞ്ഞു. “മകനെ! ഇതിലും ശ്രേഷ്ഠമായ ഒരു യുദ്ധം നിന്നെ പ്രതീക്ഷിച്ചിരിപ്പുണ്ടു്. മൂന്നു ദിവസത്തിനകം നി എന്നൊ അനുഗമിക്കും”.

അനന്തരം വി. ലൗറന്തിയോസ് തന്റെ അധീനത്തിലുണ്ടായിരുന്ന ധനമെല്ലാം സാധുക്കൾക്കു വിതരണം ചെയ്തു. നഗരാധിപൻ ഇതറിഞ്ഞു് വി. ലൗറന്തിയോസിനെ ക്ഷണിച്ചുവരുത്തി ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞു. “നിന്നെ ശിക്ഷിക്കണമെന്നു് എനിക്കഭ്യർത്ഥമില്ല. നിങ്ങളുടെ പുഷ്പം ഉപയോഗിക്കുന്നതും സ്വർണ്ണം കൊണ്ടും, വെള്ളികൊണ്ടും, വിമിശിതങ്ങളുമായ അനേകം പാത്രങ്ങൾ നിങ്ങൾക്കുണ്ടെന്നു് എനിക്കറിയാം. അവയെ എനിക്കു തരിക. ഭടന്മാർക്കു് ശമ്പളം കൊടുക്കുവാൻ ചക്രവർത്തിക്കു് പണം ആവശ്യമായിരിക്കുന്നു. ഇതു് നിന്നാൽ അസംഖ്യമായിട്ടുള്ളതു് അല്ലല്ലോ.

വി. ലൗറന്തിയോസ് മറുപടി പറഞ്ഞു. “സഭയ്ക്കു ധാരാളം സമ്പത്തുണ്ടെന്നു് ഞാൻ സമ്മതിക്കുന്നു. ഇത്ര അനർഘമായ നിക്ഷേപം ചക്രവർത്തിക്കുപോലുമില്ല. മൂന്നു ദിവസത്തെ അവധി തരുണവെങ്കിൽ ഞാൻ അവ എല്ലാം ശേഖരിച്ചു് അങ്ങയേ കാണിക്കാം”. അധികാരി അപ്രകാരം സമ്മതിച്ചു. മൂന്നു ദിവസംകൊണ്ടു് ലൗറന്തിയോസ്, സഭ, സംരക്ഷിച്ചുവന്ന സകല സാധുക്കളെയും ഒന്നിച്ചുകൂട്ടി വിവരം അധികാരിയെ അറിയിച്ചു. ആഹ്ലാദചിത്തനായ അധികാരി അരിവേഗം അവിടെ ചെന്നു കുന്നപോലെ കൂട്ടിയിരുന്ന സ്വർണ്ണത്തെയാലിരുന്നു അയാൾ പ്രതീക്ഷിച്ചതു്. എന്നാൽ ലൗറന്തിയോസ് അയാളെ കാണിച്ചതു് ഈ സാധുജനാവലിയെ ആയിരുന്നു. കോപോജ്ജ്വലിതമായ അയാളുടെ നേത്രങ്ങൾ വി. ലൗറന്തിയോസിന്റെമേൽ പരിച്ചു. വിശുദ്ധനാകട്ടെ, ക്രൂരലേതു കൂടാതെ സഭയുടെ അനർഘസമ്പത്തും, സാക്ഷാൽ സ്വർണ്ണവും ഈ സാധുക്കളാണെന്നും, അധികാരി ഉദ്ദേശിക്കുന്ന സ്വർണ്ണം അനേകം തിന്മകളെ ഉളവാക്കുന്ന ഒരു കേവലലോഭം മാത്രമാണെന്നും പ്രസ്താവിച്ചു. അധികാരി ഉപരികൃദ്ധനായി: ധാരാളം പീഡനങ്ങൾ എല്പിച്ച ശേഷം മാത്രമേ വി. ലൗറന്തിയോസിനെ നിഗ്രഹിക്കാൻ എന്നു് ആജ്ഞാപിച്ചു. പല പീഡനങ്ങളും കഴിഞ്ഞു്, ഒടുവിൽ ചുട്ടുപരിപ്പിച്ചു.

ജ ഇരുമ്പു കട്ടിലിൽ അദ്ദേഹത്തെ കിടത്തി പൊരിച്ചു. ആ വിശുദ്ധ നന്മെല്ലാം പ്രശാന്തനായി ക്ഷമാപുര്യം സഹിച്ചു, നിത്യശാന്തിയടങ്ങു. ആ അവാസരത്തിലും അദ്ദേഹം അജ്ഞാനികളുടെ മാനസാന്തരത്തിനുവേണ്ടി പ്രാർത്ഥിക്കാതെയിരുന്നില്ല.

ഈ പീഡനകാലത്തുതന്നെയാണു കാതേജിലെ മെത്രാനായ വി. സിപ്രിയാനോയും രക്തസാക്ഷിപദം വരിച്ചതു്. ആഹ്വിക്കായിലെ ഒരു ഉന്നത കുടുംബത്തിലായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജനനം. അലങ്കാര ശാസ്ത്രത്തിൽ അതിനിപുണനായിരുന്ന അദ്ദേഹം അനേക കൊല്ലം കാതേജിൽ പ്രസ്തുത വിഷയം പ്രശസ്തമാംവിധം അഭ്യസിപ്പിച്ചിരുന്നു. വളരെ അധികം പരീക്ഷണങ്ങൾക്കുശേഷം തന്റെ യൌവ്വനത്തിലാണു് അദ്ദേഹം ക്രിസ്തുമതം അവലംബിച്ചതു്. അതിനേക്കുറിച്ചു അദ്ദേഹം ഇപ്രകാരം പ്രസ്താവിക്കുന്നു. “ജ്ഞാനസ്നാനജലം, എന്റെ ഭൂതകാലപാപങ്ങളെ പ്രക്ഷാളനം ചെയ്തയും, പരിശുദ്ധമാകപ്പെട്ട എന്റെ ഹൃദയം ദിവ്യ പ്രകാശം സ്വീകരിക്കയും ചെയ്തുകഴിഞ്ഞപ്പോൾ എന്റെ സർവ്വ വിഷമതകളും നീങ്ങിപ്പോയിയെന്നല്ല, അസാധ്യങ്ങളായി ഞാൻ പരിഗണിച്ചുവ സുസാധ്യങ്ങളായിത്തീരുകയും ചെയ്തു. താമസംവിനാ വി. സിപ്രിയാനെ ഒരു പുരാഹിതനായും അനന്തരം കാതേജിലെ മെത്രാനായും അഭിഷേകം ചെയ്തു. പലരുടെയും നിഷ്കർഷാപൂർവ്വമായ നിർബന്ധങ്ങൾക്കുശേഷമേ അദ്ദേഹം മെത്രാൻസ്ഥാനം സ്വീകരിച്ചുള്ളൂ. ഇതിൽനിന്നും ഒഴിയുവാൻവേണ്ടി എവിടെയോ പോയി രഹസ്യമായി ജീവിച്ചു എന്നു പോലും പറയുന്നുണ്ടു്. മെത്രാനായതിന്റെ ശേഷവും അദ്ദേഹം രഹസ്യജീവിതം നയിച്ചിട്ടുണ്ടു്. ഡേച്ചിയൂസിന്റെ മതമർദ്ദനകാലത്തായിരുന്നു അതു്. എന്നാൽ, അങ്ങനെ നിശുദ്ധവാസം കഴിച്ചപ്പോഴും തന്റെ ആത്മീയസന്താനങ്ങളുടെ ഭരണം സ്തുത്യർഹമായി അദ്ദേഹം നിർവ്വഹിച്ചുപോന്നു. രഹസ്യസ്ഥലത്തുനിന്നും പ്രത്യാഗമിച്ചതിനു ശേഷവും അക്ഷീണപരിശ്രമത്തോടു് ഉഗർജ്ജവാധപലതയോടുകൂടെയാണു് അദ്ദേഹം രൂപതാഭരണം നടത്തിയിരുന്നതു്. അധികാരികൾ അദ്ദേഹത്തെ മറ്റു പല മെത്രാന്മാരോടും വൈദികരോടുകൂടി നാടുകടത്തി. ഏതാനും വർഷങ്ങൾക്കുശേഷം തിരിച്ചുവരുവാൻ അനുവദിച്ചു എങ്കിലും അധികനാൾ കഴിയുന്നതിനു മുമ്പു അദ്ദേഹത്തെ ബന്ധിക്കുകയും മരണശിക്ഷയ്ക്കു വിധിക്കുകയുമാണുണ്ടായതു്. വിധി ഉച്ചരിക്കുന്നതു കേട്ടപ്പോൾ സസന്ദർഭം അദ്ദേഹം പറഞ്ഞതു്, “ദൈവത്തിനു സ്തുതി” എന്നു മാത്രമാണു്. കൊലക്കുളത്തിൽ ചെന്നപ്പോൾ അദ്ദേഹം സാഷ്ടാം

ഗവണ്മന്തം ചെയ്തുകൊണ്ടു കരണേരം പ്രാർത്ഥിച്ചു. ഘാതകന്മാരോടു താൻ ക്ഷമിക്കുന്നുവെന്നുള്ളതിന്റെ സൂചനയായി ഇരുപത്തിയഞ്ചു സ്വപ്നനാണയം അവർക്കു കൊടുത്തു അനന്തരം ഒരു തുവാലുകൊണ്ടു കണ്ണുകൾ ആചാരം ചെയ്തു കരങ്ങാർ കുരിശുതുരുപ്പത്തിൽ മാറ്റിയിട്ടു വിരിച്ചു. ഘാതകന്റെ ചരംഗനിപാതം പ്രതീക്ഷിച്ചുനിന്നു. വിശുദ്ധന്റെ രക്തം ശേഖരിക്കുന്നതിനായി വിശ്വാസികൾ തുവാലുകൾ വിരിച്ചുകൊണ്ടു ചുറ്റും കൂടി.

വി. മൊന്താനീസും അദ്ദേഹത്തിന്റെ എട്ടു സഖാക്കളും കാരാഗൃഹത്തിൽവെച്ചു സമാരംഭിച്ചതും, ഒരു ദൃക്സാക്ഷി വിവരിച്ചിട്ടുള്ളതുമായ അവരുടെ പീഡനചരിത്രം അക്കാലത്തെ മതമർദ്ദനത്തെ സംബന്ധിച്ച വിശദമായ പല വിവരങ്ങളും നമുക്കു പ്രദാനം ചെയ്യുന്നുണ്ട്. പാരീസിന്റെ പ്രഥമ മെത്രാനും അഗ്രന്യമായ മതതീഷ്ണതയോടും വിജയകരമായ പ്രേഷിത ശ്രമങ്ങളോടും, 'ഗോളിലെ' അപ്പസ്തോലൻ എന്ന അഭിധാനത്താൽ അറിയപ്പെടുന്ന ദേഹവുമായ വി. ഡെനീസ് അഥവാ ഡയോനിഷ്യസും ഈ മതപീഡനകാലത്തു വധിക്കപ്പെട്ടുവെന്നാണു ചിലരുടെ അഭിപ്രായം. ഇദ്ദേഹത്തേയും റസ്റ്റാറിക്കസ് എന്ന ഒരു പുരോഹിതനേയും എലിയുത്തൊസ് എന്ന ഒരു ശൈശവനേയും പാരീസിനടുത്തുള്ള ഒരു മലമുകളിൽവെച്ചു വധിച്ചതായും ഒരു ഐതീഹ്യമുണ്ട്. മൗണ്ട്മാർട്ടിർ (Mountmartre) എന്നാണു് ഇപ്പോൾ ആ മലയുടെ പേർ. കപ്പുലോഷ്യായിലുള്ള കേസറിയാ പട്ടണത്തിലെ ഒരു ബാലന്റെ പീഡനചരിത്രം അത്യന്തം വിസ്മയകരവും അതുപോലെതന്നെ ഉൽബോയ ജനകവും ആണു്. ചീരിലോസ് എന്ന ആ ബാലൻ 'യേശു' എന്ന തിരുനാമം സദാ ഉച്ചരിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. അങ്ങനെ യേശു എന്ന തിരുനാമം ഉച്ചരിച്ച ഓരോ പ്രാവശ്യവും അവൻ അനുഭവിച്ച അന്യോദൃശ്യ സന്തോഷവും അവനിലുണ്ടായ അസാധാരണ ശക്തിയും നിമിത്തം ശത്രുക്കളുടെ സ്തുതിപചനങ്ങൾക്കോ ഭീഷണികൾക്കോ അവൻ വിധേയനായില്ല. അജ്ഞാനിയായ അവന്റെ പിതാവു് സാമഭാഷാദി ചതുരപായങ്ങളും പ്രയോഗിച്ചിട്ടും അവനെക്കൊണ്ടു ആ തിരുനാമം ഉച്ചരിപ്പിക്കാതിരിക്കുന്നതിനോ ദേവന്മാരുടെ പ്രതിമയെ ആരാധിപ്പിക്കുന്നതിനോ സാധിച്ചില്ല. അതിനാൽ അയാൾ അവനെ ഭവനത്തിൽനിന്നും ബാഹ്യം ഏരിച്ചു. ഈ വൃത്താന്തം കേട്ടു് ആ പട്ടണത്തിലെ ഗവണ്മൻ അവനെ വിളിപ്പിച്ചു് അവനോടു പറഞ്ഞു. "എന്റെ കുഞ്ഞേ നിന്റെ ബാല്യപ്രായത്തെ അനുസ്മരിച്ചു് ഞാൻ നിന്റെ അപരാധത്തെ ക്ഷമിക്കാം.

നിനക്കു നിന്റെ പിതാവിന്റെ സ്നേഹവും, ഭവനത്തിലെ സുഖങ്ങളും പ്രാപിക്കുകയും ചെയ്യാം, നീ ഈ അബദ്ധവിശ്വാസത്തെ ഉപേക്ഷിച്ചാൽ മാത്രം മതി.

ആ ബാലൻ പറഞ്ഞു. ദൈവം എന്നെ സ്വീകരിച്ചുകൊള്ളും. ദൈവത്തോടു കൂടെയുള്ള വാസം എന്റെ പിതാവിന്റെ കൂടെയുള്ള ജീവിതത്തെക്കാളും സുഖപ്രദമായിരിക്കുകയും ചെയ്യും. എന്റെ വീട്ടിൽനിന്നും എന്നെ പുറത്തു തള്ളിയെന്നതു ഞാൻ അശേഷവും ഗണ്യമാക്കുന്നില്ല. അതിനേക്കാൾ വലുതും സുന്ദരവും ആയ ഒരു ഭവനം എനിക്കുണ്ടു്. ഇപ്പോൾ ഞാൻ നിലനനെങ്കിൽ സ്വർഗ്ഗത്തിൽ ഞാൻ ധനവാനായിരിക്കും. ഇപ്പോൾ മരിക്കുന്നതിനും എനിക്കു സങ്കടമില്ല. മരണശേഷം ഇതിനേക്കാൾ സൗഭാഗ്യകരമായ ഒരു ജീവിതം എനിക്കു ലഭിക്കും.

ആ ബാലന്റെ സുവ്യക്തവും ധൈര്യപൂർവ്വവുമായ ഈ പ്രസ്താവന കേട്ടാൽ ദൈവം തന്നെയാണു് അവനിൽ സംസാരിക്കുന്നതെന്നു് ആക്ഷംനിഷ്ഠപ്രയാസം മനസ്സിലാക്കാമായിരുന്നു അവനെ ഭയപ്പെടുത്തുവാനായി നഗരാധികാരി അവന്റെ കൈകൾ ബന്ധിക്കുവാനും ഒരു വലിയ ചിത നിർമ്മിക്കുവാനും കല്പിച്ചു. ചിത തയ്യാറായ ഉടൻ ചീരിലോസു്, യാതൊരു കൂസലും കൂടാതെ ആ അഗ്നികുണ്ഡത്തിനെ സമീപിച്ചു. നഗരാധികാരി കുട്ടിയെ തിരിയെ വിളിച്ചുകൊണ്ടു പറഞ്ഞു. “ഇപ്പോൾ തീയും വാളും എന്തെന്നു സ്സിലായിരിക്കുമല്ലോ. ഇനിയുമെങ്കിലും നീ ഒരു നല്ല കുട്ടിയായിരിക്കുകയും, നിന്റെ പിതാവു നിന്നെ വീട്ടിലേക്കു കൊണ്ടുപോകുവാൻ സമ്മതിക്കുകയും ചെയ്യുമോ?

ചീരിലോസു പറഞ്ഞു. എന്നെ തിരികെ വിളിക്കരുതെന്നായിരുന്നു എന്റെ അഭിലാഷം. തീയും, വാളും ഞാൻ ഭയപ്പെടുന്നില്ല. എനിക്കു ഏറാവും നല്ല ഭവനത്തിലേക്കു പോകണം. ദൈവം എന്നെ, ഉടനെ തന്നെ തന്റെ നിത്യഭവനത്തിലേക്കു ക്ഷണിക്കുമെന്നാണു് ഞാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നതു്. ദൈവസന്നിധിയിൽ ചെല്ലുന്നതിനായി ഈ നിമിഷത്തിൽതന്നെ എന്നെ വധിച്ചാലും!” അചഞ്ചലമായ ഈ പ്രസ്താവന കേട്ടു് അവിടെ സമ്മേളിച്ചിരുന്നവർ അശ്രുധാരയൊഴുകി. ആ ബാലൻ അവരിൽ ചിലരെ ആശ്വസിപ്പിക്കുകയും മറുചിലരെ ശാസിക്കുകയും ചെയ്തു. അനന്തരം അവൻ വധസ്ഥലത്തേക്കു് ആനീതനായി. അവിടെ എങ്ങനെ അവനെ വധിച്ചുവെന്നുള്ള വിവരം നമുക്കു് അജ്ഞാതമായിട്ടാണിരിക്കുന്നതു്. ഇവിടെ സങ്കീർത്തകന്റെ വാക്യം സ്മരണീയമാ

ണം. “ഞങ്ങളുടെ നാമനായ കത്താവേ! നിന്റെ ശത്രുക്കളെപ്രതി പൈതൃക്കളുടേയും ശിശുക്കളുടേയും അധരങ്ങൾ വഴിയായി നിന്റെ സ്തുതിയെ നീ പൂർത്തിയാക്കി” (സങ്കീ 8: 3.)

ഒൻപതാമത്തെ മതപീഡനം.

ക്രിസ്തപഞ്ചം 260-ൽ ഗലീലിയനുമ്പ ചക്രവർത്തി പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയ ഒരു വിജ്ഞാപനം ക്രൈസ്തവസഭാചരിത്രത്തിലെ സ്മരണീയമായ ഒരു സംഭവമാണ്. ആ വിജ്ഞാപനം ക്രൈസ്തവസഭയ്ക്കു പുണ്യമായ മതാനുഷ്ഠാനസാമ്രാജ്യവും, സഭയുടെ കെട്ടിടങ്ങൾ, ഭൂസ്വത്തുക്കൾ, ശ്മശാനങ്ങൾ മുതലായവയിന്മേൽ പരിപൂർണ്ണാവകാശവും ലഭിച്ചു. എന്നാൽ എജിപ്തിലും, പെരസ്യ രാജ്യങ്ങളിലും ചക്രവർത്തിയുടെ അധികാരം മാക്രിനസ് എന്ന ക്രോധികാരി കവണെടുത്തിരുന്നതിനാൽ 262-ൽ നടന്ന അയാളുടെ ബാധിഷ്ഠകരണത്തിനു ശേഷമേ സമാധാനപരമായ ആ വിജ്ഞാപനം നടപ്പിൽ വന്നുള്ളൂ. അക്കാലത്തെ ക്രിസ്ത്യാനികളുടെ സ്ഥിതിഗതികളെപ്പറ്റി ശരിയായ ജ്ഞാനം നൽകുന്ന ഒരു സംഭവം എവുസേബിയസ് എന്ന ചരിത്രകാരൻ രചപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. പലസ്തീനയിലുള്ള കേസരിയാ പട്ടണവാസിയും ക്രൈസ്തവയോദ്ധാവുമായിരുന്ന മാരിയൂസിനു ശതാധിപസ്ഥാനം നൽകുവാൻ അധികാരികൾ തീർച്ചപ്പെടുത്തി. എന്നാൽ ഇവൻ ഒരു ക്രൈസ്തവനെന്നുള്ള കാരണത്താൽ, അടുത്ത സ്ഥാനാർത്ഥി ഈ തീരുമാനത്തെ പ്രതിഷേധിച്ചു. അതിനാൽ മൂന്നു മണിക്കൂറിനകം ക്രൈസ്തവമതം ഉപേക്ഷിക്കുകയും, ദേവന്മാർക്കു പൂജ ചെയ്യുകയും ചെയ്യാത്തപക്ഷം സ്ഥാനം നഷ്ടപ്പെടുപോകുമെന്നു അധികാരി മാരിയൂസിനെ അറിയിച്ചു. വിവരം അറിഞ്ഞതോടെ ടെക്ലസ് മെത്രാൻ ഈ യോദ്ധാവിനെ ഭേദാലയത്തിലേക്കു കൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോയി, ഒരു വാളും വേദപുസ്തകവും കാണിച്ചു സ്ഥാനമോ വിശ്വാസമോ ഏതാണു വേണ്ടതെന്നതിരഞ്ഞെടുത്തുകൊടുവാൻ പറഞ്ഞു. മാരിയൂസ് ഉടനെ വേദപുസ്തകം എടുത്തു. സന്തോഷചിത്തനായ മെത്രാൻ പറഞ്ഞു. “മകനേ! നീ ദൈവത്തിൽ സ്ഥിരമായി വിശ്വസിച്ചു സമാധാനമായി പോവുക”. അധികം അമൗഛയാതെ മാരിയൂസിന്റെ ശിരസ്സു ചേദിക്കപ്പെടുകയും, അങ്ങനെ ഒരു രക്തസാക്ഷിയായി മരിക്കുകയും ചെയ്തു.

ക്ലോഡിയസ് ടിമീയന്റെ ഭരണദശയിൽ മതമർദ്ദനം വീണ്ടും സമാരംഭിച്ചു. 260-ൽപരം ക്രിസ്ത്യാനികളെ രംഗദമിയിൽവെച്ചു ഗൗഢപ്രയോഗത്താൽ നിഗ്രഹിച്ചു. വേദവും അനേകംപേർ ഇക്കാലത്തു മർദ്ദനത്തിനിരയായി വേദസാക്ഷികളായിട്ടുണ്ട്.

ക്രിസ്തുവും 270-ൽ സിംഹാസനാരോഹണം ചെയ്ത ഓരേലിയസ് ചക്രവർത്തിയും, മതമർദ്ദനത്താൽ തന്റെ ഭരണകാലത്തെ മലിമസമാക്കാതെയിരുന്നില്ല. ഭരണദശയുടെ ആരംഭഘട്ടത്തിൽ ക്രിസ്ത്യാനികളോട് അനുകൂലപൂർവ്വം വർത്തിച്ച ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ നയവ്യതിയാനത്തിനുള്ള ഹേതു ആലോചനാസംഘത്തിന്റെയും അജ്ഞാനികളുടെയും ദുരാലോചന ആയിരുന്നു. ചരിത്രകാരനായ ലക്ടാൻഷ്യസ് ഈ മർദ്ദനസംരംഭത്തെക്കുറിച്ച് ഇപ്രകാരം പ്രസ്താവിക്കുന്നു. “ഭാഗ്യവശാൽ ഈ പീഡനം അയാളുടെ വാഴ്ചയുടെ അവസാനഘട്ടത്തിലേ സമാരംഭിച്ചുള്ള അതുകൊണ്ടു മർദ്ദനവിചാരം സാമ്രാജ്യത്തിന്റെ വിദൂരാതിർത്തികളിൽ എത്തുന്നതിനു മുൻപായി ചക്രവർത്തി കാലഗതി പ്രാപിച്ചു. എങ്കിലും അദ്ദേഹത്തിന്റെ മാനസ്ഥിതി മനസ്സിലാക്കിയ പ്രാദേശികാധികാരികൾ തങ്ങൾക്കു ലഭിച്ച അധാരം കൊണ്ട് അനേകം ക്രിസ്ത്യാനികളെ കൊന്നൊടുക്കി.

പത്താമത്തെ മതപീഡനം.

അടുത്ത ഇരുപതു വർഷക്കാലത്തേയ്ക്ക് സഭ പൂർണ്ണമായ സമാധാനം അനുഭവിച്ചു. ഗണ്യമായ അഭിവൃദ്ധിയും അതിനുണ്ടായി. സാമ്രാജ്യത്തിലെ മിക്ക പ്രോവിൻസുകളിലും പ്രാദേശികസഭകൾ സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടു. എങ്കിലും സഭാംഗങ്ങളുടെ മതാനുഷ്ഠാനശുഷ്കാന്തി അധഃപതിക്കുകയാണുണ്ടായത്. അതിനാൽ അവരുടെ വിശ്വാസക്കാര്യ പരിഹരിക്കുന്നതിനും, മതതീവ്രത പുനരുജ്ജീവിപ്പിക്കുന്നതിനുമായി ഒരു മതമർദ്ദനം ഉണ്ടാകുവാൻ ദൈവം തീരുമനസ്സായി. റോമൻസമ്രാട്ടുകൾ സഭയുടെ മേൽ നടത്തിയ ഏറ്റവും ഭയങ്കരവും, അവസാനത്തേതുമായ മർദ്ദനവും ഇതുതന്നെയായിരുന്നു. ഭരണസൗകര്യത്തിനായി സാമ്രാജ്യത്തെ കിഴക്കും പടിഞ്ഞാറും രണ്ടായി വിഭജിച്ച്, കിഴക്ക് ഡയക്ലീഷ്യനും പടിഞ്ഞാറ് മാക്സിമിയനും ഭരണം നടത്തിവന്ന കാലമായിരുന്നു അത്. 313-ൽ ഡയോക്ലീഷ്യൻ നിരക്കോമിഡിയ എന്ന സ്ഥലത്തു നിന്നും ഒരു വിചാരം പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തി. ദേവാലയങ്ങളെ എല്ലാം നശിപ്പിക്കണമെന്നും, സുവിശേഷഗ്രന്ഥങ്ങൾ അഗ്നിക്കിരയാക്കണമെന്നുമായിരുന്നു അതിലെ നിർദ്ദേശം. മാക്സിമിയനും മൌനമവലംബിച്ചില്ല. നേരത്തെ തന്നെ മർദ്ദിതമായിരുന്ന പാശ്ചാത്യസഭയെ, അയാൾ പുറന്തള്ളി. ഗൗക്കിയോടെ പീഡിപ്പിച്ചുതുടങ്ങി. ഇതുവരെ അജ്ഞാതങ്ങളായിരുന്ന പലേ പീഡനോപാധികളും, ആ മുൻപൻ കണ്ടുപിടിച്ചു. സാമ്പ്രദായം ജ്വലിച്ചു.

കൊണ്ടിരുന്ന അഗ്നികണ്ഡങ്ങളുടെ ഉപരിഭാഗത്തു് വിശുദ്ധന്മാരെ തല കീഴായി കെട്ടി തൂക്കുക, ജീവനോടെ തോലുരിച്ചുകളയുക, നഖങ്ങളുടെ ഇടയിൽ നിശിതങ്ങളായ നാരായങ്ങൾ കുത്തിയിറക്കുക, ഇവയം ഉരുക്കി മുറിവുകളിൽ ഒഴിയ്ക്കുക ആദിയായവ ഇവയ്ക്കു് ഏതാനും ഉദാഹരണങ്ങളാണു്. ഫ്രീജിയായിൽ, ക്രിസ്ത്യാനികൾ നിവസിച്ചിരുന്ന ഒരു പട്ടണത്തെ അജ്ഞാനികൾ ആക്രമിച്ചു് അതിനെ തീ വെച്ചു നശിപ്പിച്ചു. വൃദ്ധരും, ബാലരും, സ്ത്രീകളും പുരുഷന്മാരും മായി അനേകായിരം ക്രിസ്ത്യാനികൾ 'യേതു' എന്ന പാവനനാമം ഉച്ചരിച്ചുകൊണ്ടു് കത്തിക്കാളുന്ന പാവകജ്വാലകളുടെ സംഹാരശക്തിക്കു വിധേയരായി. ദൈവസാക്ഷിയായ എവുസേബിയയ്ക്കു് എന്ന ചരിത്രകാരൻ എഴുതിയിരിക്കുന്നതു് "ഇത്ര ക്രൂരമായ ഒരു സംഭവം ലോകം ദർശിച്ചിട്ടില്ലെന്നാണു്". കിഴക്കു മുതൽ പടിഞ്ഞാറുവരെ, സാമ്രാജ്യം മുഴുവൻ ഒരു രക്തക്കുളമായിത്തീർന്നുവെന്നു് ലക്താൻഷ്യയ്ക്കു് എന്ന ചരിത്രകാരൻ പ്രസ്താവിക്കുന്നു. ചക്രവർത്തിയുടെ കൊട്ടാരത്തിലും മർദ്ദനമുണ്ടായി. പ്രമുഖന്മാരായ ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരിൽ പലരും, ക്രിസ്ത്യാനികളായിരുന്നു. പ്രതിമകളെ ആരാധിക്കുവാൻ അവരെ നിർബന്ധിച്ചു. ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരിൽ ഒരാളായ പത്രോസു് അസാമാന്യമായ ആത്മഭയവും സഹനശക്തിയും പ്രകടിപ്പിച്ചു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ മർദ്ദനപ്പത്താണം രോമാഞ്ചത്തോടുകൂടിയല്ലാതെ സ്തംഭരിക്കുവാൻ പോലും സാധ്യമല്ല. പത്രോസിനെ ആദ്യം അത്യുന്നതമായ ഒരു സ്ഥലത്തു നിന്നും താഴത്തേക്കെറിഞ്ഞു ക്ഷതപീഡിതമായ ആ ശരീരത്തെ അനന്തരം അസ്ഥികൾ പ്രത്യക്ഷമാകുന്നതുവരെ ഗഭ കൊണ്ടെടുത്തു. പിന്നീടു്, ആ മുറിവുകളെയെല്ലാം ഉപ്പും വിനാഗിരിയും ഒഴിച്ചു കഴുകി. ഇതുകൊണ്ടാണു് രൂപീയടയാതെ അദ്ദേഹത്തെ ആ നിഷ്ഠൂരന്മാർ അഗ്നികണ്ഡത്തിലേയ്ക്കെടുത്തറിഞ്ഞു. അദ്ദേഹം വേഗത്തിൽ മരിക്കാതിരപ്പാൻ വേണ്ടി പലപ്പോഴും അദ്ദേഹത്തെ അഗ്നികണ്ഡത്തിൽ നിന്നു തിരിച്ചെടുക്കുകയും ചെയ്തു. ആ വിശുദ്ധൻ അമാനുഷനോ എന്നു കാണികളെ സംശയിപ്പിക്കുമാറു് അവയെ എല്ലാം പ്രശാന്തതയോടെ സഹിക്കുക മാത്രമാണു് ചെയ്തതു്. കന്യകയായ വി. ആഗാസും യോദ്ധാവായ വി. സെബാസ്ത്യാനോസും രക്തസാക്ഷികളായതും ഇക്കാലത്തായിരുന്നു. ഗോദാദേശീയനായ കപന്തീനോസിനെ 'റാക്കു' എന്ന പീഡനയന്ത്രത്തിലിട്ടു് പീഡിപ്പിച്ചുശേഷം ഇരുമ്പുചങ്ങലകൊണ്ടടിക്കുകയും തിളച്ചു എണ്ണയും, താറും കൊഴുപ്പും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശരീരത്തിൽ ഒഴിച്ചു് ജ്വലിക്കുന്ന പന്തങ്ങൾ ആ ശരീരത്തോടു ചേർത്തു വയ്ക്കുകയും ചെയ്തു. ഇവകൊണ്ടാണു് മരിക്കാതിരുന്ന അദ്ദേഹത്തെ ഒടുവിൽ ശിരഃചരദം

ചെയ്യാൻ കൊന്നത്. ഇദ്ദേഹം വധിക്കപ്പെട്ട സ്ഥലം ഇന്നും ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ പേരിനാൽ അറിയപ്പെടുന്നു. തീബൻ എന്ന ക്രൈസ്തവ സൈന്യനിരയുടെ നിഗ്രഹവും ഇക്കാലത്തു തന്നെയാണ് നടന്നത്. ഒന്നാമത്തെ ആംഗ്ലോരക്തസാക്ഷിയായ വി. ആൽബന്റെ പീഡനവൃത്താന്തം വി. ബിഡ് രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. വെറുലാം പട്ടണവാസിയായ ഒരു അജ്ഞാനിയായിരുന്നു വി. ആൽബൻ. ശത്രുക്കൾക്കുള്ളിൽ നിന്നും രക്ഷപെട്ട് തന്റെ ഭവനത്തിൽ അഭയം പ്രാപിച്ച ഒരു ക്രിസ്തീയവൈദികന്റെ ഭക്തിതീഷ്ണതയാണ്, ക്രിസ്തുമതാവലംബനത്തിന് ഇദ്ദേഹത്തിനുണ്ടായ പ്രഥമപ്രോത്സാഹനം. പ്രസ്തുത വൈദികന്റെ അനുകരണീയമായ ജീവിതചയ്യുവാൽ പ്രേരിതനായി, അദ്ദേഹത്തിൽ നിന്നു തന്നെ, വേദാഭ്യയനവും ജ്ഞാനസ്സാനവും സ്വീകരിച്ച ആൽബൻ, അധികനാൾ ആലോകോത്തരഗുരുവിന്റെ കൂടെ വസിക്കുവാൻ സാധിച്ചില്ല. വൈദികന്റെ വാസസ്ഥലം അറിഞ്ഞ ശത്രുക്കൾ അവിടെ വന്നു. ഗുരുവിനെ രക്ഷിക്കുവാൻവേണ്ടി ആൽബൻ വൈദികന്റെ വേഷവും ധരിച്ച് ശത്രുക്കൾക്കുള്ളിൽ സ്വയം എല്ലിച്ചുകൊടുത്തു. അവർ അദ്ദേഹത്തെ ന്യായാധിപന്റെ മുമ്പിൽ ഹാജരാക്കി. ന്യായാധിപൻ നിർബന്ധിച്ചിട്ടും ഭേദവന്മാരുടെ പ്രതിമയെ ആരാധിക്കുവാൻ അയാൾ വിസമ്മതിച്ചു. അതിനാൽ അദ്ദേഹത്തെ വളരെ പീഡിപ്പിച്ച ശേഷം, പട്ടണത്തിൽ വെളിയിലുള്ള ഒരു മലമുകളിൽ വെച്ചു ശിരഃക്ഷേപം ചെയ്തു. മതമർദ്ദനാനന്തരം ആ സ്ഥലത്തു് ഒരു ദേവാലയം പണി കഴിപ്പിച്ചു. അന്നന്തരം എ.ഡി.793-ൽ മേർസിയായിലെ രാജാവായ ഓഫാ അതേ സ്ഥലത്തു തന്നെ ഒരു മനോഹരമായ ആശ്രമം സ്ഥാപിച്ചു. ഇതാണ് സെൻറ് ആൽബൻ എന്ന ആശ്രമം. മുൻപു പ്രസ്താവിച്ചതുപോലെ ഇതു് അവസാനത്തെ മർദ്ദനമായിരുന്നു. മാനുഷശക്തിക്കു സഭയെ ഉന്മൂലനം ചെയ്യുവാൻ സാധ്യമല്ലെന്നു ഇതിനകം തെളിഞ്ഞുകഴിഞ്ഞു. സഭയെ സാമ്രാജ്യത്തിൽ നിന്നും നിർമ്മാർജ്ജനം ചെയ്യുവാൻ അജ്ഞാനികളും പ്രബലരായ അവരുടെ സമ്രാട്ടുകളും സമുദയങ്ങൾക്കും പ്രയോഗിച്ചു എന്നാൽ, അജ്ഞാനിമതത്തെ പരാജയപ്പെടുത്തി. സാമ്രാജ്യത്തിലെ പ്രധാനമതമായിത്തീരുന്നതിനുള്ള വിജയവീഥിയിലേക്കാണ് അവർ കാലുനിയതു്.

മതമർദ്ദകരായ ചക്രവർത്തികളുടെ മരണത്തെ സംബന്ധിച്ചു് ലത്താൻഷ്യസെന്ന ചരിത്രകാരൻ ഇപ്രകാരം പ്രസ്താവിക്കുന്നു. സെനാർ സംഘത്താൽ ബഹിഷ്കൃതനായതിലുള്ള അവമാനം അസഹ്യമായി, നീറോ ആത്മഹത്യ ചെയ്തു. (എ. ഡി. 68) ഡൊമിഷ്യസിനെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ സ്വന്തഭാര്യാ കൊട്ടാരത്തിലെ ചില ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരുടെ സഹായത്തോടു കൂടി വധിച്ചു. (എ. ഡി. 96) രണ്ടുപ്രാവശ്യം തന്നെ വധിക്കുവാൻ

ശ്രമിച്ച സ്വപുത്രന്റെ കൃതജ്ഞതയാൽ ഹൃദയം തകിടം സെപ്തേമിയ സ്പേവത്രസ് കാലഗതിയടഞ്ഞു. മാക്സിമിനെ വധിച്ചതു സ്വസേനാനി കൾ തന്നെയായിരുന്നു. (എ. ഡി. 237) ഗോത്തുവർഗ്ഗക്കാരുമായുള്ള ഒരു യുദ്ധവേളയിൽ ഒസ്സോഫീഡയനുദവിച്ച് ഡേപ്യൂസ് മരണം പ്രാപിച്ചു. (എ. ഡി. 251) വലേരിയനെ പേർഷ്യാരാജാവായ സാപ്പോർ ബന്ധന സ്ഥനാക്കി. സാപ്പോർ അശ്വാശ്രവണാകുന്നത് വലേരിയന്റെ പുറത്തു ചവുട്ടിയായിരുന്നു. ഒടുവിൽ ജീവനോടെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ തൊലിയുരിച്ചു ചുവപ്പുചായത്തിൽ മുക്കി റോമാക്കാരുടെ ഹാസ്യസൂചകമായി അമ്പലത്തിൽ കെട്ടിയിട്ടു. ഔറോലിയനെ, സ്വന്തം സെക്രട്ടറി തന്നെ വധിച്ചു. കോൺസ്റ്റാൻറൈൻ രാജകുമാരൻ വിരോധമായി നടത്തിയ ആലോചനകൾക്ക് മാക്സിമിയൻ വധിക്കപ്പെട്ടു. എല്ലാ മർദ്ദകരിലും ഏറ്റവും ക്രൂരനായിരുന്ന ഗെലേരിയുസ് അതിഭയങ്കരമായ ഒരു രോഗം ബാധിച്ച് മാംസം ചീഞ്ഞു് അസ്ഥികളിൽ നിന്നും വേർപെട്ടു് ഒസ്സോവേദനയനുദവിച്ച് മരിച്ചു. അവസാനത്തെ മതമർദ്ദകനായിരുന്ന ഡയോക്ലീഷ്യൻ, നിരാഹാരനായിട്ടാണു്, ജീവിതരംഗത്തിൽ നിന്നും തിരോടിച്ചിറങ്ങിയതു്.

പിഡിതയായ സഭയ്ക്കുവേണ്ടി പ്രതികാരം ചെയ്യുവാനോ എന്നു തോന്നുമാറു് മേൽപ്പട്ടക്കാരെ റോമ്മാസാമ്രാജ്യത്തിലേയ്ക്കു് അനുസൃതം പ്രവഹിച്ചുതുടങ്ങി. ഗോത്തുവർഗ്ഗക്കാർ ത്രേയിസ് (Thrace) മാസിഡോണിയ (Macedonia) ഗ്രീസ് ആദിയായ രാജ്യങ്ങളെ ആക്രമിച്ചു. ജർമ്മൻ വർഗ്ഗക്കാർ റാവന (Ravenna) വരേയും വന്നു. വിന്നിഗോത്തുകൾ എന്നു പറയുന്ന വർഗ്ഗക്കാർ ഗോളിനെ (Gaul) കടന്നു സ്പെയിനിൽ കേന്ദ്രമാക്കി. സർമേഷ്യൻസ്, പനോനിയായേയും (Panonia) പാർതിയൻസ് സിറിയായേയും ആക്രമിച്ചു കൊള്ളയിട്ടു. വെളിക്കുനിന്നുമുള്ള ശത്രുപ്രഹാരം, ഇങ്ങനെ പ്രബലപ്പെട്ടുവന്ന അവസരത്തിൽ തന്നെ, സാമ്രാജ്യകീർത്തിരവേണ്ടി അവകാശികൾ തമ്മിൽ വലുതായ മത്സരവും തുടങ്ങി. ഇവ സാമ്രാജ്യശക്തിയെ തീർത്തു ക്ഷയിപ്പിച്ചു. ഭയങ്കരങ്ങളായ ഈ നാശങ്ങൾ പുരസ്കരിക്കുവാനോ എന്നു തോന്നുമാറു് ഭൂകമ്പങ്ങളും ജലപ്രളയങ്ങളും വേനലും ക്ഷാമവും സാമ്രാജ്യത്തിലെങ്ങും ഉണ്ടായി. അനേകായിരങ്ങൾ വിശപ്പുകൊണ്ടു തളിന്നു് തെരുവീഥികളിൽ വീണു മരിച്ചു. നിരാധാരരായ അവരുടെ ശവം സംസ്കരിക്കുന്നതിനു പോലും ആരു ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. എന്നാൽ ജനതയെ ബാധിച്ച നേത്രവ്യാധിയായിരുന്നു ഇതിലെല്ലാം ഭയങ്കരം. നിരവധി ആളുകളെ അതു അന്ധരാക്കിത്തീർത്തു.

അലക്സാണ്ട്രിയയിലെ മെത്രാൻ ഈ സംഭവങ്ങളെ സംബന്ധിച്ചു “മരണഭയം പ്രവേശിക്കാത്തതായും, വിലാപസ്വരം കേൾക്കാത്തതായും യാതൊരു ഭവനവും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല” എന്നു പ്രസ്താവിച്ചിരിക്കുന്നു.

ക്രിസ്ത്യാനികൾക്കു, പരസ്സ്പരപ്രകടനത്തിനുള്ള ഒരു സുവർണ്ണാവസരമായിരുന്നു ഇത്. അവർ രോഗികളെ സന്ദർശിക്കുകയും അവർക്കു മരോപദേശങ്ങൾ നൽകുകയും ശുശ്രൂഷചെയ്യുകയും ചെയ്തു. ധീരമായ ഈ പരിചരണ ഫലമായി അനേകം ആളുകൾക്കു അതേ രോഗംതന്നെ പിടിപെട്ടു മരിച്ചു. ‘ഉപവിയുടെ രക്തസാക്ഷികൾ’ എന്ന മഹനീയ നാമത്താൽ സഭ ഇവരെ ബഹുമാനിക്കുന്നു. അജ്ഞാനികളാവട്ടെ, ഈ അവസരത്തിൽ ഇഷ്ട മിത്രങ്ങളേപ്പോലും പരിത്യജിച്ചു ജീവരക്ഷാർത്ഥം വിദേശങ്ങളെ ശരണംപ്രാപിക്കുകയാണു് ചെയ്തതു്.

൪ ക്രിസ്ത്യൻ ഗ്രന്ഥകാരന്മാരും മതസംരക്ഷകരും.

സാഹിത്യരംഗത്തിൽ സഭ ആർജ്ജിച്ച വിജയം രംഗഭൂമിയിലേതിനേക്കാൾ അണവും മാററു കുറഞ്ഞതായിരുന്നില്ല. ഖേദവിദ്യാപാരംഗതരായ സഭാസന്താനങ്ങൾ തങ്ങളുടെ തുലികാചലനചാതുര്യത്താലും, പ്രസംഗപാടവത്താലും സഭാമാതാവിനെ മതവിരോധികളിൽനിന്നും അഭിമാനപൂർവ്വം സംരക്ഷിച്ചു. ഇപ്രകാരമുള്ള വിശ്വാസസംരക്ഷകരിൽ ഏറ്റവും പൗരാണികനായി നാം ഇന്നറിയുന്നതു വി. ജസ്റ്റിൻ എന്ന ഗ്രന്ഥകാരനേയാണു്. ഇദ്ദേഹം ജനനാൽ ഒരു അജ്ഞാനിയായിരുന്നു. അനേകനാളത്തെ സത്യമതാനുഷ്ഠാനപരിശ്രമങ്ങൾക്കു ശേഷം മുപ്പതാമത്തെ വയസ്സിൽ അദ്ദേഹം ക്രിസ്തുമതം സ്വീകരിച്ചു. അതിനുശേഷം, താൻ ക്രിസ്ത്യാനിയായതിനുള്ള കാരണത്തെയും, ക്രിസ്തുമതതത്വങ്ങളുടെ മാഹാത്മ്യത്തെയും മറ്റും അടിസ്ഥാനമാക്കി “ആത്മസാധൂകരണം” എന്ന ഒരു ഗ്രന്ഥം അദ്ദേഹം പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തി. ഐ.വി.148-ൽ കേവലം തത്വചിന്തകരണവും തത്വസംരക്ഷണവും എന്ന നിലയിൽ മാത്രമല്ല, വിശ്വാസതത്വങ്ങളും അനുഷ്ഠാനക്രമങ്ങളും വിവരിക്കുന്ന ഒരു ചരിത്രഗ്രന്ഥം എന്ന നിലയിലും പ്രസ്തുത പുസ്തകം വളരെ വിലയേറിയതാണു്. വേദേയും പല ഗ്രന്ഥങ്ങളും ഇദ്ദേഹം രചിച്ചിട്ടുണ്ടു്. അവസാനം, തന്റെ ജീ

വനെ ഹോമിച്ചുകൊണ്ടു താൻ സംരക്ഷിച്ച വിശ്വാസതത്വങ്ങളുടെ യാഥാർത്ഥ്യത്തിന് അദ്ദേഹം സാക്ഷ്യം വഹിക്കയും ചെയ്തു. ചിന്താമഗ്നനായി നടക്കുമ്പോൾ ഒരു വൃദ്ധനായ ക്രിസ്ത്യാനിയെ കണ്ടതും അയാളുടെ ചില അഭിപ്രായങ്ങൾ സുവിശേഷഗ്രന്ഥപാരായണത്തിന്, അദ്ദേഹത്തെ പ്രേരിപ്പിച്ചതും, പ്രസ്തുത ഗ്രന്ഥപാരായണാനന്തരം അദ്ദേഹത്തിന് ലഭിച്ച ദൈവപ്രസാദവും, രക്തസാക്ഷികളുടെ ധൈര്യവും ആണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ക്രിസ്തു മതസംഗീകരണഹേതുക്കൾ.

സെപ്തമിയസ് സേവരൂസിന്റെ മതമർദ്ദനം ഉർജ്ജിതത്തിലിരുന്ന അവസരത്തിലാണ് കാതോളിക്കിലെ ഒരു വൈദികനായ ടെന്തുലിയൻ തന്റെ “ആത്മസാധൂകരണം” പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയത്. ഇദ്ദേഹം കശാഗു ബുദ്ധിയും, ശാസ്ത്രപടവും, സരസവാഗ്മിയും, സർവ്വോപരി മതതീക്ഷ്ണതയുള്ള ഒരു മഹാനുഭാവനും ആയിരുന്നു. പ്രസ്തുത ഗ്രന്ഥത്തിൽ അദ്ദേഹം അജ്ഞാതങ്ങളുടെ യുക്തിശൂന്യങ്ങളായ പുരാണകഥകളേയും, സുവിശേഷത്തിലെ തത്വങ്ങളേയും, തമ്മിൽ താരതമ്യപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടു സുവിശേഷഗ്രന്ഥത്തിന്റെ നിസ്സ്പഷ്ട മാഹാത്മ്യം വ്യക്തമായും, ശക്തിയുക്തമായും പ്രകീർത്തിച്ചിരിക്കുന്നു. ഒരു ഭാഗത്തു അദ്ദേഹം ചോദിക്കുന്നു “ഞങ്ങൾ നിങ്ങളെ നിരോധിക്കുവാനാഗ്രഹിക്കുന്നുവെങ്കിൽ, അതിനാവശ്യമായ ആളും, ധൈര്യവും ഞങ്ങൾക്കില്ലെന്നാണോ നിങ്ങൾ വിചാരിക്കുന്നത്. ഞങ്ങൾ ഇന്നലെ മാത്രമുള്ളവരാണെങ്കിലും നിങ്ങളുടെ നഗരങ്ങളും, ഹമ്മ്യങ്ങളും, ഗ്രാമങ്ങളും, വയലുകളും, കൊട്ടാരങ്ങളും, ആലോചനാസഭകളും എല്ലാം ഞങ്ങളാൽ നിറഞ്ഞിരിക്കുന്നില്ലേ? ഞങ്ങളുടെ സാന്നിദ്ധ്യമില്ലാത്തതായി നിങ്ങളുടെ അമ്പലങ്ങളല്ലാതെ മറ്റെന്തുണ്ട്?” എന്നാൽ കൊലപ്പെടുത്തുകയെന്നുള്ളതല്ല, കൊലയ്ക്കു വിധേയരാവുകയെന്നുള്ളതാണ് ഞങ്ങളുടെ പ്രമാണം. നിങ്ങളോടു പ്രതികാരം പ്രവൃത്തിക്കാനാണെങ്കിൽ ഞങ്ങൾ ഒന്നുമാത്രം ചെയ്താൽ മതി.— ഈ സാമ്രാജ്യം വിട്ടു പോവുക— ഇതു, നിങ്ങളോടു ചെയ്യാവുന്ന ഏറ്റവും വലിയ വൈരനിവൃത്തനായിരിക്കും. കാരണം, നിങ്ങളുടെ സാമ്രാജ്യം അപ്പോൾ ജനശൂന്യമാകും.

കത്തോലിക്കാ സാഹിത്യലോകത്തിൽ പ്രഖ്യാതിനേടിയ വേരൊരു ഗ്രന്ഥകാരൻ ഓരിജനായിരുന്നു. അലക്സാണ്ടർ സെവെരൂസിന്റെ കാലത്താണ് ഇദ്ദേഹം ജീവിച്ചിരുന്നത്. ഓരിജന്റെ അനന്യസാധാരണമായ ബുദ്ധിസാമർത്ഥ്യവും, അദ്ദേഹത്തിൽ വിളങ്ങിയിരുന്ന നിസ്സ്പഷ്ടമായ ദൈവപ്രസാദവും, ശ്രേഷ്ഠമായ രീതിയിൽ നടത്തിയ വിദ്യാഭ്യാസവും അ

ഭേദത്തിന്റെ വിജയകാരണങ്ങളായിക്കരുതപ്പെടുന്നു. ബുദ്ധിസാമന്ത്രി
 തേക്കാരും അദ്ദേഹത്തിൽ പ്രശോഭിച്ചു ദൈവപ്രസാദമായിരുന്നു പിതാ
 വായ ലിയോനാദാസിനെ അധികം വിസ്മയിപ്പിച്ചത്. പിതാവിനോടു
 കൂടി രക്തസാക്ഷിയാകുവാൻ ഈ ബാലനും അതിയായ ആഗ്രഹമുണ്ടായി
 രുന്നു. പക്ഷേ പലരുടേയും നിർബാധത്തിനു വിധേയനായി ആ, ശ്രമ
 ത്തിൽ നിന്നും പിന്മാറുകയാണ് ചെയ്തത്. കാരാഗൃഹത്തിൽ കിട
 ന്ന പിതാവിനു ബാലനായിരുന്ന ഓരിജൻ അയച്ച ഒരു കത്തിൽ ഇ
 പ്രകാരം കാണുന്നു. “അങ്ങേസന്താനങ്ങളായ ഞങ്ങളെപ്പ്രതി അങ്ങ് ചി
 ന്താകുലനാകേണ്ടോ. കരുണാകരനായ ദൈവം ഞങ്ങളെ സംരക്ഷിച്ചു
 കൊള്ളും” ലിയോനാദാസിന്റെ സ്വത്തുക്കൾ മുഴുവൻ ഗവണ്മെന്റു കണ്ടു
 കെട്ടുകയാൽ ലിയോനാദാസുകുടുംബം അതിഭയനീയമായ നിർബാധവത്സവ
 പ്രാപിച്ചു. ഏതാദൃശസാഹചര്യങ്ങളാൽ പ്രേരിതനായി ഓരിജൻ ഒരല്പം
 പകനായി ജീവിതരംഗത്തിലിറങ്ങി. അല്പാപകവൃത്തിയിൽ അന്നന്യസാ
 ധാരണമായി പ്രശോഭിക്കുകയാൽ, അധികം താമസിയാതെ അദ്ദേഹം അല
 ക്ലാന്തിയായിലുള്ള വിശുതവേദപാഠശാലയിലെ പണ്ഡിതാശ്രേണരനായി
 നിയമിക്കപ്പെട്ടു. തന്റെ സമയം മുഴുവൻ വേദപുസ്തകപഠനത്തിൽ വി
 നിയോഗിക്കുന്നതിനുവേണ്ടി കൈവശമുണ്ടായിരുന്ന ലോകശാസ്ത്രഗ്രന്ഥ
 ങ്ങളെല്ലാം വിറ്റു. ഓരിജന്റെ അത്യാകർഷണീയങ്ങളായ പ്രസംഗങ്ങൾ
 നിരവധി അജ്ഞാനികളെ സത്യമതാവലംബികളാക്കിത്തീർത്തിട്ടുണ്ട്. ഇ
 വരിൽ പലരും രക്തസാക്ഷികളായി മരിച്ചു. മതവിരോധികൾ ഒട്ടവിൽ
 അദ്ദേഹത്തേയും ബന്ധിച്ചു കാരാഗൃഹത്തിലടച്ചു. ഓരിജന്റെ മേലുള്ള
 വിജയം മറാനേകായിരങ്ങളുടെ മേലുള്ള വിജയമായിരിക്കുമെന്നു അധി
 കാരികൾക്കു പരിപൂർണ്ണ ബോദ്ധ്യമുണ്ടായിരുന്നു. അതിനാൽ, അദ്ദേഹ
 തേക്കൊണ്ടു ക്രിസ്തുമതം ഉപേക്ഷിപ്പിക്കുവാൻ എല്ലാത്തരം പീഡനങ്ങ
 ളും മാറിമാറി അദ്ദേഹത്തെ ഏർപ്പിച്ചു. പക്ഷേ അവരുടെ ശ്രമങ്ങൾ
 വിഫലങ്ങളായതേയുള്ളൂ. ഓരിജൻ അനേക ഗ്രന്ഥങ്ങൾ രചിച്ചിട്ടുണ്ട്.
 അതിലൊന്നു അജ്ഞാനിയായ ചേറാസുസു എന്ന തത്വശാസ്ത്രജ്ഞൻ എ
 ഴുതിയ ഒരു ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ പ്രത്യാഘാതം ആണ്. പൗരാണികഗ്രന്ഥ
 കാരന്മാരിൽ നിന്നും നമുക്കു ലഭിച്ചിട്ടുള്ള മതസംരക്ഷണഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ
 ഏറ്റവും ശ്രേഷ്ഠവും പരിപൂർണ്ണവുമായി ഇന്നും ഈ ഗ്രന്ഥം വിലമതി
 ക്കപ്പെടുന്നു. എങ്കിലും ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ പല കൃതികളിലും കാണുന്ന
 വിചിത്രവും ആവർക്കരവുമായ ചില അഭിപ്രായഗതികൾ അദ്ദേഹത്തി
 ന്റെ കീർത്തിധാവള്യത്തെ അല്പം മലിമുഖമാക്കാതിരിക്കുന്നില്ല.

കൊമോഡ്യൂസ് ചക്രവർത്തിക്കു 'ആത്മസാധൂകരണം' എന്ന കൃതി സമർപ്പിച്ചിട്ടുള്ള അത്തനാഗോറസ്, അലക്സാന്ദ്രിയയിലെ വി. ക്ലൈമൻസ്, അർനോബിയസ് ആദിയായ ഗ്രന്ഥകാരന്മാരും നമ്മുടെ പ്രത്യേക സ്മരണക്കർഹരാണ്. എങ്കിലും, പരിമിതമായ ഗ്രന്ഥപരിധിയെ സ്മരിച്ചു അവരുടെ നാമങ്ങൾ മാത്രം പ്രസ്താവിക്കുന്നതേയുള്ളൂ.

യുക്തിയും വിശ്വാസവും ആസ്പദമാക്കി ഈ 'ആത്മസാധൂകരണങ്ങൾ' അജ്ഞാനികളുടെ മതത്തെ തകർക്കുകതന്നെ ചെയ്യുന്നു. വർദ്ധനയായ അക്രമവും മർദ്ദനവും ഇതിനു പ്രതിവിധിയായി അവർ പ്രയോഗിച്ചതുതന്നെ ഈ വാസ്തവം സ്പഷ്ടമാക്കുന്നുണ്ട്.

3. കോൺസ്റ്റൻറയിനിയൻ മാനസാന്തരം.

മതപീഡനം ഉത്തരോത്തരം ശക്തിപ്പെട്ടു വന്നു. എങ്കിലും അത്യുഗ്രമായ അതിന്റെ സംഹാരശക്തിയെ നശിപ്പിക്കുന്നതിനും ലൗകികാധികാരികളുടെ മേൽ സഭയ്ക്കു പരിപൂർണ്ണമായ വിജയം നൽകുന്നതിനും ദൈവം തീരുമനസ്സായി. സംഹാരരക്തമാരായിരുന്ന ഡയോക്ലീഷ്യനും മാക്സിമിയനും ചക്രവർത്തിസ്ഥാനങ്ങളിൽ നിന്നും ബഹിഷ്കരിക്കപ്പെട്ടു. കോൺസ്റ്റാൻടിയസ് ക്ലോറസ്, ഗലേരിയുസും, അവർഷപകരം സിംഹാസനാരൂഢരായി. സഭയുടെ വിജയവീഥിയെ സുഗമമാക്കുവാൻ ദൈവം നിയോഗിച്ച ഒന്നാമത്തെ ചക്രവർത്തി ഈ കോൺസ്റ്റാൻടിയസ് ക്ലോറസായിരുന്നു. ഗോൾ (Gaul) സ്പെയിൻ (Spain) ഗ്രോറ്റ്ബ്രിട്ടൻ, (Great Britain) ഇവയായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ അധികാരസീമയിൽ പെട്ട രാജ്യങ്ങൾ. സൗമ്യതയോടും നിഷ്പക്ഷബുദ്ധിയോടും, അദ്ദേഹം ഈ രാജ്യങ്ങൾ ഭരിച്ചു. ഡയക്ലീഷ്യൻ വിളംബരം പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയ അവസരത്തിൽ, നടന്ന ഒരു സംഭവം അദ്ദേഹത്തിന്റെ സ്വഭാവവൈശിഷ്ട്യത്തെ സ്പഷ്ടമാക്കുന്നുണ്ട്. അരമനയിലെ ക്രിസ്ത്യൻ ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാർ ഒന്നുകിൽ ദേവന്മാരുടെ പ്രതിമകളെ ആരാധിക്കണം, അല്ലെങ്കിൽ അവരുടെ സ്ഥാനങ്ങളുപേക്ഷിക്കണം എന്നുള്ള വിവരം ആ ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരെ അറിയിക്കുവാനുള്ള ചുമതല അന്നു അദ്ദേഹത്തിനായിരുന്നു. അതനുസരിച്ച്, അദ്ദേഹം അവരെവിളിച്ച് വിവരം അറിയ്ക്കു. ഭരിപക്ഷം ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരും, അവരുടെ സ്ഥാനത്തേയും,

ധനത്തേയും, ജീവനേയുംകാർ മതിക്കുന്നതും, അവരുടെ മതത്തേയോ
 ണെന്നും, അതിനുവേണ്ടി മറ്റൊല്ലാറ്റിനേയും ബലികഴിപ്പാൻ സന്ന
 ഖരാണെന്നും പ്രസ്താവിച്ചു. എന്നാൽ അറമനയിലെ സുഖഭോഗങ്ങളോ
 ലാകർഷിതരായ ഏതാനും ചിലർ, അവരുടെ മതം ഉപേക്ഷിച്ച് ദേ
 വന്മാർക്ക് ബലികഴിപ്പാൻ സന്നദ്ധരായി. ധർമ്മീയന്മാരായ ആദ്യഗണ
 ത്തെ അദ്ദേഹം ഹാർദ്ദമായി പ്രശംസിച്ചു. അനന്തരം അധമന്മാരായ
 ദാസ്യഗണത്തോടു് അദ്ദേഹം ചോദിച്ചു “ദൈവത്തോടു് അവിശ്വാസം
 പ്രദർശിപ്പിക്കുന്നവരായ നിങ്ങൾ, ചക്രവർത്തിയോടുവിശ്വസ്തരായിരിക്ക
 മെന്നു് എങ്ങനെ വിശ്വസിക്കുവാൻ കഴിയും?” ഇതിനുശേഷം, അവ
 റെല്ലാവരേയും അദ്ദേഹം അവിടെനിന്നു ബഹിഷ്കരിച്ചു. മാക്സിമിയൻറെ
 ഭരണദശയിൽ ഗോളിൽ സഭയ്ക്കുണ്ടായ സകല നഷ്ടങ്ങളേയും നീതിമാനാ
 യ ഈ ചക്രവർത്തി പരിഹരിച്ചു. രക്തസാക്ഷികളുടെ പാവനരക്തമാ
 കുന്ന വളം വിതറിയിരുന്ന ആ സ്ഥലത്തെ സുവിശേഷവേല സമുദ്ധമാ
 യ ഫലം പ്രദാനം ചെയ്തും ചെയ്തു. എ. ഡി. 306-ൽ കോൺസ്റ്റാ
 ന്റായസ് ചരമമടഞ്ഞു. അദ്ദേഹത്തിൻറെ പുത്രനായ കോൺസ്റ്റാൻറ
 യിൻ ആയിരുന്നു അടുത്ത ചക്രവർത്തി.

അസാധാരണസാമർത്ഥ്യവും, കാലത്തിനതീതമായ ബുദ്ധിയും ഉള്ള
 ഒരു സുന്ദരനായ യുവാവായിരുന്നു കോൺസ്റ്റാൻറയിൻ.

അദ്ദേഹം ഒരു അജ്ഞാനിയായിരുന്നു. എ. ഡി. 308-ൽ ഫ്
 റാൻസിൽ ഓട്ടൺ (Autun) പട്ടണത്തിലുള്ള അപ്പോളോദേവൻറെ
 ക്ഷേത്രത്തിൽ അദ്ദേഹം ബലി അർപ്പിച്ചതായി ചരിത്രരേഖയുണ്ടു്. കോ
 ണ്സ്റ്റാൻറയിൻറെ ജീവിതത്തിലെ ഏറ്റവും വിഷമകരമായ ഘട്ടം സ
 മാഗതമായി. മാക്സിമിയൻറെ പുത്രനായ മാക്സെൻറിയസ്, ദിഗ്വിജയ
 കാംക്ഷയാലും, അധികാരപ്രമത്തതയാലും പ്രേരിതനായി കോൺസ്റ്റാ
 ന്റായിനോടു യുദ്ധപ്രഖ്യാപനം ചെയ്തു. മാക്സെൻറിയസ് ദേവന്മാർക്കു നിരവ
 ധിബലികൾ നൽകിയതായും മറ്റും കേൾക്കയാൽ കോൺസ്റ്റാൻറയിൻ
 ഭയവിഹ്വലനായി. പരിമിതമായ സൈന്യം മാത്രമുണ്ടായിരുന്ന കോൺ
 സ്റ്റാൻറയിനു; ദൈവസഹായമില്ലാതെ വിജയം അസാദ്ധ്യമാണെന്നു
 പൂണ്ണബോധ്യമായി. ക്രിസ്ത്യാനികളുടെ ദൈവത്തോടു തനിക്കു പ്ര
 ത്യക്ഷപ്പെടണമെന്നും, ഈ യുദ്ധത്തിൽ വിജയം നൽകണമെന്നും ഏദ
 യംഗമമായി കോൺസ്റ്റാൻറയിൻ പ്രാർത്ഥിച്ചു. ദൈവം കോൺസ്റ്റാ
 ന്റായിൻറെ പ്രാർത്ഥനകേട്ടു. ഒരു മദ്ധ്യാഹ്നത്തിൽ അദ്ദേഹം സൈ
 ന്യങ്ങളോടുകൂടി സഞ്ചരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കവേ പ്രശാന്തവും നിമ്നഘ്ര
 വുമായ ആകാശത്തിൽ തീജ്വാലകൊണ്ടുള്ള ഒരു കുരിശു് അവർക്കു

പ്രത്യക്ഷമായി “ഈ അടയാളത്താൽ നീ വിജയി ആകും” എന്നും ആ കരിശിൽ ലേഖനം ചെയ്തിരുന്നു. അന്നു രാത്രിയിൽ നമ്മുടെ കർത്താവ് കോൺസ്റ്റാന്റായിനു പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ട് അയാൾ ദർശിച്ചതുപോലെയുള്ള ഒരു പതാക നിർമ്മിക്കണമെന്നും, യുദ്ധത്തിനു പോകുമ്പോൾ സൈന്യ നിരയുടെ മുമ്പിൽ അതിനെ വഹിച്ചുകൊണ്ടുപോകണമെന്നും കല്പിച്ചു. ചക്രവർത്തി ഉടനെ, അനാർദ്ധങ്ങളായ സാധനങ്ങൾകൊണ്ട് ഒരു കൊടി നിർമ്മിച്ചു, സ്വർണ്ണകൊണ്ടുപൊതിഞ്ഞ് അതിന്റെ ഉപരിഭാഗത്തു വിശേഷപ്പെട്ട രത്നങ്ങളാൽ അലങ്കൃതവും, ക്രിസ്തു (Christ) എന്ന തിരുനാമത്തിന്റെ ആദ്യക്ഷരങ്ങൾ എഴുതപ്പെട്ടതുമായ ഒരു മുടിയും സ്ഥാപിച്ചു. സ്വർണ്ണവർണ്ണമായ ഒരു ശിലയും, കരിശിന്റെ തണ്ടിൽ നിന്നും തൂക്കിയിട്ടു. ‘ലാബാരു’ എന്ന പേരോടുകൂടിയ ആ പതാക വഹിക്കുവാനും, സൂക്ഷിക്കുവാനും, ധീരാഗ്രന്ഥനായ അൻപതു ദേവാൻ നിശ്ചയിച്ചു. ഈ ദർശനത്തെക്കുറിച്ച് പൂർണ്ണമായ ജ്ഞാനം ലഭിക്കുന്നതിനായി, അദ്ദേഹം മെത്രാന്മാരെ വരുത്തി അവരിൽ നിന്നു തന്നെ അദ്ദേഹം ക്രിസ്തു മതോപദേശങ്ങൾ ഗ്രഹിച്ചു. അനന്തരം ദൈവപരിപാലനത്തിൽ പരിപൂർണ്ണമായി വിശ്വസിച്ചുകൊണ്ട് സഭയെയും അദ്ദേഹം റോമായിലേയ്ക്കു യാത്രയായി. അവിടെ മാക്സിമ്നിയൂസുമായി ഒരു ഭവനസംഗമം നടന്നു. മാക്സിമ്നിയൂസ് പരാജിതനായി പലായനം ചെയ്തും മാക്സിമ്നിയൂസ് യിബർനടിയിൽ വിണ്, മരണമടയകയും ചെയ്തു. കോൺസ്റ്റാന്റിയനും, സേനയും, വിജയദേശത്തോടു കൂടി റോമാപുരിയിൽ പ്രവേശിച്ചു.

കോൺസ്റ്റാന്റായിൻ ഉടനെ തന്നെ ജ്ഞാനസ്നാനം സ്വീകരിക്കുകയോ, സഭാപാനം തുടങ്ങുകയോ ചെയ്തില്ല. എങ്കിലും ക്രിസ്തു മതം സ്വീകരണത്തെക്കുറിച്ചു ബോധം അദ്ദേഹത്തിനുണ്ടായിരുന്നതിനാൽ സർവ്വമാ അതിനെ ആദരിച്ചു. ക്രിസ്ത്യാനികൾക്ക്, പരിപൂർണ്ണമായ മതസ്ഥാനവും അനുവദിക്കുന്ന ഒരു വിജ്ഞാപനവും അദ്ദേഹം പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തി. അജ്ഞാനികളുടെ മതപാദേ വിപാടനം ചെയ്യണമെന്നുള്ള ഉദ്ദേശം അദ്ദേഹത്തിനുണ്ടായിരുന്നതായി അറിവില്ല. എങ്കിലും ഭവനങ്ങളിലും മറ്റും നടത്തിയിരുന്ന നിന്ദുങ്ങളായ പുജാർപ്പണങ്ങൾ അദ്ദേഹം നിരത്തലാക്കി. ദുർമാർഗ്ഗപരമായ കമ്മങ്ങൾ നടത്തിയിരുന്ന എല്ലാ ഭക്ഷണങ്ങളും ധരിപ്പിച്ചു അദ്ദേഹത്തിന്റെ മുൻഗാമികളുടെ ക്രൂരരണനം തിരുസ്തേയ്യ വരുത്തിയ നാശങ്ങളെ പരിഹരിക്കുന്നതിനും കോൺസ്റ്റാന്റായിൻ ശ്രമിച്ചു. രാജ്യഭ്രഷ്ടരായിരുന്ന എല്ലാ ക്രിസ്ത്യാനികളെയും താരികെ വിളിച്ചു. ദേവാലയങ്ങൾ പുനഃസ്ഥാപിച്ചു, വിഭജിപ്പിച്ചു സാധനങ്ങൾ കൊണ്ട് അവയെ അലങ്കരിച്ചു. തിരക്കുക്കൾക്കുവശ്യ

മായ പാത്രങ്ങൾ നൽകി വൈദികരെ ആദരിച്ചു. അവർ പ്രത്യേകമായ ചില അപകാശാധികാരങ്ങൾ അനുവദിച്ചു. ചക്രവർത്തികളുടേയും അജ്ഞാനികളുടേയും ഹാസ്യപാത്രങ്ങളും മർദ്ദനാധീനരും ആയി കരുതപ്പെട്ടു വന്ന മാപ്പാപ്പാമാരുടെ ഉപയോഗത്തിനായി, ലാറാൻ എന്ന അരമന വിട്ടുകൊടുത്തു. സമീപസ്ഥിതമായ മറ്റൊരു മന്ദിരം ദേവാലയമായി മാറി. ഇന്നു സെൻറു ജോൺലാറാൻ എന്നാണ് അറിയപ്പെടുന്ന ദേവാലയം ഇതാണ്. വി. പത്രോസിന്റെ പിതൃസ്വത്തിന്റെ പ്രാരംഭവും ഇതു തന്നെ.

അസ്വതന്ത്രരായും, ഭയവിഹ്വലരായും ജീവിച്ചു വന്ന ക്രിസ്ത്യാനികൾക്ക് അവിചാരിതമായുണ്ടായ ഈ നന്മകൾ നൽകിയ സന്തോഷം സീമാതീതമായിരുന്നു. അവരുടെ മതം റോമാസമ്രാട്ടിനാൽ സംരക്ഷിക്കപ്പെടുന്നു; അവരുടെ മതാചാരങ്ങൾ പുജനീയങ്ങളായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു; ദേവാലയങ്ങൾ അത്ഭുതപൂർവ്വമായ പ്രതാപത്തോടെ പ്രശോഭിക്കുന്നു; മതമർദ്ദനത്തിനധീനരായിരുന്ന ക്രിസ്ത്യാനികൾ സ്വതന്ത്രരാകപ്പെടുന്നു; ബഹിഷ്കൃതർ സ്വദേശത്തേക്കു മടങ്ങി വരുന്നു. സന്തോഷാത്മകങ്ങളോടെ അവർ പറഞ്ഞു. “നമ്മുടെ ദൃഷ്ടിയ്ക്കു് ആത്മയുക്തമായി അനുഭവപ്പെടുന്ന ഈ സംഭവങ്ങൾ നിശ്ചയമായും ദൈവത്തിന്റെ പ്രവൃത്തിയാകുന്നു”. അജ്ഞാനികളുടെ ദൃഷ്ടിയിലും സഭ ഇപ്പോൾ ആദരണീയമായി പരിണമിച്ചു. ഇരുപത്തും ഹാസ്യമായി പരിഗണിച്ചിരുന്ന സ്ത്രീബാക്കൊടി ചക്രവർത്തിയുടെ പ്രതിമയിൽ വലതുകരത്തിലായി അഭിമാനാർഹമായ ഒരു അലങ്കാരമായി പരിലസിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

വിചിന്തനങ്ങൾ.

മനുഷ്യദൃഷ്ടിയ്ക്കു് അജ്ഞങ്ങളായി തോന്നിയിരുന്ന നിരവധി പ്രതിബന്ധങ്ങളുടെ ഇടയിൽ, സഭയെ സ്ഥാപിച്ചു്, വളർത്തിക്കൊണ്ടു്, അതു് തന്റെ ദിവ്യതകാരങ്ങളുടെ പ്രവൃത്തിയാണെന്നു കാണിപ്പാൻ ദൈവം തീരുമനസ്സായി. ഈ ആനന്ദമതം, അതിലെ വിശ്വാസരഹസ്യങ്ങളുടെ അഗാധതമൂലം മനുഷ്യബുദ്ധിയെ വിനീതപ്പെടുത്തുകയും, അതിന്റെ അഭേദ്യങ്ങളായ നിയമസംഹിതകളാൽ മനുഷ്യവികാരങ്ങളെ നിയന്ത്രിക്കുകയും ചെയ്തു. സഭയുടെ സ്ഥാപനത്തെയും, അതിന്റെ വളർച്ചയേയും അവധാനപൂർവ്വം വീക്ഷിക്കുന്നുവെങ്കിൽ, ഇതു് തീർച്ചയായും മനു

ക്ഷുസ്ഥാപിതമല്ലെന്നു നിഷ്പ്രയാസം ഗ്രഹിക്കാം. ഇതിന്റെ പ്രബോധകന്മാർ ലോകദിക്പാത്രം കേവലം അജ്ഞന്മാരും, സമുദായത്തിൽ തീർത്തും താഴ്ന്ന നിലയിൽ മാത്രം ഇരുന്നവരും ആയിരുന്നു. അവരുടെ ശ്രോതാക്കളോ ജ്ഞാനികളും പരിഷ്കാരികളും, അഹങ്കാരികളും, ദുഷ്ടന്മാരും ആയിരുന്നു. എന്നാൽ ഈ ദുർബലന്മാരുടെ പ്രസംഗഫലമായി പുരാതനകാലംമുതൽ ആദരിച്ചു വന്നിരുന്നതിനെ എല്ലാം നിന്ദിച്ചും, നിന്ദിച്ചുവന്നിരുന്നതിനെയെല്ലാം ആദരിച്ചും പൗരാണികസംസ്കാരത്തിന്റെ അവശിഷ്ടങ്ങളിന്മേൽ, യൗവനസമ്പന്നവും, ചൈതന്യപുണ്ണവും, പുണ്യനിലയവുമായ ഒരു സഭ സമുൽഭൂതമായി. മൂന്നു ശതാബ്ദക്കാലം മുഴുവൻ ഈ സഭ അതിഭയങ്കരവും അനുസ്യുതവുമായ മർദ്ദനം സഹിച്ചു. “തന്റെ ശിഷ്യന്മാർ അത്യഗ്രമായി പീഡിപ്പിക്കപ്പെട്ടമെന്നും, തന്റെ നാമത്തെപ്പതി, രാജാക്കന്മാരുടേയും അധികാരികളുടേയും സന്നിധിയിൽ അവർ നയിക്കപ്പെട്ടമെന്നും, തന്നെക്കുറിച്ചു സാക്ഷ്യം വഹിക്കുന്നതിനായി അവർ ദണ്ഡിക്കപ്പെടുകയും വധിക്കപ്പെടുകയും ചെയ്യുമെന്നും” നമ്മുടെ കർത്താവു തന്നെ പ്രവചിച്ചിട്ടുള്ളതാണല്ലോ. തിരുസഭ ഭൂമുഖത്തു പ്രത്യക്ഷമായ ക്ഷണത്തിൽ തന്നെ പുജാതികൾ കോപവികൃംഭിതരായി. ലോകരാജാക്കർ ദൈവത്തിനും തന്റെ മിശിഹായ്ക്കും വിരോധമായി പുറപ്പെട്ടു. സകലവിധ ലോകവ്യോമോഹങ്ങളുടേയും അനിയന്ത്രിതമായ അനുഭൂതിയെ അനുവദിച്ചിരുന്ന ഒരു മതത്തെ അവലംബിച്ചു വന്നവർക്കു അവയെ എല്ലാം പരിപൂർണ്ണമായി നിരോധിച്ചു വന്ന ക്രിസ്തുമതം സ്വീകാതൃമല്ലാതെ തോന്നിയതിൽ അത്ഭുതത്തിനവകാശമില്ലല്ലോ. അസാമാന്യമായ ആചാരങ്ങളോടു കൂടിയ അവരുടെ ഉത്സവഘോഷങ്ങളിൽ ക്രിസ്ത്യാനികൾ സംബന്ധിക്കാതിരുന്നതും ദേവന്മാരെ ക്രിസ്ത്യാനികൾ ആരാധിക്കാതെ വന്നിരുന്നതും അജ്ഞാനികൾക്കു അമർഷത്തിനും അവഹേളനത്തിനും അവരെ പാത്രരാക്കിയ മറ്റു രണ്ടു കാരണങ്ങളാണു്. ദേവന്മാരെ അവഗണിക്കുന്നതു രാഷ്ട്രത്തിന്റെ താല്പര്യങ്ങളാകുന്നു. തന്നെ വിരോധമാണെന്നു വിശ്വസിച്ചു അവർ ക്രിസ്ത്യാനികളുടെ സാന്നിദ്ധ്യം സാമ്രാജ്യത്തെ നശിപ്പിക്കുമോ എന്നു പോലും ഭയപ്പെട്ടു. തന്മൂലം ഭയംകുറഞ്ഞിരുന്നെങ്കിലും പാർതിയൻസിനെയോ ബാബിലോണിയെക്കൊണ്ടു രാഷ്ട്രത്തിന്റെയും, ദേവന്മാരുടെയും ബാധവൈരികളായ ക്രിസ്ത്യാനികളെ നിർമ്മൂലമാക്കുകയാണു വേണ്ടതു് എന്നും തീർച്ചപ്പെടുത്തി. ചരിത്രം വീതിമാന്മാരെല്ലാം ഘോഷിക്കുന്ന ചക്രവർത്തികൾ പോലും മതമർദ്ദനത്തിനു പ്രേരിതരായതു് ഈ വിശ്വാസത്താലാണു്. സാമ്രാജ്യത്തിലുണ്ടാകുന്ന രാഹസ്യവും പരസ്യവുമായ ഏതനീഷ്ടസംഭവത്തി

ഞായും പരമേശ്വരൻ, സാമൂഹികവ്യക്തികൾ, ക്ഷാമം ആദിയായവയുടേയും
 കാരണക്കാർ ക്രിസ്ത്യാനികളാണെന്നുള്ള വിധിയുടേയും, അടിസ്ഥാനം
 ഈ വിശ്വാസം തന്നെയാണു്. ചിലപ്പോഴെല്ലാം സഭയ്ക്കു വിശുദ്ധവേദകൾ
 ഉണ്ടായിട്ടുണ്ടെന്നുള്ളതിനെ ഇവിടെ നിഷേധിക്കുകയോ, വിസ്മരിക്കുക
 യോ ചെയ്യുന്നില്ല. പക്ഷെ അവ കേവലം പരിമിതമായ കാലയളവിലേ
 ക്കു മാത്രമേ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. പീഡനം, എത്ര ശക്തിയേറിയതായിരുന്നോ
 അത്രയും തപരിതമായിരുന്നു സഭയുടെ അഭിവൃദ്ധിയും. രക്തസാക്ഷി
 കളുടെ ഓരോരുത്തർക്കും മോശയും റൂറിംഗി ഫലക്കുടും പുറപ്പെടുവിച്ചു. പീ
 ഡനത്തിന്നു അവർ പ്രയാഗിച്ചു പ്രതിവിധി അജ്ഞമായ ക്ഷമയായിരുന്നു.
 ആയുധശക്തികളെ ഒരിക്കലും അവർ ഉപയോഗിച്ചില്ല. അന്യായമായ മ
 ര്ദ്ദനത്തിൽ നിന്നും രക്ഷനേടാൻ ആയുധശക്തി ഉപയോഗിക്കുന്നത്
 അന്യായമോ അധർമ്മമോ അല്ലായിരുന്നുവെന്നുള്ളതും ഓർക്കേണ്ടതാണു്.
 എങ്കിലും ക്രൈസ്തവർ സംഖ്യയിൽ പരിമിതമായിരുന്ന നീറോയുടെ കാല
 തെന്നുന്നതുപോലെ സാമ്രാജ്യം മുഴുവൻ അവർക്കു നിറയപ്പെട്ടുകഴിഞ്ഞു.
 ഡയക്ലിഷ്യന്റെ ഭരണദശയിലും അവർ പകുതിപ്പാൻ തുനിഞ്ഞില്ല. പീ
 ഡനമനുഭവിച്ചു മരിക്കുകയെന്നുള്ളതായിരുന്നു അവരുടെ ആദർശം. ത
 ന്റെ സഭ മാനുഷികശക്തിക്കു യാതൊരുതരത്തിലും കടപ്പെട്ടിട്ടില്ലെ
 ന്നു കാണിപ്പാറായിരിക്കാം, കുരിശുകൊണ്ടുതന്നെ വിജയം പ്രാപിക്കണ
 മെന്നു ദൈവം നിശ്ചയിച്ചതു്. ജാഹ്നകൻ ബാധിച്ച വൃദ്ധന്മാരും, ല
 ലിതാംഗികളായ വനിതാജനങ്ങളും, ഉന്മേഷവും ശക്തിയുമുള്ള യുവാക്ക
 ന്മാരും എല്ലാം പ്രശാന്തമായ ക്ഷമയോടെ പീഡകൾ സഹിച്ചു് മരണം
 പ്രാപിച്ചു. ഇവരെയെല്ലാം വധിച്ചാൽ സാമ്രാജ്യം നിർജ്ജന്മമായേക്കുമെ
 ന്നു ഭയന്നു പരാജിതരായ മർദ്ദകർ, അവരുടെ മർദ്ദനസംരംഭം അവസാ
 നിപ്പിച്ചതുപോലെ, ക്രൈസ്തവർ അവരുടെ ധൈര്യം വെടിഞ്ഞില്ല.

ദൈവത്തിന്റെ കാരുണ്യാതിരേകം ഇവിടെ നാം പ്രത്യക്ഷമായി
 കാണുന്നു. രക്തസാക്ഷികളുടെ ധീരവും ശാന്തവുമായ സഹനശക്തി
 യിൽ പ്രകൃത്യാതീതമായ ഒരു വിശേഷം ദൈവപ്രഭാഭിതവും തദപരാ
 കീഴടങ്ങാത്തതുമായ ഒരു ശക്തി—അന്തർലീനമായിരിക്കുന്നതായി അവ
 രുടെ പീഡനചരിത്രം വായിക്കുമ്പോൾ നമുക്കു തോന്നിപ്പോകുന്നു. അ
 ന്നുസ്മൃതമായി മൂന്നു ശതാബ്ദം ഒരു മതത്തെ ഏറ്റവും ഭയങ്കരമായി പീ
 ഡിപ്പിച്ചിട്ടും ലോകശക്തികളുടെ പ്രണവങ്ങളായ പ്രതിരോധനങ്ങളെ എ
 ല്ലാം അതിജീവിച്ചു അന്യശാസനപ്പാതയിന്റെ ഉൾജ്ജ്വലസ്വഭാവത്തോടു
 കൂടി സജീവയായി, ജയഹർഷസ്വഭാവമായി, ഇന്നും ജീവിക്കുന്നുവെ
 ന്നുള്ളതുതന്നെ, ആ മതം ദൈവസ്ഥൂപിതമാണെന്നുള്ളതിന്നു അവിത

കുതിരമായ തെളിവാണു്. കത്തോലിക്കാസഭ ഏതുകാലത്തുമെന്നതു പോലെ അന്നും ലോകശക്തികളുടെ യാതൊരു സഹായവും കൂടാതെ അതിന്റെ പ്രതിരോധനങ്ങളെ സഭാ അഭിമുഖീകരിച്ചുകൊണ്ടുതന്നെ ജീവിച്ചു. അവളുടെ സമ്രാട്ടുകൾ അഭംഗമായ പിൻതുടർച്ചയോടെ, അവരുടെ അധികാരത്തിനോ അവകാശത്തിനോ യാതൊരു ലോപവും കൂടാതെ അവളെ ഭരിച്ചു. ഇന്നും ഭരിക്കുന്നു. ലോകാവസാനത്തോളം ഭരിക്കുകയും ചെയ്യും.

അദ്ധ്യായം ൨.

കോൺസ്റ്റാൻറയിൻ ചക്രവർത്തിയുടെ മാനസാന്തരം മുതൽ
പാശ്ചാത്യസാമ്രാജ്യത്തിന്റെ അധഃപതനം വരെ.

A. D. 312—A. D. 476.

൧. കോൺസ്റ്റാൻറയിൻ മുതൽ മതത്യാ
ഗിയായ ജൂലിയൻ വരെ.

ഒന്നാമത്തെ ക്രൈസ്തവചക്രവർത്തിയുടെ പ്രഥമവിജ്ഞാപനത്തെ കരുണയുടേയും സ്നേഹത്തിന്റേയും ലക്ഷ്യമായിരുന്നു. അദ്ദേഹം ബന്ധനസ്ഥരാക്കപ്പെട്ടിരുന്ന എല്ലാവരേയും സ്വതന്ത്രരാക്കി. രാജ്യനിയമങ്ങൾ ക്രൈസ്തവാദർക്കുമാത്രം അനുസരിച്ച് ഉടച്ചു വാർത്ത. ക്രൂരവധം നിരത്തലാക്കി. അടിമകളെ സ്വതന്ത്രരാക്കുന്നതിനുള്ള മാർഗ്ഗങ്ങൾ ലഘുപ്പെടുത്തി. രക്തവകാരുടെ ദാരുണമായ നില പരിഹരിച്ചു. നിരധാരരായ കുട്ടികൾക്കായി അന്നാമശാലകൾ സ്ഥാപിച്ചു. മദ്യലബ്ധി നിർത്തലാക്കുന്നതിനും ശ്രമിക്കാതിരുന്നില്ല. ദേവാലയങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കുന്നതിനും അവയുടെ അലങ്കാരങ്ങൾക്കുമായി അത്യുദാരസംഭാവനകൾ ചെയ്തു. വൈദികരുടെ സംരക്ഷണത്തിനും വലുതായ സംഖ്യകൾ നൽകിത്തന്നു. മാക്സിമിയോനെ ജയിച്ചശേഷം ആഫ്രിക്കയിലെ വൈദികർക്കായി പതിനായിരം പവൻ കാത്തേജിലെ മെത്രാൻ അയച്ചുകൊടുത്തു. വേണ്ടിടത്തോളം പണം കൊടുപ്പാൻ സന്നദ്ധനാണെന്നു അദ്ദേഹത്തെ അറിയിക്കുകയും ചെയ്തു. കോൺസ്റ്റാൻറയിൻ മെത്രാന്മാരോടു പ്രത്യേകമായ ആദരവുണ്ടായിരുന്നു. അവരെ പലപ്പോഴും കൊട്ടാരത്തിൽ സ്വീകരിച്ചു വിരുന്നു നൽകിവന്നു. വൈദികരുമായുള്ള സഹവാസവും അദ്ദേഹം വളരെ ഇഷ്ടപ്പെട്ടു. ആത്മസംരക്ഷകർ എന്നാണു് അദ്ദേഹം വൈദികരെ വിളിച്ചിരുന്നതു്. ഏ. ഡി. 321-ൽ ഞായറാഴ്ചയെ വിശുദ്ധദിനമായി പ്രഖ്യാപനം ചെയ്തു. അന്നു പബ്ളിക് സ്ഥാപനങ്ങൾക്കെല്ലാം ഒഴിവുകൾ നൽകിയതിനും പുറമേ സാധാരണജോലികൾപോലും ചെയ്യുവാൻ പാടില്ലെന്നും തീരുമാനിച്ചു. നമ്മുടെകത്തോവിന്റെ പാവനപാടങ്ങളാൽ പരിപൂർത്തമാക്കപ്പെട്ട സ്ഥലങ്ങളായിരുന്നു കോൺസ്റ്റാൻറയിന്റെ അനന്തരശ്രദ്ധ വിഷയീഭൂതമായതു്. യേശുലേഖിൽ അതിമനോഹരമായ ഒരു ദേവാലയം പണിയിക്കുവാൻ അദ്ദേഹം

തീർച്ചപ്പെടുത്തി. അദ്ദേഹത്തിന്റെ മാതാവായ വിശുദ്ധ ഹെലനായിക്കും
 * പുണ്യസ്ഥലങ്ങളോടു പ്രത്യേകം ഭക്തിയുണ്ടായിരുന്നു. എൺപതിൽ
 പാ. വയസ്സുണ്ടായിരുന്നിട്ടും പ്രസ്തുത സ്ഥലങ്ങളിലേക്കു ആ മഹതി ഒരു
 തീർത്ഥയാത്ര നടത്തിയെന്നുള്ളതു തന്നെ ഇതിനു മതിയായ ലക്ഷ്യമാ
 ണ്. മിശിഹായെ തുക്കിയ കുരിശു കണ്ടുപിടിക്കണമെന്നുള്ളതായിരുന്നു
 അവിടെ ചെന്നതിനു ശേഷം ആ പുണ്യവതിക്കുണ്ടായിരുന്ന തീവ്രമാ
 യ ആഗ്രഹം. എന്നാൽ അതു തുലോം ദുഷ്കരമായ ഒരു കാര്യമായിരുന്നു.
 അജ്ഞാനികൾ കാൽവരിഗിരിയെ വളരെയധികം മണ്ണിട്ടു മൂടിയശേഷം
 അവിടെ വീനസുദേവനായി ഒരു ക്ഷേത്രം പണുതു കഴിഞ്ഞിരുന്നു
 ക്രിസ്ത്യാനികൾ ആ പുണ്യസ്ഥലങ്ങൾ സന്ദർശിക്കുവാൻ ചെല്ലരു
 തെന്നുള്ളതായിരുന്നു. അവരുടെ ഉദ്ദേശ്യം. എന്നാൽ ഈ പ്രതിബ
 ധങ്ങളോന്നും വിശുദ്ധ ഹെലനായെ ഭഗ്നാശയാക്കിയില്ല. നമ്മുടെ
 കർത്താവിന്റെ കല്ലറ എതു സ്ഥലത്തായിരിക്കുമെന്ന് ആ വിശുദ്ധ അ
 വിടെയുണ്ടായിരുന്ന വൃദ്ധയുമായി ആലോചിച്ചു. ദിവ്യരക്ഷകന്റെ പി
 ഡനാസാമഗ്രികൾ കണ്ടുപിടിച്ചാൽ അവിടുത്തെ കല്ലറയും കണ്ടുപിടി
 ക്കാം എന്നായിരുന്നു അവരുടെ അഭിപ്രായം. കാരണം, കാരക്കാരിന്റെ
 പീഡനസാമഗ്രികളെ അയാളുടെ കല്ലറയ്ക്കു സമീപം കുഴിച്ചു മൂടുകയെന്നു
 ജ്ഞാതാർ അക്കാലത്തെ പതിവായിരുന്നു. വിനാവിളംബം. കോൺസ്റ്റാ
 ന്റായിൻ ആ അജ്ഞാനികളുടെ ക്ഷേത്രം തകർത്ത് ആ സ്ഥലങ്ങളെയെ
 ല്ലാം ഖനനം ചെയ്യുവാൻ തുടങ്ങി. വിശുദ്ധ ഹെലനായുടെ ഉദ്ദേശ്യം
 സഫലീഭവിച്ചു. നമ്മുടെ കർത്താവിന്റെ ശവക്കല്ലറ കണ്ടെത്തി. സമീ
 പമായിത്തന്നെ മൂന്നു കുരിശുകളും കാണപ്പെട്ടു. സുവിശേഷകന്മാർ പ്ര
 സ്താവിച്ചിരിക്കുന്ന “മേലെഴുത്തുപലകയും” കർത്താവിന്റെ കരപാദങ്ങ
 ലിൽ തറച്ചിരുന്ന ആണികളും ഉണ്ടായിരുന്നു. ദിവ്യരക്ഷകനെ തുക്കിയ
 കുരിശു ഏതെന്നു കണ്ടുപിടിക്കേണ്ട ഭാരമേ ഇനിയും ശേഷിച്ചുള്ളൂ. യേ
 രൂലോം മെത്രാനായിരുന്ന മക്കാരിയസിന്റെ അഭിപ്രായപ്രകാരം ആ കു
 റിശുകൾ ഓരോന്നോരോന്നായി ഒരു തീരാവ്യാധിക്കുറിയുടെ മേൽ
 സ്തംഭിപ്പിച്ചു. രണ്ടു കുരിശുകൾ സ്തംഭിപ്പിച്ചിട്ടും യാതൊരു പ്രയോജനവും
 ഉണ്ടായില്ല. മൂന്നാമത്തേതു് സ്തംഭിപ്പിച്ചു ക്ഷണത്തിൽത്തന്നെ അവർ
 ക്ക് പുണ്യസൗഖ്യം ലഭിച്ചു. എന്നാൽ ഈ കുരിശിന്റെ സ്തംഭന
 ത്താൽ മരിച്ച ഒരു മനുഷ്യൻ ഉയർത്തായും സൊസോമൻ എന്ന ചരി

* ഇതിന്റെ സ്മരണയ്ക്കായി തിരുസഭ മേയ് 31-ാം-നു വി. കു
 റിശിന്റെ വീണ്ടെടുപ്പുപെരുനാളായി ആഘോഷിക്കുന്നു.

തുകാരൻ പ്രസ്താവിക്കുന്നു. വിശുദ്ധ പൌളിനോസും ഈ പ്രസ്താവത്തെ അനുകൂലിക്കുന്നുണ്ടു്. ഹെലനാരാജ്ഞി ആനന്ദഭരിതയായി സ്വപുത്രൻ കാഴ്ചയായി സമർപ്പിക്കുവാൻ കുരിശിന്റെ ഒരു ഭാഗം അവർ എടുത്തു. ശേഷിച്ച ഭാഗത്തെ കാൽവരിഗിരിയിൽ പണിയുവാനുദ്ദേശിച്ചിരുന്ന ദേവാലയത്തിൽ സ്ഥാപിക്കുവാൻ വേണ്ടി ഒരു രജതപേടകത്തിൽ ഭദ്രമായി നിക്ഷേപിച്ചു. ആ സ്ഥലത്തിന്റെ മാഹാത്മ്യത്തിനനുജ്ഞിച്ചതായിരുന്നു അവിടെ സ്ഥാപിച്ച ദേവാലയം. ദിവ്യരക്ഷകന്റെ ശവകുടീരവും കാൽവരിമലയും അതിന്റെ പരിധിയിൽ ഉൾപ്പെട്ടു. ബോതലഹേമിലെ കാലികൂടിയെന്ന സ്ഥാനത്തും നമ്മുടെകത്താവു് സ്വഗ്ഗാരോഹണം ചെയ്ത സ്ഥലത്തും ഓരോ ദേവാലയം ഈ സുകൃതിനി സ്ഥാപിച്ചു എന്നുള്ളതു് പ്രത്യേകം പ്രസ്താവ്യമാണു്. എന്നാൽ ഹെലനായുടെ ഒഴുപ്പും പള്ളി പണിയുന്ന കായത്തിൽ മാത്രമായിരുന്നില്ല അവർ സാധുക്കൾക്കും വിധവകൾക്കും സമൃദ്ധമായി ഭാഗങ്ങൾ നല്കി ദൈവത്തിനു വേണ്ടി കന്യാത്വം പാലിച്ചുവന്നവരോടു വി ഹെലനായ്ക്കു് പ്രത്യേകം സ്നേഹമുണ്ടായിരുന്നു. ഒരിക്കൽ അവർ രേഖശലേമിലുള്ള കന്യകകളെ എല്ലാം ക്ഷണിച്ചു് അവർക്കായ വിരുന്നു നല്കുകയുണ്ടായി. രാജ്ഞി തന്നെയായിരുന്നു ഭക്ഷണസാധനങ്ങൾ അവർക്കു വിളമ്പിക്കൊടുത്തതു്. ഈ തീർത്ഥയാത്ര കഴിഞ്ഞു് അധികനാൾ ആ വിശുദ്ധ ജീവിച്ചിരുന്നില്ല. സ്വപുത്രനായ കോൺസ്റ്റാൻറായിൻചക്രവർത്തിയുടെ കരങ്ങളിൽ കിടന്നതന്നെ അവർ തന്റെ പുണ്യാത്മാവിനെ പരമപിതാവിനു സമർപ്പിച്ചു.

തന്റെ സഭ സഭാ പീഡിപ്പിക്കപ്പെട്ടമെന്നും, എന്നാൽ എല്ലാ ജ്യോഴും അവർ വിജയം പ്രാപിക്കുമെന്നും രക്ഷകൻതന്നെ പ്രവചിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ. ഞാഹ്യമായ പീഡനങ്ങൾ അവസാനിച്ചയുടൻ ആദ്യന്തരമായ ഭിന്നിപ്പും മതത്യാഗങ്ങളും സഭയിൽ ആവിർഭൂതമായി. ആദികാലമുതലേ ഇടുത്തുടകൾ സഭയിൽ ഉണ്ടായിട്ടുണ്ടു്. മൊൻറാനോസു വിശുദ്ധ ഗ്രന്ഥത്തിലെ ശാന്തവും സൗമ്യവുമായ തത്വങ്ങളെയെല്ലാം പ്രതിഷേധിച്ചു. പ്രസിദ്ധ വാഗ്മിയും ഭക്തനുമായിരുന്നതെർത്തുലിയൻ പോലും ഈ അബദ്ധവിശ്വാസത്തിന്റെ ആകർഷണീയതയിൽ അകപ്പെട്ടു പോയി. മെയിൻസ് എന്ന വേദാരാധര രണ്ടു ദൈവമുണ്ടെന്നു പറിപ്പിച്ച ഒരു ദൈവം സർവ്വ നന്മകളുടേയും മുതുകാരണവും അപരൻ സർവ്വ തിന്മകളുടേയും നിലയനവും ആണെന്നത്രെ അയാളുടെ പ്രബോധനം. ഇയാളുടെ അനുയായികളാണു മാറിക്കേയർ. ദൈവസഹായം കൂടാതെ.

മനുഷ്യാവതാരാനുസൃതമനുഷ്ഠിയാക്കുവാൻ മനുഷ്യബുദ്ധിപ്പെടുത്തേണ്ട അപ്രാപ്തി, വേദപല ഇടത്തുകൾക്കും ഹേതുവാക്കിയിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ ഇവയെല്ലാം സഭയുടെ പ്രചാരത്തെ പ്രതിരോധിച്ചു എന്നല്ലാതെ അവയുടെ സന്താനങ്ങളെ വഴിപിഴപ്പിച്ചില്ല എന്നുള്ളത് പ്രത്യേകം സ്മരണയുമാണ്. പക്ഷെ ആരിയുസിന്റെ മതത്തിന്റെ ഗതി ഇങ്ങനെയായിരുന്നില്ല.

അലക്സാന്ത്രിയാ ഭരണീയനായ ആരിയസ് എന്നൊരു വൈദികനായിരുന്നു ഇതിന്റെ സ്ഥാപകൻ. ഇയാൾ വിനയമുള്ളവനും സമാധാനപ്രിയനും ആയിരുന്നുവെങ്കിലും ഉൽക്കർഷേമവും നൂതനതലമിയും ആയിരുന്നു. അലക്സാന്ത്രിയയിലെ മെത്രാന്മാർക്കുമെന്തുള്ള ഇടേറ്റത്തിന്റെ അഭിലാഷം വിഹ്വലമായതിൽ ഉണ്ടായ അസുഖം അമർഷവുമാണ് ഒരു നൂതനമതസ്ഥാപനത്തിനു അദ്ദേഹത്തെ പ്രേരിപ്പിച്ചതെന്നാണ് വിശ്വാസം. മിശിറായുടെ ദൈവത്വം, പിതാവിനോടു മിശിറായുള്ള സമത്വം ഇവകളുടെ നിഷേധമായിരുന്നു അയാളുടെ മതത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനതത്വങ്ങൾ. ജനസാമാന്യത്തെ അനാഥാസേന ആകർഷിക്കുവാൻ തക്ക തന്ത്രത്തോടെ ഈ തത്വങ്ങളെ അയാൾ അവതരിപ്പിച്ചുവെങ്കിലും ജനതയുടെ ഇടയിൽ ഇവ വലുതായ പരിഭ്രമത്തെയും ഭയത്തെയുമാണുളവാക്കിയത്. മാത്രമല്ല, അറബ് ഇയാളിൽ ദൈവഭൂഷണമെന്ന അപരായവും ആരോപിച്ചു. ശാന്തനും സ്നേഹശീലനുമായ വിശുദ്ധ അലക്സാണ്ടർ—അലക്സാന്ത്രിയാ മെത്രാനായി തിരഞ്ഞെടുത്തയാൾ—ആരിയസിനെ ഈ അബദ്ധവിശ്വാസത്തിൽനിന്നും രക്ഷിക്കുവാൻ സൗമ്യമായും ശാന്തമായും എന്നാൽ അശാന്തമായും പരിശ്രമിച്ചു. പക്ഷെ ആരിയസ് അലക്സാണ്ടറിന്റെ സൗമ്യതയെ ദുർബ്ബലത്വമായി വ്യഖ്യാനിക്കുകയാണ് ചെയ്തത്. അതിനാൽ വിശുദ്ധ അലക്സാണ്ടർ തന്റെ കീഴിലുള്ള മെത്രാന്മാരെയെല്ലാം ക്ഷണിച്ചു ഒരു പ്രാദേശിക സുന്നഹദോസു നടത്തി ആരിയസിനെ മഹദോഷ് ചൊല്ലി. ഈ സംഭവം ആരിയസിനെ പരിശ്രമിപ്പിച്ചു എന്നല്ലാതെ അയാളുടെ പ്രതിഷേധമനോഭാവത്തിനു യാതൊരു ഇളക്കവും വരുത്തിയില്ല. അയാൾ പലസ്തീനയിലേക്കു കുടന്നു, സ്വമതസിദ്ധാന്തങ്ങൾ പ്രബോധിപ്പിച്ചുതുടങ്ങി. ഏതാനും ചില മെത്രാന്മാരും അയാളെ അനുകൂലിച്ചു. വി. അലക്സാണ്ടർ ഉടൻതന്നെ ആരിയസ് മതസിദ്ധാന്തങ്ങളുടെ അബദ്ധത്തെ വിശദീകരിച്ചു. അതിനെതിരായുള്ള തന്റെ പ്രവൃത്തികളെ വീതികരിച്ചു. എല്ലാ മെത്രാന്മാർക്കും വിശ്വാസികൾക്കും പരിശുദ്ധ സിംഹാസനത്തെ അന്നലകുരിച്ചിരുന്ന വി. സിൽവസ്ത്രസ് മാപ്പാപ്പായിക്കും എഴുത്തുകാരും അയച്ചു. ഇതുകൊണ്ടാണു ആരിയ

സു ഹതാശയനായില്ല. അയാൾ നിക്കോമേഡിയാ പട്ടണത്തിലേക്കു കടന്നു അവിടുത്തെ മെത്രാനായ * എവുസേബിയൂസിനെ സ്വാധീനമാക്കി. എവുസേബിയൂസിന്റെ സഹായസഹകരണങ്ങളാൽ ഉപരി പ്രോത്സാഹിതനും പ്രവൃദ്ധധീരനുമായി ഭവിച്ചു ആരിയൂസു വിദ്വിഗ്നം ജനസാമാന്യത്തിന്റെ ഇടയിൽ തന്റെ സിദ്ധാന്തങ്ങൾ പ്രചരിപ്പിച്ചു. സ്വാമതതപ പ്രകാശിതങ്ങളായ ഗാനങ്ങളും സുലളിതങ്ങളായ പ്രസംഗങ്ങളും ആണ് അയാൾ ഇതിലേക്കു ഉപയോഗിച്ചു ഉപാധി. അത്യാകർഷണീയമായ ഈ നൂതനോപാധികൾ ചുണ്ടയിലെ ഇരപ്പോലെ അനേകരെ നിഷ്പ്രയാസം അബദ്ധവിശ്വാസക്കുടുക്കിൽ അകപ്പെടുത്തി. സത്യസഭയിലുണ്ടായ ഈ ഭിന്നിപ്പു ചക്രവർത്തിയേയും വ്യസനിപ്പിച്ചു. അദ്ദേഹത്തിനു വലുതായ അതൃപ്തിയും ഉണ്ടായി. വി. അലക്സാണ്ടർ ആരിയൂസിനോടുള്ള വിരോധത്തിൽനിന്നും ഉൽഭൂതമായ ഒരു വാക്തകം മാത്രമാണിതെന്ന് എവുസേബിയൂസ്, ചക്രവർത്തിയെ തൊരിധിപ്പിച്ചതിലാണ് ചക്രവർത്തിക്കു കൂടുതൽ അതൃപ്തിയും ഹൃദയവ്യഥയും ഉണ്ടായത്. ഉടനെതന്നെ കോൺസ്റ്റാന്റയിൻ, രണ്ടുകൂട്ടരും ഈ വാദം ഇവിടം തുടരരുതെന്ന് ആജ്ഞാപിക്കുന്ന ഒരേഴുത്തു, കൊർഡോവായിലെ മെത്രാനും, ചക്രവർത്തിയുടെ ദൂതവിശ്വാസത്തിനു പാത്രിഭുതനുമായ ഓസിയൂസുമെത്രാൻവഴി വി. അലക്സാണ്ടറിനു കൊടുത്തയച്ചു. വി. അലക്സാണ്ടർ ഒരു കൌൺസിൽ വിളിച്ചുകൂട്ടി, ഈ എഴുത്തു അതിൽ വായിച്ചു. എന്നാൽ വിശ്വാസപ്രതിഷേധസംരംഭങ്ങളേയോ, വിശ്വാസസംരക്ഷണശ്രമങ്ങളേയോ ശാന്തതപ്പെടുത്തുവാൻ ആ രാജശാസനം പര്യാപ്തമായില്ല. ഒരുവന്റെ ചിന്താസ്വാതന്ത്ര്യത്തേയും, പ്രസംഗസ്വാതന്ത്ര്യത്തേയും പ്രതിരോധിക്കുവാൻ ചക്രവർത്തിക്കുധികാരമില്ലെന്നും, ആരിയൂസു വിചാരിച്ചെങ്കിൽ, സത്യവിശ്വാസസംരക്ഷണവും തൽപ്രചരണവും തന്റെ അനിഷ്ടാലുവും അനിരോദ്ധ്യവുമായ കടമയായി വി. അലക്സാണ്ടറും കരുതി. ഓസിയൂസുമെത്രാൻ വിശദമായ ഒരു റിപ്പോർട്ടു ചക്രവർത്തിക്കയച്ചു. അതിൽ പിന്നീട് മാത്രമേ, കാർയ്ക്കത്തിന്റെ ഗൌരവം—സഭയ്ക്കു ആവുന്ന മായിരിക്കുന്ന ആപത്തു്—കോൺസ്റ്റാന്റയിനു മനസ്സിലായുള്ളു.

കാർയ്ക്കങ്ങളുടെ സമാധാനപരമായ തീരുമാനത്തിന്, ഒരു സാർവ്വത്രികസുന്നഹദോസുതന്നെ ആവശ്യമാണെന്ന്, സഭാധികാരികൾക്കും, ബോദ്ധ്യമായി. അതിനാൽ, അധികം താമസിയാതെ, മാർപ്പാപ്പായുടെ അംഗീകരണത്തിലും, അധികാരത്തിലും, നിവ്യാപട്ടണത്തിൽ, ഒരു പൊ

* ചരിത്രകാരനായ എവുസേബിയല്ലാ ഇതു്.

തൃസുനഹദോസു കൂടി. കോൺസ്റ്റാന്റായിൻ ഈ കാഴ്ചത്തിൽ ഗണ്യമായ സഹായം ചെയ്തു. നിഖ്യാപട്ടണം ഇതിനായി അനുവദിച്ചതും, സുനഹദോസിൽ സംബന്ധിച്ച മെത്രാന്മാർക്കു് താമസസ്വകൃത്ത്ക്കാര നൽകിയതും അവരുടെ ചെലവുകൾ വഹിച്ചതും, ഈ സഹായങ്ങളിൽ ഏതാനും മാത്രമാണു്. ലോകത്തിന്റെ നാനാഭാഗത്തു നിന്നുമായി 318 മെത്രാന്മാരും, അനേകം പട്ടക്കാരും ശൈഖ്ഗന്മാരും, ഈ സമ്മേളനത്തിൽ സംബന്ധിച്ചു. പ്രശാന്തവും, എന്നാൽ പ്രഗത്ഭവുമായ ഒരു സമ്മേളനമായിരുന്നു അതു്. മെത്രാന്മാരിൽ ഭൂരിഭാഗവും, വയോവൃദ്ധരും വൃദ്ധ്യശ്ലോകരുമായിരുന്നു. മതത്തിനുവേണ്ടി സഹിച്ച പീഡനങ്ങളുടെ പാടുകൾ അവരിൽ പലരിൽ നിന്നും മറഞ്ഞിരുന്നുപോലുമില്ല. മതമർദ്ദനകാലത്തു്, ഒരു കണ്ണു് ചുഴന്നെടുക്കപ്പെട്ടവനായ ഉത്തരഈജിപ്പിലെ പാഫ്സുഷസു മെത്രാനും, ഈ സംപൂജ്യഗണത്തിലുണ്ടായിരുന്നു. ചക്രവർത്തി അദ്ദേഹത്തോടു് പ്രത്യേകം ഒരാദരവു് പ്രദർശിപ്പിച്ചു. ആ പരിശുദ്ധ മുറിവിനെ അദ്ദേഹം ചുംബിക്കുക പോലും ഉണ്ടായി.

പൊതുസമ്മേളനത്തിനു മുൻപു തന്നെ മെത്രാന്മാർ ആരിയൂസിനെ പ്രത്യേകം ക്ഷണിച്ചു്, ഒരു രഹസ്യകോൺഫ്റൻസു നടത്തി. അവിടെയും പൊതുസമ്മേളനത്തിലും, തന്റെ സിദ്ധാന്തങ്ങളെ പ്രകടമായി പ്രസ്താവിക്കുന്നതിനും, വിശദീകരിക്കുന്നതിനും, യുക്തിയുക്തം സ്ഥാപിക്കുന്നതിനും വേണ്ട അവസരങ്ങൾ ധാരാളം നൽകി. എന്നാൽ ആരിയൂസാകട്ടെ, അന്തീമക്ഷണീയമായ ഒട്ടാമിയോടെ, ഗർഭഹണിയമായ തന്റെ അഖണ്ഡസിദ്ധാന്തങ്ങളെ മുറുകെ പിടിച്ചു്, തനിക്കു ലഭിച്ച സുവർണ്ണാവസരങ്ങളെയെല്ലാം അവഗണിച്ചുപോളിച്ചതല്ലാതെ ആ അഖണ്ഡപിശാസങ്ങളെ യുക്തിയുക്തം സ്ഥാപിക്കുകയോ അവയെ തൃപ്തിപ്പെടു്, സത്യസഭയോടു് പുനരെകൂപ്പുകയോ ചെയ്തില്ല. അവിടെ സമ്മേളിച്ചിരുന്ന സഭാപിതാക്കന്മാർ വിളഞ്ഞ വിഭവകുത്തോടു് തികഞ്ഞ സാമർത്ഥ്യത്തോടു് വി ഗ്രന്ഥങ്ങളേയും പാരമ്പര്യവിശ്വാസത്തെയും ആസ്പദമാക്കി ആരിയൂസിന്റെ അഖണ്ഡപ്രബോധനങ്ങളെ എല്ലാം ഖണ്ഡിച്ചു. വിശേഷിച്ചും അലക്സാണ്ടർ മെത്രാന്റെ കൂടെ വന്ന അത്തനേഷ്യസു് എന്ന ഒരു യുവവൈദികൻ ഈ വാദപ്രതിവാദത്തിൽ പ്രമുഖമായ ഒരു സ്ഥാനം വഹിച്ചു് മിശിഹാ സത്യമായി ദൈവത്തിന്റെ പുത്രനും, പിതാവിനോടു സർവ്വമാ സമനും ആണെന്നും പിതാവിന്റെ ശക്തിയും പിതാവിന്റെ ഹാമയയും, മിശിഹായിൽ ഉണ്ടെന്നും സ്ഥാപിച്ചു. അതിനാൽ അവിടുന്ന് സാക്ഷാൽ ദൈവം തന്നെയാണെന്നും, ആ സുനഹദോസു് പ്രസ്തുതാഭിപ്രായം അഖണ്ഡമായി പ്രഖ്യാപനം ചെയ്തു.

പുത്രൻ പിതാവിനോടു് സമനാണെന്നു് വിശദപ്പെടുത്തുന്നതിനും, തദാശാ ആരിയൂസിന്റെയും കൂട്ടരുടെയും മികച്ച കയ്യെഴുത്തുപ്രകാരത്തെ പരാജയപ്പെടുത്തുന്നതിനും 'ഏകസത്തയായ' എന്നർത്ഥമുള്ള 'con-substantial' എന്ന ഒരു പുതിയ പദവും അവർ സ്വീകരിച്ചു. ഈ പദപ്രയോഗത്താൽ ആരിയൂസിന്റെ എല്ലാ വാദങ്ങളും നശിച്ചു. അതിനാൽ ഈ പദത്തെ സത്യവിശ്വാസത്തിന്റെ ഒരു നിക്ഷേപമായി ഗണിച്ചുവരുന്നു. അനന്തരം ആ സഭാപിതാക്കന്മാർ ആ തീരുമാനത്തെ ആസ്പദമാക്കി, ഒരു വിശ്വാസപ്രമാണം വിരചിച്ചു. ഈ വിശ്വാസപ്രമാണമാണു് ഇന്നും വിശുദ്ധ പുരുഷൻ ചൊല്ലി വരുന്നതു്. സുപ്രസിദ്ധമായ നിഖ്യാവിശ്വാസപ്രമാണവും ഇതു തന്നെ. അഞ്ചു് ആരിയൻമെത്രാന്മാരോടിച്ചു് എല്ലാവരും ഈ വിശ്വാസപ്രമാണത്തിനൊപ്പം വയ്ക്കുകയും ഐക്യപ്പെട്ടു് ആരിയൂസിനെ ശപിക്കുകയും ചെയ്തു. ചക്രവർത്തി തന്റെ രാജകീയശക്തി പ്രയോഗിച്ചു് ഈ തീരുമാനങ്ങളെ നടപ്പിൽ വരുത്തിയും, ആരിയൂസിനെ നാട്ടിൽ നിന്നും നിഷ്കാസനം ചെയ്തും, ആ സുന്നഹദോസിനോടു് സഹകരിച്ചു് സത്യവിശ്വാസസംരക്ഷണം നടത്തി. ഇവയെല്ലാമാണു്, സഭയ്ക്കു് ലഭിച്ച സപുഷ്പമായി കരുതുന്ന നിഖ്യാസുന്നഹദോസിന്റെ ഫലങ്ങളാൽ.

ആരിയൂസുപ്രഭൃതികൾ പരാജിതരായി എങ്കിലും ഭഗവാന്റെയല്ല, ചക്രവർത്തിയുടെ സ്വാധീനപ്പെടുത്തലാൽ ഓരോ കൗശലങ്ങളും അവർ പ്രയോഗിച്ചു തുടങ്ങി. നിഖ്യാസുന്നഹദോസിന്റെ തീരുമാനങ്ങളെ സ്വീകരിച്ചുകൊള്ളാമെന്നു് വാഗ്ദാനം ചെയ്തതായിരുന്നു ഈ കൗശലങ്ങളിൽ പ്രധാനം. ശുദ്ധനായ ചക്രവർത്തി അതു വാസ്തവമെന്നു് വിശ്വസിച്ചു് ആരിയൂസിനെ തിരിച്ചു വിളിച്ചു. അതിന്നു ശേഷവും, ചക്രവർത്തിയുടെ സ്വാധീനപ്പെടുത്തലാൽ ഈ ശ്രമങ്ങൾ പുഷ്പമായി. ഊർജ്ജിതമായി തുടന്നു കത്തോലിക്കർ മെത്രാന്മാരെക്കൂടിച്ചു് പൊതുവേയും, അലക്സാണ്ട്രിയ മെത്രാന്മാരായി അഭിഷേകം ചെയ്യപ്പെട്ട അത്തനാസ്യസു മെത്രാനെ സംബന്ധിച്ചു് പ്രത്യേകമായും, പല ഭൂതപ്രവാദങ്ങളും അയാൾ ചക്രവർത്തിയോടു് പ്രസ്താവിച്ചു. അത്തനാസ്യസിന്റെ അനന്യസാധാരണമായ പരിജ്ഞാനവും, അനുഭൂതമായ സാമർത്ഥ്യവുമായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തോടു് അവർക്കുള്ള പ്രത്യേക പൈരത്തിന്നു് വേറേ. ആരിയൂസിനെ ശപിച്ചതു് അയാൾക്കും അയാൾക്കും ആണെന്നും, അദ്ദേഹം ഇന്നും അചഞ്ചലനായ ഒരു സത്യവിശ്വാസി ആയിരിക്കുന്നതിനാൽ, അദ്ദേഹത്തെ അലക്സാണ്ട്രിയൻഭദ്രാസനദേവാലയത്തിലേക്കു തിരിച്ചു സ്വീകരിക്കുന്നതു് ദൈവത്തിനു് അ

തൃന്തം പ്രസാദകരമായ ഒരു കാർത്ത്യായീരിക്കുമെന്നും കോൺസ്റ്റാന്റായി
 നെ ധരിപ്പിച്ചു, അദ്ദേഹത്തെ കബളിപ്പിക്കുവാനായിരുന്നു ഇവരുടെ
 അനന്തരമ്രമം. ഇതിൽ പ്രത്യേകമായ ഒരു നിഗൂഢോദ്ദേശവും അവർക്കി
 ല്ലാതിരുന്നില്ല. ആരിയൂസിനെ, തിരിച്ചെടുക്കുവാൻ, ചക്രവർത്തിയേക്കൊ
 ണ്ടു് ഒരാഴ്ചത്ത അത്തനേഷ്യസിനു കൊടുപ്പിച്ചാൽ, ഈ സ്ഥിതിയിൽ
 അത്തനേഷ്യസ് അതിനെ ലംഘിക്കുമെന്നും, അപ്പോൾ ചക്രവർത്തിയു
 ടെ കോപത്തിനു അദ്ദേഹം പാത്രമാകും എന്നുമുള്ളതായിരുന്നു ഈ
 രഹസ്യോദ്ദേശ്യം. അവർ ഉദ്ദേശിച്ചതുപോലെ കാർത്ത്യായൻ കലാശിക്കു
 കയും ചെയ്തു. ആരിയൂസിനെ സ്വീകരിക്കുവാൻ ചക്രവർത്തി അത്തനേഷ്യ
 സിനു് ഉത്തരവയച്ചു. അത്തനേഷ്യസ് അതിനു വിസമ്മതിച്ചു.
 ചക്രവർത്തിക്കു് അദ്ദേഹത്തോടു കോപം വർദ്ധിച്ചു. എന്നാൽ ആരിയൻ
 പ്രഭൃതികളുടെ വൈരുദ്ധ്യാത്മകബലം ഇവിടെയെങ്ങും അവസാനിച്ചില്ല.
 അവർ, അത്തനേഷ്യസിന്റെ മേൽ നിന്ദ്യങ്ങളും, ഭയങ്കരങ്ങളുമായ പല
 അപരാധങ്ങളും ആരോപിച്ചു. ചക്രവർത്തിക്കു്, അത്തനേഷ്യസിനോടുള്ള
 വെറുപ്പു് അനുഭവം വർദ്ധിച്ചു. അദ്ദേഹം മെത്രാന്മാരുടെ ഒരു സു
 നഹദോസു് ടയർപട്ടണത്തിൽ വിളിച്ചുകൂട്ടി. അവിടെ സന്നിഹിതന്മാ
 യി ഓരോ കുറാത്തിനും സമാധാനം ബോധിപ്പിക്കണമെന്നു്, അത്ത
 നേഷ്യസിനോടു കല്പിച്ചു. ആരിയൻമെത്രാന്മാർ കോൺസ്റ്റാന്റായിന്റെ
 സഹായത്തോടു കൂടി അവരവരുടെ സ്ഥാനങ്ങളിൽ പുനഃപ്രതിഷ്ഠിതരായിരുന്നതിനാൽ,
 ന്യായാധിപന്മാരുടെ അടുത്ത വിചാരവും കൂടാതെ അവർക്കു പ്രാബല്യം ലഭിച്ചു.
 അവരുകൾ, അത്തനേഷ്യസിനെ ഒരു സാധാരണ കുറ്റക്കാരനേപ്പോലെ മാത്രം ഗണിച്ചു, വിസ്താരസമയം
 മുഴുവൻ, അദ്ദേഹത്തെ നിർത്തി. അത്തനേഷ്യസിനെ അതിൽ യാതൊരു മനസ്സേ
 ശ്വസ്യം ഉണ്ടായില്ല. അദ്ദേഹം പ്രശാന്തനായി തന്റെ മേൽ ആരോപിച്ച എല്ലാ കുറ്റങ്ങളെയും, ശക്തിയുക്തം, യുക്തിപൂർവ്വം പ്രതിഷേ
 ധിച്ചു, സ്വപിൻവ്യാജതയെ വെളിപ്പെടുത്തുകയും ആരിയൻപക്ഷപാതികളെ പരാജിതരാക്കുകയും ചെയ്തു. ഈ പരാജയം അത്തനേഷ്യസിനോടുള്ള
 അവരുടെ ശത്രുത വീണ്ടും വർദ്ധിച്ചു. ചക്രവർത്തിയുടെ ഒരുദ്യോഗസ്ഥൻ
 അദ്ദേഹത്തെ സുരക്ഷിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നതായെങ്കിൽ, ആ ദുഷ്ടഗണം വിശുദ്ധനായ
 അത്തനേഷ്യസിനെ കഷണം കഷണമായി ചീന്തിക്കളയുമായിരുന്നു എന്നാണു് പായപ്പെടുന്നതു്.
 ഈ ചെന്നായ്ക്കളുടെ ഇടയിൽ തന്റെ ജീവൻ സുരക്ഷിതമല്ലെന്നു കണ്ടു് ആ അജപാതം കോൺ
 സ്റ്റാന്റായിനോപ്പിളിൽ ചെന്നു് രാജകൊട്ടാരത്തിൽ അഭയം പ്രാപിച്ചു. ആരിയൻ
 മെത്രാന്മാർ, ആദ്യം ഇദ്ദേഹത്തെ സ്ഥാനഭ്രഷ്ടനാക്കി വിധി ക

ലിപ്പിക്കുക, അനന്തരം അതുകൊണ്ടു തൃപ്തിവരാതെ, കോൺസ്റ്റാന്റിനോപ്പിളിൽ ചെന്നു്, ഇദ്ദേഹത്തെ ഖാഫിഷ്കരിച്ചാൽ അലക്സാന്ത്രിയയിൽ നിന്നും കോതമ്പു കയറുമതി ചെയ്യുന്നതിനെ അദ്ദേഹം തടയുമെന്നു് ഭീഷണിപ്പെടുത്തിയതായി, ചക്രവർത്തിയെ അറിയിക്കുകയും ചെയ്തു. അത്തന്നെപ്പോഴു് അതിനെ ശക്തിയുടേതും എത്രയു് വെങ്കിലും, ശത്രുപക്ഷത്തു് ഒന്നാകെ ഉളിവുകളെ ചക്രവർത്തിയ്ക്കു കൂടുതൽ വിശ്വാസ്യമായി കോന്നിയുള്ള അതിനാൽ ചക്രവർത്തി അത്തന്നെപ്പോഴിനെ ഗോളിലുള്ള ഭൂമിസ്വതന്ത്രത്തിലേക്കു നാടുകടത്തി.

അവിചാരിതവും എന്നാൽ അതേസമയം തന്നെ അസാധാരണവുമായ ഈ വിജയം ആരിയൻപട്ടതികളെ ആഹ്ലാദഭരിതരാക്കി. ആരിയൂസിനുള്ളിൽ നിന്നു് നഷ്ടപ്പെട്ട സ്വന്തം സംഭവങ്ങളെ വാനായിരുന്നു അവരുടെ അനന്തരവും. ഉൾജ്ജ്വലമായും, തീവ്രമായും അതിനു വേണ്ട അധർ പരിശുദ്ധിച്ചു. ചക്രവർത്തിയുടേ അനുവാദവും അവർക്കു ലഭിച്ചു പക്ഷെ അലക്സാന്ത്രിയയിലെ കത്തോലിക്കർ ധീരതയോടെ അതിനെ എത്രയു് അവരുടെ ശക്തിയായ പ്രതിഷേധം, ഭയങ്കരമായ വിപ്ലവാത്മകമായി, ഉജ്വലിക്കുകയെന്നു ഭയന്നു് കോൺസ്റ്റാന്റിനായിൻ ആരിയൂസിനെ കോൺസ്റ്റാന്റിനോപ്പിളിലേക്കു ക്ഷണിച്ചു. കോൺസ്റ്റാന്റിനോപ്പിളിൽ ആഘോഷമായി അദ്ദേഹത്തെ സ്വീകരിക്കുകയും അവിടുത്തെ ദേവാലയായികാരിയായി അദ്ദേഹത്തെ അവരോധിക്കുകയും ചെയ്താൽ, അലക്സാന്ത്രിയയിലെ പരാജയം ഒട്ടു പരിഹൃതമാകുമെന്നു്, ആരിയൂസായാകട്ടെ കരുതി. ചക്രവർത്തിയുടെ അനുവാദം നിഷ്പ്രയാസം ലഭിച്ചു. അതിനുള്ള ദിവസവും നിശ്ചയിച്ചുകഴിഞ്ഞു. ഒരു ക്ഷണമുടൻ പൂർത്തിയായി. ഓരോ ആരിയൂസും, നിശ്ചിതമുഹൂർത്തം പ്രത്യാശാപൂർവ്വം പ്രതീക്ഷിച്ചു. എന്നാൽ വൃദ്ധനെങ്കിലും ധർമ്മധീരനായ കോൺസ്റ്റാന്റിനോപ്പിൾ മെത്രാൻ ഈ ഗുഹത്തെ പ്രതിഷേധിച്ചു. പക്ഷെ ചക്രവർത്തി സഹായി ആയി ഉള്ളപ്പോൾ ആതു് ഈ പട്ടവൃദ്ധന്റെ നിരോധനത്തെ വകവെക്കുന്നു? ഭൗമികശക്തികളുടെ സഹായത്തോടുകൂടി ഇല്ലോ, ആത്മമായ സഹായങ്ങളിൽ, വിശ്വാസിച്ചിരുന്ന ആ വിശുദ്ധനാകട്ടെ, ഭദ്രാശനദേവാലയത്തിന്റെ പ്രധാന ത്രോണോസിന്റെ മുമ്പാകെ സ്തംഭാഗ്രപ്രണാമം ചെയ്തുകൊണ്ടു് കണ്ണുനീർ ചിന്തി. “കരുണാകരനായ എന്റെ ദൈവമേ! അബ്രാഹാമിശ്വാസിയായ ആരിയൂസു് ഈ ദേവാലയത്തിൽ പ്രവേശിക്കുവാൻ അങ്ങു് ഇടയാക്കട്ടെ. അഥവാ അപകാരം സംഭവിക്കുന്നുവെന്നു വരികിൽ, അതിനു മുമ്പു് എന്റെ ആത്മാവിന്നു

പറയുന്നു. “നാം വി. അത്തനേഷ്യസിന്റെ എത്ര കാര്യമായി ആദരിക്കുന്നുവെന്ന് അദ്ദേഹം അവിടെ വരുമ്പോൾ നിങ്ങൾക്കു മനസ്സിലാകും. നിങ്ങൾ അതിൽ അത്ഭുതപ്പെടുകയില്ലെന്നും നമുക്കറിയാം. എന്തെന്നാൽ പുണ്യശ്ലോകനായ അദ്ദേഹത്തിന്റെ അസാന്നിദ്ധ്യം എത്രമാത്രം ഉപദ്രവങ്ങളെ നിങ്ങൾക്കു വരുത്തിയിരിക്കുന്നുവെന്നും നാം അറിയുന്നു.” അനേകനാളത്തെ വിരഹത്തിനുശേഷം അത്തനേഷ്യസുമെത്രാൻ സിറിയയെ തരണംചെയ്ത് വത്സലരും, പ്രമാദദരിതരായ തന്റെ ആത്മീയാത്മജരുടെ മദ്ധ്യത്തിൽ സമാഗതനായി. വൈദികരും അത്ഭുതകരമായ സകലരും അത്യാനന്ദപൂർവ്വം അദ്ദേഹത്തെ ആദിവാദ്യം ചെയ്തു. ദേവാലയങ്ങളിൽ മണിനാദം മുഴങ്ങി. സ്തോത്രഗീതങ്ങൾ അംബരവീഥിയിൽ പ്രതിധ്വനിച്ചു. വി. അത്തനേഷ്യസിന്റെ ശത്രുക്കൾ വിഷാദകലുഷിതരായി അദ്ദേഹത്തിന്റെ പുനഃപ്രവേശ്വ കാണാൻ നിയമങ്ങൾക്കു വിരുദ്ധമാണെന്ന് അവർ വാദിച്ചു. ആ വാദം നിഷ്പ്രയാജനമെന്നു കണ്ടപ്പോൾ നിരപരാധിയായ അദ്ദേഹത്തിന്റെ മേൽ അനേകം അപവാദങ്ങൾ അവർ പറഞ്ഞു പരത്തി. പൗരസ്ത്യചക്രവർത്തിയായ കോൺസ്റ്റാന്റൈനിയസും ഇതിനകം അവർ വശീകരിച്ചു. അത്തനേഷ്യസുധിക്കാരിയും കലഹക്കാരനാണെന്നും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആഗമനം നാട്ടിലെ സമാധാനത്തെ നശിപ്പിക്കുകയും, കലഹങ്ങൾ വളർപ്പിക്കുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നുവെന്നും വിധവകൾക്കും സാധുക്കൾക്കും നൽകുവാനുള്ള ഗോതമ്പ് സ്വന്ത ആവശ്യത്തിനുപയോഗിക്കുന്നുവെന്നും മാത്രം അനേകം “പള്ളിക്കുള്ളങ്ങൾ” നിർദ്ദിശകൾ ആ രാജാധിപനേ അവർ ധരിപ്പിച്ചു. ഇവയെല്ലാം പുരുഷഭാഷപരമായ അസത്യജല്പനങ്ങൾ മാത്രമാണെന്ന് തെളിയിക്കുക ദുസ്സാധകമായിരുന്നില്ല. പക്ഷെ ആത്മതപോത്സാഹകനായ ആ രാജകുമാരൻ ഈ തെളിവുകളേയൊന്നും കേൾക്കുവാൻ പാലും സന്നദ്ധനായില്ല. എന്നാൽ അതേസമയംതന്നെ ആരിയൻ ജനത പറഞ്ഞതെല്ലാം അയാൾ വിശ്വസിച്ചുവെന്നു മാത്രമല്ല അവരുടെ അഭിലാഷാനുസരണം നിഖ്യാന്യനഹദോസിനാൽ ശപിക്കപ്പെട്ട പിസ്മറുസ് എന്നൊരു വൈദികനെ മെത്രാൻസ്ഥാനത്തേക്കു സ്വീകരിക്കുകയും ചെയ്തു. അഭിഷേകവൃത്താന്തം അറിഞ്ഞ ഉടനെ പരിശുദ്ധപിതാവ്, ന്യായരഹിതവും അധർമ്മപരവുമായ ആ അഭിഷേകത്തെ നിരസിച്ചു. അതോടെ കത്തോലിക്കരും അതിനെ ശക്തിയായി എത്രയ്ക്കു പിസ്മറുസിനു യാതൊരു നിലയുമില്ലെന്നായി. നിരാശയോടെ അയാൾ പിൻവാങ്ങി. ശീശ്മകളെ സഭ എല്ലായ്പ്പോഴും അവജ്ഞയോടും ഭയത്തോടും മാത്രം വീക്ഷിക്കുന്നു. സാക്ഷാൽ അധികാരി ജീവിച്ചിരിക്കു

ബോധമെന്ന ആ സ്ഥാനത്തെ അന്യായമായി കൗസ്ഥമാക്കുവാൻ വരുന്ന അധർമ്മികനെ സഭ വെറുക്കുന്നുവെന്നു മാത്രമല്ല, അയാളുടെ അവകാശാധികാരങ്ങളെ നിഷേധിക്കുകയും, അവനെ, മേഷയുമത്തെ നിന്ദിക്കുന്നതിനും നശിപ്പിക്കുന്നതിനുമായി നിഗൂഢമാർഗ്ഗങ്ങളിൽകൂടെ കയറിയിട്ടുള്ള തന്ത്രക്കരനോ ചെന്നായയോ ആയി പരിഗണിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

വൈമനസ്യത്തോടെയെങ്കിലും ആരിയൻ ജനത പിസ്കോസിനെ തിരിച്ചുവിളിച്ചു. എങ്കിലും, അത്തന്നെപ്പിസ്കോ മേൽ ആരോപിതങ്ങളായിരിക്കുന്ന അപരാധങ്ങളെക്കുറിച്ച് അന്വേഷിക്കുവാൻ ഒരു കൌൺസിൽ നിമന്ത്രണം ചെയ്യണമെന്നും അവർ മാറ്റാപ്പാത്രംപേക്ഷിച്ചു. അദ്ദേഹം നന്മനസ്സോടെ അതിനു സമ്മതിക്കുകയും ചെയ്തു. എന്നാൽ ഒരു ആരിയൻ മെത്രാൻ വേണമെന്നു നിർബന്ധമുണ്ടായിരുന്ന അവർ കപ്പലേഷ്യാദേശീയനായ ഒരു ഗ്രിഗറിയെ മെത്രാനായി ഉയർത്തി, രാജസഹായത്തോടെ അലക്സാന്ദ്രിയൻസഭയിൽ അദ്ദേഹത്തെ സ്വീകരിപ്പിച്ചു. സംശയബുദ്ധിയോടുകൂടി വീക്ഷിച്ചിരുന്ന വിജയം ഹസ്തഗതമായിരുന്നതെന്നു അവർ സന്തോഷിച്ചു. അലക്സാന്ദ്രിയായിൽ ആകപ്പാടെ ഒരു ബാഹളം ഉണ്ടായി. കത്തോലിക്കരെല്ലാം ദേവാലയത്തിൽ പ്രവേശിച്ച് പ്രാർത്ഥനയിൽ നിർബ്ബീനരായി. രാജകീയോദ്യോഗസ്ഥന്മാരോടൊക്കെ ലൗകികദൃഷ്ട്യാ നിരാലംബരും യഥാർത്ഥത്തിൽ നിരപരാധികളുമായ കത്തോലിക്കരെ അന്യായമായി ആക്രമിച്ചു. ചിലരെ കാലുകൾകൊണ്ടും ചിലരെ ഗടകൊണ്ടും മറ്റിച്ചു. വേദോചിലരെ കരാളകരവാളങ്ങൾക്കൊക്കെയൊക്കി. ശിശ്നമക്കാരെ പള്ളിയിൽ സ്വീകരിക്കാതിരുന്ന എല്ലാ വൈദികരെയും, നിർദ്യം പീഡിപ്പിച്ചു. കന്യാസ്ത്രീകളോടു ചെല്ല മർദ്ദനം ഇതിലും ഭയങ്കരമായിരുന്നു. എന്നാൽ ഏറ്റവും ഹൃദയഭേദകമായിട്ടുള്ളതു ദിവ്യരക്ഷകന്റെ കൃത്യമരണത്തിന്റെ സ്മരണയായി ആചരിക്കുന്ന പരിശുദ്ധ വാരത്തിൽ ഈ ഘോരകൃത്യങ്ങൾ നടത്തിയെന്നുള്ളതാണ്. ദുഃഖവെള്ളിയാഴ്ച അഭിനവാഭിഷിക്തനായ ഗ്രിഗറി, ഒരു ദേവാലയത്തിൽ പ്രവേശിക്കുവാൻ ചെന്നപ്പോൾ അയാളെ പ്രതിരോധിച്ചുവെന്ന കാരണത്താൽ പീഡനം ഉപരിശക്തിയോടെ ആവർത്തിച്ചു. അനേകരെ ഭണ്ഡിപ്പിക്കുകയും, കാരാഗൃഹത്തിലടക്കുകയും ചെയ്തു. ഒന്നുകിൽ ദേവാലയങ്ങൾ ഉപേക്ഷിക്കുന്നതോ, അല്ലാത്തപക്ഷം ശിശ്നമക്കാരെ കർമ്മങ്ങളിൽ ഭാഗഭാക്കാകുന്നതിനോ കത്തോലിക്കർ നിർബന്ധിതരായി.

ഇതിനിടയ്ക്കു അത്തന്നെപ്പിസ്കോ അവിടെനിന്നും രക്ഷപെട്ടു റോമിലേ

കു പോയി. പരിശുദ്ധ സിംഹാസനത്തെ അന്നാലക്ഷ്യമായിരുന്ന ജൂലിയൻമാർപ്പാപ്പാ അന്യനായ സ്റ്റേഫാൻദുതയോടെ ഈ വിവിത സുതനെ സ്വീകരിച്ചു. ആരിയൻ ജനത ആവശ്യപ്പെട്ടതുപോലെ അദ്ദേഹം ഒരു കൌൺസിൽ വിളിച്ചുകൂട്ടി. പക്ഷെ ആരിയൻമാരായ ആരുതന്നെ അതിൽ ഹാജരായില്ല. അതിനാൽ അത്തനേഷ്യസു നിർദ്ദോഷിയെന്നും, അദ്ദേഹത്തെ അലക്സാന്റിയാമെത്രാനായി സ്ഥിരപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നുവെന്നും പരിശുദ്ധ പിതാവു പ്രഖ്യാപനം ചെയ്തു. എങ്കിലും എട്ടു കൊല്ലത്തിനുശേഷം, ഗ്രിഗരി മരിച്ചതിനുശേഷമേ അത്തനേഷ്യസിനു തന്റെ സ്ഥാനം ലഭിച്ചൊള്ളൂ. ആ കൌൺസിലിനു ശേഷം മാർപ്പാപ്പാ അലക്സാന്റിയാ സഭയിലേക്കയച്ചു എഴുത്തു് ഇന്നും ഉണ്ടു്. ഗൌരവതരങ്ങളായ എല്ലാ പ്രശ്നങ്ങളുടേയും അന്ത്യതീരുമാനത്തിനു പത്രോസിന്റെ പിൻഗാമിയും സഭയുടെ ദൃശ്യതലവനുമായ മാർപ്പാപ്പായോടു് അപേക്ഷിച്ചിരുന്നുവെന്നതിനുള്ള അനേകം ഉദാഹരണങ്ങളിൽ ഒന്നാണിതു്. സ്ഥാനബാഹ്യമാനാദികളിലുള്ള ഒരു ശ്രേഷ്ഠ മാത്രമല്ല പരമമായ അധികാരംതന്നെയാണു മാർപ്പാപ്പായിൽ നിക്ഷിപ്തമായിരിക്കുന്നതെന്നു സഭ ഏതുകാലത്തും വിശ്വസിച്ചുവരുന്നു. സത്യവിശ്വാസസംഹിതയിലെ അതിപ്രധാനഘടകമായ ഈ പരമാധികാരം തന്നെയാണു സഭയുടെ അചഞ്ചലമായ ഐക്യത്തിന്റെ അസ്ഥിവാദവും.

* പേർസ്യൻ രാജാവായ സാപ്പോർ ദ്വിതീയൻ സഭാമർദ്ദനം നടത്തിയതും ഏതാണ്ടി കാലഘട്ടത്തിൽ (ഏ. ഡി. 350) തന്നെയാണു്. ആ പീഡനകാലത്തു് അനേകായിരം കത്തോലിക്കർ നിഗ്രഹിക്കപ്പെട്ടു. മെസോപ്പൊട്ടോമിയായിലെ നിസ്മിസ് നഗരത്തിന്റെ മെത്രാനായിരുന്ന വി. ജെയിംസിന്റെ പ്രാർത്ഥനാഫലമായി, സാപ്പോറിനുണ്ടായ ഒരു പരാജയമാണീമതമർദ്ദനത്തിനു ഹേതുവെന്നു വിശ്വസിച്ചുവരുന്നു. സാപ്പോർ നിസ്മിസ് നഗരം ആക്രമിച്ചപ്പോൾ വി. ജെയിംസു്, സഭയുടെ വൈരിയായ സാപ്പോറിനെ പരാജിതനാക്കണമെ, എന്നു ദൈവ

* ഈ കാലഘട്ടത്തിൽ (ക്രി. വ. 345) പേർഷ്യാമഹാരാജ്യത്തു നിന്നും അൽമേനികളും വൈദികരും ചേർന്ന ഒരു ജനസഞ്ചയം (Colony) മലങ്കര കൊടുങ്ങല്ലൂർ വന്നിറങ്ങി. അവരിൽ വലിയഭാഗം പട്ടണത്തിന്റെ വടക്കെ ഭാഗത്തും ചെറിയഭാഗം തെക്കെ ഭാഗത്തും വസിച്ചു. അവരോടുകൂടെ ഒരു മെത്രാനും ഉണ്ടായിരുന്നു. അദ്ദേഹം ക്രി.വ. 325-ൽ വലിയ ഇൻഡ്യയെ ഭരിച്ചിരുന്ന മാർ യോഹന്നാന്റെ പിൻഗാമിയായിരുന്നു. Fr. Bernard T. O. C. D.

തോടു പ്രാർത്ഥിക്കുകയും വിനീതവും തീവ്രവുമായ ഈ പ്രാർത്ഥനയുടെ ഫലമായി അനേകായിരം കടന്നാലുകൾ അവിടെ പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ട് ആനകളേയും കുതിരകളേയും സൈന്യങ്ങളേയും സേനാപതികളേയും ഉപദ്രവിക്കുകയും സാറ്റോറിനെ പരാജിതനാക്കുകയും ചെയ്തുവെന്നാണ് ഈ കഥ.

ഏ. ഡി. 310-ൽ കോൺസ്റ്റാന്റൈൻ ഒപിതീയൻ ചരമമടഞ്ഞു. പത്തുകൊല്ലം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ കോൺസ്റ്റാന്റൈനും നിർഭാഗ്യവശമായി. ഇങ്ങനെ സഭാഭവെരിയായ കോൺസ്റ്റാന്റൈനും റോമ്മാസാമ്രാജ്യത്തിന്റെ മുഴുവൻ അവിരുക്തിതസമ്രാട്ടായി ശേഷിച്ചു. അയാളുടെ പ്രഥമ ശാസനം അത്തനേഷ്യസിന്റെ ബാഹിഷ്കരണനിട്ടിൽ എല്ലാ മെത്രാന്മാരും ഒപ്പു വയ്ക്കണമെന്നും, അതിനു വൈമുഖ്യം പ്രദർശിപ്പിക്കുന്നവരെ യെല്ലാം കൊല്ലണമെന്നുമായിരുന്നു. ഇതിലേക്കായി ആദ്യം ആർലസിപ്പും, പിന്നീട് മിലാനിപ്പും, മെത്രാന്മാരെ വിളിച്ചുകൂട്ടി. എന്നാൽ അവർ അദ്ദേഹത്തിന്റെ അഭിലാഷത്തിനു വിധേയരായില്ല. ചക്രവർത്തി കോപാക്രാന്തനായി അവരെ ഭീഷണിപ്പെടുത്തി. പക്ഷെ യാതൊരു ക്ഷോഭമോ, ചാഞ്ചല്യമോ കൂടാതെ പ്രശാന്തരായി ആ മെത്രാന്മാർ പറഞ്ഞു. “ഈ സാമ്രാജ്യം നിങ്ങൾക്കുള്ളതല്ല. അതു നിസ്സന്ദേഹമായി ദൈവത്തിന്റേതാണ്. നിങ്ങളെ തല്ലാലത്തേക്ക് ഇതിന്റെ ഭരണാധികാരികളായി നിയോഗിച്ചിരിക്കുന്നുവെന്നോളം. അതിനാൽ ദൈവത്തിന്റെ ന്യായവിധിയെ നിങ്ങൾ ഭയപ്പെടണം. ആഖ്യായനികകാർത്തന്തിന്മേൽ നിങ്ങൾക്കു യാതൊരുവികാരവും നൽകപ്പെട്ടിട്ടില്ല.” ഉജ്ജ്വലിക്കുന്ന തീയിൽ നരനെന്തു എന്നപോലെ ഈ ഉത്തരം, കോപാവേശിതനായിരുന്ന ചക്രവർത്തിയെ പൂർണ്ണാധികം കോപാജ്ജ്വലനാക്കി. അവരിൽ പ്രധാനിയെ വധിക്കുവാൻ അയാൾ ഖഡ്ഗം കരത്തിലെടുത്തു. പക്ഷേ, എന്തോ അല്പം ശാന്തനായി, ആ ഉദ്യമത്തിൽനിന്നും വിരമിച്ച് അദ്ദേഹത്തെ നാടുകടത്തുവാൻ വിധിച്ചു. അനന്തരം അത്തനേഷ്യസിന്റെ ബാഹിഷ്കരണനിട്ടിൽ ഒപ്പു വയ്ക്കാതിരുന്ന എല്ലാവരെയും സ്ഥാനഭ്രഷ്ടരാക്കി, തത്തൽസ്ഥാനങ്ങളിൽ ആരിയൻ മെത്രാന്മാരെ നിയമിച്ചു. എന്നാൽ പരിശുദ്ധസിംഹാസനം, അത്തനേഷ്യസിനെ കാരകാരനായി ഗണിക്കുകയോ, ആരിയൻ മെത്രാന്മാരോടു സഹകരിക്കുകയോ ചെയ്യാതിരിക്കുന്നിടത്തോളം കാലം കോൺസ്റ്റാന്റൈനും ശാന്തചിത്തനായിരിക്കുവാൻ നിർവാഹമില്ല. അതിനാൽ, അപകാരം ചെയ്യാൻ കോൺസ്റ്റാന്റൈനും പരിശുദ്ധപിതാവിനോടാവശ്യപ്പെട്ട് അപേക്ഷിച്ചുനോക്കി: പ്രലോഭിപ്പിച്ച് ഭീഷണിപ്പെടുത്തി ആ പരമസാത്വികൻ,

ആ ധാർമികശ്രേഷ്ഠൻ, ഈ അധർമ്മത്തിനു പങ്കുകാരനാവുകയോ? രാജാവു് കോപംപൂണ്ടു വിറച്ചു. എന്തുചെയ്യേണ്ടു എന്നറിയാതെ അയാൾ വിഷമിച്ചു. ഒടുവിൽ, പരിശുദ്ധപിതാവിനെ ബെറോയിയാ (Beroea) യിലേക്കു നാടുകടത്തി. സഭയുടെ പരമാധികാരിയോടു് ചെയ്ത ഈ അധർമ്മം സഭയോടു് ചെയ്യാനിരുന്ന പീഡനത്തിന്റെ ഒരു സൂചന മാത്രമായിരുന്നു. ആയുധധാരികളായ ഒരു വലിയ സൈന്യത്തെ അയാൾ അലക്സാൻഡ്രിയായിലേക്കയച്ചു. അവർ അവിടെ കാട്ടിക്കൂട്ടിയ അഴിമതികളും ആക്രമങ്ങളും അവാച്യമാംവിധം ഭയങ്കരങ്ങളും അതിഭാര്യങ്ങളും ആയിരുന്നു. നിരപരാധികളായ അനേകായിരം കത്തോലിക്കരേ അവർ വധിച്ചു. ദേവാലയങ്ങളേയും തിരുപ്പാത്രങ്ങളേയും അശുഭപ്പെടുത്തി. അത്തനേഷ്യസാകട്ടെ, എങ്ങിനെയോ അവരുടെ കരങ്ങളിൽനിന്നും രക്ഷപ്പെട്ടു തീർന്നെങ്കിലും (Thebaid) മണലാരണ്യത്തിലെ സന്യാസികളുടെ ഇടയിൽ അഭയം പ്രാപിച്ചു. കപ്പഡോഷ്യാ ദേശീയനും വിദ്യാവിഹീനനുമായ ഒരു ജോർജ്ജ് തൽസ്ഥാനം സ്വയം കരസ്ഥമാക്കി. സാമ്രാജ്യത്തിന്റെ മിക്കവാറും എല്ലാ ഭാഗങ്ങളിലും ഈ പീഡനം ശക്തിപ്പെട്ടു. എങ്കിലും കോൺസ്റ്റാന്റിനോപ്പിളിലായിരുന്നു അത് ഏറ്റവും ഉഗ്രമായി നടമാടിയതും വിജയമടഞ്ഞതും.

അവസാനം, തങ്ങളുടെ ആദ്ധ്യാത്മികദരണമേധാവിയെ നാടുകടത്തിയതിൽ റോമാക്കാർ പ്രദർശിപ്പിച്ച ക്ഷോഭവും, ഒരു ആൻറീപോപ്പിന്റെ സ്ഥാനാരോഹണവും, കാരണത്താൽ, ലിബേറിയസ് മാപ്പാപ്പായെ തിരിച്ചു വിളിക്കുവാൻ കോൺസ്റ്റാന്റിനോപ്പിളിൽ നിർബന്ധിതനായി. ലിബേറിയസ് മാപ്പാപ്പാ തന്റെ സ്വാതന്ത്ര്യസംപ്രാപ്തിക്കായി അത്തനേഷ്യസിന്റെ ബാഹിഷ്കരണത്തെ അനുകൂലിക്കുകയും, അവരുടെ സ്ഥാനാർത്ഥിയെ അനീകരിക്കുകയും ചെയ്തുവെന്നും മറ്റും ആരിയൻജനത നിർമ്മിച്ചതും, പിന്നീട് പല കള്ളുപ്രമാണങ്ങളാലും പ്രബലപ്പെട്ടതുമായ പ്രസ്താവനകളെല്ലാം അവസ്ഥവങ്ങളെന്ന് ഇതിനകം തെളിഞ്ഞുകഴിഞ്ഞു. ഭൂജ്ഞാലത്താൽ സഭയെ ജയിക്കുക അസാദ്ധ്യമെന്നും കോൺസ്റ്റാന്റിനോപ്പിളിൽ പഠിച്ചു. എങ്കിലും, സഭയെ സ്വഹിതാനുവർത്തിയാക്കുവാനുള്ള അതിമോഹം അയാൾ ഉപേക്ഷിച്ചില്ല. ഇറ്റലിയിലെ റിമിനി (Remini) നഗരത്തിലും, പൗരസ്ത്യദേശത്തെ സെലൂഷ്യപട്ടണത്തിലും, ഓരോ കൗൺസിൽ അയാൾ സംഘടിപ്പിച്ചു. പക്ഷെ അവ പരിശുദ്ധ സിംഹാസനത്തിലെ അറിവോ സമ്മതമോ കൂടാതെ ആയിരുന്നതിനാൽ സഭാപ്രതിനിധികൾ അതിൽ സംബന്ധിച്ചില്ല. ആരിയൻ ഭൂരിപക്ഷമുണ്ടായിരുന്ന രണ്ടാമത്തെ കൗൺസിൽ ഒന്നും തീരുമാനിക്കാതെ

പിരിഞ്ഞു. എന്നാൽ ഒന്നാമത്തെ കൗൺസിൽ, രാജാധികാരത്താൽ നിയന്ത്രിക്കപ്പെടാതിരുന്ന എല്ലാ ഘട്ടങ്ങളിലും കത്തോലിക്കാ വിശ്വാസത്തെ അഭ്യർത്ഥിച്ചു. നിഖ്യാന്യോസോസിൽ നിന്നും വിശ്വാസപ്രമാണത്തിൽ നിന്നും അനുപോലും അവർ വ്യതിചലിച്ചില്ല. അതിൽ നിന്നും ഏതെങ്കിലും ഭാഗം പ്രമാർജ്ജനം ചെയ്യുന്നതിനോ പതുതായി എന്തെങ്കിലും അതോട് കൂട്ടിച്ചേർക്കുന്നതിനോ സാധിക്കാത്ത വിധം അതു പരിപൂർണ്ണമാണെന്നായിരുന്നു അവരുടെ അഭിപ്രായം. ആരിയസസ് പ്രഭുവിനെ മറ്റൊരാൾ ചൊല്ലിയ ഭാഗത്തേയും അവർ മുക്തകണ്ഠം അനുകൂലിച്ചു. 325 മെത്രാന്മാർ ഈ തീരുമാനങ്ങൾക്ക് ഒപ്പു വെച്ചിട്ടുണ്ട്. പ്രതികൂലികളായി നിന്ന ആരിയൻമെത്രാന്മാരെ അവർ സ്ഥാനഭ്രഷ്ടരാക്കുകയും ചെയ്തു. എന്നാൽ നിഖ്യാന്യോസോസപ്രമാണത്തിലെ ഏകീകരണമായിരിക്കുന്ന എന്ന പദം (Consubstantial) ഇല്ലാത്ത ഒരു വിശ്വാസപ്രമാണത്തിന് ഒപ്പു വെയ്ക്കാതെ കൗൺസിൽ പിരിയുവാൻ ചക്രവർത്തി സമ്മതിച്ചില്ല. അനേകദിവസങ്ങളിലെ സമ്മേളനങ്ങളാൽ ക്ലാസ്സായും അസ്ഥിരമായും ആയിരുന്ന ആ മെത്രാന്മാരിൽ ഭൂരിഭാഗവും, ചക്രവർത്തികളുടെ ഭീഷണികളെ ഭയന്നും, സഭയുടെ സമാധാനത്തെ കാക്കുമായും, അതേ പദത്തിലെ അർത്ഥം മറ്റു പദങ്ങളാൽ വരുത്താവുന്നതാണെന്നു വിശ്വസിച്ചും, ചെയ്യാൻ പോകുന്ന പ്രവൃത്തിയുടെ നാശഫലത്തേക്കുറിച്ച് ചിന്തിക്കാതെയും, ചക്രവർത്തിയുടെ ആജ്ഞയ്ക്ക് വിധേയരായി ഒപ്പു വച്ചു. ആരിയൻജനത ആഹ്ലാതഭരിതരായി. അവരുടെ വിജയാഹ്വാനങ്ങൾ അന്തരീക്ഷത്തെ ഭരിച്ചു. അപ്പോൾ മാത്രമേ മെത്രാന്മാർ അവർക്കു പാറിയ തെരു മനസ്സിലാക്കിയുള്ളൂ. അവർ നിർവ്യാജം പശ്ചാത്തപിച്ചു; അത്സർക്കോ കോപിച്ചു; സധീരം ആരിയൻവ്യാഖ്യാനത്തെ പ്രതിഷേധിച്ചു. നിഖ്യാന്യോസോസപ്രമാണത്തോടുള്ള അഭ്യർത്ഥനാവിശ്വാസം പ്രത്യക്ഷപ്പെടുത്തി. എന്നാൽ എന്തു ഫലം?

പരിശുദ്ധ സിംഹാസനം ഈ വഞ്ചനയിൽ അകപ്പെട്ടില്ല. ലിബേരിയസുമാപ്പാപ്പായും, വഞ്ചിതരായവരുമില്ലാത്ത, സകല മെത്രാന്മാരും ഏകോപിച്ച്, ഈ കൗൺസിൽ തീരുമാനങ്ങളെ പരസ്യമായി പ്രതിഷേധിച്ചു. അതിനാൽ തന്നെയാണ് റിമിനി കൗൺസിൽ കഴിഞ്ഞു. രണ്ടുകൊല്ലത്തിനു ശേഷം വി. അത്തനേഷ്യസ്, ജോവാൻ ചക്രവർത്തിക്ക് ഇപ്രകാരം എഴുതുന്നത്. "ഞങ്ങൾ ആദരിക്കുകയും അംഗീകരിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന നിഖ്യാന്യോസോസപ്രമാണം തന്നെയാണ് എക്കാലത്തേയും, എത്ര സ്ഥലത്തേയും വിശ്വാസപ്രമാണം. സ്പെയിനിലേയും ബ്രിട്ടനിലേയും, ഗോളിലേയും ഇറ്റലിയിലേയും, സലമേഷ്യായിലേയും ഡെഷ്യായി

ലേയും, മിസ്ത്രായിലേയും, മാസിഡോണിയായിലേയും, ഗ്രീസിലേയും, ആഫ്രിക്കായിലേയും, സർഡീനിയായിലേയും സൈപ്രസിലേയും, ക്രിറ്റിലേയും ഈജിപ്തിലേയും, പാഫ്ലാഗിയായിലേയും ലിബിയായിലേയും, ലിക്യായിലേയും, ഇസാവുറിയായിലേയും, പോന്റസിലേയും കപ്പഡോഷ്യായിലേയും, എന്നു വേണ്ട, വിസ്മയകരമായ ഈ ലോകത്തിന്റെ ഏതൊരു ഭാഗത്തെയും, സഭകൾ ഈ വിശ്വാസപ്രമാണത്തെത്തന്നെ അംഗീകരിക്കുന്നു. നിസ്സാരവും അഗണ്യവുമായ ഒരു സൂനപക്ഷം മാത്രമേ ഇതിൽ നിന്നും വ്യതിരക്തരായി നിൽക്കുന്നുള്ളൂ." അതെ അവിശ്വാസികളുടെ സംഖ്യ തുലോം പരിമിതമായിരുന്നു. എന്നാൽ അവരുടെ ഉറർജ്ജസ്വലതയും, അമിതഭാഷണപാടവവും, സർവ്വോപരി രാജസഹായവും അവർക്കു വലുതായ സ്വാധീനശക്തി സമ്പാദിച്ചുകൊടുത്തു. പക്ഷെ സഭാസന്താനങ്ങളിൽ സത്യവിശ്വാസം ദൃഢരൂപമായിരുന്നു. ഒരു റിമിനിക്കൺ സിലിനോ അഥവാ കോൺസ്റ്റാന്റൈനിയൻ ഉഗ്രപീഡനങ്ങൾക്കോ അവരെ അതിൽ നിന്നും വ്യതിചലിപ്പിക്കുക സാധ്യം ആയിരുന്നില്ല.

ആപൽക്കരമായ ഈ ഭാഗസന്ധിയിൽ, കത്തോലിക്കവിശ്വാസത്തിന്റെ ഒരു ധീരസംരക്ഷകനെ ഗോളിലെ സഭയിൽ സംജാതമാക്കുവാൻ ദൈവം തിരുമനസ്സായി. പോയറിയേഴ്സിലെ മെത്രാനായ വിശുദ്ധ ഹിലാരിയോസായിരുന്നു ഈ ധീരോദാത്തൻ. പാശ്ചാത്യസഭയിലെ അത്തന്നെപ്പോലെയായി പ്രശോഭിച്ചു വി. ഹിലാരിയോസ് ആരിയൻമതത്തിന്റെ അണുബാധിയാന്തങ്ങളെ ആകമാനം ഖണ്ഡിച്ചു തീർത്തതോടും ഉറർജ്ജസ്വലതയോടും പ്രസ്തുത പാഷണ്ഡതയെ എതിർത്തു. മാത്രമല്ല കോൺസ്റ്റാന്റൈനിയൻ മതമർദ്ദനങ്ങളെയും സാരോണിനസ് എന്ന ആരിയൻമെത്രാനും ചക്രവർത്തിയുമായുള്ള ഗുഡാലോചനകളെയും വി. ഹിലാരിയോസ് ശക്തിയായും ധീരമായും പ്രതിഷേധിക്കുകയുണ്ടായി. ധീരനായ ഈ ധർമ്മക്കടന്റെ ഏതാളുശപ്രവൃത്തികൾ അംഗഭാവജന്യമായ ധാർഷ്ട്യമായി ചക്രവർത്തി കരുതി. അതിനാൽ അദ്ദേഹത്തെ നാടുകടത്തുവാൻ കോൺസ്റ്റാന്റൈനിയസ് ഉത്തരവിട്ടു. പക്ഷെ ദൈവഹിതം അപകാരമല്ലാതെയിരുന്നതിനാൽ, ആ രാജശാസനം പ്രയോഗത്തിൽ വന്നില്ല. ഇതിനു ശേഷമായിരുന്നു ഉപരിപ്രസ്താവിതമായിരിക്കുന്ന സെലൂഷ്യൻ കൗൺസിൽ നിമന്ത്രണം ചെയ്തത്. നിഖ്യാന്യനാദോസിന്റെ കാനോനുകളെ റദ്ദ് ചെയ്യണമെന്നായിരുന്നു ഉദ്ദേശ്യം. എന്നാൽ ആരിയൻ മതാനുയായികൾ തമ്മിൽ തന്നെ ഭിന്നിപ്പുണ്ടാവുകയാൽ വി. ഹിലാരിയോസിനെ പ്രസ്തുത കൗൺസിലിലേയ്ക്കു ക്ഷണിച്ചു. അദ്ദേഹമാകട്ടെ, നിഖ്യാവിശ്വാസത്തെ ശക്തിയായി പിൻതാങ്ങി. വി. ഹിലാരിയോസി

നോട്ട തക്കിച്ച് ജയിക്കുവാൻ പ്രാപ്തരായി ആരിയൻകക്ഷിയിൽ ആരു തന്നെ ഇല്ലാതിരുന്നതിനാൽ അവർ പരാജിതരായി അവിടെ നിന്നും പിരിഞ്ഞു. അനന്തരം വി. ഹിലാരിയോസ് കോൺസ്റ്റാന്റിനോപ്പിളിൽ ചെന്നു ചക്രവർത്തിയെ സന്ദർശിച്ച് രാജസന്നധിയിൽ വെച്ചു തന്നെ പാഷണ്ഡികളുമായി വാദം നടത്തുവാൻ സന്നദ്ധനാണെന്നറിയിച്ചു. ആ അവസരത്തിൽ ആരിയൻപാഷണ്ഡതയേക്കുറിച്ച് ആ വേദശാസ്ത്രപണ്ഡിതൻ ചക്രവർത്തിയോടു ചെല്ല പ്രസ്താവനകളിൽ ഏതാനും ഭാഗം ഇവിടെ ഉദ്ധരിക്കാം. “നിഖ്യാസുനഹ്സദാസിനു ശേഷം ഇതുവരെ, അവിടുത്തെ വിശ്വാസ്യരെന്നുഭിമാനിക്കുന്ന ആരിയൻ ജനത, നവംനവങ്ങളായ വിശ്വാസപ്രമാണങ്ങൾ വിരചിച്ച് അസ്ഥിരമായി ജീവിക്കുന്നതല്ലാതെ കാൽനൂറ്റാണ്ടായി ഒന്നും തന്നെ പ്രവർത്തിച്ചിട്ടില്ല. വി. ഗ്രനമത്തേക്കാൾ അവരുടെ വിശ്വാസസത്യങ്ങൾക്കു ധാരാളം, അവരുടെ സ്വന്തം ഉപാധപോഹങ്ങളാണു്. കഴിഞ്ഞ ഒരു വർഷത്തിനുള്ളിൽ വ്യത്യസ്തങ്ങളായ നാലു വിശ്വാസപ്രമാണങ്ങൾ അവർ നിർമ്മിച്ച് അതനുസരിച്ച് വ്യക്തിപരമായ അഭിപ്രായങ്ങളെ ആധാരമാക്കി വിശ്വാസവും, അതാവസരങ്ങളിലെ ചിന്താഗതിയനുസരിച്ച് മതസിദ്ധാന്തങ്ങളും രൂപവൽക്കരിക്കുന്നവർ ഇപ്രകാരമല്ലാതെ പ്രവർത്തിക്കുമെന്നു വിചാരിപ്പാനും ന്യായമില്ലല്ലോ. നവമായ ഒരു വിശ്വാസസത്യം അംഗീകരിക്കുമ്പോൾ, അപ്പോൾ ഉപേക്ഷിക്കുന്നതിനെ അവർ ശപിക്കുന്നു. വി. ലിഖിതങ്ങളെയും അപ്പസ്തോലിക വിശ്വാസത്തെയും അവർ ധാരാളം പ്രസംഗിക്കുന്നുണ്ടു്. എന്നാൽ അതു് സഭാപ്രബോധനങ്ങളെ അവഹേളിക്കുന്നതിനും, അജ്ഞരെ വഞ്ചിക്കുന്നതിനും പ്രയോജനീകരിക്കുന്നുള്ളു്.”

ഈ അഭിപ്രായം ഹിലാരിയോസിന്റെ കാലശേഷമുണ്ടായിട്ടുള്ള എല്ലാ ഇടത്തുകരേയും ശീശ്മകളേയും കുറിച്ചും ന്യായമായി പ്രസ്താവിക്കാവുന്നതാണു്. വി. ഹിലാരിയോസിന്റെ അസാമാന്യമായ വാദപ്രതിവാദസാമർത്ഥ്യവും, ഉജ്ജ്വലമായ മതതീർണ്ണതയും ആരിയൻ ജനതയിൽ, ഉൽക്കടമായ ഉൽക്കണ്ഠയും ഭയവും ഉളവാക്കി. അതിനാൽ അപ്രതിരോധ്യനായ ശത്രുവിനെ അവിടെനിന്നും തിരിച്ചയക്കണമെന്നു് അവർ ചക്രവർത്തിയോടു നിർബന്ധപൂർവ്വം അപേക്ഷിച്ചു. ചക്രവർത്തി ആ അപേക്ഷയെ നിരസിച്ചതും ഇല്ല. ആ വിശുദ്ധൻ സ്വന്തം രൂപതയിലേക്കു മടങ്ങി. മാർഗ്ഗമദ്ധ്യേ ഇലീരിയാ ഇറാൻലി ആദിയായ അനേകം ദേശങ്ങളിൽ കത്തോലിക്കാമതത്തേക്കുറിച്ച് പ്രസംഗിക്കുകയും, പലരിലും മതവിശ്വാസം പുനരുജ്ജീവിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. ഗോളിൽ ചെന്നയുടനെ അദ്ദേഹം സാറോണിനസ് എന്ന ആരിയൻ മെത്രാനെ മഹരോൻ ചൊ

ലി. വി. ഹിലാരിയോസിന്റെ പ്രത്യാഗമനം. ഗോളിലെ കത്തോലിക്കരിൽ ഒരു നവജീവൻ ഉദിച്ചിട്ടു. കത്തോലിക്കാ വിശ്വാസത്തിന്റെ പുണ്യവും പുരാതനവുമായ പരിശുദ്ധി കൈവരുത്തി. നടപടിക്രമങ്ങൾ അഭ്യർത്ഥനയായി പാലിച്ചു. പ്രവാചനകാലമായ എല്ലാ പ്രവർത്തികളേയും, മുടക്കി. ഇവയുടെയെല്ലാം ഫലമായി കലഹകലാപങ്ങൾ നിർമ്മൂലമായി. സമാധാനം എവിടെയും കളിയാടി. വിശേഷിച്ചു 361-ൽ ഉണ്ടായ കോൺസ്റ്റാന്റൈനപ്പിന്റെ നിർദ്ദേശം ഈ സമാധാനത്തെ ഉപരി ദൃഢവുമാക്കി. കോൺസ്റ്റാന്റൈനപ്പിന്റെ തിരോധനം ആരിയൻമതത്തിന്റെയും തിരോധനമായിത്തീർന്നു.

വി. ഹിലാരിയുടെ ശിഷ്യഗണത്തിൽ നാനാപ്രകാരണയും പ്രമുഖൻ ടർസിലെ വി. മാർട്ടിനായിരുന്നു. മാർട്ടിൻ ഒരു യോദ്ധാവായിട്ടാണു ജീവിതരംഗത്തിൽ പ്രവേശിച്ചത്. എന്നാൽ അന്നും അദ്ദേഹം സന്മാർദ്ദവിഷയത്തിൽ അത്യന്തം നിഷ്കർഷ പ്രദർശിപ്പിച്ചു. സാധുക്കളോടും പീഡിതരോടുമുള്ള മാർട്ടിന്റെ കരുണയും വാത്സല്യവും പ്രസിദ്ധമാണ്. ഒരിക്കൽ കഠിനമായ ഒരു മഞ്ഞുകാലത്തു ആമീൻ ഗെയിറുകൾ സാധുവായ ഒരു മനുഷ്യൻ മുക്കാലും നന്നായി, ശൈത്യബാധയാൽ മരവിച്ചു കിടക്കുന്നതു മാർട്ടിൻ കാണുന്നതിനിടയായി. മാർട്ടിന്റെ കരൾ അലിഞ്ഞു; കണ്ണുകൾ നിറഞ്ഞു. എന്നാൽ യുദ്ധത്തിനു പോകുമ്പോൾ ഉപയോഗിക്കുന്ന ഒരു ആവരണ അങ്കി അല്ലാതെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൈവശം ഒന്നാതെന്നു ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. അല്പനേരം ചിന്തിച്ചശേഷം ഖഡ്ഗം എടുത്തു ആ വസ്ത്രത്തിന്റെ ഒരു ഭാഗം മുറിച്ചു ആ ഭിക്ഷുവിനു നൽകി.

അന്നു രാത്രിയിൽ മാർട്ടിനൊരു ദിവ്യദർശനമുണ്ടായി. മാർട്ടിന്റെ വസ്ത്രാത്മത്താൽ ആർജ്ജാദിതനായ ദിവ്യരക്ഷകനേയും, മാലാഖഗണത്തേയുമാണ് മാർട്ടിൻ കണ്ടത്. ദിവ്യരക്ഷകൻ വാനഗണത്തോടിപ്രകാരം പറയുന്നതായും മാർട്ടിൻ കേട്ടു. “ഇനിയും, ജ്ഞാനസ്നാനം സ്വീകരിച്ചിട്ടില്ലാത്തവനായ മാർട്ടിൻ ഈ വസ്ത്രത്താൽ എന്നെ അലങ്കരിച്ചു” മാർട്ടിനു അതിയായ കൃതാർത്ഥതയും ആനന്ദവും ഉണ്ടായി. താമസംവിന്നു അദ്ദേഹം ജ്ഞാനസ്നാനം സ്വീകരിച്ചു ഒരു കത്തോലിക്കനാവുകയും ചെയ്തു. അനന്തരം ഭക്തിപരമായ ജീവിതത്തിനു സൈനികവൃത്തി അനുകൂലമല്ലെന്നു കണ്ടു, അതുപക്ഷിച്ച്, പുണ്യപുണ്യത്തേക്ക് അന്നു പ്രസിദ്ധനായിരുന്ന വി. ഹിലാരിയോസിനെ അനുഗമിച്ചു. എന്നാൽ, അധികനാൾ അദ്ദേഹം അവിടെ താമസിച്ചില്ല. വൈദികനായി

കഴിഞ്ഞു അധികം താമസിയാതെ അദ്ദേഹം പോയറിയേർസിൽ ഒരു ആശ്രമം സ്ഥാപിച്ചു. ഏതാനും ശിഷ്യന്മാരോടുകൂടി അവിടെ വാസമുറപ്പിച്ചു. അവിടെ നിന്നും അദ്ദേഹം ഓരോ അവസരങ്ങളിൽ, വിശുദ്ധനായ ന ഉപേക്ഷിച്ചിട്ടില്ലാത്ത ഗ്രാമവാസികളുടെ ഇടയിൽ ചെന്നു സുവിശേഷം പ്രസംഗിക്കുകയും, ദൈവാനുഗ്രഹത്താൽ അനേകം അന്യർ പ്രവർത്തിക്കുകയും ചെയ്തുവന്നു. വിനാവിളാബം മാർട്ടിന്റെ കീഴ്ത്തി ഗോരമുഴുവനിലും പരന്നു ഉൾസുകാർ, അദ്ദേഹത്തെ തങ്ങളുടെ മെത്രാനായി കിട്ടണമെന്നാവശ്യപ്പെട്ടു. പരിശുദ്ധ സിംഹാസനം ഈ അപേക്ഷയെ സ്വീകരിച്ചു. വന്യനായ മാർട്ടിൻ ഒരു മെത്രാനായി ഉയർത്തപ്പെട്ടു എന്നാൽ ഈ സ്ഥാനാരോഹണം അദ്ദേഹത്തിന്റെ ലഘുവായ ജീവിതരീതിയിൽ യാതൊരു വ്യത്യാസവും വരുത്തിയില്ല. ഭരണിനിന്റെ എല്ലാ ഭാഗങ്ങളിലും അദ്ദേഹം സുവിശേഷം പ്രസംഗിച്ചു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രസംഗങ്ങളും, അന്യർക്കുള്ള അനേകരെ സത്യമതാവലംബികളാക്കി. കത്തോലിക്കാസഭ, വിശേഷിച്ചും ഫ്രാൻസിലെ സഭ ഇന്നും ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ നാമത്തെ സബ്ബമാനം സ്തംഭിക്കുന്നു.

൨. സന്യാസജീവിതം.

കോൺസ്റ്റാന്റായിന്റെ മഹിതമാതൃകയെ അനുസരിച്ചു കത്തോലിക്കാമതപ്രവേശനം ചെയ്തവരെല്ലാം, പരിപാവനമായ വികാരങ്ങളാൽ പ്രേരിതരായിട്ടായിരുന്നു അപ്രകാരം ചെയ്തതെന്നു വിചാരിക്കേണ്ടതില്ല. പ്രഭുക്കന്മാരും, കുബേരന്മാരായ പലരും ഭൗമികങ്ങളായ ഓരോ കാര്യം സാധ്യങ്ങളാക്കുവേണ്ടി നാമമാത്രമായി കത്തോലിക്കരായതായിരുന്നു. അവർ അവരുടെ ദുഷ്ടാചാരങ്ങളെ ഉപേക്ഷിക്കുകയാപട്ടെ, ദുഷ്ടികാരങ്ങളെ നിയന്ത്രിക്കുകയാപട്ടെ ചെയ്തില്ല. യഥാർത്ഥഭൗമത്തോടുകൂടി കത്തോലിക്കരായവരിൽ ചിലർപോലും, അമിതസുഷ്ണതയും, ലോകസ്വാമോഹങ്ങളാക്കും വശംവദരായി ഭക്തിയനുസരായിത്തീർന്നു. ഈ നിലയിൽ തന്റെ വിശ്വസ്തദാസന്മാർക്ക് ഭരണകേന്ദ്രമായും, പരാമണികന്മാരുടെ വിശുദ്ധിയെ പരിപാലിക്കുന്നതിനുള്ള ഒരു നിലയനമായും സന്യാസജീവിതത്തെ സംസ്ഥാപിക്കുവാൻ കരുണാകരനായ ദൈവം തീരുമാനിച്ചു. സഭയുടെ ആരംഭം മുതൽ അനേകർ ലോകസ്വാമോഹങ്ങളെയും പരിത്യജിച്ചു, പ്രാർത്ഥനയിലും, ധ്യാനനിഷ്ഠയിലും പരയണരായി മണലാണുങ്ങളിലും, ലോഭാവനങ്ങളിലും സന്യാസികൾ എന്ന നാമത്തിൽ പ്രവാസജീവിതമനുഷ്ഠിച്ചിരുന്നു. എന്നാൽ ഇപ്പോഴും

കളെ, സന്യാസസഭകൾതന്നെ രൂപവൽകൃതങ്ങളായി. ഈജിപ്ത് ദേശീയനായ വി. അന്തോനീസായിരുന്നു ഈ പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ ജനയിതാവ്. ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ മാതാപിതാക്കന്മാർ കലീനരും ദൈവഭക്തരുമായിരുന്നു. നിർഭാഗ്യവശാൽ അന്തോനിയുടെ ബാല്യത്തിൽതന്നെ അവർ മരിച്ചുപോയിയെങ്കിലും അതപശ്ചാത്തമുള്ള അവരുടെ നിയന്ത്രണവും ശിക്ഷണവും, ആ ബാലനിൽ ദൈവഭക്തിയുടെ ബീജങ്ങളെ ആവാചനം ചെയ്തുകഴിഞ്ഞിരുന്നു. ഒരിക്കൽ ദേവാലയത്തിൽവെച്ച് “നീ പരിപൂർണ്ണനാകുവാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നുവെങ്കിൽ, നിന്റെ സർവ്വവും വിരഹം ആധനം സാധുക്കൾക്കു ദാനംചെയ്യ. അപ്പോൾ സ്വർഗ്ഗത്തിൽ നീ അമൂല്യമായ ധനം കണ്ടെത്തും” എന്നുള്ള നമുക്കു കർത്താവിന്റെ വചനം പ്രസംഗമദ്ധ്യേ കേട്ടതാണ് ഈ പ്രസ്ഥാനത്തിനദ്ദേഹത്തെ പ്രേരിപ്പിച്ച പ്രഥമപ്രചോദനം. ഈ വാക്യത്തേക്കുറിച്ച് അദ്ദേഹം അവഗാഹം ആലോചിച്ചു. തുപ്തനായില്ല. വീണ്ടും വീണ്ടും ചിന്തിച്ചു. ഒടുവിൽ ആ വാക്യത്തെ പരിപൂർണ്ണമായി അനുകരിക്കുവാൻതന്നെ തീർച്ചയാക്കി. അദ്ദേഹത്തിന്റെ സ്വത്തുക്കൾ എല്ലാം വിരഹം, ആ വാക്യത്തിൽ പ്രസ്താവിച്ചതുപോലെ, കിട്ടിയ ധനം മുഴുവൻ സാധുക്കൾക്കു വിതരണം ചെയ്തു. അനന്തരം വിജനമായ ഒരു സ്ഥലത്തു് ഈശ്വരധ്യാനനിരതനായും, ശരീരത്തിന്റെ അകിലാഷങ്ങളെ അമർത്തുന്നതിനും ജയിക്കുന്നതിനും, അതിനെ ശക്തിയായി പീഡിപ്പിച്ചും, തന്റെ നിത്യാവസ്ഥയ്ക്കുതന്നെ സാധുക്കളുടെ സംരക്ഷണത്തിനും യഥാശക്തി വേലചെയ്തും ഏകാന്തമായി ജീവിതം നയിച്ചു. പ്രമുഖന്മാരായ ഏതെങ്കിലും ഭക്താത്മാക്കളെക്കുറിച്ച് കേട്ടാലുടൻ, അവരെ ചെന്നു കാണുകയെന്നുള്ളതു അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഒരു പതിവായിരുന്നു. അദ്ധ്യാത്മികജീവിതത്തിനു മാർഗ്ഗദർശകമായി എന്തെങ്കിലും അവരിൽനിന്നും ലഭിക്കുമെന്നുള്ള ആശയായിരുന്നു ഇതിനദ്ദേഹത്തെ പ്രേരിപ്പിച്ചിരുന്നതു്. ഏതാനും നാൾ ഇങ്ങനെ കഴിഞ്ഞപ്പോഴേക്കു് അദ്ദേഹം സകല സൂക്തങ്ങളുടേയും ഒരു വിജ്ഞിലമായി ഭവിച്ചു. ആത്മാക്കളുടെ വൈരിയായ പിശാച് അവന്റെ സകല ശക്തികളും പ്രയോഗിച്ചു അദ്ദേഹത്തെ പ്രലോഭിപ്പിക്കാമോ എന്നു ഔഷ്കി. പക്ഷെ അതെല്ലാം വിഫലമായതേ ഉള്ളൂ. പ്രാർത്ഥനയും ഉപവാസവും ശാരീരികപീഡനങ്ങളുമാണു് പൈശാചികപ്രലോഭനങ്ങളെ ജയിക്കുവാൻ ആ ഏകാന്തവാസി വിവിധയോഗിച്ചു ഉപാധികൾ. ഒരു പരമ്പരയായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ കിടക്ക. എന്നാൽ പലപ്പോഴും അതുപോലും ഉപേക്ഷിച്ച് വെറും തറയിൽ അദ്ദേഹം ശയിച്ചിട്ടുണ്ടു്. ദിവസത്തിൽ ഒരു പ്രാവശ്യം മാത്രമേ അദ്ദേഹം ഭക്ഷിച്ചിരുന്നുള്ളൂ. അതും കേവലം റൊട്ടിയും ഉപ്പുമായിരുന്നു. പ

ചുവെള്ളം അദ്ദേഹത്തിനു പാനീയവും, രോമനിർമ്മിതമായ ഒരു ഷർട്ടും
 ആട്ടിൻതുകൽ കൊണ്ടുള്ള ഒരു കിരീടവും അദ്ദേഹത്തിനു വസ്ത്രവുമായി കാലാ-
 ന്തരത്തിൽ താമസിച്ച് വന്ന സ്ഥലം ജനനിബദ്ധമായിത്തീരുകയാൽ, അ-
 ദ്ദേഹം ആ സ്ഥലം ഉപേക്ഷിച്ച് ഉൾപ്രദേശങ്ങളിലേയ്ക്കു കടന്നു. അത്ഭു-
 തപ്രവർത്തനത്തിനുള്ള ശക്തിയും ഏതാനും ശിഷ്യസഞ്ചയവും ഇതിനകം
 അദ്ദേഹത്തിനു ലഭിക്കുകയും ചെയ്തു. പുതിയപുതിയ ആശ്രമാത്മികളുടെ
 സംഖ്യയും അനുദിനം വർദ്ധിച്ചുതന്നെ വന്നു. ഏതാനും പുതിയ ആശ്ര-
 മങ്ങളും പണിതു. വി. അന്തോനീസുതന്നെ, അവരെ ആദ്ധ്യാത്മികകാ-
 ര്യങ്ങൾ പ്രബോധിപ്പിച്ചു. അവർ അനുഷ്ഠിക്കുവാനുള്ള നിയമാവലി നി-
 ർമ്മിച്ചതും അദ്ദേഹംതന്നെയാക്കിരുന്നു. അദ്ദേഹം അവരോട് പരസ്യമായി.
 “നിത്യതപത്തേക്കുറിച്ച് ചിന്തിക്കാത്ത ഒരു വിനാശികപോലും നിങ്ങൾ
 കണ്ടാകരുത്. ഓരോ പ്രഭാതത്തിലും, പ്രഭാഷംവരെ നിങ്ങൾ ജീവി-
 ത്തിരിക്കുകയില്ലെന്നു കരുതണം. അടുത്ത പ്രഭാതം എനിക്കുണ്ടാവുകയി-
 ല്ലെന്നായിരിക്കണം സായംകാലത്തിലെ ചിന്ത. ഓരോ പ്രവർത്തി ചെയ്യു-
 മ്പോഴും അത് നിങ്ങളുടെ ജീവിതത്തിലെ അവസാന പ്രവർത്തിയാണെന്നു
 തന്നെ വിചാരിക്കണം. സഭാ ജാഗ്രതയോടെയിരുന്നില്ലെങ്കിൽ പ്ര-
 ലോഭനങ്ങൾ പ്രബലപ്പെടും. പിശാചിന്റെ ആക്രമണങ്ങളെ, പുരു-
 ഷോചിതമായ ധൈര്യത്തോടെ എതിർക്കണം. അവനെ പരാജയപ്പെടുത്തു-
 വാനുള്ള ഉപാധികളെ നാം ഉപയോഗിക്കുന്നുവെങ്കിൽ അവൻ തന്നെ
 അശക്തനായി ഭവിക്കും. ഉപവാസം, പ്രാർത്ഥന, വിനയം, സല്കർമ്മങ്ങൾ
 ആദിയായവ അവൻ ഭയപ്പെടുന്നു. എന്നാൽ കുരിശിന്റെ അടയാള-
 ത്തിന് അവന്റെമേലുള്ള ശക്തി സീമാതീതമാണ്. അതെ, അവന്റെ
 ശക്തിയെ തകർത്ത ആ ദീവ്യായുധത്തിന്റെ ദർശനത്തിൽ അവൻ വിറച്ചു
 കൊണ്ട് ഓടുകതന്നെ ചെയ്യും” ഇതുപോലെയുള്ള ഉപദേശങ്ങളാൽ
 പ്രകാശിതരും പ്രബുദ്ധരായി ആ ശിഷ്യസഞ്ചയം വിശുദ്ധ അത്തനേഷ്യ
 സിൽപോലും അത്ഭുതം ജനിപ്പിച്ചു. അദ്ദേഹം പറയുന്നു “അവരുടെ
 ആശ്രമം യഥാർത്ഥത്തിൽ ഒരു ദേവാലയം തന്നെയാണ്. അവിടെ അവ-
 വർ സങ്കീർത്തനങ്ങൾ പാടുന്നു; സൽഗുണങ്ങൾ പാരായണം ചെയ്യുന്നു;
 ഉപവാസമനുഷ്ഠിക്കുന്നു; പ്രാർത്ഥനകൾ നടത്തുന്നു. മോക്ഷപ്രാപ്തിയാണ്
 ജീവിതത്തിൽ അവരുടെ പരമോദ്ദേശ്യം. പരസ്നേഹമാണ് അവരുടെ ആ-
 ദർശം. സ്വാർത്ഥത്തിന്നെന്നതിനേക്കാൾ പരാർത്ഥത്തിനായിട്ടാണവരുടെ പ്ര-
 യത്നം. പുരുഷത്തിൽ, പുറം കാണുന്ന ലോകത്തിൽനിന്നും തുലോം
 ഭിന്നമായ ഒരു ലോകമാണത്. ജീവിതശുദ്ധിയുടെ അഭിവൃദ്ധിയ്ക്കുവേ-
 ണ്ടി ഓരോ വിനാശികയും അവർ വിനിയോഗിക്കുന്നു.

ഈജിപ്റ്റിൽ വി അന്തോനീ ചെല്ലു പ്രവൃത്തികൾ, തന്റെ ശിഷ്യ പ്രമുഖനായ വി. ഹിലാരിയോസ് സിറിയയിലും പലസ്തീനയിലും നടത്തി. ഒരജ്ഞാനിയായി ലോകംഗത്തിൽ പ്രവേശിച്ച വി. ഹിലാരിയോസ് ഉന്നതവിദ്യാഭ്യാസാത്മകം അലക്സാന്ത്രിയയിലേക്കു പോവുകയും, അവിടെ വിശുദ്ധ അന്തോനീസിന്റെ ജീവിതവിശുദ്ധിയാൽ ആകൃഷ്ടനായി, അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉപദേശാനുസരണം ജ്ഞാനസ്താനം സ്വീകരിച്ചു ശിഷ്യനായി ചേരുകയും ചെയ്തു. അദ്ദേഹം വളരെനാൾ വി അന്തോനീസിന്റെ ആശ്രമത്തിൽ താമസിച്ചശേഷം ഏതാനും സന്യാസികളോടുകൂടെ സ്വദേശത്തേക്കു മടങ്ങി. വി. ഹിലാരിയോസിന്റെ മാതാപിതാക്കന്മാർ അപ്പോഴേക്കും മൃതരായിരുന്നു അതിനാൽ പിതൃസ്വമായി തനിക്കു ലഭിച്ച സ്വത്തു മുഴുവൻ സാധുക്കൾക്കു ദാനംചെയ്തു അനന്തരം സഹകാരികളായ സന്യാസികളോടുകൂടെ ഗാസാ എന്ന സ്ഥലത്തു് ഒരാശ്രമം സ്ഥാപിച്ചു് അവിടെ താമസമുറപ്പിച്ചു. സമുദ്രതീരത്തുനിന്നും അധികം വിദൂരമല്ലാതിരുന്ന ഈ സ്ഥലം തസ്കരസംഘത്തിന്റെ ആവാസസ്ഥാനമായിരുന്നു. ഒരിക്കൽ വി ഹിലാരിയോസും കൂട്ടരും, അവരുടെ ആകൃമണത്തിനു വിധേയരായി. വി. ഹിലാരിയോസിന്റെ അപ്പോഴത്തെ അലക്ഷ്യവും ഗൌരവവുമായ ഭാവം, ആ തസ്കരസംഘത്തെപ്പോലും അതഭൂതപരതന്ത്രരാക്കി. പ്രമാണി അദ്ദേഹത്തോടു ചോദിച്ചു.

“അപ്പോൾ നിങ്ങളുടെ ഞങ്ങളെ ഭയമില്ല, ഇല്ലേ?”

വി. ഹി:—കേവലം നിർബ്ബനനായ ഞാൻ എന്തിനു നിങ്ങളെ ഭയപ്പെടുന്നു?

ത:—നിന്നെ നിഗ്രഹിക്കുവാനും ഞങ്ങളുടെ ശക്തിയുണ്ടെന്നു മനസ്സിലാക്കണം?

വി. ഹി:—ജീവിതത്തിൽ ആശയില്ലാത്തവനു് അതിൽ കൊതിയും കാണുകയില്ല.

പരമാത്മവും ഇതൊക്കെത്തന്നെയായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിനു വി. അന്തോനീസിൽനിന്നും ലഭിച്ചിരുന്ന ഒരു രോമഷർട്ടും, ഒരു സഞ്ചിയുമല്ലാതെ ലോകത്തിൽ യാതൊരു സമ്പാദ്യവുമുണ്ടായിരുന്നില്ല. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആശ്രമംപോലും തുലോം ചെറുതായിരുന്നു. ആർ ഔൺസു് റൊട്ടിയും ഏതാനും സസ്യങ്ങളും മാത്രമായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഭക്ഷണം. വി. ഹിലാരിയോസ് നിലമുഴുത്ത് കൃഷിചെയ്തതും കുട്ടകൾ നിർമ്മിക്കുകയും ചെയ്തു. വേദപുസ്തകം മുഴുവനും ഹൃദിസ്ഥമായിരുന്നതിനാൽ വേലസമയത്തും അദ്ദേഹം ഇതിനേക്കുറിച്ച് അവഗാധം ചിന്തി

ച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ അതഭൂതപ്രവൃത്തികളും ആകർഷണീയമായ സ്വഭാവവിശേഷവും അനേകരെ ആ ആശ്രമത്തിലേക്കു നയിച്ചു. പലസ്ത്രീനായിൽ പലയിടത്തും പുതിയപുതിയ ആശ്രമങ്ങൾ സ്ഥാപിതങ്ങളായി. വി. ഫിലാരിയോസ് പോകുന്ന വഴിക്കെല്ലാം രോഗികളും ഭ്രാന്തന്മാരായ അനേകപേർ അദ്ദേഹത്തിന്റെ അടുക്കലേയ്ക്കു നയിക്കപ്പെട്ടു.

ഇത്ര ഭക്തനും ഉത്തമനുമായി ജീവിച്ച ആ പുണ്യവാനുപോലും, മരണസമയത്തു ദൈവവിധിയേക്കുറിച്ച് അസാമാന്യമായ ഭയമുണ്ടായി. നഷ്ടശരണനാകാതിരുപ്പാൻ അദ്ദേഹം സ്വന്ത ആത്മാവിനോടു് ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞുവത്രേ. “എന്റെ ആത്മാവേ നീ ചഞ്ചലപ്പെടേണ്ട. ധൈര്യമായി പാനുപോവുക. എഴുപതു വർഷം മുമ്പൻ നിന്റെ ഞ്ജാവിനെ വിശ്വസ്തയോടെ സേവിച്ച നീ എന്തിനു് അദ്ദേഹത്തിന്റെ സവിധത്തിലേക്കു ധ്വനാൻ ഭയപ്പെടുന്നു?”

മതശ്യാഗിയായ ജൂലിയൻ മുതൽ മറ്റൊന്നായ തീയഡോഷ്യസ് ചക്രവർത്തി വരെ.

അനന്തരകാലങ്ങളിൽ മതശ്യാഗിയെന്ന അഭിധാനത്തിൽ അറിയപ്പെടുന്നവരും, കോൺസ്റ്റാന്ത്യസിന്റെ പിതൃവൃന്ദനുമായ ജൂലിയൻ കോൺസ്റ്റാന്ത്യസിന്റെ പിൻഗാമിയായി 317-ൽ റോമ്മാസിം ഹാസനത്തിൽ ആരൂഢനായി. ആരിയൻ പണ്ഡിതന്മാരുടേയും അജ്ഞാനികളായ ശാസ്ത്രജ്ഞന്മാരുടേയും മേൽനോട്ടത്തിലായിരുന്നു ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ വിദ്യാഭ്യാസം. ഒരുകാലത്തു ജൂലിയന്റെ സഹപാഠിയായിരുന്ന വി. ഗ്രീഗോറിയോസ്, വേദാന്ത സഹപാഠിയായ വി. ബസ്സേലിയോസിനോടൊന്നിപ്രകാരം പറഞ്ഞുവത്രേ. “എന്തൊരു ഉഗ്രസ്വഭാവമേയോൺ റോമൻ സാമ്രാജ്യവനിത അതിന്റെ അങ്കുരത്തിൽ വെച്ചു പരിലാളിച്ചുവരുന്നു” ജൂലിയന്റെ അനന്തരകാലജീവിതത്തെ നിരീക്ഷിക്കുമ്പോൾ ഈ പ്രവചനം എത്രയും അനൗചിതമായിരുന്നുവെന്നു ആരും സമ്മതിക്കുകയും ചെയ്തു. കോൺസ്റ്റാന്ത്യസ് ഒരിക്കൽ അലമാനികളെ നിരോധിക്കുവാൻ ഇദ്ദേഹത്തെ നിയോഗിച്ചു. അന്യസാധാരണമായ സമരചതുരതയോടും ഭരണവിപണതയോടും ജൂലിയൻ ഈ കൃത്യം നിർവ്വഹിച്ചുവെങ്കിലും, കോൺസ്റ്റാന്ത്യസ് ഇദ്ദേഹത്തെ തിരിച്ചു വിളിക്കുകയാണുണ്ടായതു്. ഇക്കാരണത്താൽ കോപാവേശിതനായ ജൂലിയൻ ആധുനികപാഠീസാ

യ ലുക്കേഷായിൽവെച്ചു സ്വയം ചക്രവർത്തിയായി പ്രഖ്യാപനംചെയ്തു മാത്രമല്ല, കോൺസ്റ്റാൻഷ്യസിനോടെതിരിട്ടവൻ വലുതായ ഒരു സൈന്യവുമായി കോൺസ്റ്റാൻറിനോപ്പിളിലേയ്ക്കു യാത്രചെയ്തതും ചെയ്തു. വഴിമദ്ധ്യേ ഇല്ലീരിയയിലെ സർമിയം (Sirmium) എന്ന സ്ഥലത്തു വെച്ചു അയാൾ ക്രിസ്തുമതം പരിത്യജിച്ചു് അജ്ഞാനിവിശ്വാസത്തെ ആശ്രയിച്ചു. പുട്ടപ്പെട്ടിരുന്ന എല്ലാ ക്ഷേത്രങ്ങളേയും അദ്ദേഹം തുറന്നു. അജ്ഞാനസ്ഥാനസ്ഥികരണത്താൽ തന്നെ ബാധിച്ച അനൂലാതകളെ പരിഹരിക്കുകയെന്നതാണിതിന്റെ ഉദ്ദേശ്യം. എന്നത്രേ ആ ദൃഷ്ടൻ ഇതിന്നേ സംബന്ധിച്ചു പ്രസ്താവിച്ചതു്. അയാളുടെ ഭാഗ്യപരിപാകത്താൽ അയാൾ കോൺസ്റ്റാൻറിനോപ്പിളിൽ വന്നപ്പോഴേക്കും കോൺസ്റ്റാൻഷ്യസ് കാലഗതിയടഞ്ഞിരുന്നു. അതിനാൽ യാതൊരു പ്രതിബന്ധവും കൂടാതെ ജൂലിയൻ ചക്രവർത്തിയായിത്തീർന്നു.

ജൂലിയൻ എല്ലാവർക്കും മതസ്വാതന്ത്ര്യം നൽകി. കോൺസ്റ്റാൻഷ്യസിന്റെ പീഡനകാലത്തു് നാടുകടത്തപ്പെട്ട എല്ലാവരേയും അയാൾ തിരിച്ചുവിളിച്ചു. പ്രജാവലിയുടെ സ്നേഹാദരങ്ങളെ സമാർജ്ജിക്കുകയെന്നതിനേക്കാൾ കോൺസ്റ്റാൻഷ്യസിന്റെ ഭരണവൈകല്യങ്ങളെ പഠിച്ചുകിരിച്ചു കാണിക്കുകയെന്നതായിരുന്നു ഇതിൽ അയാളുടെ ഉദ്ദേശ്യം. ഏതായാലും വി. അത്തനേഷ്യസിനു സ്വന്തം രൂപതയിലേയ്ക്കു തിരിച്ചു വരുവാനുള്ള ഭാഗ്യം ഇതുമൂലം സിദ്ധിച്ചു. വി. അത്തനേഷ്യസിന്റെ പുനരാഗമനവൃത്താന്തം, അലക്സാന്ത്രിയയിലെ കത്തോലിക്കരെ ആനന്ദഭരിതരാക്കി. തങ്ങളുടെ സ്നേഹാദരനിധിയായ ആ പുണ്യശ്ലോകനെ ആദിവാദ്യം ചെയ്യാൻ അവർ ഒരു ദിവസത്തെ വഴി മുന്പോട്ടു ചെന്നു. അനേകായിരംപേർ പുണ്യപരിമളം വീശുന്ന ആ മുഖകമലം ഒരു നോക്കു കാണാൻ വഴിയരികിലുള്ള വൃക്ഷശാഖയിലും പുരപ്പാടുകളിലും കയറി ഇരുന്നു. എന്നാൽ നിർഭാഗ്യമെ ജനാവലിയുടെ വിജയപോഷണങ്ങളോ അത്തനേഷ്യസിന്റെ ആനന്ദമോ അധികനാളത്തേയ്ക്കു നിലനിന്നില്ല. വിഗ്രഹാരാധന പുനരജ്ജീവിപ്പിക്കുവാൻ തന്നെ ജൂലിയൻ തീർച്ചയാക്കി. വിഗ്രഹ അത്തനേഷ്യസിനേയും ബഹിഷ്കരിച്ചു. ക്രിസ്തുമതവിശ്വാസനത്തിനു ജൂലിയൻ പ്രയോഗിച്ച മാർഗ്ഗം ശാന്തമെങ്കിലും പീഡനകരമായ മർദ്ദനത്തേക്കാൾ തുലോം ശക്തികൂടിയതായിരുന്നു. നിർമ്മൂലനവിധേയമായ ഒരു സ്ഥാപനമായിരുന്നു സഭയെങ്കിൽ അതു ജൂലിയന്റെ കാലത്തു നാമാവിശേഷമാകുമായിരുന്നുവെന്നാണു ചരിത്രകാരന്മാരുടെ അഭിപ്രായം. കത്തോലിക്കരും ഗ്രീശ്മക്കാരും തമ്മിലുള്ള വൈ

രം വർദ്ധിച്ചിട്ട് തടാരം ഇരുപക്ഷക്കാരെയും ശക്തിയും പ്രാബല്യവും നശിപ്പിക്കുവാൻ അയാൾ ആദ്യം ശ്രമിച്ചു. അന്ത്യരം അയാളുടെ ശ്രദ്ധ പതിഞ്ഞതു വൈദികരെ ദുഷിപ്പിക്കുന്നതിനും, അവരേയും അയാൾ വെറുക്കുന്ന ഈ മതത്തേയും സംബന്ധിച്ച ജനതാമധ്യത്തിൽ അപവാദങ്ങൾ പരത്തി, അതിനെ ശർഹണിയവുമാക്കിത്തീർക്കുന്നതിനും, ക്രിസ്തീയ വിശ്വാസികളെ അവരോളിക്കുകയും ഹനിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതിനും ആയിരുന്നു. വൈദികരുടെ പ്രത്യേകാവകാശങ്ങൾ പിൻവലിച്ചതും കന്യകകളുടെ പെൻഷൻ കണ്ടുകെട്ടിയതും, ദേവാലയങ്ങളെ കൊള്ളയിട്ടു നശിപ്പിച്ചതും, പരിശുദ്ധവസ്തുക്കളെ അശുദ്ധപ്പെടുത്തിയതും, നിർമ്മൂലനം ചെയ്ത ദേവാലയങ്ങളെ പുനസ്ഥാപിക്കുവാൻ ക്രൈസ്തവജനതയെ നിർബന്ധിച്ചതും, പരിശുദ്ധ പാത്രങ്ങൾ ലഭിക്കുന്നതിനായി വൈദികരെ ബന്ധിച്ചതും, പീഡിപ്പിച്ചതും, പരിശുദ്ധന്മാരുടെ പ്രേതകുടീരങ്ങളേയും സ്മാരകസ്തംഭങ്ങളേയും തകർത്തതും ക്ഷിപ്രവിശ്വാസികളെ ധനമാനാടി സംഭാവനകളാൽ അവിശ്വാസികളാക്കിത്തീർത്തീട്ടുള്ളതും സത്യദൈവത്തിലുള്ള അചഞ്ചലവിശ്വാസത്തെ രാജദ്രോഹമായിക്കരുതി അങ്ങനെയുള്ളവരെ ദണ്ഡിപ്പിച്ചുവമാനിച്ചതും, ചെറുപ്രയോഗത്തെ വി. ലിഖിതങ്ങൾ അനുവദിക്കുന്നില്ലെന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ടു്, ക്രിസ്ത്യാനികളെ ന്യായാധിപോദ്യോഗത്തിൽ നിന്നും നീക്കംചെയ്തതും, കേസും വഴക്കും ക്രിസ്തുമതം തടഞ്ഞിരിക്കുന്നുവെന്നു കാരണത്തെ ആസ്പദമാക്കി ക്രിസ്ത്യാനികളുടെ ആവലാതികൾ സ്വീകരിക്കാതിരുന്നതും, മതവിശ്വാസികളായ ക്രിസ്ത്യാനികൾ വസിച്ചിരുന്ന നഗരങ്ങളും, ഗ്രാമങ്ങളും നശിപ്പിച്ചതും, ക്രിസ്ത്യാനികളേയോ അവരുടെ പ്രതിനിധികളേയോ ആലോചനായോഗത്തിൽ പ്രവേശിപ്പിക്കാതിരുന്നതും, അവരുടെ ആവലാതി കേൾക്കുവാൻ വിസമ്മതിച്ചതും, യുക്തിവാദം, കൂടാതെ വിശ്വാസികളുമാനും, അജ്ഞതയിൽ സംഗൃഹീയയുമാനും പ്രബോധിപ്പിക്കുന്നവർ വിജ്ഞാതകേണ്ട ആവശ്യമില്ലെന്നു പറഞ്ഞു കലാശാസ്ത്രാദ്യഭൂതനങ്ങളിൽ ക്രിസ്ത്യാനികൾക്കു പ്രാവശ്യം അനുവദിക്കാതിരുന്നതും ഇയാളുടെ മതവിശ്വാസനമാർഗ്ഗങ്ങളിൽ മാത്രം ചിലവയാണു്. മതനിർമാർജ്ജനത്തിനു് വീരോയുടേയും സയോക്ലിഷ്യൻറായും, വിഷ്ണുമർദ്ദനങ്ങളേയും അതിശയിക്കുമാറു് ഫലപ്രാപ്തമായ ഒരു പാണ്ഡാവരായിരുന്നു ഇതെന്നുള്ളതു് നിസ്സംശയമത്രെ. എന്നാൽ തന്റെ ആരാധ്യമായ അഭിലാഷങ്ങളുടെ പുത്നീകരണത്തിനു് ഓരോന്നിനേയും വിധേയമാക്കുകയും നിയന്ത്രിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന ദൈവം ആ നരധമനു് ദീർഘായുസ്സു നൽകിയില്ല. അയാളുടെ വീചവും നിർദ്വൈദ്യമാ

യ പരിശുദ്ധോപാധികൾ അവയുടെ പ്രണേതാവിന്റെ മരണത്താൽ അവഹേളിതങ്ങളായി അന്തർലാഭം ചെയ്തു.

ജൂലിയന്റെ ക്രിസ്തുമതസംഹാരശ്രമം ദൈവികമായ ക്രിസ്തുമതത്തിലെ സജീവമായ ഈശ്വരപ്രഭാവങ്ങൾക്കു് ഒരു നൂതനസാക്ഷ്യം നൽകുന്നതിനിടയായി. യേശുശിഷ്യന്റെ വിനാശം അന്തിമവും അപരിഹാര്യവും ആണെന്നും ഒരു കല്ല് ഒരു കല്ലിന്മേൽ ശേഷിക്കാത്തവണ്ണം ആ ദേവാലയം നിമ്നോല്പാദനമെന്നും ദിവ്യരക്ഷകൻ പ്രവചിച്ചിട്ടുള്ളതായി ജൂലിയനു് അറിയാമായിരുന്നു. അതിനാൽ ആ പ്രവചനം അബദ്ധമാണെന്നു തെളിയിക്കുവാനായി ആ ദേവാലയം പുനഃശുദ്ധീകരണം ചെയ്യാൻ ജൂലിയൻ തീർച്ചയാക്കി. അതിലേക്കു് അയാൾ ഒരു വലിയ ധനശേഖരം ആരംഭിച്ചു. അനായസേന അതു് വിജയകരവുമായി ജൂലിയന്റെ വിശ്വാസ്യമിത്രമായ ആലിപ്പിയസിന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ പണിയുമാരംഭിച്ചു. ക്രിസ്തുവിന്റെ ബലവൈരികളായ യൂദന്മാരുടെ സഹായം ഗണ്യമായുണ്ടായിരുന്നു. വേലക്കാർ ആയിരക്കണക്കിനു് വന്നുതുടങ്ങി. ദേവാലയം ഇരുന്ന സ്ഥാനം കണ്ടു പിടിച്ചു് കാടല്ലാം വെട്ടിത്തെളിച്ചു് ചെന്നവേലയുമാരംഭിച്ചു. യൂദന്മാർ സന്തോഷിച്ചു. ജൂലിയൻ പ്രമോദഭരിതനായി. എന്നാൽ ആ പട്ടണത്തിൽ, ഒരു വൃദ്ധൻ മാത്രം, ഈ പണികളെല്ലാം നോക്കിക്കൊണ്ടു് ധാഡ്യമായി മന്ദസ്ഥിതം തുക്കിയിരുന്നു. അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു. “ഒരു കല്ല് ഒരു കല്ലിന്മേൽ ശേഷിക്കുകയില്ലെന്നുള്ള ക്രിസ്തുവിന്റെ പ്രവചനം അക്ഷരാർത്ഥത്തിൽ നിറവേറുവാനുള്ള സമയം ഇതാ സമാഗതമാകുന്നു”. സ്ഥലത്തെ മെത്രാനായ വി. കൂറിലോസായിരുന്നു ഈ വയോവൃദ്ധൻ. വേല തുടന്നു. അടിത്തറ മുഴുവൻ ഇളക്കി. പഴയപണിയിൽ ഒരു കല്ലുപോലും ഇനിയും ശേഷിച്ചില്ല. അവരുടെ സന്തോഷം സീമാതീതമായി. ഗംഭീരമായ പുതിയ പള്ളി ഉടൻ തുടങ്ങണമെന്നും തീർച്ചയാക്കി. എന്നാൽ അഹങ്കാരമേ! നീ എവിടെയാണു വിജയിയായിരിക്കുന്നതു്? പെട്ടെന്നു് ഒരു ഭൂകമ്പം. ഭയങ്കരമായ ഒരു ഭൂമികുലുക്കം. മാന്ത്രികഭരണത്തോളം വാനും മൂടും. കല്ലുകളും സാമഗ്രികളും ചിതറി. സമീപസ്ഥിതങ്ങളായ വീടുകൾ നശിച്ചു. വേലക്കാരിൽ പലരും മരിച്ചു. ചിലർക്കു കഠിനമായ പരുക്കുകൾ പാറി. പക്ഷേ, ജൂലിയന്റെ അഹങ്കാരം നശിച്ചില്ല. വേല തുടരുവാൻ അയാൾ ആജ്ഞാപിച്ചു. അഗ്നിമയമായ ഒരു മാതിരി പരക്കുകൾ ഭൂമിക്കടിയിൽ നിന്നും പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടു വേലക്കാരെ ആയിരക്കണക്കിനു് നിഗ്രഹിച്ചു. അവരുടെ ആയുധങ്ങൾ ആ തപാധികൃത്താൽ ഉരുകി പ്രാണഭയത്താൽ പലരും പലായനം ചെയ്തു. യൂദന്മാരും അ

ജ്ഞാനികളുമായ അനേകർ ഈ അത്ഭുതത്തിൽ ദൈവത്തിന്റെ അനന്തശക്തിയെ ഭർശിച്ചു് സത്യവിശ്വാസാവലംബികളായി. എന്നാൽ ജൂലിയൻ മാത്രം യാതൊരു ഭാവഭേദവുമുണ്ടായില്ല. * അയാൾ അധികം താമസിയാതെ പേർഷ്യൻ ആക്രമണത്തിനു പുറപ്പെട്ടു. പക്ഷെ, ആ, ശ്രമത്തിൽ അയാൾ മൃതനായി. അയാളുടെ മരണം, അയാളുടെ മേലുള്ള ദൈവകോപത്തിന്റെ ഒരു പ്രവർത്തനമായും, സത്യസഭയുടെ മേൽ ദൈവത്തിനുള്ള പ്രത്യേക സാരക്ഷണയുടെ ലക്ഷണമായും ആദ്യം പി വിശ്വസിച്ചു വരുന്നു.

ജൂലിയന്റെ മരണശേഷം സർവ്വസൈന്യാധിപനായ ജോവിയൻ ചക്രവർത്തിയായി സിംഹാസനത്തിൽ അധിരോഹണം ചെയ്തു. ജോവിയൻ സമർത്ഥനും ധീരനുമായിരുന്നു. റോമൻസൈന്യത്തിന്റെ പേർഷ്യയിലെ ദാരുണമായ നിലയെക്കുറിച്ച് ചിന്തിക്കുമ്പോൾ ഇപ്രകാരമൊരു ചക്രവർത്തിയാണു് വേണ്ടതെന്നും ആരും സമ്മതിക്കും. അദ്ദേഹം ഒരു ഭക്തനും മതിമാനായ മതസംരക്ഷകനും ആയിരുന്നുവെന്നുള്ളതു പ്രത്യേകം സ്മരണീയമാണു്. പേർഷ്യൻ ആക്രമണത്തിനായി പുറപ്പെട്ടപ്പോൾ ജൂലിയൻ ഇദ്ദേഹത്തോടു് ഇപ്രകാരം പറയുകയുണ്ടായി. “ഒന്നുകിൽ ദേവന്മാർക്കു ബലി കഴിക്കുക. അല്ലെങ്കിൽ ഉദ്യോഗം വിട്ടു പോവുക.” ഒരു മിനിട്ടുപോലും ജോവിയനു് ആലോചനക്കാവശ്യമുണ്ടായില്ല. ആജ്ഞ കേട്ട ക്ഷണത്തിൽ തന്നെ ഖഡ്ഗം താഴെ വച്ചുകഴിഞ്ഞു. എന്നാൽ സമരചതുരനായ ജോവിയന്റെ അസാന്നിദ്ധ്യത്തിൽ വിജയം അപ്രാപ്തമെന്നു പൂണ്ണവിശ്വാസമുണ്ടായിരുന്ന ജൂലിയൻ റ്റുസനപുര്യമെങ്കിലും വാൾ ജോവിയനെ തിരികെ ഏല്പിച്ചു. രാജമുടി മുടുന്നതിനു മുൻപു്, ജോവിയൻ സൈന്യങ്ങളെ അഭിമുഖീകരിച്ചു് ഈ വിധം പ്രസ്താവിച്ചു. “ഒരു ക്രിസ്ത്യാനി എന്ന നിലയിൽ, വിശുദ്ധാധനക്കാരും തദ്വാരാ ദൈവസംരക്ഷണയില്ലാത്തവരുമായ സൈന്യങ്ങളെ ആനയിക്കുവാൻ എനിക്കു പിറുത്തിയില്ല.”

“സംശയിക്കേണ്ടാ, അങ്ങു് ആനയിക്കുന്നവർ ക്രിസ്ത്യാനികളാണു്. അന്ധവിശ്വാസത്തിന്റെ ഭരണം, മഹാനായ കോൺസ്റ്റാൻറ്

* ക്രൈസ്തവഗ്രന്ഥകാരന്മാർ മാത്രമല്ല, അമ്മായാററുസ്, മാസെല്ലിറുസ് ആദിയായ അജ്ഞാനിഗ്രന്ഥകാരന്മാരും ഈ അത്ഭുതസംഭവത്തെക്കുറിച്ച് പ്രസ്താവിക്കുന്നുണ്ടു്. വി. ഗ്രിഗോറിയോൻസനും, വി. ക്രിസോസ്തോമും ദൈവശാക്തീകളായിട്ടുള്ളവരുടെ സന്നിധിയിൽ വെച്ചു് ഇതേസംഭവംവിശദീകരിച്ചിട്ടുണ്ടു്. പക്ഷെ ആരും അതിനെ നിഷേധിച്ചിട്ടില്ല തന്നെ.

യിൻ ചക്രവർത്തിയിൽ നിന്നും, പുത്രന്മാരിൽ നിന്നും ഞങ്ങൾ അവധാരണം ചെയ്ത വിശ്വാസം നിർമ്മാർജ്ജനം ചെയ്യാൻ മാത്രം ദീർഘമായിരുന്നില്ല.” എന്നു് ഏകസ്വരത്തിൽ ആ ഭടന്മാർ പ്രത്യുച്ചരിച്ചു. എന്നാൽ വിജയം അസാധ്യവും അത്യന്തം ആപൽക്കരവുമെന്നു്, ജോവിയന്നു് ബോധപ്പെടുകയാൽ പേർസ്വാക്കാരുമായി ഒരുമിട്ടു് സമ്മതിക്കുന്നതാണു കൂടുതൽ ബുദ്ധിപൂർവ്വവും ആശാസ്യവുമെന്നഭേദം തീർച്ചപ്പെടുത്തി. കുറെ പ്രോവിൻസുകളും ഏതാനും പ്രാകാരങ്ങളും ഉപേക്ഷിക്കുന്നതു് വിശ്വസ്തരായ തന്റെ സൈന്യങ്ങളുടെ ജീവനെ ഹോമിക്കുന്നതിൽ ശ്രേഷ്ഠമാണെന്നായിരുന്നു ആ കാരണ്യമുന്തിയുടെ തീരുമാനം.

ചക്രവർത്തിപദം പ്രാപിച്ചുകഴിഞ്ഞപ്പോഴത്തെ പ്രഥമകൃത്യം മിശിറായുടെ സൂക്ഷ്മരീരമാകുന്ന സഭയ്ക്കു് അതീതകാലങ്ങളിൽ ഉണ്ടായ ഭയങ്കര ക്ഷതങ്ങളെ തെലാഭിഷേകം ചെയ്തു് സുഖപ്പെടുത്തുകയെന്നതായിരുന്നു. പ്രവാസവാസത്തിൽ നിന്നും വി. അത്തനേഷ്യസിനെ തിരിച്ചു വിളിച്ചു. ജോവിയന്നു് വിശുദ്ധ അത്തനേഷ്യസിനോടുള്ള മാത്രം ആദരവുണ്ടായിരുന്നുവെന്നുള്ളതിന്നു് ജോവിയന്നു്, അത്തനേഷ്യസിനയച്ച ഒരേഴുത്തു മതിയായ സാക്ഷ്യമാണു്. അത്തനേഷ്യസിന്റെ പുനരാഗമനം, ആരിയൻപാഷണ്ഡരിൽ അതിയായ പരിഭ്രമവും ഭീതിയും ഉളവാക്കി. നിശ്ശന്ധനായെങ്കിലും അവർ ഓരോ ദൂരാലോചനകൾ തുടങ്ങി. പക്ഷേ ഭാഗ്യവശാൽ അവയെല്ലാം വിഫലങ്ങളായി. വിശുദ്ധ അത്തനേഷ്യസിന്റെ വിജയം സത്യസഭയുടേയും വിജയമായിരുന്നു. ജോവിയന്നന്റെ ആവശ്യപ്രകാരം, വിശുദ്ധ അത്തനേഷ്യസു് കത്തോലിക്കമതതത്വങ്ങളെക്കുറിച്ചു് ലളിതമായും സംഗ്രഹമായും, ഒരു പ്രബന്ധം എഴുതി. കത്തോലിക്കാസഭയുടെ സമാധാനം നിഖ്യാസുനഹദോസിന്റെ തീരുമാനങ്ങളുടെ അഭ്യർത്ഥനയായ അനുസരണത്തിലാണുണ്ടായിരിക്കുന്നതെന്നു് ചക്രവർത്തിയെ പ്രബോധിപ്പിക്കത്തക്കവണ്ണം, നിഖ്യായിലെ കാനോനുകളെ അത്ര വ്യക്തമായും ഭംഗിയായും ഇതിൽ വിശദീകരിച്ചിരിക്കുന്നു.

സഭയ്ക്കു് വീണ്ടും ഒരു സമാധാനകാലം സംപ്രാപ്തമായി; വൈദികർക്കും കന്യകർക്കും വിധവകർക്കും നഷ്ടപ്പെട്ടുപോയിരുന്ന പ്രത്യേകാവകാശങ്ങളെ വീണ്ടും നൽകി. ദേവാലയങ്ങളുടേയും വിശ്വാസികളുടേയും സംരക്ഷണവും അവരുടെ അദ്ധ്യയനവും ഗവണ്മെൻറു മേൽനോട്ടത്തിൽ നടത്തി. എന്നാൽ പ്രകാശമാനമായിരുന്ന ഈ കാലം തുലോം പരിമിതമായിരുന്നു. മുപ്പത്തിരണ്ടു വയസ്സു മാത്രം പ്രായമുണ്ടായിരുന്ന ജോവിയന്നുചക്രവർത്തി ഒരു ദിവസം അദ്ദേഹത്തിന്റെ മുറിയിൽ മൃതനായി കിടന്നു. റോമാസാമ്രാജ്യമണ്ഡലത്തിലെ ആ തേജോഗോളത്ത

ന്റെ അന്തർഗാതത്തോടുകൂടി ഉജ്ജ്വലമായിരുന്ന സമാധാനഭാഷ്യാം തിരോധാനം ചെയ്തു. വ്യഥയും അസമാധാനവും വീണ്ടും സഭാവനിതയെ ബാധിച്ചു.

ജോവിയന്റെ പിൻഗാമിയായി രോമാസിംഹാസനത്തിൽ ആരോഹണം ചെയ്തത് വാലൻറീയൻ ആയിരുന്നു. നിർഭാഗ്യവശാൽ അസമത്വവും അനർഹവും ആയ അദ്ദേഹത്തിന്റെ സഹോദരൻ വാലൻസ്സിനേയും അദ്ദേഹം സഹചക്രവർത്തിയായി അഭിഷേകം ചെയ്തു. വാലൻറീയൻ പാശ്ചാത്യസാമ്രാജ്യത്തേയും, വാലൻസ്സ് പൗരസ്ത്യസാമ്രാജ്യത്തേയും ആണ് ഭരിച്ചത്. വാലൻറീയൻ ഒരു യഥാർത്ഥ കത്തോലിക്കൻ ആയിരുന്നതുകൊണ്ടു പാശ്ചാത്യസഭയിൽ സമാധാനവും, അഭിവൃദ്ധിയും ഉണ്ടായി. എന്നാൽ ദുഷ്ടനായ വാലൻസ്സിന്റെ ഭരണത്തിൽ പൗരസ്ത്യസഭ നിർദ്വയമർത്ഥവും അനുകൂലിച്ചു. വി. അത്തനേഷ്യസ്സിനേയും, കോൺസ്റ്റാന്ത്യസ്സിനാൽ നാടുകടത്തപ്പെടുകയും സ്ഥാനഭ്രഷ്ടരാക്കപ്പെടുകയും ചെയ്തിരുന്നവരും എന്നാൽ, ജോവിയനാൽ യഥാസ്ഥാനങ്ങളിൽ നിയമിതരും ആയ എല്ലാ മെത്രാന്മാരേയും അയാൾ വീണ്ടും നാടുകടത്തി. പക്ഷേ നാലുമാസങ്ങൾക്കു ശേഷം അത്തനേഷ്യസ് വീണ്ടും തിരിച്ചുവിളിക്കപ്പെട്ടു. ദയാമന്യുണമായ ഈ ആജ്ഞയ്ക്കു ഫേതു അത്തനേഷ്യസ്സിനെ അത്യധികം ആദരിച്ചിരുന്ന വാലൻറീയനെന്റെ നിർബന്ധമോ അഥവാ അലക്സാന്റ്രിയയിലെ ജനങ്ങളോടുള്ള ഭയവോ ആണെന്നു വിശ്വസിക്കപ്പെടുന്നു. ഏതായാലും അത്തനേഷ്യസ്സ് ഒരിക്കൽ കൂടെ അലക്സാന്റ്രിയൻ മെത്രാസനത്തെ അലങ്കരിച്ചു. ഭാഗ്യവശാൽ ആരാമതൊരു ബഹിഷ്കരണത്തിനിടയാകാതെ ആരും അലങ്കരിക്കാത്തതും ആ അഭിവന്ദ്യതാത് സമാധാനത്തോടു തന്റെ ആത്മാവിനെ പരമപിതാവിങ്കൽ സമർപ്പിച്ചു; ലോകരംഗത്തിൽനിന്നും തിരോധാനം ചെയ്തു. വാലൻസ്സിന്റെ ക്രിസ്ത്യൻ മർദ്ദന നയത്തിന് ഒരു ഉദാഹരണം ഇവിടെ പറയാം.

ഭയങ്കരമായ ഈ മതസംഹാരം ഒരുപക്ഷേ ചക്രവർത്തിയുടെ അംഗീകരണത്തോടുകൂടിയല്ലായിരിക്കുമെന്നു വിശ്വസിച്ചു കോൺസ്റ്റാന്റിനോപ്പിളിലെ വിശ്വാസികൾ എൺപതു പുരോഹിതരെ സങ്കടനിവേദനത്തിനായി ചക്രവർത്തിയുടെ അടുക്കലേക്കയച്ചു. വാലൻസ് യാതൊരു സ്വാസ്ഥ്യവും പ്രദർശിപ്പിക്കാതെ ശാന്തതയോടെ അവയെല്ലാം കേട്ടു. ചക്രവർത്തിയുടെ സൗമ്യഭാവം അവരെ അതിമാത്രം ആനന്ദിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. എന്നാൽ ദുഷ്ടനായ വാലൻസ് സച്ചരിതരായ ആ എൺപതു വൈദികരേയും, നിഹനിക്കുവാൻ നിശ്ചയമായി പീഫെക്റ്റിന് ഉത്തരവു്

കൊടുത്തിരുന്നു. അവിവേകമായ ഈ കൂട്ടക്കൊല വലുതായ വിപ്ലവങ്ങളേത്തന്നെ ഉളവാക്കിയേക്കുമെന്നു ഭയന്നു പ്രീഫെക്റ്റ് അവരെ എല്ലാവരെയും ജീവപත්ത്രം വിപ്രവാസത്തിനു വിധിച്ചു, ഒരു പടവിൽ കയറ്റി എവിടേയ്ക്കോ കൊണ്ടുപോയി. എന്നാൽ വളരെദൂരം ചെന്നപ്പോൾ കപ്പിത്താൻ അയാൾക്കു നരുകിയിരുന്ന ആജ്ഞയനുസരിച്ച് ആ പടവിനു തീവെച്ചശേഷം അയാളും അയാളോടുകൂടിയുണ്ടായിരുന്ന ഏതാനും പേരും ആ പടവിൽ സജ്ജീകരിച്ചിരുന്ന ഒരു ബോട്ടിൽ തിരിച്ചുമടങ്ങി. വിശുദ്ധരായ ആ എൺപതുപേരും ദഹനം നേർ നിർദ്വയമായ സംഹാരശക്തിയുള്ള ലോകയവനികയ്ക്കുള്ളിൽ മറഞ്ഞു. ഈ വിസ്ഫോരത്തെയും, വിധിയെയും സ.ബന്ധിച്ചുള്ള വൃത്താന്തം അതിവേഗത്തിൽ നാടെങ്ങും പരന്നു. ഏകാന്തചാസമനുഭവിച്ചിരുന്ന സന്യാസികളാവട്ടെ, ഇതറിഞ്ഞ ക്ഷണത്തിൽ അവരുടെ അന്തർഗേഹങ്ങളെ വെടിഞ്ഞ്, സഭയെപ്പറ്റും നാട്ടിന്റെ നാനാഭാഗത്തും ചുറ്റിസഞ്ചരിച്ച് ക്രൈസ്തവരെ അവരുടെ വിശ്വാസത്തിൽ ഉറപ്പിക്കുകയും സനാതനതത്വപ്രബോധനങ്ങളാൽ അവർക്ക് ആത്മീയശക്തി പ്രദാനം ചെയ്യുകയും ചെയ്തു. ദേവാലയരക്ഷിണിനും ബഹിഷ്കൃതരായപ്പോൾ പരസ്പരാരാധനയ്ക്കായി വയലിൽ സമ്മേളിച്ചിരുന്ന ക്രൈസ്തവജനതയുടെ അടുക്കലേക്കു തപരിതപ്രയാണം ചെയ്ത ഒരു സന്യാസിയെ—പ്രയാധികൃത്താലും, പരിശുദ്ധിയാലും, ആത്യാദരണീയനായ ഒരു പുണ്യപുമാനെ—അന്ത്യോച്ഛ്വാസിൽ വച്ച് ചക്രവർത്തി പിളിപ്പിച്ചു. ഇപ്രകാരം ചോദിച്ചു.

“നിങ്ങൾ എവിടേയ്ക്കാണ് ഇത്ര ദൂരിയിൽ പോകുന്നത്? ഇപ്രകാരം ഓടിനടന്നു ജനങ്ങളെ വിപ്ലവങ്ങൾക്കു പ്രേരിപ്പിക്കാതെ നിങ്ങൾക്കു നിങ്ങളുടെ ഗുഹകളിൽ ഇരിക്കരുതോ?”

ആ വന്യവയോധികൻ ശാന്തമായി പറഞ്ഞു. “അല്ലയോ ചക്രവർത്തി! ദിവ്യാജപാലന്റെ മേഷയുഥങ്ങൾ സമാധാനത്തിൽ വസിച്ചിരുന്ന അവസരങ്ങളിൽ ഞാൻ എന്റെ ഗുഹയിൽത്തന്നെ വസിച്ചു. എന്നാൽ, അവ ചിതറപ്പെട്ടിരിക്കുമ്പോൾ, അവ അപകടത്തിലായിരിക്കുമ്പോൾ, ശാന്തനായി, ഇതൊന്നുമറിയാതെ, ഗുഹയിൽ തന്നെയിരിക്കുന്നതു യുക്തമെന്നോ? പിതാവിന്റെ ഭവനത്തിനു തീ പിടിക്കുമ്പോഴും അന്യദൂരവാസിനിയായ യുവതി അവളുടെ മുറിയിൽനിന്നും ഇറങ്ങരുതെന്നാണോ പറയുന്നത്? അപരസഹായമപേക്ഷിക്കുകയും, അഗ്നിശമനത്തിനു യത്നിക്കുകയുമല്ലയോ അവൾ അപ്പോൾ ചെയ്യേണ്ടതു്. അതുതന്നെയാണു് ഞാനിപ്പോൾ നിവൃത്തിയെന്നതു്. എന്റെ പിതാവായ ദൈവത്തിന്റെ സഭയ്ക്കു നിങ്ങൾ കൊള്ളി വച്ചിരിക്കുന്നു. ചിറ്റുമായ എ

ന്റെ അന്തഃപുരത്തിലിരുന്നുകൊണ്ടു് ആ വിനാശജാലകളെ ഞാൻ ഒഴിച്ചു. അതിനെ ശമിപ്പിക്കുവാനാണു ഞാൻ പരിശ്രമിക്കുന്നതു്.”

വാലൻസിന്റെ മർദ്ദനസംരഭങ്ങളെ വിഫലമാക്കുവാൻ ഉൾജ്ജ്വലസ്വഭവമായി ഉത്സാഹിച്ചു ഓളായിരുന്നു കേസരിയായിലെ മെത്രാനായ വി. ബസേലിയോസ്. ബസേലിയോസ് പണ്ഡിതനെന്നതുപോലെതന്നെ പരിശുദ്ധനും ധീരനുമായിരുന്നു ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ സാമർത്ഥ്യം. വാലൻസിനേപ്പോലും അതഭൂതപരതന്ത്രനാക്കി. ബസേലിയോസിനെ ഒരു ആരിയൻ കക്ഷിയായിലടിക്കുവാനും, വാലൻസ് ആഗ്രഹിക്കാതിരുന്നില്ല. പ്രിഫെക്റ്റായ മോഡസ്റ്റാസിനെ, ഏതൽക്കാൽ സാധ്യത്തിനായി നിയോഗിക്കുകയും ചെയ്തു. മോഡസ്റ്റാസിന്റെ ക്ഷണപ്രകാരം വി. ബസേലിയോസ് ഒരു ദിവസം അരമനയിൽ ആഗതനായി. സ്ഥാനവസ്തുക്കളും ധരിച്ചു്, അംഗരക്ഷകരാൽ പരിസേവ്യനായി സഗൗരവം ആഫീസിൽ ഇരുന്ന മോഡസ്റ്റാസിന്റെ സന്നിധിയിലേക്കണഞ്ഞപ്പോൾ ബസേലിയോസിന്റെ മുഖത്തിൽ പ്രസാദിപ്പിച്ചിരുന്ന പ്രൗഢവും എന്നാൽ പ്രസന്നവുമായ ഭാവം അവരെയെല്ലാം ആശ്ചര്യഭരിതരാക്കി. മോഡസ്റ്റാസ് അറിയാതെതന്നെ മുമ്പോട്ടുവന്നു സബാഹ്വാനം അദ്ദേഹത്തെ സ്വീകരിച്ചു. അനന്തരം ആരിയന്മാരേയും കത്തോലിക്കരായി സ്വീകരിക്കണമെന്നുള്ള രാജാഭിമതത്തെ മോഡസ്റ്റാസ് ബസേലിയോസിനെ അറിയിച്ചു. സൗമ്യമായ പ്രോണിഷ്ഫലമെന്നു കണ്ടപ്പോൾ പ്രിഫെക്ട് അദ്ദേഹത്തെ ഭിക്ഷണിപ്പെടുത്തിനോക്കി. “രാജശാസനത്തെ നിഷേധിക്കുവാൻ നിങ്ങൾ ഭ്രാന്തനാണോ? രാജകോപത്തെ നിങ്ങൾ ഭയപ്പെടുന്നില്ലേ? നിങ്ങളുടെ സ്വത്തുക്കൾ കണ്ടുകെട്ടുന്നതിനും, നിങ്ങളെ നാടുകടത്തുന്നതിനും, കൊല്ലുന്നതിനുമെന്നേയും അദ്ദേഹത്തിനധികാരമുണ്ടെന്നു നിങ്ങൾ അറിയുന്നില്ലായിരിക്കാം.” വി. ബസേലിയോസ് പ്രശാന്തനായി പറഞ്ഞു. “ഈ ഭിക്ഷണികളൊന്നും എന്നെ ഭയവിഹ്വലനാക്കുകയില്ല. സ്വതന്ത്രനാമില്ലാത്തവൻ എങ്ങനെയാണു് അതിന്റെ നാശത്തെ ഭയപ്പെടുന്നതു്? എന്നെന്നെ നാടുകടത്തുവാനും അദ്ദേഹത്തിനു സാധ്യമല്ല. കാരണം ലോകത്തിന്റെ ഏതൊരു കോണം എന്റെ സ്വദേശമാണു്. ഇനിയും മരണമോ? ഞാൻ അതിനെ തെല്ലും ഭയപ്പെടുന്നില്ല. എന്നെ വധിക്കുന്നതിനേക്കാൾ വലുതായ ഒരു കാര്യവും എന്നോടു ചെയ്യാനുമില്ല. എന്തെന്നാൽ അപ്പോൾ എനിക്കു യഥാർത്ഥജീവിതത്തിലേക്കു പ്രവേശിക്കാം. ഈലോകത്തെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ഒരു മൂതനായി ജീവിതം നയിക്കുവാൻ തുടങ്ങിയിട്ടു നാളുകൾ വളരെ അധികമായിട്ടുണ്ടു്. പീഡനങ്ങൾക്കും എന്നെ ഉപദ്രവിക്കുവാൻ സാധ്യമല്ല. തുലോം ക്ഷീണിച്ചതും അ

ശക്തവുമായ ഈ ശരീരപഞ്ചരം ഒരു പ്രഹരത്താൽ തന്നെ ഞെരിഞ്ഞു തകരും. അപ്പോൾ അതിന്റെ അന്തഃപ്രസാദമായ ആത്മാവു പീഡനാതീതമായി നിത്യവിശ്രാന്തി പ്രാപിക്കുകയും ചെയ്യും.” ഇത്ര ധൈര്യമായ ഒരു പ്രസ്താവം ഇതിനു മുൻപ് ആ പ്രീഫെക്റ്റ് കേട്ടിട്ടില്ലായിരുന്നു. അയാൾ പറഞ്ഞു. “ഇത്ര ധൈര്യമായും, സ്വാതന്ത്ര്യമായും ഇതേവരെ മോഡസ്റ്ററുസിനോടു് ആരും സംസാരിച്ചിട്ടില്ല.” “മോഡസ്റ്ററുസ് ഒരു ക്രിസ്ത്യൻ മെത്രാനുമായി ഇടപെട്ടിട്ടില്ലായിരിക്കണം.” എന്നായിരുന്നു വി. ബസേലിയോസു് ഇതിനു നൽകിയ മറുപടി. ഇതൊക്കെയായാലും വി. ബസേലിയോസിന്റെ പൗരസ്ത്യത്തേ ആദരിക്കാതിരിക്കുവാൻ മോഡസ്റ്ററുസിനു കഴിഞ്ഞില്ല. സാമ്യം ഭീഷണിയും പരാജയപ്പെട്ടിരിക്കെ പീഡനമേ കരണിയമായിട്ടുള്ളവെന്നു മോഡസ്റ്ററുസ് ചക്രവർത്തിയെ അറിയിച്ചു. പക്ഷേ, ചക്രവർത്തിക്കുതിനു ധൈര്യമുണ്ടായില്ല. കേസറിയായിലെ ജനങ്ങളെ അദ്ദേഹം അത്ര അധികം ഭയപ്പെട്ടിരുന്നു.

വൈദികരേപ്പോലെ തന്നെ സ്രീപുരുഷന്മാരായ അനേകം അൽമേനികളും, ഈ പീഡനകാലത്തു് ഇതുപോലെയുള്ള ധൈര്യം പ്രകടിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടു്. വാലൻസ് എദ്രേസ്സായിലെ മെത്രാനെ നാട്ടു കടത്തിയ ശേഷം ഒരു ആരിയൻ മെത്രാനെ തൽസ്ഥാനത്തിൽ നിയമിച്ചു. മാത്രമല്ല, വൈദികരും ശൈശ്വവൃദ്ധരായ സകലരും ആ മെത്രാനോടു് സഹകരിക്കുവാൻ അവരെ നിർബന്ധിക്കുകയും ചെയ്തു. എന്നാൽ അവരിൽ ആരും തന്നെ അതിനു സമ്മതിച്ചില്ല. അക്ഷണം അവരെല്ലാം ബഹിഷ്കൃതരായി. അൽമേനികളും അതേ നിഷ്ഠയോടെ തന്നെ ആരിയൻ മെത്രാനെ നിഷേധിച്ചു. പതിവായി ബലി നടത്തിയിരുന്ന അവസരങ്ങളിൽ അവർ വയലുകളിൽ സമ്മേളിച്ചു് പരസ്യപ്രാർത്ഥനകൾ നടത്തി സംതൃപ്തരായി. ചക്രവർത്തിയുടെ കോപം വർദ്ധിച്ചു. നിയമവിരുദ്ധമായ അത്തരം സമ്മേളനങ്ങളിൽ സംബന്ധിക്കുന്നവരെല്ലാം വധിക്കുവാൻ സൈന്യങ്ങൾക്കു് ആജ്ഞയും നൽകി. എന്നാൽ പുരുഷോചിതമായ ഈ ധീരപ്രവൃത്തികളിൽ ആദരവു മതിപ്പും തോന്നിയ മോഡസ്റ്ററുസ് വിവരം രഹസ്യമായി എല്ലാ ക്രിസ്ത്യാനികളേയും അറിയിച്ചു. പക്ഷേ ഈ മുന്നറിയിപ്പു് അവരുടെ സാന്നിധ്യത്തെ പ്രതിരോധിക്കുന്നതിനു പകരം ആയിരക്കണക്കിനു് അവരെ അങ്ങോട്ടാകർഷിക്കുകയാണു ചെയ്തതു്. മോഡസ്റ്ററുസ് വിഷണ്ഡനായി. അവരെ ഭയപ്പെടുത്തുവാൻ സൈന്യങ്ങളോടാജ്ഞാപിച്ചു. ആ ശ്രമവും വിഫലമായി. പ്രീഫെക്റ്റ്, പട്ടണവാതുക്കൽ കൂടെ കടന്നുപോകുമ്പോൾ ഒരു സ്രീ അവളുടെ കുട്ടിയേയും എടുത്തു് അ.വിവേഗത്തിൽ ഓടിപോകുന്നതായി കണ്ടു. അവളെ നിരോ

ധിച്ചിട്ട് മോഡസ്റ്ററസ് ചോദിച്ചു “നിങ്ങൾ എവിടേയ്ക്കാണ് ഇത്ര വേഗത്തിൽ പോകുന്നത്?”

സ്ട്രീ:—കത്തോലിക്കർ സമ്മേളിക്കുന്ന ആ വയലിലേയ്ക്കു്.

മോ:—ഇന്നവിടെ സമ്മേളിക്കുന്നവരെ എല്ലാം വധിക്കുവാൻ ചക്രവർത്തി ആജ്ഞാപിച്ചിട്ടുള്ള വിവരം നിങ്ങൾ അറിഞ്ഞിട്ടില്ലായിരിക്കുമോ?

സ്ട്രീ:—അതു ഞാനറിഞ്ഞു. അതല്ലേ അവിടെ എത്തുവാൻ എനിക്ക് തീർത്തത്. അല്ലെങ്കിൽ രക്തസാക്ഷിയാകുവാനുള്ള ആ മഹാഭാഗ്യം എനിക്കു നഷ്ടപ്പെട്ടേക്കുമോ?

മോ:—എന്നാൽ ഈ കുട്ടിയെ നിങ്ങൾ എന്തിനു കൊണ്ടുപോകുന്നു?

സ്ട്രീ:—അഭിമാനാർഹമായ ആ അവകാശത്തിനു പങ്കാളിയാക്കുവാൻ.

മോഡസ്റ്ററസ് ഉടനെ തന്നെ കൊട്ടാരത്തിലേക്കു മടങ്ങി, വിജയം അസാധ്യമെന്നും പരാജയം അവമാനകരമായി ഭവിക്കുമെന്നും ചക്രവർത്തിയെ ഗ്രഹിപ്പിച്ചു. ആരിയൻപാഷണ്ഡതയേക്കുറിച്ചു ക്രൈസ്തവജനതയ്ക്കുണ്ടായിരുന്ന അഭിപ്രായം ഇതിൽ നിന്നും വ്യക്തമാകുന്നു. ദിവ്യരക്ഷകന്റെ ഈ വാക്യം അവർ നല്ലവണ്ണം പഠിച്ചിരുന്നു. “ആത്മയഥാർത്ഥവാതിലിൽ കൂടെ പ്രവേശിക്കുമോ അവനാണ് സാക്ഷാൽ ഇടയൻ. ആടുകൾ അവനെ അനുസരിക്കും. കാരണം, അവ അവന്റെ സ്വരത്തെ തിരിച്ചറിയുന്നു. എന്നാൽ ഒരു അപരിചിതനെ അവർ അനുഗമിക്കുകയില്ല. അവനിൽ നിന്നും അവ ഓടി മറയ്ക്കയും ചെയ്യും”. ഈ വാക്കുകൾ ഇവിടെ എത്രയും അനൗപമമായി. സഭയാൽ നിയമിതനായ മെത്രാനെ അവർ സ്വീകരിച്ചു. പാഷണ്ഡമതക്കാരുടെ മെത്രാനെ അവർ അനുസരിച്ചില്ല. അയാളോടു സഹകരിക്കുന്നതിനേക്കാൾ മരിക്കുവാൻ അവർ താല്പര്യപ്പെട്ടു.

വാലൻസ്, കേസറിയായിലായിരുന്ന ഒരവസരത്തിൽ, മൂന്നുരാജാക്കന്മാരുടെ തിരുനാൾദിവസം, പരിശുദ്ധകർമ്മങ്ങളിൽ സംബന്ധിക്കുവാനായി അയാൾ അവിടുത്തെ ഭദ്രാസനഭവനത്തിൽ പോയി. പ്രതാപപുരുഷിയോടെയുള്ള തന്റെ പ്രവേശനം കാണുമ്പോൾ മെത്രാൻ, തന്നെ സ്വീകരിക്കുമെന്നായിരുന്നു ചക്രവർത്തിയുടെ വിചാരം. എന്നാൽ മെത്രാനെന്നല്ല അവിടെ സന്നിഹിതരായിരുന്നവരിൽ ആരും തന്നെ

അയാളെ ആദരിച്ചില്ല. ഭാരോരുത്തരും അവിടെ നടക്കുന്ന ദിവ്യക
 മ്ബങ്ങളിൽ ബദ്ധശ്രദ്ധരായി, ആത്മനിർവൃതിയിൽ നിർല്ലിനരായി യഥാ
 സ്ഥാനങ്ങളിൽ ഇരുന്നു. ചക്രവർത്തി അരട്ടുതപരതന്ത്രനായി. തന്നേക്കാൾ
 പ്രാഗത്ഭ്യവും പുതാപവുമേറിയ ഒരു ശക്തി ലോകത്തിലുണ്ടെന്നു അയാൾ
 സ്വയം സമ്മതിച്ചു. അവിടെ അക്കാലത്തെ പതിവനുസരിച്ചു കാഴ്ചയപ്പം
 സമർപ്പിക്കുവാൻ അയാൾ നിർബന്ധിതനായി. എന്നാൽ ഒരു ശൈശ്വശ്ലാഭൻ
 പോലും തന്റെ സമീപത്തേയ്ക്കു് അണഞ്ഞില്ല. വി. ബസേലിയോസു്—
 മെത്രാൻ—അതു സ്വീകരിക്കുകയില്ലെന്നു് ആ ശൈശ്വശ്ലാഭൻകുറിയായാ
 യിരുന്നു. ചക്രവർത്തിയുടെ ഹൃദയം തൃപ്തിപ്പെട്ടു. അവയവങ്ങൾ വിറച്ചു.
 ഒരു പുരോഹിതൻ താങ്ങിയില്ലായിരുന്നുവെങ്കിൽ വാലൻസു് നിലംപതി
 ക്കുമായിരുന്നു. ഒരു പക്ഷേ, ചക്രവർത്തി മാനസാന്തരപ്പെട്ടേയ്ക്കാൻ എളു
 പ്പമുണ്ടെന്നു കരുതി, വി. ബസേലിയോസു് അദ്ദേഹത്തിന്റെ കാഴ്ച
 സ്വീകരിച്ചു. നിസ്സാരമെങ്കിലും ഒരു പരിവർത്തനം ചക്രവർത്തിയിൽ പ്ര
 ത്യക്ഷമായി. വി. ബസേലിയോസിനോടുള്ള സംസാരത്തിലും സ്വാതന്ത്ര്യ
 മായും സ്വാമനുമായും വാദപ്രതിവാദം ചെയ്യാൻ അദ്ദേഹത്തെ അനു
 വദിച്ചതിലും, ഈ പരിവർത്തനമാണു് നാം കാണുന്നതു്. വന്യനായ
 ആ മെത്രാൻ നിർഭയമായ സ്വാതന്ത്ര്യത്തോടെ വാലൻസിനോടു സം
 സാരിച്ചു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഒരു നോട്ടം, അദ്ദേഹത്തെ ഭീഷണിപ്പെടു
 ത്തുവാൻ ശ്രമിച്ച ഒരു യോദ്ധാവിനെപ്പോലും മൗനവ്രതനാക്കി. കേസ
 റിയായിൽ ഒരു ആസ്പത്രി സ്ഥാപിക്കുന്നതിനുള്ള സ്ഥലം വാലൻസു
 നൽകി. പക്ഷേ, കാലാന്തരത്തിൽ അദ്ദേഹം ആരീയൻജനതയുടെ പ്രേ
 രണാശക്തിക്കു വശംവദനാകുകയും അവരുടെ അഭിലാഷാനുസരണം, വി.
 ബസേലിയോസിനെ നാടുകടത്തുവാൻ തീരുമാനിക്കുകയും ഉണ്ടായി. ഈ
 അവസരത്തിൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ പുത്രൻ രോഗബാധിതനായി. ചികി
 കര പലതും ചെയ്തു. എല്ലാം വിഫലമായി. വൈദ്യന്മാരെല്ലാം കയ്യൊഴി
 ഞ്ഞു. ചക്രവർത്തി പശ്ചാത്താപപരവശനായി, വി. ബസേലിയോസി
 നെ കൊട്ടാരത്തിലേക്കു ക്ഷണിച്ചു. ആ ബാലനെ ഒരു കത്തോലിക്കനാ
 യി വളർത്തിയാൽ അവൻ മരിക്കയില്ലെന്നായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ അ
 ഭിപ്രായം. ചക്രവർത്തി അതിനു സമ്മതിച്ചു. വി. ബസേലിയോസു് ഉടനെ
 പ്രാർത്ഥിക്കുകയും ആ കുട്ടിക്കു സൗഖ്യം ലഭിക്കുകയും ചെയ്തു. പക്ഷേ വാല
 ൻസു് വാദാനമെല്ലാം അവഗണിച്ചു. ഒരു ആരീയൻമെത്രാൻ ആ കുട്ടി
 യെ ജ്ഞാനസ്നാനപ്പെടുത്തി. എന്നാൽ അധികം താമസിയാതെ ആ
 കുട്ടി വീണ്ടും രോഗബാധിതനാവുകയും മരണം പ്രാപിക്കുകയും ചെയ്തു.
 ഈ ദാരുണസംഭവം ഹൃദയപരിവർത്തനത്തെ പരിപൂർണ്ണമാക്കുന്നതിനു
 പകരം, അതിന്റെ ലാഞ്ഛനം പോലും നഷ്ടമാക്കി വിശുദ്ധ ബസേ
 ലിയോസിനെ ബഹിഷ്കരിക്കുവാൻ തന്നെ അയാൾ വീണ്ടും തീരുമാനി
 ച്ചു. പക്ഷേ ആ ഉത്തരവിൽ ഒപ്പിടുവാൻ അയാൾക്കു സാധിച്ചില്ല.
 അതിനായി പേന കയ്യിലെടുത്തപ്പോൾ അയാളുടെ കരം വിറച്ചുതുടങ്ങി.
 ഏറെ താമസിയാതെ ഒരു യുദ്ധമദ്ധ്യേ വാലൻസു് നിശ്ചാണമടഞ്ഞു.

അദ്ദേഹത്തിന്റെ മൃതശരീരംപോലും കണ്ടുകിട്ടിയിട്ടില്ല. ശാഖാപ്രമാണമോ മറ്റും വിശതശതകനായ അദ്ദേഹത്തെ, വിശുദ്ധത്തിനായി ഒരു കുടിലിൽ കിടത്തിയെന്നും, ഗതാക്കാര ആ കുടിൽ അഗ്നിക്കിരയാക്കിയപ്പോൾ വാലൻസും വെള്ള വെണ്ണിറായിയെന്നുമാണ് ഒരേതീയ്യം.

വിശുദ്ധ ബാസേലിയോസ്, വിശുദ്ധ ഗ്രിഗരിനസ്യാൻസിന്റെ ആപ്തമിത്രമായിരുന്നു. ആതൻസുവിദ്യാലയത്തിൽവെച്ചു സമാരംഭിച്ച അവരുടെ സ്നേഹം, വിരഹകാലത്തും പേർപെടാതെ അനുകൂലം വളർന്നു ദൃഢമെത്രീയായി കലാശിക്കുകയാണു ചെയ്തത്. വിശുദ്ധ ഗ്രീഗരിയും വിശ്വാസത്തിന്റെ വിശുദ്ധിയെ പാലിക്കുവാൻ നിരന്തരം ശ്രമിച്ചിരുന്നു. വി. ഗ്രീഗരി പറയുന്നു “ഞങ്ങൾ രണ്ടുപേരുടേയും പരമലക്ഷ്യം ഒന്നുതന്നൊയിരുന്നു. ഒരേ നിധിയെ ഞങ്ങൾ രണ്ടാളും അന്വേഷിച്ചു. സൗഭാഗ്യസംഭാവകമായ ഒരു നിത്യതപഃ പ്രാപിക്കുവാനുള്ള ഒരുക്കത്താൽ ഞങ്ങളുടെ മൈത്രിയെ അനുഗമമാക്കുവാൻ ഞങ്ങൾ യത്നിച്ചു. ഞങ്ങൾ ഞങ്ങളുടെ കൃത്യങ്ങളെ പരസ്പരം നിരീക്ഷണം ചെയ്തും, പരസ്പരം ഉത്തമജീവിതം നയിപ്പാൻ പ്രേരിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. അസാധാരണീകമായ ജീവിതം നയിച്ചിരുന്ന ഞങ്ങളുടെ സഹപാഠികളോടു ഞങ്ങൾ സംസാരിച്ചിട്ടേ ഇല്ല. ഭർമ്മാതൃകകളുടെ ദൃഷ്ട്യശക്തി നേരത്തെ ഞങ്ങൾ അറിഞ്ഞിരുന്നു. എന്നാൽ എളിമ, വിനയം, സൽബുദ്ധി ആദിയായ സൽഗുണങ്ങളാൽ പ്രശോഭിച്ചിരുന്നവരെ ഞങ്ങൾ ബഹുമാനിക്കുകയും അവരോടു സൗഹാർദ്ദമായി വർത്തിക്കുകയും ചെയ്തു. അന്ന് എതൻസിൽ, രണ്ടു വഴികൾ മാത്രമേ ഞങ്ങൾക്കു പരിചിതമായിരുന്നുള്ളൂ — (1) വേദാലയത്തിലേക്കു പോകുന്നതും, (2) വിദ്യാലയത്തിലേക്കുള്ളതും. നാടകശാലകളിലേക്കും മറ്റും വിനോദംഗങ്ങളിലേക്കുമുള്ള മാർഗ്ഗങ്ങൾ ഞങ്ങൾക്കു തീർത്തു, അജ്ഞാതങ്ങളായിരുന്നു.” ക്രിസ്ത്യൻ യുവാക്കൾക്കു എത്ര അനുകരണയോഗ്യമായ മാതൃക. വി. ഗ്രീഗരി തന്റെ ജീവിതകാലത്തിൽ ഭൂരിഭാഗവും ലോകദൃഷ്ടിയിൽനിന്നും മാഞ്ഞു ധ്യാനപര്യയണനായി കഴിച്ചു. പക്ഷെ, ഒടുവിൽ ആത്മമിത്രമായ വി. ബാസേലിയോസിന്റെ നിർബന്ധത്തിനു വിധേയനായി മെത്രാൻപദം ഏറ്റെടുക്കുകയുണ്ടായി. കോൺസ്റ്റാന്റിനോപ്പിൾരൂപതയുടെ മെത്രാനായിരുന്ന കാലഘട്ടത്തിൽ ഇദ്ദേഹം ആരിയൻശക്തിപ്രവാഹത്തെ വിജയകരമായി പ്രതിരോധിച്ചു. എന്നാൽ വി. ഗ്രീഗരിയുടെ സാധുജനസ്സേഹവും, വിനയസ്വഭാവവും അദ്ദേഹത്തെ ആദ്യം ആരിയൻ ജനതയുടെ ഹാസ്യവിഷയവും അനന്തരം അവരുടെ കോപപാത്രവും ആക്കിത്തീർത്തു. മാ

തമിഴ്, ജനങ്ങൾ അദ്ദേഹത്തെ കല്പിച്ചുകയും, 'ഭർമാഗ്ഗപ്രേരകൻ' എന്ന
 അപരം ആരോപിച്ചു ന്യായാധിപസന്നിധിയിൽ ഹാജരാക്കുകയും,
 ഉണ്ടായി. അദ്ദേഹമാവട്ടെ ഈ അവമാനങ്ങളേയും പീഡനങ്ങളേയും
 എല്ലാം ക്ഷമാപൂർവ്വം സഹിച്ചു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജീവിതം ഘോരമായ
 തപസ്സിന്റെയും വിജയകരമായ ഇന്ദ്രിയനിഗ്രഹത്തിന്റെയും ഫലമാ
 യിരുന്നു. സുവിശേഷവാക്യങ്ങളേക്കുറിച്ചുള്ള ധ്യാനവും, ആത്മീയാത്മ
 ജന്മത്തെ ക്ഷേമമെടുത്തുക്കൊടുക്കുവേണ്ടിയുള്ള പ്രാർത്ഥനയും അദ്ദേഹത്തി
 ന്റെ ജീവിതപരിപാടിയിലെ രണ്ടു പ്രധാന സംഗതികളായിരുന്നു. ഇ
 വയുടെയൊക്കെ ഫലമായി വി. ഗ്രീഗരി ഒടുവിൽ ജനാവലിയുടെ സ്റ്റേ
 ഹാദരക്കേടാമായി പരിണമിച്ചു. വിശേഷിച്ചും, വേദപുസ്തകത്തേക്കു
 റിച്ചുള്ള അഗാധജ്ഞാനവും, യുക്തിയുക്തമായ വാദഗതിയും, അനന്യസാ
 ധാരണയും അത്യുജ്ജ്വലമായ പ്രതിഭാവിളാസവും, വിസ്മയാവഹവും
 അത്യാകർഷണീയവുമായ വാഗ്ദീപ്തിയും, സരളവും സുന്ദരവുമായ രച
 നാരീയും, ആ നഗരവാസികളുടെ നിസ്തലമായ അഭിനന്ദനം അദ്ദേഹ
 ത്തിനു സമാർജ്ജിച്ചുകൊടുത്തു. ഗ്രീഗരിയുടെ പ്രസംഗങ്ങളും പ്രബന്ധ
 ങ്ങളും വിശ്വാസസത്യങ്ങളെ വിജയകരമായി സംരക്ഷിച്ചുവെങ്കിൽ അ
 ദ്ദേഹത്തിന്റെ പുണ്യബഹുലമായ ജീവിതം സഭാസന്താനങ്ങൾക്കു അ
 തിവിശിഷ്ടമായ ഒരു മാതൃകയെ സംഭാവന ചെയ്തു. എന്നാൽ കോൺസ്
 റാൻറിനോപ്പിൾ രൂപതയിലേക്കുള്ള ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ ദീർഘമനത്തെ
 കുറിച്ചു തർക്കമുണ്ടാകയാൽ അദ്ദേഹം അതിനെ ഒരു സുവർണ്ണാവസരമാ
 യിക്കരുതി. മെത്രാൻസ്ഥാനത്തെ ഉപേക്ഷിച്ചു താൻ അനേകനാളായി
 ആഗ്രഹിച്ചിരുന്ന ഏകാന്തജീവിതത്തിനായി ആശ്രമത്തിൽക്കുള്ളിൽ മ
 റഞ്ഞു. വി. ഗ്രീഗരിയുടെ പ്രസംഗങ്ങളിൽ പലതും പ്രബന്ധരൂപത്തിൽ
 ഇന്നും സൂക്ഷിക്കപ്പെട്ടുവരുന്നു. അവയിൽ അദ്ദേഹം പ്രകടിപ്പിച്ചിരി
 ക്കുന്ന പരിണതവും പരിശുദ്ധവുമായ പരിജ്ഞാനം, ഗഹനവും പാ
 വനവുമായ ഏതു വിഷയത്തേക്കുറിച്ചും അവ പ്രതിപാദിക്കപ്പെടുന്നു
 വോ അതിനു തീർത്തു അനുയോജ്യമാണ്. ഇവയെല്ലാം ചിന്തിക്കുമ്പോ
 ള് 'വേദശാസ്ത്രപണ്ഡിതൻ' എന്ന അദ്ദേഹത്തിന്റെ അഭിധാനം എ
 ത്രയും അന്യർക്കും, സർവ്വമാ അർഹവും ആണെന്നു ആരും നിസ്സംശയം
 സമ്മതിക്കുകയും ചെയ്യും.

വാലൻസ് ചക്രവർത്തിയുടെ നിർദ്ദേശം പൗരസ്ത്യരാജ്യങ്ങളിലെ
 ആരിയൻശക്തിയെ സാരതരമായി ക്ഷയിപ്പിച്ചു. എന്നാൽ, നിർഭാഗ്യ
 വശാൽ ഒരു നവീന പാഷണ്ഡത അപ്പോൾ അവിടെ ആവിർഭൂതമാകു
 ന്നതിനിടയായി. ആർച്ച് പാഷണ്ഡത ക്രിസ്ത്വിന്റെ ദൈവത്വ

ഞെ നിഷേധിച്ചുവെങ്കിൽ ഈ പുതിയ മതം പരിശുദ്ധാത്മാവിന്റെ
 ദൈവത്വത്തേയാണ് നിരാകരിച്ചത്. ഭജനലത്താൽ കോൺസ്റ്റാന്റ്
 റിനോപ്പിം മെത്രാന്റെ സിംഹാസനം സ്വാധീനമാക്കിയ അലാതു
 നായ ഒരു മാസിലോണിയസ്സ് ആയിരുന്നു ഇതിന്റെ സ്ഥാപകൻ.
 നാലു കൊല്ലത്തോളം ഈ നവീന സിദ്ധാന്തം ആർച്ച് മതതത്വങ്ങളുടെ
 ഇടയിൽ ഒളിഞ്ഞുകിടന്നു. നമ്മുടെ കർത്താവിന്റെ ദൈവത്വം സംസ്ഥാ
 പിതമായപ്പോൾ ഇതും ഇതുവരെ മറഞ്ഞിരുന്ന തിരസ്കരണിയേ ഭേ
 ടിച്ചു പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടു. എന്നാൽ കുശാഗ്രബുദ്ധിയായിരുന്ന വി. അത്ത
 നേഷ്യസ്സ്, വാലൻസിന്റെ വാളയുടെ കാലത്തുതന്നെ ഈ മതവൈ
 പരീത്യത്തിന്റെ ലാഞ്ചനകൾ കാണുകയും അതിനെ പാടേ ഖ
 ണ്ഡിക്കുന്ന ഒരു പ്രബന്ധം രചിക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നു. ഈ പ്രബന്ധ
 ത്തിൽ ത്രീത്വത്തിന്റെ പരമരഹസ്യത്തെ ഭംഗിയായി വിശദീകരിച്ചു
 പരിശുദ്ധാത്മാവു ദൈവമാണെന്നു വേദസാക്ഷ്യങ്ങളാൽ തെളിയിച്ചു
 തിന്നു. പുറമേ, ഈ സിദ്ധാന്തം അപ്പസ്തോലന്മാരുടെ വിശ്വാസനിയു
 പത്തിൽ ഉണ്ടെന്നുള്ള അഭിപ്രായത്തെ ശക്തിയുക്തം സ്ഥാപിക്കുകയും
 ചെയ്തിരിക്കുന്നു. എങ്കിലും ആരിയൻശക്തി കുറഞ്ഞതോടുകൂടി മാസിലോ
 ണിയൻ പ്രബന്ധം വളർച്ചപെട്ടു. അവരുടെ ജീവിതം ക്രമീകൃതവും,
 ഭാവം ഗൗരവവും, സ്വഭാവം അനാക്ഷേപകരവും, ആയിരുന്നു. ഈ
 സ്ഥിതിക്കു ബാഹ്യഭാവങ്ങളെ ആസ്പദമാക്കി വിധികല്പിക്കുന്ന ലോകം
 ഇവരുടെ സിദ്ധാന്തങ്ങളേ ആദരിച്ചിരുന്നോ, അല്ലേപ്പിച്ചിരുന്നോ അത്
 തപ്പെടേണ്ടതില്ലല്ലോ. കോൺസ്റ്റാന്റ്റിനോപ്പിളിലും ത്രെയിസിലും,
 ബിത്തിനിയായിലും ഹെലസ് പോണ്ടിന്റെ തീരങ്ങളിലും ഈ നൂതനമ
 തം തപരിതമായി പ്രചരിച്ചു. എന്നാൽ, വാലൻസിന്റെ പിൻഗാമിയ
 യി പൗരസ്ത്യസിംഹാസനത്തെ അലങ്കരിച്ച തിയഡോഷ്യസ്സ് ഈ
 അബദ്ധസിദ്ധാന്തത്തെ ഉന്മൂലനം ചെയ്തുവാൻ തീവ്രമായി പരിശ്രമി
 ക്കാതിരുന്നില്ല. തിയഡോഷ്യസ്സിന്റെ ജ്ഞാനസ്താനം കഴിഞ്ഞയടുനെ
 അദ്ദേഹം ഒരു വിളംബരം പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തി. സത്യവിശ്വാസത്തിന്റെ
 മാനദണ്ഡവും, അബദ്ധസിദ്ധാന്തത്തിന്റെ നിക്ഷേപവും റോമൻകത്തോ
 ലിക്കാസഭയോടുള്ള ഐക്യം ആണെന്നു ഇതിൽ ചക്രവർത്തി വ്യക്തമാ
 യി പ്രസ്താവിക്കുന്നു. അദ്ദേഹം പറയുന്നു. "അപ്പസ്തോലഗണത്തിന്റെ
 നട്ടനായകമായിരുന്ന വി. പത്രോസ്, റോമാക്കാരെ പ്രബോധിപ്പിച്ച
 തും പത്രോസിന്റെ സിംഹാസനത്തെ ഇന്നു അലങ്കരിക്കുന്ന ഡാമ
 സ്കുസു മാർപ്പാപ്പാ അനുസരിക്കുന്നതും പിതാവും, പുത്രൻ, പരിശുദ്ധാ
 ത്മാവും എന്ന ത്രീത്വത്തിന്റെ അവിഭാജ്യമായ ഏകത്വത്തിൽ വിശ്വ

സിക്കുന്നതുമായ മതത്തെ നമ്മുടെ എല്ലാ പ്രജകളും സമാശ്രേണിക്കണമെന്നാണ് നമ്മുടെ അഭിമതം. തന്നിമിത്തം ഇപ്രകാരം വിശ്വസിക്കുന്നവർ മാത്രം കത്തോലിക്കരാണ് അഭിസംബോധന ചെയ്യപ്പെടണമെന്നും നാം ആജ്ഞാപിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു”.

എന്നാൽ സഭയിൽ പുണ്യമായ സമാധാനം കൈവരുത്തുവാൻ രാജാസനത്തേക്കാൾ ശ്രേഷ്ഠമായ എന്തെങ്കിലും വേണമെന്നും തീയഡോഷ്യസ്സിന് അറിയാമായിരുന്നു. അതിനാൽ കോൺസ്റ്റാന്റൈൻ നടത്തിയതുപോലെ ഒരു സുന്നഹദോസ് അദ്ദേഹം കോൺസ്റ്റാന്റൈനോപ്പിളിൽ വിളിച്ചുകൂട്ടി. സമ്മേളനാവശ്യത്തിനുള്ള സകല ചെലവുകളും രാജഭണ്ഡാരത്തിൽ നിന്നും ആയിരുന്നു കൊടുത്തത്. പൌരസ്ത്യസാമ്രാജ്യത്തിന്റെ നാനാഭാഗങ്ങളിൽ നിന്നുമായി 150 കത്തോലിക്കാമെത്രാന്മാരും 36 മാസിഡോണിയൻമെത്രാന്മാരും ഈ സുന്നഹദോസിൽ സംബന്ധിച്ചു. അന്ത്യോഖ്യാ മെത്രാനായ മെലേഷ്യസ് ഈ സമ്മേളനത്തിൽ അദ്ധ്യക്ഷം വഹിച്ചു. ഈ മെത്രാന്മാർ ചക്രവർത്തിയെ മുഖം കാണിച്ചപ്പോൾ അദ്ദേഹം സഭയിലെ സമാധാനസംസ്ഥാപനത്തെക്കുറിച്ച് അതിദീർഘമായും ഹൃദയം തകർന്നും അവരോടു സംസാരിക്കുകയുണ്ടായി. സമ്മേളനസമയത്തും അദ്ദേഹം മാസിഡോണിയൻസിനെ പുനരൊഴുപ്പെടുത്തുവാൻ ആശ്രാന്തമായി ശ്രമിക്കാതിരുന്നില്ല. എന്നാൽ അവർ അതു വിസമ്മതിച്ച് സമ്മേളനത്തിൽ നിന്നും പിന്തിരിഞ്ഞു. അതിനാൽ ആ സുന്നഹദോസിൽ വച്ചു സഭയുടെ അസ്ഥിപാരമായ നിഖ്യാവിശ്വാസത്തെ സ്ഥിരീകരിക്കുകയും മനുഷ്യാവതാരരഹസ്യത്തെയും പരിശുദ്ധാത്മാവിന്റെ ദൈവത്വത്തെയും സംബന്ധിക്കുന്ന ഏതാനും ഭാഗങ്ങളെ കൂടുതൽ ചേർത്തു കൊണ്ടു ‘മാസിഡോണിയൻസി’നെ ശപിച്ചു മഹദോഷ് ചൊല്ലുകയും ചെയ്തു. “മനുഷ്യനായി പിറന്നു, പാടുപെട്ടു” എന്നു മാത്രമുണ്ടായിരുന്ന നിഖ്യായിലെ കാനോനയെ റൂറാക്കുടിശായാലെ ജനിപ്പിക്കപ്പെട്ട പരിശുദ്ധ കന്യാശ്രീമാിയത്തിൽ നിന്നും പിറന്നു നമുക്കുവേണ്ടി പാടുപെട്ടു എന്നു വിശദീകരിച്ചു. പരിശുദ്ധാത്മാവിനെ സംബന്ധിച്ചു നിഖ്യാവിശ്വാസപ്രമാണത്തിൽ പരിശുദ്ധ റൂറായിൽ തെങ്ങര വിശ്വസിക്കുന്നു എന്നു മാത്രമേ പറഞ്ഞിരുന്നുള്ളൂ. എന്നാൽ പരിശുദ്ധാത്മാവിന്റെ ദൈവത്വത്തെ സ്ഥാപിക്കുന്നതിനും അതു നിഷേധിക്കുന്നവരെ മഹദോഷ് ചൊല്ലുന്നതിനും കൂടിയ ഈ സുന്നഹദോസ് ആ തത്വത്തെ പിതാവിൽ നിന്നും ~~മറയ്ക്കുകയും~~ പിതാവിനോടു

പുത്രനോടും കൂടെ ആരാധിക്കപ്പെടുകയും മഹത്വീകരിക്കപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്നവനും സാക്ഷാൽ ദൈവവും ജീവസംഭാവകനും പ്രവാചകന്മാർ വഴി സംസാരിച്ചവനും ആയ പരിതൂലാത്മാവിൽ ഞങ്ങൾ വിശ്വസിക്കുന്നു" എന്നും വ്യക്തമായും സുഗ്രാഹ്യമായും അതേ സമയം തന്നെ അനിഷ്ടധ്യമായും വിശദപ്പെടുത്തി. ചക്രവർത്തി ദൈവത്തിന്റെ വചനങ്ങൾപോലെ ഇതിനെ വിശ്വസിക്കുകയും രാജശാസനത്താൽ അതിനെ സാമ്രാജ്യത്തിലെങ്ങും നടപ്പാക്കാൻ ശ്രമിക്കുകയും ചെയ്തു. പൗരസ്ത്യമെത്രാന്മാർ മാത്രം സംബന്ധിച്ചതും പരിതൂല പിതാവിനാൽ നിമന്ത്രണം ചെയ്യപ്പെടുകയോ അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രതിനിധി അദ്ധ്യക്ഷം വഹിക്കുകയോ ചെയ്യാതെ സമ്മേളിച്ചതും ഈ സുന്നഹദോസിന്റെ പ്രത്യേകതയാണ്. എന്നാൽ അതിന്റെ തീരുമാനങ്ങളെ—മൂന്നാമത്തെ കാനോന ഒഴിച്ചു—പരിതൂല സിംഹാസനം അംഗീകരിച്ചതിനാലും പാശ്ചാത്യസഭയും അവയേ അനുസരിച്ചു വരുന്നതിനാലും ഈ സുന്നഹദോസിനേയും ഒരു സാമൂഹികസുന്നഹദോസായി പരിഗണിക്കപ്പെട്ടു വരുന്നു.

'തീയോഡിയസ്' ചക്രവർത്തി സാധുവും ശാന്തനും ആയിരുന്നു. ആലോചനാരഹിതമായി എടുത്തു ചാടി പ്രവർത്തിക്കുക എന്നത് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഒരു സ്വഭാവമത്രേ. ഏ. ഡി 357-ൽ അനീതിപരമായ ഒരു നികുതിയെ സംബന്ധിച്ച് അന്ത്യോഖ്യായിൽ ഒരു കലഹമുണ്ടായി; ജനാവലി അവരുടെ കോപാസനയുടെ പാരമ്യത്തിൽ ചക്രവർത്തിയുടേയും ചക്രവർത്തിനിയുടേയും പ്രതിമകളെ തല്ലിത്തകർക്കുകയും തെരുവുകളിൽ കൂടി വലിച്ചിഴയ്ക്കുകയും ഉണ്ടായി. വിവരം അറിഞ്ഞ ചക്രവർത്തി കോപാധിക്യത്താൽ ഉഗ്രസിംഹത്തേപ്പോലെ അലറി. അന്ത്യോഖ്യാനഗരത്തേയും നഗരനിവാസികളേയും മുഴുവൻ നശിപ്പിക്കുവാൻ അദ്ദേഹം ആലു വിചാരിച്ചു. എന്നാൽ കുറെ കഴിഞ്ഞ് ആ ഉഗ്രകോപം അല്പം ശാന്തമായപ്പോൾ അദ്ദേഹം ചെയ്തത് കിറക്കാരെ വധിക്കുവാൻ അധികാരമുള്ള ഒരു കമ്മീഷനെ അവിടെ നടന്ന സംഭവങ്ങളെക്കുറിച്ച് അന്വേഷിക്കുവാൻ നിയോഗിക്കുക മാത്രമാണ്. ഇത്രയുമായപ്പോഴേക്കും നഗരവാസികൾ ഭയവിഹ്വലരായി. അവരുടെ അപരാധത്തിന്റെ കാര്യം അവർ ഗ്രഹിച്ചു. തെരുവുകളിൽ ഇറങ്ങുന്നതിനുപോലും അവർ ധൈര്യപ്പെടില്ല. അന്തിയോഖ്യാമെത്രാനായ "പ്ലാവിയസി"ന് ജനാവലിയുടെ മേൽ വലുതായ അനുകമ്പ തോന്നി. രാജാവിന്റെ കോപം ശമിപ്പിക്കുന്നതിനും പ്രതികാരബുദ്ധി മാറ്റി കരുണാകരമായ ഒരു മനസ്ഥിതി ഉളവാക്കുന്നതിനും ആ വന്ദ്യൻ അദ്ദേഹം

തും ദൈവത്തോടു പ്രാർത്ഥിച്ചു. ഒടുവിൽ പുണ്യവാനായ വയോവൃദ്ധൻ രാജസന്നിധിയിൽ ചെന്നു് തന്റെ അജഗണങ്ങൾക്കുവേണ്ടി മാപ്പുപേക്ഷിച്ചു. “കോപാവേശത്താൽ അസരായി പ്രവർത്തിച്ചുപോയി. ക്ഷമിക്കണമ” എന്നായിരുന്നു പ്ലാവിയൻമെത്രാന്റെ അഭ്യർത്ഥന. ഇതിനു മറുപടിയായി ചക്രവർത്തി അന്ത്യോച്ഛാനഗരത്തിനു ചെങ്കിട്ടുള്ള കാരോ നമ്പരേയും വിവരിച്ചു വിവരിച്ചു പറഞ്ഞു. കാരോന്നും പ്രസ്താവിച്ച ശേഷം അദ്ദേഹം ചോദിച്ചു. “ഇപ്രകാരമോ അവർ എന്നോടു കാണിക്കേണ്ട സ്നേഹം” വന്യനായ മെത്രാൻ ജനാവലിയുടെ അപരാധകാരിയും നല്ലവണ്ണം മനസ്സിലായിരുന്നു. അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു “അല്ലയോ മഹാനായ ചക്രവർത്തി! എത്രയും കഠിനതരമായ ശിക്ഷ തന്നെ ഞങ്ങൾ അർഹിക്കുന്നു. അന്ത്യോച്ഛായെ മുഴുവൻ ദഹിപ്പിച്ചു് ഭസ്മമാക്കുക. എന്നാലും ശിക്ഷയേക്കാൾ കഠിനം ഞങ്ങളുടെ കൃതഘ്നതയായിരിക്കും. ദൈവത്തിന്റെ പ്രവൃത്തികളെ അവിടുന്നൊന്നു നിരീക്ഷിക്കുക. അതായിരിക്കട്ടെ, അവിടത്തെ മാതൃക. സൃഷ്ടികൾ സൃഷ്ടാവിനെ വെറുക്കുകയും ഉഗ്രമായി ഉപദ്രവിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. എന്നാൽ ദൈവം അവരോടു ക്ഷമിക്കുകയും, അവർക്കു് നിത്യസൗഭാഗ്യസങ്കേതമായ മോക്ഷരാജ്യത്തെ പ്രദാനം ചെയ്തുകയുമല്ലയോ ചെയ്യുന്നത്? അവിടന്നും. അതുപോലെ ഞങ്ങളോടു ക്ഷമിക്കുന്നുവെങ്കിൽ, ഞങ്ങളുടെ കാവിജീവിതത്തിനു് ഞങ്ങൾ അങ്ങയോടു് കടംപെട്ടിരിക്കുന്നതിനുംപുറമേ, കരുണാകരമായ ആ പ്രവൃത്തി അങ്ങയ ശോധാവദ്യത്തെ ഉപരി ഉജ്ജ്വലമാക്കുകയും ചെയ്യും. ഞങ്ങളുടെ രാജദ്രോഹകരമായ പ്രവൃത്തി ഒരു ഭൂമാതൃകയായി തീർന്നുകയയില്ലേയെന്നും ഭയപ്പെടേണ്ട. ഞങ്ങളുടെ ഇപ്പോഴത്തെ ഭയം തന്നെ അന്യർക്കു ഭീതിയും, ഞങ്ങൾക്കു നൽകാവുന്നതിൽ വലുതായ ശിക്ഷയുമാണു്. വയോവൃദ്ധനായ ഒരുവന്റെ അഭിപ്രായത്തിനു് വശം വദനാകുന്നത്, അവിടത്തെ പ്രൌഢിക്ക് ചേർന്നതല്ലെന്നും വിചാരിക്കേണ്ടാ. കേവലം വൃദ്ധനായ മനുഷ്യനെന്നു നിർവ്വേദം; പ്രത്യുത ദൈവത്തിന്റെ പുരോഹിതനും പ്രതിപുരുഷനും എന്ന നിലയിലാണു് ഞാൻ അങ്ങയോടു സംസാരിക്കുന്നത്. ദൈവനാമത്തിൽ ഞാൻ അങ്ങയോടു് ഉപദേശിക്കുന്നത് “നിങ്ങൾ ക്ഷമിക്കുന്നില്ലായെങ്കിൽ സ്വർഗ്ഗത്തിലിരിക്കുന്നവനായ പിതാവു് നിങ്ങളുടെ പാപങ്ങളെ നിങ്ങളോടും ക്ഷമിക്കുകയില്ല” എന്നാകുന്നു. തീയഡോഷ്യസിന്റെ മനസ്സു ഇളകി. അദ്ദേഹത്തിന്റെ കണ്ണുകൾ നിറഞ്ഞു. ഗൽഗദത്തോടെ അദ്ദേഹം ചോദിച്ചു. “ദിവ്യരക്ഷകനായ യേശു അങ്ങയ വധിച്ചവർക്കുവേണ്ടി ദൈവത്തോടു ക്ഷമായാചനം ചെയ്തുവെങ്കിൽ കേവലം മനുഷ്യനായ ഞാൻ എന്റെ സ്വ

ഹോദരങ്ങളോടു ക്ഷമിക്കുകയില്ലെന്നോ? പിതാവേ! അവിടുന്ന് വേഗം പോയി, ഭിതിയെല്ലാം വെടിഞ്ഞ് സന്തുഷ്ടരായിരിപ്പാൻ അവിടുത്തെ ജനത്തെ അറിയിക്കുക.

ഏതാനും നാളുകൾ കഴിഞ്ഞപ്പോഴേയ്ക്കും ചക്രവർത്തി ഇതെല്ലാം വിസ്മരിച്ചു. കോപാവേശത്താൽ, ഗവണ്ണ്യരെ വധിച്ച തെസലോനിക്കയിലെ ജനങ്ങളെ കൂട്ടമായി നിഗ്രഹിക്കുവാൻ ഇദ്ദേഹം പിന്നീട് ആജ്ഞാപിക്കുകയുണ്ടായി. ഉദ്ദേശം ഏഴായിരംപേർ ഈ കൂട്ടക്കൊലയിൽ വധിക്കപ്പെട്ടു. അന്നു ചക്രവർത്തി മിലാനിലായിരുന്നു താമസം. അവിടുത്തെ മെത്രാനായ വി. അംബ്രോസീസു്, ചക്രവർത്തി ചെയ്ത അവിവേകമായ പ്രവർത്തിയുടെ കഠിനതയെ അദ്ദേഹത്തെ മനസ്സിലാക്കുന്നതിനും, പശ്ചാത്താപപ്പെട്ട പ്രായശ്ചിത്തമെടുക്കുന്നതുവരെ മതകർമ്മങ്ങളിൽ സംബന്ധിക്കരുതെന്നു നിരോധിക്കുന്നതിനും, ഒരു കത്തു തീയഡോഷ്യസിനയച്ചു. തീയഡോഷ്യസു് ഇതിനെ അഗണ്യമാക്കി ദേവാലയത്തിലേക്കു പോയി. എന്നാൽ വി. അംബ്രോസീസു് ദേവാലയകവാടത്തു് കയ്യാടുന്നതന്നെ അദ്ദേഹത്തെ നിശ്ശാധിച്ചു. അദ്ദേഹം ചക്രവർത്തിയോടു ചോദിച്ചു. “നിങ്ങളുടെ പാപകാരിയുത്തേക്കുറിച്ച് ചിന്തിക്കുകപോലും ചെയ്യാത്ത നിങ്ങൾ എപ്രകാരം ദൈവത്തിന്റെ പരിശുദ്ധ സ്ഥലത്തിൽ പ്രവേശിപ്പാൻ ധൈര്യപ്പെടും? നിരപരാധികളായ ആ ജനങ്ങളുടെ ജീവഹാനിക്കു നിങ്ങൾ ഉത്തരവാദിയായിരിക്കെ, പരിശുദ്ധരിൽ പരിശുദ്ധനായ മിശിഹായെ ഉൾക്കൊള്ളുവാൻ നിങ്ങൾ ധൈര്യപ്പെടുന്നെന്നോ? കൊള്ളാം! അല്ലയോ ചക്രവർത്തി! പരനിഗ്രഹമെന്ന ഭയങ്കരപാപത്തെ വെളിപ്പെടുത്താതെ തിരിച്ചുപോയാലും.” ഇതിനുത്തരമായി ദാവീദിന്റെ ഉദാഹരണം ചക്രവർത്തി ഉദ്ധരിച്ചു. അപ്പോൾ വി. അംബ്രോസീസു പറഞ്ഞു. “നിങ്ങൾ നിങ്ങളുടെ പാപത്തിൽ ദാവീദിനെ അനുകരിച്ചിരിക്കുന്നു. എന്നാൽ പശ്ചാത്താപത്തിലും അദ്ദേഹത്തിനെ അനുകരിക്കുക”. പരിഭ്രാന്തിയോടെ തീയഡോഷ്യസു് അവിടെനിന്നും പിൻവാങ്ങി. അനന്തരം എട്ടു മാസത്തോളം അദ്ദേഹം ലോകദൃഷ്ടിയിൽനിന്നും കഴിയുന്നത്ര മറഞ്ഞ് ഏകാന്തവാസം അനുഷ്ഠിച്ചു. ക്രിസ്തുമസ്സു് കാലം സമാഗതമായതോടെ ചക്രവർത്തിയുടെ ദുഃഖം തീവ്രമായി. ഒരിക്കൽ വിലപിച്ചുകൊണ്ടു് അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു. “എന്റെ പ്രജകളിൽ ഏറ്റവും നിസ്സാരരപോലും ഏതു ദേവാലയത്തിലും പ്രവേശിക്കാം. എന്നാൽ, ഞാനോ അതിനർഹനല്ല”. ഈ വിചാരം അദ്ദേഹത്തെ അത്യധികം ആകുലപ്പെടുത്തി. പശ്ചാത്താപപരവശനായി

അദ്ദേഹം വി. അംബ്രോസീസിന്റെ സന്നിധിയിൽ ചെന്നു പാപവിമോചനം നൽകണമെന്നു് അപേക്ഷിച്ചു. പരസ്യമായ എന്തെങ്കിലും പരിഹാരം ചെയ്തുകൂടും, മരണശിക്ഷയ്ക്കു വിധിക്കപ്പെട്ടിരുന്നവരുടെ വിധിനടത്തിപ്പു് ഒരു മാസത്തേക്കു ഭീർഘിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തെങ്കിലേ പാപവിമോചനം നൽകുവാൻ നിവൃത്തിയുള്ളുവെന്നായിരുന്നു ഇതിനു വി. അംബ്രോസീസിന്റെ മറുപടി. തീയഡോഷ്യസു് സസന്തോഷം ഇതിന്നുകൂലിക്കുകയാൽ വി. അംബ്രോസീസു് അദ്ദേഹത്തിന്റെ മഹരോൻ പിൻവലിച്ചു. ചക്രവർത്തി ഉടനെ ദേവാലയത്തിൽ പ്രവേശിച്ചു പ്രധാനപിറത്തുകൽ സാഷ്ടാംഗപ്രണാമം ചെയ്തുകൊണ്ടു നെഞ്ചിൽ ഇടിച്ചു് ദാവീദിന്റെ വാക്യങ്ങളെ ആവർത്തിച്ചു്. “എന്റെ ആത്മാവു് തരയോടു ഒട്ടിച്ചേന്നു്; നിന്റെ വചനത്തിന്നനുസരണമായി എന്നെ ജീവിപ്പിക്കണമേ” സങ്കീർത്തനം 118-25.

ഏതയഭേദകമായ ഈ കാഴ്ച അവിടെ കൂടിയിരുന്ന ജനങ്ങളേയും സങ്കടവിവശരാക്കി. അവരും കണ്ണുനീർ ചിന്തി, തീയഡോഷ്യസിനുവേണ്ടി പ്രാർത്ഥിച്ചു. പാപത്തിൽ ദാവീദിനേ അനുകരിച്ച അദ്ദേഹം പശ്ചാത്താപത്തിൽ ദാവീദിനേയും അതിശയിച്ചുകൊണ്ടു്, ഭക്തിപാരവശ്യത്തോടെ വി കർബാന സ്വീകരിച്ചു സംതുപ്പിയടഞ്ഞു.

തീയഡോഷ്യസിന്റെ ഭരണത്തിൽ, ആയുർ ശക്തി, പൌരസ്ത്യരാജ്യങ്ങളിൽ ക്ഷയോന്മുഖമായിരുന്നെങ്കിലും, വ്യാലൻഷ്യൻ ദ്വിതീയന്റെ മാതാവായ ജസ്മിനിനിയായുടെ രക്ഷാകർതൃത്വത്തിൽ അതു പാശ്ചാത്യരാജ്യങ്ങളിൽ ഉത്തരോത്തരം ശക്തിപ്രാപിച്ചു. എന്താനും കത്തോലിക്കദേവാലയങ്ങളെ ആരിയൻജനതയ്ക്കു വിട്ടുകൊടുക്കുവാൻ പോലും ആരാജ്ഞി തീർച്ചയാക്കി. പക്ഷെ വിശുദ്ധ അംബ്രോസീസു് ഇതിനെ ശക്തിയായി പ്രതിഷേധിച്ചു. അദ്ദേഹത്തെ സാധിനപ്പെടുത്തുവാൻ ജസ്മിനിനീ പല ശ്രമങ്ങളും ചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്നു. എന്നാൽ അവയെല്ലാം വിഫലമായി. അതിനാൽ അദ്ദേഹത്തെ പീഡിപ്പിക്കുന്നതിനു തന്നെ അവർ നിശ്ചയിച്ചു. ഭാഗ്യവശാൽ, അതിനിടയാകുന്നതിനു മുൻപു് അവളുടെ സകല അധികാരങ്ങളും അവസാനിക്കുവാനാണു് സംഗതിയായതു്. അവളുടെ പുത്രൻ മാക്സിമിയസിനാൽ, സ്ഥാനഭ്രഷ്ടനാക്കപ്പെടുകയും, അഞ്ചു സംവത്സരങ്ങൾക്കു ശേഷം, ആർബോഗാസ്റ്റാസിനാൽ നിഷ്കാശമായി നിഗ്രഹിക്കപ്പെടുകയും ചെയ്തു. ഈ ആർബോഗാസ്റ്റാസു് രാജാവകാശത്തിനു വേറൊരു സ്ഥാനാർത്ഥിയെ നിരത്തി. എന്നാൽ തീയഡോഷ്യസു് അവരെല്ലാം പരാജിതരാക്കി റോമാസാമ്രാജ്യത്തിലെ ഏക സമ്രാട്ടായി പ്രശ്ശാദിച്ചു. വിശുദ്ധാരാധന സാമ്രാജ്യത്തിൽ

നിന്നും നിശ്ശേഷം നിർമാർജ്ജനം ചെയ്ത ചക്രവർത്തി ഇദ്ദേഹമായിരുന്നു. അജ്ഞാനികളോട് സാമ്യരീതിയായ ഒരുവഴി ജനങ്ങൾക്കുണ്ടായിരുന്നതിനാൽ, തീയഡോഷ്യസിന്റെ ഈ ശ്രമം തുലോം എടുപ്പായിരുന്നു. അവരുടെ സ്വത്തുക്കൾ മുഴുവൻ അദ്ദേഹം കണ്ടുകെട്ടി; ബാലികൾ നിറുത്തി; മരമരകൾക്കുടും ആചാരങ്ങളും മുടക്കി. പുരോഹിതന്മാരും ഭാസികളും ബാഹിഷ്കരിക്കപ്പെട്ടു. അവലങ്ങൾ പരിത്യക്തങ്ങളായി.

ഉദ്ദേശം 200 കൊല്ലത്തോളം, ആഫ്രിക്കൻസഭാന്തരീക്ഷത്തെ പ്രകൃഷ്ടമാക്കിയ ഡൊണാറ്റിസ്റ്റർ ശീശ്മയുടെ ഉപദ്രവം പ്രബലപ്പെട്ടതും ഈ കാലഘട്ടത്തിൽ തന്നെയായിരുന്നു. കോൺസ്റ്റാൻറയിൻ ചക്രവർത്തിയുടെ ഭരണശയിലാണ് ഇത് സമാരംഭിച്ചത്. കാത്തേജിലെ മെത്രാനായ സെസിലിയന്റെ അഭിഷേകം പ്രമാണപരമല്ലെന്നുള്ള ചിലരുടെ സംശയമായിരുന്നു ഇതിന്റെ കാരണം. ഡൊണാറ്റിസും വേറെ ഏതാനും മെത്രാന്മാരും, സെസിലിയന്റെ അഭിഷേകം അസാധുവെന്ന് അഭിപ്രായപ്പെട്ട്, അദ്ദേഹവുമായുള്ള ആത്മീക ബന്ധം ഉപേക്ഷിച്ചു. വിവാദവിവരം മാറ്റാറ്റായേയും അറിയിച്ചു. അദ്ദേഹം സെസിലിയന്റെ അഭിഷേകം പ്രമാണപരിതവും തലോൾ സാധുവുമാണെന്നു തീരുമാനിച്ചു. കോൺസ്റ്റാൻറയിൻ ചക്രവർത്തിയും, ആ തീരുമാനത്തെത്തന്നെ അനുകൂലിച്ചു. ഇതൊക്കെയായിട്ടും, ഡൊണാറ്റിസു പ്രഭുതികൾ അവരുടെ അഭിപ്രായങ്ങളെ ഉപേക്ഷിച്ചില്ല. പല സ്ഥലത്തും അവർ പുതിയ ദേവാലയങ്ങൾ സ്ഥാപിച്ചു. കാത്തേജിൽ ഒരു മെത്രാനെത്തന്നെ വാഴിച്ചു. സെസിലിയനുമായുള്ള ബന്ധത്തിൽ നിന്നും ഒഴിയുവാൻ, സത്യവിശ്വാസികളെ പ്രേരിപ്പിക്കുന്നതിലും അവർ ബദ്ധകരുണരായി. ഈ ശീശ്മ ആഫ്രിക്കയിൽ അവസ്ഥനീയങ്ങളായ അനേകം കുഴപ്പങ്ങളേയും കഷ്ടതകളേയും ഉളവാക്കി. മഹാരോഹിക്ഷ അവർക്കു തുണപ്രായമായിരുന്നുവെങ്കിലും അതുണ്ടാകുന്നതിനു മുമ്പുതന്നെ അവർ സത്യസഭയിൽനിന്നും പിരിഞ്ഞു, ഒരു റൂതനസഭ രൂപവൽക്കരിച്ചു. ക്രമാനുഗതം ശക്തിപ്പെട്ടുവന്ന ഇവർ, കത്തോലിക്കാസഭയോടു ചെയ്ത പീഡനം അത്യന്തം ഘോരമായിരുന്നു. അവർ ദേവാലയങ്ങൾ കൈവശപ്പെടുത്തി. മെത്രാന്മാരെ നിഷ്ഠാസനംചെയ്തു. ത്രോണോസുകളെ തകർത്ത് തിരുപ്പാത്രങ്ങൾ നശിപ്പിച്ചു. ജ്ഞാനസ്നാനം സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ളവരെ വിണ്ടും നിർബന്ധിച്ചു ജ്ഞാനസ്നാനപ്പെടുത്തി. ഇതിനു വിസമ്മതിച്ചവരെ നിർദ്ദയമായും ഭാരണമായും പീഡിപ്പിച്ചു. അതേതാവഹമായ ക്ഷമയോടെ കത്തോലിക്കാമെത്രാന്മാർ ഈ പീഡനങ്ങളെയെല്ലാം സ

ഹിച്ഛ. മർദ്ദകരുടെ ശക്തി താനേ ക്ഷയിക്കുമെന്നു അവർക്കു നിശ്ചയമുണ്ടായിരുന്നു. ഹിപ്പോയിലെ മെത്രാനും, സുപ്രസിദ്ധനുമായ വിനുദ്ധ ആഗസ്റ്റീനോസു് ഈ ശീശ്മയുടെ അബദ്ധങ്ങളെ ചെല്ലിച്ചു, അവർ അതിനെ സംശയിച്ചു സത്യസഭയിലേക്കു മടങ്ങിവരേണ്ടതിന്റെ ആവശ്യകതയെ ഉജ്ജ്വലമായി ഉൽബോധിപ്പിച്ചു, അനേകം പ്രബന്ധങ്ങൾ രചിച്ചു. ശീശ്മക്കാരായ അനേകരുടെ പുനരെകൃത്തിനു് ഈ ശ്രമം കാരണമാക്കി. എങ്കിലും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഈ വിജയം, ശേഷിച്ചവരെ ക്രുദ്ധരാക്കി. വിനുദ്ധ ആഗസ്റ്റീനോസു് അവരുടെ വിദ്വേഷപാത്രമായി. അദ്ദേഹത്തെ വധിക്കുവാൻ അവർ പല ശ്രമങ്ങളും ചെയ്തു. പക്ഷെ ഈ ശാപപരിപാലനത്താൽ അദ്ദേഹം അവയിൽനിന്നെല്ലാം രക്ഷപെട്ടു. മറ്റു മെത്രാന്മാരുടെ സ്ഥിതിയും ഒട്ടും സുരക്ഷിതമായിരുന്നില്ല. അതിനാൽ അവർ ഗവണ്മെൻറിന്റെ സഹായം അഭ്യർത്ഥിച്ചു. നീതിമാനായ ചക്രവർത്തി കരുണാപൂർവ്വം ആ അപേക്ഷയെ സ്വീകരിച്ചു് ഡൊണാറ്റിസ്മം കർക്കശിതമായി ഒരു ക്രൂശാസനം പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തി.

എന്നാൽ, അവരെ ശിക്ഷിക്കുകയെന്നതിനേക്കാൾ അവരെ പുനരെകൃപ്പെടുത്തുന്നതായിരുന്നു കത്തോലിക്കാമെത്രാന്മാർക്കു് ഹിതകരം. അതിനാൽ കുറെക്കൂടെ ദയാപൂർവ്വം അവരോടു വർത്തിക്കണമെന്നു ആ മെത്രാന്മാർ ചക്രവർത്തിയോടുപേക്ഷിച്ചു ഇതിനും പുറമേ ചക്രവർത്തിയുടെ അനുവാദത്തോടുകൂടി മെത്രാന്മാരുടെ ഒരു കോൺഫെറൻസു അവർ കത്തേജിൽ നടത്തുകയും ഉണ്ടായി. കത്തോലിക്കരും ഡൊണാറ്റിസ്മം കളമായ എല്ലാ ആഫ്രിക്കൻ മെത്രാന്മാരും ഇതിൽ സംബന്ധിച്ചിരുന്നു. പ്രധാന വാദമുഖങ്ങളെക്കുറിച്ചു വാദപ്രതിവാദം ചെയ്തു് തീരുമാനം ചെയ്താൻ ഒരു പ്രതിനിധിസഭയെ അവർ തിരഞ്ഞെടുത്തു. രണ്ടുപക്ഷത്തുനിന്നും ഏഴു മെത്രാന്മാർവീതം ആലോചനയ്ക്കും നാലുപേർ അവ രേഖപ്പെടുത്തുന്നതിനും മറ്റു നാലുപേർ ഈ റിക്കാർട്ടുകളെ പരിശോധിച്ചു തിരുത്തുന്നതിനും നിയുക്തരായി. ഇതിനുശേഷം കത്തോലിക്കാമെത്രാന്മാർ ഇപ്രകാരമൊരു സത്യവാചകം അവതരിപ്പിച്ചു. “ഈ വാദപ്രതിവാദത്തിൽ ഞങ്ങളുടെ പ്രതിയോഗികർ ജയിക്കുന്നുവെങ്കിൽ ഞങ്ങളുടെ മെത്രാസനങ്ങളെ അവർക്കു് വിട്ടുകൊടുത്തിട്ടു ഞങ്ങൾ അവരെ അനുസരിക്കാം. പ്രത്യുത അവരുടെ വിശ്വാസത്തിലെ അബദ്ധങ്ങളെ വിജയകരമായി അവരെ മനസ്സിലാക്കുവാൻ ഞങ്ങൾക്കു സാധിക്കുകയും അവർ സത്യസഭയോടു പുനരെകൃപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്നപക്ഷം ഞങ്ങൾ അവരെ ഞങ്ങളുടെ സഹമെത്രാന്മാരായി സ്വീകരിച്ചുകൊള്ളാം. എന്നാൽ ഈ ദിഭരണം വിശ്വാസികളിൽ ഇടച്ചു് കാരണമാകുന്നുവെന്നു വന്നാൽ

ഞങ്ങൾ സന്തോഷം ഞങ്ങളുടെ സ്ഥാനങ്ങളെ സംതൃപ്തിക്കുകയും ചെയ്യാം. ക്രിസ്ത്യാനികളായിരിക്കണമെന്നു ഞങ്ങൾ അഭിലഷിക്കുന്നുള്ളു. ഞങ്ങൾ മെത്രാന്മാരായിരിക്കുന്നതു ജനത്തിന്റെ നന്മയ്ക്കുവേണ്ടിയാണു്. നന്മയ്ക്കുപകരം തിന്മക്കു് അതു ഹേതുവാകുന്നുവെങ്കിൽ, സന്തോഷപൂർവ്വം ഞങ്ങൾ ആ സ്ഥാനം ഉപേക്ഷിക്കും. വിശിഷ്ടമായ ഈ നിർദ്ദേശത്തിന്റെ പ്രയോക്താവു വി. ആഗസ്റ്റീനോസായിരുന്നു. കോൺഫർൻസു് അന്യൂനമായ ക്രമത്തോടെ മൂന്നുദിവസം നീണ്ടുനിന്നു. വിശുദ്ധ ആഗസ്റ്റീനോസിന്റെ അഭിപ്രായങ്ങൾ അഖണ്ഡിതങ്ങളും പ്രത്യുത്തരാതീതങ്ങളുമായിരുന്നു. കത്തോലിക്കാസഭയെ ഉപേക്ഷിക്കുവാൻ സ്വായമായ യാതൊരു കാരണവും കാണുകയില്ല. സഭയുടെ ഐക്യത്തെ ഭഞ്ജിക്കുന്നതു മരണകരമായ പാപമാണു്. രക്ഷയുടെ വാഗ്ദാനവും രക്ഷയ്ക്കുള്ള ആശയും അതിൽ മാത്രമേ കാണുകയുള്ളു. സഭയ്ക്കു പുറമേ യഥാർത്ഥവിശുദ്ധിയോ യഥാർത്ഥനീതിയോ ഉണ്ടായിരിക്കയില്ല. പ്രവചനങ്ങളേയും പ്രതിജ്ഞകളേയും ആസ്പദമാക്കി നോക്കുന്നുവെങ്കിൽ ക്രിസ്തുവിന്റെ മണവാട്ടിയായ സത്യസഭ സാർവ്വത്രികമായിരിക്കണം. അതു് ആഹ്വാനിക്കയുടെ ഒരു ഭാഗത്തു മാത്രം അറിയപ്പെടുന്നതായിരിക്കാൻ പാടില്ല. ലോകത്തിൽ നന്മയും തിന്മയും ബാഹ്യദൃഷ്ട്യാ സമ്മേളിച്ചിരിക്കുന്നതിനാൽ പാപകർമ്മത്തിൽ പാപികളോടു സഹകരിക്കരുതെന്നല്ലാതെ അവരുമായി ബാഹ്യമായി സഹവസിക്കുകയില്ലെന്നു ശരിക്കുവാൻ നിർവാഹമില്ല. അങ്ങനെ പരിചേദ്യമായ ഒരു വ്യാവർത്തനം പൊതുവിധിയുടെ ദിവസത്തിൽ മാത്രമേ ഉണ്ടാവുകയുള്ളു. ഇതെല്ലാമായിരുന്നു വിശുദ്ധ ആഗസ്റ്റീനോസിന്റെ അഭിപ്രായങ്ങൾ. ദൈവത്തിന്റെ അനുഗ്രഹം ആ പണ്ഡിതശ്രേഷ്ഠന്റെ ഓരോ അഭിപ്രായത്തിലും വിളങ്ങി. ഭൂരിഭാഗം മെത്രാന്മാരും ജനങ്ങളും അവരുടെ ശീശ്മയെ ഉപേക്ഷിച്ചു സത്യസഭയോടു പുനരൈക്യപ്പെട്ടു. എന്നാൽ ഈ ശീശ്മയുടെ പരിപൂർണ്ണവിനാശം കാണുവാൻ തീയഡോഷ്യസിനു സാധിച്ചില്ല. അദ്ദേഹം ഏ. ഡി. 395-ൽ മിലാൻ നിൽവെച്ചു നിശ്ചാണം പ്രാപിച്ചു. മരിക്കുന്നതിനു മുമ്പു് തീയഡോഷ്യസു് തന്റെ സകല ശത്രുക്കളോടും അവരുടെ അപരാധത്തെ ക്ഷമിച്ചു. സന്താനങ്ങളോടു് അദ്ദേഹം ചെയ്ത അന്തിമോപദേശം തന്നെ മതാനുഷ്ഠാനത്തിൽ നിഷ്ഠയുള്ളവരായിരിക്കണമെന്നായിരുന്നു.

**തീയഡോഷ്യസിന്റെ മരണം മുതൽ
പൗരസ്ത്യ സാമ്രാജ്യത്തിന്റെ അധഃപതനം വരെ.**

തീയഡോഷ്യസിന് ആർക്കേഡിയസ്, ഹൊണോറിയസ് ഇങ്ങനെ രണ്ടു പുത്രന്മാരുണ്ടായിരുന്നു. തീയഡോഷ്യസ് മരിക്കുമ്പോൾ ആർക്കേഡിയസിന് 18-ം ഹൊണോറിയസിന് 10-ം വയസ്സു പ്രായമുണ്ടായിരുന്നു. അവർ സാമ്രാജ്യത്തെ രണ്ടായി വിഭാഗിച്ചു് പൗരസ്ത്യസാമ്രാജ്യത്തെ ആർക്കേഡിയസും, പാശ്ചാത്യസാമ്രാജ്യത്തെ ഹൊണോറിയസും സ്വീകരിച്ചു. മൈനർകളായ ഈ രാജകുമാരന്മാർക്കു് വേണ്ടി ഭരണം നടത്തിയവർ, തീയഡോഷ്യസിനെ അനുകരിച്ചു്; മതത്തിന്റെ താല്പര്യങ്ങളെ അതിതാല്പര്യമായി പാലിച്ചു. എന്നാൽ സഭയുടെ നാശത്തിൽ ഭയപ്പെട്ടതായ സാത്താൻ, അടിക്കടി നവംനവങ്ങളായ പരീക്ഷകളേയും കലാപങ്ങളേയും ഉളവാക്കി. ക്രിസ്തു അനുസ്മൃതമായ വിജയം വാശാനം ചെയ്തു. യൂലാമില്ലാതെ വിജയം സാധ്യവുമല്ലല്ലോ.

സഭാമാതാവിന്റെ ഹൃദയതന്തുവിനെ ഭേദിച്ചു അടുത്ത “മതവിരുദ്ധത” പെലേജിയനിസം ആണ്. ഇതിന്റെ സ്ഥാപകൻ, ബ്രിട്ടൻഭേശിയനും, കുശാഗ്രബുദ്ധിയും, തന്ത്രശാലിയും, സ്ഥിരോത്സാഹിയുമായ ഒരു പെലാജിയസായിരുന്നു ജന്മപാപത്തേയും, ദൈവപ്രസാദത്തേയും അയാളുടെ മതം നിഷേധിച്ചു. പക്ഷെ ജനക്ഷോഭത്തെ ഭയന്നു് ഈ നൂതനസിദ്ധാന്തത്തിന്റെ ഫലങ്ങളെ സ്വപക്ഷമായി പറയുവാൻ അയാൾ യൌളപ്പെട്ടില്ല. അവ്യക്തവും, അവ്യവസ്ഥിതവുമായ ചില ജല്പനങ്ങൾ മാത്രം അയാൾ നടത്തി. എന്നാൽ ധീരനും ഉത്സാഹിയുമായ സെലസ്റ്ററിയസിനെ ശിഷ്യനായി ലഭിച്ചതോടുകൂടി, പെലാജിയൻ മതത്തിന്റെ വിജയവും ആരംഭിച്ചു. അയാൾ ആഫ്രിക്കയിലേക്കും ചുററിസഞ്ചരിച്ചു നിർദ്ദിശകമായും ധീരമായും ഈ നൂതനസിദ്ധാന്തത്തെ—ആദിമനുഷ്യന്റെ പാപം അനന്തര തലമുറകളെ ബാധിക്കുന്നില്ലെന്നും,—ദൈവപ്രസാദാവർത്തിലും ദൈവപ്രമാണങ്ങളെ അനുസരിക്കുവാൻ സാധിക്കുമെന്നും—പ്രസംഗിച്ചു. സഭാപിതാവായ വി.ആഗസ്റ്റിനോസ് അത്ഭുതാവഹമായ പാണ്ഡിത്യത്തോടും, സാമർത്ഥ്യത്തോടും ഈ അബദ്ധസിദ്ധാന്തത്തെ ഖണ്ഡിച്ചു. മാത്രമല്ല വിശുദ്ധ ഗ്രന്ഥങ്ങളേയും മാരോദീസാ എന്ന കൂടാശയേയും, ദിവ്യരക്ഷകന്റെ പ്രാർത്ഥനകളേയും ആസ്പദമാക്കി നാം പാപത്തിൽ ജനിക്കുന്നുവെന്നും, ദൈവാനുഗ്രഹം കൂടാതെ ഒന്നും ചെയ്യാൻ നാം പ്രാപ്തരല്ലെന്നും അനിഷേധ്യമായി സ്ഥാപിക്കുകയും ചെയ്തു. കാതോളിക്കിൽവെച്ചു സെലസ്റ്ററിയസിനെ മഹറോൻ ചൊല്ലിത്തന്നില്ല. അബദ്ധോപദേശകർക്ക് സഹജമായ ദുഷ്ടാഭ്യുത്തോടെ അബദ്ധവിശ്വാസത്തിൽതന്നെ അയാൾ സ്ഥിരമായി നിന്നു. അതിനാൽ ഏതാനും നാളുകൾക്കു ശേഷം വീണ്ടും അയാളെ മഹറോൻ ചൊല്ലി.

പെലേജിയസ് ഇതിനകം റോമായിലെ തന്റെ പ്രചരണവേല അ
വസാനിപ്പിച്ചു. പലസ്തീനയിലേക്കു പോവുകയും, തന്റെ കുശാഗ്രബുദ്ധി
തപത്താൽ ഏതാനും മെത്രാന്മാരെ പാർപ്പവത്തികളായി സമ്പാദിക്കുക
യും ചെയ്തുകഴിഞ്ഞിരുന്നു. ഈ മെത്രാന്മാരുടെ സഹായത്തോടുകൂടെ ത
ന്റെ പ്രബോധനങ്ങളുടെ ഒരു സമത്സരം അദ്ദേഹം വിശുദ്ധ ആഗസ്റ്റീ
നോസിനയച്ചുകൊടുത്തു. ഇതിനും പുറമേ പൗരസ്ത്യരാജ്യങ്ങളിൽ ല
ഭിച്ച വിജയത്തേയും ആദരവിനേയും ലോകമെങ്ങും അറിയിക്കുകയും ഉ
ണ്ടായി. ഈ വിജയഘോഷണങ്ങളും പരസ്യപ്രകടനങ്ങളും ആഫ്രിക്കാ
യിലെ മെത്രാന്മാരുടെ മതതീർപ്പുതയെ ഉജ്ജ്വലിപ്പിച്ചു. അവർ കാത്തേ
ജിലും മിലാനിലും ഓരോ കൗൺസിൽ കൂടി. ആദത്തിന്റെ പാ
പം പരമ്പരാസിലുമായി അനന്തര തലമുറകളിലും ഉണ്ടെന്നും, ദൈവ
നഗ്രഹാഭാവത്തിൽ യാതൊരു സൽപ്രവൃത്തിയും ചെയ്യാൻ മാത്രമല്ല,
ചെയ്യാൻ ആഗ്രഹിക്കുവോലും അസാധ്യമാണെന്നും തദ്ദേശ മോക്ഷ
പ്രാപ്തിയും അതുപോലെതന്നെ അശക്യമെന്നും മറ്റുമുള്ള കത്തോലി
വിശ്വാസത്തെ ഈ കൗൺസിലുകളിൽ വിശദമായി നിവൃത്തിച്ചു. അ
ന്നു് പരിശുദ്ധ സിംഹാസനത്തെ അലങ്കരിച്ചിരുന്ന ഇന്നസെൻറമാപ്പാ
പ്പാ ഇവർ അയച്ചുകൊടുത്തിരുന്ന തീരുമാനങ്ങളെ അംഗീകരിച്ചതിനും
പുറമേ, വിശ്വാസവിശുദ്ധി പാലിക്കുവാനുള്ള അവരുടെ ശ്രമത്തെ അത്യ
ന്തം പ്രശംസിക്കുകയും പ്രസ്തുത വിശ്വാസസത്യങ്ങളെ കൂടുതൽ വിശദമായി
വ്യാഖ്യാനിക്കുകയും പെലേജിയസ്, സെലസ്റ്ററിയസ് ആദിയായ
വർകൾ ഏകപാഞ്ചത്വം പുനരെടുപ്പുടത്തപക്ഷം മഹാരോൻ
ചൊല്ലുന്നതിന്നു കല്പിക്കുകയും ചെയ്തു. പരിശുദ്ധ സിംഹാസനത്തിൽ
നിന്നും ഈ തീരുമാനങ്ങളെ കിട്ടിയപ്പോൾ വി. ആഗസ്റ്റീനോസു ചെയ്ത
പ്രസ്താവനകൾ പ്രത്യേകം സ്മരണീയങ്ങളാണു്. ആഫ്രിക്കൻമെ
ത്രാന്മാരുടെ തീരുമാനങ്ങൾ അംഗീകരണത്തിനായി റോമായിലേക്കു
യച്ചിരുന്നു. പരിശുദ്ധ സിംഹാസനത്തിൽനിന്നും അതിന്റെ മറുപടി
വന്നിരിക്കുന്നു. അവിടുന്ന് ആ തീരുമാനങ്ങളെ സ്ഥിരപ്പെടുത്തു
ന്നും എല്ലാം ശാന്തമായി. വാദപ്രതിവാദം അവസ്ഥാനിച്ച്. അബദ്ധ
വിശ്വാസവും ഇതുപോലെതന്നെ അന്തരിക്കുവാൻ ദൈവം സംഗതി
യാക്കട്ടെ.

വിശുദ്ധ ആഗസ്റ്റീനോസിന്റെ ഈ അഭിലാഷം സാധ്യമായില്ല.
ആ മതവിരുദ്ധത വീണ്ടും നിലനിന്നു; പെലേജിയസ് അയാൾക്കെതി
രായുണ്ടായ ഈ തീരുമാനങ്ങൾക്കു വിധേയനായില്ല. ജനതാമധ്യത്തിൽ
തനിക്കുണ്ടായിട്ടുള്ള അവമാനത്തെ പ്രമാർജ്ജനം ചെയ്യാൻ മാത്രം അ

യാർ പരിശുദ്ധിച്ചു. തന്നെ ശപിച്ച ഇന്നസെൻറമാപ്പാപ്പായുടെ മരണവും, അയാൾക്കൊരു അനുഗ്രഹമായി. സ്വപിശാസപ്രഖ്യാപനസമിതി പെലേജിയസ് ഒരേഴുത്ത ഇന്നസെൻറമാപ്പാപ്പായുടെ പിൻഗാമിയായി റോമാസിംഹാസനത്തിൽ അധിരോഹണം ചെയ്ത സൊസിമോസ് മാപ്പാപ്പായിക്കയച്ചു. സെലസ്ററിയസോ, നേരെ റോമായിലേക്കും ചെന്നു. പെലാജിയസയച്ചിരുന്നതുപോലെയുള്ള ഒരു വിശ്വാസപ്രഖ്യാപനത്തിനും പൂമേ പരിശുദ്ധപിതാവു നിഷേധിക്കുകയും ശപിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന ഏതൊരു പ്രസ്ഥാനത്തേയും ഉപേക്ഷിക്കുവാൻ സന്നദ്ധനാണെന്ന് ഒരു പ്രതിജ്ഞാപത്രവും അയാൾ മാപ്പാപ്പായെ ഏർപ്പിച്ചു. മാപ്പാപ്പാ, സെലസ്ററിയസിനോട് ഏതാനും ചോദ്യങ്ങൾ ചെയ്തു. സെലസ്ററിയസ് നിഷ്പേക്ഷമായും, ആർജ്ജവബുദ്ധിയോടും അവയ്ക്കെല്ലാം ഉത്തരങ്ങൾ നൽകി. പരിശുദ്ധപിതാവു സംതൃപ്തനായി, സെലസ്ററിയസ് നിരപരാധിയാണെന്നു പ്രഖ്യാപനം ചെയ്തു. മാപ്പാപ്പാ ഇപ്രകാരം പ്രവർത്തിച്ചത് അയാളുടെ പാഷണ്ഡതയെ അംഗീകരിച്ചുകൊണ്ടല്ല, പ്രസ്തുത സെലസ്ററിയസ് വിശ്വസ്തനും തെറ്റായ ഏതിനേയും പരിത്യജിക്കുവാൻ സന്നദ്ധനും ആണെന്നു വിചാരിച്ചതിനാലത്രേ. ശുദ്ധനും വഞ്ചിതനുമായ മാപ്പാപ്പാ ഉടനെ സെലസ്ററിയസിന്റെ നിഷ്ഠുരതയിൽ തനിക്കുള്ള ദ്രവ്യവിശ്വാസത്തെ പ്രകടിപ്പിച്ചും, അയാളെ ബഹിഷ്കരിച്ചു മെത്രാന്മാരെ ശാസിച്ചും ഒരു തിരുവെഴുത്തു് ആഫ്രിക്കായിലെ മെത്രാന്മാർക്കയച്ചു. ഗർഹണീയമായ ആ അബാദ്ധവിശ്വാസത്തെ അംഗീകരിക്കുന്നതോ അനുകൂലിക്കുന്നതോ ആയ ഒരു വാക്കുപോലും ആ തിരുവെഴുത്തിലും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. തന്ത്രജ്ഞനായ സെലസ്ററിയസ് ശുദ്ധനായ മാപ്പാപ്പായെ കബളിപ്പിച്ചതാണെന്ന് ആ മെത്രാന്മാർക്കു മനസ്സിലായി. അവർ തൽക്ഷണം തന്നെ മെത്രാന്മാരുടെ ഒരു കൗൺസിൽ വിളിച്ചുകൂട്ടി. പെലേജിയൻ പാഷണ്ഡതയുടെ നാനാമുഖങ്ങളേയും വിശദമായി ചർച്ചചെയ്ത് കത്തോലിക്കാ വിശ്വാസവുമായി അതിനുള്ള വൈരുദ്ധ്യത്തെ സ്పഷ്ടമാക്കി; അനന്തരം അവർ ആ തീരുമാനങ്ങളെ മാപ്പാപ്പായിക്കയച്ചുകൊടുത്തു. അതോടൊന്നിച്ച് ഇപ്രകാരമൊരു പ്രസ്താവനയും ഉണ്ടായിരുന്നു. പെലേജിയസ്, സെലസ്ററിയസ് ആദിയായവരുടെമേൽ ഇന്നസെൻറമാപ്പാപ്പാ പ്രസ്താവിച്ച വിധി, നീതിയെ അറിയുന്നതിനും, നമ്മുടെ ഏതൊരു പ്രവൃത്തിയിലും അതിനെ അനുസരിക്കുന്നതിനും മിശിഹായുടെ അനുഗ്രഹം അവശ്യം കൂടിയേകഴിയൂ എന്നും, ആ അനുഗ്രഹം കൂടാതെ ഭക്തിപരമായോ ധാർമികമായോ ഒന്നും ചിന്തിക്കുന്നതിനോ, സംസാരിക്കുന്നതിനോ, പ്രവർത്തിക്കുന്നതിനോ

സാധ്യമല്ലെന്നും അവർ സ്പഷ്ടമായി സമ്മതിച്ചോടുപറയുന്നതു വരെ ഊജ്ജിതമായി നിലവിലിരിക്കുന്നുവെന്നുതന്നെ ഞങ്ങൾ തീരുമാനിക്കുന്നു. സെലസ്ട്രിയസിന്റെ വ്യവസ്ഥ അവ്യക്തമായിരിക്കുന്നിടത്തോളം കാലം അയാൾ പരിശുദ്ധസിംഹാസനത്തിനു വിധേയനായിരുന്നു പറയുന്നതിലും അർത്ഥമില്ല. അതിനാൽ ജനങ്ങളുടെ ഇടയിൽ ഇടച്ചുയണ്ടാകാതെയിരിക്കണമെങ്കിൽ സെലസ്ട്രിയസ് അയാളുടെ അബദ്ധവിശ്വാസത്തെ തൃജിക്കുകയല്ല, പ്രത്യുത പരിശുദ്ധപിതാവ് അതിനെ അംഗീകരിക്കുകയാണു ചെയ്തതെന്നു ലോകം ധരിക്കാതിരിക്കണമെങ്കിൽ, അയാളുടെ ലേഖനങ്ങളിൽനിന്നും കത്തോലിക്കാവിശ്വാസത്തിനു വിരുദ്ധമെന്നു പ്രഖ്യാപനം ചെയ്യപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന എല്ലാ ഭാഗങ്ങളേയും വ്യക്തമായും അസന്നിദ്ധമായും ഉപേക്ഷിക്കുകതന്നെ വേണം”.

മെത്രാന്മാരുടെ ഈ നിവേദനത്തിന് ഉദ്ദിഷ്ടഫലപ്രാപ്തിയുണ്ടായി. പൈതൃകമായ തന്റെ കാരുണ്യബുദ്ധിയെ അതിരുകവിഞ്ഞുപയോഗിച്ചുവെന്ന് മാറ്റാപ്പാ മനസ്സിലാക്കി. സെലസ്ട്രിയസ് പ്രഭൃതികളുടെ ലേഖനങ്ങളെയെല്ലാം വായിച്ചശേഷം ആഫ്രിക്കൻ മെത്രാന്മാരുടെ തീരുമാനങ്ങളെ സ്ഥിരീകരിക്കുന്ന ഒരു വിധി അദ്ദേഹം പ്രഖ്യാപനം ചെയ്തു. സെലസ്ട്രിയസ് പ്രഭൃതികളുടെ ശ്രമം എത്രമാത്രം കപടപുണ്ണമെന്നു ലോകം അപ്പോൾ അറിഞ്ഞു. അവരുടെ വാദങ്ങൾ കേട്ടു തീരുമാനിക്കാൻ ഒരു സാർവ്വത്രികസൂനഹദോസ് കൂടണമെന്ന് അവർ അനന്തരം ആവശ്യപ്പെട്ടു. പക്ഷെ അത് അർത്ഥശൂന്യമായ ഒരപേക്ഷയെന്ന് വി. ആഗസ്റ്റിനോസ് സയുക്തികം വാദിച്ചു. എന്തെന്നാൽ ആഫ്രിക്കൻ മെത്രാന്മാർ നിശ്ചയിച്ചതും പരിശുദ്ധ സിംഹാസനം അംഗീകരിച്ചതുമായ തീരുമാനങ്ങളെ സൂനഹദോസും സ്വീകരിക്കുകയേ നിവൃത്തിയുള്ളല്ലോ. ആ പതിതോപദേശം വേണ്ടവിധം ശപിക്കപ്പെട്ടുകഴിഞ്ഞിരുന്നു. അതിനെ ഉച്ചാടനം ചെയ്യേണ്ട ആവശ്യമേ ഇനിയും ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. അതിനു ചക്രവർത്തിസന്നദ്ധനായി. പെലേജിയസിനേയും കൂട്ടരേയും അദ്ദേഹം നാടുകടത്തി.

ഇപ്രകാരം, പെലേജിയൻ മതവൈപരീത്യം നാശോന്മുഖമായിക്കിടന്നു. അവയുടെ അവശിഷ്ടങ്ങളിന്മേൽ ഒരു നവീനപാഷണ്ഡത സംജാതമായി. ഇതിന്റെ തത്വങ്ങൾ പെലേജിയൻ മതത്വങ്ങളോളം തന്നെ ഗർഭാണീയങ്ങളായിരുന്നില്ല. കത്തോലിക്കാമതത്തിലും പെലേജിയൻ മതത്തിലുമുള്ള ചില ഉപദേശങ്ങൾ ഇക്കൂട്ടർ സ്വീകരിച്ചു. അതിനാൽ ഇവരെ അലംപെലേജിയൻ എന്നു വിളിച്ചുവരുന്നു. മാർസെയിസിലെ ചില പുരോഹിതന്മാരായിരുന്നു ഇതിന്റെ പ്രഥമപ്രബോധകർ. ജന്മവാചത്തിന്റെ കാര്യത്തിൽ അവർക്കു തക്കമൊന്നുമുണ്ടായിരുന്നില്ല.

സൽപ്രവൃത്തിക്കു് ദൈവസഹായം ആവശ്യമാണെന്നും അവർ സമ്മതിച്ചു. “വിശ്വാസവും നന്മപ്രവർത്തിക്കുവാനുള്ള അഭിലാഷവും ആദ്യമായി നമ്മിൽ ഉണ്ടാകുന്നത് പ്രകൃതിശക്തിയുടേയും സ്വാതന്ത്ര്യമനസ്സിന്റേയും പ്രവർത്തനത്താലാണു്. ദൈവത്താലല്ലാതെ, നമ്മിൽ ഉത്ഭുതമാകുന്ന ഈ പ്രഥമാഭിനിവേശങ്ങളുടെ ഫലമാണു് ദൈവാനുഗ്രഹം അഥവാ വരപ്രസാദം. ഇപ്രകാരം പരാശ്രയം കൂടാതെ, സ്വശക്തിയാൽ തന്നെ ദൈവവരപ്രസാദം സമ്പാദിക്കുന്നതിനാൽ മോക്ഷപ്രാപ്തിക്കുള്ള പ്രഥമകാരകനും അവൻ തന്നെ” ഇതെല്ലാമായിരുന്നു അവരുടെ സിന്താലാക്കുടം വി. ആഗസ്റ്റിനോസു് ഉജ്ജ്വലത്തും യുക്തിയുക്തവുമായ ലേഖനപരമ്പരകളാൽ ഈ മതവൈപരീത്യത്തെ ഉന്മൂലനം ചെയ്യാൻ ശ്രമിച്ചു. ഏതദപിഷയകമായി രണ്ടു ഗ്രന്ഥങ്ങൾ അദ്ദേഹം രചിച്ചിട്ടുണ്ടു്. വിശ്വാസം ദൈവത്തിന്റെ ദാനമാണെന്നും, ദൈവപ്രസാദം ആദ്യമായി ലഭിക്കുന്നത് നമ്മുടെ യോഗ്യതയാൽ അല്ലെന്നും ഇതിൽ അദ്ദേഹം വിശദമായും അനിഷേധ്യമായും സ്ഥാപിച്ചിരിക്കുന്നതിനും പുറമേ, മനുഷ്യമനെ നന്മയിലേക്കു പ്രസക്തിയുള്ളവനാകുന്നതു തന്നെ ദൈവകൃപയാലാണെന്നും, അനന്തരപ്രവൃത്തികൾക്കെന്നപോലെ ആദ്യപ്രവൃത്തിക്കും ദൈവപ്രസാദം ആവശ്യമാണെന്നും, മനുഷ്യൻ വിശ്വാസിക്കുന്നതുകൊണ്ടല്ല, വിശ്വാസിക്കേണ്ടതിനായിട്ടാണു് ദൈവം അവനെ വിളിക്കുന്നതെന്നും, ദൈവത്തിന്റെ അനന്തമായ കരുണയിൽ നിന്നല്ലാതെ യോഗ്യതയിൽ നിന്നല്ല സഭ വരപ്രസാദത്തെ ആശിക്കുന്നതെന്നും അദ്ദേഹം തെളിയിച്ചു. മാത്രമല്ല വരപ്രസാദം ദൈവദാനമല്ലെങ്കിൽ, വരപ്രസാദമെന്ന പേരു തന്നെ അർത്ഥശൂന്യമാണെന്നും അദ്ദേഹം പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ടു്. അദ്ദേഹം തുടർന്നുചോദിക്കുന്നു. അവർ ഒരിക്കലും അർഹിക്കാത്ത വരപ്രസാദത്തെ നൽകുവാനല്ലെങ്കിൽ പിന്നെ എന്തിനാണു് കുട്ടികളെ ജ്ഞാനസ്നാനം ചെയ്യിക്കുന്നതു്. വരപ്രസാദത്തിനു മുമ്പു് അവശ്യം ഉണ്ടായിരിക്കണമെന്നു് പാഷണ്ഡികൾ ശരിക്കുന്ന വിശ്വാസമോ പ്രവൃത്തിയോ ഈ കുട്ടികളിൽ എവിടെ?

സരളവും സുഗ്രാഹ്യവുമായ ഈ സത്യവിശ്വാസവിശദീകരണത്തിനു ശേഷവും ഇവർ ഇവരുടെ അബദ്ധാസിദ്ധാന്തങ്ങളെ ഉപേക്ഷിച്ചില്ല. മാത്രമല്ല വി. ആഗസ്റ്റിനോസു് അംഗീകരിക്കുകപോലും ചെയ്യാതെയിരുന്ന പല അഭിപ്രായങ്ങളുടേയും കർതൃത്വവും അവർ വി. ആഗസ്റ്റിനോസിന്റെ മരണശേഷം അദ്ദേഹത്തിൽ ആരോപിച്ചു. ഇതു കണ്ടുകൊണ്ടു വി. സെലസ്റ്ററീനോസുമാറ്റാറ്റാ, സത്യവിശ്വാസഭഞ്ജകരായ ഇവരെ അമർച്ച ചെയ്യാൻ ഗോളിലെ മെത്രാന്മാർ ആജ്ഞാപിച്ചു. പ്രസ്തുത

തിരുവെഴുത്തിൽ മാറ്റാപ്പാ ഹിപ്പോയിലെ മെത്രാൻ പ്രശംസാർഹങ്ങളായ പ്രവൃത്തികളെ അഭിനന്ദിക്കുകയും, പെലജിയൻ മതവൈചരീയത്തെ നിമ്നം ചെല്ലും, തന്റെ മുൻഗാമികളാൽ അംഗീകരിക്കുകയും സ്ഥിരീകരിക്കുകയും ചെയ്തതായ, ആഫ്രിക്കൻതീരുമാനങ്ങളെ ഉദ്ധരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഇതൊക്കെ ആയാലും, രണ്ടാമത്തെ ഓറൻജ് സമ്മേളനത്തിലെ പ്രഖ്യാതമായ തീരുമാനം കഴിയുന്നതു വരെ ഈ മതവിരുദ്ധത നിലനിന്നു. ആർലസിലെ മെത്രാനായ വി. സെസേരിയസായിരുന്നു ഈ സമ്മേളനത്തിൽ അദ്ധ്യക്ഷം വഹിച്ചത്. വിശ്വാസത്തിന്റെ വളർച്ചയും, പ്രാർത്ഥനയും, അതിലേക്കുള്ള പ്രഥമപ്രോണകളോ ദൈവത്തിന്റെ ദാനത്താലല്ല പ്രത്യേക നമുക്കു പ്രകൃത്യാ ഉള്ള ശക്തികൊണ്ടാണെന്നു വിശ്വസിക്കുന്നവൻ വി. അപ്പസ്തോലന്മാരുടെ പ്രബോധനങ്ങളെ പ്രതിഷേധിക്കുന്നു. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ “നിങ്ങളിൽ ഒരു നല്ല വേല തുടങ്ങിയവനായ ദൈവം യേശുക്രിസ്തുവിന്റെ ദിവസത്തോളം, അതിനെ തുടർന്നുകൊണ്ടുപോകുമെന്നു, ഞങ്ങൾ പരിപൂർണ്ണമായി ശരണപ്പെടുന്നു” വീണ്ടും “നിങ്ങൾ മുഖാന്തിരമല്ല പിന്നെയോ ദൈവവാഴ്ച സാദരത്താൽ വിശ്വാസത്തിൽ കൂടെ നിങ്ങൾ രക്ഷപെട്ടിരിക്കുന്നു. എന്തെന്നാൽ വിശ്വാസം ദൈവത്തിന്റെ ദാനമാകുന്നു” എന്നു വി. പൗലോസുടനീളം പ്രസ്താവിച്ചിരിക്കുന്നു. എ. ഡി. 531-ൽ ബോനിഫാസ് ദി. തീയൻ എന്ന മാറ്റാപ്പായും ഈ തീരുമാനത്തെ അംഗീകരിച്ചു.

പെലജിയന്തമായുള്ള വാദസമരത്തിൽ വിശുദ്ധ ആഗസ്റ്റീനോസിനെ ഗണ്യമായി സഹായിച്ച ഒരു സഭാപിതാവാണ് വി. ജറോം. ഇദ്ദേഹം ക്രിസ്ത്യാനികളായ മാതാപിതാക്കന്മാരിൽ നിന്നും, എ. ഡി. 331-ൽ, ഡലമേഷ്യ എന്ന സ്ഥലത്തു ജാതനായി. അവർ സ്വന്തമായിരുന്നതിനാൽ, ജറോമിനെ ഉന്നതവിദ്യാഭ്യാസാർത്ഥം റോമിലേക്കയച്ചു. അവിടെ അദ്ദേഹം സാഹിത്യത്തിലും പ്രാസംഗികലയിലും അനന്യസംധാരണമായ അഭിവൃദ്ധി പ്രാപിച്ചു. എന്നാൽ, അദ്ദേഹത്തിന്റെ പരിശുദ്ധമുഖ്യരുടെ പ്രോണ പാപശ്രദ്ധയായിരുന്നതിനാൽ, ക്രമേണ അദ്ദേഹം അധർമ്മഗണത്തിൽ ആണ്ടുതുടങ്ങി. എങ്കിലും ദൈവാനുഗ്രഹത്താൽ കാരണമായ നാലുകൾക്കു ശേഷം അദ്ദേഹം, പശ്ചാത്തപിച്ച് മാനസാന്തരപ്പെട്ടു. അനന്തരം, ലോകത്തിന്റെ പ്രതാപപ്രാവികളെയും സന്തോഷസൗകര്യങ്ങളെയും എല്ലാം ഉപേക്ഷിച്ച്, 374-ൽ അറബുവയുടെയും സിറിയയുടെയും അതിർത്തിപ്രദേശത്തുള്ള മണലാരണ്യത്തിൽ ചെന്നു തപശ്ശു അനുഷ്ഠിച്ചു. ആദ്ധ്യാത്മികവിഷയങ്ങൾ അഭ്യസിച്ചും പ്രവാസജീവിതം നടത്തി. ഒരു യുദ്ധസന്യാസിയുടെ ശിഷ്യത്വത്തിൽ ഈദ്ദഹം ഹിബ്രു ഭാഷ

അഭ്യസിച്ചതും ഇവിടെ വെച്ചു തന്നെയാണു്. എന്നാൽ തക്കപ്രിയന്മാരായ പലരും അദ്ദേഹത്തെ അനുധാവനം ചെയ്യുകയാൽ വിത്തുല ജരോം അവിടെ നിന്നും പലസ്തീനായിലേക്കും, എതാനും നാളുകൾക്കു ശേഷം, അന്ത്യോഖ്യായിലേക്കും പ്രയാണം ചെയ്തു. അന്ത്യോഖ്യായിൽ വെച്ചു് അദ്ദേഹം പുരോഹിതനായി അഭിഷേകം ചെയ്യപ്പെട്ടു. അവിടെ നിന്നും അദ്ദേഹം പോയതു് കോൺസ്റ്റാന്റിനോപ്പിളിലേക്കായിരുന്നു. അവിടെ വി. ഗ്രിഗറിയസ്യാൻസിന്റെകൂടെ താമസിച്ചു്, വേദപുസ്തകാഭ്യസനം നടത്തിയ ശേഷം, അദ്ദേഹം റോമായിലേക്കു ഗമിച്ചു. പരിതൂല സിംഹാസനത്തേ അന്നലക്കരിച്ചിരുന്ന ഓമസ്കൂസ് മാപ്പാപ്പാ ഇദ്ദേഹത്തെ സൗഹാർദ്ദപുസ്തകം സീകരിക്കുകയും, സമാഗ്ദശാസ്ത്രപരമായും, വേദശാസ്ത്രപരമായും തന്നോടു ചെയ്യപ്പെടുന്ന ചോദ്യങ്ങൾക്കു് ഉത്തരം നൽകുവാൻ അവിടെത്തന്നെ താമസിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. പരിതൂല പിതാവിന്റെ നിർദ്ദേശാനുസരണം അദ്ദേഹം പല സാഹിത്യപരിശ്രമങ്ങളും നടത്തി. ലത്തീൻഭാഷയിൽ എഴുതപ്പെട്ടിരുന്ന പുതിയനിയമഗ്രന്ഥം പരിഷ്കരിച്ചതും, പഴയനിയമത്തിന്റെ ഭൂരിഭാഗവും ലത്തീനിലേക്കു വിവർത്തനം ചെയ്തതും ഈ ശ്രമങ്ങളിൽ പ്രധാനങ്ങളാണു്. ഈ ഭാഷാന്തരമാണു് ‘വൾഗെയിറു’ എന്നു് ഇന്നു് അറിയപ്പെടുന്നതു്. ദമാസ്കൂസു മാപ്പാപ്പായുടെ മരണശേഷം വിത്തുല ജരോം പലസ്തീനായിലേക്കു മടങ്ങി ബേതലഹേമിൽ വാസമാർപ്പിച്ചു. “അദ്ദേഹത്തിന്റെ വേദപുസ്തകവ്യാഖ്യാനം” ഇക്കാലത്തു രചിക്കപ്പെട്ടതാണെന്നു വിചാരിക്കപ്പെടുന്നു. ഏതാണ്ടീയവസരത്തിൽ തന്നെയായിരുന്നു പെലേജിയസു് പലസ്തീനായിൽ ചെന്നതും. സത്യമതവിരോധിയായ അയാളുടെ ആഗമനം പരിതൂലനായ ജരോമിൽ വലുതായ ആശങ്കയും ഭീതിയും ഉളവാക്കുകയുണ്ടായി. അതിനാൽ സത്യവിശ്വാസസംരക്ഷണത്തിനായി അദ്ദേഹം ഒരു പ്രബന്ധം രചിച്ചു. അതിനൊരു പ്രത്യാഖ്യാനം രചിക്കുവാൻ പെലേജിയസും കഴിയുന്നത്ര ശ്രമിച്ചു. എങ്കിലും വിജയിയായില്ല. അതിൽ ഭഗ്നാശയനായ അയാൾ വിത്തുല ജരോം വെട്ടിച്ചിരുന്ന ആശ്രമത്തെ ആക്രമിച്ചു് കൊള്ളയിടുന്നതിനും, അതിനെ തീ വെച്ചു നശിപ്പിക്കുന്നതിനും അയാളുടെ അനുയായികളെ പ്രേരിപ്പിച്ചു. അവിടെയുണ്ടായിരുന്ന സന്യാസികളിൽ പലരും, അഗ്നിജ്വാലകളുടെ സംഹാരശക്തിയോടു് മൃതരായി. വിത്തുല ജരോം എങ്ങനെയോ രക്ഷപെട്ടു. ഇദ്ദേഹം ഏ. ഡി 420-ൽ, തന്റെ 91-ാമത്തെ വയസ്സിൽ മരണം പ്രാപിച്ചു.

കോൺസ്റ്റാന്റിനോപ്പിൾ മെത്രാപ്പോലീത്തായും പ്രസിദ്ധനുമായ വിത്തുല യോഹന്നാൻ ക്രിസോസ്റ്റം ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ സമകാലീന

നായിരുന്നു. അമിതസുഖാനുഭോഗികളും സമാർത്ഥഹിതമായ ആ പട്ടണവാസികളെ—വൈദികരേയും അൽമേനികളേയും—ഉദ്ധരിക്കുവാൻ വിശുദ്ധൻ അതിതീവ്രം യത്നിച്ചിരുന്നു. ധനവാന്മാരുടെ അത്യാഗ്രഹവും സ്ത്രീകളുടെ ആഡംബരഭ്രമവും മഹാമാരുടെ അഹംകാരവുമായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ അതിനിശിതമായ വിമർശനങ്ങൾക്കു പാത്രമായ മൂന്നു പ്രധാന വിഷയങ്ങൾ. രാജകൊട്ടാരത്തിലെ ദൃഷ്ടിങ്ങളേയും അദ്ദേഹം ഒളിച്ചുവെച്ചിട്ടു. സധീരമായ ഈ കൃത്യനിർവ്വഹണം പല ശത്രുക്കളേയും അദ്ദേഹത്തിനു സമ്പാദിച്ചുകൊടുത്തു. ഇവരിൽ പ്രധാനി യുഡോക്സിയാ ചക്രവർത്തിനിയായിരുന്നു. അവർ അദ്ദേഹത്തെ നാടുകടത്തി. പക്ഷെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ നിഷ്ഠാസനത്തിന്റെ അടുത്ത ദിവസം അവിടെയുണ്ടായ ഭയങ്കരമായ ഭൂകമ്പം ചക്രവർത്തിനിയെ ഭയപ്പെടുത്തുകയാൽ വിശുദ്ധനെ അവർ ഉടനേതന്നെ തിരിച്ചുവിളിച്ചു. എങ്കിലും കാലവിചംബമെന്യേയുണ്ടായ ഒരു സംഭവം അദ്ദേഹത്തെ വീണ്ടും സമാനദൃഷ്ടനാക്കി. കോൺസ്റ്റാന്റൈനോപ്പിൾ ദേവാലയത്തിനു സമീപം ചക്രവർത്തിനിയുടെ ഒരു രജതപ്രതിമ സ്ഥാപിച്ചപ്പോൾ നടത്തിയ അവിശ്വാസപരമായ ആചാരങ്ങളും ഓരോതരം പ്രദർശനങ്ങളും നൃത്തങ്ങളും ദിവ്യപൂജാപ്പണത്തിനു വിപ്ലവമായി ഭവിച്ചതിൽ രോഷാകുലനായ മെത്രാപ്പോലീത്താ ചെൽസ് പ്രസ്താവനാകൾ ചക്രവർത്തിനിക്ക് അവമാനകരമായി ഭവിച്ചുവെന്നുള്ളതായിരുന്നു ആ സംഭവം. അർമീനിയായിലുള്ള കോക്കസസ് എന്ന ചെറിയ പട്ടണത്തിലേക്കായിരുന്നു ഇത്തവണ ഇദ്ദേഹത്തെ അയച്ചത്. അവിടെയും അദ്ദേഹം വിജയകരമായി സുവിശേഷവേല നടത്തുകയാൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശത്രുക്കൾ അദ്ദേഹത്തെ യൂക്ലയിൻ കടലിന്റെ കിഴക്കെ തീരത്തുള്ള ഒരു ചെറുനഗരത്തിലേക്കയക്കുവാൻ അനുവാദം വാങ്ങിച്ചു. മുർഖരും ദുരസ്ഥപ്രഭാവകളുമായ രണ്ടു പട്ടാളക്കാരുടെ അകമ്പടിയോടുകൂടി കഠിനമായ വെയിലും, ദുസ്സഹമായ മഴയും അവഗണിച്ച്, തുടച്ചുയായി മൂന്നു മാസത്തോളം നടത്തിയ ഈ യാത്രയാൽ വഴിമദ്ധ്യേ വച്ചുതന്നെ അദ്ദേഹം രോഗബാധിതനായി മരണം പ്രാപിച്ചു. കെർമാന എന്ന പട്ടണത്തിൽ വെച്ചായിരുന്നു ഈ സംഭവം നടന്നത്. മരണത്തിന്റെ തലോട്ടി അദ്ദേഹത്തിന് ഒരു ദിവ്യദർശനമുണ്ടായതായി പറയപ്പെടുന്നു. ഒരുകാലത്തു കൊമാനാ മെത്രാനായിരുന്നു, വേദസാക്ഷിയായി മരിച്ചു വി. ബസിലിസ്കസ് രോഗശയ്യാവലംബിതനായിരുന്ന വി. ക്രിസോസ്തോമിനു പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ട് ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞു. “സഹോദരാ! അങ്ങു ഭയപ്പെടേണ്ടാ. നാളെമുതൽ നമുക്കു ഒന്നിച്ചു വസിക്കാം.” ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ മരണത്തിൽ, പരിശുദ്ധനായ ഒരു മെത്രാനും പരിണത

നായ ഒരു വേദശാസ്ത്രപണ്ഡിതനും, സമർത്ഥനായ ഒരു വാഗ്മിയും തിരുസ്സഭയ്ക്കു നഷ്ടപ്പെട്ടു. ക്രിസ്തോസ്സോ എന്ന പേരുതന്നെ ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രസംഗമാത്രമേ സൂചിപ്പിക്കുന്നു. 'കാഞ്ചനവക്ത്രൻ' (Golden mouth) എന്നാണിതിന്റെ അർത്ഥം. കോൺസ്റ്റാന്റിനോപ്പിളിലെ വൈദികരുടേയും അൽമനികളുടേയും നിർവ്വാജമായ അപേക്ഷകളാലും, നിസ്സന്ദമായ ശ്രമങ്ങളാലും അദ്ദേഹത്തിന്റെ അവശിഷ്ടങ്ങളെ അജ്ഞാതമായ ആ ചെറുനഗരത്തിൽ നിന്നും രാജകീയനഗരമായി കോൺസ്റ്റാന്റിനോപ്പിളിലേക്കു അത്യാഡംബരപൂർവ്വം മാറ്റപ്പെട്ട ചക്രവർത്തിയായ തിയസോക്യസ് ട്രിഫിയൻ കൽക്കദോനിയാപട്ടണംവരേയും വന്നു. ആഘോഷയാത്രയെ സ്വീകരിക്കുകയും, ആ വിശുദ്ധനെ നാടുകടത്തിയ അപരാധത്തിനു തന്റെ മാതാപിതാക്കൾക്കു വേണ്ടി ദൈവത്തോടു ക്ഷമാപണം ചെയ്തും ചെയ്തു.

ഗ്രീതത്തിന്റെ രഹസ്യം, ജന്മപാപം, വരപ്രസാദം, ആദിയായ വിഷയങ്ങളിൽ, പരാജിതനായ സാത്താന്റെ ശ്രദ്ധപതിഞ്ഞു. ശിശിയാ മാംസമായി അവതരിച്ച ദൈവവചനമാണെന്നും. പിതാക്കൾക്കു ഓരോ മാത്രമേയുള്ളുവെങ്കിലും ആ ഒരാളിൽ വ്യത്യസ്തങ്ങളായ രണ്ടു സ്വഭാവങ്ങളുണ്ടെന്നും കത്തോലിക്കാസഭ ആദിമുതല വിശ്വാസിച്ചുവന്നു. നിർഭാഗ്യവശാൽ കോൺസ്റ്റാന്റിനോപ്പിൾ മെത്രാപ്പോലീത്താ ആയിരുന്ന നെസ്തോറിയസ് ഈ പരിശുദ്ധ വിശ്വാസത്തെ അവഗണിച്ചു. ഒരു പുതിയ സിദ്ധാന്തം പ്രബോധിപ്പിച്ചുതുടങ്ങി. മിശിഹായിൽ രണ്ടു സ്വഭാവമുള്ളതുപോലെതന്നെ രണ്ടാളുകളും ഉണ്ടെന്നുള്ളതായിരുന്നു ഈ നവീനസിദ്ധാന്തം. എന്നാൽ കത്തോലിക്കാമതപ്രബോധനത്തെ പരസ്യമായി നിഷേധിക്കുവാൻ അയാൾക്കു ധൈര്യമുണ്ടായില്ല. അതിനാൽ പരിശുദ്ധ കന്യക ദൈവത്തിന്റെ മാതാവല്ല, പ്രത്യുത ക്രിസ്തുവിന്റെ മാതാവല്ലെന്നു പ്രബോധിപ്പിച്ചുകൊണ്ടു, നിത്യവചനമായ ആളും ക്രിസ്തുവും തമ്മിൽ ഒരു വ്യത്യാസമുണ്ടെന്നു ലോകത്തെ ഊഹിപ്പിക്കുവാൻ അയാൾ ശ്രമിച്ചു. സാമൂത്രികമായ വിശ്വാസത്തിനു വിരുദ്ധമായ ഈ നവീനസിദ്ധാന്തം വൈദികരും, അൽമനികളുമായ സകലരിലും വലുതായ ഇടച്ചുയെ ഉളവാക്കി. ഈ അബദ്ധസിദ്ധാന്തം പ്രബോധിപ്പിച്ചു ക്ഷണത്തിൽത്തന്നെ പ്രബോധകനോടു തങ്ങളോടുള്ള അവജ്ഞ കാണിക്കുവാൻ സത്യവിശ്വാസികളായ സകലരും ദേവാലയം വിട്ടിറങ്ങിപ്പോയി. വിശ്വാസത്തിന്റെ അന്ത്യതകരമായ ഈ പ്രവർത്തനം പ്രത്യേകം ശ്രദ്ധേയമാണ്. കാര്യകാരണസഹിതം സയുക്തികമായി ഒരു തത്വത്തെയോ വിശ്വാസത്തെയോ സമർത്ഥിക്കുവാൻ അധികമാളുകൾക്കും സാധ്യമല്ല. എങ്കിൽ

നെസ്തോറിയൻ മതത്തോടടുത്തു വിജയം നേടിയ മഹാൻ അലക്സാന്ദ്രിയായിലെ വി.ചിരില്ലോസായിരുന്നു. അദ്ദേഹം ആദ്യമായി മനുഷ്യാവതാരാഹ്വതത്തെ ആസ്പദീകരിച്ചു സുവ്യക്തവും സുഗ്രാഹ്യവുമായ ഒരു പ്രഖ്യാപനം പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തി. അതിൽ അദ്ദേഹം പ്രസ്താവിക്കുന്നു “പരിശുദ്ധകന്യകയുടെ ദൈവജനനീപദത്തിൽ സംശയം തോന്നുന്നവർ ഉണ്ടോ എന്നു ഞാൻ അന്വേഷിക്കുന്നു. നമ്മുടെ കർത്താവായ മിശിഹാ ദൈവമാണെങ്കിൽ കന്യകയായ അവിടുത്തെ മാതാവും നിസ്സന്ദേഹം ദൈവജനനിയുമായിരിക്കണം. അപ്പസ്തോലന്മാരും സത്യവിശ്വാസികളായ നമ്മുടെ ചുറ്റുമുള്ളവരും നമ്മെ പഠിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളതു ഇങ്ങനെയാണല്ലോ. ദൈവവചനത്തിന്റെ നിസ്സംശ്യതയും കന്യകമറിയത്തിൽനിന്നായിരുന്നില്ല, പ്രകൃതിപരിശുദ്ധ ദൈവത്തിന്റെ പ്രവൃത്തിയാൽ വി. മരിയാമിന്റെ ഉദരത്തിൽ ഒരു വിമ്ബലശരീരം ഉല്ഭുതമാകയും, വിവേചനാശക്തിയുള്ള ഒരാളാവാൻ അത് സജീവമാക്കപ്പെടുകയും ആത്മാവും ശരീരവും കൂടിയ ആ മനുഷ്യസ്വഭാവത്തെ ദൈവവചനം തന്റെ ആളിൽ സ്വീകരിച്ചു് ഐക്യപ്പെടുകയും തന്നിമിത്തം വചനം മാംസമായി എന്നു നാം ഏറ്റുപറയുകയുമാണ് ചെയ്യുന്നതു്. നമ്മുടെ അനുഭവവും ഇതുപോലെതന്നെയല്ലയോ? ഒരു സ്ത്രീക്കു അവളുടെ സന്താനത്തിന്റെ ആത്മോല്പാദനത്തിൽ യാതൊരു കർത്തൃത്വവും ഇല്ലെന്നിരുന്നിട്ടും അവളെ ആ കുട്ടിയുടെ മാതാവെന്നല്ലാതെ, അതിന്റെ ശരീരത്തിന്റെ മാതാവെന്നു പറയുന്നില്ലല്ലോ”. വിശുദ്ധ ചിരില്ലോസിന്റെ ഈ പ്രഖ്യാപനം പൗരസ്ത്യരാജ്യത്തിലെങ്ങും പ്രചാരമായി പ്രചരിച്ചു. ഇതിന്റെ സഹായത്താൽ, നെസ്തോറിയസിന്റെ നവീനസിദ്ധാന്തങ്ങളാൽ ചഞ്ചലമനസ്കരായിത്തീർന്നിരുന്ന പലരും അവരുടെ സംശയങ്ങളെല്ലാം തീർത്ത്

ദൃഢവിശ്വാസികളായിത്തീരുന്നതിന് ഇടയായി. നെസ്തോറിയസിനെ പുനരൊഴുപ്പെടുത്തുന്നതിന് വി. ചീരില്ലോസ് ശ്രമിച്ചു. പക്ഷെ ആ ശ്രമം വിഫലമായതേ ഉള്ളൂ. ഒരു ശീശ്മയുടേയോ ഇടത്തുടിന്റേയോ അവതാരകൻ, അതുപേക്ഷിച്ചു പുനരൊഴുപ്പ് പ്രാപിക്കണമെങ്കിൽ ദൈവപ്രസാദത്തിന്റെ ഏറ്റവും വലുതായ അത്ഭുതപ്രവർത്തനം തന്നെ ആവശ്യമാണ്. വി. ചീരില്ലോസ് കോൺസ്റ്റാന്റിനോപ്പിൾ സഭയുടെ ഭയനീയമായ സ്ഥിതിയെ വിശദീകരിച്ചും, അതിനെ പരിഹരിക്കേണ്ട ആവശ്യത്തെ ഉൽബോധിപ്പിച്ചും സെലസൂറിൻ മാപ്പാപ്പായ്ക്ക് ഒരു എഴുത്തയച്ചു. നെസ്തോറിയസും, തന്റെ നവീനസാലാന്നങ്ങളെ കൈപ്പെടുത്തി മാപ്പാപ്പായിക്കയച്ചിരുന്നു. അതിനാൽ നെസ്തോറിയസിന്റെ ഉപദേശങ്ങളെ പരിശോധിക്കുന്നതിനായി മാപ്പാപ്പാ ഒരു കൗൺസിൽ റോമയിൽ വിളിച്ചുകൂട്ടി. നെസ്തോറിയസ്സിന്റെ പ്രബോധനങ്ങൾ പാവനവും സത്യം മാത്രവുമായ കത്തോലിക്കാവിശ്വാസത്തിന് വിരുദ്ധമെന്നായിരുന്നു ആ കൗൺസിൽ തീരുമാനിച്ചത്. പരിശുദ്ധ മാപ്പാപ്പാ ഈ തീരുമാനത്തെ വിശുദ്ധ ചീരില്ലോസിനേയും അറിയിച്ചു. ചീരില്ലോസിന് അദ്ദേഹം എഴുതിയ തിരുവെഴുത്തിൽ, ചീരില്ലോസിന്റെ സത്യവിശ്വാസസംരക്ഷണത്തിനായെ അത്യധികം പ്രശംസിക്കുകയും, മനുഷ്യാവതാരരഹിതവും സംബന്ധിച്ചുള്ള അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രസ്താവനകളെയെല്ലാം അംഗീകരിക്കുകയും ചെയ്തതായി കാണുന്നു. ഒരു നിശ്ചിതസമയത്തിനുള്ളിൽ നെസ്തോറിയസ് അയാളുടെ അബദ്ധസിദ്ധാന്തങ്ങളെ ഉപേക്ഷിച്ച്, സത്യസഭയോടു പുനരൊരുപ്പുടാത്ത പക്ഷം, ഒരു ഉണക്കിയ ശിഖരമെന്ന നിലയിൽ, അയാളെ സത്യസഭയാകുന്ന മുന്തിരിച്ചെടിയിൽ നിന്നും വെട്ടി നീക്കുന്നതിനും, ഈ തിരുവെഴുത്താൽ പരിശുദ്ധ പിതാവും, ചീരില്ലോസിനെ അധികാരപ്പെടുത്തി.

എന്നാൽ നെസ്തോറിയസിന്റെ അഭിപ്രായങ്ങൾക്ക് ഇളക്കമുണ്ടായില്ലെന്നു മാത്രമല്ല, ഈ പ്രതിരോധനങ്ങൾ അയാളുടെ അഭിമാനത്തെ ക്ഷതപ്പെടുത്തുകയാൽ, അയാളുടെ ദുശ്ശാസ്ത്രം വർദ്ധിക്കുകയും ചെയ്തു. തീയഡോഷ്യസ് ചക്രവർത്തിക്കും വലുതായ മനോഹാസവും ഉണ്ടായി. ഇതിനേ സംബന്ധിച്ച് ഭരണതീരുമാനം ഉണ്ടാകേണ്ടത് സഭയുടെ സമാധാനത്തിന് അവശ്യം ആവശ്യമാണെന്നും അദ്ദേഹത്തിന് തോന്നി. അതിനാൽ, അദ്ദേഹം എഫേസസിൽ, ഒരു സാമൂഹികസുനഹദോസ് വിളിച്ചുകൂട്ടി. ക്രൈസ്തവലോകത്തിന്റെ നാനാഭാഗങ്ങളിൽ നിന്നുമായി ഇരുനൂറ്റോളം മെത്രാന്മാർ ഇതിൽ സംബന്ധിച്ചു. വി. ചീരില്ലോസ് പരിശുദ്ധ പിതാവിന്റെ പ്രതിനിധിയായി ഇതിൽ, അദ്ധ്യക്ഷം വഹിച്ചു.

നെസ്തോറിയസ് തന്റെ ആപ്തമിത്രവും, സഹായകനായ കാൻഡിഡിയൻ പ്രഭുവോടുകൂടി, അവിടെ വന്നിരുന്നുവെങ്കിലും, സുനഹദോസിന്റെ ഒരു സമ്മേളനത്തിലും അയാൾ സന്നിഹിതനായില്ല. അന്ത്യോച്യാപാത്രിയർക്കീസും, അദ്ദേഹത്തിന്റെ സഹാഗൻ മെത്രാന്മാരും, വന്നിട്ടില്ലായെന്നുള്ളതായിരുന്നു ഇതിനു നെസ്തോറിയസ് പറഞ്ഞ കാരണം. ഇതിനുമുൻപുള്ള സുനഹദോസുകളെ അപേക്ഷിച്ച് ഇതിനൊരു വ്യത്യാസമുണ്ടായിരുന്നു. ദേവാലയമദ്ധ്യത്തിൽ ഉയർന്ന ഒരു സിംഹാസനം നിർമ്മിച്ച് അതിൽ നാലു സുവിശേഷങ്ങളും പ്രതിഷ്ഠിച്ചു വെച്ചു എന്നുള്ളതായിരുന്നു ഈ വിശേഷം. ഇതിന്റെ ഉദ്ദേശ്യം, “എന്റെ നാമത്തിൽ നിങ്ങൾ എവിടെ സമ്മേളിക്കുമോ അവിടെ ഞാനുമുണ്ടു്” എന്നു വാഗ്ദാനം ചെയ്തിട്ടുള്ള നമ്മുടെ കർത്താവിന്റെ സാന്നിദ്ധ്യത്തേയും പ്രകാശനശക്തിയേയും സൂചിപ്പിക്കുകയെന്നതായിരുന്നു. ഈ ആഘോഷനടപടി അനന്തരമുള്ള എല്ലാ സുനഹദോസുകളിലും അനുവർത്തിക്കപ്പെട്ടു വരുന്നു. മെത്രാന്മാർ അവരുടെ സ്ഥാനമുറയനുസരിച്ച് ദേവാലയത്തിൽ ഇരുവശങ്ങളിലും ആസനസ്ഥരായിരുന്നു. നെസ്തോറിയസ് സന്നിഹിതനാകാതെയിരുന്നതിനാൽ പരിശുദ്ധ സിംഹാസനത്തിലേക്കു് അയാൾ അയച്ചിരുന്നതും, അയാളുടെ സിദ്ധാന്തങ്ങളെ വിശദീകരിച്ചിരുന്നതുമായ പ്രബന്ധം, അവിടെ വായിക്കപ്പെട്ടു. ഇതു വായിച്ചു കഴിഞ്ഞ ക്ഷണത്തിൽ, “നീചമായ ഈ അബദ്ധപ്രബോധനങ്ങൾ ശപിക്കപ്പെട്ടതായിരിക്കട്ടെ. ഇതിനെ പഠിപ്പിക്കുന്നവരും അനുസരിക്കുന്നവരും ശപിക്കപ്പെട്ടവരാകട്ടെ. ഇവ വിശുദ്ധ ഗ്രന്ഥങ്ങൾക്കും പിതാക്കന്മാരുടെ വിശ്വാസത്തിനും വിരുദ്ധങ്ങളായിരിക്കുന്നു” എന്ന് അവിടെ കൂടിയിരുന്നവർ ഏകസ്വരത്തിൽ വിളിച്ചുപറഞ്ഞു. അനന്തരം വി. സെലസ്റ്റിൻ മാർപ്പാപ്പാ നെസ്തോറിയസിനയച്ചിരുന്ന തിരുവെഴുത്തും, അതിന്നു തുടർന്ന് വിശുദ്ധന്മാരായ സിപ്രിയാനസ്, അത്തനേഷ്യസ്, അംബ്രോസിയസ്, ബസേലിയോസ് ആദിയായവരുടെ പ്രബന്ധങ്ങളിൽ നിന്നും, നെസ്തോറിയസിന്റെ അബദ്ധസിദ്ധാന്തങ്ങളെ **പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടിരുന്ന** ഭാഗങ്ങളും അവിടെ വായിക്കപ്പെട്ടു. ജനാവലിയിൽ വലുതായ ഒരു ഉണർവും, അക്ഷമതയും പ്രത്യക്ഷമായി. അവർ കൂട്ടംകൂട്ടമായി ദേവാലയാങ്കണത്തിൽ സ്ഥലം പിടിച്ചു.

സുനഹദോസ് അവസാനിച്ചു. പരിശുദ്ധകന്യക ദൈവമാതാവു് എന്നുതന്നെ അവർ പ്രഖ്യാപനംചെയ്തു. വേഗത്തിൽ ഈ തീരുമാനം പട്ടണം മുഴുവൻ പരന്നു. ജനാവലി സഭാപിതാക്കന്മാക്കായി ദൈവാ

നഗ്രഹം അപേക്ഷിച്ചു. വിവിധതരത്തിലുള്ള ഭീപാവലികളാൽ പട്ടണനി-
വാസികൾ ഈ തീരമാനത്തിൽ അവർക്കുള്ള ആഹ്ലാദത്തെ പ്രകാശി-
പ്പിച്ചു. എന്നാൽ നെസ്തോറിയസിന്റെ സ്നേഹിതനും, സുനഹദോസി-
ന്റെ നടത്തിപ്പിനു ചക്രവർത്തിയാൽ നിയുക്തനായിരുന്ന കാൻഡിഡി-
യൻപ്രഭു, സഭാപിതാക്കന്മാർ ചക്രവർത്തിക്കയച്ചിരുന്ന റിപ്പോർട്ടിനെ ത-
ടയ്ക്കുകയും, തെറ്റായ ഒരു റിപ്പോർട്ട് ചക്രവർത്തിക്കയക്കുകയും ചെയ്തു.
മാത്രമല്ല, ശരിയായ ഒരു റിപ്പോർട്ട് ചക്രവർത്തിക്ക് ലഭിക്കാതിരിക്കുവാ-
നുള്ള എല്ലാ ശ്രമങ്ങളും തുടരുകയും ഉണ്ടായി. സഭാപിതാക്കന്മാർ
കുഴങ്ങി. ശരിയായ വിവരം ചക്രവർത്തിയെ ഗ്രഹിപ്പിക്കുവാൻ അ-
വർ ചെയ്ത ഏതൊരു ശ്രമവും പ്രതിരോധിതമായി. ഒടുവിൽ ഒരു ഭിക്ഷു-
വിന്റെ ദണ്ഡിനുള്ളിൽ നിക്ഷേപിച്ചു്, ആ ഭിക്ഷു വഴിയാണു ശരിയായ
റിപ്പോർട്ട് ചക്രവർത്തിയെ ഏൽപ്പിച്ചതു്. തന്നെ തെറ്റിധരിപ്പിച്ച
തിൽ നെസ്തോറീസിനോടു ചക്രവർത്തിക്കു വലുതായ കോപം ഉണ്ടാക-
യാൽ ഉടനേതന്നെ അയാളെ ഈജിപ്റ്റിൽ കാസിസു എന്ന സ്ഥലത്തേ-
ക്കു നാടുകടത്തി. അവിടെവെച്ചു നെസ്തോറിയസ് അതിഭാരണമായ വി-
ധത്തിൽ മരിച്ചുടഞ്ഞു.

എന്നാൽ നെസ്തോറിയൻ മതത്തിൽനിന്നും അതുപോലെതന്നെ
മനുഷ്യാവതാരരഹസ്യത്തിനു കണ്ണുകോടാലി ആയി വേറൊരു നൂതനമ-
തം ആവിർഭവിച്ചു. ഒരു ആശ്രമസ്ഥനായിരുന്ന എവുത്തിക്ലാസായിര-
ന്നു ഇതിന്റെ അവതാരകൻ. അയാൾ നെസ്തോറിയൻ സിദ്ധാന്തങ്ങളോടു
ചെയ്ത തീക്ഷ്ണമായ സമരത്തിൽ അതിയാതെതന്നെ അതിരുകടന്നു്
അബദ്ധോപദേശത്തിൽ ചെന്നു ചേരുകയാണു ചെയ്തതു്. മനുഷ്യബു-
ദ്ധിയുടെ ബലഹീനതയേയാണു ഇതു പ്രത്യക്ഷപ്പെടുത്തുന്നതു്. വേ-
റൊരു തെറ്റിൽ ചാടാതെ ഒരു തെറ്റിൽ നിന്നും ഒഴിവാൻ അതിനു ശ-
ക്തിയില്ലെന്നു കാണുന്നു. സത്യസഭ മാത്രം ഈശ്വരനിവേശിതമായ അ-
തിന്റെ അപ്രമാദിത്വത്താൽ എല്ലാ തെറ്റുകളേയും ശപിക്കുകയും, ഒന്നി-
ലും നിപതിക്കാതിരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. നമ്മുടെ കർത്താവിൽ വിഭിന്ന
ങ്ങളായ രണ്ടാളുകൾ ഉണ്ടെന്നു് നെസ്തോറിയസ് പഠിപ്പിച്ചു. എവുത്തി-
ക്ലാസു് കർത്താവിന്റെ ഇരുസ്വഭാവങ്ങളെ തെറ്റിധരിച്ചു. മനുഷ്യാവ-
താരത്തിനു ശേഷം മിശിഹായിൽ ഒരു സ്വഭാവം മാത്രമേയുള്ളുവെന്നാ-
യിരുന്നു എവുത്തിക്ലാസിന്റെ പ്രബോധനം. ആദ്യമായി ആശ്രമത്തിൽ
വെച്ചാണു്, ഈ അഭിപ്രായം അദ്ദേഹം പ്രകടിപ്പിച്ചതു്. അപ്പോൾതന്നെ
ആ അബദ്ധധാരണയിൽനിന്നും അദ്ദേഹത്തെ പിൻതിരിപ്പിക്കുവാൻ
അദ്ദേഹത്തിന്റെ സ്നേഹിതന്മാർ ശ്രമിക്കാതെയിരുന്നില്ല. കോൺസ്

റാൻറിനോപ്പിളിലെ മെത്രാനായിരുന്ന വി. പ്ലാവിയൻ. ഈ വിഷയത്തിൽ വേണ്ടവിധം ശ്രമിച്ചു. പക്ഷെ ആ ശ്രമങ്ങളൊന്നും സഫലമായില്ല. അതിനാൽ വി. പ്ലാവിയൻ കോൺസ്റ്റാന്റിനോപ്പിളിലുണ്ടായിരുന്ന മെത്രാന്മാരെയെല്ലാം ക്ഷണിച്ചു, ഒരു സമ്മേളനം നടത്തി. എന്നാൽ എവുത്തിക്ലൂസ് സഭയുടെ സന്നാതനമായ ജ്ഞാനത്തേക്കാൾ സ്വന്തം അഭിപ്രായങ്ങളെ അവലംബിക്കുകയാൽ ഈ കൌൺസിൽ അയാളുടെ പ്രബോധനങ്ങളെ നിഷേധിക്കുകയും ആശ്രമശ്രേഷ്ഠൻ എന്ന സ്ഥാനത്തു നിന്നും അയാളെ നിഷ്കാസനം ചെയ്തും ചെയ്തു. പക്ഷെ, സാമ്രാജ്യത്തിലെ ഒരു വലിയ ഉദ്യോഗസ്ഥനായ ക്രിസാഫിയസിന്റെ സഹായവും സംരക്ഷണവും എവുത്തിക്ലൂസിനു വലുതായ ഒരു ബലമായിത്തീർന്നു. അത്യാഗ്രഹിയും സംസ്കാരശൂന്യനും, അവിശ്വാസിയും ക്രൂരനുമായിരുന്നു, ഈ ക്രിസാഫിയസെങ്കിലും, ചക്രവർത്തിയുടെമേൽ അയാൾക്കു അസാമാന്യമായ സ്വാധീനശക്തിയുണ്ടായിരുന്നു. അയാളുടെ പ്രേരണയാൽ എവുത്തിക്ലൂസിന്റെ പ്രബോധനങ്ങളെ പരിശോധിക്കുന്നതിനു പ്ലാവിയന്റെ വിരോധിയും, എവുത്തിക്ലൂസിന്റെ മിത്രവുമായിരുന്ന അലക്സാണ്ട്രിയാ മെത്രാനായ ഭീയസ്കോറോസിന്റെ അദ്ധ്യക്ഷതയിൽ മെത്രാന്മാരുടെ ഒരു സമ്മേളനം നടത്തുന്നതിനും ചക്രവർത്തി സമ്മതിച്ചു. ക്രിസാഫിയസിന്റെ ഭീഷണിപ്രയോഗത്താൽ എവുത്തിക്ലൂസ് നിരപരാധിയെന്നും പ്ലാവിയൻ ശിക്ഷാർഹനെന്നും സമ്മേളനം തീരുമാനം ചെയ്തു. ഗർഭഭയമായ ഈ തീരുമാനത്തിന്റേ ഒപ്പു വയ്ക്കുവാൻ വിസമ്മതിക്കുകയാൽ പല മെത്രാന്മാരും ബഹിഷ്കൃതരായി. വി. പ്ലാവിയൻ ഈ ഗണത്തിലുണ്ടായിരുന്നു. യാത്രാമദ്ധ്യേ അദ്ദേഹത്തോടു ചെയ്ത അതിക്രമമായ പീഡനങ്ങളാൽ ഏതാനും ദിവസങ്ങൾക്കുശേഷം അദ്ദേഹം പരലോക പ്രാപ്തനായി. അധികനാൾ കഴിയുന്നതിനു മുമ്പ് ചക്രവർത്തിയും കാലഗതിയടഞ്ഞു. നീചനും നിന്ദ്യനുമായ ക്രിസാഫിയസിന്റെ മൈത്രിതീയഡോഷ്യസിന്റെ യശോധാവള്യത്തെ മലീമസമാക്കി. അനന്തരം സിംഹാസനത്തെ പ്രാപിച്ചത് മതഭക്തനായ മാർസിയൻ രാജകുമാരനായിരുന്നു. വിശ്വാസത്തിന്റെ വിശുദ്ധിയെ പരപാലിക്കുന്നതിനായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രഥമശ്രമം.

എവുത്തിക്ലൂസിന്റെ ദുഷ്കൃത്യകൾ സഭാമാതാവിനു വരുത്തിയ ക്ഷതങ്ങളാൽ ശകലിതഘൃതനായ വി. ലീയോമാപ്പാപ്പാ മാർസിയന്റെ സഹായത്തോടുകൂടി, കോൺസ്റ്റാന്റിനോപ്പിളിനു സമീപമുള്ള കൽക്കദോണിയാ പട്ടണത്തിലെ വിശുദ്ധ യഫേമിയായുടെ ദേവാലയത്തിൽ

ഒരു സാമൂതിരികന്യകയോടു വിളിച്ചുകൂട്ടി. 360 മെത്രാന്മാർ ഇതിൽ സംബന്ധിച്ചു. പരിശുദ്ധ സിംഹാസനത്തിൽനിന്നും മൂന്നു പ്രതിനിധികൾ അയയ്ക്കപ്പെട്ടിരുന്നു. 451 ഒക്ടോബർ എട്ടാംതീയതിയായിരുന്നു പ്രഥമസമ്മേളനം. അവർ ആദ്യമായി ടീയസ്കോറോസിന്റെ പ്രവർത്തികളെ ചർച്ചചെയ്തു. അയാളെ നിഷ്കാസനം ചെയ്തു. അതിനുശേഷം ഈ ഇടത്തുടനീളം സംബന്ധിച്ച പ്ലാവിയൻ ലിയോമാപ്പാപ്പായെ അറിയിച്ചപ്പോൾ അദ്ദേഹം പ്ലാവിയനായച്ചിരുന്ന തിരുവെഴുത്തു—മനുഷ്യാവതാരത്തേക്കു റിച്ചുള്ള കത്തോലിക്കാ വിശ്വാസത്തെ, മിശിഹായുടെ ഏകത്വത്തേയും അവിടുത്തെ ഇരുസ്വഭാവങ്ങളേയും വിശദീകരിച്ചെഴുതിയിരുന്ന തിരുലേഖനം—അവിടെ വായിച്ചു. അതുകേട്ടപ്പോൾ ആ മെത്രാന്മാർ ഏകകണ്ഠമായി പറഞ്ഞു. “ഇതുതന്നെയാണു ഞങ്ങളുടെയെല്ലാം വിശ്വാസം. അപ്പസ്തോലന്മാരും, ഞങ്ങളുടെ പിതാക്കന്മാരും ഞങ്ങളെ പഠിപ്പിച്ചതും ഈ വിശ്വാസംതന്നെയാണെന്നു. വി. പത്രോസ് ലിയോവഴി സംസാരിക്കുന്നു. സത്യവിശ്വാസം ഇതുതന്നെ ഇതിനെ നിഷേധിക്കുന്നവൻ ശപിക്കപ്പെട്ടവനായിരിക്കട്ടെ”. അനന്തരം ആ സഭാപിതാക്കന്മാർ ഒരു വിശ്വാസപ്രമാണം വിരചിച്ചു. നിഖ്യായിലേയും കോൺസ്റ്റാന്റിനോപ്പിളിലേയും വിശ്വാസപ്രമാണങ്ങളെ സമാഹരിച്ചശേഷം അവർ പ്രസ്താവിക്കുന്നു. “ദൈവത്വത്തിലും, മനുഷ്യത്വത്തിലും ഒരുപോലെ പരിപൂർണ്ണനും, സാക്ഷാൽ ദൈവവും സാക്ഷാൽ മനുഷ്യനുമായ ഏക മിശിഹാകർത്താവിൽ ഞങ്ങൾ വിശ്വസിക്കുന്നു. മിശിഹാതന്മൂലം ദൈവത്വത്തിൽ പിതാവിനോടും മനുഷ്യത്വത്തിൽ നമ്മുടെ പാപമൊഴിച്ചാൽ നമ്മിൽ ഓരോരുത്തരോടും സമനാണ്. ദൈവത്വത്തിൽ പിതാവിന്റെ ഏകകുമാരനാണ്. നമുക്കും, നമ്മുടെ രക്ഷയ്ക്കുംവേണ്ടി മനുഷ്യനായപ്പോഴോ, കന്യകയും പരിശുദ്ധയുമായ മറിയാമിൽനിന്നും ജാതനായി. ദൈവത്തിന്റെ ഏകകുമാരനും, തമ്മിൽ കലർത്തപ്പെട്ടവാനോ, വിഭജിക്കപ്പെട്ടവാനോ, മാറ്റപ്പെട്ടവാനോ, വേർതിരിക്കപ്പെട്ടവാനോ, പാടില്ലാത്ത ഇരുസ്വഭാവങ്ങളോടു കൂടിയവനുമായ ആ മിശിഹാകർത്താവിൽ ഞങ്ങൾ വിശ്വസിക്കുന്നു. മിശിഹായുടെ ഇരുസ്വഭാവങ്ങളിൽ ഓരോന്നിന്റെയും പ്രത്യേകഗുണങ്ങൾ ഈ ഐക്യമൂലം നഷ്ടപ്പെടുന്നില്ല; പ്രത്യേക ഓരോസ്വഭാവത്തിന്റെയും പ്രകൃതി അസ്സനമായി അതാതിൽ സംരക്ഷിക്കപ്പെടുകയും, ഒരേ ആളിലും ഒരേ വ്യക്തിയിലും യോജിച്ചിരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. അതിനാൽ മിശിഹായെ രണ്ടാളായി ഭാഗിക്കുവാൻ പാടുള്ളതല്ല. മിശിഹാ ഏകനും, ദൈവത്തിന്റെ ഏകജാതനായ സുതനും, ദൈവവചനവും, നമ്മുടെ രക്ഷകനുമായിരിക്കുന്നു”.

ആറാമത്തെ സമ്മേളനത്തിൽ ചക്രവർത്തിയും സന്നിഹിതനായിരുന്നു. അവരുടെ തീരുമാനങ്ങളെ വായിച്ചുകേട്ടശേഷം അവർ ഇതിൽ ഐക്യകണ്ഠേണ യോജിക്കുന്നുണ്ടോ എന്നു ചക്രവർത്തി ചോദിച്ചു. ആക്ഷണത്തിൽ “ഞങ്ങൾക്കു ഒരു വിശ്വാസമല്ലാതെ രണ്ടുവിശ്വാസമില്ല. അത്, സഭാപണ്ഡിതന്മാരുടെ വിശ്വാസമാണ്. വി. അപ്പസ്തോലന്മാരുടെ വിശ്വാസവും അതുതന്നെയായിരുന്നു. ആ വിശ്വാസംതന്നെ ലോകത്തിനു രക്ഷയും നൽകുന്നു”വെന്നു അവർ മുക്തകണ്ഠം ഉദ്ഘോഷിച്ചു. ചക്രവർത്തിക്ക് അത്യധികമായ സന്തോഷമുണ്ടായി. ഈ തീരുമാനത്തെ രാജ്യനിയമമാക്കുന്നതിനും അദ്ദേഹം ആജ്ഞാപിച്ചു. അതിന്റെ മുഖവുരയിൽ അദ്ദേഹം പറയുന്നത്, സഭ തീരുമാനം ചെയ്തുകഴിഞ്ഞ ഒരു വിഷയത്തെ വീണ്ടും വിവാദരംഗത്തിലേയ്ക്കു കൊണ്ടുവരുന്ന ഒരുവൻ, ഒരസത്യതപത്തെ സ്ഥാപിക്കുവാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നുവെന്നാണ്. ഇപ്രകാരം എവുത്തിക്രൂസിന്റെ മതം നാശംപ്രാപിച്ചു. അതേ, മനുഷ്യാവതാരരഹസ്യം നിർമ്മർജ്ജനം ചെയ്യാൻ കാപ്പുകെട്ടി, രംഗത്തിലിറങ്ങിയ മതവിപരീതികൾതന്നെ അതേ തത്വത്തെ കൂടുതൽ വിശദീകരിക്കുന്നതിനു, കാരണമായി ഭവിച്ചു.

ഇതിനിടയ്ക്കു സാമ്രാജ്യത്തിന്റെ രാഷ്ട്രീയസ്ഥിതി അധികമധികം ഭയനീയമായിത്തീർന്നു. ഏ. ഡി. 400 മുതൽ മ്ലേഹവർഗ്ഗങ്ങളുടെ ആക്രമണങ്ങൾ അനുസ്മൃതം ഉണ്ടായി. ഫൊണോറിയസിന്റെ ഭരണദശയിൽതന്നെ വിസിഗോത്തുകളുടെ രാജാവായ അലാരിക്ക്, ഇറാലിയെ ആക്രമിച്ചു കൊള്ളയിട്ടു. അതിനെ തുടർന്ന് വേരോരു മ്ലേഹവർഗ്ഗാക്രമണത്തിനും ഇറാലി വിധേയയായി. അവർ ഇറാലിയെ കടന്നു കടന്നുകൂടെ മുമ്പോട്ടു ചെന്നു. ഫൊണോറിയസിന്റെ നില അപകടത്തിലായി. ‘റാവനാ’മാത്രം അദ്ദേഹത്തിനു രക്ഷാസ്ഥാനമായി ശേഷിച്ചു. 410 ആഗസ്റ്റ് 24-ാം-നു രാത്രി ഭയങ്കരമായ അലാരിക്ക് രോമ്മാനഗരത്തെ കൊള്ളയിടുകയും കെട്ടിടങ്ങളെല്ലാം നശിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. എങ്കിലും ദേവാലയത്തിൽ പ്രവേശിക്കുകയോ അതിനെ കൊള്ളയിടുകയോ അവർ ചെയ്തില്ല. ഭയത്താൽ വിറകൊണ്ടിരുന്ന ജനാവലി ശരണഗമിച്ചത് ഈ ദേവാലയത്തിലായിരുന്നതിനാൽ മ്ലേഹവർഗ്ഗങ്ങളുടെ സമ്പൂർണമായ സംഹാരശക്തിയിൽ നിന്നും രക്ഷപെട്ടു. ഏ. ഡി. 425-ൽ വാലൻറിനിയൻ തൃതീയൻ സ്വമാനുലനായ ഫൊണോറിയസിനു പകരം സിംഹാസനാരൂഢനായി. ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ ഭരണകാലത്തും മ്ലേഹവർഗ്ഗങ്ങൾ തങ്ങളുടെ ആക്രമണങ്ങളെ തുടർന്നു. അറാബ് 700000 ഊണ

മാരോടുകൂടി ഇറാലിയുടെ ഉത്തരഭാഗങ്ങളെ ആക്രമിക്കുകയും അലാറിക്കിന്റെ ആക്രമണങ്ങളാലുണ്ടായ നാശത്തിൽനിന്നും സാവധാനം ഉദ്ധരിക്കപ്പെട്ട രോമാപട്ടണംവരെ വരികയും ചെയ്തു. വാൻഡൽസും വിസിഗോത്ത്സും മറ്റു ജ്യോർജ്ജങ്ങളും സ്പെയിൽ ഗോർ ആദിയായ ഭേശങ്ങൾ കൊള്ളയിട്ടു അറാബ്ലാ രോമായിലേക്കു വരുന്നുവെന്നു കേട്ടപ്പോൾ ചക്രവർത്തി പരിഭ്രാന്തചിത്തനായി, സെനാറസംഘം വിളിച്ചുകൂട്ടി ആലോചന നടത്തി. പരിശുദ്ധ സിംഹാസനത്തോടു അഭിപ്രായം ചോദിച്ചു. ഒരു ദൂതനെ അയച്ചു അറാബ്ലായോടു രക്ഷാഭ്യർത്ഥന നടത്തണമെന്നായിരുന്നു എല്ലാവരുടേയും അഭിപ്രായം. എന്നാൽ ഭയങ്കരനായ ആ ജ്യോർജ്ജനായകനെ സമീപിക്കുവാൻ ധൈര്യവാനായി ആരുമെന്നു ഉണ്ടായില്ല. ഒടുവിൽ വിശുദ്ധ ലിയോമാറ്റാപ്പാതന്നെ ആപൽപ്പൂർണ്ണമായ ആ സാഹസോദ്യമത്തെ സ്വയം വരിച്ചു. എരുത്തിക്കൂസിക്കോട്ടുണ്ടായിരുന്നതിൽ അണവും കൂടുതൽ ഭയം അറാബ്ലായോടു അഭ്യർത്ഥിക്കുന്നതിനായിരുന്നില്ല. പ്രശാന്തമായ ധൈര്യത്തോടെ അദ്ദേഹം അസുരസമാനനായ അറാബ്ലായുടെ സമീപം അണഞ്ഞു നിർഭയം വിവരം ധരിപ്പിച്ചു. അസാമാന്യമായ ഈ ധൈര്യം കണ്ടു ഭീകരനായ അറാബ്ലാപോലും അത്ഭുതപരതന്ത്രനായി. സ്വസൈന്യത്തോടുകൂടി പ്രസ്താവിക്കുന്നു. “വൃദ്ധനായ ആ പുരോഹിതന്റെ വാക്കുകൾ എന്റെ ഹൃദയത്തെ ഇളക്കിയതെങ്ങിനെയെന്നു ഊഹിക്കുവാൻ പാലും വിഷമമായിരിക്കുന്നു”: ഏതായാലും വിശുദ്ധ ലിയോയുടെ അഭിപ്രായങ്ങളെ ആദരിക്കാതിരിക്കുവാൻ അറാബ്ലാക്കു കഴിഞ്ഞില്ല. ഉടൻതന്നെ സ്വസൈന്യങ്ങളെ അദ്ദേഹം പിൻവലിച്ചു. മൂന്നു കൊല്ലങ്ങൾക്കു ശേഷം വാൻഡൽ വർഗ്ഗക്കാരുടെ നേതാവായ ജെൻസറിസ്കീനെയും വിശുദ്ധ ലിയോ ഇതേതരത്തിൽ സ്വാധീനമാക്കുകയുണ്ടായി.

എന്നാൽ ഇതൊക്കെ സാമ്രാജ്യത്തിനു ആസന്നമായിരുന്ന അന്തിമനാശത്തെ അല്പം മുന്നോട്ടു നീക്കുന്നതിനല്ലാതെ, പരിപൂർണ്ണമായ ഒരു വിജയം സാമ്രാജ്യത്തിനു കൈവരുത്തുവാൻ പര്യാപ്തമായിരുന്നില്ല. മാക്സിമിയൻ എന്ന ഒരു സെനാറമെമ്പർ വാലൻറിനിയനെ വധിച്ചു സിംഹാസനം സ്വാധീനമാക്കി. പക്ഷെ അയാളുടെ ഭരണം ഏതാനും മാസത്തേയ്ക്കേ നിലനിന്നുള്ളൂ. റോമുലസ് ആഗസ്റ്റാസായിരുന്നു പാശ്ചാത്യ സാമ്രാജ്യത്തിലെ അവസാന ചക്രവർത്തി. ക്രിസ്തുവർഷം 476-ൽ ഹെർലിയിലെ രാജാവായ ഓഡയാസർ ജ്യോർജ്ജങ്ങളുടെയെതിലും നേതാവെന്ന നിലയിൽ ഇറാലിയുടെ മുന്നിൽ രണ്ടുഭാഗം അവക്കു കിട്ടണമെന്നു

വാദിച്ചു. എന്നാൽ യുവാവായ ചക്രവർത്തിക്കുവേണ്ടി ഭരണം നടത്തിയിരുന്ന റീജൻറ് ഇതിനെ അനുകൂലിച്ചില്ല. ഡയറാസർ, ഉടനെ റാവനായെ ആക്രമിച്ചു സ്വാധീനമാക്കി. മാത്രമല്ല, യുവാവായ രാജകുമാരനെ കാംപാനിയായിലേക്കു നാടുകടത്തുകയും സ്വയം ഇറാലിയുടെ രാജാവായിത്തീരുകയും ചെയ്തു. ഇതിനെ തുടർന്നു ധീരരും ആക്രമചതുരരുമായ ഓരോ വർഗ്ഗക്കാർ ഒന്നിനു പുറകെ ഒന്നായി സാമ്രാജ്യത്തിന്റെ ശേഷിച്ച ഭാഗങ്ങൾ കൈവശപ്പെടുത്തി. ഇതപേർത്തും ഉത്തരഭാഗങ്ങളിലെ ശൈത്യപ്പൂർണ്ണവും വിജനവുമായ വനാന്തരങ്ങളിൽ ബന്ധനസ്ഥരാക്കപ്പെട്ടിരുന്ന അവർ, സാമ്രാജ്യാവശിഷ്ടങ്ങളെ കൈവശമാക്കുന്നതിൽ കാണിച്ചു ഉത്സുകതയും ഉറർജ്ജസ്വലതയും അന്യോദേശമായിരുന്നു.

റോമുലസിനാൽ സംസ്ഥാപിതവും, ലോകം ഒഴിച്ചിട്ടുള്ളതിൽ ശക്തവും പ്രസിദ്ധവുമായ റോമാസാമ്രാജ്യം ഇപ്രകാരം, 1228 കൊല്ലത്തെ, ജീവിതത്തിനു ശേഷം, ഭൂമുഖത്തു നിന്നും നാമാവശേഷമായി. എത്രതന്നെ ശക്തമായാലും, ലൗകികമായ ഏതൊരു പ്രസ്ഥാനവും, സ്ഥാപനവും, ബുൽബുളേലും നശ്വരമാണെന്നുള്ള മഹൽതത്വത്തെയാണ് ഈ ഭയങ്കരനാശം ലോകത്തെ ഉൽബോധിപ്പിക്കുന്നത്. സാമ്രാജ്യങ്ങൾക്കു വൃദ്ധിക്കുയമുണ്ടു്. എന്നാൽ ഒരേ ഒരു സ്ഥാപനം മാത്രം പ്രകൃതിതത്വങ്ങൾക്കതീതമായി, അചഞ്ചലമായി സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നു—സത്യസഭ—മിശിഹായാൽ പാരമേൽ സ്ഥാപിതമായ പാവനസഭ അതു് ഇന്നും എന്നും സജീവയായി, അവസ്ഥാന്തരാതീതമായി ജീവിക്കും.

വിചിന്തനങ്ങൾ.

സഭാസമരംഗത്തിലേക്കിലും, വിജയശ്രീലാളിതയായിരിക്കുകയെന്നതാണ്, സഭാമാതാവിന്റെ ശിരോലിഖിതം. അവളുടെ നാമനേറ്റോലേ കഷ്ടതകളാൽ അവൾ പരിപൂർണ്ണയാകുന്നു. മനുഷ്യദൃഷ്ടിക്കു ഏറ്റവും ബലഹീനയായി പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്ന സമയത്തു അവൾ ഏറ്റവും പ്രബലയായിരിക്കും. ഒരു പീഡനത്തെ ജയിച്ചു്, വിശ്രമാവസരത്തിലേയ്ക്കു് അവൾ കാലുണന്ന ക്ഷണത്തിൽ ഇതാ വേറൊരു പീഡനം അവളെ അഭിമുഖീകരിക്കുന്നു. ഇടതുതടകളും ശീശ്മകളും കൊണ്ടു് അവളുടെ അരുമസ്താനങ്ങൾ ആ മാതാവിന്റെ ഹൃദയത്തെ പിളർക്കുന്നു. സഭാചരിത്രത്തിന്റെ ഓരോ വശത്തും നിരന്തരമായ സമരവൃത്താന്തമാണു് നാം വായിക്കുന്നതു്. എന്നാൽ അവളുടെ വിജയവിവരവും വൃദ്ധിവൃത്താന്തവും ഇല്ലാത്ത ഒരു പുറംപോലും ആ ചരിത്രത്തിൽ ഇല്ലതന്നെ. ദൈവത്തിന്റെ സർവ്വശക്തമായ കരം അവൾക്കു

കൂലമായി ഉയർത്തപ്പെടാതിരുന്നവെങ്കിൽ ആരുമതവൈപരീത്യകാലത്തു തന്നെ അവർ നാമാവശേഷമായിപ്പോകുമായിരുന്നു. നാം വിവരണം അവസാനിപ്പിക്കുന്ന ഈ ഭാഗസന്ധിയിലും, പേർഷ്യാ ആഫ്രിക്കാ ആദിയായി നാമമാത്രമായിട്ടെങ്കിലും, സാമ്രാജ്യത്തിനധീനമായിരിക്കുന്ന ഭേദങ്ങളിൽ അനേകായിരം രക്തസാക്ഷികൾ സ്വർക്കത്താൽ അവരുടെ വിശ്വാസത്തിന് ഒരു വച്ചിട്ടുണ്ട്.

കത്തോലിക്കാവിഭാഷത്തിലും, കത്തോലിക്കാപീഡനത്തിലും, ആരിയമതാനുയായികളായ വാൻഡൽസുവർക്കാർ എല്ലാ ഇതരജാതികളേയും അതിശയിപ്പിച്ചു. എങ്കിലും ഈ രക്തസാക്ഷികളുടെ നിണുപ്രവാഹത്താൽ, നമ്മുടെ കത്താവിന്റെ ദൈവത്വം അനിഷേധ്യമായി സംസ്ഥാപിതമാകുവാനാണ് സംഗതിയായത്.

ഈ കാലഘട്ടത്തിൽ തന്നെ അഭിനന്ദനീയമായ വേരൊരു നൂതന പ്രസ്ഥാനവും ആവിർഭൂതമായി. സമ്പന്നരും കീർത്തിമാന്മാരായ അനേകർ, സർവ്വസ്വവും സംതൃപ്തിച്ച്, ഈജിപ്തിലും, പലസ്തീനയിലുമുള്ള വനാന്തരങ്ങളിൽ, ഈശ്വരചിന്താനിരതരായി പ്രവാസജീവിതം അനുഷ്ഠിക്കുവാൻ തുടങ്ങിയെന്നതാണ് പ്രശംസാർഹമായ ആ നവീനപ്രസ്ഥാനം. പ്രായശ്ചിത്തം ചെയ്യണമെന്നുള്ള പ്രചോദനത്താൽ മാത്രം പ്രേരിതരായി, അവർ, ലോകത്തേയും അതിലെ മായമയങ്ങളായ വ്യഥാമോഹങ്ങളേയും സ്വപനസ്സാ പരിത്യജിച്ച് ദാരിദ്ര്യത്തേയും അദ്ധ്വാനത്തേയും, മൗനത്തേയും, സ്വയം കൈവരിച്ചു. ലോകം ദർശിച്ചിട്ടില്ലാത്തതും, സനാതനവും, നിസ്സ്പലവുമായ മോക്ഷപ്രാപ്തിയായിരുന്നു ഇതിൽ അവരുടെ പരമോദ്ദേശ്യം. ഇവരുടെ സംഖ്യാധികൃത്താൽ മരുഭൂമികളും, വിജനപ്രദേശങ്ങളും, പോരാതെ വന്നു. (എശയ്യാ. 49: 19). മാത്രമല്ല, ഇവരുടെ ജീവിതചര്യ, ബലഹീനമായ സാമ്രാജ്യത്തിന്റെ ജീവശക്തിയേ നിഹനിക്കുന്ന ധാരാളത്വത്തിന്റെയും അമിതസുഖാഭിലാഷത്തിന്റെയും, ശക്തമായ ഒരു പ്രതിഷേധവുമായിരുന്നു. എന്നാൽ നിസ്സ്പലമായ ആ പ്രതിഷേധങ്ങളും പരാജയത്തിൽ കലാശിക്കുകയാണ് ചെയ്തത്. തങ്ങളുടെ ദുഷ്ടങ്ങളെ പാപഹരമായ കുരിശിൻപാദത്തിൽ ബലി അർപ്പിക്കുവാൻ റോമാക്കാർ സമ്മതിച്ചില്ല. ദൈവമാകട്ടെ, കരുണാലേശമെന്യെ അവരെ ഉന്മൂലനം ചെയ്തു തൽസ്ഥാനത്തു് ഒരു നൂതന വംശത്തെ പ്രതിഷ്ഠിക്കുകയും ചെയ്തു.

അദ്ധ്യായം ൩.

പാശ്ചാത്യസാമ്രാജ്യത്തിന്റെ അധഃപതനം മുതൽ
തിരുസ്സീബായുടെ പുനർലബ്ധി വരെ.

A. D. 476—A. D. 62൨

൧. പാശ്ചാത്യസാമ്രാജ്യങ്ങളിലെ മതാഭിപ്രായം.

(ഇംഗ്ലണ്ട്, ഫ്രാൻസ്.)

ഇനിയും ട്രാവി ലോകത്തിൽ പ്രശസ്തസ്ഥാനത്തെ വഹിച്ചവയും, റോമാ സാമ്രാജ്യത്തിന്റെ ഗണനീയവിഭാഗങ്ങളുമായ ഇംഗ്ലണ്ടിലേക്കും, ഫ്രാൻസിലേക്കും നമുക്ക്, നമ്മുടെ ശ്രദ്ധയെ തിരിക്കാം. ആദ്യമായി, ബ്രിട്ടനിൽ സുവിശേഷപ്രസംഗം നടത്തിയത് ഏ. ഡി. ആറാംശതകത്തിലായിരുന്നു. എന്നാൽ അപ്പസ്തോലൻ ആരായിരുന്നുവെന്ന് ഇനിയും നിശ്ചയിച്ചില്ല. വി. പൗലോസാണെന്നു ചിലർ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നുണ്ടെങ്കിലും വിശ്വാസയോഗ്യമായ യാതൊരു രേഖകളും അതുസംബന്ധിച്ച് ഇതുവരെ ഉണ്ടായിട്ടില്ല. ബ്രിട്ടനിലെ സഭയേക്കുറിച്ച് കാണുന്ന പ്രഥമരേഖ എഡ്മുന്ററിയസു മാപ്പാപ്പായുടെ കാലത്തു (177-181) ഒരു ബ്രിട്ടീഷ് രാജാവോ പ്രഭുവോ ആയ ലൂഷ്യസ്, തന്നെ സത്യസഭയിലേക്കു ചേർക്കണമെന്നപേക്ഷിക്കുന്നതിനായി ഒരു മുതനെ റോമിലേക്കയച്ചിരുന്നുവെന്നു ബീഡിന്റെ ഗ്രന്ഥത്തിൽ പ്രസ്താവിച്ചിരിക്കുന്നതാണ്.

ബ്രിട്ടനിലെ സഭയേക്കുറിച്ച് വേറെയും അനേകം രേഖകൾ ഉണ്ട്. “റോമൻ സേനയുടെ അമിത ശക്തിയേയും അതിശയിച്ചു ബ്രിട്ടൻ ക്രിസ്തീയപ്രമാണങ്ങളുടെ വിനീതശക്തിക്കു വിധേയയായി” എന്നു മൂന്നാംശതാബ്ദത്തിൽ തെന്തുലിയൻ പ്രസ്താവിച്ചിരിക്കുന്നതും, മറ്റു സഭാപിതാക്കന്മാരുടെ ഗ്രന്ഥങ്ങളിലും ബ്രിട്ടനിലെ സഭയേക്കുറിച്ചുള്ള പ്രസ്താവനകൾ കാണുന്നതും, ഡയോക്ലിഷ്യന്റെയും മാക്സിമിയാന്റെയും മതമർദ്ദനകാലത്തു ബ്രിട്ടനിലെ സഭയും പീഡിപ്പിക്കപ്പെട്ടുവെന്നും ചരിത്രത്തിൽ കാണുന്നതും 314-ൽ ആർലസിൽ കൂടിയ കൗൺസിലിലും 347ലെ സർഡിക്കൻ കൗൺസിലിലും 359-ലെ റമിനിക്കൗൺസിലിലും ബ്രിട്ടീഷ് മെത്രാന്മാർ സംബന്ധിച്ചതായി ആ കൗൺസിലുകളിലെ റിപ്പോർട്ടിൽ പ്രസ്താവിച്ചിരിക്കുന്നതും, പെലേജിയൻ മതം ബ്രിട്ടനിൽ പ്രചരിച്ചതായും അതിനെ

ഉച്ചാടനം ചെയ്യാൻ അവിടുത്തെ മെത്രാന്മാരുടെ അപേക്ഷാനുസരണം ആക്ലരെയിലേയും ലൂപ്പസിലേയും മെത്രാനായിരുന്ന ജെർമാന്റസിനെ സെ ലസ്റ്ററിയസ് മാപ്പാപ്പാ ബ്രിട്ടനിലേക്കയച്ചതായി സഭാചരിത്രത്തിൽ രേഖപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നതും, ഈ ഇതരത്തെളിവുകളിൽ ഏതാനും ചിലതാണ്.

അഞ്ചു ശതാബ്ദം ഇങ്ങനെ കഴിഞ്ഞു. വിഗ്രഹാരാധനക്കാരായ സാക്സൺകാരും, അവരെ തുടൻ ഡെയിൻകാരും മറോറോ കൂട്ടരും മറ്റുള്ള ബ്രിട്ടനെ ആക്രമിച്ചുതുടങ്ങി. ആദ്യം രാഷ്ട്രീയം മാത്രമായിരുന്ന ആക്രമണങ്ങൾ കാലാന്തരത്തിൽ മതത്തേയും ബാധിച്ചു. വെയിൽസ് റിക്കി, മറൊല്ലാ രാജ്യങ്ങളിലും ക്രിസ്തുമതത്തിനു ഗണ്യമായ നാശമുണ്ടായി. വെയിൽസിലും സഭാഭിപത്തിനു ഒരു മങ്ങൽ തട്ടാതിരുന്നില്ല. വി. ഗ്രീഗറി, ശെമ്മാശനായിരുന്ന കാലത്തുതന്നെ ഇംഗ്ലണ്ടിന്റെ പുനർമാനസാന്തരത്തെ അത്യന്തം അഭിലഷിക്കുകയുണ്ടായിട്ടുണ്ട്. ഒരിക്കൽ അദ്ദേഹം റോമായിലെ തെരുവുകളിൽകൂടി പ്രയാണം ചെയ്തയിൽ, വിപ്ലവക്കായി നിർത്തിയിരുന്ന ഏതാനും അടിമബാലന്മാരെക്കണ്ടു് അവർ ആരെന്നുപേഷിച്ചതായും ബ്രിട്ടൻ ദേശീയരായ വിഗ്രഹാരാധകരെന്നറിഞ്ഞപ്പോൾ, സുമനസ്സുകൾക്കു തുല്യരായ ഈ സുന്ദരബാലന്മാർ അന്ധകാരത്തിന്റെ അരുപിയാൽ നയിക്കപ്പെടുന്നല്ലോ എന്നു് അദ്ദേഹം വിലപിച്ചതായും പറയപ്പെടുന്നു. അധികാരികളാൽ നിരോധിക്കപ്പെടാതിരുന്നവെങ്കിൽ അന്നുതന്നെ അദ്ദേഹം ഇംഗ്ലണ്ടിന്റെ മാനസാന്തരത്തിനായി യത്നിക്കുമായിരുന്നു. എങ്കിലും ഈ അഭിലാഷം അദ്ദേഹം പരിത്യജിച്ചില്ല. പരിശുദ്ധ സിംഹാസനത്തെ പ്രാപിച്ചുകഴിഞ്ഞയുടൻ അദ്ദേഹം 40 ബെനദിക്ടൻ സന്യാസികൾ അടങ്ങിയ ഒരു സംഘത്തെ വി. ആഗസ്റ്റിനോസിന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ ഇംഗ്ലണ്ടിലേക്കയച്ചു. ഈ ഭക്തഗണം ക്രി. വ. 596-ൽ കെൻറിൽ ചെന്നുചേർന്നു. കെൻറിലെ രാജാവായ ഈതൽ ബർട്ട് വിവാഹം കഴിച്ചിരുന്നതു് ഫ്രാൻസു രാജാവായ ചാർബർട്ടിന്റെ പുത്രി ബർത്തായെ ആയിരുന്നുല്ലോ. അവർ ഒരു ക്രിസ്ത്യാനിയായിരുന്നതിനാൽ (Luid hard.) എന്ന ഒരു പുരോഹിതനും ചാപ്ലെയിനായി അവളോടുകൂടി ബ്രിട്ടനിൽ വന്നിരുന്നു. അവരുടെ സ്വാധീനത്താലോ എന്തോ ഈ മിഷ്യനറിസംഘത്തെ സ്വീകരിക്കാമെന്നു രാജാവു സമ്മതിച്ചു. ഒരു രജതസ്ത്രീബാ വഹിച്ചും, ഇംഗ്ലണ്ടിന്റെ മാനസാന്തരത്തിനായി പ്രാർത്ഥനാഗീതങ്ങൾ പാടിയും ഒരു ഘോഷയാത്രയായിട്ടായിരുന്നു അവർ രാജാവിന്റെ സമീപത്തു ചെന്നതു്. രാജാവു മറ്റൊരു പൂർവ്വം അവരെ സ്വീകരിച്ചു, ആസനസ്ഥരാക്കി. വി. ആഗസ്റ്റിനോസു് അ

വരുടെ ആഗമനോദ്ദേശ്യം രാജാവിനെ അറിയിച്ചു. അയാൾ സന്തോഷപൂർവ്വം അതിനെ കേൾക്കയും, രാജ്യത്തിൽ എവിടേയും സുവിശേഷപ്രസംഗം നടത്തുന്നതിനുള്ള അനുവാദം കൊടുക്കയും ചെയ്തു. മാത്രമല്ല, അവർ അവിടെ താമസിക്കുന്നിടത്തോളം കാലത്തെ അവരുടെ സംരക്ഷണഭാരവും അദ്ദേഹം സ്വയം കൈയ്യേറ്റു. എങ്കിലും അദ്ദേഹം ഉടനെ ക്രിസ്തുമതത്തെ അവലംബിച്ചില്ല. പൂർവ്വാർ മുതൽ പാരമ്പര്യമായി അവലംബിച്ചുവന്ന മതത്തെ ചെട്ടെന്നു പരിത്യജിക്കുവാൻ ഉള്ള വൈമനസ്യമായിരുന്നു ഈ വിഷയത്തിൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രതിബദ്ധം. വി. ആഗസ്റ്റിനോസും കൂട്ടരും സതീഷ്ണ അവരുടെ വേല തുടങ്ങി. അവരുടെ സ്വഭാവശാലീനതയും, ജീവിതവിശുദ്ധിയും, കാര്യശുഷ്ണാന്തിയും അതഭൂതപ്രവർത്തനവും അജ്ഞാനികളിൽ അതിയായ ആശ്ചര്യവും ആദരവും ജനിപ്പിച്ചു. തന്നിമിത്തം അവരിൽ പലരും ചൈതന്യരഹിതമായി അവരുടെ മതത്തെ ഉപേക്ഷിച്ചു ക്രിസ്ത്യാനികളായി. ദൈവത്തിന്റെ കരുണയേറിയ കൃപാവരശക്തിയാൽ വിളംബമെന്നു ഈതൽബർട്ടും ക്രിസ്തുമതമവലംബിച്ചു. ഈതൽബർട്ടിന്റെ മാനസാന്തരം അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രജകൾക്കു ഒരു പ്രേരകവും മാതൃകയും ആയി. അവരും ആയിരക്കണക്കിന് അജ്ഞാനിമതത്തെ ഉപേക്ഷിച്ചു, സ്വതന്ത്രതയെ ആശ്ലേഷിച്ചു. ഈതൽബർട്ടിന്റെ മതതീഷ്ണത അനുദിനം വർദ്ധിച്ചു. രാജശക്തി പ്രയോഗിച്ചുപോലും മതപ്രചരണം നടത്തുവാൻ അദ്ദേഹം സന്നദ്ധനായി. പക്ഷെ, ക്രിസ്തുമതം ലൌകികശക്തികളുടെ സഹായംകൊണ്ടെന്നല്ലാതെ പ്രചരിക്കണമെന്നു വി. ആഗസ്റ്റിനോസിനു നിർബന്ധമുണ്ടായിരുന്നതിനാൽ അദ്ദേഹം അതിനു സമ്മതിച്ചില്ല. ഈതൽബർട്ടു വി. ആഗസ്റ്റിനോസിന്റെ ഈ അഭിലാഷത്തെ ആദരിക്കയും ചെയ്തു. ക്രിസ്ത്യാനികൾ ആകുന്നവർക്കു ഉയന്ന ഉദ്യോഗം നൽകുന്നതുകൊണ്ടും, മറ്റാനുകൂല്യങ്ങളാലും മാത്രം അദ്ദേഹം സംതൃപ്തനായി.

കെൻറിലെ ക്രിസ്ത്യാനികളുടെ സംഖ്യ അനുദിനം വർദ്ധിക്കുന്നമായി. അവരെ സംഘടിതരാക്കുന്നതിനും, സുശിക്ഷണത്തിൽ നയിക്കുന്നതിനും, ഒരു മെത്രാൻതന്നെ ആവശ്യമായി വന്നു. അതിനാൽ വി. ആഗസ്റ്റിനോസു ഗോളിലേക്കു പോയി. ഗോളിലെ പേപ്പൽപ്രതിനിധി വി. ആഗസ്റ്റിനോസിനേത്തന്നെ അവരുടെ ആത്മീയാധികാരിയായി കാൻറർബറിയിലെ മെത്രാപ്പോലീത്താ എന്ന അഭിധാനത്തിൽ അഭിഷേകം ചെയ്തു ബ്രിട്ടനിലേക്കുള്ള തന്റെ പ്രത്യാഗമനത്തിനു ശേഷം വി. ആഗസ്റ്റിനോസു അതഭൂതപൂർവ്വമായ ഔർജ്ജിത്യത്തോടും വിജയത്തോടും

തന്റെ വേല തുടന്നു. ആ ആണ്ടിലെ ക്രിസ്തുമസ്സി ദിനത്തിൽ കാൻറൻ ബറിയിൽവെച്ചു 2000 പേരെ അദ്ദേഹം മാനസാന്തരപ്പെടുത്തി. വി. ആഗസ്റ്റിനോസിന്റെ കീഴ്ത്തിയും, സ്വാധീനവും അനുഭവിക്കുന്നവർ പരിശുദ്ധാപിതാവുപോലും അദ്ദേഹത്തെ അഭിനന്ദിച്ചു് ഒരു തിരുവെഴുത്തഴിവി. ആഗസ്റ്റിനോസിന്റെ മഹനീയാപദാനങ്ങളെ സമാഹരിച്ചു് അഭിനന്ദിച്ചുരേണം, പരിശുദ്ധാപിതാവു് പറയുന്നു. “വാത്സല്യസഹോദരാ! ഈ വിജയം എന്നിൽ ഭയത്തേയും ഉളവാക്കുന്നു. നിങ്ങൾ വഴിയായി ദൈവം മഹത്തായ കാര്യങ്ങൾ ചെയ്തിരിക്കുന്നുവെന്നു് നാം അറിയുന്നു. “കത്തോവേ പിശാചുക്കളും അവിടുത്തെ നാമത്തിൽ ഞങ്ങൾക്കു കീഴടങ്ങുന്നു” എന്നു് അപ്പസ്തോലന്മാർ ദിവ്യഗുരുവിനോടു് അത്യാഹ്ലാദത്തോടെ പറഞ്ഞപ്പോൾ ദിവ്യരക്ഷകൻ അവരോടു് അരുളിച്ചെയ്ത മറുപടി നാം പലപ്പോഴും സ്മരിക്കണം. അങ്ങു് അരുളിച്ചെയ്ത “ദുഷ്ടാഭൂതികൾ നിങ്ങൾക്കു വിധേയരാകുന്നുവെന്നു വിചാരിച്ചല്ല, നിങ്ങളുടെ നാമം സ്വർഗ്ഗത്തിൽ എഴുതപ്പെട്ടിരിക്കുന്നുവെന്നു് ഓർത്തു് നിങ്ങൾ സന്തോഷിക്കുക”. സഹോദരാ, ദൈവം നിങ്ങൾവഴി ബാഹ്യമായി പ്രവർത്തിക്കുമ്പോൾ ആന്തരികമായി നിങ്ങൾ നിങ്ങളുത്തന്നെ നിർദ്വയം വിധിക്കുക. നിങ്ങൾ ആരെന്നു അവഗാധമായി അറിയുക. നിങ്ങൾപാപം ചെയ്തിട്ടുണ്ടായിരുന്നുവെങ്കിൽ അതിനേക്കുറിച്ചു നിർദ്വയാജമായി പശ്ചാത്താപപ്പെടണം. ആ പശ്ചാത്താപം ഈ വിജയത്താൽ നിങ്ങൾക്കുണ്ടായേക്കാവുന്ന സംഗ്രഹിതനകമായ സന്തോഷത്തെ നിഹനിക്കട്ടെ. അതേതവരും തന്നിരിക്കുന്നതു് നിങ്ങൾക്കായിട്ടല്ല, പ്രത്യുത നിങ്ങൾ ആക്ഷേപേണി പ്രയത്നിക്കുന്നുവോ അവരുടെ രക്ഷക്കായിട്ടാണു് എന്നുള്ളതും വിസ്മരിക്കരുതു്. സത്യംതന്നെയായ നമ്മുടെ രക്ഷകൻ അരുളിച്ചെയ്തിട്ടുള്ളതു നിങ്ങൾ ഓർക്കുന്നുണ്ടായിരിക്കുമല്ലോ. “ആ ദിവസത്തിൽ പലരും എന്നോടു ചോദിക്കും, കത്തോവേ, കത്തോവേ, ഞങ്ങൾഅവിടുത്തെ നാമത്തിൽ പ്രവചിക്കയും പിശാചുക്കളെ ഒഴിക്കുകയും, അതേതങ്ങൾ പ്രവർത്തിക്കയും ചെയ്തില്ലേ? ഞാനോ, എന്നാൽ അവരോടു പറയും, ഞാൻ നിങ്ങളെ അറിയുന്നേ ഇല്ല”

ഫലസമൃദ്ധമായ ആ രംഗത്തിലേയ്ക്കു് പരിശുദ്ധ പിതാവു് വിണ്ടു വീണ്ടും മിഷ്യനറികളെ അയച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. സമർത്ഥരായ ഏതാനും ആഗ്ലേയയുവാക്കന്മാരെത്തന്നെ അദ്ദേഹം റോമിൽ വരുത്തി മതാഭ്യസനവും മറ്റും നൽകി മിഷ്യൻരംഗത്തിലേക്കയക്കുകയുണ്ടായി. ആരംഗലഭൂമിയുടെ മാനസാന്തരത്തിനു് ഇവർ ചെയ്ത സഹായം നിസ്സീമമായിരുന്നു.

പരിശുദ്ധനായ ഈ മാപ്പാപ്പായുടെ മതപ്രചരണതീക്ഷ്ണത ബ്രിട്ടനിൽ മാത്രം അദ്ദേഹം കേന്ദ്രീകരിച്ചില്ല. കത്തോലിക്കാസഭയുടെ ഏതൊരു രംഗത്തും അതു പ്രതിഫലിച്ചു. സഭയുടെ താല്പര്യങ്ങളെ സംരക്ഷിക്കുന്നതിൽ ശരീരാസാമ്പുത്തേപ്പോലും അദ്ദേഹം അവഗണിച്ചു. വിശുദ്ധ അദ്ദേഹത്തിനജ്ഞാതമായിരുന്നു. അദ്ദേഹം സഭയിലെ ഭൂഷണങ്ങൾ സർവ്വവും ഭൂരികരിക്കയും, സങ്കടങ്ങൾ സങ്കലനം പരിഹരിക്കയും, ശിക്ഷണത്തെ അവികലമായി പാലിക്കയും ചെയ്തു. ബലഹീനരുടെ സംരക്ഷകനും മർദ്ദകരുടെ നിരോധകനും, നിർബന്ധങ്ങൾ സഹായകനുമായിട്ടാണ് അദ്ദേഹം എവിടെയും പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടത്. ഭരണസംബന്ധമായും മറ്റുമുള്ള ഗൗരവങ്ങളായ ജോലികൾക്ക് മദ്ധ്യേയും തന്റെ ആദ്ധ്യാത്മികാജഗണങ്ങളെ മതാഭ്യസനം ചെയ്യിക്കുവാൻ അദ്ദേഹം വിസ്മരിച്ചില്ല. മതസംബന്ധമായി വി. ഗ്രിഗറി വിരചിച്ച അനേകം ഗ്രന്ഥതല്പജങ്ങൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ പരിണതജ്ഞാനത്തിന്റെയും ആകർഷണീയമായ ഭാഷാരീതിയുടേയും, അനശ്വരസ്മാരകമായും, കത്തോലിക്കാ വിശ്വാസികൾക്ക്, മാർഗ്ഗദർശകങ്ങളായ ദീപവിശേഷങ്ങളായും, ഇന്നും ലാലസിക്കുന്നു. ഏതാദൃശങ്ങളായ നിസ്സന്ദ്രശ്ശമങ്ങളാൽ ക്ലാന്തശരീരനായ അദ്ദേഹം ക്രി. വ. 604-ൽ, നിർമ്മാണം പ്രാപിച്ചു. വി. ഗ്രിഗറി, സഭാഭരണം നടത്തിയിട്ടുള്ള അനേകം മാപ്പാപ്പാമാരിൽ ശ്രേഷ്ഠനും, ക്രൈസ്തവസാഹിത്യത്തെ നിതരാം പോഷിപ്പിച്ച ഒരു മഹാശയനുമായിരുന്നു. പ്രസിദ്ധരായ നാലു വേദശാസ്ത്രപണ്ഡിതരിൽ ഒരാൾ ഇദ്ദേഹം. ആണെന്നുള്ളതും ഈ തരണത്തിൽ സ്മർത്തവ്യമാണ്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ അസാമാന്യമായ സാധിനശക്തിയും, അനന്യസാധാരണമായ മേധാബലവും, അന്യോദൃശ്യമായ സ്വഭാവനൈർമ്മല്യവും ലോകചരിത്രത്തിൽ പോലും മഹാൻ എന്ന നാമത്തെ അദ്ദേഹത്തിനു സമാർജ്ജിച്ചുകൊടുത്തു.

പാശ്ചാത്യസാമ്രാജ്യം ശിഥിലമായി നാശോന്മുഖമാകാനായപ്പോൾ ആധുനികഹ്റാൻസായ ഗോളിന്റെ മാനസാന്തരത്തിനായി ഹ്റാൻസുകാരുടെരാജാവായ ക്ലോവിസിനെ നിയോഗിക്കുവാൻ ദൈവം തിരുമാനസ്സായി. ഹ്റാൻസുരാജ്യത്തിന്റെ സ്ഥാപകനായ ഇദ്ദേഹം ആദ്യം ഒരു ജ്ഞാനിയായിരുന്നുവെങ്കിലും ഭക്തയായ ഒരു ക്രിസ്ത്യൻരാജകുമാരിയേയാണ് ഇദ്ദേഹം വിവാഹം കഴിച്ചിരുന്നത്. ക്ലോട്ടിൽസാ—അതായിരുന്നു അവളുടെ പേര്—ക്രിസ്തുമതത്തിന്റെ മഹാത്മ്യത്തേയും അജ്ഞാനിവേദത്തിന്റെ അന്തസ്സാരത്വത്തേയും കുറിച്ച് പലപ്പോഴും സ്വഭർത്താവിനോടു സംസാരിക്കാറുണ്ടായിരുന്നു. എന്നാൽ ക്ലോവിസ്സിന്റെ മന

സ്ലിന്റു് ഇതുകൊണ്ടെന്നും യാതൊരു ഇഷ്ടവുമുണ്ടായില്ല. എങ്കിലും, അവരുടെ കുട്ടിയെ ജ്ഞാനസ്നാനപ്പെടുത്തുവാൻ അയാൾ അനുവാദം കൊടുത്തു. നിർഭാഗ്യവശാൽ ഏതാനും ദിവസങ്ങൾക്കു ശേഷം ആ കുട്ടി മരിച്ചുപോയി. ക്ലോവിയസിനു അസാമാന്യമായ കോപവും വ്യസനവും ഉണ്ടായി. അയാൾ ക്ലോട്ടിൽസായെ നിർദ്വേഷമായി ശകാരിച്ചുതുടങ്ങി. ദേവന്മാരുടെ കോപത്തിന്റു് അവർ അയാളെ പാത്രമാക്കിയെന്നു യാതൊരു അയാളുടെ വിചാരം. ക്ലോട്ടിൽസാ വ്യസനപരവശ്യത്തോടെയെങ്കിലും ക്ഷമയോടെ അവയെല്ലാം സഹിച്ചു് ഈശ്വരപരിപാലനയിൽ ദൃഢമായി വിശ്വസിച്ചുകൊണ്ടു് ദൈവത്തോടു പ്രാർത്ഥിച്ചു. അങ്ങനെയിരിക്കെ, അവർക്കു വീണ്ടും ഒരു പുത്രൻ ജനിച്ചു. ദൈവകൃപയാൽ അവനെയും ജ്ഞാനസ്നാനപ്പെടുത്തുവാനുള്ള അനുവാദം ക്ലോവിസിൽ നിന്നും അവർക്കു ലഭിച്ചു. കഷ്ടമെ! അധികദിവസങ്ങൾ കഴിയുന്നതിന്നു മുമ്പു് ആ കുട്ടിയും രോഗബാധിതനായി. ക്ലോവിസിന്റെ കോപം വർദ്ധിച്ചു. കുട്ടി മരിച്ചുപോകുമെന്നു തന്നെ അയാൾ തീച്ചയാക്കി. കുട്ടിയുടെ രോഗം വർദ്ധിക്കുന്നതോടും അയാളുടെ ശകാരവർദ്ധവും വർദ്ധിച്ചു. ക്ലോട്ടിൽസായാവട്ടെ, ഇതിനെയെല്ലാം അഗണ്യമാക്കി ദൃഢദൃഢമായ വിശ്വാസത്തോടെ ദൈവത്തോടു പ്രാർത്ഥിച്ചു. കൃപാകരനായ ദൈവം അവളുടെ പ്രാർത്ഥനയെ കേൾക്കയും ചെയ്തു. അവളുടെ പുത്രൻ സൗഖ്യം പ്രാപിച്ചു.

ക്ലോവിസു് കേവലം ഒരു മേധാമൂർഖൻ ആയിരുന്നില്ല. ജീവിതത്തിൽ ഏതോ ഒരാൾക്കും അല്ലെങ്കിലും ഒരു ശ്രേണിയും അയാൾക്കുണ്ടായിരുന്നു. മനുഷ്യപരിഷ്കാരജന്യമായ സംസ്കാരമോ, ദൈവപ്രസാദത്തിൽ നിന്നും ലഭ്യമാകാവുന്ന ഒരു പരിപൂർണ്ണാദർശനമോ ഇല്ലായിരുന്നുവെന്നല്ലാതെ മറ്റൊരു യാതൊരു ന്യൂനതയും അദ്ദേഹത്തിൽ ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. എന്നു തന്നെയല്ല, അദ്ദേഹം സ്വാഭാവികഗുണങ്ങളുടെ ഒരു വിളനിലം തന്നെയായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തോടു പ്രജകൾക്കുണ്ടായിരുന്ന നിർവ്യാജകേതി തന്നെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ സ്വാഭാവശ്രേഷ്ഠതയ്ക്കു മതിയായ തെളിവാണ്. ക്രിസ്ത്യൻപ്രജകളെല്ലാം അദ്ദേഹത്തിന്റെ മാനസാന്തരത്തിനുവേണ്ടി നിരന്തരം പ്രാർത്ഥിച്ചിരുന്നു. ഭാഗ്യാതിരേകത്താൽ അവരുടെ പ്രാർത്ഥനകൾ ദൈവതിരുമുന്മാരെ സീകരിച്ചുണ്ടാകയും ചെയ്തു. കോൺസ്റ്റാന്റിനിയന്റു് ഉണ്ടായതുപോലെയുള്ള ഒരത്ഭുതവിജയം ക്ലോവിസിനുണ്ടായി.

സമരാസക്തരായ * അലമാനികർ റയിൻനദിയെ കടന്നു് ഗോ

* ജർമ്മൻജാതിക്കാർ.

ഉന്നെ ആകുമ്പോൾ സന്നദ്ധരായി. ക്രിസ്ത്യാനികളുടെ ദൈവത്തോട് പേക്ഷിച്ചാൽ വിജയം ലഭിക്കുമെന്ന്, ക്ലോട്ടിൽസാ പ്രസ്താവിച്ചു. പക്ഷേ ക്ലോവിസ് ആ അഭിപ്രായത്തെ അത്ര ആദരിച്ചില്ല. ടോൾബിയാക്ക് എന്ന സാമ്പ്രദേശത്തു വെച്ച് ക്ലോവിസിന്റെ സൈന്യം അലമാനിസേനനിയോടൊന്നിട്ടു. ക്ലോവിസിന്റെ സൈന്യങ്ങൾ പരാജിതരായി പലായനം ആരംഭിച്ചു. അലമാനികൾ, സന്തോഷത്തോടെ മുമ്പോട്ടു മുമ്പോട്ടു വന്നു. ക്ലോവിസ് പരിഭ്രാന്തനായി. ക്ലോട്ടിൽസായുടെ നിർദ്ദേശം അയാൾ സ്വീകരിച്ചു. കരങ്ങൾ ഉയർത്തിയും കണ്ണുകൾ ഉണർത്തിയും അയാൾ പ്രാർത്ഥിച്ചു. “ക്ലോട്ടിൽസാ ആരാധിക്കുന്ന ദൈവമേ, എന്നെ സഹായിക്കുക. അങ്ങൻ എന്നിക്കു വിജയം നൽകുന്നുവെങ്കിൽ അങ്ങനെയല്ലാതെ ആരെയും ഞാൻ ആരാധിക്കുന്നതല്ല”. ഈ പ്രാർത്ഥന അവസാനിച്ചതും അലമാനികളുടെ സൈന്യനിരയിൽ ഏതോ കഴുപ്പും ഉണ്ടായതും ഒന്നിച്ചുകഴിഞ്ഞു. അവർ പരിഭ്രാന്തരായി നാലുകാലത്തേക്കും ഓടി. ക്ലോവിസ് വിജയശ്രീലാലിതനായി.

അത്ഭുതകരമായ ഈ വിജയം ക്ലോട്ടിൽസായുടെ ദൈവത്തിന്റെ അനുഗ്രഹത്താൽ ഉണ്ടായതാണെന്നു ഫ്രാങ്കുകാർ നിസ്സംശയം വിശ്വസിച്ചു. ക്ലോവിസിന് അത്യധികമായ ആനന്ദമുണ്ടായി. അയാൾ തന്റെ ശപഥനിർവ്വണത്തിനായി തിരിച്ചു യാത്രയായി. ടോൾ (Toil) എന്ന സ്ഥലത്തു വെച്ച്, പാണ്ഡിത്യത്തിനും ഭക്തിക്കും ഒരുപോലെ പ്രസിദ്ധനായ ഒരു വൈദികനെ അദ്ദേഹം കണ്ടു മതതത്വങ്ങൾ പഠിക്കുന്നതിനായി, ക്ലോവിസ് അദ്ദേഹത്തെ ഗുരുവായി വരിച്ചു, സ്വരാജധാനിയിലേക്കു കൊണ്ടുപോയി. വിവരങ്ങൾ അറിഞ്ഞ ക്ലോട്ടിൽസായുടെ സന്തോഷത്തിന് അതിരില്ലായിരുന്നു. ഒത്താഹിനെ സ്വീകരിക്കുന്നതിനായി വീയസു പട്ടണംവരെയും അവർ വന്നു.

വീയസുമെത്രാനും, ഫ്രാൻസിന്റെ അപ്പസ്തോലൻ എന്ന അപരാദിധാന്യത്താൽ അറിയപ്പെടുന്ന ദേഹവുമായ വി. റെമിജിയസ്, ക്ലോവിസിന്റെ മതാഭ്യസനം പൂർത്തിയാക്കി. തന്റെ മാതൃകയെ അനുസരിച്ചു സത്യമതം സ്വീകരിപ്പാൻ അദ്ദേഹം സ്വസേനാനികളേയും ഉൽബോധിപ്പിച്ചു. ഈ ഉൽബോധനം എത്രയും ഫലപ്രദവുമായി. ഏകസ്വരത്തിൽ ആ സൈന്യവുമായും പ്രത്യുച്ചരിച്ചു. “ഏല്ലാ കള്ളദൈവന്മാരെയും ഞങ്ങൾ ഉപേക്ഷിക്കുന്നു. റെമിജിയസ് പ്രബോധിപ്പിക്കുന്ന ആ സത്യദൈവത്തെ ആരാധിപ്പാൻ ഞങ്ങൾ ഇപ്പോഴേ സന്നദ്ധരും ആയിരിക്കുന്നു.

അനന്തരം റെമിജിയസ് ക്ലോവിസിന്റെ ജ്ഞാനസ്നാനത്തിനു ജൂലിയസും നിശ്ചയിച്ചു. കത്തോലിക്കാസഭയുടെ കമ്മാറഷ്യനമാവാത്തതുതെ ഫ്റാങ്കുകാരെ മനസ്സിലാക്കണമെന്നും അദ്ദേഹത്തിനാഗ്രഹമുണ്ടായിരുന്നതിനാൽ അദ്ദേഹം ആദേവാലയത്തേയും ത്രോണോസിനേയും അമൂല്യങ്ങളായ സാധനങ്ങളാൽ അതിമനോഹരമായി അലങ്കരിച്ചു. സുഗന്ധദ്രവ്യങ്ങൾ ചേർത്തു നിർമ്മിച്ച അനേകായിരം മെഴുകുതിരികൾ, അതിന്റെ ജ്വാലയാൽ ദേവാലയത്തെ പ്രകാശമാനവും അന്തരീക്ഷത്തെ സൗരഭ്യപൂർണ്ണമാക്കി. ക്ലോവിസും സൈന്യവും ദേവാലയത്തിൽ എത്തി. സുവിശേഷഗ്രന്ഥവും തിരുസ്സീബായും മുമ്പിൽ വഹിച്ചും ലൂത്തിനിയ പാടിയും ഒരു ഘോഷയാത്രയായിട്ടായിരുന്നു അവർ ദേവാലയത്തിലേക്കു വന്നത്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ രണ്ടു സഹോദരിമാരും അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൂടെ ഉണ്ടായിരുന്നു. റെമിജിയസ് ആ രാജാവിനേയും സഹോദരിമാരെയും 3000ത്തിൽപരം വരുന്ന ആ സൈന്യനിരയേയും ജ്ഞാനസ്നാനപ്പെടുത്തി.

ക്ലോവിസിന്റെ ഈ മാനസാന്തരം ക്രൈസ്തവലോകത്തെ മുഴുവൻ പ്രമോദഭരിതമാക്കി. ഉന്നതസ്ഥാനങ്ങളിലെല്ലാം ആരിയൻമതത്തിനായിരുന്നു അന്നു പ്രാബല്യം. അന്നത്തെ ഏക കത്തോലിക്കാരാജാവ് ക്ലോവിസായിരുന്നു. ഫ്റാൻസിലെ കത്തോലിക്കാസഭയുടെ ആവിർഭാവത്തിനു നിദാനവും ക്ലോവിസിന്റെ മാനസാന്തരമായിരുന്നു.

ഈ കാലഘട്ടത്തിൽ ജീവിതവിശുദ്ധിയും അത്ഭുതവരസിദ്ധികളും പ്രസിദ്ധയായും, ജനീവ് എന്ന നാമധാരിയുമായ ഒരു പരിശുദ്ധസ്ത്രീ ഗോളിൽ അധിവസിച്ചിരുന്നു. നാൻറർ (Nanter) എന്ന സ്ഥലത്തായിരുന്നു അവളുടെ ജനനം. ആക്സേ മെത്രാനായിരുന്ന വി. ജമ്മാൻസ് അന്നു സാധാരണമായ ചില സ്വഭാവവിശേഷങ്ങൾ ഇവളിൽ കാണുകയാൽ ദൈവത്തിനായി പ്രതിഷ്ഠിച്ചു പുണ്യവതിയായി ജീവിപ്പാൻ ഇവളോടുപദേശിച്ചു. സന്ദന്തോഷം അവൾ അതിനു സമ്മതിച്ചു. ആഹ്ലാദചിത്തനായ മെത്രാൻ ഉടനെ കുരിശുരൂപം കൊത്തിയിരുന്ന ഒരു മെഡൽ അവൾക്കു നൽകുകയും ഇതല്ലാതെ യാതൊരു ആഭരണവും ധരിക്കരുതെന്നു നിഷ്കർഷിക്കുകയും ചെയ്തു. ഘോരമായ തപസ്സിന്റെയും നിരന്തരമായ പ്രാർത്ഥനയുടേയും ഒരു ജീവിതം അവൾ നയിച്ചു.

ഇങ്ങനെയിരിക്കെ ജ്യേഷ്ഠപുത്രരാജനായ അറാൾ പാരിസിനെ ആക്രമിക്കുവാൻ വരുന്നുവെന്നുള്ള വാർത്ത പാരിസിൽ കേട്ടു. പാരിസുനിവാസികൾ ആസക്തരായി വിചാരിച്ചു. എന്നാൽ ജിനീവിനു മാത്രം യാതൊരു

കുലക്കുമുണ്ടായില്ല. അതേ, ധീരരായ ഭടന്മാരും, ബലവാന്മാരായ പുരുഷന്മാരും വിഗതധൈര്യന്മാരായി വിവശരായപ്പോൾ ജനീവുമാത്രം നിശ്ചഞ്ചലയായി പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടു. അവർ പാരീസിലെ ജനങ്ങളോടു പറഞ്ഞു. “നിങ്ങൾ ചെയ്തപോയ പാപത്തേക്കുറിച്ച് പശ്ചാത്താപപ്പെടുകയും, ഉപവസിച്ച് പ്രാർത്ഥിക്കുകയും ചെയ്ത ദൈവകോപത്തെ ശമിപ്പിക്കുക. അപ്പോൾ നിശ്ചയമായും അറാൾ പാരീസിൽ പ്രവേശിക്കുകയില്ല”. ജനങ്ങൾ അവളുടെ ഉപദേശത്തെ സ്വീകരിച്ചു. അവളുടെ പ്രവചനവും സഫലമായി. അറാൾ പാരീസിനെ ആക്രമിച്ചില്ല. ഇതോടുകൂടി ജനിവീവിനെക്കുറിച്ചുള്ള ഭക്തിയും ആദരവും ജനങ്ങളിൽ വർദ്ധിച്ചു. ഒരു പുണ്യവതിയായിത്തന്നെ ജനങ്ങൾ അവളെ കരുതി. വി. സെന്നിസിന്റെയും കൂട്ടുകാര്യേയും നാമത്തിൽ ഒരു ദേവാലയം പണികഴിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള പണവും അവർക്കു ലഭിച്ചു. ഒരു ഭയങ്കരക്ഷാമകാലത്തു് പാരീസുപട്ടണവാസികൾക്കു ഭക്ഷണം സമ്പാദിച്ചുകൊടുക്കുവാനായി ഒരു വിദൂരയാത്രപോലും ഈ പുണ്യവതി നടത്തുകയുണ്ടായി. ഈ വിശുദ്ധ ക്രി. വ. 571-ൽ തന്റെ 90-ാമത്തെ വയസ്സിൽ നിർദ്ദാമം പ്രാപിച്ചു. പത്രോസു, പൌലോസു ഗ്ലിഹന്മാരുടെ ദേവാലയത്തിൽ ക്ലോവിസിനെ സംസ്കരിച്ചതിനു സമീപേ ജനിവീവിനെ ഭടാനവും ചെയ്തു. പാരീസിനു് അവർ ചെയ്തിട്ടുള്ള അനുഗ്രഹങ്ങളെ അവളുടെ മരണത്തിനുശേഷം അവർ വിസ്മരിച്ചില്ല. ഇന്നും ആ വിശുദ്ധയെ പാരീസിന്റെ സംരക്ഷകയായി അവർ വണങ്ങുന്നു. പാരീസിലെ അമൂല്യനിധികളിൽ ഒന്നായിട്ടാണു ജനിവീവിന്റെ തിരുശേഷിപ്പിനെ പാരീസുകാർ പരിഗണിച്ചു വരുന്നതു്.

വിശുദ്ധ ബനദിക്ടോസിന്റെ (480-543) സൂക്തജീവിതവും അത്ഭുതപ്രവർത്തനവും സന്യാസജീവിതത്തിനു് ഒരു നവജീവൻ നൽകി. സപേലേറോയിലെ നോർസിയാ ഗ്രാമത്തിലുള്ള ഒരു കുലീന കുടുംബത്തിലായിരുന്നു ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ ജനനം. മാതാപിതാക്കന്മാർ ബാലനായ ബനദിക്ടോസിനെ വിദ്യാഭ്യാസാർത്ഥം റോമിലേക്കയച്ചു. അവിടുത്തെ അസന്മാർഗ്ഗപരമായ നടപടികൾ ഈ ബാലനു വലുതായ ഹൃദയവ്യഥയേയും ഭയത്തേയും ഉളവാക്കുകയാൽ ബനദിക്ടോസു റോമിൽനിന്നും 40 മൈൽ ദൂരെയുള്ള ഒരു സന്യാസാശ്രമത്തെ പ്രാപിച്ചു. മൂന്നു കൊല്ലത്തോളം ബാഹ്യലോകത്തിനു് അജ്ഞാതനായി ജീവിതം നയിച്ചു. മൂന്നുകൊല്ലം കഴിഞ്ഞപ്പോഴേക്കും സ്ഥിതിയെല്ലാം പാടേ മാറി. അദ്ദേഹത്തിനെ അറിയാത്തവരായി ആരുമില്ലെന്നായി. പലരും ഓരോ കാൽസാധ്യത്തിനായി അദ്ദേഹത്തിന്റെ മാധ്യസ്ഥം അപേക്ഷിച്ചുതുടങ്ങി.

സുഖപ്രാപ്തിക്കായി രോഗികളും അദ്ദേഹത്തിന്റെ സന്നിധിയിലേക്കു നയിക്കപ്പെട്ടു. അടുത്തുള്ള ഓരോമക്കാർ ഇദ്ദേഹത്തെ തങ്ങളുടെ ആശ്രമശ്രേഷ്ഠനായിക്കിട്ടുവാനും ശ്രമം ആരംഭിച്ചു. വി. ബനടിക്കേതാസു ആദ്യം അതു സമ്മതിച്ചില്ല. അദ്ദേഹം നിശ്ചയിക്കുന്ന നിയമങ്ങൾ അവർക്കു പ്രയാസമായിത്തീരുമെന്നായിരുന്നു ഇതിനദ്ദേഹം പറഞ്ഞ കാരണം. എന്നാൽ ആശ്രമവാസികൾ അവരുടെ അപേക്ഷയെ വീണ്ടും തുടരുകയും ഏതു നിയമവും അനുസരിക്കുവാൻ സന്നദ്ധരാണെന്നു സമ്മതിക്കുകയും ചെയ്തതാൽ ബനടിക്കേതാസു അവരുടെ അപേക്ഷയ്ക്കു വിധേയനായി ആ സ്ഥാനം സ്വീകരിച്ചു. എതാനുംനാൾ കഴിഞ്ഞപ്പോഴേക്കും ആശ്രമത്തിലെ സ്ഥിതിയ്ക്കു ഗണ്യമായ വ്യത്യാസമുണ്ടായി. ബനടിക്കേതാസിന്റെ നിയമാവലി പലക്കും അസഹ്യമായിത്തോന്നി. വല്ലതരത്തിലും ഇദ്ദേഹത്തെ അവിടെനിന്നും പറഞ്ഞയച്ചാൽ മതിയെന്നും പലരും ആഗ്രഹിച്ചു. ഒടുവിൽ വീഞ്ഞിൽ വിഷംചേർത്തു അദ്ദേഹത്തെ കൊല്ലുന്നതിനും അവർ സന്നദ്ധരായി. ഒരദിവസം പതിവനുസരിച്ചു തന്നിരുന്ന ദീപ്തിയ വീഞ്ഞും, അദ്ദേഹം ആശീർവ്വദിക്കുകയും ചെയ്തെന്നു പാത്രം ചരിന്നുവന്നതായി നിലംപതിച്ചു. പരിശുദ്ധനായ ബനടിക്കേതാസിനു കാര്യം മനസ്സിലായി സന്യാസികളെ അഭിമുഖീകരിച്ചുകൊണ്ടു് ശാന്തനായി അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു. “സഹോദരങ്ങളേ, എന്തുകൊണ്ടു നിങ്ങൾ എന്നോടിക്കുറവു വർത്തിച്ചു. എന്റെ ഭരണം നിങ്ങൾക്കിഷ്ടപ്പെടുകയില്ലെന്നും, എന്റെ ഭരണത്തിൽ നിങ്ങൾ വേദിക്കുമെന്നും ഞാൻ മുമ്പുതന്നെ പറഞ്ഞില്ലേ. നിങ്ങൾക്കു് അനുയോജ്യമായ ഒരു ശ്രേഷ്ഠനെ തെരഞ്ഞെടുത്താലും, ഞാനിതാ പോകുന്നു”. ഇപ്രകാരം പ്രസ്താവിച്ചു് അദ്ദേഹം തന്റെ പഴയ ആശ്രമത്തിലേക്കു പോയി. പാപികളായ അനേകംപേർ പശ്ചാത്താപവിചാരമായി അദ്ദേഹത്തെ സമീപിച്ചു് ദൈവവഴിയിൽ അവരെ ആനയിക്കണമെന്നു് അദ്ദേഹത്തെ അപേക്ഷിച്ചു. ബനടിക്കേതാസു അവരുടെ അപേക്ഷയെ കൈക്കൊള്ളുകയും 12 പുതിയ ആശ്രമങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കുകയും ചെയ്തു. ഓരോ ആശ്രമത്തിലും ഓരോ ശ്രേഷ്ഠന്റെ കീഴിൽ 12 സന്യാസികൾവീതമുണ്ടായിരുന്നു. കൂടുതൽ അഭ്യസനവും ശിക്ഷണവും വേണ്ടവരെ അദ്ദേഹം തന്റെ കൂടെ പാർപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. ബാലന്മാർക്കു ഈ വന്യനോടു് അപാരമായ സ്നേഹമുണ്ടായിരുന്നു. റോമായിലെ കലീന കുടുംബക്കാരെല്ലാം തങ്ങളുടെ പുത്രന്മാരെ വിദ്യാഭ്യാസത്തിനായി വി. ബനടിക്കേതാസിന്റെ പക്കലേക്കയച്ചു. പിന്നീട് വലിയ പുണ്യവാന്മാരായിത്തീർന്ന മോറാസു, പ്ലാസിഡസും ഈ ഗണത്തിൽ ഉൾപ്പെട്ടവരായിരുന്നു. ഇവർ റോമായിലെ രണ്ടു സെനാദാമന്തുകളുടെ സന്യാസികളത്രേ.

വി. ബനടിക്കോസിന്റെ പ്രധാന ആശ്രമം നേപ്പിൾസുരാജ്യത്തിലുള്ള മോൻറികാസിനോയിൽ ആയിരുന്നു. അദ്ദേഹം ആദ്യമായി അവിടെ ചെന്നപ്പോൾ, അപ്പൊളോ ദേവന്റെ ഒരുമ്പലം അവിടെ ഉണ്ടായിരുന്നു. വിദ്യാവിഹീനരായ അവിടുത്തെ കർഷകർ ഈ അമ്പലത്തിൽ വന്ന് ദേവാരാധന നടത്തുകയും പതിവായിരുന്നു. ബനടിക്കോസാവട്ടെ, ആ ബാലിപീഠത്തെയും ദേവവിഗ്രഹത്തെയും തക്ഷുകയും, ആ കർഷകരെ എല്ലാം മാനസാന്തരപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തു. പ്രവചനവരവും ഇതിനകം അദ്ദേഹത്തിനു ലഭിച്ചു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ അത്ഭുതാപദാന്തങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള വിവരണം ഗോത്തുരാജാവായ ടോട്ടിലായുടെ കണ്ണുകളിലും എത്തി. വിശുദ്ധനെ കാണുവാനായി അയാൾ മോൻറികാസിനോവിലേക്കു പോയി. അവിടെ ചെന്ന ശേഷം ബനടിക്കോസിനെ ഒന്നു പരീക്ഷിക്കാനായി, അയാൾ തന്റെ ഒരു ഉദ്യോഗസ്ഥനെ രാജകീയവേഷവും അണിയിച്ചു, അകമ്പടിസമേതം ആശ്രമത്തിലേക്കയച്ചു. വിശുദ്ധൻ ടോട്ടിലായെ ഒരിക്കൽപോലും, കണ്ടിരുന്നില്ല. എങ്കിലും ഈ വന്ന ആൾ ടോട്ടിലായല്ലെന്നു അദ്ദേഹം തന്റെ അത്ഭുതശക്തിയാൽ മനസ്സിലാക്കി. അദ്ദേഹം അയാളോടു പറഞ്ഞു. “മകനെ, നിന്റേതല്ലാത്ത ഈ വസ്ത്രങ്ങൾ നീ ഉപേക്ഷിക്കുക”. ഉദ്യോഗസ്ഥൻ തിരിച്ചുവന്ന് വിവരം രാജാവിനോടു അറിയിച്ചു. ഉടൻ തന്നെ ടോട്ടിലാ വിശുദ്ധന്റെ സമീപത്തിൽ ചെന്ന് സാഷ്ടാംഗപ്രണാമം ചെയ്തു. വിശുദ്ധനാവട്ടെ, രാജാവിനെ എഴുന്നേല്പിച്ചു, അയാൾക്കു വേണ്ട ഉപദേശങ്ങൾ നൽകുകയും അയാളുടെ ജീവിതത്തിലെ പ്രധാനസംഭവങ്ങളെ അയാളോടു പ്രവചിക്കുകയും ചെയ്തു. അന്നു മുതൽ ടോട്ടിലായുടെ ജീവിതഗതിയിൽ സാരമായ വ്യത്യാസമുണ്ടായി. കരുണ അയാളുടെ ഒരു പ്രധാനസ്വഭാവവിശേഷമായി. അയാൾ നേപ്പിൾസിനെ ആക്രമിച്ചപ്പോൾ തടവുകാരോടു ചെയ്ത ദയ പ്രസിദ്ധമാണ്. ഇത്ര കരുണാമയ്യനായ ഒരു പ്രവൃത്തി ഒരു മ്ലേഹരാജാവിൽ നിന്നും ഒരു മൂലത്തും ആശിക്കാമായിരുന്നില്ലത്രേ. ബനടിക്കോസിന്റെ ആശ്രമമാതൃകയിലുള്ള ഏതനആശ്രമങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കുവാൻ ബനടിക്കോസു് പല മിഷ്യനറികളേയും ഫ്രാൻസിലേക്കയച്ചു. അദ്ദേഹത്തിനെ തന്നെ സംസ്കരിക്കുവാനുള്ള കല്ലറപോലും വിശുദ്ധൻ കെട്ടിച്ചിരുന്നു. മരണനേരം പോലും അദ്ദേഹത്തിനു നേരത്തെ അറിയാമായിരുന്നു. മരിക്കുന്നതിനു് അല്പനേരം മുമ്പെ, തന്നെ ദേവാലത്തിലേക്കു നയിക്കുവാൻ അദ്ദേഹം കല്പിച്ചു. ദേവാലയത്തിൽ ചെന്ന്, വിശുദ്ധ

കർബാനയും കൈക്കൊണ്ടു സന്തോഷത്തോടെയാണു് അദ്ദേഹം മരണം പ്രാപിച്ചതു്. [ക്രി. വ. 530.] മരിക്കുമ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിനു് ദീർഘവയസ്സു പ്രായമുണ്ടായിരുന്നു.

വി. ബനദിക്ടോസു നിശ്ചയിച്ച നിയമസംഹിത അദ്ദേഹത്തിന്റെ ധീവിലാസപാരമ്യത്തെ പ്രകടിപ്പിക്കുന്നുവെന്നാണു് വി. ഗ്രിഗരി അഭിപ്രായപ്പെടുന്നതു്. മോക്ഷസംഭാവകമായി സകലതിലും വിദ്യാഭ്യാസം, ആരോഗ്യം ക്രിസ്തീയപരിപൂർണ്ണതയിലേക്കാനയിക്കുവാൻ ദൈവത്താൽ അനുഗ്രഹിതനായ ഒരാളെയാണു് ആ നിയമകർത്താവിൽ നാം കാണുന്നതു്. അവയുടെ ഔചിത്യത്താലും, ശ്രേഷ്ഠതയാലും ഇന്നു് അവ ആശ്രമങ്ങളിലെ സാമൂഹികനിയമമായിത്തീർന്നിരിക്കുകയാണു്. കോസ്തേം-ഡി-മെസിസിയം മറ്റതുപോലെ വിദ്യാഭ്യാസ പല നിയമപട്ടികയും ഈ നിയമാവലിയെ ഹൃദിസ്ഥമാക്കിയിരുന്നു. അവരുടെ അഭിപ്രായം ഭരണകർത്താക്കൾ അവരും അറിഞ്ഞിരിക്കേണ്ട നിയമതത്വങ്ങളുടെ ഒരു കേൾവാർത്ഥത്തെന്നായിരുന്നു. ഈ സന്യാസസംഘം സഭയ്ക്കും സമുദായത്തിന്നും കൈവരുത്തിയിട്ടുള്ള ഗുണങ്ങൾ നിസ്തല്യങ്ങളാണു്. പരിശുദ്ധതയുടെ മഹനീയമാതൃകയ്ക്കും പുറമേ ചരിത്രസംബന്ധമായും, സാഹിത്യവിഷയകമായും കലാപരമായും മഹത്തായ വേലകൾ അവർ ചെയ്തിട്ടുണ്ടു്. ബനദിക്ടൻസന്യാസികളുടെ മഹനീയവേലകളും വിപുലവിജ്ഞാനവും പാരമ്പര്യലോകത്തിൽ സർവ്വത്ര പ്രസിദ്ധമാണു്.

പൗരസ്ത്യസഭ A. D. 480—630.

പാരമ്പര്യസാമ്രാജ്യം മേൽപറയപ്പെട്ടവരുടെ ആക്രമണത്തിനടിപെട്ടു്, വിനാശവിധേയമായ കാലത്തും പൗരസ്ത്യസാമ്രാജ്യം കോൺസ്റ്റാന്റിനോപ്പിൾ തലസ്ഥാനമാക്കി, ക്ഷയമേതും കൂടാതെ നിലനിന്നുപോന്നു. കത്തോലിക്കവിശ്വാസത്തിനുവേണ്ടി കൽക്കദോനിയൻസുന്നഹദോസിൽ തീർപ്പുതാപുവും പലതും പ്രവർത്തിച്ച മാർഷ്യന്റെ പിൻഗാമിയായ ലിയോ ഒന്നാമൻ സഭയുടെ താല്പര്യങ്ങളെ സംരക്ഷിക്കുന്നതിൽ സഭാഭിമുഖനായിരുന്നു അദ്ദേഹം, ആസ്പത്രികർക്കും, ആശ്രമങ്ങൾക്കും സന്യാസാശ്രമങ്ങൾക്കും അനുവദിക്കപ്പെട്ടിരുന്ന ആനുകൂല്യങ്ങളെ സ്ഥിരീകരിക്കയും, ഔഷധാലികളുടേയും, കടമുള്ള മറ്റും തിരുനാൾ ദിനങ്ങളുടേയും പൂജാപരണത്തെ പ്രത്യേകം നിഷ്കർഷിക്കുകയും ചെയ്തു. പ്രദർശങ്ങളും മറ്റാതുപോലെയുള്ള വിനോദങ്ങളും നീതിസ്വായസംബന്ധമായ പ്രവൃത്തി

കുടും ആ ദിവസങ്ങളിൽ പാടില്ലെന്നായിരുന്നു കല്പന. ലീയോയുടെ പിൻഗാമിയായ സെനോ മതസംബന്ധമായ കാര്യങ്ങളിൽ ചില കഴപ്പങ്ങൾ വരുത്തി വെച്ചതല്ലാതെ, ഒന്നും ചെയ്തില്ല. എന്നാൽ ജസ്മിൻപ്രമമൻ തന്റെ പ്രജകളുടെ ലൗകികക്ഷേമത്തെ പാലിച്ചതുപോലെ തന്നെ എവൃത്തിക്കുസിയരുടെ ആക്രമണങ്ങളിൽ നിന്നും സഭയേയും സംരക്ഷിച്ചു. എജിപ്റ്റിൽ ആവിർഭവിച്ച ഈ പാഷണ്ഡത ക്രിസ്തുമതത്തിനെതിരായി പല നിഷ്ഠൂരപ്രവർത്തികളും ചെയ്തിരുന്നു. അവരുടെ സംഖ്യാബലവും, അധികാരികൾക്കും, അവരോടുള്ള അനുകൂലഭാവവും നിമിത്തം അവരെ അമച്ഛ് ചെയ്യുന്ന കാര്യവും അത്ര സുകരമായിരുന്നില്ല അവരെ ശപിച്ച കൽക്കദോനിയൻസുനഹദോസിന്റെ അധികാരശക്തിയെ നിമ്ബലനം ചെയ്യണമെന്നുള്ളതായിരുന്നു അവരുടെ പ്രഥമവും പ്രധാനവുമായ ഉദ്ദേശ്യം.

ജസ്മിൻപ്രമമൻ മരണശേഷം, അദ്ദേഹത്തിന്റെ പുത്രനായ ജസ്മിൻനിയൻ, ക്രി. വ. 527-ൽ സിംഹാസനാരോഹണം ചെയ്തു. ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ കാലത്തു്, ആ പാഷണ്ഡൻ, അവരുടെ ഉദ്ദേശ്യസാധ്യതയിനായി അനന്യസാധാരണമായ സാമർത്ഥ്യത്തോടെ പരിശ്രമിച്ചു.

വാദപ്രതിവാദം അതിന്റെ മൂലാസൂനിലയിലെത്തി. ചക്രവർത്തി വല്ലാതെ വിഷമിച്ചു. അദ്ദേഹം മാറ്റാപ്പാപ്പയെ കോൺസ്റ്റാന്റിനോപ്പിളിലേക്കു ക്ഷണിച്ചു. മാറ്റാപ്പാപ്പ അബദ്ധസങ്കലിതമായ ആ പ്രബന്ധങ്ങളെ ശപിടിക്കുകയും, ഈ പിഷയത്തെക്കുറിച്ച്, ഇനിയും വാദപ്രതിവാദം ചെയ്യാൻ പാടില്ലെന്നും നിരോധിക്കുകയും ചെയ്തു എങ്കിലും കൽക്കദോനിയൻസുനഹദോസിന്റെ സാധ്യതയെ അദ്ദേഹം നിഷേധിച്ചില്ല. പക്ഷെ മാറ്റാപ്പാപ്പയുടെ ഈ തീരുമാനങ്ങൾ ഇരുക്കുങ്കികൾക്കും തൃപ്തിയായില്ല. വീണ്ടും വലുതായ കഴപ്പങ്ങൾ ഉണ്ടായി. അതിനാൽ മാറ്റാപ്പാപ്പ തന്റെ തീരുമാനങ്ങളെ പിൻവലിക്കുകയും, ഇതിന്റെ തീരുമാനത്തിനായി കോൺസ്റ്റാന്റിനോപ്പിളിൽ വച്ച് ഒരു സുനഹദോസു നടത്തുന്നതിന്നു് അനുമതി നൽകുകയും ചെയ്തു. പാശ്ചാത്യമെത്രാന്മാർ ഈ സുനഹദോസിന്റെ ക്ഷണത്തെ ആദരിച്ചില്ല. അതിനാൽ പൗരസ്ത്യമെത്രാന്മാരുടെ തീരുമാനത്തെ മാത്രം ആദരിച്ചു മുന്നേറിയവരുടെ ശപിടിക്കുവാൻ ചക്രവർത്തി മാറ്റാപ്പാപ്പയെ നിർബന്ധിച്ചു. പക്ഷെ, മാറ്റാപ്പാപ്പ അതിനു സമ്മതിച്ചില്ല. ജസ്മിൻനിയനാവട്ടെ, മാറ്റാപ്പാപ്പയുടെ അഭിലാഷത്തിനും ആജ്ഞയ്ക്കും വിപരീതമായി മുന്നേ

ഖ്യായങ്ങളെ ശപിച്ചു ഒരു വിളംബരം പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തി. മാപ്പാപ്പാ രോഷാകുലനായി, ആ വിളംബരത്തിൽ ഒപ്പു വച്ച എല്ലാ മെത്രാന്മാരേയും മഹരോൻ ചൊല്ലി. ജസറീനിയാൻ കോപവിജ്ഞിതനായി. മാപ്പാപ്പായ്ക്കു വിപരീതമായി ഭൂഖണ്ഡത്തെ പ്രയോഗിക്കുന്നതിനും അയാൾ ഒരുക്കമായി. പക്ഷേ ജനാവലി വിജിലിയൂസിന്റെ തീരുമാനങ്ങളെ ആദരിക്കയും, അദ്ദേഹത്തെ സംരക്ഷിക്കുവാൻ സന്നദ്ധരാവുകയും ചെയ്തു. തന്നിമിത്തം മാപ്പാപ്പാ സുരക്ഷിതനായി ആ പട്ടണം വിട്ടുപോയി. വിപ്രവാസത്തിലും വിഷമത്തിലും പോലും അന്യരുടെ ആദരവിനേയും സ്നേഹത്തേയും സമാർജ്ജിക്കുവാൻ ക്രിസ്തുവിന്റെ വികാരികളുള്ള അധികാരവും പ്രാഗത്ഭ്യവും വിസ്മയാവഹമെന്നു് അന്നു ലോകം മനസ്സിലാക്കി മഹരോൻ ചൊല്ലപ്പെട്ട എല്ലാ മെത്രാന്മാരും അവരുടെ അപരാധത്തിനു് മാപ്പുപേക്ഷിച്ചു്, വീണ്ടും സഭാമാതാവിന്റെ അങ്കുരത്തെ പ്രാപിച്ചു. മാപ്പാപ്പായും വീണ്ടും കോൺസ്റ്റാന്റിനോപ്പിളിൽ വന്നു ഗ്രീക്കുമെത്രാന്മാരും ലത്തീൻമെത്രാന്മാരും തുല്യമായുള്ള ഒരു സുന്നഹദോസു നടത്തുന്നതിനും അദ്ദേഹം അനുമതി നൽകി. ജസറീനിയാനിൽ വിശ്വാസമില്ലാതിരുന്നതിനാൽ ഇത്തവണയും പാശ്ചാത്യമെത്രാന്മാർ അയാളുടെ ക്ഷണത്തെ ആദരിച്ചില്ല. അവരുടെ അസാന്നിദ്ധ്യത്തിൽ നടത്തുന്ന ഒരു സുന്നഹദോസിൽ സംബന്ധിക്കുന്നതു് വിഹിതമെന്നു തോന്നായ്ക്കാൽ മാപ്പാപ്പാ തന്റെ പ്രതിനിധികളെ ഒട്ടിച്ചുതരിച്ചു. തന്റെ പ്രാതിനിദ്ധ്യം പാശ്ചാത്യസഭയും പൌരസ്ത്യസഭയും തമ്മിൽ ഒരു ഭിന്നിപ്പിനുപോലും കാരണമായേക്കുമെന്നായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ വിചാരം. മാത്രമല്ല, ആ സുന്നഹദോസു തുടരുന്നതു് സഭയുടെ സമാധാനത്തിനു തന്നെ ഹാനികരമാണെന്നും അദ്ദേഹത്തിനു തോന്നി. അതിനാൽ അദ്ദേഹം ഒരു പുതിയ പദ്ധതി നിർദ്ദേശിച്ചു കൊടുത്തു. തീയഡോറിന്റെ പ്രബന്ധങ്ങളെ ശപിക്കുകയും, കൽക്കദോറിയൻ സുന്നഹദോസിനാൽ സ്വീകരിക്കപ്പെട്ടവരെന്നുള്ള കാരണത്താൽ തീയഡോറിന്റെയും ഇബ്ബാസിന്റെയും പ്രബന്ധങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച യാതൊരു വാദവും ഇനിയും തുടരരുതെന്നു് നിഷ്കർഷിക്കുകയും ചെയ്യുകയായിരുന്നു അതു്. പക്ഷേ ചക്രവർത്തി ഈ നിർദ്ദേശങ്ങളെ സുന്നഹദോസിനെ അറിയിച്ചതേ ഇല്ല. മെത്രാന്മാർ കൽക്കദോറിയൻ സുന്നഹദോസുറപ്പെടെ കഴിഞ്ഞ എല്ലാ സാമൂഹികസുന്നഹദോസുകളേയും അംഗീകരിക്കയും, മൂന്നുഖ്യായങ്ങളെ പരിശോധിച്ചു നിഷേധിക്കയും, തീയഡോറിനെ മഹരോൻ ചൊല്ലുകയും ചെയ്തു. എന്നാൽ ഉപരിപ്രസ്താവിതമായ

കാരണങ്ങളാൽ മാപ്പാപ്പാ ഈ തീരുമാനങ്ങളെ അംഗീകരിച്ചില്ല. എങ്കിലും, അദ്ദേഹം ശങ്കിച്ചതുപോലെ ഒരു പാശ്ചാത്യപൗരസ്ത്യ വിയോജിപ്പ് ഉണ്ടാകാതെയിരിക്കും, ജനാവലി അനദിനം ശാന്തരായി വരികയും, നെസ്തോറിയർ ഈ പ്രബന്ധങ്ങളെ പ്രത്യേകമായി ആദരിച്ച് അതിനെ ഒരു വിജയകാരണമായി ഉപയോഗിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതിനാൽ ഉദ്ദേശം ആരുംമാനസമുദാക്ഷരേണം, അദ്ദേഹം ആ പ്രബന്ധങ്ങളെ വീണ്ടും പരിശോധിക്കുകയും ഒടുവിൽ മെത്രാന്മാരുടെ തീരുമാനങ്ങളെ സ്ഥിരീകരിക്കുകയും ചെയ്യും.

ഇപ്രകാരം മാപ്പാപ്പായുടെ സ്ഥിരീകരണം സംഭവബദ്ധമായതിനാൽ, പൗരസ്ത്യമെത്രാന്മാർ മാത്രം സംബന്ധിച്ചതും, പരിശുദ്ധ പിതാവിന്റെ പ്രതിനിധികൾപോലും സംബന്ധിക്കാതിരുന്നതുമായ ആ സുന്നഹദോസിനേയും ഒരു സാമൂഹികസുന്നഹദോസായി സഭ അംഗീകരിക്കുന്നു.

ഈ വാദമഹാസമരത്തിൽ, യാതൊരു വിശ്വാസസത്യവും വാദവിഷയമായി വന്നില്ലെന്നുള്ളത്, പ്രത്യേകം ഓർക്കേണ്ട ഒരു സംഗതിയാണ്. ഇതുകക്ഷികളും, മാപ്പാപ്പായും, പാശ്ചാത്യപൗരസ്ത്യമെത്രാന്മാരും ഈ വാസ്തവം സമ്മതിക്കുന്നു. ഈ വാദബഹളത്തിലെ ഏകപ്രശ്നം, സഭയുടെ അന്നത്തെ സ്ഥിതിയിൽ കൽക്കദോനിയൻ സുന്നഹദോസു ശപിക്കാതിരുന്ന പ്രബന്ധങ്ങളെ ശപിക്കയും മഹദോൻ ചൊല്ലാതിരുന്ന ഒരാളെ മഹദോൻ ചൊല്ലുകയും ചെയ്യുന്നത് വിഹിതമോ എന്നുള്ളതു മാത്രമായിരുന്നു. ഇപ്രകാരം വിശ്വാസസംബന്ധമല്ലാത്ത ഒരു വിഷയത്തെക്കുറിച്ചുള്ള വാദമായിരുന്നതിനാൽ, മാപ്പാപ്പാ തന്റെ അഭിപ്രായങ്ങളെയും തീരുമാനങ്ങളേയും അവസരങ്ങളും സാഹചര്യങ്ങളും ആവശ്യപ്പെട്ടതുപോലെ ഭേദപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. വിവാദവിഷയങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച് അവസാനതീരുമാനം ചെയ്യാൻ മാപ്പാപ്പായ്ക്ക് അവകാശവും അധികാരവും ഉണ്ടെന്നുള്ള പരമാധികാരവാദത്തിന്റെ പ്രസ്ഫുഷ്ടമായ പ്രകടനമാണ് നാം ഇവിടെ കാണുന്നത്. തെറ്റായിട്ടുള്ളതുകൊണ്ടാണ് അദ്ദേഹം തീരുമാനിക്കുകയും, ആ തീരുമാനത്തിന് വിധേയരാകാൻ, സഭാവിശ്വാസികളായ സകലരേയും അദ്ദേഹം നിർബന്ധിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. സത്യത്തിന്റെ സംരക്ഷകൻ എന്ന നിലയിൽ, ഈ പരമാധികാരം അനുപേക്ഷണീയവുമാണ്. സകല ജാതികളേയും പരിച്ഛിക്ഷവാണാണല്ലോ അവളുടെ സ്ഥാപകൻ അവളോടു ഉൽബോധിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നത്. വിശ്വാസത്തിനും സന്മാർഗ്ഗത്തിനും വിരു

ലമായിട്ടുള്ളതിനെ നിഷേധിക്കുന്നതും ഈ പ്രബോധനപരിധിയിലൂടെ ഉണ്ടാകുന്നതും തന്നെ.

ക്രി. വ. 610-ൽ ഹെറാക്ലിയസ് ജസ്റ്റിനിയൻറെ പിൻഗാമിയായി പൗരസ്ത്യസഭാസനത്തെ പ്രാപിച്ചു. ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ ഭരണകാലത്തു പേർഷ്യാക്കാരുടെ ആക്രമണങ്ങൾ പൂർവ്വാധിക പ്രബലപ്പെട്ടു. അവർ അന്ത്യോഖ്യായെ തരണംചെയ്ത് പലസ്തീനായേയും യേരൂശലേമിനേയും ആക്രമിച്ചു. പലസ്തീനയിൽ അനേകം സന്യാസികൾ ഇവരുടെ കരാളകരവാളങ്ങൾക്കിരയായി. യേരൂശലേമിലും ഇവരുടെ ആക്രമണം അനേക നാശങ്ങൾ വരുത്തി. അവിടുത്തെ സൈന്യനിരതനെന്നു ഇവരുടെ ദർശനമാത്രയിൽ ഓടിക്കളഞ്ഞു. അതിനാൽ നിരാലംബരായിത്തീർന്ന ആ ജനവൃഹത്തെ മർദ്ദിക്കുവാൻ അവർ യാതൊരു വിഷമവും നേരിട്ടില്ല. അവർ നിഷ്ഠൂരണം വധിച്ചു. മഠാനേകരെ തടവുകാരാക്കി ബന്ധിച്ചു. അവരുടെ മെത്രാനും ഈ കൂട്ടത്തിലുണ്ടായിരുന്നു. എന്നാൽ ഇതുകാരാണു, അവരുടെ സംഹാരമുണ്ണു അവസാനിച്ചില്ല. അവർ ആ പട്ടണത്തെ മുഴുവനും, പ്രത്യേകിച്ചു ദേവാലയങ്ങളേയും കൊള്ളയിട്ടു. ദേവാലയങ്ങളെ കൊള്ളയിടുക മാത്രമല്ല, അവരുടെ ദഹിപ്പിക്കുകകൂടെയും ചെയ്തു. നമ്മുടെ കത്തോലിക്കാ ശവകുടീരത്തിലെ മനോഹരദേവാലയം ഇങ്ങനെയാണ് നഷ്ടമായത്. എന്നാൽ ക്രിസ്ത്യാനികളുടെ വിരോധികൾ എന്ന കാരണത്താൽ യഹൂദന്മാർ ഈ സംഹാരാഗ്നിയിൽനിന്നും രക്ഷിക്കപ്പെട്ടു. നമ്മുടെ കത്തോലിക്കാ തുക്കിയ തിരുസ്തീബായും അവർ അപഹരിച്ചു. ഏതാനും പീഡനസാമഗ്രികൾ മാത്രം ചക്രവർത്തിയുടെ ഭരണാധിപതിയിൽ അവരിൽനിന്നും രക്ഷപെടുത്തി. നാലുദിവസം ഈ കരുക്കളെ ക്രിസ്ത്യാനികളുടെ വണക്കത്തിനായി കോൺസ്റ്റാന്റിനോപ്പിളിൽ പാശ്വരായി പ്രദർശിപ്പിച്ചിരുന്നു. അർമീനിയായിലെ റോക്കിസ് എന്ന സ്ഥലത്തു ഒരു കൊട്ടാരത്തിലായിരുന്നു തിരുസ്തീബാ സൂക്ഷിക്കപ്പെട്ടിരുന്നതു്.

പേർഷ്യാക്കാർ യേരൂശലേമിൽനിന്നും പോയശേഷം പലായനം ചെയ്ത് പോയിരുന്നവരിൽ ഏതാനുംപേർ സ്വദേശങ്ങളിലേക്കു തിരിച്ചുവന്നു. തടവുകാരനാക്കപ്പെട്ട മെത്രാന്റെ അസാന്നിധ്യത്തിൽ മോഡസ്റ്റസ് യേരൂശലേം ഭരണം നടത്തി. പേർഷ്യൻ ആക്രമണകാലത്തു് തിരുസ്തീബത്തിനുണ്ടായ നഷ്ടങ്ങളെ പരിഹരിക്കുവാൻ അദ്ദേഹം അക്ഷീണമായി യത്നിച്ചു. ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ ഈ പാവനശ്രമത്തിൽ അ

ലക്ഷ്യാന്തിയൻ പാത്രിയക്കീസും ഭിക്ഷാവുംശകൻ എന്ന അപരാദീയാന
ത്താൽ അറിയപ്പെടുന്നവനുമായ വി. ജോൺ അന്യൂനമായ പലേ സഹാ
യങ്ങളും ചെയ്തു. പലസ്തീനായിൽനിന്നും അലക്സാന്ത്രിയായിൽ ശരണം
ഗമിച്ച എല്ലാവരേയും പിതൃസഹജമായ വാത്സല്യത്തോടെ അദ്ദേഹം സ്വീ
കരിച്ചു. അംഗഭംഗം വന്നവരേയും, മാരക പക്ഷക്കാര പാറിയവരേയും
ആസ്പത്രിയിൽ താമസിപ്പിച്ചു ശുശ്രൂഷിച്ചും ദുഃഖിതരെ സാന്ത്വനപ്പെ
ടുത്തിയും, അവരുടെ ആവശ്യങ്ങളെയെല്ലാം നിവ്വഹിച്ചും ആ വിശുദ്ധപു
രുഷൻ അവക്കാശ്വാസം അരുളി. ഇതിനും പുറമേ അദ്ദേഹം ധനവും വ
സ്തുങ്ങളും ഭക്ഷണസാധനങ്ങളും ധാരാളമായി യേശുശലേമിലേക്കയച്ചു
കൊടുത്തു.

പേർഷ്യാക്കാരോട് ഒരു സന്ധിയുണ്ടാക്കുന്നതാണു ബുദ്ധിപൂർവ്വ
മെന്നു ഹെറാക്ലിയസ് ചക്രവർത്തിക്കറിയാമായിരുന്നു. എന്നാൽ അതി
ലേക്കു വ്യസ്യസ് ആവശ്യപ്പെട്ട പ്രഥമവ്യവസ്ഥതന്നെ ഹെറാക്ലിയസ്
അത്യന്തം വെറുത്തു. ഹെറാക്ലിയസ് ക്രിസ്തുമതം ഉപേക്ഷിക്കണമെന്നാ
യിരുന്നു അത്. എത്രയും നിന്ദാകരമായ ഈ വ്യവസ്ഥ അദ്ദേഹത്തി
ന്റെ പൌരുഷത്തെ തട്ടിയുണർത്തി തന്റെ സാമ്രാജ്യത്തിനും, മത
ത്തിനുംവേണ്ടി ജീവനെ സമർപ്പണം ചെയ്യാൻതന്നെ അദ്ദേഹം തീർച്ചയാ
ക്കി. സ്വഭടരോടുള്ള ഒരുതബോധനത്തിൽ പേർഷ്യാൻസൈന്യങ്ങൾ
വരുത്തിയ നാശത്തെ അദ്ദേഹം ഇപ്രകാരം സമാഹരിക്കുന്നു. “അവർ
വയലുകളിലെ വിളവുകളെല്ലാം നശിപ്പിച്ചു. നഗരങ്ങൾ കൊള്ളയിട്ടു.
ത്രോണോസുകളിലെ വിശുദ്ധവസ്തുക്കൾ അപഹരിച്ചു. ദേവാലയങ്ങൾ
സർവ്വവും തകർത്തു. നിങ്ങളെ പ്രതിരോധിക്കുന്ന ശത്രു ഏതുതരക്കാരുനെ
ന്നു മനസ്സിലാക്കണം. അവർ ദൈവത്തെത്തന്നെ വെല്ലുവിളിക്കുന്നു.
അവർ അവിടുത്തെ ബലിപീഠങ്ങളെ കൊള്ളി വയ്ക്കുകയും, തിരുസ്ഥലങ്ങ
ളെ അശുദ്ധമാക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. നിങ്ങൾ ധൈര്യമായി മുമ്പോട്ടിറങ്ങുക.
നമുക്കുവേണ്ടി ദൈവംതന്നെ യുദ്ധംചെയ്യും. നിങ്ങളുടെ വിശ്വാസത്തി
ന്റെ ശക്തി നിങ്ങളുടെ മരണഭീതിയെ ജയിക്കട്ടെ”. ഉജ്ജ്വലത്തായ
ഈ ഉത്ബോധനം അത്യന്തം ഫലവത്തായി പരിണമിച്ചു. ദൈവം അ
വരെ അനുഗ്രഹിച്ചു. അടുത്തടുത്തു് നാലു സമരംഗങ്ങളിൽ അവർ വി
ജയികളായി. പേർഷ്യാരാജ്യംവരെയും അവർ ശത്രുനിരയെ അനുധാവ
നംചെയ്തു. ഇങ്ങനെ റോമാസാമ്രാജ്യത്തെ ഉന്മൂലനംചെയ്തേ അടങ്ങു
എന്ന് പ്രഖ്യാപനംചെയ്ത വ്യസ്യസ് സ്വരാജധാനിയുടെ സംരക്ഷണത്തി
നുപോലും യുദ്ധം ചെയ്യേണ്ടതായി വന്നു. എങ്കിലും അയാളുടെ ദുർവ്വാ

ശി അയാൾ വെടിഞ്ഞില്ല. ധീരമായിത്തന്നെ യുദ്ധംചെയ്തു. അയാളുടെ അനേകം ഭടന്മാർ ഹെറാക്ലിയസിന്റെയും സൈന്യങ്ങളുടേയും നിസ്തുല ശക്തിക്കധീനരായി മൃതിയടഞ്ഞു. വ്യസ്തസ് രോഗബാധിതനുമായി. നിരാശനായി സിംഹാസനത്തെ തന്റെ കനിഷ്ഠപുത്രനേ ഏർപ്പിച്ചു. ഇതിൽ കൂലനായ സീമന്തപുത്രനാവട്ടെ, പിതാവിനെ ബന്ധസ്ഥനമാക്കി. പേർഷ്യായിലെ പുതിയ ചക്രവർത്തി ഹെറോക്ലിയസിനോട് സന്ധിക്കു പേക്ഷിച്ചു. ബന്ധനസ്ഥരാക്കപ്പെട്ടിരുന്ന ക്രിസ്ത്യാനികളേയും അവരുടെ മെത്രാനേയും അദ്ദേഹം സ്വതന്ത്രരാക്കി. മാത്രമല്ല, തിരുസ്സീബായും തിരിച്ചുനൽകി. 14 കൊല്ലമായി അതു് ഒരു കേവലവസ്തു മാത്രമായി കരുതി എവിടെയോ സൂക്ഷിക്കപ്പെട്ടിരുന്നുവെങ്കിലും അവർ അതു നിക്ഷേപിച്ചിരുന്ന പേടകം തുറക്കുകപോലും ചെയ്തിരുന്നില്ല. ഹെറാക്ലിയസിന്റെയും സൈന്യങ്ങളുടേയും സന്തോഷത്തിനു് അതിരില്ലായിരുന്നു. തിരുസ്സീബാ ലഭിച്ചതിലായിരുന്നു അവർക്കു കൂടുതൽ സന്തോഷവും സംതൃപ്തിയും. ഒരു വലിയ ഘോഷയാത്രയായി അവർ കോൺസ്റ്റാന്റിനോപ്പിളിലേക്കു മടങ്ങി. അധികനാൾ കഴിയുന്നതിനു മുമ്പു തന്റെ വിജയങ്ങൾക്കു സ്തോത്രം ചെയ്യാനും, ഉത്ഥാനത്തിൽ ദേവലയത്തിൽ തിരുസ്സീബായെ സ്ഥാപിക്കുന്നതിനുമായി ഹെറാക്ലിയസ് യേരൂശലേമിലേക്കു പോയി. ക്രിസ്തുവിന്റെ അനുകരിച്ചു് ആ തിരുസ്സീബായെ തോളിൽ വഹിച്ചുകൊണ്ടായിരുന്നു അദ്ദേഹം ഗാത്ത്ത്താമലയിലേക്കു കയറിയതു്. അന്നു യേരൂശലേമിലെ സഭയ്ക്കു് ഒരു സൂടിനമായിരുന്നുവെന്നു വിശേഷിച്ചു പറയേണ്ടതില്ലയോ. ആ ദിനത്തിന്റെയും ആ മഹത് സംഭവത്തിന്റെയും സ്മരണയ്ക്കായിട്ടാണു് ഇന്നും സെപ്റ്റംബർ 14-ാം-നുകരിശിന്റെ പുകഴ്ത്തുതിരുന്നാളായി സഭ അനുവത്സരം ആഘോഷിക്കുന്നതു്.

അദ്ധ്യായം ൪.

തിരുസ്സിബായുടെ പുനർലബ്ധി മുതൽ

കാറാമാൻ വരെ.

A. D. 629—814.

൧. പൌരസ്ത്യസഭ.

A. D. 630—814.

തിരുസ്സിബായുടെ പുനർലബ്ധിയിൽ സഭയ്ക്കുണ്ടായ സന്തോഷം അധികനാളത്തേക്കു പിന്നിലു. കുശാഗ്രബുദ്ധികളായ ഗ്രീക്കുകാർ ഒരു പുതിയ ഇടത്തുട് ആരംഭിച്ചു. എവുത്തിക്കിയൻ മതത്തിന്റെ ഒരു പരിഷ്കൃതരൂപമായിരുന്നു അത്. നമ്മുടെ കർത്താവിൽ ഒരു മനസ്സു ഒരു പ്രവൃത്തിയുമേയുള്ളൂ. ഇതായിരുന്നു അവരുടെ പുതിയ പ്രബോധനം. ഇതിനാൽ ഏകചിത്തവാദികൾ എന്നവരെ വിളിക്കപ്പെടുന്നു. കത്തോലിക്കാസഭയാവാട്ടെ ദിവ്യരക്ഷകനിൽ അവിഭാജ്യങ്ങളെങ്കിലും വ്യത്യസ്തങ്ങളായ രണ്ടു സ്വഭാവമുള്ളതുപോലെ വ്യത്യസ്തങ്ങളും എന്നാൽ പരസ്പരഭിന്നങ്ങളുമല്ലാത്ത രണ്ടു മനസ്സും ഉണ്ടെന്നു പഠിപ്പിക്കുന്നു.

കോൺസ്റ്റാന്റിനോപ്പിൽ പാത്രിയർക്കീസായ സെർജിയസ് ഈ നവീനപാഷണ്ഡതയെ ശക്തിയോടെ സംരക്ഷിക്കുകയാൽ ഇതിനു് അനല്പമായ ശക്തിയും പ്രചാരവും ലഭിച്ചു. ഹെറാക്ലിയസ് ചക്രവർത്തിയേപ്പോലും അയാൾ കൈശലത്തിൽ സ്വാധീനപ്പെടുത്തി. ഇതിന്റെ ഫലമായി ചക്രവർത്തി ഇവക്കനുക്രമമായി എക്തെസിസ് (Ecthesis) അഥവാ ആവിഷ്കരണം എന്ന ഒരു വിളംബരം പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തി. എന്നാൽ യേരൂശലേം പാത്രിയർക്കീസായ സൊഫ്റോണിയസ് തന്റെ സർവ്വശക്തി കൂട്ടുപയോഗിച്ച് ഈ പാഷണ്ഡതയെ എറ്റുത്തു. ഇതിനെതിരായി അദ്ദേഹം പ്രസിദ്ധീകരിച്ച പ്രബന്ധത്തിൽ നമ്മുടെ കർത്താവിന്റെ ഇരു സ്വഭാവങ്ങളേയും തെറ്റിധരിക്കാൻ പാടില്ലാത്ത വിധത്തിൽ വ്യാവർത്തനം ചെയ്തശേഷം അങ്ങേ ദീക്ഷിതങ്ങളേയും അതിന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങളേയും സംബന്ധിച്ചുള്ള കത്തോലിക്കാ പ്രബോധനത്തെ വിശദീകരിച്ചിരിക്കുന്നു.

സെർജിയസ്, ഹോണോറിയസ് മാപ്പാപ്പായുടെ ജാഗരൂകതയേയും കാൽക്കൂടാ അസന്നിദ്ധമായ രീതിയിൽ മനസ്സിലാക്കുവാനുള്ള പ്രാവീണ്യത്തേയും വളരെ അധികം ഭയപ്പെടുകയാൽ അദ്ദേഹത്തിൽനിന്നും ഈ പാഷണ്ഡതക്കനുകൂലമായി എന്തെങ്കിലും ഒരു പ്രസ്താവനയുണ്ടാകുവാൻ അയാൾ ആഗ്രഹിച്ചു. ഈ ഉദ്ദേശത്തോടുകൂടി, സെർജിയസ്, മാപ്പാപ്പായിക്കൊരേഴത്തയച്ചു. താൻ അഭിനയിച്ച ഭാഗത്തെ നിശ്ശേഷം മാറ്റം, വിഷമപൂർണ്ണവും, അന്യർക്കു ഇടയ്ക്കുള്ള കാരണമാകാവുന്നതുമായ ഈ വിഷയത്തെ സംബന്ധിച്ചു മാപ്പാപ്പായുടെ അഭിപ്രായം, ചോദിക്കുന്നുവെന്ന നിലയിൽ മാത്രവും, പ്രകൃതവിഷയത്തെ തെറ്റിദ്ധരിക്കുവാൻ തക്ക പദങ്ങളും പ്രയോഗിച്ചും എഴുതിയ ആ എഴുത്തു തന്റവൈശാരിക്യം നിറഞ്ഞ ഒന്നാണെന്നായിരുന്നു. ഹോണോറിയസ് മാപ്പാപ്പാ ഈ എഴുത്തിന് മറുപടി അയയ്ക്കുകയും ചെയ്തു. പക്ഷേ ഈ പാഷണ്ഡതയെ അനുകൂലിക്കുന്നതായി യാതൊരു പ്രസ്താവനയും അതിലില്ലായിരുന്നു. അതിനാൽ സെർജിയസ് ആ എഴുത്തു് എങ്ങും ഉദ്ധരിക്കുകയുണ്ടായില്ല. എന്നാൽ ഹോണോറിയസ് മാപ്പാപ്പായുടേയും, സെർജിയസിന്റെയും മരണശേഷം ചിലർ, ഈ എഴുത്തിനെ ആസ്പദമാക്കി മാപ്പാപ്പാ ഏകചിത്തവാദത്തെ അനുകൂലിച്ചുവെന്നു ഉൽഘോഷിക്കുകയുണ്ടായി. ഇതു് അതർഥമില്ലാത്ത വെറും പൊള്ളവചനം മാത്രമാണു്. ഹോണോറിയസ് മാപ്പാപ്പായില്ലാതെ തെരുവരിയെങ്കിൽ, അതു് കൌശലക്കാരനായ സെർജിയസിനേക്കുറിച്ചു് യാതൊരന്വേഷണവും നടത്താതെ അയാൾക്കു മറുപടി അയച്ചുവെന്നതിൽ മാത്രമാണു്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രസ്താവനയിൽ യാതൊരു തെറ്റും ഉണ്ടായില്ല. ജോൺ ചതുർത്ഥൻ മാപ്പാപ്പായും കോൺസ്റ്റാന്റിനോപ്പിളിലെ ആശുപത്രിയായ വി. മാക്സിമസ്, ഈ വാസ്തവത്തെ ശക്തിയായി സമർത്ഥിച്ചിട്ടുണ്ടു്. ഹോണോറിയസിന്റെ പിൻഗാമിയായ സെവേരീനസ് മാപ്പാപ്പാ ഈ പാഷണ്ഡതയേയും അതിനെ അനുകൂലിച്ച രാജകീയവിളംബരത്തേയും ഒന്നുപോലെ നിഷേധിച്ചു ശപിച്ചു. വിശുദ്ധനായ മാർട്ടിൻമാപ്പാപ്പായും ഈ തീരുമാനത്തേത്തന്നെ സ്ഥിരീകരിച്ചു. മാത്രമല്ല, ഈ വിഷയത്തിൽ അദ്ദേഹം പ്രകടിപ്പിച്ച തീർപ്പതയും ശുഷ്കാന്തിയും നിമിത്തം തന്റെ സ്വാതന്ത്ര്യവും ജീവനുംപോലും ബലികഴിക്കേണ്ടതായി വന്നു. ഹെറാക്ലിയസിന്റെ പിൻഗാമിയായ കോൺസ്റ്റാന്റിനസ് ഏകചിത്തവാദികൾക്കനുകൂലമായി പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയ വിളംബരത്തെ പ്രതിഷേധിക്കുകയാൽ ബന്ധനത്തിനും, മർദ്ദനത്തിനും, അവസാനം വിപ്രവാസത്തിനും, വിശുദ്ധ മാർട്ടിൻ വിധേയനാകേണ്ടതാ

യിട്ടാണു് വന്നതു്. വിപ്ലവാവസ്ഥകാലത്തും, അദ്ദേഹം തന്റെ ആത്മീകാജ്ഞങ്ങളുടെ കാര്യം വിസ്തരിച്ചില്ല. എന്നും ഊർജ്ജസ്വലങ്ങളായ തന്റെ ചാക്രികലേഖനങ്ങളെ തുടർന്നുകൊണ്ടിരുന്നു. പക്ഷെ ബന്ധനകാലത്തു ലഭിച്ച മർദ്ദനങ്ങളുടെ ശക്തിയാൽ, ഏറെ താമസിയാതെ അദ്ദേഹം ഐഹികവാസം വെടിഞ്ഞു. ഏകചിത്തവാദികളോടുള്ള പ്രതിഷേധത്തിൽ മാർട്ടിൻമാർപ്പാപ്പായുടെ വലംകയ്യായി നിന്നു സധീരം പോരാടിയ വേരൊരാരും മാക്സിമാസ് എന്ന സന്യാസവൈദികനായിരുന്നു. അദ്ദേഹവും അതിശക്തിയായി പീഡിക്കപ്പെട്ടു. അദ്ദേഹത്തെ ആദ്യം ചമട്ടികൊണ്ടടിക്കയും, അനന്തരം നാറു മുറിച്ചുകുളകയും ഒടുവിൽ നാടുകടത്തുകയുമാണു് ചെയ്തതു്.

കോൺസ്റ്റാന്റിനോപ്പിന്റെ ചിന്താമിയായ കോൺസ്റ്റാന്ററീൻ പൊഗനാത്തസ് എന്ന ചക്രവർത്തി ഒരു സമാധാനകാക്ഷി ആയിരുന്നു. സഭയുടെ സമാധാനത്തിനുവേണ്ടി അദ്ദേഹം അഗതേതാമാർപ്പാപ്പായുടെ അംഗീകാരത്തോടും അനുവാദത്തോടും ഒരു സാമൂഹികസുനന്ദദോഷ വിളിച്ചുകൂട്ടി. ഇതിൽ അദ്ധ്യക്ഷം വഹിക്കുന്നതിനായി മാർപ്പാപ്പാ മൂന്നു പ്രതിനിധികളെ അയച്ചിരുന്നു. ചക്രവർത്തിയുടെ കൊട്ടാരത്തിൽ വച്ചു തന്നെയായിരുന്നു ഈ സുനന്ദദോഷ നടത്തിയതു്. എല്ലാ സമ്മേളനങ്ങളിലും ചക്രവർത്തി സംബന്ധിക്കുകയുണ്ടായി. പതിവനുസരിച്ചു് ഈ സമ്മേളനങ്ങളിലും വി. സുവിശേഷം പുഷ്പമായി പ്രതിഷ്ഠിക്കപ്പെട്ടിരുന്നു. അവർ വിശുദ്ധ ഗ്രന്ഥങ്ങളേയും, സഭാപിതാക്കന്മാരുടെ പ്രബോധനങ്ങളേയും, മുൻസുനന്ദദോഷുകളിലെ കാനോനുകളേയും അദ്ധ്യക്ഷനായി പരിശോധിച്ചശേഷം, സെർജിയസിന്റെ നൂതനോപദേശം പ്രമാണപരവും, വഞ്ചനാപൂർണ്ണവും, കത്തോലിക്കാ പ്രബോധനങ്ങൾക്കു വിരുദ്ധവുമാണെന്നു് ഐകകണ്ഠ്യേണ തീരുമാനിച്ചു. വി. സൊഫ്തോണിയസ് ഈ പാഷണ്ഡതയ്ക്കെതിരായി പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിരുന്ന പ്രബന്ധത്തേയും അവർ പരിശോധിക്കാതിരുന്നില്ല. അതു് സത്യവിശ്വാസത്തന്നുകൂലവും, അപ്പസ്തോലന്മാരുടേയും പിതാക്കന്മാരുടേയും ഉപദേശങ്ങളോടു യോചിച്ചതും ആണെന്നായിരുന്നു അവരുടെ അഭിപ്രായം. മുൻസുനന്ദദോഷുകളിലെ കാനോനുകളോടു് അവർക്കുള്ള വിശ്വാസസൈക്യത്തെ പ്രകടിപ്പിച്ചശേഷം, ആ സഭാപിതാക്കന്മാർ ഇപ്രകാരം പ്രസ്താവിച്ചു. “മിശിഹായിൽ വ്യത്യസ്തങ്ങളായ രണ്ടു മനസ്സും, രണ്ടു പ്രവർത്തനങ്ങളും ഉണ്ടെന്നു ഞങ്ങൾ തീരുമാനിക്കുകയും, ഏതദിപരീതമായ പ്രബോധനത്തെ നിരോധിക്കയും ചെയ്യുന്നു. ഒരു ചിത്തവും ഒരു പ്രവർത്തനവുമേ ഉള്ളു എ

ന്ന വാദം, അപ്പോസ്തോലന്മാരുടേയും പിതാക്കന്മാരുടേയും പ്രബോധനങ്ങളാൽ, സുനഹദോസുകളുടെ തീരുമാനങ്ങളാൽ വിരുദ്ധമാകയാൽ നീചവും ഗർഹണീയവുമായ ആ ഉപദേശത്തെ ഞങ്ങൾ നിഷേധിക്കുന്നു". അനന്തരം അവർ ഈ നൂതനോപദേശം ശപിച്ചു മഹരോൻ ചൊല്ലി. ഈ സുനഹദോസിന്റെ സകല നടപടികളിലും, മാർപ്പാപ്പയുടെ പ്രതിനിധികളും അതിൽ സംബന്ധിച്ച 180 മെത്രാന്മാരും ഒപ്പുവെച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇതോടുകൂടി ഏകചിത്തവാദം അവസാനിച്ചു. ക്രി. വ. 687-ൽ നടന്ന ഈ സുനഹദോസിനെ ആദാമത്തെ പൊതുസുനഹദോസായി ഗണിക്കപ്പെടുന്നു. ഈ പാഷണ്ഡത പാശ്ചാത്യരാജ്യങ്ങളിലെങ്ങും പ്രചരിച്ചില്ലെന്നുള്ളതും പ്രത്യേകം പ്രസ്താവ്യമാണ്.

കോൺസ്റ്റാന്റിൻ പെഗ്നാത്തൂസിന്റെ ചിൻഗാമികൾ മൃഗീയരും അവിവേകികളും ആയിരുന്നു. മത്സരവും കലഹവുമായിരുന്നു അവരുടെ പ്രധാന തൊഴിൽ. എഴുപതു കൊല്ലങ്ങൾക്കിടയിൽ എട്ടു ചക്രവർത്തികൾ നിഷ്ഠൂരമരണം പ്രാപിച്ചു. അനന്തരം സമരപ്രിയനും, ഇസ്രവൂറിയൻ എന്നറിയപ്പെടുന്ന ചന്ദ്രമായ ലിയോ മൂന്നാമൻ സിംഹാസനാരൂഢനായി. യുദ്ധത്തിനായി പോയി താമസിച്ചിരുന്ന ഒരു കൂടാരത്തിൽ ജനിക്കുകയും അവിടെത്തന്നെ വളരുകയും ചെയ്തതിനാൽ അയാളുടെ വിദ്യാഭ്യാസം വേണ്ടവിധം നടത്തുവാൻ സാധിച്ചിരുന്നില്ല. അങ്ങനെ അജ്ഞനായി വളർന്നിട്ടും ഒരു മതപരിഷ്കർത്താവായിത്തീരണമെന്നായിരുന്നു ലിയോയുടെ മോഹം. പ്രതിമകളോടു ചെയ്യുന്ന ആദരവിലും, വണക്കത്തിലും എങ്ങിനെയോ അയാൾക്കൊരവജ്ഞ ഉണ്ടായി. കത്തോലിക്കാസഭയിൽ അതിപ്രാക്തനകാലം മുതൽ നടന്നുവന്ന ഈ പതിവിനെ വിഗ്രഹാരാധനയായി സങ്കല്പിച്ചു മേലാൽ ദേവാലയങ്ങളിൽ നമ്മുടെ കർത്താവിന്റെയും, വിശുദ്ധന്മാരുടേയും പ്രതിമകൾ സ്ഥാപിക്കുകയോ അവയെ വണങ്ങുകയോ ആദരിക്കുകയോ ചെയ്യരുതെന്നും അയാൾ നിരോധിച്ചു. കത്തോലിക്കാമതത്തിന്റെ തത്വത്തിനും ആചാരത്തിനും വിരുദ്ധമായ ഈ ആജ്ഞയെ കത്തോലിക്കാലോകം ഒന്നുപോലെ പ്രതിഷേധിച്ചു. പ്രത്യേകിച്ചു കോൺസ്റ്റാന്റിനോപ്പിൾ പാത്രിയർക്കീസായ ജെർമാന്താസും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആഖ്യാതമികമേന്മയുമടങ്ങും ഇക്കാര്യത്തിൽ അന്നുസാധാരണമായ ഒർജ്ജിത്യവും പൗരുഷവും പ്രകടിപ്പിച്ചു. അദ്ദേഹം ആദ്യം ലിയോയുമായി ചില രഹസ്യസമ്മേളനങ്ങൾ നടത്തി. കത്തോലിക്കാസഭയിലെ ഈ ആചാരം എങ്ങനെ വിഗ്രഹാരാധന ആകുന്നില്ലെന്നു കാണിപ്പാൻ ശ്രമിച്ചു. എന്നാൽ ഈ ശ്രമം അ

ജ്ഞനായ ലീയോവിൽ യാതൊരു ഗുണവും ഉള്ളവർക്കുണ്ടെന്നു കണ്ട യൂടൻ ജെർമാനുസ് വിവരം അന്നത്തെ മാപ്പാപ്പായായിരുന്ന ഗ്രീഗരി രണ്ടാമനെ അറിയിച്ചു. അദ്ദേഹം ജെർമാനുസിന്റെ ശ്രമങ്ങളെ അഭിനന്ദിക്കുകയും, ന്യായവിരുദ്ധവും അധർമ്മപരവുമായ തന്റെ വിചാരത്തെ പിൻവലിക്കാൻ ലീയോയെ ഉൽബോധിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. സഭയുടെ വിശ്വാസത്തെയോ ആചാരത്തെയോ സംബന്ധിക്കുന്ന യാതൊരു കാര്യത്തിലും പ്രവേശിപ്പാൻ ലീയോയ്ക്ക് അവകാശമോ അർഹതയോ ഇല്ലെന്നും, അദ്ദേഹം ആ തിരുവെഴുത്തിൽ സ്പഷ്ടമായി പ്രസ്താവിച്ചിരുന്നു. സമരപ്രിയനും അജ്ഞാനമായ ഒരാളിൽനിന്നും ഇതിനു ലഭിക്കാവുന്ന മറുപടി എന്താണെന്നു ഏതാരുമോ ഉറപ്പുമാണല്ലോ. കണ്ണിൽ കണ്ട സകല പ്രതിമകളേയും അയാൾ ചുട്ടു ഭാസ്മമാക്കി. വിശുദ്ധന്മാരുടെ ചിത്രങ്ങളാൽ അലംകൃതമായ ഭിത്തികളെ അയാൾ വെള്ള അടിച്ചു. രാജകൊട്ടാരത്തിൽ പ്രധാന കവാടത്തു്കൽ കോൺസ്റ്റാന്റായിനാൽ സ്ഥാപിതമായിരുന്ന ഒരു വലിയ ക്രൂശരൂപത്തെ കഷണം കഷണംമായി വെട്ടി മുറിക്കുന്നതിനും അയാൾ ആജ്ഞകൊടുത്തു. ക്രൂശിൽ തൂങ്ങിക്കിടക്കുന്ന മിശിഹായുടെ രൂപത്തെ വെട്ടി മുറിക്കുവാൻ നിയുക്തരായവനെ, അതിൽനിന്നും നിവർത്തിപ്പിക്കാൻ അവിടെയുണ്ടായിരുന്ന ഏതാനും സ്ത്രീജനങ്ങൾ തീവ്രമായി ശ്രമിച്ചു. അവർ കേണവീണപേക്ഷിച്ചു നോക്കി. പക്ഷെ ആ കശ്മലനാകട്ടെ യാതൊരു കലുക്കവും ഇളക്കവും കൂടാതെ നമ്മുടെ കർത്താവിന്റെ തിരുമുഖഛായയിൽ തന്റെ കോടാലിവച്ചു. ദുഃഖവും കോപവും സഹിക്കവയ്ക്കാതെ ആ സ്ത്രീകൾ, അയാൾ നിന്ന കോവണിയുടെ ചുവടു വലിച്ചു മാറി അയാളെ താഴെയിട്ടു. ഭയങ്കരമായ ആ വിഴുയൽ ആ ദൃഷ്ടൻ മരണം പ്രാപിക്കുകയും ചെയ്തു. ഉടൻതന്നെ ചക്രവർത്തി ആ സ്ത്രീകളേയും അവരെ അതിൽ പ്രേരിപ്പിച്ചുപോയും മരണശിക്ഷയ്ക്കു വിധിച്ചു. പാത്രിയർക്കീസായ ജെർമാനുസിനെ നാട്ടു കടത്തി. ഈ വിപ്രവാസവേളയിലാണ് അദ്ദേഹം ചരമം പ്രാപിച്ചത്. മരിക്കുമ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിനു 90 വയസ്സു പ്രായമുണ്ടായിരുന്നു. ക്രി. വ. 737-ലാണ് ഈ സംഭവങ്ങളൊക്കെയും നടന്നത്.

ലീയോയുടെ പുത്രനായ കോൺസ്റ്റാന്റായിൻ കൊപ്രേണിമസ് ലീയോയുടെ പിൻഗാമിയായി സിംഹാസനത്തെ പ്രാപിച്ചു. ഇയാൾ സ്വഭാവത്തിൽ പിതാവിന്റെ ശരിപകുപ്പു തന്നെയായിരുന്നു. പിതാവിന്റെ പ്രതിമാണ്ടേകശ്രമത്തെ കൊപ്രേണിമസ് ഉൾജ്ജിതമായി തുടർന്നു. വിശുദ്ധന്മാരുടെയും മറ്റും പ്രതിമകളെ വണങ്ങിവന്നവരോട്

ഇയാൾ ചെൽക്കു മർദ്ദനം എത്രയും ഭയങ്കരമായിരുന്നു. മതബോധലേശ
വുമില്ലാതെ, ക്രൂരതയുടേയും മതാവഹേളനത്തിന്റെയും, മദ്ധ്യത്തിൽ
വളന്ന് ഒരു കിമാരനിൽ നിന്നും, ഇതല്ലാതെ ആശിക്ഷവാദമില്ലല്ലോ.
മരണശിക്ഷയോ അംഗവിഭജനമോ ആയിരുന്നു അവർക്കു സാധാരണ ല
ഭിച്ച ശിക്ഷ. ചിലരുടെ കണ്ണുകൾ മുഴുനൊട്ടത്തു. മാർചിലരുടെ നാ
സികകൾ ഹേദിച്ചു. വേറെ ചിലരെ ചമ്മട്ടി കൊണ്ടടിച്ച ശേഷം
(Bosphorus) ബോസ്ഫോറസ് ഉൾക്കടലിൽ എറിഞ്ഞുകളയുകയും ചെ
യ്തു. സന്യാസികളെ പീഡിപ്പിക്കുന്നതിൽ ഇയാൾ പ്രത്യേകസന്തോ
ഷം പ്രകടിപ്പിച്ചു. വിശുദ്ധരായ അവരോടു ഇയാൾ ചെൽക്കു പീഡന
ങ്ങൾ അവസ്ഥനീയങ്ങളായിരുന്നു. അവരെ താറിൽ മുക്കിയശേഷം അ
തിനു തീ കൊള്ളുത്തി. അവരുടെ ശിരസ്സുകളെ പ്രതിമകൾ തല്ലിതകർക്കു
ന്നതിനുള്ള ഒരുപകരണമാക്കി. എന്നാൽ അയാളുടെ ആജ്ഞാപ്രകാരം
നടക്കുന്ന ഈ മർദ്ദനത്തിന്റെ വിവരങ്ങൾ ലഭിച്ചതുകൊണ്ടുമാത്രം അ
യാൾ തൃപ്തനായില്ല. സ്വന്തം കണ്ണുകൾ കൊണ്ടു തന്നെ ഇവയെല്ലാം
കണ്ടു രസിക്കുവാനായിരുന്നു അയാളുടെ മോഹം. അതിനാൽ കൊട്ടാര
വളപ്പിന്റെ പ്രധാനവാതുക്കൽ ഒരു പ്ലാറ്റ്ഫോം നിർമ്മിച്ചു, പ്രത്യേക
ആസനങ്ങളും തയ്യാറാക്കി, സർവ്വവിധ രാജകീയാംശങ്ങളോടുകൂടി
അവിടെ ചെന്നിരുന്നു ക്രൂരമായ ഈ സംഭവങ്ങൾ വീക്ഷിച്ചു അയാൾ
നിവൃത്തി അടഞ്ഞു. അന്ന് സൂര്യതപ്തപാരത്തിനു പ്രസിദ്ധനായി സ്റ്റേപ്പാ
നോസ് എന്ന ഒരു ആത്മശ്രേഷ്ഠൻ നിക്കോമോഡിയായിൽ ജീവിച്ചി
രുന്നു ഇദ്ദേഹത്തെ പാശ്ചാത്യർക്കായി കിട്ടുവാൻ കോൺസ്റ്റാന്റായി
ന്റ് ഒരു മോഹം കടന്നു കൂടി. അതിനാൽ ചക്രവർത്തി അദ്ദേഹത്തെ
കോൺസ്റ്റാന്റാന്റിനോപ്പിളിലേക്കു വിളിപ്പിച്ചു, അദ്ദേഹവുമായി ഒരു
വാദപ്രതിവാദം ചെയ്തു. ചക്രവർത്തി അദ്ദേഹത്തോടു ചോദിച്ചു. “വിവേ
കശൂന്യനായ മനുഷ്യ! യേശുവിനെ ഉപദ്രവിക്കാതെ ഒരു കുരിശുരൂപ
ത്തിൽ ചവുട്ടാൻ എനിക്കു സാധിക്കുകയില്ലേ?” ഉടനെ ആ ആത്മശ്രേഷ്ഠൻ,
ചക്രവർത്തിയുടെ ഹായ ഉള്ള ഒരു നാണയമെടുത്തു് അവിടുത്തെ
അവമാനിക്കാതെ എനിക്കു ഇതിന്മേൽ ചവുട്ടാനും സാധിക്കുമായിരിക്കുമ
ല്ലോ എന്നു പറഞ്ഞ് അതിന്മേൽ ചവുട്ടി. ഇതുകണ്ടു് കുപിതരായ ഭടജനം
അദ്ദേഹത്തെ തൽക്ഷണം തന്നെ ഖണ്ഡിച്ചു. അപ്പോൾ ആ ആത്മ
ശ്രേഷ്ഠൻ ഇപ്രകാരം പ്രസ്താവിച്ചു. “കൊള്ളാം. ഒരു ഐഹികരാജന്റെ
രൂപത്തിൽ ചവുട്ടുന്നത് കറകരമാണ്; എന്നാൽ രാജാക്കളുടെ രാജാ
വിന്റെ പ്രതിമയെ ചുട്ടു് ഭസ്മമാക്കുന്നത് കാര്യമല്ല.” ഇതിനു ശരി

യായ ഉത്തരം പറവാൻ അവിടെ ഉണ്ടായിരുന്നതിൽ ആക്ഷം സാധിച്ചി-
 ല്ല. എങ്കിലും ചക്രവർത്തി ആ പുരോഹിതനെ മരണശിക്ഷയ്ക്കു വിധിച്ചു.
 അദ്ദേഹത്തിന്റെ ധൈര്യത്തെയും ക്ഷമയെയും പ്രശംസിച്ചതിനും, അദ്ദേ-
 ഹത്തോടു സഹതപിച്ചതിനും, 19 ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരും പീഡിപ്പിക്ക-
 ള്പ്പെട്ടു. മാത്രമല്ല, പ്രധാനപ്പെട്ട രണ്ടുപേരുടെ ശിരശ്ചേദനവും ചെയ്തു.
 ഈ മർദ്ദനം തലസ്ഥാനനഗരിയിൽനിന്നും കൂമേണ സാമ്രാജ്യത്തിന്റെ
 ഓരോ പ്രോവിൻസുകളിലേക്കും വ്യാപിച്ചു. കത്സിതവൃത്തികളായ ചി-
 ല ഗവണ്ണർമാർ ചക്രവർത്തിയുടെ പ്രീതി സമ്പാദിക്കുവാൻ ഇതുതന്നെ
 നല്ല മാർഗ്ഗമെന്നു കണ്ടു നിശ്ചലവിശ്വാസികളായ കത്തോലിക്കരെ നിർ-
 ദ്രയം പീഡിപ്പിച്ചു. വിശുദ്ധന്മാരുടെ പ്രതിമകൾ മാത്രമല്ല, അവരുടെ
 തിരുശിഷ്യങ്ങളേയും ഇവർ നശിപ്പിച്ചു. അവയെ അവർ നദിയിൽകൂടെ
 ഒഴുക്കുകയും, ഓടകളിൽ വിതരുകയും, മൃഗങ്ങളുടെ അസ്ഥികളുടെ കൂടെ ദ-
 ഹിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. പരിശുദ്ധാത്മാവു് ആവശിച്ചിട്ടുള്ളതും, അനേകം
 അത്ഭുതങ്ങൾക്കു നിദാനവുമായ ആ അനർഘസാധനങ്ങളെ അശുദ്ധപ്പെ-
 ട്തതുവാൻ എത്ര ഗർഹണീയമായ മാർഗ്ഗത്തേപ്പോലും സ്വീകരിപ്പാൻ ഇ-
 വർ മടിച്ചില്ല.

കൊപ്രോണിയസിന്റെയും, പുത്രനായ ലീയോ ചതുർത്ഥന്റെയും മര-
 ണശേഷം ഐറിൻ ചക്രവർത്തിനി, മൈനറായ സ്വസ്തുതനുവേണ്ടി രാജ്യ-
 ഭാരം നടത്തി. പീഡിതയായ സഭയ്ക്കു് അവളിൽനിന്നു് അനല്പമായ സ-
 മാധാനവും, സമാശ്വാസവും ലഭിച്ചു. ഐറിൻ, പ്രതിമഭയ്ക്കുകൾക്കു ഭ-
 ക്തിശ്ശൂന്യതയെ വെറുക്കുകയും കത്തോലിക്കാവിശ്വാസത്തെ ഗാഢമായി
 സമാശ്ലേഷിക്കുകയും ചെയ്തു. തന്റെ മുൻഗാമികളുടെ ഭരണകാലത്തു സ-
 ഭാമാതാവിനു ലഭിച്ച ക്ഷതത്തെ പരിഹരിക്കുന്നതിനും, അവർ ശ്രമി-
 ക്ക്കാതിരുന്നില്ല. കോൺസ്റ്റാന്റിനോപ്പിൾ പാത്രിയർക്കീസായ ടറാ-
 സന്റെ നിർദ്ദേശാനുസരണം അഗ്രിയാൻ മാപ്പാപ്പായുടെ അംഗീകരണ-
 തോടുകൂടി ആ ചക്രവർത്തിനി നിഖ്രായിൽവെച്ചു് ഒരു സാമുത്രികസുന-
 ഹദോസു നടത്തി. രാജകീയനഗരമായ കോൺസ്റ്റാന്റിനോപ്പിളിൽ
 വച്ചുതന്നെ അതു നടത്തണമെന്നായിരുന്നു അവരുടെ അഭിലാഷമെങ്കി-
 ലും, പ്രതിയോഗികളായ പ്രതിമാഭയ്ക്കുകൾക്കു പ്രതിരോധനങ്ങളെ ഭയന്നാ-
 ണു് ഒടുവിൽ അതു നിഖ്രായിലേക്കു മാറ്റിയതു്. 377 മെത്രാന്മാരും
 മാപ്പാപ്പായുടെ രണ്ടു പ്രതിനിധികളും ഈ സുനഹദോസിൽ സംബന്ധി-
 ച്ചു. സമാധാനപാലനത്തിനു രണ്ടു രാജകീയ കമ്മീഷണർമാരും നിയോഗി-
 ക്കപ്പെട്ടിരുന്നു. ആകെ എട്ടു സമ്മേളനങ്ങൾ ഉണ്ടായിരുന്നു. ഒന്നാ-
 മത്തെ സമ്മേളനത്തിൽ പരിശുദ്ധപിതാവയച്ചിരുന്ന തിരുവെഴുത്തു വാ-

ഭിച്ഛു. ഇതിൽ പ്രതിമാവണക്കത്തേക്കുറിച്ചുള്ള കത്തോലിക്കാസഭയുടെ വിശ്വാസത്തെ വിശദീകരിക്കുകയും, സംരക്ഷിക്കുകയും ചെയ്തതിനു പുറമേ, ആ ഭക്തികൃത്യത്തിന്റെ പ്രകൃതിയേയും പ്രസംഗിച്ചുകൊണ്ടായി പ്രസ്താവിച്ചിരിക്കുന്നു. മഹമ്മദിയരുടെ പ്രതിബന്ധങ്ങളോട് സമ്മേളനങ്ങളിൽ സന്നിഹിതരാകുവാൻ സാധിക്കാതെയിരുന്ന വേറെ പല പൗരസ്ത്യമെത്രാന്മാരുടെ എഴുത്തുകളും അവിടെ വായിക്കപ്പെട്ടു. അവരുടെയെല്ലാം അഭിപ്രായങ്ങൾ പരിശുദ്ധപിതാവിന്റെ അഭിപ്രായത്തോടു യോജിച്ചിരുന്നു. അവിടെ സമ്മേളിച്ച സഭാപിതാക്കന്മാർ, അനന്തരം വിശുദ്ധ ഗ്രന്ഥത്തേയും, പിതാക്കന്മാരുടെ പ്രബന്ധങ്ങളേയും ഉദ്ധരിച്ചുകൊണ്ടു്, പ്രതിമാഭജനകളുടെ വാടങ്ങളെ നിശ്ശേഷം ഖണ്ഡിക്കുകയും, താഴെക്കാണുന്ന തീരുമാനം ചെയ്തയും ചെയ്തു. “തിരുസ്വരൂപങ്ങളെ ദേവാലയങ്ങളിൽ പ്രതിഷ്ഠിക്കുകയും, തിരുപ്പാത്രങ്ങളിലും, ദേവാലയസംബന്ധമായ എല്ലാ തിരുവസ്ത്രങ്ങളിലും ചിത്രീകരിക്കുകയും മാത്രമല്ല, ഭവനങ്ങളിലും, വഴിയരികിലുംകൂടെ അവയെ സ്ഥാപിക്കുകയും ചെയ്യണമെന്നു ഞങ്ങൾ തീരുമാനിക്കുന്നു. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ ദിവ്യരക്ഷകന്റെയും, അവിടുത്തെ ജനനിയുടേയും, അപ്പസ്തോലന്മാരുടേയും മറ്റു വിശുദ്ധന്മാരുടേയും പ്രതിമകളുടെ ദർശനം, ആ പ്രതിമകൾ, ആരേക്കെ സൂചിപ്പിക്കുന്നുവോ അവരേക്കുറിച്ചുള്ള ഓർമ്മ നമ്മിൽ വരുത്തുന്നതിനും അവരെ വണങ്ങുന്നതിനും നമ്മേ പ്രേരിപ്പിക്കുന്നു. ദൈവത്തിനു മാത്രം ചെയ്യേണ്ടതായ ആരാധന അവർക്കു് നാം നൽകുവാൻ പാടില്ലെന്നിരുന്നാലും അവരെ ആദരിക്കുന്നതിനും വണങ്ങുന്നതിനും നമുക്കു കടമയുണ്ടു്. സ്ത്രീബാലയുടേയും ചി. ഗ്രന്ഥത്തിന്റെയും മുമ്പിലെന്നപോലെ അവയുടെ മുമ്പിലും തിരികൾ കത്തിക്കുകയും, ധൂമാർച്ചനം ചെയ്തുകൊണ്ടും ചെയ്യാം. അതു് ആ പ്രതിമകൾക്കായിട്ടല്ല; പ്രത്യേക ഏതൊരാൾ ആ പ്രതിമയാൽ പ്രതിനിധീകരിക്കപ്പെടുന്നുവോ ആ ആളിനായിട്ടത്രേ. സഭാപിതാക്കന്മാരുടേയും, കത്തോലിക്കാസഭയുടേയും പ്രബോധനവും ഇതുതന്നെയാണു്.” പരിശുദ്ധപിതാവിന്റെ പ്രതിനിധികളും, മറ്റൊരാൾ മെത്രാന്മാരും ഈ തീരുമാനത്തിൽ ഒപ്പുവെച്ചു. ഇങ്ങനെ പ്രതിമാഭജനകമതം ശപിക്കപ്പെട്ടു. 16ാം നൂറ്റാണ്ടിൽ ലൂഥർ, ആ അബദ്ധസിദ്ധാന്തത്തെ വീണ്ടും രംഗത്തിറക്കിയതുവരെ അതു തലപൊക്കിയതുമില്ല.

നിർഭാഗ്യവശാൽ ഐറിഷ് ചക്രവർത്തിനിയുടെ അന്ത്യം, അത്യന്തം മർദ്ദേകമായിരുന്നു. ക്രി. വ. 802-ൽ നീറോ ഫോറസ് എന്ന ഒരു ഭൂഷണാൽ അവർ വിഷ്ണാസിതരാവുകയും ഒടുവിൽ ഭയങ്കരമായ ദാരിദ്ര്യമനുഭവിച്ചു് മരണം പ്രാപിക്കുകയുമാണു് ചെയ്തതു്. ഈ നീസോഫോറസ് കത്തോലിക്കരെ അതിദാരുണമായി പീഡിപ്പിച്ചു. 811-ൽ ബാൾഗേറിയൻകാരുമായുള്ള ഒരു യുദ്ധത്തിൽ അയാൾ മരിച്ചു.

പാശ്ചാത്യസഭ. 680—814.

സൂത്രപ്രകാരം പോലെ വിശ്വാസത്തിന്റെ പ്രകാശവും ഒരിക്കലും തീർത്തു വിലയം പ്രാപിക്കുന്നില്ല. ഒരിടത്തു് അതു ബാഹ്യീകൃതമാകുമ്പോൾ വേറൊരിടത്തു് അതു് ആവിർഭവിച്ചുകഴിയും. മറ്റൊരുമതമെന്നുള്ളതെങ്കിലും പൊതുസ്വഭാവങ്ങളിൽ അതിന്റെ ശക്തി കർത്തവ്യങ്ങളിലൂടെ മതതീക്ഷ്ണമായ മിഷ്യനറിമാരുടെ വിഷ്ണുമാത്രമുള്ളതല്ല. ഉത്തരദേശങ്ങളിൽ അതിനു വ്യാപ്തിയും ശക്തിയും ലഭിച്ചു. ഈ പ്രേഷിതവർഗ്ഗത്തിൽ പ്രമുഖൻ മെൻസിലെ മെത്രാപ്പോലീത്തായും ജർമ്മനിയുടെ അപ്പസ്തോലൻ എന്ന അപരനാമത്താൽ അറിയപ്പെടുന്ന ദേശവുമായ വി. ബോനിഫാസായിരുന്നു. ബോനിഫാസിന്റെ ബാല്യത്തിൽ തന്നെ ഉന്നതവും ശ്രേഷ്ഠവുമായ ഒരു ഭാവിയുടെ ലാഞ്ചനകൾ അദ്ദേഹത്തിൽ പ്രതിഫലിച്ചിരുന്നു. അക്കാലത്തു് ഒരിക്കൽ തന്റെ ഭവനത്തിൽ അതിഥികളായി വന്ന രണ്ടു മിഷ്യനറിമാർ, ദൈവത്തേയും സ്വർഗ്ഗാശ്വത്തേയും കുറിച്ചു ചെയ്ത സംഭാഷണം ഈ ബാലൻ എന്നും സ്വമരിച്ചു. മാത്രമല്ല അവരേപ്പോലെ സകലവും സംശ്യാജിച്ച്, ദൈവസേവനമാകുന്ന ബലിപിറത്തിൽ, സ്വജീവനെ സമർപ്പണം ചെയ്യുന്നതിനും അദ്ദേഹം തീർച്ചയാക്കി. ഇതനുസരിച്ച്, താമസിയാതെ തന്നെ ബാലനായ ബോനിഫാസ് ഓസ്ട്രിയയിൽ ചേൺ, മിഷ്യനറിയ്ക്കു വേണ്ട പരിശീലനവും സഹനശക്തിയും സ്വപ്രാപിച്ചുതുടങ്ങി. അവിശ്വാസികളുടെ നിഷാഗ്യാവസ്ഥയിൽ അദ്ദേഹത്തിനു് അത്യധികമായ ഹൃദയവ്യഥയുണ്ടായിരുന്നു. അവർക്കു മോക്ഷമാർഗ്ഗം കാണിച്ചുകൊടുക്കുവാനുള്ള ആശുപത്രിയെപ്പോലെ ഒരു സമാഗതമായെങ്കിൽ, ഇതായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ തീവ്രമായ അഭിലാഷം. ഒടുവിൽ അക്ഷമനായി, അദ്ദേഹം പരിശുദ്ധപിതാവായ ഗ്രിഗറിയുടെ സീയനെ ചെന്നു സന്ദർശിച്ചു. വിവരം അറിയിച്ചു. യുവാവായ ബോനിഫാസിന്റെ ഈ പാവനാഭിലാഷം ദൈവപ്രേരിതമാണെന്നു തന്നെ പരിശുദ്ധപിതാവു മനസ്സിലാക്കി. അതിനാൽ വേണ്ട അധികാരങ്ങളെല്ലാം നൽകിക്കൊണ്ടു് അദ്ദേഹം ബോനിഫാസിനെ ജർമ്മനിയിലേക്കയച്ചു. അഹങ്കാരികളും സമരപ്രിയരുമായ ജർമ്മൻജാതിയെ ക്രിസ്തവിന്റെ ശാന്തമായ നുകത്തിൻകീഴിലാക്കുകയെന്നതു് തുലോം ദുഷ്കരമായ ഒരു കാര്യമായിരുന്നു എങ്കിലും, പ്രതികൂലശക്തികളാൽ ഭീതിതനോ, ഭഗ്നാശയനോ ആകാതെ, ഉത്സാഹത്തോടെ തന്റെ ശ്രമം ആരംഭിക്കുകയും, അചഞ്ചലമായി അതു തുടരുകയും ചെയ്തയാൽ, അദ്ദേഹത്തിനു വലുതായ വിജയം സിദ്ധിച്ചു. ബവേറിയ, തു

റിൻജിയോ ആദിയായ പ്രദേശങ്ങളിലായിരുന്നു അദ്ദേഹം തന്റെ വേല സമാരംഭിച്ചത്. അനേകം അജ്ഞാനികൾ ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉപദേശങ്ങൾക്കു വിധേയരായി സത്യമതം അവലംബിച്ചു. ഇതിന്റെ ഫലമായി എതൽസ്ഥലങ്ങളിൽ അനേകം അമ്പലങ്ങൾ തകർപ്പുകളും തൽസ്ഥാനങ്ങളിൽ ക്രിസ്തീയ ദേവാലയങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കുകയും ചെയ്തു. ഇതെല്ലാം അനായാസേന സാധിച്ച കാര്യങ്ങളായിരുന്നില്ല. ഗുരുതരങ്ങളായ അനേകം പ്രതിബന്ധങ്ങൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ മാർഗ്ഗങ്ങളെ പ്രതിരോധിച്ചിരുന്നു. കൊള്ളക്കാരായ സാക്സൺകാർ അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രേഷിതരംഗങ്ങളിൽ പ്രവേശിച്ചു, അദ്ദേഹത്തിന്റെ അനുയായികളെ കൊള്ളചെയ്തു പട്ടിണിയാക്കുകപോലും ചെയ്തു. തുറിൻജിയായിൽനിന്നും അദ്ദേഹം നേരെ ഫ്റീസുലാൻഡിലേക്കു പോയി. അവിടെ അദ്ദേഹം മൂന്നു കൊല്ലത്തോളം താമസിച്ചു. ഇതിന്റെ ഫലമായി അസംഖ്യം അജ്ഞാനികൾ കത്തോലിക്കാമതം സ്വീകരിക്കുകയുണ്ടായി. വി. ബോനിഫാസിന്റെ അടുത്ത പ്രേഷിതരംഗങ്ങൾ ഹെസേയും സാക്സനിയുമായിരുന്നു. അവിടെയും അദ്ദേഹത്തിന് അത്ഭുതാവഹമായ വിജയം സിദ്ധിച്ചു. ഇത്തരഗതത്തിൽ പരിശുദ്ധപിതാവു വത്സലനായ ഈ സുതനെ റോമിലേക്കു ക്ഷണിക്കയും, അദ്ദേഹത്തിനു മെത്രാൻസ്ഥാനം നൽകുകയും ചെയ്തു. അനന്തരം അദ്ദേഹം ഹെസേയിലേക്കു മടങ്ങി, അവിടെ അനേകം ആഗ്രമങ്ങളും ദേവാലയങ്ങളും സ്ഥാപിച്ചു. തുറിൻജിയായിലെ കാര്യവും അദ്ദേഹം വിസ്മരിച്ചില്ല. അദ്ദേഹം അവിടെയും ചെന്നു. അവിടെ ചില മെത്രാന്മാരും, വൈദികരും അവരുടെ തോന്നുവാസത്തിനുവേണ്ടി നിശ്ചയിച്ചിരുന്ന പല അന്യായകരമായ നടപടികളേയും അദ്ദേഹം നിറുത്തലാക്കി. ഈ അവസരത്തിൽ പരിശുദ്ധപിതാവ് അദ്ദേഹത്തെ ജർമ്മനിയിലെ പേപ്പൽ പ്രതിനിധിയായി നിയമിച്ചു. വി. ബോനിഫാസിന്റെ കീഴിൽ ഇതിനകം യൂറോപ്പു മുഴുവൻ പരന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ധീരവും തീക്ഷ്ണവുമായ മിഷ്യനറിവേലയിൽ ആകൃഷ്ടരായ പലരും അദ്ദേഹത്തോടു സഹകരിച്ചു പ്രവർത്തിപ്പാൻ ആഗ്രഹിച്ചു. ഒരു ഭരണകർത്താവെന്നതിനേക്കാൾ ഒരു പ്രേഷിതനായിരിക്കുകയെന്നതായിരുന്നു വി. ബോനിഫാസിനും ഇഷ്ടം. രക്ഷകനായ നാഥനെ അറിയാതെ അനേകർ ലോകത്തിൽ ജീവിക്കുന്നല്ലോയെന്നുള്ള വാസ്തവം അദ്ദേഹത്തെ അത്യധികം പീഡിപ്പിച്ചിരുന്നു. അതിനാൽ അദ്ദേഹം തന്റെ മെത്രാപ്പോലീത്താസ്ഥാനം രാജിവച്ചു കൊണ്ടു് തൽസ്ഥാനത്തേക്കു ഒരു പിൻഗാമിയെ നിശ്ചയിച്ചു് മെൻറസിന്റെ മെത്രാപ്പോലീത്തായായി വാഴിച്ചു. അനന്തരം ഭക്തരും കർമ്മകുശലരുമായ ഏതാനും അനുയായികളോടുകൂടി ഫ്റീസുലാൻഡിലേയ്ക്കു

പോയി. കത്തോലിക്കാവിശ്വാസത്തിനുവേണ്ടി ജീവിതാർപ്പണം ചെയ്യുന്നതിനും ഭക്തനായ ആ കർമ്മകരൻ വിസമ്മതമുണ്ടായിരുന്നില്ല. എന്നു തന്നെയല്ല, തന്റെ അന്ത്യം അപ്രകാരമുള്ള ഒരു രക്തസാക്ഷിത്വമായിരിക്കുമെന്നും അദ്ദേഹത്തിനറിയാമായിരുന്നു.

ഫ്ലോറൻസിലെ അനേകായിരം അജ്ഞാനികളെ അദ്ദേഹവും അനുയായികളും സത്യമതത്തിൽ ചേർത്തു. ഇത് അവിടുത്തെ അജ്ഞാനിസമൂഹത്തെ ക്രൂദ്ധരാക്കി. അതിനാൽ ഒരിക്കൽ ആയുധസജ്ജികരണങ്ങളോടുകൂടി അവർ വിന്തുലാനേയും സഹപ്രദേശത്തേയും ആക്രമിച്ചു. അവിടെയുണ്ടായിരുന്ന ക്രിസ്ത്യാനികൾ ധൈര്യസമേതം അജ്ഞാനികളോടു പോരാടി. ഇവരുടെ കലാപധ്വനി കേട്ടപ്പോൾ മാത്രമേ പ്രാർത്ഥനയിൽ ലീനചിത്തനായിരുന്ന വിന്തുലൻ കാര്യം ഗ്രഹിച്ചുള്ളൂ. ഉടൻതന്നെ അദ്ദേഹം ഒരു വേദപുസ്തകവും സഭാ താൻ വഹിച്ചുകൊണ്ടു നടന്ന ഏതാനും തിരുശ്ശേഷികളുമായി സമരംഗത്തുവന്ന് ക്രിസ്ത്യാനികളോടു പരഞ്ഞു. “വാത്സല്യമുണ്ടെങ്കിൽ, നിങ്ങൾ യുദ്ധം നിർത്തുക. ദൃഷ്ടരോടെ തിരിടരുതെന്നു വി. ഗ്രന്ഥം ശാസിക്കുന്നു. ചിരപ്രതീക്ഷിതമായ ആ ഭാഗ്യദിനമാണ് ഇന്നു സമാഗതമായിരിക്കുന്നത്. നമുക്കു ദൈവത്തിൽ നമ്മുടെ ശരണം വയ്ക്കാം. അവിടുന്ന് നമ്മെ രക്ഷിക്കാതെയിരിക്കയില്ല”. അനന്തരം രക്തസാക്ഷിത്വത്തിന്റെ മഹനീയതയെ അദ്ദേഹം സ്വശിഷ്യരോടുകൂടി ബോധിപ്പിച്ചു. എന്നാൽ ശക്തിയേറിയ ആ ഉൽബോധനത്തോടുകൂടി ഉത്തേജകം അദ്ദേഹത്തിന്റെ മഹിതമാതൃകയായിരുന്നു. അതേ, അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആ മധുരവാക്കുകൾ അവസാനിപ്പിക്കുന്നതിനു മുമ്പുതന്നെ മുൻപ്രദേശം മുഗീയരുമായ അജ്ഞാനികളെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ മേൽ ചാടിവീണ് അദ്ദേഹത്തെയും സഹപ്രവർത്തകന്മാരായ 52 വൈദികരേയും നിഹനിച്ചു. വി. ബോനിഫാസിന്റെ തിരുശ്ശരീരം ഫ്ലോറൻസിൽ അദ്ദേഹം പണികഴിപ്പിച്ച ദേവാലയത്തിൽ സംസ്കരിച്ചു. അവിടെ അനേകം അത്ഭുതങ്ങളെ പ്രവർത്തിച്ചുകൊണ്ടു ദൈവം തന്റെ ആ വിശ്വാസ്യതയെ സന്തോഷത്തോടെ പ്രഖ്യാപിക്കുകയും ചെയ്തു. ബവേരിയയിൽ മാത്രം ഒരുലക്ഷം അജ്ഞാനികളെ അദ്ദേഹം മാനസാന്തരപ്പെടുത്തിയെന്നു പറയുമ്പോൾ വി. ബോനിഫാസിന്റെ പ്രേഷിതവേലയുടെ അന്യാഭൂതവ്യാപകത്വവും, നിസ്സഹലവും ഏകദേശം വ്യക്തമാകും.

ക്രി. വ. 750-ൽ പെപ്പിൻ, ക്ലോവിസിന്റെ വംശപരമ്പരയിലെ അവസാനത്തെ രാജാവായ ചിൽദറിക്സ് തുതീയനെ സ്ഥാനഭ്രഷ്ടനാക്കി സ്വയം ഫ്ലോറൻസിലെ രാജാവായി പ്രഖ്യാപനം ചെയ്തു. ഇപ്രകാരം ഇദ്ദേഹം സ്ഥാപിച്ച വംശമാണ് കാർലോവിൻജിയൻ എന്നറിയപ്പെടുന്ന ഗോ

൫൦. പെപ്പിൻ, ധീരനും ഉദാരമതിയുമായിരുന്നു. കൂരായ ലൊംബാർഡ്സ് വർഗ്ഗക്കാർ പരിശുദ്ധ സിംഹാസനത്തിന്റെ അധികാരസീമയിലുള്ള ഏതാനും രാജ്യവിഭാഗങ്ങളെ ആക്രമിച്ചപ്പോൾ, അന്നത്തെ മാപ്പാപ്പായായിരുന്ന എസ്റ്റപ്പാനോസിന്റെ അപേക്ഷപ്രകാരം അദ്ദേഹം ലൊംബാർഡുകളോടു യുദ്ധം ചെയ്തും പരിശുദ്ധ സിംഹാസനത്തിന്റെ സ്ഥലങ്ങളെ വീണ്ടെടുത്തുകൊടുക്കയും ചെയ്തു. മാപ്പാപ്പാമാരുടെ ലെങ്കീകാധികാരം ശരിയായ ക്രമത്തിൽ സുസ്ഥാപിതമായതും ഈ കാലഘട്ടത്തിലാണ്. ക്രി. വ. 768-ൽ പെപ്പിൻ നിര്യാതനായി. അനന്തരം സ്വപുത്രനായ ചാർത്സ് ഫ്റഞ്ചുസിംഹാസനത്തിൽ ആരോഹണം ചെയ്തുകാരാമാൻ എന്ന വിശ്വവിഖ്യാതനായ ചക്രവർത്തി ഇദ്ദേഹമാണ്. തിരുസ്സഭയുടേയും തിരുസിംഹാസനത്തിന്റെയും താല്പര്യങ്ങളെ പരിരക്ഷിക്കുന്നതിൽ കാരാമാൻ ചക്രവർത്തിക്കു പ്രത്യേക ശ്രദ്ധയുണ്ടായിരുന്നു. ഭരണത്തിന്റെ ആരംഭദശയിൽതന്നെ മെത്രാന്മാരുടെ ആഗ്രഹാനുസരണം സഭാസംബന്ധമായ ഭരണനയങ്ങളിലൂടെ അവശ്യമായ ഒരു നിയമസംഹിത അദ്ദേഹം എഴുതിയുണ്ടാക്കി. അനന്തരം ലൊംബാർഡുകളുടെ മേധാവിത്വത്തെ ഇറാലിയിൽനിന്നും എന്നേയ്ക്കുമായി ഉന്മൂലനം ചെയ്ത്, അവരുടെ ആക്രമണങ്ങളിൽനിന്നും പരിശുദ്ധ സിംഹാസനത്തെ സംരക്ഷിച്ചു. സാക്സൺകാരുടെ ആക്രമണങ്ങളിൽനിന്നും ഫ്റഞ്ചുരാജ്യത്തെ സുരക്ഷിതമാക്കിയതും ഉൾജ്ജ്വാലയായ ഭക്തതീക്ഷ്ണക്കൂട്ടമായ മിഷ്യൂനറികളെ അയച്ചു, സാക്സൺകാരെ മാനസാന്തരപ്പെടുത്തിയതും, ഇദ്ദേഹംതന്നെയാണിത്. സ്വന്തംതന്നെ ഭയങ്കരനും, വിശേഷിച്ചു ക്രിസ്ത്യാനികളോടു അസാമാന്യമായ അസഹിഷ്ണുത പ്രദർശിപ്പിച്ചിരുന്നവനുമായ വിററിക്കൈൻസിനേപ്പോലും അദ്ദേഹം തന്റെ വ്യക്തിവിലാസത്താലും മര്യാദപൂർവ്വകമായ വർത്തനവ്യാലും സ്വാധികാരവിധേയനാക്കി. ഇതിന്റെ ഫലമായി വിററിക്കൈൻസ് കത്തോലിക്കാമതത്തിന്റെ സന്നാതനത്വങ്ങളെ പരിശോധിക്കുകയും കാലവിജ്ഞാമന്ത്രേ ഒരു കത്തോലിക്കനായിത്തീരുകയും ചെയ്തു. കാരാമാൻ ചക്രവർത്തിതന്നെയായിരുന്നു വിററിക്കൈൻസിന്റെ ജ്ഞാനസ്താനപിതാവ്. ഇങ്ങനെ കാരാമാന്റെ പ്രഭാവത്താലും, മര്യാദയാലും, അദ്ദേഹത്തിന്റെയും സഭയുടേയും ഒരു ശത്രു, അദ്ദേഹത്തിന്റെയും സഭയുടേയും വാത്സല്യഭാജനമായി ഭവിച്ചു. വിശ്വസ്തതയോടും സ്നേഹത്തോടും കാരാമാനെ അനുസരിച്ചു വിററിക്കൈൻസ്, വിനയത്തോടും വീര്യത്തോടും സഭയേയും സേവിച്ചു. വേദപ്രഘോഷത്തിനായി അദ്ദേഹം ചെയ്ത ശ്രമങ്ങൾ നിസ്സഫലങ്ങളായിരുന്നു. വിററിക്കൈൻസിന്റെയും അനുയായികളുടേയും മാനസാന്തരത്തിനു ദൈവം

ചെമ്പ് അനുഗ്രഹത്തിനു കാര്യമാൻ, ഒരു കൃതജ്ഞതാദിനം. ആഘോഷിക്കുകയുണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. പ്രത്യേകം പ്രസ്താവ്യമാണ്.

കാര്യമാന്റെ സിംഹാസനാരോഹണകാലത്തു ഫാറാൻസുരാജ്യം തീർത്തു, അജ്ഞതയിൽ നിമഗ്നമായിരുന്നു. തുടർച്ചയായി ഉണ്ടായിക്കൊണ്ടിരുന്ന ആക്രമണങ്ങൾ അക്ഷരാഭ്യസനത്തിനുള്ള ആശയെ മാത്രമല്ല അതിനുള്ള സൗകര്യങ്ങളേയും നശിപ്പിച്ചുകുളഞ്ഞു. ദയനീയമായ ഈ സ്ഥിതി കാര്യമാന്റെ ഹൃദയത്തെ അത്യധികം വേദനപ്പെടുത്തി. കലാശാസ്ത്രാദികളുടെ അനന്യസാധാരണമായ സംസ്കാരശക്തി അദ്ദേഹത്തിന് അജ്ഞാതമായിരുന്നില്ല. അതിനാൽ അവയുടെ പ്രത്യുദ്ധാരണത്തിനായി പലേ പദ്ധതികളിലൂടെ അദ്ദേഹം അശ്രാന്തമായ പരിശ്രമങ്ങൾ ആരംഭിച്ചു. ആദ്യമായി നാട്ടിന്റെ നാനാഭാഗങ്ങളിലും വിദ്യാലയങ്ങൾ സ്ഥാപിച്ച്, അവയിലെല്ലാം സമത്വം പണ്ഡിതരുമായ അദ്ധ്യാപകന്മാരെ നിയമിച്ചു. പിന്നീട് രാജധാനിയിൽ ഒരു ചണ്ഡിതസഭസ്സേപ്പെടുത്തി. തദാനീന്തനലോകത്തിലെ പ്രശസ്തരായ എല്ലാ പണ്ഡിതന്മാരും, അതിലെ അംഗങ്ങളായിരുന്നു. ആൽക്കയിൻ എന്ന ആംഗലപണ്ഡിതനായിരുന്നു അതിൽ പ്രമുഖൻ. സാമത്വത്തിലും പാണ്ഡിത്യത്തിലും അദ്ദേഹം, മറ്റു സകല പണ്ഡിതരേയും അതിശയിപ്പിച്ചു. വിദ്യാലയസ്ഥാപനത്തിന്റെ പ്രധാനപ്രേരകനും ഇദ്ദേഹം തന്നെയായിരുന്നു. വി. ഗ്രന്ഥം ആദിയായി എല്ലാ വിശിഷ്ടഗ്രന്ഥങ്ങളുടേയും പ്രതികരം വെളിപ്പെടുത്തും, രോമായിൽ നിന്നും ആളുകളെ വരുത്തി ദൈവമഹത്വത്തിനു യോജ്യമായ വിധത്തിൽ പ്രാർത്ഥനകളും ക്രിസ്തീയഗാനങ്ങളും പരിഷ്കരിച്ചതും, സ്വരാജധാനിയിൽ രാജകുമാരന്മാരും പ്രഭുപുത്രന്മാർക്കുമായി ഒരു വിദ്യാമന്ദിരം സ്ഥാപിച്ചതും, കാര്യമാന്റെ മറ്റുചില പരിഷ്കാരങ്ങളാണ്. ആൽക്കയിന്റെ ക്ലാസുകളിൽ ഇതരവിദ്യാർത്ഥികളോടൊപ്പം ഇരുന്നു, അഭ്യസനം നടത്തുന്നതിനും ചക്രവർത്തി മടിച്ചില്ല. ചക്രവർത്തിയുടെ ഈ ശ്രമങ്ങൾ അവസ്തൂനീയങ്ങളായ സൽഫലങ്ങളെ തന്നെ ഉളവാക്കി. ഫാറഞ്ചുജനതയുടെയിടയിൽ, സാമൂഹികമായ ഒരു വിദ്യാഭ്യാസാകാംക്ഷ ഉദയം ചെയ്തു. മാത്രമല്ല, സമത്വം ജ്ഞാനസ്വന്യനരമായ ഒരു സംഘം യുവാക്കന്മാരും അവിടെ ഉണ്ടായി. അന്ന് അവർ സ്ഥാപിച്ച സാഹിത്യസമിതിയാണ് സുപ്രസിദ്ധമായ പാരിസുസർവ്വകലാശാലയുടെ അസ്ഥിവാാരമെന്നറിയുമ്പോൾ ആ ചക്രവർത്തിയെ ആരാണ് അഭിനന്ദിക്കാതിരിക്കുന്നത്? ആരാണ് പുജിക്കാതിരിക്കുന്നത്?

ജമ്മി, ഗോര, ഇറാലി സ്പെയിനിന്റെ ഭൂഭാഗം, ആടിയാ യി പാശ്ചാത്യസാമ്രാജ്യത്തിന്റെ അധികഭാഗവും, കാരാമാന്റെ ഭരണസീമയിൽപ്പെട്ടു. എങ്കിലും ചക്രവർത്തി എന്ന മഹനീയനാമത്താൽ അദ്ദേഹം ഭൂഷിതനായിരുന്നില്ല. അങ്ങനെയിരിക്കെ, സഭയുടേയും ലോകത്തിന്റെയും ചരിത്രത്തിലെ ഒരു നവീനാഖ്യായം തുറക്കുവാനുള്ള സമയം സമാഗതമായി. 8-ാം ശതാബ്ദത്തിന്റെ അവസാനവത്സരത്തിലെ ക്രിസ്തുമസ്സ് ദിനത്തിൽ, കാരാമാൻ സെൻറപിറോഴ്സ് ദേവാലയത്തിന്റെ ത്രോണോസിന്റെ സമീപം സാഷ്ടാംഗപ്രണാമം ചെയ്തു കിടക്കുകയായിരുന്നു. തനിക്കു ലബ്ധമാകുവാൻ പോകുന്ന മഹത്വത്തെ അപ്പോൾ അദ്ദേഹം സ്വപ്നേച്ഛിതപോലും ദർശിച്ചിരുന്നില്ല. പെട്ടെന്നും, അന്നത്തെ മാറ്റാപ്പാപ്പയായിരുന്ന ലീയോ തൃതീയൻ അവിടെ ആഗതനായി സാഷ്ടാംഗപ്രണാമം ചെയ്തു കിടന്നിരുന്ന കാരാമാന്റെ ശിരസ്സിൽ കിരീടം വച്ചു. ജനാവലിയും വൈദികരും അത്യധികം സന്തോഷിച്ചു. അവരുടെ ആഹ്ലാദധ്വനികളും ആശംസാവചനങ്ങളും പരിശുദ്ധമായ ആ അന്തരീക്ഷത്തിൽ മാറൊലിക്കൊണ്ടു. മാറ്റാപ്പാപ്പാകട്ടെ, കാരാമാനേയും അദ്ദേഹത്തിന്റെ പുത്രനായ ലൂയിയേയും തൈലാഭിഷേകം ചെയ്തും, താൻ നൽകിയതെങ്കിലും മഹനീയമായ ആ സ്ഥാനത്തെ—ചക്രവർത്തിപദത്തെ ആദ്യമായി അംഗീകരിക്കുകയും, ആദരിക്കുകയും, ചെയ്തു. ഇങ്ങനെ കോൺസ്റ്റാന്റിനോപ്പിൾ തലസ്ഥാനമാക്കി ഭരിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന കൈസറന്മാരുടെ അപ്രാപ്തിയും, വഞ്ചനയും കൊണ്ടു മൂന്നു ശതാബ്ദങ്ങളായി വിനാശാവസ്ഥയിൽ കിടന്നിരുന്ന റോമാസാമ്രാജ്യം, കാരാമാന്റെ അത്യുതകരമായ അഭിഷേകത്തോടുകൂടി, ഔദ്യോഗികസിംഹാസനത്തിന്റെ ഒരു സങ്കേതവും, ഇന്ത്യസഭയുടെ അവകാശങ്ങളുടേയും സ്വാതന്ത്ര്യത്തിന്റെയും, രക്ഷാനിക്ഷേപനവും, പ്രബലവും പാവനവുമായ പരിശുദ്ധരോമാസാമ്രാജ്യമായി പുനരുജ്ജ്വലിക്കപ്പെട്ടു. തനിക്കു ലഭിച്ച ഈ അത്യുന്നതസ്ഥാനത്തെ കാരാമാൻ എപ്രകാരമാണ് ഗണിച്ചതെന്ന് അദ്ദേഹം സ്വയം വരിച്ച സ്ഥാനപ്പേര്—ദൈവകൃപയാൽ ഫ്റാൻസിന്റെ രാജാവും ഭരണാധികാരിയും തിരുസ്സഭയുടെ തീർപ്പുസംരക്ഷകനും, വിനീതസഹായിയും, ആയ ചാർത്സ്—വിശദമാക്കുന്നു. ആ ഗ്രീഷ്മകാലം മുഴുവൻ ചക്രവർത്തി റോമായിൽ താമസിച്ചു. ഉയർപ്പുതിരുനാളിനു ശേഷം അദ്ദേഹം എക്സ്ലാഷപ്പേൽ എന്ന സ്ഥലത്തേയ്ക്കു മടങ്ങി. റോമായിലെ പല ദേവാലയങ്ങളുടേയും അദ്ദേഹം അത്യുദാരമായ സംഭാവനകൾ നൽകി വേറെ പലപ്രകാരത്തിലും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഭരണഭാഗ സഭാമാതാവിന്റെ സുവർണ്ണകാലമായിരുന്നു. അദ്ദേഹം

ത്തിന്റെ വാല്യമു മുൻപ് നിലവിലിരുന്ന കൂറവും മർദ്ദനപരവുമായ ഭുക്തരണത്തിനും, അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഭരണകാലത്തിനുശേഷമുണ്ടായ അരാജകത്വത്തിനും അസംസ്കൃതത്വത്തിനും, മദ്ധ്യേ വന്ന ആ കമനീയകാലം, അത്യന്തം അഭിവൃദ്ധ്യനു വവും ക്ഷേമസമ്പുഷ്ടവുമായ ഒന്നു തന്നെയായിരുന്നു. ഭക്തനും പ്രാപ്തനുമായ കാറുമാൻ ക്രി. വ. 814-ൽ, അന്ത്യകൂടാശകളെല്ലാം ഭക്തിപൂർവ്വം കൈക്കൊണ്ടു കർത്താവിൽ, ഭാഗ്യമരണം പ്രാപിച്ചു. മരിക്കുമ്പോൾ ഇദ്ദേഹത്തിനു 72 വയസ്സു പ്രായമുണ്ടായിരുന്നു. പ്രബലനായ ഒരു ചക്രവർത്തിയായും, നിസ്സുലനായ ഒരു ധീരപുരുഷനായും, അതിതീഷ്ണവായ ഒരു സഭാപുരുഷനായും, ഇന്നും അദ്ദേഹത്തെ ലോകം സ്മരിക്കുന്നു.

വിചിന്തനങ്ങൾ.

തിരുസഭയുടെ രണ്ടാമത്തെ ശോധനോപകരണങ്ങൾ പാഷണ്ഡതയും ശീശ്മയും ആയിരുന്നു. ഏതാദൃശങ്ങളായ മതവിപരീതങ്ങൾ വിശ്വാസികളുടെ പുണ്യതയ്ക്കും പരിശോധനയ്ക്കുമായി ഉത്ഭവിക്കേണ്ടതാണെന്നു ഒരു ഏറ്റവും നമ്മേ ഉൽബോധിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു. അവിശ്വാസികൾ മുലമുണ്ടായ പീഡനങ്ങൾ അവസാനിപ്പിച്ചപ്പോഴാണ് ഈ ദൃശമതാവഹേളനങ്ങൾ, അവയുടെ നഗ്നവും ഭീരുത്വവുമായ രൂപത്തിൽ പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടതുകൊണ്ടിതു്. തിരുസഭയുടെ അഭേദ്യമായ ഐക്യത്തെ ഭഞ്ജിക്കുന്നതിനും പുരോഗമനത്തെ തടയുന്നതിനും മതപീഡനം വഴിയായി അക്ഷീണപരിശ്രമം ചെയ്തു. സാധിക്കുന്നില്ല എന്നു കണ്ടതിനാൽ പിശാച് തന്റെ ഉദ്ദേശസാധ്യതയിനായി ദുർബോധനമുലം സഭയിൽ ഭിന്നിപ്പിച്ചുവെക്കുവാൻ പരിശ്രമം ആരംഭിച്ചു. കോൺസ്റ്റാന്റായിൽ ചക്രവർത്തിയുടെ ഭരണാരംഭം മുതൽ തിരുസഭ ഒരു നവജീവൻ പ്രാപിച്ചു്, സൈപരമായി ശ്വാസോച്ഛവാസം ചെയ്യാനാരംഭിച്ചപ്പോൾ ആരിയൂസിന്റെ പാഷണ്ഡതയായ വിഷവായ അന്തരീക്ഷത്തെ മലിനമാക്കിക്കഴിഞ്ഞു. അനേകവർഷങ്ങളോളം തിരുസഭാംഗികയെ ബാധിച്ചിരുന്നതായ കഷ്ടാരിഷ്ടതകളുടെ കറോരതകളെ പൂർവ്വാധികം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനും, അവളുടെ നാശം ആസന്നമായിരിക്കുന്നുവെന്നു ചിന്തയെ കാണികളിൽ ഉല്ലാഭിപ്പിക്കുന്നതിലും ആ ദുർവ്വായ നിദാനമായിത്തീർന്നു. കോൺസ്റ്റാന്റാൻസിയൂസും മിശിഹായുടെ നാമത്തിൽ അജ്ഞാനികളേക്കാൾ കൂരതരമായി ക്രിസ്ത്യാനികളെ പീഡിപ്പിക്കുകയുണ്ടായി. അതിനേ തുടർന്ന് വാലൻസും ഈ നീചദൃഷ്ടാന്തത്തെ അനുകരിച്ചു പ്രവർത്തിച്ചു. ഇതുപോലെ മറ്റു ചില ചക്രവർത്തികളും കൂരതയോടും തീഷ്ണതയോടും

കൂടി പാഷണ്ഡതകൾക്കു് അനുക്രമമായി വർത്തിച്ചുവന്നിരുന്നു. എന്നാൽ മാനുഷികശക്തിയിലോ, ഭൂപതികളുടെ മനുസ്ഥിതിയിലോ അല്പ സഭ ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്നത്. പിന്നയോ സർവ്വശക്തനായ ദൈവത്തിന്റെ കരുണാസമൃദ്ധിയാലാണ് അതു സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നതെന്നു് സഭീർഹവും ദുഃഖഭൂയിഷ്ടവുമായ അനുഭവം ക്രിസ്ത്യാനികളെ പഠിപ്പിച്ചു. അവരുടെ ജീവനാഡിയായ ക്രിസ്തുമതത്തെ മാത്രമല്ല അവരുടെ പ്രമാണത്തിന്റെ ഓരോ വകുപ്പിനെയും അവർ പരിരക്ഷിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. അവർ ആത്മീയജീവൻ നൽകിക്കൊണ്ടു് ഉപദേശിച്ച മിശിഹായുടെ ദൈവത്വം, മനുഷ്യാവതാരം, ദൈവവരപ്രസാദം, ദിവ്യകൃപാശക്തം ഈ സാത്വികമർമ്മങ്ങളെ ആധാരമാക്കി മതവിപ്ലവം നടത്തിയവർ ഭീതിജനകവും, ദുഃഖസമ്പന്നവുമായ കലാപം വരുത്തിക്കൂട്ടിയെങ്കിലും അവരുടെ ഉപദേശശുദ്ധതയ്ക്കു മാലിന്യമായ യാതൊന്നും അവർക്കു് കാണാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. ശത്രുക്കളുടെ ദുഷണാരോപണങ്ങളാൽ ക്ഷീണിച്ചുവശായ സഭാമാതാവിനെ ആശ്വസിപ്പിക്കുന്നതിനും ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നതിനും ദൈവകൃപ സഭാ സന്നദ്ധമായിരുന്നു. പാഷണ്ഡതയുമായുണ്ടായ ഭയങ്കരാരോധനത്തിൽ തിരുസഭ വിജയശ്രീയോടുകൂടി വിജയവാൻ ഇടവരുത്തിയതു ദൈവത്തിന്റെ കൃപാതിരേകമാണുമാത്രമായിരുന്നു.

സഭയുടെ ഓരോ ഉപദേശവും അധിക്ഷേപിക്കപ്പെടുമ്പോൾ ആയതു പുഷ്പാധികം ഉറപ്പായും ശക്തിമത്തായും ദിവ്യമായ വിധത്തിൽ സംസ്ഥാപിക്കപ്പെടുകയാണു് ചെയ്യുന്നതു്. മാറ്റാറിയി പൊന്നു കത്തി ജ്വലിക്കുന്നതായ ഉലയിൽ ഇടുന്നതുനിമിത്തം ഒന്നുകൂടി ശുദ്ധീകരിക്കപ്പെടുകയാണല്ലോ ചെയ്യുന്നതു്. പരിശുദ്ധ സഭ അവരുടെ അരുമനാമന്റെ ഭീർഹദർശനപ്രകാരം അനേകപാഷണ്ഡതകൾ ഒന്നിന്നു പുറകെ ഒന്നായി കണ്ടുകഴിഞ്ഞു. അതുകളുടെ ഉദഭവം, വളർച്ച, വിരോധം, വിനാശം ഇവകൾ എല്ലാം അവർ അടിക്കടി ഭരിക്കുകയാണു്. ചക്രവർത്തിമാർ, രാജാക്കന്മാർ, മൃഗീയരും സ്വതന്ത്രബുദ്ധികളുമായ മല്ലന്മാർ ഇവർ ഉൾപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതായ ഒരു വലിയകൂട്ടം അവർക്കെതിരായി ഭൂജങ്ങൾ ഉയർത്തിയെങ്കിലും അവരുടെ ഉത്പാദനത്തോടുകൂടി താഴ്ചപോലെ വാടി പോകുന്നതു് അവർക്കു് അനുഭവസിദ്ധമാണു്. സഭയുടെ ജീവനെ മൃതിപ്പെടുത്തുന്നതിനു് നീരോദ്ധേയ്യോലെ കോൺസ്റ്റാന്റിനിയസും, അവരുടെ വിശ്വാസത്തെ വ്യതിചലിപ്പിക്കുന്നതിനു് ഡയോക്ലീഷ്യനേയ്യോലെ വാലൻസും പരിശ്രമിച്ചുവല്ലോ. പാഷണ്ഡതയുടെ വിസ്മയനിയമായ അഭിപ്രായവും പ്രചാരവും നമുക്കു് എന്നും ഒരു പരമമഹദ്വ്യം തന്നെയായിരിക്കുമെങ്കിലും യാതൊരു അബദ്ധോപദേശവും ഭൂമിയിൽ

കേരളത്തിലെ പട്ടണങ്ങളുടെ പട്ടിക

ബലപ്പെട്ടതായിട്ടുണ്ടെന്നുള്ളതു് അതാൽക്കാലം പട്ടണങ്ങളുടെ ഉപ
 നഗരത്തിന്റെ മുഖ്യഭാഗവും കേരളത്തിലെ പട്ടണങ്ങളിൽ നിന്നു് എ
 ടക്കതായിരുന്നു. എന്നാൽ വൈദികാധികാരം തിരുവടയോട്ടുകൂടി മാ
 ത്രം ഇരുന്നിട്ടുള്ള എന്നതു നിസ്തർക്കമാണ്. അവിടവിടെയായി ചിലർ
 തിരുവടയിൽ നിന്നു പിരിഞ്ഞുപോയിട്ടുണ്ടെങ്കിലും തന്മൂലം അവരുടെ
 സാമ്പ്രതികതയും അനുപോലും നഷ്ടമായിപ്പോയിട്ടില്ല. പാലക്കാട് ഒരു
 ഭാഗത്തു നിന്നു തിരുവടാസന്താനങ്ങളെ വശീകരിച്ചുതുടങ്ങിയപ്പോൾ അ
 വരുടെ മിഷ്യനറിയും പലപ്പോൾ മുഖാന്തിരം ആത്മാക്കളെ അവർ മറ്റൊരു
 ഭാഗത്തു സ്ഥാപിച്ചുകഴിഞ്ഞു. അവർ അടിച്ചറച്ച ഭീമാകരമായ ഒരു
 വൃക്ഷം പോലെയായിരുന്നു. ഉണക്കിയതോ ശക്തി ക്ഷാത്തതോ ആയ
 വല്ല കൊമ്പുകളെയും കൊടുങ്കാറ്റിൻ ചരിന്നടുന്നമാക്കുവാൻ സാധിക്ക
 മാതിരിക്കും. എന്നാൽ അതിനെ ചേർത്തു വെടിപ്പാക്കുമ്പോൾ തന്മൂല
 ന്റെ ശക്തി വലുതായി പൂർവ്വാപരി ഫലപ്രദമായിത്തീരുന്നതാണ്. അ
 വർ മാത്രമെ ഏറ്റുമാനൂരിലായിട്ടുള്ള അവർക്കു മാത്രം ഇപ്പോഴത്തെ മാ
 ഗ്ഗാപ്പാ മുതൽ ഏറ്റുമാനൂരിൽ പ്രളയം വി പത്രോസ് വരെ ചരിത്രമാ
 ഏറ്റു പടിപടിയായി കയറിപ്പോകുവാൻ സാധിക്കും. എന്നാൽ മറ്റു
 ഷ്യനിമിത്തങ്ങളും തിരുവടയുടെ ഐക്യത്തിൽ ചേർക്കപ്പെട്ടവയുമായ
 സമൂഹങ്ങൾക്കെന്നിന്നും ഇതുപോലെ ഒരു പാരമ്പര്യാവകാശം പറയ
 വാൻ കഴിയുകയില്ല. ആ സമൂഹങ്ങളുടെ സ്ഥാപകൻ കഴിഞ്ഞാൽ, പി
 ന്ന ഉൽപ്പാദനങ്ങളെപ്പോലും ആരും തന്നെ കാണുകയില്ല. കേരളത്തി
 കരുടെ ഈ വിശിഷ്ടമായ അവകാശം പുറത്തുകൊണ്ടുപോകും കണ്ടു് അ
 തുടർപരമ്പരയായിത്തീർന്നിട്ടുണ്ടു്. തിരുവട, അതേ, കേരളത്തിൽ
 തന്നെയാണ് താഴെത്തടി ആ പേരല്ലാതെ അവർക്കു വേറൊരു പേരും
 ഇല്ല പാലക്കാട്, ശ്രീമംഗലം, കേരളത്തിൽ "കേരളത്തിൽ" എന്ന മറ്റൊരു
 നാമത്തെ സ്വകീയമാക്കുവാൻ ഇതുവരെ സാധിച്ചിട്ടില്ല. ഓരോരോ
 വിഭിന്നസഭയുടേയും ഹെറിയറ്റിൽ അതാതിനുള്ള ശിക്ഷാ വിധി തെ
 ലിവായി മുദ്രണം ചെയ്തിട്ടുണ്ടു്. അതുകൊണ്ടുവെച്ചു നൂതനങ്ങളെന്നോ വി
 പ്ലവഫലങ്ങളെന്നോ ആണ് അറിയപ്പെടുന്നത്. അവ തങ്ങളുടെ സ്ഥാ
 പകന്മാരുടെ സംജ്ഞകളെ തങ്ങളിൽ നിന്നു ദുരവസ്ഥാവിഷ്കരണത്തിന് അ
 ക്ഷീണം പരിശുദ്ധിച്ചുവെങ്കിലും സാധിക്കാതെയാണ് വന്നുകൂടിയിട്ടുള്ളതു്.
 ആരിയസുകക്ഷിക്കാർ, നെസ്തോറിയൻകാർ, പെലേജിയൻകാർ മുതലാ
 യവർ ഇക്കൂട്ടത്തിലുള്ളവരത്രേ. ഈ മതങ്ങളുടെ നിർമ്മാതാക്കളെ ചരിത്ര
 ത്തിൽ നിന്നു ബഹിഷ്കരിക്കുന്നതിന് അവർ ഉദ്യമിച്ചുവെങ്കിലും, സ്വ
 ഭാവവിശ്വാസം, ലോകം പ്രാപ്തമായി അവരുടെ സ്ഥാപകന്മാരുടെ പേ

രോടുകൂടിയത്രേ അവരെ വിളിച്ചുവരുന്നത്. ഇംഗ്ലണ്ടിലുള്ള ഏതെങ്കിലും ഒരു പട്ടണത്തിൽ ചെന്നു കത്തോലിക്ക ദേവാലയം ഏതാകുന്നുവെന്നു ചോദിച്ചാൽ മേൽ പ്രസ്താവിക്കപ്പെട്ട സമുദായങ്ങളുടെ അധീനതയിലുള്ള ഒരു ദേവാലയം നമുക്കു കാണിച്ചു തരികയില്ല. പ്രത്യുത, വി. പത്രോസിന്റെ സിംഹാസനത്തിൽ നിന്നും അധികാരം ലഭിച്ചവരായ പട്ടണക്കാൽ നടത്തപ്പെടുന്ന ദേവാലയങ്ങളിൽ ഏതെങ്കിലും ഒന്നിനേ മാത്രമേ കാണിച്ചു തരികയുള്ളൂ. ഇത് അപ്രമാദിതവും സുസ്ഥിരവുമായ ഒരു സത്യമാകുന്നു. ഉദേശം 1400 വർഷങ്ങൾക്കു മുൻപു വി. ആഗസ്റ്റീനോസു് ഭാഗത്തിസ്തു (Donatisto) ക്ഷേതിരായി പ്രയോഗിച്ച ഒരു ന്യായം. ഈ സത്യത്തെ അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തിയായിരുന്നു. ഈ യുക്തിക്കു് ഇതേവരെ യാതൊരു ബലക്ഷയവും ഉണ്ടായിട്ടില്ല. ഇനിയൊട്ടു് ഉണ്ടാകയുമില്ല. എന്നാൽ മനുഷികമായ നൂതനതപ്, ഭിന്നത മുതലായ ദുഷ്ടി ത്തിമുദ്ര ഒരിക്കലും മായിച്ചുകളവാൻ പാടില്ലാത്ത വിധം ശീശ്മക്കാരാദിയായവരുടെ സഭാശരീരത്തിൽ ഇരുമ്പു പഴുപ്പിച്ചു പതിച്ചതുപോലെ മുദ്രണം ചെയ്തിരിക്കുന്നു. തിരുസഭാപുഷ്പത്തിൽ നിന്നു് ചേരിക്കപ്പെട്ട ആ കൊമ്പുകൾ ഫലത്തൂണുമായി ഉണങ്ങി പോയിരിക്കുന്നു. അവ യാതൊരു കൊമ്പിനേയാകട്ടെ വേരിനേയാകട്ടെ പുറപ്പെടുവിക്കുന്നില്ല. ഭൗമികശക്തി മനുഷ്യപ്രയത്നത്തെ എത്ര തന്നെ പിൻതാങ്ങി സഹായിച്ചിരുന്നാലും ആയതു ഒടുവിൽ തൂണുമായി തീരുകയേ ഉള്ളൂ. പ്രത്യുത, ദൈവത്തിന്റെ ക്രിയ സുസ്ഥിരവും അഭേദ്യവുമായി എന്നു നേക്കും നിലനിൽക്കും. പ്രാചീനതലമുറകളിൽ തിരുസഭ എപ്രകാരം അവിശ്വാസികളുടെ മേൽ ജയാലോഷം കൊണ്ടുവോ, അപ്രകാരം തന്നെ പാഷണ്ഡതകളുടെമേലും പ്രതാപം പ്രാപിച്ചിരിക്കുന്നു. ലോകാവസാനം വരെയും അപ്രകാരം തന്നെ ആയിരിക്കും. ഇപ്പോൾ കാണപ്പെടുന്ന എല്ലാചേരിക്കപ്പെട്ട കൊമ്പുകളും താമസിയാതെ ഉണങ്ങി നാമാവശേഷങ്ങളാവുകയും, അവയുടെ സ്ഥാനങ്ങൾ ഭൂമിമേൽ നിന്നു മായിക്കപ്പെടുകയും ചെയ്യും. തിരുസഭയ്ക്കു് ഉണ്ടായിട്ടുള്ള സകല വിജയങ്ങളും ഇനിയും സിദ്ധിക്കുവാനുള്ള സകല വിജയങ്ങളുടേയും ഒരു അച്ചാരമാണു്. അവർക്കു സിദ്ധിച്ചിട്ടുള്ള അനർഹമായ വാദാനുഭവങ്ങൾ അവളുടെ സ്ത്രീധനമായി എല്ലാജ്യോഷേക്കും നിലനില്ക്കുന്നതായിരിക്കും. “നിനക്കു് എതിരായി പുറപ്പെടുന്ന മനുഷ്യരെ നീ അന്വക്ഷിക്കും. എന്നാൽ ഒരുവനേപ്പോലും നീ കാണുകയില്ല. അവർ, അതേ, നിനക്കു വിരോധമായി പോരാടുന്നവർ തൂണുമായിത്തീരും. അവർ ദഹിക്കപ്പെട്ട ഒരു വസ്തുപോലെ നിമ്നലമാക്കപ്പെടും. (എശ. 12: 12.)

അദ്ധ്യായം ൫.

കാറുമാന്റെ മരണം മുതൽ നൊമത്തെ

കുരിശുയുദ്ധം വരെ.

A. D. 814—1095.

൧. ഉത്തരദേശീയരുടെ മാനസാന്തരം.

A. D. 829—1002.

കാറുമാന്റെ പിൻഗാമി, കാറുമാനെ അനുകരിച്ചു; സഭയുടെ താല്പര്യങ്ങളെ പരിരക്ഷിക്കുന്നതിലും അജ്ഞാതികളെ മാനസാന്തരപ്പെടുത്തുന്നതിലും അത്യധികം ശുഷ്കാന്തി പ്രദർശിപ്പിച്ചു. ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ—
പുയി-ലെ-ഡിബോനെയർ—കാലത്തു ക്രിസ്തുമതം യൂറോപ്പിന്റെ ഉത്തരപരിധിവരെയും വ്യാപിച്ചു. ലൂയിയുടെ മാനസാന്തരപരിശ്രമങ്ങളുടെ പ്രഥമഫലം സാക്സൺകാരുടെ മാനസാന്തരമായിരുന്നു. അനന്തരകാലത്തു, വേദപ്രചാരണവേലയിൽ ശുഷ്കാന്തിപൂർവ്വം പ്രവർത്തിച്ചു അതിനെ വിജയത്തിൽ എത്തിച്ചവരും ഇവരത്രേ. കൊർബിലെ ഒരു സന്യാസിയായ വി. ആൻസ്കാർ ഡെൻമാർക്കിൽ വിജയകരമായി സുവിശേഷപ്രചരണം നടത്തി. അടിമബാലന്മാരെ ധാരാളമായി വാങ്ങിച്ചു; ദൈവജ്ഞാനത്തിലും ദൈവഭയത്തിലും അവരെ അഭ്യസിപ്പിച്ചശേഷം അദ്ദേഹത്തിന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ അവരേക്കാളെ വേദപ്രചരണം നടത്തിക്കുകയെന്നതായിരുന്നു വി. ആൻസ്കാർ സ്വീകരിച്ച നയം. സ്വീഡൻ രാജ്യത്തിൽ ക്രിസ്തുമതപ്രസംഗത്തിനായി മിഷ്യനറികളെ അയക്കണമെന്നു് അവിടുത്തെ രാജാവു് ലൂയിയോടു് ആവശ്യപ്പെട്ടപ്പോൾ ലൂയി അയച്ചതും വി. ആൻസ്കാറിനേയും കോർബിലെ വേദാന്ത സന്യാസിയേയും കൂടെയായിരുന്നു. വഴിമദ്ധ്യേ ഇവർ കടൽക്കള്ളന്മാരാൽ ആക്രമിക്കപ്പെടുകയാൽ സ്വീഡനിൽ ചെന്നപ്പോൾ രക്ഷാവാറും, അതിനുള്ള സന്ദേശവുമൊഴിച്ചു് യാതൊന്നും അവരുടെ കയ്യിൽ ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. രാജാവു് അവരെ ഹാർട്ട്സ്വർഗ്ഗം സ്വീകരിച്ചു. ആദ്യമായി നടന്ന മാനസാന്തരം ആ പട്ടണത്തിലെ ഗവണ്ണുരുടേതായിരുന്നു. ഇദ്ദേഹം രാജാവിന്റെ വിശ്വാസമിത്രവും സ്നേഹഭാജനവുമായിരുന്നു. മാനസാന്തരത്തിനു ശേഷം അദ്ദേഹം ഒരു ദേവാലയം പണിയിപ്പിക്കയും അത്യധികമായ

ഭക്തിനിഷ്ഠയോടെ ജീവിക്കുകയും ചെയ്തു. അതിനേ തുടർന്ന് അനേകം മാനസാന്തരങ്ങൾ അവിടെ നടന്നു. കാലാന്തരത്തിൽ ക്രിസ്ത്യാനികളുടെ സംഖ്യ അധികമായി വർദ്ധിക്കുകയും ഒരു മെത്രാസനത്തന്നെ ആവശ്യമായി വന്നു. വി. ആൻസ്കാറായിരുന്നു അവരുടെ പ്രഥമമെത്രാൻ. ഈ നിലയിലും അദ്ദേഹം അനന്യസാധാരണമായ ശുഷ്കാന്തിയോടും വിജയത്തോടും വേലചെയ്തു. വി. ആൻസ്കാറിന്റെ ജീവിതം ലാലുവും തപസ്സിനാടുത്തതുമായ ഒന്നായിരുന്നു. വെള്ളവും റോട്ടിയും മാത്രം അദ്ദേഹം ഭക്ഷണമായി ഉപയോഗിച്ചു. ഏകാന്തമായി ദൈവത്തോടു പ്രാർത്ഥിക്കുവാൻവേണ്ടി അതിലേക്കു പ്രത്യേകം തയ്യാർ ചെയ്തിരുന്ന ഒരു പണ്ണിശാലയിലേക്കു് അദ്ദേഹം പലപ്പോഴും പോയ്ക്കൊണ്ടിരുന്നു. ഇതിനകം അനേകം അത്ഭുതങ്ങളും അദ്ദേഹം പ്രവർത്തിച്ചു. ആരോ ഒരാൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ സന്നിധിയിൽവെച്ചു് ഇതേക്കുറിച്ചു പ്രസ്താവിച്ചപ്പോൾ, വിനയശീലനായ ആ സാതപിക്ൻ ഇങ്ങനെയൊണ് പറഞ്ഞതു്. “എനിക്കു ദൈവത്തിന്റെ മുമ്പിൽ എന്തെങ്കിലും സ്വാധീനമുണ്ടെങ്കിൽ എന്നോ ഒരു പുണ്യവാനാക്കണമെന്നോഴിച്ചു യാതൊരത്ഭുതത്തേയും ഞാൻ ആവശ്യപ്പെടുകയില്ല”. മർണകാരണമായ രോഗം അദ്ദേഹത്തെ ബാധിച്ചപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിനുണ്ടായിരുന്ന വലിയ മനസ്സാധാര്യം, സത്യമതത്തിനുവേണ്ടി ജീവൻ ബലികഴിക്കുവാൻ അദ്ദേഹത്തിനു സാധിച്ചില്ലല്ലോയെന്നുള്ളതായിരുന്നു. “ഹാ എന്റെ പാപങ്ങൾ ഒരു രക്തസാക്ഷിയാകുവാനുള്ള ഭാഗ്യത്തെ എനിക്കു നഷ്ടമാക്കിക്കളഞ്ഞിരിക്കുന്നു”. മ്ലേച്ഛപശ്ചാത്താപത്തിൽനിന്നും സ്വീഡനിലെ സഭാശിശുവിനു പലേ ഉപദ്രവങ്ങളും ഉണ്ടായി എങ്കിലും ദൈവാനുഗ്രഹത്താൽ ക്ഷയമേതുംകൂടാതെ അതു് അടിക്കടി അഭിവൃദ്ധമായി വന്നു.

ഇന്നത്തെ പോളണ്ടുരാജ്യത്തിൽ അധിവസിച്ചിരുന്ന സ്കെളിയി വ്സ്റ്റ് എന്ന ഒരുവശ്ശം മ്ലേച്ഛജാതിക്കാർ പൗരസ്ത്യസാമ്രാജ്യത്തെ പലപ്പോഴും ആക്രമിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. ഇങ്ങനെയുള്ള അവരുടെ ഈ ആക്രമണങ്ങൾക്കും കൊള്ളയ്ക്കും ഇടയ്ക്കും ക്രിസ്തുമതത്തേക്കുറിച്ചു് ഏതോ എല്ലാം ചില ജ്ഞാനം അവർക്കുണ്ടായി. കൂടേണ, ഈ മതത്തേക്കുറിച്ചു കൂടുതലായ അറിവു ലഭിക്കുന്നതിനുള്ള അഭിവാഞ്ഛയും അവരിൽ വർദ്ധിച്ചു. അതിനാൽ ഒരു മിഷ്യനറിയെ തങ്ങൾക്കയച്ചുകൊടുക്കണമെന്നു് അവർ അന്നു സ്വപുത്രനുവേണ്ടി രാജ്യഭാരം ചെയ്തിരുന്ന തീയോഡ് റാറാജന്തിയോടപേക്ഷിച്ചു. * ഇപ്രകാരം ചെയ്താൽ, അവരുടെ ആക്രമണങ്ങൾ

* തീയോഡ് റാ പ്രതിമാദണ്ഡകനായ് തീയോഫിലോസ് ചക്രവർത്തിയുടെ ഭാജ്യയായിരുന്നു, അയാൾ ക്രി. വ. 842-ൽ നിര്യാതനായി.

എന്നെന്നേക്കുമായി നിർത്തിവക്കാമെന്നും അവർ വാഗ്ദാനം ചെയ്തു. രാജ്ഞി അവരുടെ അപേക്ഷയെ സസന്തോഷം സ്വീകരിച്ചു; കോൺസ്റ്റാന്റിനോപ്പിൻ എന്ന പേരായ ഒരു മിഷ്യനറിയെ ഉടൻതന്നെ അവിടേക്കയച്ചു. അദ്ദേഹം അവിടെ ചെന്നയടനെ ചെയ്ത ശ്രമം അവരുടെ ഭാഷ പഠിക്കുന്നതിനായിരുന്നു. ചുരുങ്ങിയൊരു കാലംകൊണ്ടു് അദ്ദേഹം അതു പൂർത്തിയാക്കയും നാലു് സുവിശേഷങ്ങളും വി. ഗ്രന്ഥത്തിലെ മറ്റു പല ഭാഗങ്ങളും ആ ഭാഷയിലേക്കു വിവർത്തനം ചെയ്തയും ചെയ്തു. കോൺസ്റ്റാന്റിനോപ്പിൻ തുടങ്ങിയ മിഷ്യൻ പരിശ്രമങ്ങൾ സ്കെളിയവ് സ് വർഗ്ഗക്കാരുടെ മുഴുവൻ മാനസാന്തരത്തിനു കാരണമായി. ഇവരുടെ മാനസാന്തരം റഷ്യൻ സാമ്രാജ്യത്തിലേക്കു പ്രവേശിക്കുന്നതിനുള്ള ഒരു മാർഗ്ഗമായി പരിണമിച്ചു. താമസിയാതെ ബോസിൽ ചക്രവർത്തി അപരിഷ്കൃതരായ റഷ്യാനിവാസികളുമായി ഒരു സന്ധിചെയ്തയും, അനേകം സമ്മാനങ്ങളാൽ അവരെ സന്തോഷിപ്പിക്കയും ചെയ്തു. മാത്രമല്ല, കോൺസ്റ്റാന്റിനോപ്പിൻ പാത്രിയർക്കീസായ ഇസ്താബുസിനാൽ അഭിഷേകം ചെയ്യപ്പെട്ട ഒരു മെത്രാനേയും അവക്കയച്ചുകൊടുത്തു. ഈ മെത്രാൻ ചെയ്ത ഒരു മഹാത്മ്യത്താൽ അദ്ദേഹത്തിൻ്റെ അവിടുത്തെ മിഷ്യനറി വേല വളരെയധികം സുകരമായി ഭവിച്ചു. ഹെറോണികകാലം മുതൽ അവർ വിശ്വസിച്ചുവന്ന മതത്തെ ഉപേക്ഷിക്കണമോയെന്നു തീർച്ചയാക്കുന്നതിനും, പുതിയ മതത്തേക്കുറിച്ചു പലതും അറിയുന്നതിനുംവേണ്ടി അവരുടെ നേതാവു് ഒരുദിവസം അവരെയെല്ലാം വിളിച്ചുകൂട്ടി. പുതിയ മതത്തേക്കുറിച്ചു അറിവു നൽകുവാൻ ഈ പുതിയ മെത്രാനെയായിരുന്നു അവർ ക്ഷണിച്ചിരുന്നതു്. അദ്ദേഹം നാലു സുവിശേഷങ്ങളേയും അവരെ കാണിക്കയും പഴയനിയമകാലത്തും പുതിയനിയമകാലത്തും സംഭവിച്ചിട്ടുള്ള അനേകം അത്ഭുതങ്ങളേക്കുറിച്ചു് പ്രസ്താവിക്കയും ചെയ്തു. സാമ്പ്രമായ അവധാനതയോടെ അവർ അതെല്ലാം ശ്രവിച്ചു. വിശേഷിച്ചും മൂന്നു ബാലന്മാരുടെ തീച്ചളയിലെ ചരിത്രം അവരെ കൂടുതൽ വിസ്മയഭരിതരാക്കി. അതുപോലെയാരത്തും പ്രവർത്തിക്കാമെങ്കിൽ നിങ്ങൾ പറയുന്നതൊക്കെ സത്യമാണെന്നു സമ്മതിക്കാം എന്നവർ വിളിച്ചുപറഞ്ഞു. ഇതിനദ്ദേഹത്തിൻ്റെ മറുപടി, ഞാൻ ദൈവത്തെ പരീക്ഷിക്കയില്ല. എന്നാൽ അങ്ങേ അനന്തമായ വല്ലഭതപത്തിൻ്റെ ഒരു ലക്ഷ്യം നിങ്ങൾക്കു കാണണമെങ്കിൽ നിങ്ങൾ ചോദിക്കുക. അങ്ങു നിങ്ങൾക്കതു കാണിച്ചുതരും. എന്നായിരുന്നു. അതിനവർ പറഞ്ഞു. “ഞങ്ങൾ കത്തിക്കുന്ന ഒരു തീജ്വാലയിൽ നിങ്ങളുടെ വിശുദ്ധ ഗ്രന്ഥങ്ങളെ ഇടുക. അതു ദഹിച്ചു പോകുന്നില്ലായെങ്കിൽ ഞങ്ങൾ ക്രിസ്ത്യാനികളായിക്കൊള്ളാം.” വന്ദ്യ

നായ ആ മെത്രാൻ, സ്വസ്ഥതയിലേക്കു കൈകളെ ഉയർത്തി “ദൈവപുത്രനായ യേശുവേ! ഈ ജനങ്ങളുടെ സന്നിധിയിൽ അങ്ങേ തിരുനാമത്തെ മഹത്വപ്പെടുത്തിയാലും” എന്നു പ്രാർത്ഥിച്ചുകൊണ്ടു കത്തിക്കാട്ടുന്ന അഗ്നികുണ്ഡത്തിലേക്കു ആ ഗ്രന്ഥത്തെ ഇട്ടു. ഏതാനും മണിക്കൂറുകൾക്കുശേഷം ആ പുസ്തകം അവിടെനിന്നും എടുത്തു. എന്നാൽ അതിന്നു യാതൊരു ഹാനിയും സംഭവിച്ചിരുന്നില്ല. ജനാവലി ആസകലം ആ ശ്രദ്ധയോടെ തിരയ്ക്കുകയും താമസിയാതെ അവർ അവരുടെ വാഗ്ദാനത്തിന്നു വിധേയരായി കത്തോലിക്കാമതത്തെ സമാശ്ലേഷിക്കുകയും ചെയ്തു. ഇങ്ങനെ സഭയുടെ ആദ്യകാലത്തു് ഉണ്ടായിട്ടുള്ളതുപോലെയുള്ള അത്ഭുതങ്ങളെ ദൈവം അനന്തരകാലത്തും തുടർന്നിട്ടുണ്ടു്. ഇക്കാലത്തും ചിലപ്പോഴെല്ലാം തുടരുകയും ചെയ്യുന്നു. അതെ, അവിടുത്തെ ശക്തി ഇന്നും കുറഞ്ഞിട്ടില്ല. ഒരു പുതിയ ജനത്തിന്റെ ഇടയിലേക്കു മിഷ്യനറികളെ അയയ്ക്കുമ്പോഴും നഷ്ടപ്രായമായ വിശ്വാസത്തെ പുനരുദ്ധരിക്കപ്പെടുവാൻ. ശ്രമിക്കുമ്പോഴും ചില അവസരങ്ങളിൽ പൗരാണികകാലത്തേപ്പോലെയുള്ള അത്ഭുതങ്ങൾ ഇന്നും അങ്ങു പ്രവർത്തിക്കുന്നതെന്നു ചെയ്യുന്നു.

തീയോഫിലോസൂചകുവർത്തിയും ബർഗേറിയക്കാരുമായുള്ള ഒരു യുദ്ധത്തിൽ ബർഗേറിയക്കാർ നിശ്ശേഷം പരാജിതരായി. തടവുകാരാക്കപ്പെട്ടവരുടെ കൂട്ടത്തിൽ പരാജിതനായ ബർഗേറിയൻ രാജാവിന്റെ സഹോദരയും ഉണ്ടായിരുന്നു. ഇതരതടവുകാരുടെ കൂട്ടത്തിൽ അവരേയും കോൺസ്റ്റാന്റിനോപ്പിളിൽ കൊണ്ടുവരികയും ഴിറ കൊല്ലം അവിടെ താമസിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. ഇതിടനിൽക്കെ അവർ ക്രിസ്തുമതത്തേക്കുറിച്ചു പഠിക്കുകയും അചിരേണ ക്രിസ്ത്യാനിയായിത്തീരുകയും ചെയ്തു. തീയോഫിലോസിന്റെ മരണശേഷം തീയോഡോറാജ്ഞി റീജൻറായി ഭരണം നടത്തി. ഇതുതന്നെ അവസരമെന്നു കരുതി ബർഗേറിയൻരാജാവു് തീയോഡോറായോടു യുദ്ധപ്രഖ്യാപനം ചെയ്തു. ഇതിന്നു ചക്രവർത്തിനിയുടെ മരുപടി, ബർഗേറിയൻരാജാവു തന്റെ സാമ്രാജ്യത്തിൽ പ്രവേശിക്കരുതെന്നും, പ്രവേശിച്ചാൽ ധൈര്യസമേതം അവർ അദ്ദേഹത്തെ എന്തുക്കുകയും ദൈവാനുഗ്രഹത്താൽ പരാജിതനാക്കുകയും ചെയ്യുമെന്നും, അഥവാ പരാജിതനായില്ലെങ്കിൽതന്നെ, ഒരു സ്ത്രീയോടു പൊരുതി വിജയം നേടുന്നതിൽ അഭിമാനിക്കാനില്ലെന്നും ആയിരുന്നു. തീയോഡോറായുടെ ഈ അസാമാന്യ ധൈര്യത്തിൽ വിസ്മയസ്ഥിതിതനായ ബർഗേറിയൻരാജാവു്, തന്റെ സഹോദരിയെ വിട്ടുകിട്ടുന്നതുകൊണ്ടു മാത്രം തൃപ്തിപ്പെട്ടുകൊള്ളാമെന്നു സമ്മതിച്ചു. അവളുടെ പ്രത്യാഗമനത്തിന്നു ശേ

ഷം പലപ്പോഴും ക്രിസ്തുമതത്തിന്റെ മഹനീയതയേക്ഷരിച്ചു അവർ
 സ്വസഹോദരനോടു പ്രസ്താവിച്ചു. ദൈവപരിപാലനവും ആ രാജകുമാ
 രിയുടെ ശ്രമത്തെ അനുകൂലിച്ചു. ബർഗേറിയായിൽ ഒരു ഭയങ്കരമായ
 സാംക്രമികരോഗം ഉണ്ടായി. പരിഭ്രാന്തനായ രാജാവു ഉടനെ തന്റെ
 സഹോദരിയുടെ ദൈവത്തോടപേക്ഷിച്ചു. അതുകൂടാതെ! ഭയങ്കരമായി പ
 ടൻപിടിച്ചു വ്യാധി നിശ്ശേഷം നിർമ്മൂലമായി. രാജാവിനു ക്രിസ്തുമത
 ത്തിൽ പരിപൂർണ്ണമായ വിശ്വാസം ഉണ്ടായി. എങ്കിലും സ്വപ്രജകളെ
 ഭയന്നു, ക്രിസ്തുമതത്തെ സമാശ്ലേഷിക്കുവാൻ അയാൾ ധൈര്യപ്പെട്ടില്ല.
 അങ്ങനെയിരിക്കെ തന്റെ അരമനയിലെ ഗാലറിയിൽ ഭയത്തെ ഉളവാ
 ക്കുന്ന ഒരു ചിത്രം വരക്കുവാൻ അദ്ദേഹം ഒരു ചിത്രകാരനോടാജ്ഞാപി
 ച്ചു. ക്രിസ്ത്യാനിയായ ആ ചിത്രകാരൻ പൊതുവിധിയേയും, നിത്യശി
 ക്ഷയ്ക്കു വിധേയരായവരുടെ ഭയനീയനിലയേയും, അസാമാന്യകലാപാടവ
 ത്തോടെ അവിടെ ചിത്രീകരിച്ചു. മാത്രമല്ല, ചിത്രത്തെ സംബന്ധിച്ചുള്ള
 പൂർണ്ണമായ ഒരു വിവരണവും അയാൾ രാജാവിനെ പറഞ്ഞുകേൾപ്പിച്ചു.
 എതൽശ്രവണമാത്രയിൽ അദ്ദേഹം ഭയവിഹാലനാവുകയും, വിശ്വഹാര
 ധനാമതത്തെ ഉപേക്ഷിക്കുന്നതാണെന്നു് ആത്മനാ പ്രതിജ്ഞചെയ്തയും
 ചെയ്തു. താമസിയാതെ തീയോഡ് രാജാജ്ഞിയാൽ അയക്കപ്പെട്ട ഒരു മെ
 ത്രാനിൽനിന്നും രാജാവു ജ്ഞാനസ്നാനം സ്വീകരിച്ചു. രാത്രിയിൽ അര
 മനമുറിക്കുള്ളിൽ രഹസ്യമായി നടത്തിയ ആ സംഭവം ക്രമേണ പരസ്യ
 മായി. ബർഗേറിയക്കാർ കോപവിജ്വലിതരായി അരമനയെ ആക്രമി
 ച്ചു. എന്നാൽ രാജാവുകളെ ഹതാശനാകാതെ, ദൈവസംരക്ഷണയിൽ
 പൂർണ്ണമായി വിശ്വസിച്ചുകൊണ്ടു് അവരെ എതിർത്തു. അവർ നിശ്ശേഷം
 പരാജിതരായി. പക്ഷെ രാജാവു് അവർക്കൊക്കെയും മറുപ്തുകൊടുത്തു. ക
 രുണാപൂർണ്ണമായ ഈ പ്രവൃത്തിയിൽ അവർ അത്യധികം സന്തോഷിക്ക
 യും. താമസിയാതെ അവരും ക്രിസ്തുമതത്തെ സമാശ്ലേഷിക്കയും ചെയ്തു. അ
 നന്തരം ബർഗേറിയായിലെ ആദ്ധ്യാത്മികഭരണത്തിനാവശ്യമുള്ള മെ
 ത്രാന്മാരേയും. വൈദികരേയും അയച്ചുകൊടുക്കണമെന്നു സഭയുടെ പര
 മാധികാരിയായ. മാക്സിമിലിയോടപേക്ഷിക്കുന്നതിനായി അദ്ദേഹം രണ്ടു
 ദൂതന്മാരെ റോമിലേക്കയച്ചു. അന്നത്തെ മാക്സിമിലിയായിരുന്ന നിക്കോ
 ലാസു് പ്രഥമൻ പൈതൃകമായ വാത്സല്യത്തോടെ അവരെ സ്വീകരിക്ക
 യും. രാജാവിന്റെ അഭിലാഷാനുസർണം രണ്ടു മെത്രാന്മാരെ ഉടൻതന്നെ
 ബർഗേറിയായിലേക്കയക്കുകയും ചെയ്തു. (866).

ക്രിസ്തുവിന്റെ രാജ്യം ഇപ്രകാരം വിദൂരദേശങ്ങളിൽപോലും വ്യാ
 പിച്ച്കൊണ്ടിരുന്നപ്പോൾ യൂറോപ്പു് ഒരു പുതിയ ആക്രമണത്തിനും, ഭ

യങ്കരമായ നാശത്തിനും വിധേയമാകാനുള്ള ലക്ഷണങ്ങൾ കണ്ടുതുടങ്ങി. ഭാര്യയായ പല നാശങ്ങളാലും പ്രസിദ്ധമായ പത്താംശതാബ്ദം, നോർമൻകാർ, ഹംങ്കേരിയാക്കാർ ആടിയായവരുടെ ആക്രമണങ്ങളെയും ഭരിക്കുന്നതിനിടയായി. അവർ ജർമ്മനി, ഫ്രാൻസ്, ഇംഗ്ലണ്ട്, ഇറ്റലി, സ്വീഡൻ ആടിയായ രാജ്യങ്ങളെ ആക്രമിക്കുകയും ഭയങ്കരമായ പല നാശങ്ങളും വരുത്തുകയും ചെയ്തു. അഭിവൃദ്ധമായി വന്ന നഗരങ്ങൾ നശിപ്പിക്കുക, ആശ്രമങ്ങൾ കൊള്ളയിടുകയും കൊള്ളിവെക്കുകയും ചെയ്തു, ആടിയായി അവർ ചെയ്ത നാശങ്ങൾ അത്യന്തം ഭയങ്കരങ്ങളായതും. ഇതിന്റെ ഫലമായി വിദ്യാഭ്യാസം നിഷേധിക്കപ്പെടുകയും, കലാശാസ്ത്രാദികൾ വിസ്മരിക്കപ്പെടുകയും അന്ധത നാടെങ്ങും പരക്കുകയും ചെയ്തു. ഈ അന്ധതയിൽനിന്നുമുണ്ടായ ഫലങ്ങളാവട്ടെ, അത്യന്തം ഭാര്യയായതായിരുന്നു. സന്മാർഗ്ഗം തെറ്റാൻ ഉപദേശങ്ങൾ വെട്ടിച്ചു. പരിശുദ്ധമായ നിയമങ്ങൾ സകലവും നിരസിക്കപ്പെട്ടു. അതിഭാര്യയായ ഈ ഭൂമിയിൽ സഭാഭരണാധികാരികളിലും വ്യാപിച്ചു. സഭാമാതാവിന്, അതിഭയങ്കരമായ മർദ്ദനത്തേക്കാളും തുലോം ഹൃദയഭേദകമായ ഒരവസ്ഥയായിരുന്നു ഇത്. എന്നാൽ കരുണാകരനായ ദൈവം അവളുടെ ഈ സന്താപത്തെ സന്തോഷമായി പകർത്തുവാൻ തീരുമെന്നായി. ആരുടെ ആക്രമണങ്ങളാൽ അവർ ഈ ഭൂമിയിൽ വിധേയരായോ അവർതന്നെ മാനസാന്തരപ്പെട്ടു. സഭാമാതാവിനെ സന്ദർശിച്ച് സമാശ്വസിപ്പിച്ചു. വിഗതശക്തയും, പല ഭൂമിയിൽ വിധേയരായി പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ട കാലത്തുതന്നെ അവളെ നശിപ്പിക്കുവാൻ ശ്രമിച്ചവരേപ്പോലും മാനസാന്തരപ്പെട്ടതിൽ, വേദപ്രചരണംഗതയിൽ പ്രധാനവും പ്രമുഖവുമായ പല വിജയങ്ങളും സമ്പാദിക്കുവാൻ സാധിച്ചുവെന്നുള്ളത് അവളുടെമേലുള്ള ദൈവപരിപാലനയെ അനിഷേധ്യമായി പ്രകാശിപ്പിക്കുകയാണു് ചെയ്യുന്നതു്.

നോർമൻകാർ തുടച്ചയായി 70 കൊല്ലത്തോളം ഫ്രാൻസിനെ ആക്രമിക്കുകയും പല നാശങ്ങളും വരുത്തുകയും ചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്നു. നോർമൻരാജാക്കളിൽ ധീരനായ റോളോയുടെ ആക്രമണങ്ങൾ പ്രത്യേകിച്ചും ഭയങ്കരങ്ങളായിരുന്നു. ഈയാളെ ജയിക്കുക സുഹൃത്തുക്കൾക്കും അന്നത്തെ ഫ്രാൻസിരാജാവായ ചാൾസ് മനസ്സിലാക്കി. അതിനാൽ ചാൾസ് റോളോയുമായി ഒരു സന്ധിചെയ്തു. റോളോ ഒരു ക്രിസ്ത്യാനിയാവുകയും മേലാൽ ഫ്രാൻസിനെ ആക്രമിക്കാതിരിക്കുകയും ചെയ്യുകയാണെങ്കിൽ നോർമൻവിരാജ്യം റോളോയിൽ വിട്ടുകൊടുക്കാമെന്നും, അതിനും

പുറമേ തന്റെ പുത്രിയേ കല്യാണം കഴിച്ചു കൊടുക്കാമെന്നുമായിരുന്നു കരാർ. റോളോ സസന്തോഷം ഇതിനു സമ്മതിച്ചു. അതനുസരിച്ചു ദുവനിലെ മെത്രാപ്പോലീത്താ റോളോയെ വേദാഭ്യസനം ചെയ്തിക്കയും ക്രി. വ. 912-ന്റെ ആരംഭത്തിൽ ജ്ഞാനസ്നാനപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തു. രാഷ്ട്രീയമായ ഉദ്ദേശ്യമായിരുന്നു ഈ മാനസാന്തരത്തിന്റെ കാരണമെങ്കിലും ദൈവത്തിന്റെ കൃപാപരം ഇതിന്മേൽ ധാരാളം ഉണ്ടായി. തന്റെ മാനസാന്തരം കഴിഞ്ഞയടുത്ത റോളോ ദുവനിലെ മെത്രാപ്പോലീത്തായുമായി ആലോചിച്ചു തന്റെ രാജ്യത്തിന്റെ ഒരു ഭാഗം ദൈവത്തിനും ദൈവജനനിക്കും, മെത്രാപ്പോലീത്താ നിർദ്ദേശിച്ച ചില പുണ്യവാന്മാർക്കുമായി പ്രത്യേകം പ്രതിഷ്ഠിച്ചു. മാത്രമല്ല, ദുവാനിലെ നോട്ടീസാംഭോലയും; വി. മിഖായേലിന്റെ ദേവാലയം. ആദിയായി മെത്രാപ്പോലീത്താ നിർദ്ദേശിച്ച പല ദേവാലയങ്ങൾക്കും ധാരാളമായ ധനസഹായം ചെയ്തും ചെയ്തു. ഇതിനും പുറമേ തന്റെ കീഴ്ദ്വാരാഗസ്ഥന്മാരും പ്രദക്ഷിണമാർഗ്ഗമല്ലാം സത്യവിശ്വാസം അവലംബിക്കുന്നതിനും, അതിൽ വളരുന്നതിനും അദ്ദേഹം നിഷ്കർഷിക്കുകയുമുണ്ടായി. ഇതിന്റെയെല്ലാം ഫലമായി കരോനാർ കഴിഞ്ഞപ്പോഴേക്കും ആ വർഷക്കാരുടെ സ്വഭാവംതന്നെ പാടെ മാറിപ്പോയി. ക്രിസ്തുവിന്റെ ബാലമേറിയ കരങ്ങളാക്കുല്ലാതെ, ഇവരുടെ മുൻപതയെ നശിപ്പിക്കുന്നതിനോ, കൃപാപരത്തിന്റെ അതുല്യശക്തിക്കുല്ലാതെ ഇത്ര സമഗ്രമായ ഒരു വ്യതിയാനം വരുത്തുന്നതിനോ സാധ്യമല്ല, നിശ്ചയം. മുൻപതക്കും അവിവേകത്തിനും പേരും പെരുമയും സമ്പാദിച്ച റോളോ, സൗമ്യതക്കും വിവേകത്തിനും പ്രസിദ്ധനായി ഭവിച്ചു. ഭയങ്കരനും അജയ്യനുമായ ഒരു യോദ്ധാവു മാത്രമല്ല, ബുദ്ധിമാനും നീതിജ്ഞാനമായ ഒരു നിയമകർത്താവു കൂടെയാണു് താൻ എന്നു് അദ്ദേഹം ലോകരെ മനസ്സിലാക്കി. ശത്രുശതങ്ങളെ ഭുജബാലത്താൽ അനായാസേന അമർത്തിയ റോളോ, ഉചിതംവലരായ ജനത്തെ ബുദ്ധിപൂർവ്വകമായ നിയമാവലികൊണ്ടു നിയന്ത്രിക്കുന്നതിനും സമർത്ഥനായിരുന്നു. ഭയങ്കരമായ ശിക്ഷകൾ നൽകിക്കൊണ്ടു് അദ്ദേഹം തന്റെ ജാതിന്റെ ആക്രമണാസക്തിയെ ഹനിച്ചു. റോളോയുടെ നാമഹ്രവണമാത്രയിൽതന്നെ അവർ വിറക്കൊണ്ടു. വഴിയിൽ കിടക്കുന്ന സാധനങ്ങൾപോലും എടുക്കുവാൻ ആരും ധൈര്യപ്പെട്ടില്ല ഒരിക്കൽ മൃഗയാവിനോടും കഴിഞ്ഞു് കഴിഞ്ഞിട്ടു് തളന്ന് റോളോ, ഉറങ്ങാനായി കിടന്നപ്പോൾ അഴിച്ചുവെച്ചിട്ടു് അദ്ദേഹം തിരിച്ചെടുക്കുവാൻ മറന്നുപോയ തന്റെ അറച്ചുട്ടു മൂന്നു കൊല്ലം കഴിഞ്ഞിട്ടും അതവിടെനിന്നും എടുക്കുവാൻ ആരും ധൈര്യമുണ്ടായില്ലത്രേ.

സിതീയായിൽ നിന്നും വന്നിട്ടുള്ള ഒരു മുർഖജാതിക്കാരായിരുന്നു ഹങ്കേറിയൻസു്. ആകൃമണത്തിൽ അവർ അതിഭയങ്കരമായ ആസക്തി പ്രദർശിപ്പിച്ചു. അവർ ദേവാലയങ്ങളെ കൊള്ളി വെയ്ക്കുകയും വൈദികരെ വധിക്കുകയും, വർഗ്ഗവയോഭേദമെന്യേ ക്രിസ്ത്യാനികളെ തടവുകാരാക്കുകയും ചെയ്തു. എന്നാൽ സുവിശേഷത്തിന്റെ മഹനീയശക്തി അവരേയും ജയിച്ചു. അതിന്റെ അതിരാര സ്വാധീനത അവരുടെ മുർഖവും മൃഗീയവുമായ സ്വഭാവത്തെ മാറ്റി കരുണയും സൗമ്യവുമായ സ്വഭാവത്തെ അവർക്കു നൽകി. അവരുടെ ഒരു രാജാവിനു് ക്രിസ്ത്യാനികളോടു നിസ്സിമമായ സ്നേഹവും ഉണ്ടായി. എന്നാൽ സമീപപ്രദേശങ്ങളിലെങ്ങും ക്രിസ്ത്യാനികൾ ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. അതിനാൽ ക്രിസ്ത്യാനികൾക്കു് സംരക്ഷണയേയും സഹായത്തേയും വാശാനം ചെയ്തുകൊണ്ടു് അദ്ദേഹം ഒരു രാജകീയവിളംബരം പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തി. അനന്തരം അദ്ദേഹം ക്രിസ്തുമതത്തേക്കുറിച്ചു പഠിക്കുകയും, അതിന്റെ മഹനീയശക്തിക്കു വിശേഷമായി കുടുംബസഹിതം ജ്ഞാനസ്നാനം സ്വീകരിക്കുകയും ചെയ്തു. അദ്ദേഹത്തിനു് ഒരു പുത്രൻ മാത്രമേ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. അതിനെ ജ്ഞാനസ്നാനപ്പെടുത്തിയ ഫ്റേഗിലെ മെത്രാൻ, അവനു് സ്റാറീഫൻ എന്നു പേരിട്ടു. വേണ്ട കരുതലോടും സൂക്ഷ്മതയോടും വളർത്തപ്പെടുകയും വിദ്യാഭ്യാസം നൽകപ്പെടുകയും ചെയ്ത കുമാരൻ ചെറുപ്പത്തിലെ തന്നെ നല്ല ദൈവഭക്തനായി വളർന്നുവന്നു. റോവിയിൽ ആ രാജകുമാരൻ തന്നെ തന്റെ പ്രജകളുടെ അപ്പസ്തോലനുമായിത്തീർന്നു. ഇതിൽ അനേകം വിഷമതകൾ അദ്ദേഹം സഹിക്കേണ്ടതായി വന്നു. വിഗ്രഹാരാധനക്കാരായ ജനങ്ങൾ ഒരു വിപ്ലവത്തെ തന്നെ നാട്ടിൽ ഉളവാക്കി. എന്നാൽ ധീരനായ ആ യുവരാജാവോടൊട്ടെ യാതൊരു നിരാശയും കൂടാതെ തന്റെ ജന്മദേശമായ പനോനിയയുടെ പ്രത്യേകപുണ്യവാനായ വി. മാർട്ടിന്റെ ഒരു കൊടിയും പിടിച്ചു് അവരെ എതിർത്തു. ജനാവലി പരാജിതരായി പലായനം ചെയ്തു. വിജയശ്രീലാളിതനായ രാജകുമാരൻ അവരുടെ സ്വത്തുക്കൾ ഉപയോഗിച്ചു് ഒരാശ്രമം പണിയിക്കുകയും അതു്, ആ വിജയത്തിനു തന്നെ സഹായിച്ചു വി. മാർട്ടിനു പ്രതിഷ്ഠിക്കുകയും ചെയ്തു. സമാധാനസംസ്ഥാപനത്തിനുശേഷവും സ്വമതപ്രചരണത്തിനു വേണ്ടി അദ്ദേഹം തീഷ്ണമായി പരിശ്രമിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. ധർമ്മവും പ്രാർത്ഥനയും അദ്ദേഹത്തിനു് പ്രിയകരങ്ങളായ രണ്ടു കാര്യങ്ങൾ ആയിരുന്നു. പലപ്പോഴും ദേവാലയത്തിൽ പോയി സാഷ്ടാംഗപ്രണാമം ചെയ്തുകൊണ്ടു് കണ്ണുനീർ ചിന്തിസ്വജനത്തിനുവേണ്ടി അദ്ദേഹം പ്രാർത്ഥിച്ചുവന്നു. ഇതിനും പുറമേ

രാജ്യത്തിന്റെ എല്ലാ ഭാഗങ്ങളിലേക്കും മിഷ്യനറികളെ അയക്കുകയും ചെയ്തു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഈ ശ്രമങ്ങളൊന്നും വിഫലങ്ങളായില്ല. വിഗ്രഹാരാധന ആ നാട്ടിൽ നിന്നും നിശ്ശേഷം നിമ്നമായായി. ഹങ്കേരിയായെ ആദ്യ രൂപതകളായി അദ്ദേഹം തിരിച്ചു ഡാനുബ്യനദിതീരത്തുള്ള സ്രിഗോണിയായിരുന്നു അതിരൂപത. സെബസ്ത്യാനോസ് എന്ന ഒരു സന്യാസി അവിടുത്തെ മെത്രാപ്പോലീത്തായായി ഭരണം നടത്തി. ഈ വിഭജനങ്ങളേയും ശ്രമങ്ങളേയുമെല്ലാം അംഗീകരിച്ച മാപ്പാപ്പാ സ്റ്റേപ്പാനോസ് രാജാവിന്റെ തീഷ്ണമായ വേദപ്രചരണപരിശ്രമങ്ങളെ അഭിനന്ദിക്കുകയും അദ്ദേഹത്തോടുള്ള ആദരവിനേയും മതിപ്പിനേയും പ്രകടിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. ഇതിന്റെ ഒരു സ്മാരകവും ലക്ഷ്യവുമായി പരിശുദ്ധ പിതാവും ഒരു കിരീടവും സ്വപ്നം കൊണ്ടുള്ള ഒരു കുരിശും രാജാവിനു സമ്മാനിക്കുകയും ഉണ്ടായി. മാത്രമല്ല, അപ്പസ്തോലനായ രാജാവ് എന്ന സ്ഥാനപ്പേരും അദ്ദേഹത്തിനു നൽകി. അന്നുമുതൽ ഈ സ്ഥാനപ്പേര് ഹങ്കേരിയായിലെ രാജാക്കന്മാർ പാരമ്പര്യമായി അനുഭവിച്ചുവന്നു. സ്റ്റേപ്പാനോസ് രാജാവിന്റെയും രാജ്ഞിയുടേയും കിരീടധാരണം അത്യാഡംബരപൂർവ്വം നടത്തപ്പെട്ടു. അദ്ദേഹത്തിനു ദൈവജനനിയോടു പ്രത്യേകകേതിയുണ്ടായിരുന്നു. അതിനാൽ അദ്ദേഹം, അദ്ദേഹത്തേയും, രാജ്യത്തേയും ആ നല്ല അമ്മയുടെ സംരക്ഷണയ്ക്കു സ്വയം കയ്യൊഴിച്ചു. ഫ്റാൻസുരാജാവായ ലൂയിപതിമൂന്നാമനും ഈ മാതൃകയെത്തന്നെ അനുകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. രാജാവിന്റെയും രാജ്ഞിയുടേയും മതതീഷ്ണതയും ദൈവഭക്തിയും അനുവാസരം വർദ്ധിച്ചുവന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ മരണശയ്യയിൽ വെച്ച് അദ്ദേഹം തന്റെ നാട്ടിലെ മെത്രാന്മാർക്കും പ്രഭുക്കന്മാർക്കും നൽകിയ അന്ത്യശാസനം ക്രിസ്തുമതത്തെ അതിന്റെ സഹജമായ പരിശുദ്ധിയിൽ പരിപാലിച്ചുകൊള്ളണമെന്നായിരുന്നു. 1038-ൽ അദ്ദേഹം ഇഹലോകവാസം വേടിഞ്ഞു. ഹങ്കേരിയക്കാർ അദ്ദേഹത്തിന്റെ അന്ത്യശാസനത്തെ പാലിക്കുകയും ചെയ്തു. അവർ ഒരിക്കലും ക്രിസ്തുമതം ഉപേക്ഷിച്ചിട്ടില്ല.

൨. കോൺസ്റ്റാന്റിനോപ്പിൾ

സഭയിലെ കഴപ്പങ്ങൾ.

[ക്രി. വ. 858—1053.]

ഉത്തരദേശങ്ങളിലെ ഉർജ്ജിതമായ അഭിവൃദ്ധിയാൽ സഭാമാതാ വിനെ സമാശ്വസിപ്പിച്ചു ദൈവം, കോൺസ്റ്റാന്റിനോപ്പിളിൽ, ഫോഷ്യസിന്റെ തോന്യാസങ്ങളെ അനുവദിച്ചുകൊണ്ട് അവളെ ആകലചിത്തയാക്കുന്നതിനും തീരുമാനസ്സായി. ഫോഷ്യസ് അഭിജാതകലജാതനും, പണ്ഡിതനും, അതിസമർത്ഥനായ ഒരാളായിരുന്നു. ഉന്നതമായ പല ഗവണ്മെന്റുദ്യോഗങ്ങളും അയാൾ വഹിച്ചിരുന്നു. എങ്കിലും അയാളുടെ അമിതമായ ആശയും, വഞ്ചനാപരമായ പ്രവർത്തനങ്ങളും, അയാളുടെ സ്കല സൽഗുണങ്ങളേയും മറച്ചുകളഞ്ഞു. ഇയാൾ യുവരാജാവായ മൈക്കേൽത്തൂതീയന്റെ മാതൃലനും, സചിവനുമായ ചാർസ്സ്ബർഗാസിന്റെ ആപ്തമിത്രമായിരുന്നു. ദുർന്നടത്ത എന്ന ഏക കാരണത്തെ ആസ്പദമാക്കി കോൺസ്റ്റാന്റിനോപ്പിൾ പാത്രിയർക്കീസായ ഇഗ്നേഷ്യസ് മഹറോൻചൊല്ലുകയാൽ അദ്ദേഹത്തെ നശിപ്പിക്കുവാൻ ശപഥം ചെയ്തിരുന്ന ഒരാളായിരുന്നു ഈ ബർദാസ്. ഇയാൾ ആദ്യം, ഇഗ്നേഷ്യസിനെ നാട്ടു കടത്തിക്കുവാൻ ചക്രവർത്തിയെ പ്രേരിപ്പിക്കുകയും, അതസാധ്യമെന്നു കണ്ടപ്പോൾ, ഇഗ്നേഷ്യസിനേക്കൊണ്ടു തന്നെ സ്വസ്ഥാനം രാജി വെപ്പിക്കുവാൻ ശ്രമിക്കുകയും, അതും പരാജയപ്പെടുകയാൽ സ്വദസ്സാഹിതനായ ഫോഷ്യസ് എന്ന അതമായക്കാരനെ പാത്രിയർക്കീസായി നിയോഗിക്കുകയും അത്രേ ചെയ്തത്. സഭാനിഷ്ഠങ്ങളാക്കു വിരുദ്ധമായ ഈ നടപടി പല കഴപ്പങ്ങളേയും ഉളവാക്കി. അതിനുപുറമെ കീഴിലുള്ള എല്ലാ മെത്രാന്മാരും ഇയാളെ നിഷേധിച്ചു. എങ്കിലും ഫോഷ്യസിന്റെയും കൂട്ടരുടേയും അശ്രാന്തശ്രമത്താൽ ഏതാനും മെത്രാന്മാർ അവരോടു ചേർന്നു. അവരെ അനുകൂലിക്കാതിരുന്ന എല്ലാ മെത്രാന്മാരേയും അവർ നാട്ടുകടത്തി. പക്ഷെ ഫോഷ്യസിന്റെ ആശ ഇതുകൊണ്ടൊന്നും അവസാനിച്ചില്ല. തന്റെ സ്ഥാനം മാപ്പാപ്പായെക്കൊണ്ട് അംഗീകരിപ്പിക്കണമെന്നുള്ളതായിരുന്നു അയാളുടെ മോഹം. അതിലേക്ക് അയാൾ സമർത്ഥനും, എന്നാൽ കപടസമ്പൂർണ്ണവുമായ ഒരഭ്യർത്ഥ്നം ആണ് പരിശുദ്ധസിംഹാസനത്തെ അലങ്കരിച്ചിരുന്ന നിക്കോളാസ് മാപ്പാപ്പായിക്കയച്ചു. മറ്റുള്ളവരുടെ നിർബ്ബ

സപുഷ്പമായ നിർദ്ദേശങ്ങൾക്കും, അപേക്ഷകൾക്കും വിധേയനായി താൻ ഈ സ്ഥാനം സ്വീകരിക്കുന്നതാണെന്നും, അല്ലാതെ സ്വമനസ്സാലെ അപ്രകാരം ചെയ്തിട്ടുള്ളതല്ലെന്നും, പാത്രിയക്കീസായിരുന്ന ഇഗ്നേഷ്യസും സ്വമനസ്സാലെ സ്ഥാനം രാജി വച്ച് കൂടുതലായ ദൈവസേവനത്തിനും, ഭക്തജീവിതത്തിനുംവേണ്ടി ഒരു ആശ്രമത്തിൽ വസിക്കുകയാണെന്നും മറുപടിയെന്നു അയാളുടെ എഴുത്തിന്റെ സാരം. ഈ എഴുത്തിന്റെ യാഥാർത്ഥ്യത്തെ സാക്ഷിച്ചുകൊണ്ട് ചക്രവർത്തിയും ഇതോടൊന്നിച്ചു ഒരേഴുത്തു മാപ്പാപ്പായിക്കയച്ചു. ഇതിനിടയ്ക്കു ഇഗ്നേഷ്യസിനെ അവർ അനാരോഗ്യകരമായ ഒരു ജയിലിൽ അടച്ചു പലവിധത്തിൽ കഷ്ടപ്പെടുത്തുകയും അവസാനം രാജദ്രോഹകരം ആരോപിച്ച് അദ്ദേഹത്തെ ലെഡ്ബോറോസുദീപിലേക്കു നാടുകടത്തുകയും ചെയ്തു. ഇതൊന്നും മാപ്പാപ്പായെ അറിയിച്ചില്ലെന്നു മാത്രമല്ല മാപ്പാപ്പാ അറിയാതിരിക്കുവാൻ പ്രത്യേകം നിഷ്കർഷ ചെയ്തതും ചെയ്തു. എങ്കിലും, മാപ്പാപ്പായ്ക്കു ഇവരുടെ പ്രവൃത്തികളിൽ ഏതോ സംശയം ജനിക്കുകയാൽ ഇവയെല്ലാം കറച്ചു ശരിയായ ഒരന്വേഷണം ചെയ്യാതെ യാതൊന്നും ചെയ്യാൻ സാധിക്കുന്നതല്ലെന്നു അദ്ദേഹം തീരുമാനിക്കുകയും അതനുസരിച്ചു രണ്ടുപ്രതിനിധികളെ അയക്കയും ഉടനെതന്നെ കോൺസ്റ്റാന്റിനാപ്പിളിലേക്കയക്കുകയും ചെയ്തു എന്നാൽ അവർ രാജധാനിയിൽ വന്ന ക്ഷണംമുതൽതന്നെ അതിലേക്കു പ്രത്യേകം നിയുക്തരായ രാജകീക്കരന്മാർ, അവരുടെ സകല പ്രവൃത്തികളേയും പ്രത്യേകം സൂക്ഷിക്കയും ശരിയായ വിവരങ്ങൾ ലഭിക്കുന്നതിനുള്ള സകല മാർഗ്ഗങ്ങളെയും നിഷ്കർഷയായി നിരോധിക്കുകയും ചെയ്തു. മാത്രമല്ല, ഫോഷ്യസിനെ പാത്രിയക്കീസായി അംഗീകരിക്കാത്തപക്ഷം അവരെ കഠിനമായി ശിക്ഷിക്കുന്നതാണെന്നും ആ രാജകീക്കരന്മാർ അവരെ ഭയപ്പെടുത്തിത്തുടങ്ങി. ഏതാനും ദിവസങ്ങൾ അവർ ഇതിനെയ്ക്കല്ലാം സധൈര്യം എത്തുന്നിന്നും എങ്കിലും ഒടുവിൽ അവർ ചക്രവർത്തിയുടെ അപേക്ഷയ്ക്കും വാഗ്ദാനങ്ങൾക്കും ഭീഷണികൾക്കും വിധേയരായി അയാളുടെ അഭിലാഷത്തെത്തന്നെ അനുക്രമിച്ചു. താമസിയാതെ ഈ പ്രതിനിധികളുടെ സാന്നിദ്ധ്യത്തിലും, സമ്മതത്തിലും അവിടെവെച്ചുതന്നെ ഒരു സൂനഹദോസു കൂടുകയും ഇഗ്നേഷ്യസു, പാത്രിയക്കീസിനെ സ്ഥാനഭ്രഷ്ടനാക്കിയിരിക്കുന്നതായി തീരുമാനം ചെയ്തതും ചെയ്തു.

പക്ഷെ, ഇതുകൊണ്ടും ഫോഷ്യസു തൃപ്തനായില്ല. ഇഗ്നേഷ്യസിൽ നിന്നുതന്നെ ഒരു രാജിപത്രം ലഭിക്കണമെന്നായിരുന്നു അയാളുടെ ആശം. അതിനാൽ എതുവിധമെങ്കിലും ഇതു സാധിക്കുന്നതിനുവേണ്ടി നിര

പരാധിയായ ഇഗ്നേഷ്യസിനെ മൂന്നു കശ്ശാലക്കാക്കായി ഏല്പിച്ചുകൊടുത്തു. മുർഖരായ ആ കിങ്കാമാർ ഇദ്ദേഹത്തോടു ചെയ്ത പീഡനങ്ങൾ അത്യന്തം ദാരുണങ്ങളായിരുന്നു. യാതൊരു കരുണയും ബാഹുമാനവും കൂടാതെ അവർ അദ്ദേഹത്തിന്റെ മുഖത്തടിക്കുകയും വസ്ത്രം ഉരിഞ്ഞു നന്നാക്കുകയും, അത്യധികമായ തണുപ്പുള്ള അവസരത്തിൽ കൈകൾ വിരിച്ചു തറമേൽ കമഴ്ത്തിക്കിടത്തുകയും ചെയ്തു. എന്നാൽ ഇതൊന്നും വൃദ്ധനായ ആ പുരോഹിതവയ്ക്കുന്റെ ആത്മശക്തിയെ ഇളക്കുവാൻ പര്യാപ്തമായില്ല. അതിനാൽ അവർ അദ്ദേഹത്തെ കോൺസ്റ്റാന്റീൻ കൊപ്രോണിമസിന്റെ ശവക്കല്ലറയിൽ ഇട്ടടക്കുകയും ഓരോതരം മർദ്ദനങ്ങൾ മാറിമാറി നടത്തുകയും ചെയ്തു. ഒരാഴ്ചമുഴുവൻ ഭക്ഷണം നൽകാതെയും ഉറങ്ങാൻ അനുവദിക്കാതെയും ഒരേനിലയിൽത്തന്നെ അദ്ദേഹത്തെ അവർ നിർത്തി. അനന്തരം ഒരു രാത്രിമുഴുവൻ കാലിമേൽ കല്ലുകെട്ടി ആക്കാ കൂടിയിലുള്ള ഒരു മേൽക്കൂരമേൽ കെട്ടിയിടുകയും പ്രഭാതത്തിൽ ശക്തിയോടെ അദ്ദേഹത്തെ താഴ്വേതക്കെറിയുകയും ചെയ്തു. ഭയങ്കരമായ ആ വിഴുയാൽ ആ അക്ഷണം മുഴുവൻ രക്തം ചിതറപ്പെട്ടു. ഇങ്ങനെ വിവരനായും ബോധശൂന്യനായും കിടക്കുന്ന അവസരത്തിൽ അവരിലൊരാൾ ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ കയ്യിൽ ഒരു പേന പിടിപ്പിച്ചു കടലാസിൽ ഒരു കുരിശു വരപ്പിച്ചു. അതുകൊണ്ടു ഫോഷ്യസിന്റെ സന്നിധിയിലേക്കോടി. ഫോഷ്യസ് ഉടനേതന്നെ ആ കടലാസിൽ ഇഗ്നേഷ്യസിന്റെതായി ഒരു രാജിപത്രം എഴുതി ചക്രവർത്തിയെച്ചുകൊടുത്തു. ഇതിനുശേഷം ചക്രവർത്തി ഇഗ്നേഷ്യസിനെ സ്വതന്ത്രനാക്കി. ഭാഗ്യവശാൽ തന്റെ ഭയനീയസ്ഥിതിയേയും കോൺസ്റ്റാന്റീനോപ്പിളിൽ നടന്ന മറ്റു സംഗതികളേയും മാറ്റാപ്പാടെ അറിയിക്കുവാൻ അദ്ദേഹത്തിനു അവസരവും സൗകര്യവും ലഭിച്ചു.

ഫോഷ്യസ് തന്റെ നീചോദ്യമങ്ങൾ വീണ്ടും തുടന്നു. ഇതിന്റെ ഫലമായി, ഇഗ്നേഷ്യസിനേക്കൊണ്ടുതന്നെ ഇഗ്നേഷ്യസിന്റെ ശിക്ഷാവിധി വായിപ്പിക്കുന്നതിനും, അനന്തരം അദ്ദേഹത്തിന്റെ കണ്ണുകൾ ചുഴുന്നെടുക്കുന്നതിനും, വലത്തുകൈ ചേർപ്പിച്ചുകയ്യുന്നതിനും ചക്രവർത്തിയിൽനിന്നും ഒരു ശാസനം അയാൾ സമ്പാദിച്ചു. വിവരം എങ്ങനെയോ അറിഞ്ഞ പാത്രിയർക്കീസാവട്ടെ ഒരടിമയുടെ വേഷം സ്വീകരിച്ചു, തന്നെ ബന്ധിക്കാൻ വന്നവരേയും കടന്നു എവിടേയോ പോയി ഒളിച്ചു. ഈ അവസരത്തിൽ കോൺസ്റ്റാന്റീനോപ്പിളിൽ അതിഭയങ്കരമായ ഒരു കേന്ദ്രമുണ്ടായി. രാജാവും പൗരോഹലിയും ബർഭാസുതന്നെയും ഭയവി

ഹലമായി. അവർ ഉടൻതന്നെ ഇഗ്നേഷ്യസിനെ തിരിച്ചുവിളിച്ചു. ഇ
 തിനിടക്കു കോൺസ്റ്റാന്റിനോപ്പിളിൽ നടന്ന സകല സംഗതികളും
 മാപ്പാപ്പാ അറിഞ്ഞു. അദ്ദേഹം ഓരോ എഴുത്തു ചക്രവർത്തിയ്ക്കും, ഫോ
 ഷ്യസിനും, മെത്രാന്മാർക്കും അയച്ചു. അതിൽ അദ്ദേഹം തന്റെ പ്രതിനി
 ധികളുടെ നീചവും ഗർഹണീയവുമായ നടപടികളെ അവഹേളിക്കുകയും,
 നിഷേധിക്കുകയും, ഇഗ്നേഷ്യസിനെ സ്വർക്കുൽ പാത്രിയർക്കീസായി അം
 ഗീകരിക്കുകയും ഫോഷ്യസിന്റെ തെരഞ്ഞെടുപ്പിനെ അസാധുവായി ത
 ള്ളിക്കളയുകയും ചെയ്തിരുന്നു. ഫോഷ്യസാവട്ടെ, ഈ എഴുത്തുകളെല്ലാം
 എങ്ങനെയോ കൈവശപ്പെടുത്തുകയും, അവയെല്ലാം നശിപ്പിച്ചുകള
 ണ്തശേഷം അതിനു പകരം തന്റെ ഇംഗിതാനുസരണം മാപ്പാപ്പായുടെ
 തായി കള്ളഎഴുത്തുകൾ നിമിക്കുകയും ചെയ്തു. അതിൽ ഫോഷ്യസിനെ
 സംശയിച്ചതിലും എത്രത്തതിലും മാപ്പാപ്പാ പശ്ചാത്തപിക്കുന്നതായും,
 ഭാവിയിൽ എല്ലാ അവസരങ്ങളിലും വേണ്ട സഹായം ചെയ്തുകൊള്ളാമെ
 ന്നു വാഗ്ദാനം ചെയ്യുന്നതായും, പ്രസ്താവിച്ചിരുന്നു. എത്രയും ഭയങ്കരമാ
 യ ഒരു കൃത്യമായിരുന്നു ഇത്. എന്നാൽ ഇതിലും ഭയങ്കരമായ കാര്യ
 ങ്ങൾ ചെയ്യാനും അയാൾ മടിച്ചില്ല. റിക്കോളോസു മാപ്പാപ്പായുടെ ന
 ടപടികളെക്കുറിച്ചു പരിശോധിക്കുവാൻ ഒരു സുന്നഹദോസു കൂടിയതായി
 സ്വയം സങ്കല്പിച്ചുകൊണ്ടു് അതിന്റെ നടപടികളും തീരുമാനങ്ങളും അ
 സാമാന്യമായ സാമത്ഥ്യത്തോടെ അയാൾ എഴുതിയുണ്ടാക്കി. കപടപു
 ണ്ണമെങ്കിലും, അത്യന്തം പരിപൂർണ്ണമായ ഒരു രേഖയായിരുന്നു അത്.
 യാതൊരു ന്യായവും അതിൽ ഒരുഭാഗത്തും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. മാപ്പാ
 പ്പായിക്കെതിരായി ഹാജരാക്കിയ ആക്ഷേപങ്ങളും സത്യവാങ്മൂലം
 ചെയ്തുകൊണ്ടുള്ള സാക്ഷിനടപടികളും മാപ്പാപ്പായുടെ അനുകൂലി എന്ന
 ഭാവത്തിൽ ഫോഷ്യസു ചെയ്ത സമർത്ഥമായ പ്രസംഗവും സുന്നഹദോ
 സിൽ സംബന്ധിക്കാത്ത മാപ്പാപ്പായെ ശപിക്കുവാൻ സമ്മതിക്കാതെ
 ആ സങ്കല്പസുന്നഹദോസിലെ പിതാക്കന്മാരുടെ തീരുമാനങ്ങൾക്കു വിധേ
 യനായി മാപ്പാപ്പായെ സ്ഥാനഭ്രഷ്ടനാക്കുന്നതിനും മഹറോൻ ചൊല്ലുന്ന
 തിനും, അയാളും സമ്മതിക്കുന്നതും എല്ലാം വിശദമായി അതിൽ വിവരി
 ച്ചിരുന്നു. സങ്കല്പമാത്രവും നീചവുമായ ഈ രേഖയിൽ ഒപ്പിടുവാൻ ത
 ക്കു ഭക്തിയു മനസ്ഥിതി 21 മെത്രാന്മാർക്കും ഉണ്ടായി. ഇതിനും പുറമേ,
 ആയിരത്തിൽപരം ആളുകളുടേയും ചക്രവർത്തിയുടേയും ഒപ്പു ഫോഷ്യസു
 തന്നെ ഇടുകയും ചെയ്തു. അവസാനമായി ഈ രേഖയെ ഫ്ലോറൻസുരാ
 ജാവായ ലൂയിലിഡിബോനായറിയെച്ചുകൊണ്ടു മാപ്പാപ്പായെ സ്ഥാനഭ്ര
 ഷ്ടനാക്കുവാൻ അദ്ദേഹത്തിന്റെ സഹായം അഭ്യർത്ഥിക്കുന്നതിനും ഫോ

ക്യൂസ് മുതിന്നു. മാത്രമല്ല, അയാൾ ലത്തീൻസഭയെ ആക്ഷേപിച്ചു കൊണ്ട് ഒരു വിജ്ഞാപനപത്രം കിഴക്കൻ സഭകളിലെ എല്ലാ മെത്രാന്മാർക്കും അയക്കുകയും, പുരാതനകാലംമുതൽ ലത്തീൻസഭയേപ്പോലെ ഗ്രീക്കുസഭയും അനുസരിച്ചിരുന്നതും പലേ സുന്നഹദോസുകളും അംഗീകരിച്ചിട്ടുള്ളതുമായ ഒരു വിശ്വാസതത്വം—രൂഹാദക്ഷദിശാ പിതാവിൽനിന്നും പുത്രനിൽനിന്നും ^{പുറപ്പെട്ടതും} ~~അനുകൂലവെന്നുള്ള~~ വിശ്വാസതത്വം—ഒരു വേദവിപരീതമായി സ്ഥാപിക്കുകയും, ഇതിനെല്ലാം പുറമേ നിന്ദ്യങ്ങളായ അനേകം നടപടിഭൂഷണങ്ങളെ രോമൻസഭയുടെമേൽ ആരോപിക്കുകയും ചെയ്തു. കിഴക്കൻസഭകളെ കത്തോലിക്കാ ഐക്യത്തിൽനിന്നും അകറ്റിയ വേദവിപരീതത്തിന്റെ ഖരീജവും ഇതുതന്നെയായിരുന്നു.

ഫോഷ്യസിനു മൈക്കേൽ ചക്രവർത്തിയിൽ നിന്നു ലഭിച്ചതുപോലെയുള്ള യാതൊരു ആനുകൂല്യവും അയാളുടെ പിൻഗാമിയായ ബോസിലിൽ നിന്ന് ഉണ്ടായില്ല. എന്നു തന്നെയല്ല, അദ്ദേഹം കോൺസ്റ്റാന്റിനോപ്പിളിൽ ഉണ്ടായിരുന്ന മെത്രാന്മാരെ എല്ലാം ക്ഷണിച്ചു്, ഒരു സുന്നഹദോസു നടത്തുകയും, ഫോഷ്യസിനെ സ്ഥാനഭ്രഷ്ടനാക്കി ഒരു ആശ്രമത്തിൽ ബന്ധിക്കുന്നതിനു തീരുമാനിക്കുകയും ചെയ്തു. ഈ അവസരത്തിൽ തന്നെ സങ്കല്പസുന്നഹദോസിന്റെ രേഖകളും അദ്ദേഹത്തിനു ലഭിച്ചു. അദ്ദേഹം അവയെ സൈനാറസംഘത്തിൽ അവതരിപ്പിക്കുകയും അതിലെ നിന്ദ്യവും ഗർഹണീയവുമായ കപടത്തരങ്ങളെ ജനങ്ങളെ മനസ്സിലാക്കുകയും ചെയ്തു. അധികം താമസിയാതെ യഥാർത്ഥപാത്രിയർക്കീസായ ഇഗ്നേഷ്യസ് സിംഹാസനത്തെ പ്രാപിച്ചു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉപദേശപ്രകാരം ക്രി. വ 869-ൽ, ചക്രവർത്തി, മാപ്പാപ്പായുടെ അംഗീകരണത്തോടും അനുവാദത്തോടും ഒരു സുന്നഹദോസ് വിളിച്ചുകൂട്ടി. കോൺസ്റ്റാന്റിനോപ്പിളിൽ നടന്ന ആ അനിഷ്ടസഭയെക്കുറിച്ചെല്ലാം പരിഹരിക്കണമെന്നായിരുന്നു ഈ സുന്നഹദോസിന്റെ ഉദ്ദേശ്യം. നിക്കോളോസ് മാപ്പാപ്പായുടെ പിൻഗാമിയായി റോമാസിംഹാസനത്തെ പ്രാപിച്ച ആഡ്റിയൻ മാപ്പാപ്പാ മൂന്നു പ്രതിനിധികളെ ഈ സുന്നഹദോസിലേക്കയച്ചു. അവരുടെ കൈവശം ചക്രവർത്തിക്കും പാത്രിയർക്കീസിനും ഓരോ എഴുത്തും അദ്ദേഹം കൊടുത്തയച്ചിരുന്നു. അത്യാഡംബരപൂർവ്വം അവരെ സ്വീകരിച്ചുകൊണ്ട് ചക്രവർത്തി മാപ്പാപ്പായോടുള്ള അപാരബാഹുമാനത്തെ പ്രകടിപ്പിച്ചു. ആ സുന്നഹദോസിലെ പ്രഥമസ്ഥാനവും ഈ പ്രതിനിധികൾക്കായിരുന്നു. ഇഗ്നേഷ്യസിനു രണ്ടാംസ്ഥാനവും മറ്റു പാത്രിയർക്കീസന്മാർക്കും മെത്രാന്മാർക്കും

അപരവരുടെ നില അനുസരിച്ചു യഥാസ്ഥാനങ്ങളും നൽകപ്പെട്ടു. ആദ്യമായി എല്ലാവരും ഐക്യപ്പെടുന്നതിന് ആധാരമായിരിക്കേണ്ട വ്യവസ്ഥകളെ മാറ്റാപ്പാപ്പയുടെ പ്രതിനിധികൾ അവിടെ വായിച്ചു. സകലരും ഏകകണ്ഠമായി അതിനെ അനുകൂലിച്ചു. മാറ്റാപ്പാപ്പയുടെ പരമാധികാരത്തെ സ്ഥാപിച്ചും, വേദവിപരീതങ്ങളെ എല്ലാവരെയും, ഫോഷ്യസിനേയും കൂട്ടരേയും പ്രത്യേകിച്ചും ശപിച്ചുമുള്ള ഒരു പ്രസ്താവനയായിരുന്നു അത്. അനന്തരം ഭീഷണിപ്രയോഗത്താൽ ഫോഷ്യസ് സ്വപരാധത്തിങ്കലാക്കിയ എല്ലാ മെത്രാന്മാരും മാപ്പനൽക്കി. ബലം പ്രയോഗിച്ചെങ്കിലും ഫോഷ്യസിനേയും, ആ സുന്നഹദോസിൽ അവർ ഹാജരാക്കിയിരുന്നു. അനീതിയായും അധർമ്മവിരുദ്ധമായും മർദ്ദിക്കപ്പെടുന്ന ഒരു നിരപരാധിയുടെ നിലയെ അയാൾ അവിടെ കൈക്കൊണ്ടു. ചോദിച്ച ചോദ്യങ്ങൾക്കൊന്നുംതന്നെ അയാൾ മറുപടി പറഞ്ഞില്ല. ഒടുവിൽ വീണ്ടും ചോദ്യങ്ങൾ തുടർന്നപ്പോൾ നമ്മുടെ കർത്താവ്, അങ്ങേ വിധിയോളനോളം പറഞ്ഞ ഉത്തരംതന്നെ അയാളും പറഞ്ഞു. ഇതുകേട്ടപ്പോൾ അവിടെ കൂടിയിരുന്ന ജനാവലിക്ക് അയാളോടു വലുതായ വെറുപ്പും കോപവും ഉണ്ടായി. അവർ നിഷ്കരുണമായി അയാളെ ആക്ഷേപിച്ചു. അവ സാനസമ്മേളനം അത്യന്തം ജനാനിഹിതമായ ഒന്നായിരുന്നു. ചക്രവർത്തിയും അദ്ദേഹത്തിന്റെ രണ്ടു പുത്രന്മാരും അതിൽ സംബന്ധിച്ചു. ഇന്നേഷ്യസിനനുകൂലമായി നിൽക്കോളോസ് മാറ്റാപ്പാപ്പയും ആഡ്റിയൻ മാറ്റാപ്പാപ്പയും ചെയ്തിരുന്ന തീരുമാനങ്ങളെ ആ സുന്നഹദോസ് സ്വീകരിക്കുകയും ഫോഷ്യസും കൂട്ടരും അവരുടെ അഭിപ്രായങ്ങളിൽതന്നെ സ്ഥിരമായി നില്ക്കുകയാൽ അവരെ മഹദോഷ് ചൊല്ലുകയും ചെയ്തു. മാത്രമല്ല, ഈ തീരുമാനങ്ങൾക്കു വിരുദ്ധമായ അഭിപ്രായമുള്ളവരാക്കിലുമുണ്ടെങ്കിൽ ഈ സമ്മേളനം തീരുന്നതിനു മുമ്പ് അതു പറഞ്ഞു തങ്ങളുടെ സംശയ നിവൃത്തി വരുത്തണമെന്നും, മേലാൽ ഈ വിഷയത്തേക്കുറിച്ചുള്ള യാതൊരു വാദവും താൻ അനുവദിക്കുന്നതല്ലെന്നും ചക്രവർത്തി ആ സമ്മേളനത്തെ അറിയിച്ചു. അധ്വാനമായി ഈ തീരുമാനങ്ങളെയെല്ലാം അംഗീകരിക്കുന്നതിനും, അങ്ങനെ സഭയുടെ ദൈവികമായ അധികാരത്താൽ അതിനെ മുദ്രവയ്ക്കുന്നതിനും അപേക്ഷിച്ചുകൊണ്ടു മാറ്റാപ്പാപ്പയും ഈ തീരുമാനങ്ങളെയെല്ലാം സ്വീകരിക്കുന്നതിനും, അനുസരിക്കുന്നതിനും ഉൽബോധിപ്പിച്ചുകൊണ്ടു സമസ്ത വിശ്വാസികൾക്കും ഒരോ ഏഴുത്തെയ്തി, ആ സമ്മേളനനടപടികൾ പൂർവ്വസാന്നിധിച്ചു. ഇതത്രേ എട്ടാമത്തെ സാർവ്വത്രിക സുന്നഹദോസ്.

ഫോഷ്യസ് നാടുകടത്തപ്പെട്ടവെങ്കിലും, സഭയുടെ സമാധാനത്തെ ഭംജിക്കുവാൻ ധീരനായ ആ വേദവിപരീതി വീണ്ടും ഭഗീരഥപ്രയത്നം ചെയ്തുകൊണ്ടുതന്നെയിരുന്നു. അനേകം അനുയായികളും ഇയാൾക്കുണ്ടായിരുന്നു. ഇവർ മുഖാന്തിരവും ലേഖനങ്ങൾ വഴിയായും ഭിന്നിപ്പിന്റെ അന്ത്യപിന്യെ അയാൾ വിജയകരമായി വളർത്തി.

ക്രി. വ. 878-ൽ ഇഗ്നേഷ്യസ് പരലോകപ്രാപ്തനായി. ഉടൻതന്നെ ഫോഷ്യസ് ഭജനാലം പ്രയോഗിച്ചു പാത്രിയക്കീസുസിംഹാസനത്തെ പ്രാപിച്ചു. അതിനുശേഷം സൗകര്യം പോലെയും സാഹചര്യങ്ങൾ ആവശ്യപ്പെടുന്നതനുസരിച്ചും ശക്തിയുപയോഗിച്ചും, സഹായങ്ങളും സ്ഥാനമാനാദികളും വാഗ്ദാനം ചെയ്തും ശത്രുക്കളിൽ ഭൂരിപക്ഷത്തെയും അയാൾ സ്വാധീനപ്പെടുത്തി. അനന്തരം അയാൾ ഒരേഴുത്തുകൊടുത്തു് റോമായിലേക്കു രണ്ടു കൂതന്മാരെ അയച്ചു. അനേകം മെത്രാപ്പോലീത്തന്മാർ സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തപ്പെട്ടിട്ടുള്ള ആ എഴുത്തിൽ മറു് പലരുടേയും നിർബന്ധത്താൽ മാത്രം താൻ ഈസ്ഥാനം സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ളതാണെന്നു വിനയസ്വഭാവം നട്ടിട്ടുകൊണ്ടു് അയാൾ പ്രസ്താവിച്ചിരുന്നു. ഒരു വേദവിപരീതം ഉളവാകാതെ ഇരിക്കുവാൻ വേണ്ടിയെങ്കിലും ഫോഷ്യസിന്റെ ഈ സ്ഥാനാരോഹണം അംഗീകരിക്കണമെന്നു ചക്രവർത്തിയും മാപ്പാപ്പായോടപേക്ഷിച്ചു. സാരസെൻസിന്റെ ആക്രമണത്തിൽ അകപ്പെട്ടു വലയുന്ന ജനാവലിയുടെ ദയനീയനിലയാൽ പരിതാപപരിഭൂതനായിരുന്ന മാപ്പാപ്പാ ആ വിഷമങ്ങളേയും വേദവൈപരീത്യത്തിന്റെ നാശഫലങ്ങളേയും ഓത്തു് ഫോഷ്യസ് ഇതുവരെയുള്ള സകല സാമൂഹികസുനഹദോസുകളുടെ തീരുമാനത്തെ സ്വീകരിക്കുകയും മാപ്പാപ്പായുടെ എല്ലാ ആജ്ഞകളേയും അനുസരിക്കുകയും അധർമ്മപരമായ തന്റെ സ്ഥാനാരോഹണങ്ങളേയും മറ്റു തെറ്റുകളേയും ഒരു സുനഹദോസു മുന്പാകെ ഏറ്റെടുക്കുകയും ചെയ്യുന്നു എങ്കിൽ അയാളെ സകല ശിക്ഷകളിൽനിന്നും മോചിപ്പിച്ചേക്കുമെന്നു ചക്രവർത്തിയെ അറിയിച്ചു. ചക്രവർത്തി അതനുസരിച്ചു് ഒരു സുനഹദോസു വിളിച്ചുകൂട്ടി. മാപ്പാപ്പായുടെ മൂന്നു പ്രതിനിധികളും ഇതിൽ സന്നിഹിതരായിരുന്നു. എങ്കിലും ഫോഷ്യസുതന്നെ അദ്ധ്യക്ഷപദം സ്വയം വരിക്കയും, തന്റെ അപരാധങ്ങളെ ഏറ്റെടുക്കുന്നതിനു പകരം മാപ്പാപ്പാ അയച്ചിരുന്ന തിരുവെഴുത്തും പ്രതിനിധികൾക്കു നൽകിയിരുന്ന നിർദ്ദേശങ്ങളും അയാളുടെ ഇഷ്ടാനുസരണം ഭേദപ്പെടുത്തി അവിടെ വായിക്കയും ചെയ്തു.

ഇങ്ങനെ ഫോഷ്യസ്, തന്റെ സമസ്ത തൊരുകൾ ഏകപര്യായമെന്നുള്ള മാറ്റാപ്പായുടെ ആജ്ഞ മറയ്ക്കപ്പെടുകയും, തൽസ്ഥാനത്തു് ഫോഷ്യസിനേപ്പറ്റിയുള്ള ഒരു പ്രശംസയും, മുൻ സുനഹദോസുകളുടെ തീരുമാനങ്ങളും മാറ്റാപ്പാമാരുടെ വിധികളും, റദ്ദ്ചെയ്തിരിക്കുന്നതായി ഒരു വാചകവും, കൂട്ടിച്ചേർക്കപ്പെടുകയും ഉണ്ടായി.

ഈ വഞ്ചനയെ മാറ്റാപ്പായുടെ പ്രതിനിധികളും അനുകൂലിച്ചു. അവരുടെ റിപ്പോർട്ടിനേയും, ചക്രവർത്തിയുടേതായി അവർ കൊണ്ടുചെന്ന ഒരഭ്യർത്ഥനയേയും ആസ്പദമാക്കി പരിശുദ്ധപിതാവു് ഫോഷ്യസിന്റെ സ്ഥാനാരോഹണത്തെ തല്ലാലത്തേക്കു് അംഗീകരിച്ചു. എന്നാൽ ഫോഷ്യസ് അതേസമയം തന്നെ വേറൊരാൾക്കായതു് എഴുത്തിൽ മാറ്റാപ്പാ ആവശ്യപ്പെട്ടിരുന്നതുപോലെയുള്ള യാതൊരു വ്യവസ്ഥയും താൻ ചെയ്തിട്ടില്ലെന്നു് അഹംഭാവസമഗ്ധിതം പ്രസ്താവിച്ചതായി കണ്ടതിനാൽ തന്റെ നിർദ്ദേശങ്ങൾക്കു വിപരീതമായി നടത്തിയ ആ സുനഹദോസിലെ സകല തീരുമാനങ്ങളുടേയും അംഗീകരണത്തെ അദ്ദേഹം പിൻവലിക്കുകയും, സംഗതിയുടെ വാസ്തവസ്ഥിതി അറിയുന്നതിനു് മാരിനസ്സു് എന്ന ഒരു ശെമ്മാശനെ കോൺസ്റ്റാൻറിനോപ്പിളിലേക്കു് അയയ്ക്കുകയും ചെയ്തു. മാരിനസ് പ്രസ്തുത കൌൺസിലിലെ സകല നടപടികളേയും കൂലക്ഷമായി പരിശോധിച്ചശേഷം, പാപ്പൽ പ്രതിനിധി തന്റെ അധികാരം പ്രയോഗിച്ചു് അധാർമ്മികമായി നടത്തിയ ആ കൌൺസിലിനെ ശപിക്കുകയും, ഫോഷ്യസിന്റെമേൽ ആരോപിച്ചിരുന്ന അപരാധങ്ങളെ സ്ഥിരീകരിക്കുകയും ചെയ്തു. മാരിനസിന്റെ ധർമ്മധീരമായ ഈ പ്രവർത്തിയെ ധിക്കാരമായി പരിഗണിച്ച ചക്രവർത്തിയാകട്ടെ അദ്ദേഹത്തെ കാരാഗൃഹത്തിൽ അടക്കുന്നതിനു് ഉത്തരവിട്ടു. എങ്കിലും, അന്നത്തെ മാറ്റാപ്പാ ആയിരുന്ന ജോൺ എട്ടാമൻ മാരിനസിന്റെ തീരുമാനങ്ങളെ സഹർഷം അംഗീകരിച്ചു. ജോൺ എട്ടാമന്റെ പിൻഗാമിയായി പാപ്പാ സിംഹാസനത്തെ അലങ്കരിച്ചപ്പോഴും, മാരിനസു ഫോഷ്യൻ കൌൺസിലിനേയും, ഫോഷ്യസിനേയും ആവർത്തിച്ചു ശപിക്കയുണ്ടായിട്ടുണ്ടു്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ പിൻഗാമികളായ ആഡ്റിയൻ തൃതീയനും, ആറാമത്തെ സ്കീസ്മാൻമാറ്റാപ്പായും, ഫൊർമോസ്സസ് മാറ്റാപ്പായും ഈ ശാപത്തെ സ്ഥിരീകരിക്കുകയും ചെയ്തു. ബേസിൽ ചക്രവർത്തിയുടെ മരണത്താൽ പാത്രിയർക്കീസുസിംഹാസനത്തെ ഉപേക്ഷിക്കുവാൻ ഫോഷ്യസ് നിർബന്ധിതനായെങ്കിലും അയാൾ ആരംഭിച്ച ശിശ്മയുടെ വിഷബീജങ്ങൾ തീർത്തും നിർമൂലങ്ങളായില്ല.

രണ്ടു ശതാബ്ദങ്ങൾക്കു ശേഷം 1053-ൽ ഇതിലും ഭയങ്കരമായ
 വേരൊരു ശീശ്മ ആരംഭിച്ചു. മീഖായേൽസെലേരിയസ് എന്ന ഒരു
 കോൺസ്റ്റാന്റിനോപ്പിൾ പാത്രിയർക്കീസായിരുന്നു ഇതിന്റെ അവ
 താരകൻ. രോമായുടെ ശ്രേഷ്ഠമായ നില കോൺസ്റ്റാന്റിനോപ്പിൾ
 പാത്രിയർക്കീസന്മാരിൽ പലരേയും അറുയ, കലുഷിതരാക്കിയിരുന്നു.
 പത്രോസിന്റെ സിംഹാസനസ്ഥാനം, ഐക്യത്തിന്റെകേന്ദ്രം, അധി
 കാരത്തിന്റെ ഉറവ, സഭയുടെ അസ്ഥിവിാരം, എന്നെല്ലാമുള്ള രോമ്മാ
 മഹനീയനില അവർക്ക് സഹനീയങ്ങളായിരുന്നില്ല തന്നെ. പോരെ
 കിൽ അന്നു രോമ്മാസാമ്രാജ്യം അതിന്റെ അധപേതന ഘട്ടത്തിലു
 മായിരുന്നു. കോൺസ്റ്റാന്റിനോപ്പിളൊ, ഒരു രാജധാനിയും. അതി
 നാൽ പത്രോസിന്റെ സിംഹാസനസ്ഥാനം രാജധാനിയായ കോൺ
 സ്റ്റാന്റിനോപ്പിളിൽ തന്നെ ആയിരിക്കണമെന്നും സെലേരിയസ്
 തീർച്ചയാക്കി. അനന്തരം അവിവേകിയും ധൃതഗതിക്കാരനുമായ സെലേ
 റിയസ് രോമായുമായുള്ള ബന്ധത്തെ ഉപേക്ഷിക്കുകയും ഈ നവീന
 ശീശ്മയ്ക്ക് ജീവനും ആകർഷണീയതയും നൽകുന്നതിന് രോമായും
 കോൺസ്റ്റാന്റിനോപ്പിളുമായുള്ള എല്ലാ കലാപകാരങ്ങളുടേയും ഫോ
 ക്യൂസ് പ്രചരിപ്പിച്ചിരുന്ന സകല അവാസഥവ്യവസ്ഥാവനകളേയും ജനാ
 വലിയെ ഉൽബോധിപ്പിക്കുകയും പരിശുദ്ധ സിംഹാസനവുമായുള്ള ഐ
 ക്യത്തെ നിരോധിച്ചുകൊണ്ട് ലത്തീൻ കത്തോലിക്കരുടെ ദേവാലയപ്ര
 വേശനത്തെ തടയുകയും ചെയ്തു. പാശ്ചാത്യസഭയിൽ ജ്ഞാനസ്ഥാനം
 സ്വീകരിച്ചവരെ വിട്ടും ജ്ഞാനസ്ഥാനം ചെയ്തിരുന്നതിനു പോലും
 ഈ മതഭ്രാന്തൻ മുതിരുകയുണ്ടായി. എന്നാൽ പാശ്ചാത്യസിംഹാസനം ഈ
 യാളുടെ ഈ ഭ്രാന്തിയ ഗ്രമങ്ങളെക്കണ്ട് മൗനമായിരുന്നില്ല. അന്നു
 തെത്ത മാറ്റാപ്പാ ആയിരുന്ന ലീയോ ഒൻപതാമൻ സെലേരിയസി
 ന്റെ സകല പ്രസ്താവനകളേയും അപാദമുദ്ധം ചെയ്തിട്ട് ആമാ
 രത്തിൽ മാത്രമുള്ള വ്യത്യാസം യഥാർത്ഥമായ ഐക്യത്തിന് ബാധ
 കമല്ലെന്നു പ്രസ്താവിച്ചു. മാത്രമല്ല, പാശ്ചാത്യപൗരസ്ത്യ സഭകൾ ത
 മ്മിൽ ഐക്യം ഉളവാക്കുന്നതിന് പാത്രിയർക്കീസുമായി ആലോചിക്കു
 വാൻ മുന്നപ്രതിനിധികളെ മാറ്റാപ്പാ കോൺസ്റ്റാന്റിനോപ്പി
 ലിലേക്കു അയയ്ക്കുകയും ചെയ്തു. ചക്രവർത്തി ഇവരെ ഹാർട്ട്വമായി സ്വീക
 രിച്ചു. എങ്കിലും പാത്രിയർക്കീസ് ഇവരെ തന്റെ അമനയിൽ പ്രവേശി
 ത്തിപ്പിക്കുകയോ ആവർക്ക് സന്ദർശനം അനുവദിക്കുകയോ ഉണ്ടായില്ല.
 ഈയാളുടെ നിർബന്ധബുദ്ധിയിൽ വ്യസനാക്രാന്തമായ ആ പ്രതിനിധി

കളാകട്ടെ സെലേരിയസിന് മഹറോൻ ചൊല്ലുകയും ആ മഹറോൻ വിധിയുടെ ഒരു പ്രതി അവിടുത്തെ പ്രധാന ദേവാലയത്തിലെ പ്രധാന ആറത്താരയിൽ നിക്ഷേപിക്കുകയും ചെയ്തശേഷം തങ്ങളുടെ പാദത്തിലെ പൊടിയും തട്ടിക്കളഞ്ഞ് “ദൈവം തന്നെ ഈ വിവാദവിഷയത്തിന് ഒരു തീരുമാനം ഉണ്ടാക്കട്ടെ.” എന്നു പ്രസ്താവിച്ചു അവടെ നിന്നും പിരിഞ്ഞു. സെലേരിയസിന്റെ അനധികൃതമായ തോന്നിയാസങ്ങളെ മനസ്സിലാക്കിയ ചക്രവർത്തി അയാളെ കഠിനമായി ശാസിക്കുകയുണ്ടായി. എങ്കിലും തന്റെ ഹിതാനുസരണം പ്രവർത്തിക്കുന്നതിനുള്ള ശക്തി ചക്രവർത്തിക്കുണ്ടായിരുന്നില്ല. ഭൂമ്താസ്ഥനായ സെലേരിയസ് ഉടൻ തന്നെ മാപ്പാപ്പായേയും ലത്തീൻ സഭയേയും ഒന്നാകെ തിരിച്ച് മഹറോൻ ചൊല്ലി. അനന്തരകാലങ്ങളിലെ പലേ പുനര്രക്ഷ ശ്രമങ്ങളേയും വിഫലീകരിച്ചിട്ട് ഇന്നും നിലനിൽക്കുന്ന ഗ്രീക്ക് ഗീസ് മയുടെ ആരംഭം ഇതത്രെ.

൩. പാശ്ചാത്യസഭയുടെ പുനക്രമീകരണം.

ഭൂഷ്യപുണ്ണവും നിയന്ത്രണരഹിതവുമായ പത്താം ശതാബ്ദം പോലെ സഭയുടെ ജീവൻ, ശക്തിയേയും, സ്വയോദ്ധരണ പ്രാവീണ്യത്തേയും പ്രസ്ഫുടീകരിച്ചിട്ടുള്ള അവസരങ്ങൾ വേറെ ഇല്ലതന്നെ. * നമ്മുടെ രാജ്യത്തിലേക്കു തന്നെ നമുക്കു നമ്മുടെ ശ്രദ്ധയെ തിരിക്കാം. ഡയിൻ കാരുടെ ആക്രമണങ്ങൾ ഐർലണ്ടിലേയും ഇംഗ്ലണ്ടിലേയും സകല ആശ്രമങ്ങളേയും സ്കൂളുകളേയും നശിപ്പിച്ചു കളഞ്ഞിരുന്നു. അതെ, ഒരു ബീഡിനേയും, ആൽക്കയിനേയും അതുപോലെയുള്ള മറ്റാണേകം പണ്ഡിതകേസരികളേയും മിഷ്യനാരിപ്രവീരരേയും സംജാതമാക്കിയ ആ സ്ഥാപനങ്ങൾ ഒന്നും തന്നെ അവശേഷിച്ചില്ല. മഹാനായ ആൽഫ്രഡിന്റെ നിഷ്കാമ ശ്രമങ്ങൾ അദ്ധ്യാത്മികമായും ലൗകികമായുള്ള ജ്ഞാനത്തെ തന്റെ പ്രജാവലിയിൽ കൈവളത്തുവാൻ പര്യാപ്തമാക്കിയെന്നു. ബീഡിന്റെ തിരുസഭാ ചരിത്രവും (Ecclesiastical history), ‘ഇടവക

* മൂലഗ്രന്ഥകാരന്റെ സ്വദേശമായ ഇംഗ്ലണ്ടിനെയാണ് ഇവിടെ വിവക്ഷിച്ചിരിക്കുന്നത്.

ഭരണത്തെ (Pastoral care) പറ്റാറുള്ള മഹാനായ വിശുദ്ധ ഗ്രീഗറിയുടെ പ്രബന്ധങ്ങളും ഈ രാജതിലകം തന്നെ വിവർത്തനം ചെയ്തു. എന്നാൽ ഈ സുവർണ്ണകാലം അധികനാളത്തേക്കു നീണ്ടുനിന്നില്ല. വീണ്ടും അജ്ഞാനം രാജ്യമെങ്ങും നടമാടി. അനന്തരം വിജ്ഞാനദീപത്തെ നമ്മുടെ ദീപിപ്പിൽ ഉയർത്തി സ്ഥാപിക്കുവാൻ ഭാഗ്യമുണ്ടായത് കാൻറർബറി മെത്രാപ്പോലീത്തായായ ഓഡോ എന്ന ഭേദഹത്തിനായിരുന്നു. അദ്ദേഹം പുരോഹിതന്മാക്കും പ്രഭുക്കൾക്കും, ജനാവലിക്കും പ്രത്യേകം പ്രത്യേകം നിയമാവലികൾ നിർമ്മിക്കുകയും അതിനു വിധേയരാകുവാൻ സകലരെയും നിർബന്ധിക്കുകയും ചെയ്തു. ഒഡോയുടെ ഈ പരിഷ്കാര ശ്രമങ്ങളെ ചക്രവർത്തിയും വേണ്ട വിധം സഹായിച്ചു. എങ്കിലും പരിഷ്കർത്താക്കൾക്കു പൊതുവേയുണ്ടാകാറുള്ള ശത്രുക്കൾ, ദുർമ്മാഗ്ഗ്വസ്ഥാനങ്ങളുടെ പ്രോത്സാഹകർ, — ഇദ്ദേഹത്തിനു മുണ്ടായിരുന്നു. ഓഡോ ഈ ജ്ജിതപൂർവ്വം ആരംഭിച്ച ഈ മഹനീയ വേല അദ്ദേഹത്തിന്റെ പിൻഗാമിയായ ഡബ്ബ്സ്റ്റാൻ സോത്സാഹം തുടന്നു. മഹാനും വിശുദ്ധനുമായ ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ സ്വഭാവത്തെപ്പറ്റി അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശത്രുക്കൾ പാത്തിയിരുന്ന അപവാദങ്ങൾ അവസ്ഥാപ്രസ്താവനകളെന്ന് ഇപ്പോൾ പരിത്രം തെളിയിച്ചു കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ഇദ്ദേഹം ശ്രേഷ്ഠകുലജാതനും, അസാമാന്യമായ കാര്യപ്രാപ്തിയാലും മറ്റനേകം മഹൽഗുണങ്ങളാലും അനുഗ്രഹിതനും ഒരു വലിയ പണ്ഡിതനുമായിരുന്നു. ജനാവലിയുടെ സങ്കടങ്ങളെ പരിഹരിക്കുന്നതിനും, അവരുടെയിടയിലെ ദുഷ്ടങ്ങളെ ദൂരീകരിക്കുന്നതിനും വൈദികരേയും അർത്ഥമേനികളേയും നിയമാനുസൃതമായ ശ്രേഷ്ഠജീവിതത്തിലേക്കു നയിക്കുന്നതിനും വേണ്ടി ഡബ്ബ്സ്റ്റാൻ അത്യധികം പരിശ്രമിച്ചിരുന്നു. ഇതിലേക്കായി ഇദ്ദേഹം ഇംഗ്ലണ്ടു മുഴുവൻ ചുറ്റി സഞ്ചരിക്കത്തന്നെ ചെയ്തിട്ടുണ്ടു്. ഏതാദൃശശ്രമങ്ങളിലുള്ള അദ്ദേഹത്തിന്റെ തീഷ്ണതയും, അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രസംഗങ്ങളുടെ അന്യാദൃശ്യമായ ആകർഷണീയതയും അവകളുടെ യഥാർത്ഥമായ “അഭൂപിയം” നാട്ടിൽ ആനന്ദസാധാരണമായ ഫലത്തെ തന്നെ ഉളവാക്കി. പലരുടേയും ശത്രുക്കളെ അവഗണിച്ചും, തന്റെമേൽ ചൊരിഞ്ഞ അപവാദസഹസ്രങ്ങളെ അഗ്നൗമാക്കിയും, അദ്ദേഹം ചെയ്ത ആ നിസ്സംഗ്രഹാപനങ്ങൾ, ആംഗലവൈദികരെ വിശേഷിച്ചും അവരുടെ അധഃപതനനിലയിൽ നിന്നും ജ്ഞാനസുന്ദര്യതയിൽ നിന്നും ഉന്നമിപ്പിച്ചു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ സ്ഥിരതയേയും ധൈര്യത്തേയും വെളിവാക്കുന്ന ഒരു സംഭവം ഇവിടെ ഉദ്ധരിക്കാം. അതിധനവാനായ ഒരു പ്രഭു അയാളുടെ

ഏകദേശം അടുത്ത ഒരു ബന്ധുവുമായി അസംസ്കൃത ജീവിതം നയിച്ചുവന്നു. ഈ വിവരം അറിഞ്ഞ് വിശുദ്ധൻ പല പ്രാവശ്യവും ആ പ്രഭുവിന് ചെന്നു കാണുകയും, പാപകരമായ ഈ ബന്ധത്തെ ഉപേക്ഷിക്കുവാൻ അയാളോടു നിർബന്ധിക്കുകയും ചെയ്തു. എന്നാൽ പ്രഭുവാകട്ടെ അതിനെയെല്ലാം അഗണിച്ചുമാക്കി വീണ്ടും ദുർമ്മാർഗ്ഗത്തിൽ തന്നെ സ്ഥിരമായിരുന്നു. അതിനാൽ അയാളുടെ ആ ദുർമ്മാർഗ്ഗജീവിതം ഉപേക്ഷിക്കുന്നതുവരെ ദേവാലയത്തിൽ പ്രവേശിക്കരുതെന്ന് വിശുദ്ധൻ നിഷ്കർഷയായി നിരോധിച്ചു. ഇതിൽ കൃഷ്ണനായ പ്രഭുവാകട്ടെ രാജാവിന്റെ അടുക്കൽ അപ്പീൽ കൊടുത്തു. രാജാവും പ്രഭുവിന്റെ പാശ്ചാത്യത്തിനായിരുന്നു. അതിനാൽ വി. ഡബ്ല്യൂ. റാൻഡ് നിരോധനാജ്ഞയെ പിൻവലിക്കുവാൻ അയാൾ വിശുദ്ധനോടാവശ്യപ്പെട്ടു. രാജാവിന്റെ ഈ പ്രവൃത്തി ഡബ്ല്യൂ. റാൻഡ് അത്യധികം ആശ്ചര്യഭരിതനാക്കി. എങ്കിലും തന്റെ നയത്തിൽ നിന്നും അണുമാത്രവും വ്യതിചലിക്കുവാൻ അദ്ദേഹം സന്നദ്ധനായില്ല. “നിങ്ങൾ നിങ്ങളുടെ പാപങ്ങളെക്കുറിച്ച് യഥാർത്ഥമായി മനസ്സാലപ്പെട്ട് ഈ അസംസ്കൃത ബന്ധത്തെ ഉപേക്ഷിക്കുമ്പോൾ ഞാൻ രാജാവിനെ അനുസരിച്ചു കൊള്ളാം”. നിങ്ങൾ പാപത്തിൽ നിലനില്ക്കുന്നിടത്തോളം കാലം ദൈവത്തിന്റെ നിയമത്തെ ലംഘിക്കുന്നതിനും സഭയുടെ ശാസനത്തെ വികലീകരിക്കുന്നതിനും യാതൊരു മനുഷ്യജീവിയാലും ഞാൻ പ്രേരിതനാകുന്നതല്ല”. ഇതായിരുന്നു ആ പ്രഭുവിനോടുള്ള വിശുദ്ധന്റെ ധീരമായ പ്രത്യുത്തരം. വി. ഡബ്ല്യൂ. റാൻഡ് അസ്വാഭാവികമായ ഈ ധർമ്മധീരത ആ പ്രഭുവിന്റെ ഹൃദയത്തേയും ഇളക്കി. അന്നുമുതൽ അയാൾ തന്റെ അധർമ്മിക ബന്ധത്തെ പരിത്യജിച്ചു. മാത്രമല്ല, വന്യനായ ആ മെത്രാപ്പോലീത്തയുടെ പാദത്തിൽ വീണ് പൊന്തരി അപേക്ഷിച്ചു കൊണ്ടു്, തന്റെ തന്ത്രിജീവിതത്തിന് പരിഹാരം തേടുകയും ചെയ്തു. ഇതുപോലെയുള്ള വേറൊരു സാഹചര്യത്തിൽ, രാജാവിനോടുള്ള വി. ഡബ്ല്യൂ. റാൻഡ് പെരുമാറ്റവും ഇങ്ങനെ തന്നെയായിരുന്നു. രാജാവും മനസ്സാലപ്പെട്ട പരിഹാരം ചെയ്തതുവരെ, അദ്ദേഹം രാജാവിനെ അലട്ടിക്കൊണ്ടുതന്നെയിരുന്നു. വി. ഡബ്ല്യൂ. റാൻഡ് പരിഷ്കാരോന്മുഖ ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ പല മെത്രാന്മാരും ഇദ്ദേഹത്തെ സഹായിക്കുകയുണ്ടായി ഇതിൽ പ്രധാനി വർദ്ധസ്കാരിലെ ഈതൽസ് ആയിരുന്നു.

ഇതേസമയം തന്നെ ശ്രേഷ്ഠരും ഭക്തരുമായ പലമെത്രാന്മാരും മഹാനായ ഓരോരുത്തരുടെ നേതൃത്വത്തിൽ, ജർമ്മനിയിലെ ദുഷ്ടങ്ങളെ പ

രിഹരിക്കുവാൻ പരിശ്രമിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. ഊർജ്ജസ്വലമായ ഈ ഭക്തസമൂഹത്തിൽ പ്രമുഖൻ ചക്രവർത്തിയുടെ സഹോദരനായ വി. ബ്രഹ്മണോയായിരുന്നു. ഉന്നതമായ തന്റെ നിലയ്ക്ക് അനുസൃതമായ വിദ്യാഭ്യാസം സിദ്ധിച്ചിരുന്ന ഇദ്ദേഹം പാണ്ഡിത്യത്തിനെന്ന് പോലെ ഭക്തിക്കും പ്രസിദ്ധനായിരുന്നു. ഭിദ്യപുഷ്പയുടെ സമയത്തെ അതിനിസ്സാരമായ അനാദരവുകൾ പോലും അദ്ദേഹത്തെ അത്യധികം വ്യാകുലപ്പെടുത്തി വന്നു. ഒരിക്കൽ ഭിദ്യപുഷ്പാസമയത്തു സംസാരിച്ചതിന്, ഹെൻറി രാജകുമാരനേയും, ലൊറെയിനിലെ പ്രഭുവിനേയും അദ്ദേഹം ശാസിക്കുകയുണ്ടായി. അതുപോലെതന്നെ സഭയെ സ്നേഹിച്ചുവന്ന എല്ലാവരേയും അദ്ദേഹവും സ്നേഹിച്ചു. എന്നുതന്നെയല്ല, ദൈവത്തിന്റെ മഹത്വവും ആത്മാക്കളുടെ രക്ഷയും ലക്ഷ്യമാക്കി ചെയ്യുന്ന ഏതൊരു പ്രസ്ഥാനത്തേയും അദ്ദേഹം ഹാർദ്ദവമായി സ്നേഹിക്കുകയും തന്റെ സർവ്വ ശക്തിയുമുപയോഗിച്ച് പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. രാജാമനതന്നെ സകല ക്രിസ്തീയ ഗുണങ്ങളുടേയും ഒരു വിളനിലമായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ മാതാവായ മാറിയെ അത്യന്തം പരിശുദ്ധയായ ഒരു സ്ത്രീരത്നമായിരുന്നു. അവർ ഒരു കന്യാസ്ത്രീമാത്തിൽ പ്രവേശിച്ച് അന്യാഭിരുചിയായ ജീവിതവിശുദ്ധിയാൽ വിഖ്യാതയായിത്തീർന്നു.

വി. ബ്രഹ്മണോയുടെ പരിഷ്കാരോന്മുഖശ്രദ്ധ ആദ്യമായി പതിഞ്ഞത് ആശ്രമങ്ങളുടെ മേലായിരുന്നു. അവയിൽ പലതിലും ബാധിച്ചിരുന്ന ക്രമക്കേടുകളെ അദ്ദേഹം ഭരീകരിക്കുകയും വിവേകപൂർണ്ണവും ബുദ്ധിപൂർവ്വകവുമായ നിയമങ്ങളാൽ അവയെ ക്രമീകരിക്കുകയും ചെയ്തു. അങ്ങനെയിരിക്കെ അദ്ദേഹത്തെ കൊളോൺ രൂപതയുടെ മെത്രാനായി ഉയർത്തി. ഈ ഉത്തരവനു തന്റെ പരിഷ്കാരശ്രമങ്ങളെ ഊർജ്ജസ്വലമായും, ഉഷ്ണവലമായും തുടരുന്നതിനുള്ള അവസരവും സൗകര്യവും അദ്ദേഹത്തിനു നൽകി. അതിന്റെ ഫലമായി ജർമ്മൻസഭയിൽ സമാധാനവും, സൗഹാർദ്ദവും, ചാവനതയും, ക്രമീകരണവും ധാരാളമായി വർദ്ധിച്ചു. ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ അസാമാന്യമായ ബുദ്ധിപ്രാവീണ്യത്താലും കീർത്തിപ്രചരിതയാലും, ഓതോയുടെ ഇറാലിയൻ പർവ്വതകാലത്തു ഇദ്ദേഹം ജർമ്മനിയുടെ ദീർഘനായി നിയമിതനായി. തിന്മയെ നിരോധിച്ചും, ബലഹീനരെ സംരക്ഷിച്ചും, സാധുക്കളെ സഹായിച്ചും, നന്മ കൈവളത്തിയും ചെയ്തു അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആ ഭരണം അത്യന്തം സ്തുത്യർഹമായ ഒന്നുതന്നെയായിരുന്നു.

ഇതിനും പുറമെ അനേകം നൂതനാശ്രമങ്ങളെ സ്ഥാപിക്കുകയും, അധഃപതനാവസ്ഥയിൽക്കിടക്കുന്ന പലേ ആശ്രമങ്ങളേയും പുനരുദ്ധരിക്കുകയും, ഉപയോഗപ്രദങ്ങളായ മരാനേകം സ്ഥാപനങ്ങളെ എടുപ്പടുത്തുകയും ചെയ്തു. എന്നാൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശ്രദ്ധ കൂടുതലായി പതിഞ്ഞത് ദൈവവചനം പ്രചരിപ്പിക്കുന്നതിലായിരുന്നു. ഇതിലേക്കു പണ്ഡിതരും, സാത്വികരും അദ്ധ്യാത്മികരായ അനേകം മെത്രാന്മാരെ അദ്ദേഹം നിയോഗിച്ചു. ദുഷ്ടതാപരിഹാരത്തിനുള്ള അവരുടെ ശ്രമത്തിൽ അവരോട് സഹകരിച്ചു. ദുർമ്മാർഗ്ഗത്തിൽ ആണ്ട ഒരു ജനതയെ സംരക്ഷിക്കുവാൻ ഏറ്റവും ഫലപ്രദമായ മാർഗ്ഗം വൈദികരുടെ പ്രസംഗങ്ങളും, അവരുടെ മാതൃകാജീവിതവും ആണെന്നും അദ്ദേഹത്തിനു ചരിപുണ്ണമായ വിശ്വാസം ഉണ്ടായിരുന്നു.

ഫ്ലോറൻസിലെ ആദ്ധ്യാത്മികപുനരുദ്ധാരണത്തിന്റെ പ്രധാന നിദാനം അപ്പസ്തോലികാരൂപിയാൽ പ്രചോദിതരും, പണ്ഡിതരും, പരിശുദ്ധരായ അനേകം വൈദികന്മാരെ പ്രദാനംചെയ്ത പ്രസിദ്ധമായ ക്ലോണി ആശ്രമത്തിന്റെ സംസ്ഥാപനമായിരുന്നു. ഓർഗനൈസിയുടെ ഒരു പ്രഭുവായ വാഴ്ത്തപ്പെട്ട ബെർണാർഡ് എന്ന ദേഹമായിരുന്നു ഈ സ്ഥാപനത്തിന്റെ ജനയിതാവ്. ബെർണാർഡ് ആദ്യം മാർട്ടിൻസിആട്ടൺ ആശ്രമത്തിലെ ഒരു സന്യാസിയാക്കിയിരുന്നു. അനന്തരം അദ്ദേഹം ലാബററും ആശ്രമാധിപതിയായി നിയമിതനായി. അവിടുത്തെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഭരണകാലത്തു് അദ്ദേഹം ആ ആശ്രമത്തിൽ പല പരിഷ്കാരങ്ങളും കൈവരുത്തി. ഒരിക്കൽ ആ ആശ്രമവാസികളുടെ മഹാമനസ്കതയാൽ ആകൃഷ്ടനായ ഒരുദ്യോഗസ്ഥൻ സ്വപ്രഭുവായ അക്വാരയിനിലെ വിദ്യുഃപ്രഭവിനോട്, ഈ ആശ്രമത്തെപ്പറ്റി പ്രശംസിച്ചു പറഞ്ഞപ്പോൾ ഇതുപോലെയൊരു സ്ഥാപനം തന്റെ രാജ്യത്തിലും സ്ഥാപിക്കുവാൻ അദ്ദേഹത്തിനുമാഗ്രഹമുണ്ടായി. അതിനാൽ അദ്ദേഹം പ്രസ്തുതാശ്രമാധിപതിയായ ബെർണാർഡ് ക്ലോണിയിലേക്കു ക്ഷണിച്ചു. ബെർണാർഡ് സസന്തോഷം ഈ ക്ഷണം സ്വീകരിക്കുകയും, തന്റെ ആപ്തമിത്രമായ ജർമ്മയിൻഡിമാർട്ടൺ ആശ്രമത്തിലെ ഒരു സന്യാസിയായ ഹുയോടൊന്നിച്ചു ക്ലോണിയിലേക്കു പോവുകയും ചെയ്തു. തന്റെ പ്രധാന വേദസ്ഥലമായ ക്ലോണിയൊഴിച്ചു വേറെ ഏതൊരു സ്ഥലവും ആശ്രമസ്ഥാപനത്തിനായി ദാനംചെയ്യാൻ പ്രഭുവിനു സമ്മതമായിരുന്നു. എന്നാൽ ക്ലോണിപോലെ പ്രസ്തുത സ്ഥാപനത്തിനു യോജിച്ച സ്ഥലം വേരെയില്ലെന്നായിരുന്നു അവരുടെ അഭിപ്രായം. ക്ലോണി ഉപേക്ഷിക്കുന്നതിൽ പ്രഭുവിനു് അനല്പമായ വൈമാന

സ്വവും കുഞ്ഞിതവുമുണ്ടായിരുന്നുവെങ്കിലും യഥാർത്ഥമായ ത്യാഗബുദ്ധി യോടെ അദ്ദേഹം ആ സന്യാസികളുടെ ഹിതാർത്ഥം ക്ലേശം തന്നെ വിട്ടുകൊടുത്തു. ഉടൻതന്നെ അതിനുള്ള പ്രമാണങ്ങളും നിർമ്മിച്ചു. പ്രസ്തുത പ്രമാണങ്ങൾ പ്രസിദ്ധമായ പ്രത്യേകവിപ്ലവകാലം വരെ സൂക്ഷിക്കപ്പെട്ടുപോന്നു. അതിന്റെ ഒരു രീതി അറിയുന്നതിനും ആ നൂറ്റാണ്ടിലെ മനുഷ്യരുടെ മനസ്ഥിതിയെ ഏറക്കുറവു ഗ്രഹിക്കുന്നതിനും വേണ്ടി അവയിൽ ഒരു ഭാഗം ഇവിടെ ഉദ്ധരിക്കാം. ദൈവം എനിക്കു നൽകിയിരിക്കുന്ന അനുഗ്രഹങ്ങളെ, പരിശുദ്ധമായ കാര്യങ്ങൾക്കായി വിനിയോഗിക്കണമെന്നുള്ള ആഗ്രഹത്താൽ പ്രേരിതനാവുക നിമിത്തം മിശിഹായുടെ ഭാരിദ്യത്തെ സ്വയം വഹിച്ചിരിക്കുന്നവരുമായി സഖ്യതയിൽ വർത്തിക്കുന്നതും, എന്റെ വേലയെ ശാശ്വതീകരിക്കുന്നതിനും ഒരു സന്യാസ സമൂഹത്തെ സ്ഥാപിക്കുന്നതും എന്റെ കടമയായി ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നു. അതിനാൽ ദൈവത്തോടും നമ്മുടെ രക്ഷകനായ മിശിഹായോടുമുള്ള അപാരസ്നേഹത്താൽ, പത്രോസു പൗലോസു ശ്ലീഹന്മാരുടെ നാമത്തിൽ ഒരു സന്യാസാശ്രമം സ്ഥാപിക്കുന്നതിനും എന്റെ വക ക്ലേശമെന്ന സ്ഥലം ഞാൻ നൽകുന്നു. പരിപൂർണ്ണമായ പരിശുദ്ധത സമ്പാദിക്കുന്നതിനായി ലൗകികമായ സകലത്തെയും സംരക്ഷിച്ചു വരുന്ന സകലർക്കും ഈ ആശ്രമം അഭേദമായ ഒരു സഭകതസ്ഥാനമായിരിക്കയും ചെയ്യട്ടെ.

ഭക്തനായ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഈ ഉദ്ദേശങ്ങൾ തീർത്തും സഫലങ്ങളായി. ശിക്ഷണത്തിന്റെ അഭേദമായ പാലനം, സന്യാസികളുടെ അസാമാന്യ ഗുണങ്ങൾ, അവിടെയും പരിവർത്തനങ്ങളിലും അവർ ചെയ്തിട്ടുള്ള പരസ്നേഹ പ്രവൃത്തികൾ ആദിയായവയാൽ ആ സന്യാസസംഘം അത്യന്തം പ്രശസ്തവും അതീവ സമാദരണീയവുമായി പരിവർത്തിച്ചു. സന്യാസജീവിതത്തിന്റെ യഥാർത്ഥരൂപിയെ ഫ്രാൻസിൽ പ്രചരിപ്പിച്ച ഏകസ്ഥാപനവും ഈ ആശ്രമമത്രേ. ആദ്യം ഈ ആശ്രമത്തിൽ 12 സന്യാസികൾ മാത്രമേ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. എന്നാൽ ഇവരുടെ കീർത്തി ഫ്രാൻസിലെങ്ങും പരക്കുകയാൽ പല ആശ്രമക്കാരും ഈ മാതൃകാശ്രമത്തിന്റെ ഭരണത്തിൻകീഴിൽ സ്വയം ഏല്പിച്ചുകൊടുത്തു. വിഖ്യാതരായ അനേകം മാർപ്പാപ്പാമാരും, മഹനീയമാതൃകയാൽ യഥാർത്ഥക്രിസ്തീയ ചൈതന്യത്തെ ഫ്രാൻസിൽ പ്രചരിപ്പിച്ച അനേകം മെത്രാന്മാരും ഈ സന്യാസസംഘംഗങ്ങളായിരുന്നുവെന്നുള്ളതു പ്രത്യേകം സ്മർത്തവ്യമാണ്.

ബണ്ണന്റെ ചിന്താമിയായ വി. ഓഡോ വിശിഷ്ടമായ ആ സമൂഹത്തിന്റെ നിയമാവലിയെ പരിപൂർത്തിയാക്കി. ഓഡോ, മെയിൻ എന്ന സ്ഥലത്തെ ഒരു പ്രളയമായിരുന്നു. അക്കാലത്തെ പ്രതിരൂപസാഹചര്യങ്ങളെയും അതിലംഘിച്ചു വിജ്ഞാനത്തെയും ഭക്തിയേയും പരിപാലിച്ചുവന്ന, ശ്രേഷ്ഠരായ അദ്ധ്യാപകപരമ്പരയാൽ സമ്പന്നമായ പാർസിസ് സർവ്വകലാശാലയിലായിരുന്നു ഇദ്ദേഹം തന്റെ വിദ്യാഭ്യാസം നടത്തിയത്. സ്വജീവിതത്തെ സ്രഷ്ടാവായ ദൈവത്തിനു സമർപ്പിച്ചു ജീവിതസാഹചര്യം അടയ്ക്കുവാൻ ആഗ്രഹിച്ച ഓഡോ, ഏതൽക്കാലത്തുസാധ്യത്തിനായി റോമായിലേക്കു പോയി. തന്റെ ഉദ്ദേശ്യസാഹചര്യത്തിനു സഹായകമായ ആശ്രമത്തിൽ പ്രവേശിക്കണമെന്നതായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ ലക്ഷ്യം. യാത്രാമദ്ധ്യേ അദ്ദേഹം ബർഗണ്ടിയിലുള്ള ലാബോം ആശ്രമത്തെ സന്ദർശിക്കുകയും, അവിടുത്തെ ശ്രേഷ്ഠമായ ജീവിതരീതിയാൽ ആകൃഷ്ടനായി ആ ആശ്രമത്തിൽതന്നെ ചേരുകയുമാണുണ്ടായത്. അന്നുസാധാരണമായ പ്രതിഭയും, - അന്യാഭിരുചിയായ സ്വഭാവമാഹാര്യവും അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രത്യേക ഗുണങ്ങളായിരുന്നു. അതിനാൽ അദ്ദേഹം അവിടെ വിദ്യാഭ്യാസനേരത്തിനായി വരുന്ന ബാലന്മാരുടെ അദ്ധ്യാപകനായി നിയമിതനായി. ഈ ഉദ്യോഗം പ്രശസ്തമായി വന്നിട്ടുകൊണ്ടിരിക്കുമ്പോഴാണ് ഇദ്ദേഹം ക്ലൂനി ആശ്രമാധിപതിയായി നിയമിതനായത്. ഉന്നതമായ ഈ ഉദ്യോഗം സ്വീകരിക്കുവാൻ പുണ്യവാനായ അദ്ദേഹത്തിന്റെ വിനയം അദ്ദേഹത്തെ അനുവദിച്ചില്ല. അതിനാൽ അതിൽ നിന്നും ഒഴിയുവാൻ അദ്ദേഹം കഴിയുന്നത്ര ശ്രമിച്ചു. പക്ഷെ, അവിടുത്തെ മെത്രാന്മാരുടെ ഇവയെ ഒന്നും ഗണ്യമാക്കാതെ അദ്ദേഹത്തെ നിർബന്ധിക്കുകയോൽ വൈമനസ്യത്തോടെയെങ്കിലും ഒടുവിൽ അദ്ദേഹം ആ സ്ഥാനം സ്വീകരിച്ചു. വി. ഓഡോയുടെ ഭരണകാലത്തു ക്രമപാലനത്തിനും, വിശുദ്ധീകരണ വിജ്ഞാനത്തിനും പരസ്സേനത്തിനും ആ ആശ്രമത്തിനുണ്ടായിരുന്ന പ്രശസ്തി അസാമാന്യമായി വർദ്ധിച്ചു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉപദേശത്താൽ ആദ്ധ്യാത്മികജീവിതത്തിൽ പ്രവേശിക്കുകയും അതിലൂടെ അന്നുസാധാരണമായ അഭിവൃദ്ധി പ്രാപിക്കുകയും ചെയ്ത ആളുകൾ ഒട്ടല്ലമേല്പ. ഉന്നതസന്നിധിയായ പല അൽമേനികളും ധ്യാനത്തിനായി ഈ ആശ്രമത്തെ അവലംബിച്ചുവന്നു. പല മെത്രാന്മാരും അവരുടെ മെത്രാൻപദംതന്നെ രാജിവെച്ചു് ആ ആശ്രമത്തിൽ ചേർന്നിട്ടുണ്ടു്. അതുപോലെതന്നെ ശ്രേഷ്ഠനായ അവിടുത്തെ ആശ്രമാധിപന്റെ ഭരണനൈപുണിയുടേയും, ഗുണവിശേഷങ്ങളുടേയും മഹനീയഫലം ലഭിക്കുവാൻ

വേണ്ടി ഫ്റാൻസിലെ പല പ്രഭുക്കന്മാരും തങ്ങളുടെ അധീനതയിലുള്ള ആശ്രമങ്ങളെ ക്ലൂനി ആശ്രമത്തിന്റെ ഭരണത്തിന് വിധേയമാക്കുവാൻ ഇഷ്ടപ്പെട്ടു. കാലാന്തരത്തിൽ തന്റെ ആശ്രമപരിധിയെ അതിലാലിയും, തന്റെ പരിഷ്കാരശ്രമങ്ങളെ അനുവർത്തിക്കുവാൻ അദ്ദേഹം നിർബന്ധിതനായി. ഫ്റാൻസും ഇറ്റലിയും അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രവർത്തനകേന്ദ്രങ്ങളായി ഭവിച്ചു. പരിശുദ്ധപിതാവുതന്നെയായിരുന്നു ഇദ്ദേഹത്തെ ഇറ്റലിയിലേക്കു ക്ഷണിച്ചത്. നിസ്സന്ദ്രമായ ഈ ശ്രമങ്ങളുടെ ഫലവും ഒട്ടും കുറവായിരുന്നില്ല. അവ പാശ്ചാത്യസഭയ്ക്ക് ഒരു നവജീവൻതന്നെ നൽകി. ഭാഗ്യവശാൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ പിൻഗാമികളും ഉത്തമരും സമർത്ഥരായിരുന്നു. അവരുടെ അന്യാഭ്യന്തരമായ ജീവിതവിശുദ്ധി സകലർക്കും ഒരുത്തമമാതൃകയായി പ്രശോഭിച്ചു. പരിഷ്കാരോന്മുഖ ശ്രമങ്ങളിലും അവർ പരാജയപ്പെട്ടവരായിരുന്നില്ല. ഇതിന്റെയൊക്കെ ഫലമായി ആശ്രമങ്ങൾ അവരുടെ പുരാതനപരിശുദ്ധിയും, പാവനതയും കൈക്കൊണ്ടു. കാലാന്തരത്തിൽ ബൽജിയമിലേയും ലോറെയിനിലേയും ആശ്രമങ്ങളും ഇവകളെ വിജയകരമായി അനുകരിക്കുകയുണ്ടായിട്ടുണ്ട്.

ലിയോ ഒൻപതാമൻ (1050) മാപ്പാപ്പാ ആഭ്യാത്മികമണ്ഡലത്തിലെ ക്രമപരിപാലനവിഷയത്തിൽ നിസ്സന്ദ്രമായി പരിശ്രമിച്ചു. Simony തിരുപ്പാത്രങ്ങളുടെ ക്രയവിക്രയം, Incontinence സാന്നിധ്യവൈകല്യം, ഇവ രണ്ടുമായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശ്രദ്ധയെ സമാകർഷിച്ച രണ്ടു മൗലികദൃഷ്ടിങ്ങൾ. ഇവയുടെ പരിഹരണത്തിനായി അദ്ദേഹം പല പ്രാവശ്യവും ഫ്റാൻസിലും, ജർമ്മനിയിലും പോവുകയും ആലോചനാസഭ വിളിച്ചുകൂട്ടി ആലോചിക്കുകയും ചാക്രിക ലേഖനങ്ങൾ അയയ്ക്കുകയുണ്ടായിട്ടുണ്ട്. മാത്രമല്ല, കുറുക്കാൻ നിർദ്ദയമായി സ്ഥാനത്യാഗം ചെയ്യിക്കുകയും അതിന് വിസമ്മതിക്കുന്നവരെ മറ്റോറോൻ ചൊല്ലുകയും ചെയ്തു. ഉത്തമനായ ഈ മാപ്പാപ്പായുടെ പിൻഗാമികളും ഇതേ ഔർജ്ജിത്യത്തോടെതന്നെ ഈ ദൃഷ്ടതാപരിഹരണത്തിനായി ശ്രമിച്ചു. ഇതിന്റെ ഫലമായി വൈദികരുടെ ഇടയിൽ വ്യാപരിച്ചിരുന്ന എല്ലാ ദൃഷ്ടിപ്പങ്ങളും അമിതരേണ പരിഹൃതങ്ങളായി. പ്രസ്തുത മാപ്പാപ്പാമാരുടെ തീക്ഷ്ണമായ ഈ ശ്രമങ്ങളിൽ അവരെ നിർവ്യാജമായി സഹായിച്ച ഒരു വിശുദ്ധ ദേഹമാണ് വി. പീറ്റർ ഡാമിയൻ. പീറ്ററിന്റെ മാതാപിതാക്കന്മാർ വളരെ ചെറുപ്പത്തിൽത്തന്നെ മരിച്ചുപോകയാൽ ഒരു ജേഷ്ടസഹോദരന്റെ സംരക്ഷണയിൽ ആയിരുന്നു അദ്ദേഹം വളർന്നുവന്നത്. തന്റെ മണവാട്ടിയായ സഭയിൽ, ഭാവിയിൽ പല മ

റാൽകാൽക്കുളം സാധിക്കുവാനുള്ള ബാലന്റെ വിദ്യാഭ്യാസത്തിനും, പുണ്യസ്ഥാനത്തിനും കരുണാകരനായ ദൈവം വേണ്ട സൗകര്യങ്ങൾ നൽകി. വിദ്യാസ്ഥാനത്തോടുകൂടി തപാലുസനവും ബാലൻ നടത്തിവന്നു. പ്രാർത്ഥനയും ഉപവാസവും അദ്ദേഹത്തിന് ഏറ്റവും പ്രിയകരങ്ങളായ രണ്ടു വിഷയങ്ങൾ ആയിരുന്നു. അവസാനമായി അദ്ദേഹം ലോകസുഖങ്ങളേയും സന്തോഷങ്ങളേയും പരിത്യജിച്ച് ഉംബ്രിയായിലുള്ള ഒരാശ്രമത്തിൽ ചേരുകയും ചെയ്തു. ആ ആശ്രമത്തിൽ ഓരോ സന്യാസിനും ഓരോ പ്രത്യേക മുറിയുണ്ടായിരുന്നു. ഓരോരുത്തരും അതിൽ പ്രവേശിച്ചു പ്രാർത്ഥനയിലും പഠനത്തിലും സമയം വിനിയോഗിച്ചു. അവരുടെ ഭക്ഷണരീതിയും തുലാം ലഘുവായിരുന്നു. മിക്കവാറും ദിവസങ്ങളിൽ രാത്രി മാത്രവും, ചൊവ്വ, വ്യാഴം ഈ ദിവസങ്ങളിൽ അതോടുകൂടി അല്പം സന്ധ്യങ്ങളുമായിരുന്നു അവരുടെ ഭക്ഷണവിഭവങ്ങൾ. നിയമപാലനത്തിലും തപോനിഷ്ഠയിലും മറ്റും പുണ്യസ്ഥാനത്തിലും പീഠാർഹുലാവരേയും അതിലംഘിച്ചു. വിശുദ്ധനായ ഈ മനുഷ്യനിൽനിന്നും സഭയ്ക്കു പലേ ഗുണങ്ങളുമുണ്ടാകുമെന്നുള്ള പ്രത്യാശയാൽ മാപ്പാപ്പാമാർ ഇദ്ദേഹത്തെ മുറയ്ക്കുമുറയ്ക്കും ഓരോ ഉന്നതസ്ഥാനത്തിലേക്കുയർത്തി, കർദ്ദിനാൾ സ്ഥാനംവരെയും നൽകി. ഓസ്ട്രിയ മെത്രാനായിരുന്ന കാലത്തെ ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ ധീരവും, നിസ്സന്ദ്രവുമായ ശ്രമങ്ങൾ ക്രമപരിപാലനവിഷയത്തിൽ ഗണ്യമായ അഭിവൃദ്ധി കൈവരുത്തി. മാപ്പാപ്പായുടെ പ്രതിനിധിയെന്ന നിലയിൽ ഓരോ സ്ഥലങ്ങൾ സന്ദർശിച്ചിട്ടുള്ള അവസരങ്ങളിലും—അങ്ങനെയുള്ള അവസരങ്ങൾ അദ്ദേഹത്തിന് സുലഭങ്ങളായിരുന്നു താനും—അദ്ദേഹം ആദ്ധ്യാത്മികമണ്ഡലത്തിലെ ഭൂഷണങ്ങളെ ധീരമായി എഴുതിട്ടുണ്ട്.

വൈദികസംഘപരിഷ്കരണത്തിനുവേണ്ടി അലക്സാണ്ടർ പിതീയൻ റോമിൽ വിളിച്ചുകൂട്ടിയ കൌൺസിൽ വി. പീറ്റർ ഡാമിയന്റെ പരിശ്രമഫലങ്ങളിൽ ഒന്നായിരുന്നു. നാലാംശതാബ്ദം മുതൽ പൊതുവായ നിയമങ്ങൾ അനുസരിച്ചും, പൊതുസ്വത്തുക്കൾ അനുഭവിച്ചും മെത്രാന്മാരുടെ നേരിട്ടുള്ള നിയന്ത്രണത്തിൻകീഴിൽ ജീവിച്ചിരുന്ന ഒരു കൂട്ടം വൈദികരുണ്ടായിരുന്നു. പട്ടണങ്ങളിലായിരുന്നു അവരുടെ വാസമെങ്കിലും ശ്രമാവഹമായ അവരുടെ ജോലികൾ അനുവദിച്ചിടത്തോളം അവർ ലോകകാര്യങ്ങളിൽനിന്നും വിമുക്തരായും കഠിനമായ തപഃക്രിയകൾ അനുഷ്ഠിച്ചു ജീവിച്ചു. വി. അംബ്രോസിസ് ഈ സ്ഥാപനത്തെ സംബന്ധിച്ച് ഇപ്രകാരം പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ട്. “തങ്ങളുടെ സൂക്ഷ്മത്തിന് എട്ടിര

പ്പെട്ടിരിക്കുന്ന ആളുകളുടെ കാതുകളെ അഗണ്യമാക്കാതെയും എന്നാൽ രാവും പകലും ഒരുപോലെ വൈദ്യോന്മാന്മാരും പാടിയും ജീവിതം നയിച്ചുവന്ന പരിശുദ്ധരും വൈദ്യന്മാരുമായ ഒരു കൂട്ടം യോദ്ധാക്കളായിരുന്നു അവർ. അവരുടെ മനസ്സ് എല്ലാപ്പോഴും ജ്ഞാനാഭ്യസനത്തിലോ, അദ്ധ്യാത്മത്തിലോ ഏർപ്പെട്ടിരുന്നു. കഷ്ടതകളും തപസ്സും അവർ സ്വയം വരിച്ചു. എന്നാൽ പരസ്പരമാനുഷികത്വം പ്രേരിതരായി അവർ സഹിച്ചുവന്ന കഷ്ടതകൾ നിത്യപരിചയത്താലും, പരിശുദ്ധമായ വേലുകളിൽ സദാ ഏർപ്പെട്ടിരുന്നതുകൊണ്ടും അവർക്ക് അന്നും വിഷമകരമല്ലായിരുന്നതാണു്. മൗഢ്യം, നിസ്സാരമായ ഈശ്വരീകർമ്മങ്ങൾക്കു പ്രതിഫലമായി അവർ യഥാർത്ഥമായ ഹൃദയസമാധാനവും ആനന്ദവും ലഭിക്കുകയും ചെയ്തു. ഇങ്ങനെ കഷ്ടതകൾ സഹിച്ചെങ്കിലും ആത്മസംതൃപ്തിയെ സംവദിച്ച ആ ജീവിതത്തേക്കാൾ അഭിനന്ദനാർഹമായ ഒരു ജീവിതം വേറെ ഏതാണുള്ളതു്? ലൗകികവ്യാമോഹങ്ങളാലോ, ലോകകാര്യചിന്തകളാലോ മറ്റാരുടെ മനസ്സ് ഒരിക്കലും വ്യാകുലപ്പെട്ടിരുന്നില്ല. മടിയന്മാരുടെ സന്ദർശനമോ, ലോകകാര്യപശ്ചാത്താപരുടെ സമ്പർക്കമോ അവർക്കൊട്ടുണ്ടായതുമില്ല. വി. ആഗസ്റ്റീനോസിനും ഈ സ്ഥാപനത്തേക്കുറിച്ച് അസല്പമായ ബഹുമാനവും ആദരവുമുണ്ടായിരുന്നു. സാമൂഹ്യജീവിതത്തിന്റെ മാഹാത്മ്യതയെ വർണ്ണിക്കുന്ന അദ്ദേഹത്തിന്റെ രണ്ടു ഗ്രന്ഥങ്ങളിലും അദ്ദേഹം ഇതേക്കുറിച്ച് പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ടു്. എന്നാൽ കാലാന്തരത്തിൽ ഈ നിയമനിഷ്ഠ ക്രമശ്ലാ കാര്യവും ഒട്ടവിൽ 10-ാം ശതാബ്ദത്തിലെ മേൽവർഗ്ഗാകൃമണത്തിൽ ആ ആശ്രമങ്ങൾ തന്നെ നഷ്ടപ്പെട്ടുവെന്നും ചെയ്തു. പിന്നീട് പീറ്റർഡാമിയന്റെ കാലത്താണു് അവ പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടതും, അതിന്റെ പുരാതനപരിശുദ്ധിയും ജീവിതനിഷ്ഠയും കൈവളത്തിയതും. ഇവയ്ക്കു് 'കാനൺസ് റെഗുലർ' എന്നപേരിൽ ഇന്നറിയപ്പെടുന്ന സന്യാസസമൂഹം.

ഏതാനും വർഷങ്ങൾക്കു ശേഷം 1084-ൽ വേറൊരു സന്യാസസമൂഹം സംസ്ഥാപിതമായി. പരിശുദ്ധിയുടെ പ്രോജ്ജ്വലമായ പ്രഭാവത്താലും, തപനിഷ്ഠയിലുള്ള തീവ്രതയ്ക്കുതാലും, അതിശ്രേഷ്ഠമായ ഒരു മാതൃകയെ ലോകത്തിനു പ്രദാനം ചെയ്ത പ്രസ്തുത സമൂഹത്തിന്റെ സ്ഥാപകൻ കൊളോൺസേഴിയനായ വി. ബ്രൂണോയായിരുന്നു. വിജ്ഞാനത്തിലെന്നപോലെ വൈദ്യസാദത്തിലും അദ്ദേഹം ഉത്തരോത്തരം അഭിവൃദ്ധിപ്രാപിച്ചു. അക്കാലത്തെ ഏറ്റവും പുണ്യമായിട്ടുള്ള വൈദ്യശാസ്ത്രജ്ഞനും അദ്ദേഹമായിരുന്നു. റിംസിലെ ചാൻസലർ, (Rector of studies) വൈദികവിദ്യാർത്ഥികളുടെ ഭരണാധികാരി എന്ന

മഹനീയോദ്യാഗവും വഹിച്ചിരുന്ന കാലത്തു ലൌകികവ്യാമോഹങ്ങളുടെ ശക്തിയിൽ അദ്ദേഹത്തിനു വലുതായ ഭീതി ഉളവാവി. അതിനാൽ സകലത്തേയും സംതൃപ്തിപ്പെട്ട് ഏകാന്തവും തപസ്സിനടുത്തുമായ ഒരു ജീവിതം നയിക്കുവാൻ അദ്ദേഹം തീർച്ചപ്പെടുത്തി. മാത്രമല്ല, ഈ വിവരം ചില സ്നേഹിതന്മാരോടും പ്രസ്താവിച്ചു. അനന്തരം ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ അഭിപ്രായത്തോടു യോജിച്ചു ഏതാനും ചിലരും കൂടെ ഹൈന്ദവത്തിലേക്ക് മെത്രാനായ വി. ഹൂവിനു അപേക്ഷ അയച്ചു. അദ്ദേഹം ആ അപേക്ഷയെ സ്വീകരിക്കുകയും ലാമറാർട്ടുസു എന്ന ഒരു അനുജത്തിലേക്കു ഇവരെ നിശ്ചയിച്ചയക്കുകയും ചെയ്തു. ഇവരുടെ സാന്നിദ്ധ്യത്തിൽ ആ പ്രദേശം ഒരു തീർത്ഥാടനമായിത്തീർന്നു. അദ്ദേഹം, ഒരു കാലത്തു തീർത്ഥാടനമായിത്തീർന്ന അന്ത്യേശ്വരൻ ഇവിടെ അവർ സ്ഥിരമായിത്തീർന്നു. സമകാലീനനായ ഒരു പത്രകാരൻ ഇവരെ സംബന്ധിച്ചു പ്രസ്താവിച്ചിരിക്കുന്നത്, ഈ പുതിയ സഭക്കാർ മനുഷ്യരല്ല പിന്നെയോ വാനാരുപികളത്രെയെന്നാണ്. ഓരോരുത്തരും ഓരോ ചെറിയ മുറിയിൽ വസിക്കുന്നു. ഒരുറപ്പാക്കിയിട്ടുണ്ട്, ഏതാനും സന്യാസികളും ഓരോ ആഴ്ചയിലും അവർക്കു നൽകും. ഇതാണ് ഓരോരുത്തരുടെയും അവരുടെ ഭക്ഷണം. ഞായറാഴ്ച ദിവസങ്ങളിൽ അവരെല്ലാവരും ഒരു സ്ഥലത്തുസമ്മേളിക്കുകയും, ഏവരും ഒന്നിച്ചു് ആ ദിവസങ്ങൾ കഴിച്ചു കൂട്ടുകയും ചെയ്യും. രോമനിമിത്തമായ ഒരു ഷർട്ടും അതിനു പുറമെ ഒരു റൂട്ടുമാലിയും അവരുടെ വേഷം. അവരുടെ ഏതൊരു സാധനവും ഭാര്യകളുടെ പരിപാലത്തിൽ പരിപാലത്തിൽ പ്രകടിപ്പിച്ചു. ഒരു കാസായൊഴിച്ചു് സപ്ലിമെന്റായോ രജതമയമായോ ഒന്നും തന്നെ അവരുടെ ദേവാലയത്തിൽ പോലും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. മൗനം അവരുടെ പ്രത്യേക വ്രതമായിരുന്നു. നിവൃത്തിയുള്ളിടത്തോളം ആംഗുളങ്ങൾ കൊണ്ടു മാത്രം അവർ ആശയവിനിമയം ചെയ്തു വന്നു. കൈ എഴുത്തു ഗ്രന്ഥങ്ങളെ പകർത്തുക എന്നതു് അവരുടെ ഒരു പ്രധാന തൊഴിലായിരുന്നു അധികം താമസിയാതെ ഇവരുടെ പരിശുദ്ധി ലോകമെങ്ങും പ്രചരിക്കുകയും മന്ദരായി ജീവിച്ചു പലരും ഇതൊരു തത്ത്വസാധനമായിത്തീരുകയും ചെയ്തു. വിവിധപ്രായത്തിലും വിവിധനിലകളിലുമുള്ള അനേകർ ഇവരുടെ മാതൃകയാൽ ആകൃഷ്ടരായി യേശുവിന്റെ കുരിശിനെ വഹിക്കുവാൻ വേണ്ടി ആരണ്യഭേദമില്ലാത്ത അഭയം പ്രാപിച്ചു. എന്നു തന്നെയല്ല, പലേ രജ്യങ്ങളിലും ഇതേമാതൃകയിൽ നവീനാശ്രമങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടുവെന്നും ചെയ്തു. ആരംഭംവരുന്നതോളം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ വി. ബ്രൂണോയെ ഉർബാനൻ ദിനീയൻ മാർപ്പാപ്പാ റോമിലേക്കു ക്ഷണിച്ചു. മാർപ്പാപ്പായുടെ ഒരു

പദേശകനായി അദ്ദേഹത്തെ റോമായിൽ തന്നെ താമസിപ്പിക്കണമെന്നായിരുന്നു മാപ്പാപ്പായുടെ ഉദ്ദേശ്യം. പക്ഷെ നഗരത്തിലെ ആരവാരങ്ങളും കൃത്യാന്തരബാഹുല്യവും അദ്ദേഹത്തിന് അത്യന്തം അസഹ്യങ്ങളായിരുന്നു. റജിയോ അതിരൂപതയുടെ മെത്രാപ്പോലീത്താ സ്ഥാനം സ്വീകരിക്കണമെന്നുള്ള മാപ്പാപ്പായുടെ അഭിപ്രായവും സ്വീകരിച്ചില്ല. റോമാപുരിയെ വിട്ടുപോകുന്നതിനുള്ള അനവാദം ലഭിച്ചു കഴിയുന്നതുവരെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ മനസ്സ് അസ്ഥിരമായി ഉഴന്നുകൊണ്ടുതന്നെയിരുന്നു. ആ അനവാദം ലഭിച്ചയുടൻ വി. ബ്രൂണോ കലേബ്രിയായിലേക്കു പോവുകയും അവിടെ ഒരു നൂതനാശ്രമം സ്ഥാപിച്ചു് ആയുരന്തം പ്രാർത്ഥനയിലും തപശ്ചര്യയിലും അവിടത്തന്നെ ജീവിക്കുകയും ചെയ്തു. അവസാന നിമിഷങ്ങൾ സമീപിച്ചുവെന്നറിഞ്ഞപ്പോൾ അദ്ദേഹം തന്റെ ആശ്രമവാസികളെ സ്വസ്ഥനിധിയിലേക്കു ക്ഷണിച്ചു് അവരോടിപ്രകാരം പ്രസ്താവിച്ചു. “സഭയിലെ കൂടാശകളിൽ, വിശേഷിച്ചും കർബാനയെന്ന കൂടാശയിൽ അർത്താരമേൽ കൂടാശചെയ്യപ്പെടുന്ന അപ്പവും വീഞ്ഞും നമ്മുടെ പാപപരിഹാരത്തിനായും നിത്യരക്ഷയുടെ അച്ചാരമായും ബലികഴിക്കപ്പെടുന്ന നമ്മുടെ കർത്താവിന്റെ തിരുശരീരം, അതെ, അങ്ങേ തിരുമാംസവും തിരുരക്തവുമാണെന്നുള്ളതിൽ ഞാൻ ദൃഢമായി വിശ്വസിക്കുന്നു.” വി. ബ്രൂണോയുടെ അരൂപി ഇന്നും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആത്മീയസന്താനങ്ങളിൽ നിലനില്ക്കുന്നു. പ്രാഥമികകാലത്തെ അവരുടെ ആദ്ധ്യാത്മിക തീക്ഷ്ണത ഇന്നും നഷ്ടിഭവിച്ചിട്ടില്ല. മാത്രമല്ല, ആ ആശ്രമം സ്ഥാപിച്ചിട്ടു 8—ൽ പരം ശതാബ്ദം കഴിഞ്ഞിട്ടും പരിഷ്കരണത്തിന്റെ ആവശ്യം ഇനിയും നേരിട്ടിട്ടുമില്ല.

൪. ബെറൻഗാരിയൂസിന്റെ മതവൈപരീത്യം.

11-ാം ശതകത്തിൽ വിശുദ്ധ കുർബാനയെ പാറി അഞ്ചു പ്രഖ്യാപനങ്ങൾ പുറപ്പെടുവിക്കുകയും നമ്മുടെ ദിവ്യരക്ഷനാഥന്റെ രക്തശരീരങ്ങൾ യഥാർത്ഥമായിട്ടല്ല പ്രത്യേക, രൂപകത്തിൽ മാത്രമേ അതിൽ സ്ഥിതിചെയ്യുന്നുള്ളൂ എന്നു സമർത്ഥിക്കുകയും ആൻഗർസിലെ (Angers) അർക്കിയാപ്പോസായ ബെറൻഗാരിയൂസ് ഗർഭാണിയമായ കുപ്രസിദ്ധിയാൽ അപഹേളിതനായി തിന്നും തിരുവടയുടെ സാർവ്വത്രിക വിശ്വാസത്തിന് ഇത്ര വിരുദ്ധമായ ഈ ബോധനത്തിൽ പ്രതികൂലമായി ഒരു സാർവ്വത്രികപ്രതിഷേധം ഉടൻ തന്നെ ആവിർഭവിക്കുകയുണ്ടായി. കത്തോലിക്കരായ എല്ലാ വേദപണ്ഡിതരും പുരിയ മതവൈപരീത്യത്തോടുകൂടുന്നതിനായി പരിജ്ഞാനം, ഭക്തിമൂലമായ ആയുധങ്ങളോടുകൂടി രണാങ്കണത്തിൽ ഇറങ്ങിക്കഴിഞ്ഞു. സത്യത്തെ സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തിയും അസത്യത്തോടു മറുതലിച്ചും കൊണ്ട് അനേക ഏഴുതുകൾ തന്നെ തിരുസ്സഭയുടെ അയ്യടിക്കകയിൽ നിന്നും വന്നുകൊണ്ടിരുന്നു. സുപ്രസിദ്ധവാക്യം മീയും ഒരു നല്ല ഏഴുതുകാരനായിരുന്നു കാൻറബറി മെത്രാപ്പോലീത്തായായ ലാൻമ"ഓക്ക്, ബെറൻഗാരിയൂസിനെ മാനസാന്തരപ്പെടുത്തുന്നതിന് ഒരു കത്തയക്കുകയുണ്ടായി ബ്രെസോ (Bresea)യിലെ മെത്രാനായ 'അഡൽമാൻ' (Adelman) ബെറൻഗാരിയൂസിനിപ്രകാരമെഴുതുകയുണ്ടായി "ബെറൻഗാരിയൂസ്! ലഭിക്കാപിടുക, രക്തസാക്ഷികളും അനവധിസന്ദേശം, വേദവിചാരാശ്രിതവും ഏതൊന്നിനുവേണ്ടി മരണത്തോളം നിന്ദയും അപമാനവും ഏകദേശം, ആ ഒന്നിന്റെ അഥവാ കത്തോലിക്കാതിരുസ്സഭയുടെ സമാധാനത്തെ നഷ്ടപ്പെടുത്തരുതെന്നും താങ്കളോടു ഞാൻ അഭ്യർത്ഥിക്കുന്നു. വിശുദ്ധ കുർബാനയിൽ ഈശോമിശിഹായുടെ സാക്ഷാൽ തിരുശരീരവും, തിരുരക്തവും, ഉണ്ടെന്നു ഞങ്ങൾ പൂർണ്ണമായി വിശ്വസിക്കുന്നു. ഈ വിശ്വാസം സഭയുടെ ആരംഭം മുതൽക്കും വിശ്വസിക്കപ്പെട്ടിരുന്നതും ലോകത്തിന്റെ എല്ലാഭാഗത്തും, ഇപ്പോൾ വിശ്വസിച്ചുപോന്നതാകുന്നു. ക്രിസ്ത്യാനികളെന്നു വിശ്വസിക്കപ്പെടുന്നവരെല്ലാവരും, നമ്മുടെ കർത്താവും, രക്ഷിതാവുമായ ഈശോമിശിഹായുടെ തിരുശരീരവും തിരുരക്തവും വിശുദ്ധ കുർബാനയാകുന്ന ദിവ്യകൂടാശവഴി പ്രാപിയ്ക്കുന്നുവെന്നും വിശ്വസിച്ചുവരുന്നു. വിശുന്നമങ്ങളിൽ അസാധാരണമായ വൃല്ലത്തി സമ്പന്നിച്ചിട്ടുള്ളവരോടു ഇക്കാര്യത്തെപ്പറ്റി താങ്കൾ ഒന്നു ചെ

ദിക്കുക. ഗ്രേക്കരോടോ, അമ്മീനിയരോടോ, മറ്റു സ്ഥലങ്ങളിലുള്ള ക്രിസ്ത്യാനികളേവരോടോ താങ്കൾ ഒന്നു തിരക്കിയാൽ നന്നു്. അവരെല്ലാവരും ഇതേവിശ്വാസം തന്നെയാണു് എല്ലായ്പ്പോഴും അനുസരിച്ചുവരുന്നതെന്നു് സമ്മതിക്കും" വി. വേദാഗമങ്ങളിൽ നിന്നു് ധാരാളം തെളിവുകൾ ശേഖരിച്ചു് സത്യവിശ്വാസത്തെ ഉറപ്പിച്ചതിനു പുറമേ അപ്പം നമ്മുടെ കർത്താവിന്റെ ശരീരമായി തീരുന്നതു് എങ്ങനെയാണെന്നു് തനിക്കു ഗ്രഹിക്കുവാൻ വഹിയായെന്നു് പ്രതിപാദിച്ചിരുന്ന ബാൻഗാരിയൂസിന്റെ തെറ്റിനെ അയാൾക്കു മനസ്സിലാക്കി കൊടുക്കുന്നതിനു വേണ്ടി അവസാനമായി അദ്ദേഹം ഇപ്രകാരമെഴുതുകയുണ്ടായി. "വിശ്വാസത്താൽ ജീവിക്കുന്ന ദൈവത്തിന്റെ നീതിമാൻ ദൈവീകവചനങ്ങളോടു എതിർചോദ്യം ചെയ്യുവാൻ ഒരുനാളും തുനിയുകയില്ല. ആ വചനങ്ങൾ എന്താണെന്നോ പ്രകൃത്യാതന്നെ അവന്റെ ബുദ്ധിശക്തിയെ അതിശയിക്കുന്ന ആ മഹാരഹസ്യം എന്താണെന്നോ കണ്ടുപിടിക്കുവാൻ അവൻ ശ്രമിക്കയില്ല. അവൻ ദിവ്യരഹസ്യങ്ങളെ ഹാർദ്ദവമായി സ്നേഹിക്കുകയും, ഹൃദയംഗമമായി വിശ്വസിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. അവന്റെ വിശ്വാസത്തിനുള്ള പ്രതിഫലം ഒരിക്കൽ അവനു ലഭ്യമാകുമെന്നു് ദൃഢമായി അവൻ പ്രത്യാശിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. നമ്മുടെ ദിവ്യരക്ഷകൻ വെള്ളത്തെ വിത്താക്കുവാൻ എത്രത്തോളം പ്രയാസമില്ലാതിരുന്നുവോ അത്രത്തോളം തന്നെ അപ്പത്തെ തന്റെ ശരീരമാക്കുവാൻ നിഷ്പ്രയാസം സാധിക്കും. അദ്ദേഹത്തിന്റെ തിരുവചനത്താൽ പ്രകാശം എപ്രകാരം ഉണ്ടായോ അപ്രകാരം തന്നെ, തന്റെ തിരുവചനത്താൽ അപ്പവും വീഞ്ഞും തന്റെ തിരുശരീരവും തിരുക്കേവുമായി മാറുന്നതിനു തനിക്കു സാധിക്കും" ഈ കത്തുകളൊന്നും ബാൻഗാരിയൂസിനെ ദുശ്ശാശ്വത്തിൽ നിന്നും അണുപോലും വ്യതിചലിപ്പിച്ചിരുന്നില്ല. ആയതിനാൽ അയാളെ മിണ്ടടക്കണമെന്നുള്ള ഉദ്ദേശത്തോടുകൂടി പാരീസിൽ വെച്ചു് വൈദികരുടെ ഒരു സുന്നഹദോസു് കൂടുകയുണ്ടായി. ഈ പരിശുദ്ധ വിശ്വാസത്തിനെതിരായി ബാൻഗാരിയൂസിന്റെ എഴുത്തുകളെല്ലാം അവിടെ വായിക്കപ്പെട്ടു. സന്നഹിതരായിരുന്ന സഭാപിതാക്കന്മാരെല്ലാവരും ഭയങ്കരവും നൂതനവുമായ ദൈവദൂഷണത്തെ കേൾക്കുന്നതിനുപോലും ക്ഷമപ്രദശിപ്പിക്കാതെ ഐകകണ്ഠ്യേണ ബാൻഗാരിയൂസിനെ കുറ്റാരോപിച്ചു് ശപിതക്കയും ചെയ്തു. അനന്തരം രണ്ടാമത്തെ നിക്ഷാഭോസു മാപ്പാപ്പാ റോമിൽ ഒരു നൂതന സുന്നഹദോസു വളിച്ചുകൂട്ടി. ബാൻഗാരിയൂസു് സുന്നഹദോസിൽ ഹാജരായിരുന്നു. പക്ഷെ, അയാളുടെ വാദത്തെ പുലർത്തുന്നതിനോ, വ്യവഹരിക്കുന്നതിനോ അ

യാർ ഉദ്യമിക്കുകയുണ്ടായില്ല. സുന്നഹദോസ് തീരുമാനിക്കുന്ന തീരുമാനങ്ങൾക്കു വിധേയനായി ഒപ്പുവെച്ചുകൊള്ളാമെന്നു അയാൾ വാഗ്ദാനം ചെയ്യുകയുണ്ടായി. അയാളെക്കൊണ്ടു് വിശ്വാസസത്യം ചെയ്യിക്കുന്നതിന്നു ഒരു പ്രമാണമെഴുതിയുണ്ടാക്കി. അതു് ഇപ്രകാരമാണു്. “ഞാനെല്ലാ മതവിപരീതങ്ങളേയും വിശിഷ്ടാ ഞാൻ ഇപ്പോൾ സ്വീകരിച്ചിരിക്കുന്ന അബദ്ധോപദേശത്തേയും, സത്യാത്മനാ നിഷേധിച്ചു് ശപിച്ചുകൊള്ളുന്നു. സുവിശേഷങ്ങളെ ആധാരമാക്കി പരിശുദ്ധ പിതാവായ മാറ്റാപ്പാപ്പയും വിശുദ്ധ സുന്നഹദോസും എന്നെ ഉൽബോധിപ്പിക്കുന്ന സത്യ വിശ്വാസം. അതായതു് വിശുദ്ധ കുർബ്ബാനയിൽ, കൂടാതെ ചെത്തുശേഷം അപ്പവും വീഞ്ഞും ഈശോമിശിഹായുടെ യഥാർത്ഥതീരുശരീരവും യഥാർത്ഥതീരുരക്തവുമായി ആർത്താരയിൽ സമർപ്പിക്കപ്പെടുന്നുവെന്നു് വായ്കൊണ്ടു് ഏറ്റവും പരയുകയും, ഹൃദയം കൊണ്ടു് വിശ്വസിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.” ഈ വിശ്വാസസത്യത്തെ ആണയിട്ടു അയാൾ ഉറപ്പിക്കുകയും, അയാളുടെ പുസ്തകങ്ങളെയെല്ലാം അഗ്നിയിൽ നിക്ഷേപിക്കുകയും ചെയ്തു. പക്ഷെ, കാലവിചംബമെന്യെ സ്വന്തം തെറ്റുകളിലേക്കു് അയാൾ വീണ്ടും വീണു. അപ്പത്തിന്റെ പദാർത്ഥം, മിശിഹായുടെ ശരീരത്തിന്റെ പദാർത്ഥമായി രൂപാന്തരപ്പെടുന്നില്ലായെന്നും, അപ്പം അഭ്യന്തരവിധത്തിൽ തന്നെ തീരുശരീരംശവുമായി യോജിക്കപ്പെടുകയാണു ചെയ്യുന്നതെന്നും, അയാൾ ഉപദേശിക്കുവാൻ തുടങ്ങി. വിഷസങ്കീർണ്ണമായ ഈ ഉപദേശത്തെ പാടെ വിപാടനം ചെയ്യുന്നതിനായി അയാൾ നിർബന്ധിതനായി. അയാൾക്കു വേഗം കാരണോദ്ധമുണ്ടാകുകയും, മുമ്പിലത്തെ പ്രമാണത്തേക്കാൾ വിഷ്ണുവും സുസംപഷ്ടവുമായ വേറൊരു വിശ്വാസപ്രമാണം അയാൾ തന്നെ നിർമ്മിച്ചു് പിറ്റേറ്റക്കൊല്ലത്തിൽ കൂടിയതും 150 മെത്രാന്മാരടങ്ങിയതുമായ ഒരു സുന്നഹദോസിൽ വെച്ചു് പരസ്യമായി വായിക്കുകയും, സ്വന്തം കൈകൊണ്ടു് തന്നെ അതിൽ ഒപ്പുവയ്ക്കുകയും ചെയ്തു. ആ പ്രമാണത്തിൽ യാതൊരൊഴിവുകളിലും ചെലുത്തിയിരുന്നില്ല. ബലിപീഠത്തിൽ വെച്ചു് അർപ്പിക്കപ്പെടുന്ന അപ്പവും വീഞ്ഞും, ഈശോമിശിഹായുടെ തീരുവചനങ്ങളുടെ ശക്തിമൂലം വസ്തുഭൂതം വഴിയായിട്ടു്, അങ്ങെ യഥാർത്ഥശരീരവും യഥാർത്ഥരക്തവുമായിത്തീരുന്നു. അതിനാൽ കന്യകമറിയത്തിൽ രൂപീകൃതമായ ശരീരം, കുരിശിന്മേൽ കഷ്ടത അനുഭവിച്ച ഗാത്രം, സ്വർഗ്ഗസ്ഥപിതാവിന്റെ വലതുഭാഗത്തു സ്ഥിതിചെയ്യുന്നതായ തീരുമേനി ഇതൊന്നുതന്നെയാണു് നാം വി: കുർബ്ബാന വഴിയായി സ്വീകരിക്കുന്നതെന്നു് തന്റെ വിശ്വാസപ്രസ്താവനയിൽ സൂചകമായി പ്രസ്താവിക്കപ്പെട്ടിരുന്നു. എന്നാൽ ബറൻഗാരിയുസു് ഫ്രാൻസിൽ എത്തിക്കഴിഞ്ഞയുടൻ, റോമിൽ നടന്നതായ സംഭവങ്ങളെക്കുറിച്ചു് ഒരു കള്ള റിപ്പോർട്ടു അയാൾ പ്രസിദ്ധീകരിക്കുകയുണ്ടായി. അതിനെത്തുടർന്നു്, പണ്ടു് അയാൾ പഠിപ്പിച്ചിരുന്നതായ എല്ലാ ഉപദേശങ്ങളേയും അയാൾ

വീണ്ടും പരിപ്രീക്ഷവാൻ തുടങ്ങി. ഈ പ്രാവശ്യം ബോർഡോയിൽ (Bordeaux) ചെപ്പ് ഒരു സുന്ദരഭാസ കൂടുകയും ബറൻഗാരിയുസ് തന്റെ ഏറ്റവും കലാശ്ചിന്തയുള്ളതും ഏറ്റവുമൊത്തും ഉപേക്ഷിക്കുകയും തിരുവടയുടെ സർവ്വപരിഷ്കാരങ്ങളും തന്റെ സ്വന്തമായി സ്വീകരിക്കുകയും ചെയ്തു. (Loire)യുള്ള ചെറിയ ദീപിപ്പിടലക്ഷ വാങ്ങിപ്പോകുകയും ചെയ്തു. ബറൻഗാരിയുസിന്റെ ഈ അഞ്ചാമത്തെ മാനസാന്തരം സാക്ഷാത്കാര്യം ഒന്നായിരുന്നു അതിനുശേഷം ജീവിച്ചു എടുത്തുകൊണ്ടുണ്ടായിരുന്ന. ദീർഘമായ തടപാജീവിതത്തിലും പുണ്യാഭ്യാസങ്ങളിലും വിവിധിയാഗിക്കയും, കത്തോലിക്കനായി നിൽക്കാനാകുകയും ചെയ്തു.

ബറൻഗാരിയുസിന്റെ വേദവൈപരീത്യം ഇപ്പോൾ തല്ലാലത്തേക്കു ശാന്തമായെങ്കിലും അധിക കാലത്താലും കൂടാതെ പ്രോട്ടസ്റ്റന്റുമാരുടെ മതത്തിന്റെ ആവിർഭാവത്തോടുകൂടി ഇതു നവീനവും കൂടുതൽ ശക്തിപ്പെടുത്തുവാനുമാകുന്ന പാശ്ചാത്യവാദങ്ങളോടുകൂടി വീണ്ടും പ്രത്യക്ഷമാകുന്നതു കാണാം.

മതാത്മകമായ ഉദ്യോഗങ്ങളുടെ ക്രമവികൃതം, വിഷയാസക്തി, മറ്റൊരു ഉദ്യോഗങ്ങൾ അക്കാലത്തു സർവ്വസാധാരണയായിരുന്നു. ജർമ്മനിയിലും, ലോംബാർഡിയിലും (Lombardy)യും ഇവ പ്രബലമായിരുന്നു. ഈ തിരുവടയുടെ കാരണം ലൗകിക ഭാണാധികാരികളുടെ മുഷ്പ്രഭുത്വമായിരുന്നു. സഭയെ ആദരിക്കുവാൻ ചുമതലപ്പെടുത്തുവാനായ അവർ തങ്ങളുടെ ശക്തിയെ മുഷ്പ്രഭുത്വമായിട്ട് പ്രാപ്തമാക്കുകയും മുഖസ്തൂതിക്കുന്നതായ ആളുകളെ മെത്രാന്മാരായിട്ട് അവർ നിയമിച്ചുവന്നു. കൂടുതൽ പണം കൊടുക്കുന്നവർക്ക് കൂടുതൽ സന്യാസഭവനങ്ങളും, ഏതെങ്കിലും കൂടുതൽ കലാശ്ചിന്തയും, അക്കാലത്തു മെത്രാന്മാർക്കും ആശുപത്രികൾക്കും, തങ്ങളുടെ അധികാരപരിധിയിൽ പെട്ട സ്ഥലങ്ങൾ നൽകുന്ന അപ്രാപ്തമായ ചക്രവർത്തി മോതിരവും അംഗവടിയും ഏൽപ്പിക്കുകയുണ്ടായിരുന്നു. ഇതു "സ്ഥാനാഭിഷേകാവകാശം" എന്നു അറിയപ്പെടുന്നു. സ്ഥാനാഭിഷേകവും വടിയും ആദ്ധ്യാത്മികാധികാരത്തിന്റെ അടയാളങ്ങളായിരുന്നതിനാൽ ഈ തടപും വളരെ ദൃഷ്ടാന്തങ്ങളെ ഉളവാക്കി. ഒരു ലൌകികാധികാരി ആദ്ധ്യാത്മികാധികാരം കൊടുത്തുവന്നതുകൊണ്ട് ലൌകികാധികാരികളാണു് ആദ്ധ്യാത്മികാധികാരം പോലും നൽകിയിരുന്നതെന്നു ജനതയിൽ വിശ്വാസിച്ചു പോന്നിരുന്നു. ഈ അടിപ്രായത്തെ അതിർമാനുകളും മതബോധമില്ലാത്തവരുമായ ചക്രവർത്തികൾ ബലമായി പിൻതാങ്ങുകയും ശക്തിപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തു.

ഇക്കാലത്തു ഹെൻറി നാലാമൻ ജർമ്മൻ ചക്രവർത്തിയായി തീർന്നു. മറ്റൊരു ഉദ്യോഗങ്ങൾക്കും പുറമേ ഇദ്ദേഹം ഒരു തികഞ്ഞ കലാമാനസനായിരുന്നു. സഭയെ സാമ്രാജ്യത്തിന്റെ ഒരടിമയാക്കി തീർത്തെന്നായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആശയം. എന്നാൽ ക്രൂരനും ദുർവൃത്തനുമായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ ദുർഭാഗം. നിമിത്തം പ്രജകൾ കോടികൾ

ച്ച് അയാളെ എത്രത്തു. അതുകൊണ്ട് കാട്ടുസാധുത്തിനുവേണ്ടി മാ
 ള്വാപ്പായോട് അനുസരണമുള്ളതായി ഭാവിക്കയും. എന്നാൽ വാസ്തവ
 ത്തിൽ അദ്ദേഹം തന്റെ പക്ഷം വൈദികാചാരവും ക്രൂരതവുമായ ദുഷ്
 പ്രകൃതികളെ തുടന്നുകൊണ്ടിരിക്കുകയും ചെയ്തു. അക്കാലത്തു തിരുസഭയെ
 ഭരിച്ചിരുന്നതു മഹാനും, ഭാഗ്യസ്ഥനാണെന്നുമായ ഗ്രീഗറി സപ്തമൻ
 എന്ന മാല്യാപ്പായായിരുന്നു. സഭയുടെ നിയമങ്ങളെ സഭയെങ്കിലും പ്രസ്താ
 വിക്കയും പരിപാലിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതിൽ സഭാജാഗ്രതകനായിരുന്ന അ
 ദ്ദേഹം, ആത്മീയാധികാരത്തിലുള്ള ചക്രവർത്തിയുടെ കൈകടത്തലിനെ
 ശക്തിയായി പ്രതിഷേധിക്കുന്നതിനു തന്നെ രീട്ടു ചാക്കി. ഹെൻറിയുടെ
 ഒരു സ്നേഹിതനും പിതാവുമെന്നുള്ള നിലയിൽതന്നെ വർത്തിച്ചിരുന്നു,
 എങ്കിലും അദ്ദേഹത്തിന്റെ മാനസാന്തരത്തേക്കുറിച്ച് വളരെ തുച്ഛമായ
 രോഗ മാത്രമേ മാല്യാപ്പായിക്കുണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. അദ്ദേഹത്തിന്റെ
 നിർബന്ധബുദ്ധിയും ദുഷ്ടതയും എത്രയും തെളിവുകൾക്കും അദ്ദേഹത്തി
 ന്റെ പാശ്ചാത്യരായ മെത്രാന്മാരുടെ അടിപായത്തോടുകൂടി, മാ
 ള്വാപ്പായെ സ്ഥാനഭ്രഷ്ടനാക്കുന്നതിനുള്ള ഉത്തരവു പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുക
 യും ചെയ്തപ്പോൾ പരിശുദ്ധപിതാവു എത്രയും വലിയ ദുഃഖത്തോടുകൂടി
 യെങ്കിലും ചക്രവർത്തിയെ മഹാദാഹംചൊല്ലി. അക്കാലത്തു മഹാദാനി
 ലപ്പെട്ടവർക്കു മറ്റാളുകളുടെമേലുള്ള അവകാശങ്ങളും, അധികാര
 ങ്ങളും അതിനാൽതന്നെ നഷ്ടപ്പെട്ടിരുന്നു. മഹാദാഹം ചൊല്ലപ്പെട്ട ഒ
 ൽ രാജാവിനു കത്തോലിക്കു പ്രജകളുടെമേൽ ആധിപത്യം ഉണ്ടായിരുന്ന
 നില പ്രജകൾക്കു രാജാവുമായിട്ടുള്ള തങ്ങളുടെ ബന്ധത്തെ വിട്ടുത്തു
 ന്നതിന്നു ഒരു സംവത്സരവും ഒരു ദിവസവും അനുവദിക്കപ്പെട്ടിരുന്നു. നിശ്ച
 യിക്കപ്പെട്ടിരുന്ന സമയത്തിന്റെ കാലാവധി ആലപ്പോൾ ഹെൻറി ക്ഷ
 മിതരായ തന്റെ സ്വന്തം പ്രജകളാൽതന്നെ ഉപേക്ഷിക്കപ്പെട്ടവനായി
 തീർന്നതിനാൽ മാല്യാപ്പായുമായി സമാധാനപ്പെടണമെന്നുള്ള ഭാവേന
 മഞ്ചുകാലത്തിന്റെ മദ്ധ്യത്തിൽ ആൽപ്സ് പർവ്വതം കടക്കുകയും,
 ലോബാർഡിയിലുള്ള കാനോസ്സാ (Canossa) കോട്ടയിൽ വസിച്ചിരുന്ന
 മാല്യാപ്പായുടെ അടുക്കലേക്കു പോകുകയും ചെയ്തു. ചക്രവർത്തിയും
 പ്രജാവലിയും തമ്മിലുള്ള തർക്കം മാല്യാപ്പാ മദ്ധ്യസ്ഥനായി നിന്നു സമാ
 ധാനപരമാക്കി തീർക്കണമെന്നുള്ള ചക്രവർത്തിയുടെ അപേക്ഷയനുസരി
 ച്ചു പരിശുദ്ധപിതാവു ജർമ്മനിയുടെ പേർക്കുന്ന യാത്രയിലായിരുന്നു
 കാനോസ്സാ കോട്ടയിൽ താമസിക്കുന്നതിനിടയായത്. ഇവിടെവെച്ചു
 ചക്രവർത്തി എത്രയും വിചിത്രഭാവത്തിൽ മാല്യാപ്പായുടെ മുമ്പിൽ ഹാജ
 രായി വളരെ അഗാധമായ എളിമയും പ്രദർശിപ്പിച്ചുകൊണ്ടു തന്റെ തെ
 റുക്കളെയെല്ലാം ഏറ്റുപറഞ്ഞു. ഗ്രീഗറിയുടെ ഹൃദയം അനുകമ്പയാൽ
 നിറഞ്ഞു. തൽഫലമായി അദ്ദേഹം ഹെൻറിയുടെ പൂർവ്വ വഞ്ചനകളെ
 യെല്ലാം വിസ്മരിക്കുകയും നാലാം ദിവസം ഹെൻറിയുമായി രമ്യപ്പെടുക
 യും അദ്ദേഹത്തിനു നൽകിയിരുന്ന ശിക്ഷകളെയെല്ലാം പിൻവലിക്കുകയും
 ചെയ്തു. പക്ഷെ അക്ഷമമായ ജർമ്മൻകാർ മാല്യാപ്പായുടെ തീരുമാനത്തി

ന കാലദൈർഘ്യം വന്നേക്കുമെന്നു ഭയന്നു, അതു കാത്തിരിക്കാതെ സു
വേണിയായിലെ റോഡോൾഫ് (Rodolph of Suabia) എന്ന ഒരാ
ളെ രാജാവായി ഉത്ഥാപനം ചെയ്തു ഭയങ്കരമായ ഒരു ആഭ്യന്തരകലഹ
മായിരുന്നു ഇതിന്റെ ഫലം. ഒടുവിൽ റോഡോൾഫ് വധിക്കപ്പെട്ടു
കയാൽ ഹെൻറി ഇറാലിയിലേക്കു കടന്നു രാവനായിലെ മെത്രാപ്പോ
ലീത്തായായ ഗുബർട്ടിനെ (Guibert, archbishop of Ravenna)
ഒരു എതിർപാപ്പയായി (antipope) വാഴിച്ചുകൊണ്ടു അദ്ദേഹത്തിൽ
നിന്നും കീഴീടം സ്വീകരിക്കുവാൻ രോമിലേക്കു യാത്രയായി. എന്നാൽ
റോമാക്കാർ അവരുടെ മാപ്പാപ്പായെ അത്യധികം സ്നേഹിച്ചിരുന്നതി
നാൽ ചക്രവർത്തി രോമാ നഗരിയിൽ പ്രവേശിക്കുന്നതിനിരുപോലും അ
വർ സമ്മതിച്ചില്ല. നിരന്തരമായി നടത്തിയ പലേ നിരോധനങ്ങൾ
ക്കുശേഷം ഹെൻറി കൈക്കൂലി കൊടുത്തു് ഏതാനും രോമാക്കാരുടെ സ
ഹായം സ്വാധീകരിക്കുകയും അവരുടെ സഹകരണത്തോടുകൂടി രോമാനഗര
ത്തിൽ പ്രവേശിക്കുകയും ചെയ്തു (ക്രി. വ. 1084) നിസ്സഹായനായ മാ
പ്പാപ്പാ ഉടൻതന്നെ സെൻറ് ആഞ്ചലോ എന്ന കൊട്ടാരത്തിൽ അഭ
യം പ്രാപിച്ചു. ശത്രുവും പിന്നാലെതന്നെ ഉണ്ടായിരുന്നു. എങ്കിലും
റോബർട്ട് ഗൈക്കാർഡിന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ ഒരു സൈന്യം ഉടനെ അ
വിടെ എത്തി, രോമാനഗരിയെ കൈവശപ്പെടുത്തി മാപ്പാപ്പായെ ര
ക്ഷിച്ചു. പക്ഷെ, തന്റെ പ്രജകൾക്കു നേരിട്ട ഭയനീയസ്ഥിതിയാൽ ശ
കലിതഹൃദയനായ ആ വന്ദ്യൻ താമസിയാതെ സാലർനോയിലേക്കു
പോവുകയും, അടുത്തകൊല്ലം അവിടെവെച്ചു പരജലാകപ്രാപ്തനാവുകയും
ചെയ്തു. അദ്ദേഹം മരിക്കുന്നതിനു മുമ്പ് ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞു. “ഞാൻ
നീതിയെ സ്നേഹിക്കുകയും നീചപ്രവൃത്തികളെ വെറുക്കുകയും ചെയ്തു. അ
തിനാൽ ഞാൻ ഇപ്പോൾ ദേശഭ്രഷ്ടനായി മരിക്കേണ്ടി വന്നിരിക്കുന്നു”
സ്മരണീയമായ ഈ വാചകങ്ങൾക്കു് ഇദ്ദേഹത്തിനു ലഭിച്ച മരുപടി ഉ
പരി സ്മരണാർഹമായിരുന്നു. “പിസ്തുവിന്റെ വികരി! അങ്ങേക്കു ദേശ
ഭ്രഷ്ടനായി മരിക്കാൻ സധിക്കയില്ല. ലോകത്തിലുള്ള സകല ജാതികളും
അങ്ങേ അവകാശവും, ലോകത്തിന്റെ വിദൂരമായ പ്രാന്തങ്ങൾപോലും
അവിടുത്തെ സ്വന്തവും ആകുന്നു.

ഗ്രിഗറിയുടെ പിൻഗാമി മൊൻഡികാസിനോ ആശ്രമത്തിന്റെ
ഭ്രാന്തനായ സിഡിയർ (Cidier) ആയിരുന്നു. എതിർപാപ്പായായ ഗു
ബർട്ടിനെ സ്ഥാനത്യാഗം ചെയ്തിച്ചുകൊണ്ടു 1085-ൽ വിക്ടർ മൂന്നാമൻ
എന്ന പേരോടുകൂടി അദ്ദേഹം രോമാ സിംഹാസനത്തെ പ്രാപിച്ചു. ഹെ
ൻറിയുടെ ശേഷിച്ച ജീവിതം പാപകരമായ തന്റെ പുറു്ജീവിതത്തി
ന്റെ ഒരു ശിക്ഷയോയെന്നു തോന്നുമാറ് കഷ്ടതാപൂർണ്ണമായിരുന്നു. ത
ന്റെ ശത്രുക്കളുടെമേൽ പലേ വിജയങ്ങളും അദ്ദേഹത്തിനു ലഭിച്ചുവെന്നു
ള്ളതിന്റെ ഇവിടെ വിസ്മരിക്കുന്നില്ല. എന്നാൽ അവരേക്കാൾ തുലോം
ഭയങ്കരമായൊരു ശത്രുക്കൾ അയാളുടെ കുടുംബത്തിൽതന്നെ ധാരാളമു

ണ്ടായിരുന്നു. അയാളുടെ പ്രഥമ പുത്രനായ കോണാർഡ് 8 കൊല്ലം മുഴുവൻ അദ്ദേഹത്തോടുതന്നെ സമം നടത്തി. കോണാർഡിന്റെ മരണശേഷം ഹെൻറിയുടെ ദ്വിതീയ പുത്രനായ ഹെൻറി 5-ാമൻ കോണാർഡിന്റെ സ്ഥാനം എടുക്കുകയും സ്വപിതാവിനെ സ്ഥാനഭ്രഷ്ടനാക്കി അത്യധികമായ ദാരിദ്ര്യത്തിലും കഷ്ടതയിലും അദ്ദേഹം മരിക്കുവാൻ കാരണമാക്കുകയും ചെയ്തു. അറുപതിൽപരം സമരംഗങ്ങളിൽ ധീരമായും പൗരസ്ത്യത്തോടും പോർ നടത്തിയ ആ രാജാവിന്റെ അവസാനം ഇതായിരുന്നുവെന്നു കേൾക്കുമ്പോൾ അത്ഭുതം തോന്നിയേക്കും. പക്ഷെ സഭാ വിഷയസുഖങ്ങളിൽ വിലീനനും, മതകാര്യങ്ങളിൽ വിരസനും, തിരുവസ്ത്രങ്ങളെ അനാദരിക്കുന്നതിൽ അദ്വിതീയനും, ലോകപ്രവൃത്തികളിൽ ഉച്ഛൃംഖലനമായ ഒരുവൻ ഇത്തരത്തിലൊരു മരണം സംഭവിക്കാതിരുന്നുവെങ്കിൽ, അതിലായിരുന്നു അത്ഭുതപ്പെടേണ്ടതു്.

വിചിന്തനങ്ങൾ.

ഘൃദ്ധൽഗർഭതികളുടെ സ്വപശ്ചാഭാണം അനേകം ക്രമക്കേടുകൾക്കും ശിക്ഷണവൈകല്യങ്ങൾക്കും കാരണമായി. തന്നിമിത്തം തങ്ങളുടെ ആത്മീയാജഗണങ്ങൾക്കു് ആദർശവും മാതൃകയും, ആയിരിക്കേണ്ട പലരും അവരുടെ ഇടയ്ക്കു് ഹേതുഭൂതന്മാരായിത്തീർന്നു. സഭാശത്രുക്കൾക്കു സഭയെ ആക്ഷേപിക്കുന്നതിനുള്ള ധാരാളം സംഭവങ്ങൾ ഇവയുടെയെല്ലാം ഫലമായി പത്താം നൂറ്റാണ്ടിൽ ഉണ്ടായി. വാസ്തവത്തിൽ ഈ സംഭവങ്ങൾ നമ്മുടെ വിശ്വാസത്തെ ക്ഷയിപ്പിക്കുന്നതിനു പകരം അതിനെ വളർപ്പിക്കുകയാണു് വേണ്ടതു്. എന്നെന്നാൽ സഭയെ നയിക്കുന്നതു് മനുഷ്യനല്ല, പ്രത്യുത, സ്വർഗ്ഗശക്തനായ ദൈവമാണെന്നു് ഈ സംഭവങ്ങൾ അനിഷേധ്യമായി തെളിയിക്കുന്നു. മനുഷ്യസ്ഥാപിതമായ ഒരു സ്ഥാപനമായിരുന്നു സഭയെങ്കിൽ, പത്താം നൂറ്റാണ്ടു് അതിന്റെ വിനാശം ഗവും ശവക്കല്ലായ്മാകുമായിരുന്നു. ഈ വാചകം സഭയുടെ ഇതര വിനാശഘട്ടങ്ങളെ സംബന്ധിച്ചും എത്രയും അന്വർത്ഥമാണു്. സഭാധികാരികളുടെ ബലഹീനതകളും, സന്മാർദ്ദവൈകല്യങ്ങളും, അവരുടെ ദൈവികമായ ഉത്ഭവത്തിനും പാവനമായ ഉദ്ദേശങ്ങൾക്കും ഭംഗം വരുത്തുന്നില്ല. മാത്രമല്ല, ഇങ്ങനെയുള്ള വിനാശഘട്ടങ്ങളിൽ അസാമാന്യപരിശുദ്ധിയുള്ള പുണ്യവാന്മാരും, സകല ക്രിസ്തീയ പുണ്യങ്ങൾക്കും മാതൃകകളായിരുന്ന ഉത്തമ കത്തോലിക്കരും സഭയിൽ ധാരാളം ഉണ്ടാകുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ടു്. ദുസ്വഭാവികളും, സഭാപ്രമാണങ്ങളെ ലംഘിക്കുന്നവരും ഉണ്ടായിരുന്നെങ്കിൽ അവരുടെ വിശ്വാസത്തിന്റെ കുറംകൊണ്ടല്ല, പ്രത്യുത, അതിന്റെ അഭാവം നിമിത്തമായിരുന്നു. ഇതുകൊണ്ടു് സഭയുടെ സാമാന്ത്രികപഠനത്തിനു് ഇടിവു തട്ടുകയോ, അതു് അവരുടെ വിശ്വാസസഞ്ചയത്തിനു ബാധകമാകുകയോ ചെയ്തില്ല. ദുഷ്ടതയുടേയും, അക്രമങ്ങളുടേയും മദ്ധ്യേ അവരുടെ ശാന്തസ്വഭാവവും, സാമാന്ത്രികോപദേശങ്ങൾ

ഭം കേൾക്കപ്പെട്ടിരുന്നു. ഓരോ സുനഹദോസുകളിലും, വിശേഷപ്പെട്ട
 സാമാന്യീക നിയമങ്ങൾ രൂപവൽക്കരിക്കപ്പെടുകയും അവയെ അനു
 രിക്കുന്നതിനു വിശ്വാസികളെ കല്പനാരൂപണ നിർബന്ധിക്കുകയും ചെയ്
 ത്തിരുന്നു. സഭ ഏറ്റവും ശക്തിയേറിയമായി കാണപ്പെട്ട അവസരങ്ങളിൽ
 പോലും അവരുടെ സഹജമായ ദൈവികശക്തിയാൽ അപരിഷ്കൃത
 ജാതികളാൽ അവരിൽ ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ട മുറിവുകളെ സൗഖ്യമാക്കുന്ന
 തിന്നും, പുതിയ ജാതിക്കാരെ മിശിഹായുടെ നകത്തിനു കീഴാക്കുന്നതു
 നും അവർക്കു സാധിച്ചിരുന്നു. സാമ്രാജ്യത്തിന്റെ നേതാക്കന്മാരെ അ
 വർ കീഴടക്കി. അവരുടെ അഹങ്കാരശീലത്തെ സന്മാർഗ്ഗത്തിലേക്കു തി
 രിക്കുവാനും, അവരുടെ അജ്ഞാനാധികാരത്തെ ബാഹ്യീകരിക്കുവാനും
 വളരെ സംവത്സരങ്ങൾ വേണ്ടിവന്നു എന്നുള്ളതു് വാസ്തവംതന്നെ. എ
 ന്നാൽ അവസാനത്തിൽ ആ ജോലി പൂർത്തിയായി. ഇന്നത്തെ ക്രിസ്ത്
 യ സാമ്രാജ്യം അവരുടെ വിജയത്തിന്റെ ഓർമ്മയ്ക്കുമായി പരിലസിക്കു
 ന്നു. വൈദികരും, സന്യാസികളും, ശാസ്ത്രജ്ഞരും, വിദ്യാർത്ഥികളും സം
 രക്ഷിച്ചുവന്നു. മെത്രാന്മാരുടെ അംഗങ്ങളും, സന്യാസാശ്രമങ്ങളും, പ
 ബ്ബ്ദികളും വിദ്യാലയങ്ങളായി പരിണമിച്ചു. അവിടെ കലാവിദ്യാലയ
 നാശത്തിൽനിന്നും സംരക്ഷിക്കപ്പെട്ടുപോന്നു. പ്രഭുക്കന്മാർ സാമ്രാജ്യ
 ത്തിലേക്കു കൊള്ളിച്ചിട്ടു നടന്നുവരവേ വിനീതരായ സന്യാസികൾ
 ങ്ങളുടെ ആശ്രമങ്ങളിൽ മാനമായിരുന്നു കൊണ്ടു തങ്ങൾ അപരിഷ്കൃ
 ത ജാതികളുടെ ആക്രമണത്തിൽനിന്നും സംരക്ഷിച്ചു വിലയേറിയ പുരാ
 തനലിഖിതങ്ങളെ പകർത്തിക്കൊണ്ടുവന്നു. സഭ വിശ്വാസത്തെയും വി
 ശുദ്ധ ലിഖിതങ്ങളുടെ ദൈവികമായ സന്മാർഗ്ഗത്തേയും സംരക്ഷിച്ചതു
 കൊണ്ടു് മാത്രമല്ല, ലോകം അധർമ്മ കടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നത് ലൗ
 കികസാഹിത്യം, ശാസ്ത്രം, സുകുമാരകലകൾ ഇവയുടെ പുനരുദ്ധാരണ
 ത്തിലും ലോകം സഭയ്ക്കു കടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. നിഷ്പക്ഷപാതിയും, എ
 ന്നാൽ വ്യക്തിപരമായി സഭയുടെ ഉപദേശങ്ങളോടു് എന്തുക്കുന്നവനാ
 മായ ഒരു മഹാന്റെ അഭിപ്രായം ഭയ്യംകും പറയുന്ന ആളുകളുടെ ഒ
 രു ഗണത്തെ നിശബ്ദമാക്കുന്നതിനു മതിയാകുന്നതാണു്. ബെക്കൻ പ
 രയെന്നു. "ഒരുവശത്തു ഫീത്തിയൻ ജാതികളും കിരീക്കു് സാരസരും, ജല
 പ്രളയത്തലും പാഞ്ഞുവന്നിരുന്ന അവസരത്തിൽ, നിശ്ചയമായി നശി
 ച്ചുപോകുമായിരുന്ന കലാവിദ്യാർത്ഥികളോട്പ്പോലും അവരുടെ വിശുദ്ധ സംര
 ക്ഷണയിൽ ദൈവമായി കാത്തു സൂക്ഷിച്ചിരുന്നത് ക്രിസ്തീയസഭയാണു്".

